

EUGEN BARBU
NICOLAE-PAUL MIHAIL

RĂZBOIUL UNDELOR

COLECȚIA CUTEZĂTORII

EUGEN BARBU
NICOLAE-PAUL MIHAIL

RĂZBOIUL UNDELOR

– ciné-roman –

Versiunea digitală 1.0 – martie 2023

Realizată după volumul apărut la Editura Albatros, București, 1974

Coperta: Ion Olaru

Seara aceasta din Ajun de Crăciun putea să fie o seară obișnuită, asemănătoare cu alte seri din preajma Nașterii Domnului, cu înghesuială pe străzi, cu mulțimea aceea bâjbâind prin puțina lumină lăsată de ferestrele prost camuflate și de felinarele albastre care aruncau stranii fâșii violete pe trotuarele pline de zăpadă, murdărite și zdrobite de pașii nenumăraților trecători prin acest cartier atât de aglomerat din preajma Pieții Națiunii. Se auzeau din când în când stridentele fluieri ale sergenților care strigau spre micile dughene din străzile Gabroveni și Lipscani:

— Stinge, mă, becul, că te trimit la Curtea Marțială!

— Lumina!

Și pe urmă, uruit de metal sau obloane de lemn trântite cu furie și glasuri de bărbați care înjurau pe cei dinăuntru. Se mișcau perdelele negre ale micilor bodegi, acoperind intrările prin care năvăleau spre strada înțesată toate mirosurile posibile: de bere trezită, de rachiu prost și de carne învechită, sau amestecul imprecis al glasurilor băute, de bărbați: dezertori de pe front, cu acte în regulă, procurate cu sume bunicile, samsari ce afișau infirmități inexistente, dar bine puse în pagină, adică câte un picior de lemn bine camuflat, pentru că aici te expuneai raziilor dese ale poliției sau ale patrulelor militare și purcarea actelor se făcea cu mai mare atenție ca în alte locuri; femei suspecte, rău fardate, grăbite numai în aparență; hoți de buzunare care își făceau meseria cu prudență; persoane aflate după târguială pentru serbările Crăciunului; soldați germani în permisie, mirosind de departe a rom; lucrători mergând pe trei cărări și toată acea pleavă a unui astfel de cartier în care se învârteau sume considerabile și se făceau afaceri rapide cu cafea sau schimb de efecte militare, cum ar fi cizme sau bucăți mari de toval, vândute pe sub mână de subofițeri plecați în permisiile scurte de la unități. O privire mai atentă ar fi descifrat în această mulțime, către orele 19,30, grupuri mici, de doi sau trei agenți de poliție, ușor de recunoscut după hainele prost călcate și cam asemănătoare, de stofă tip și mai ales după pălăriile cu boruri largi, negre, lăsate pe ochi, dând personajelor un aer cât mai misterios posibil, ceea ce pentru un om urmărit este o mană cerească, pentru că recunoașterea se face fără mari eforturi. De altfel, la o statistică sumară, s-ar fi constatat că în vecinătate, în dreptul magazinului *Vulturul de mare*, la ora aceea incertă, cu fulguială ușoară și un frig suportabil, se aflau mai multe femei decât bărbați, cele mai multe îmbrăcate în paltoane destul de sărace, tip, dintr-o stofă aspră, maro sau gri închis, sau în câte un mantou demi milităresc cu bumbi de alamă, din camgarn prăzuliu, vopsit în albastru sau negru. Dominau lodenele, și ele croite în stil husar, până în pământ, sau

broboadele lucrătoarelor de la Regie, aflate după târguieli. Băteau ținte de bocanci soldățești și copiii se strigau în gura mare, privind la beteala săracă din pomii vitrinelor ce arătau și ele jalnic.

Tânărul care ducea în mâna dreaptă un geamantan destul de greu la purtat și voia să mascheze aceasta căuta un număr de casă din apropierea magazinului universal și se întreba de ce fusese ales tocmai un astfel de loc pentru instalarea, în săptămâna aceea, a postului de radio. O oarecare rațiune ar fi existat: mulțimea prin care te puteai strecura fără să atragi prea mult atenția cu un geamantan în care se aflau piesele principale ale aparatului de transmisie; dar din punctul de vedere al urmăritorilor, tocmai aici ar fi trebuit să fie făcute cele mai dese razii, pentru că și vânatul era destul de numeros: oameni fără căpătâi, fugiți de la regimente, soldați în permisii expirate și femei de moravuri ușoare. Dar nu pentru a se gândi la astfel de lucruri fusese trimis Marcel Petrișor la adresa indicată. Privi câteva ganguri întunecate, își făcu socoteala pe unde ar putea să dispară, dacă s-ar fi ivit vreo primejdie, numerele caselor erau șterse, ici și colo putea să mai distingă câte o cifră și să socotească în gând cam pe unde s-ar afla celelalte. Mulțimea îl presa, îl arunca de pe trotuarul alunecos, toți erau grăbiți, halucinați parcă. Voci amestecate se întretăiau și în zarva asta amenințătoare, hainele lui, nici prea bune, nici prea rele, peste care îmbrăcase un loden gri, cu părul foarte lung, nu puteau să atragă atenția prea mult. Colonelul glumea câteodată cu ei, spunându-le: „V-am ales tocmai pentru că aveți niște figuri obișnuite, ca smântâna, nici cu carne, nici cu brânză, figuri de dascăli de biserică de țară, de țârcovnici, totul e să păreți onorabili, să nu faceți pe deștepții mai mult decât trebuie, să nu vă înfoiați cum fac curcanii...”

Marcel coti spre strada Gabroveni, mai îngustă și mai puțin aglomerată. Pe aici, pe undeva, trebuia să fie casa cu pricină. O locuință cu două ieșiri, i se spusese, așa cum erau toate casele conspirative, dacă nu te dibuie de la început, că atunci degeaba există două ieșiri. Era obosit, lucrase până atunci la bancul lui optic de la IOR și acum frigulețul plăcut, mulțimea gălăgioasă îl scoteau din obișnuința diurnă. Trebuia să se întâlnească ca de obicei cu Virgil, să monteze în circa 30 de minute postul, adică să scoată de pe un acoperiș, deocamdată necunoscut, antena telescopică, s-o camufleze, să tragă firul în odaie, să instaleze undeva cât mai puțin vizibil blocul de emisie-recepție, să verifice funcționarea superheterodinei, să verifice acumulatorii aduși de celălalt, să asculte în căști dacă emisia poate avea loc și pe urmă să se uite la ceas, să aștepte ora obișnuită a primei emisiuni, timp în care ar mai putea fuma o țigară și sta puțin de vorbă cu omul cu care lucra, și el ostenit de munca de peste zi, încordat, cu o ureche afară, cu alta la cel ce păzea o intrare, căutând să deslușească în larma obișnuită vreun semnal de avertizare. De

câteva luni făcea același lucru, seara, la 18,30, o emisiune de o jumătate de oră și pe urmă alta, peste două ceasuri, timp în care nu se ieșea din casă, cel mai dificil de altfel, pentru că era mai ușor să fii în emisie decât să pândești zgomotele unei case necunoscute, să auzi voci ce parcă spărgeau pereții (pentru asta era de vină ușoara emoție a muncii făcute), și iar să cazi într-o liniște suspectă, să zaci ca în fundul unei ape și să aștepti scurgerea timpului; dar nimic nu egala această frică sau spaimă, ziceți-i cum vreți, senzația de mai apoi, când se ieșea în stradă cu mâinile în buzunar, pentru că aparatura era luată de altcineva și cărată în altă parte abia la capătul săptămânii, când se schimba locul de emisie, și atunci un sentiment de ușurare, de euforie îl cuprindea, și orașul căpăta și el o strălucire specială; se simțea, ciudat, ca un om foarte bogat care ar fi câștigat cu fiecare zi trecută ceva ce nu se putea calcula, o imensă bogăție, totuși. Și mereu sentimentul de reprimare impus de datoriile de ilegalist, despre care mereu le vorbea Colonelul, nu certându-i, dar spunându-le cu glasul lui ușor ironic niște povești cu alți oameni, care făcuseră aici sau în altă parte și lucruri bune, dar și greșeli, din care trebuia învățat. De fapt, niște fabule cu tâlc, pe care dacă aveai urechi de auzit, le auzai, dacă nu...

Cineva îl privea cu o atenție care-l făcu să umble mai puțin grăbit. Sau, cum spunea șeful lor: „Nu te pripi ca fata la măritat, trebuie să ai mereu aerul că puțin îți pasă de ce-i în jur! Ca unul scăpat în vacanță de sub poalele maică-sii...”

Trase cu coada ochiului și atunci își dădu scama că în jur exista nu un agent, erau mai mulți, eșalonați pe un trotuar și pe altul, la distanțe precise, privind cu atenție la cei ce le treceau prin față, cântărindu-i cu un ochi expert. „Pe mine câți bani dau?” se întrebă, și făcu una din nebuniile care-i plăcea cel mai mult în astfel de împrejurări: se duse la omul care-l privise intens un minut și, fără sfială, îi ceru un foc.

— Permiteți?

— Cum nu, cu plăcere! zise mecanic celălalt și-i întinse țigara lui aprinsă.

— Provincial? întrebă profesional polițistul.

— Da, mă duc la o damă, mi-am luat țoale pe o lună, știi cum e în împrejurări din astea, și o pulpă de porc pentru sfintele sărbători, plus două kilograme de vin...

Vorbise destul, erau prea multe precizări, dar omul din fața lui îi făcu cu ochiul:

— Înțeleg. Petrecere bună...

Porni încet, negrăbit, cu ochii în galantarele sărace, simțind însă în spinare privirea curioasă a celui care-i dăduse să-și aprindă țigara. Fluieră încetișor fără să se mai întoarcă și reluă socoteala numerelor.

Mai avea cinci sau șase case și ajungea. Nu putea fi în altă parte. Bine ales, niște magazine, curte adâncă, plină de deschideri laterale, balcoane de fier, acoperișuri plate și restul...

Atunci se auzi frâna unui automobil, undeva pe o stradă laterală, scrâșnind ca în filmele cu gangsteri și fluier rapide, bocănituri și pași târșiți ai unei mulțimi care se sparge și fuge care încotro. Se auzeau glasuri de femei și pe urmă apeluri în gura mare:

— Nu mișcă nimeni, actele! Hei, camarade, ușor, unde o întinzi?

Marcel simți gustul neplăcut al fricii în cerul gurii și o ușoară nădușeală în spinare. „Acum, și mai mult calm, cât mai mult calm!” Intră în primul gang tot cu pas degajat, ca și când aici era locul pe care-l căuta. Nu se afla la prima razie, dar, așa cum prevăzuse, locul nu era cel mai sigur din lume. Trecu de câteva uși acoperite cu obloane, auzi strigătele celor din strada Gabroveni și pașii unor fugari, îmbrâncituri și proteste ale unor femei. Veni spre el o siluetă înaltă, ușor aplecată, un bărbat care arăta ceva în palmă:

— Domnu, domnu... Ascultă, domnu...

Trebuia să iasă undeva, în altă stradă, și să scape de blocajul pe care-l ghicea. Găsi o intrare strâmtă pe lângă vitrina unei cofetării, plină de dulciuri fără culoare sau de o culoare spectrală în lumina fosforului vechi și plin de praf. Cineva fugea în fața lui, alunecă și căzu în brațele unor indivizi care parcă numai asta așteptau. Străbătu un gang lateral, un bec chior, albastru, lăsă pe cimentul curățat de zăpadă urme ciudate, mirosea a mucegai, se auzea un radio care cânta marșuri și vocea unui copil care striga cât putea:

— Nu găsesc untdelemnul!

Urcă câteva trepte, agenții treceau în goană prin dreptul gangului.

— Fără chestii de-astea, zicea o femeie, ori te spui lui bărbati-miu...

Se întoarse, străduța era liberă, numai să nu fi pândit cineva după colț. Trebuia să riște. În momentul acela realizează care era imobilul în care ar fi trebuit să intre: un fel de falie de ciment cu trei etaje; la ultimul, *un magazin tic îmbrăcat mirese*, geamuri mari de atelier plin de manechine prăbușite, și, mai jos, o *Croitorie* anunțată de litere șterse de ploi, la parter o *Dricărie* arătând falnice coșciuge cu rame metalice și coroane de hârtie creponată: *Servim zilnic între 7–13 și 16–20, la comanda clienților*. Surâse ușor. În fața intrării, doi agenți barau scara pe care o ghici mai mult decât o zări. *Stânga împrejur!* își spuse Marcel Petrișor. *Astă-seară o să emitem din pătucul nostru drag, din plăpumioară. Așa le trebuie dacă aleg astfel de locuri unde nu ai unde să arunci un ac.* Și o mânie ciudată îl cuprinse. Sigur că nimeni nu voia să-i trimită într-o capcană, dar iată, ghicise că vor avea dificultăți. La urma urmelor, ce erau și schimbările astea dese? *Din cauza aparatelor Gonio*, ziceau cei de la Centru. *Vă filează, puișori, cât ai bate din palme*, asta și

explica durata scurtă a emisiunilor și prudența exagerată din cauza căreia se afla aici. Pășii iar încet, fără grabă, în strada Lipscani. Nici nu-și dădea seama ce ocol făcuse. Strada nu era deșartă, dar se golise, oricum, pâlcuri, pâlcuri de oameni se înghesuiau spre două puncte din capetele ei. Trebuia să treacă printr-un baraj sau să se întoarcă și să bâjbâie prin gangurile și scările necunoscute ale acestor imobile dărăpănate, mirosind a zeamă de varză și a fasole acrită, de post. Iar auzi țipete de copii, un geam se sparge căzând vătuit pe zăpada unei curți interioare, pe urmă se făcu o tăcere înspăimântătoare care dură exact un minut, lung cât un secol.

— Urcă! se auzi o voce cunoscută.

Era Colonelul, în palton cu guler de vidră, cu melon, arătând ca un doctor sau ca un avocat.

Fără să ezite, aruncă geamantanul greu între picioarele șefului său, fără să-l mai prevină, cu o lipsă de respect de care se miră mai apoi.

— Nu aici! spuse celălalt, fără să arate vreo mirare. În față, pe locul șoferului. Conduci, nu-i așa?

Pe toate le știa, ca un om mare, cum zicea în glumă despre el Virgil. Cel de la volan îi făcuse loc și-și punea grăbit un fel de șapcă cu tiv de aur pe care mai avusese timp să citească cu coada ochiului, într-o fracțiune de secundă, cuvântul *Suisse*.

— Știi franțuzește? întrebă Colonelul, în timp ce el porni motorul, cu un gest reflex.

— *Fiat*? îl întrebă pe șofer.

— *Fiat*... Ai grijă la schimbător...

— Nu mi-ai răspuns, făcu Colonelul, de pe bancheta din spate.

— O rup puțin.

— Atunci nu vorbești deloc, dacă te întreb eu ceva spui doar atât: *oui* sau *non, monsieur*. Mână încet, nu te grăbi, ia un aer ca și când ai mai văzut de-alde astea...

— Am înțeles.

Simțea cum bancheta pe care stătea era presată de greul geamantan în care se aflau piesele postului. Colonelul îl împingea cu picioarele. Îi zărea chipul zâmbitor prin oglinda retrovizoare, părea încântat de ceea ce vedea. Mașina patina puțin, șoferul îmbrăcat și el într-un palton bun îi șoptea din când în când câte ceva când greșea comenzile, dar nu greși prea des până la primul cordon de agenți care bloca strada, triind pe cei ce voiau să iasă din această încercuire.

— Și Virgil? mai întrebă Marcel.

— Vom ști mâine...

Colonelul părea calm, aproape nepăsător, și asta îl cam enervă pe tânăr, voi să-l întrebe cum de apăruse ca din pământ, dar își dădu seama că ar fi făcut o prostie.

„Cum adică, s-a ivit ca din pământ? Doar el era însărcinat să

acopere echipa, era normal...” Tăcu și privi iar înainte. Un civil cu pălăria nouă, neagră, prea lustruită, atunci parcă scoasă dintr-un galantar, se apropie, salutând politicos:

— Actele dumneavoastră!

În locul lui, Colonelul răspunse repede într-o franceză pe care nu o putea urmări.

*

Comisarul Vasile Ciripoi nu era prea bine dispus în această seară de Ajun. Nu că-l durea faptul că nu se afla lângă familie, nevastă, plus trei copilași, care mai de care mai gălăgios, dar i se părea inuman să stai la colțul străzii și să legitimezi lumea tocmai acum, în preajma sărbătorilor celor mari ale Nașterii Domnului. „Astea-s lucruri care îi irită, domnule! gândea. Înțeleg, există cerința să cauți pe dezertori, pe infractorii politici, dar, la drept vorbind, ăștia, pentru că ei pe comuniști îi căutau, nu se bagă, domnule, în înghesuiala asta, nu-ți ies ca musca pe nas înainte taman aici, în locul ăsta aglomerat, stau în banca lor, își văd de treabă, pe unde își vor fi văzând de treabă, nu se amestecă în mălaiul ăsta. Și-atunci? Prinde orbul, scoate-i ochii!” Ideile domnilor granguri care stau pe sofale și gândesc, chipurile, în timp ce el se freacă aici cu golanii, cu muierile astea care nu ar avea una acte la ele, și ce să faci cu atâtea? Să le bagi în dubă și să umpli subsolul de la *Pache* cu ele, să le triezi, să le trimiți la baie, să le scotocești ca să-ți auzi vorbele alea frumoase de le știa numai el, cu ai lui... Fleacuri. Dacă ar fi după mintea sa de om călit în rele... Nu aici, în Lipscani, în Gabroveni ar trebui căutați infractorii politici. Nu mai e vremea romantismului de la începutul războiului. Acum se lucrează cu complicități la nivel înalt. Parcă nu știa și el și șeful său, Mizdrache, că adevărații complotiști sunt protejați de miniștri din guvernul lui Antonescu și chiar Mareșalul se face că nu a aflat nimic, că în spatele acestei intransigențe se ascunde o dulce închidere de ochi? Ce să găsești în fața magazinului universal *La vulturul de mare* decât plevușcă, femei care cară untdelemn și-l revând la speulă prin mahalale, sau nenorociți de fugiți de pe front, fără acte, care mai lungesc concediile pentru a scăpa de păduchi și mizerie, de gloanțe ori de Siberia? Dar asta e treabă organelor militare care însoțeau razia lor, el dăduse dispoziții clare:

— Teicuță (ăsta ora ajutorul său, mâna dreaptă, băiatul adus de la Comisariatul 3, din Pantelimon, scos de la afacerile cu găini și furțișaguri de 50 de lei, adică din lumea mică și introdus în Siguranța Generală a Statului, cum scanda solemn Mizdrache la ședințele lor intime, de la etajul 5, unde se punea țara la cale), tot ce e uniformă și livret militar nu ne privește, băiatule, să caute patrula în ranițe, noi avem treabă cu civilii. Și nu cu orice fel de civili. Dumneata te uiți în

ochii lor și mi-i triezi de la început. Ți-a da, Ți-a nu, fiecare după posibilități, avem treabă delicată de făcut și nici nu e bine să înghesui lumea pe la colțul străzii taman acuș', când stă cu sarmaua-n gât, că s-a născut Domnu nostru Isus Cristos și e păcat să necăjești lumea. Pe politic, dragă Teiculiță, mi-l cunoști dintr-o privire, ăsta e mai subțire, și se uită în ochi și face pe domnul, are în portofel acte bune, tipărite la tipografiile lor secrete, dacă nu ești atent te trezești și cu un avertisment, că au pile, domnule, noi suntem niște gugumani, asta e, așa că vezi ce faci...

Oamenii lui triaseră câteva sute de inși. Nu era mare brânză, vreo 14-15 suspecti, dacă se puteau numi suspecti niște tineri și vreo doi cam de 40, dar nu cine știe ce, *plătică*, aprecie. Așteptau pe trotuarul abia dezghețat, în ninsoarea mărunță sub lumina albastră a becurilor, privind plictisiți la chipurile presarilor care-l înconjurau pe comisar. *Plevușcă!* hotărî definitiv, și se uită după muieri, care erau plăcerea lui. Dar nici aici nu era cine știe ce marfă, trecătoare necăjite, venite de prin birouri, funcționare amărâte sau lucrătoare de prin fabrici, cu țânci acasă, pornite după o fustă sau ceva pentru rude, cu bani puțini în poșetele de piele falsă, cam înfometate și nedormite, nu semănau cu fetele dulci pe care le procura lui Mizdrache de la *Fu-Chang* sau de la *Maxim*, toate numai parfum nemțesc, obținut în așternuturi de la belferi, cu ciorapi de mătase italienești sosiți din aceleași surse în geamantane diplomatice din care se mai alegea și el cu câte o pereche, două, dacă nu trei, la percheziții în casele clandestine de toleranță, pentru a le duce nevastei și prietenelor sale, care nici ele nu ziceau *nu* când soseai cu așa o plească de import, și ce import pe astfel de vremuri...

Se ivise Teică, cu surâsul lui unsuros, cu privirea aceea de drogat:

— Dom' comisar, am unu suspect, nu vreți să vă uitați nițel la el? Vorbește anapoda și mi se pare că o să avem de furcă. Face pe nebunu, cere să vorbească cu dumneavoastră. I-am spus să-și vadă de treabă dacă nu vrea să-l pun repede la presiune, dar el tot cu gura mare, nu tace...

I-l arată. Nu avea 25 de ani, înalt, deșirat, parcă mânca numai miercurea, cu un aer obraznic de parlagiu, cu un geamantan moale de piele în mână, palton pe puncte, dar bocanci americani, de la bursa neagră, în picioare.

Ciripoi dădu diagnosticul sec:

— Teică, du-l la *brigadă*, ăsta vinde tutun și țigări străine, ascultă la mine. Politicii nu ți-ar ieși încălțați în pantofi americani, să-i tai. *Dermata* poartă, sau *Mociornița*, ca să nu bată la ochi. Nu e ce crezi tu...

— Să trăiți, dacă ziceți dumneavoastră, îl trimit la *Diverse*.

— Pe urmă oamenii noștri nici nu ciripesc, fac lampa mică, dragă,

la înghesuială, alt stil... Pricepi?

— Pricep...

— Stânga-mprejur și ochiu' mare, să nu-ți treacă vreun bolșevic printre picioare. Vezi că băieții ăia noi (aveau trei motologi de agenți, proaspăt angajați) se mișcă ca ochii mortului, nu-mi place.

— Înțeles!

Era sistemul lui de a-și teroriza subalternii, sistem învățat de la Mizdrache, care nu ierta. Întâi îți făcea frică pe șira spinării și pe urmă îți cerea ceva. Adică să nu ai dumneata liniște în sufletul dumitale, asta era deviza lui. Trecu o femeie splendidă, două vulpi la gât, capișon de blană, parcă era Ana Karenina de la cinema cu Greta Garbo sau dracu știe cu cine, din '37, la Vox, aici pe Lipscani; sau nu, ăla era alt cinema, cum naiba-i zicea? Roxy. Da, Roxy... Ce damă! Asta i-ar plăcea lui Mizdrache, cum le vrea el, numa-n mănăși și-n mătase pe dedesubt, să aibă pielea ca laptele, să sară banu din țâța ei. Coaptă nițel, taman bună pentru grangurele lui, copticică. Dar dacă era nevasta cuiva, nu se făcea, în general nu agăța femeile pe stradă, le studia mai întâi; când îi cădea nebunului câte una cu tronc, cerea două săptămâni. *Mult!* zicea Mizdrache. *Mult, da' face*, răspundea el. *Face, domn' șef...* Și o studia. Nu se putea să nu aibă o gaură în babord: o rudă care făcuse ceva, un amant despre care nu știa decât brigada *Moravuri*. *Miss România* să fi fost și tot găsea ceva cu care s-o șantajeze și s-o invite să dea lămuriri. „Înțelegeți, doamnă, acum cu războiul noi nu ne facem decât datoria, trebuie să știm, să aflăm, dacă ne-ați da o relație, două, acolo, ne-am descurca și noi și pe urmă mai am și un șef care nu iartă, pentru el Siguranța Statului nostru se află înainte de toate și spionajul se face cu dame, să mă scuzați de limbaj, așa că poftiți la dumnealui și vă explicați, că eu nu mai am nicio putere și nici nu ar trebui să afle soțul dumneavoastră. Știți cum e în cazul ăsta. Noi suntem discreți, dar muncește atâta lume în *Direcția* noastră și pe urmă dacă amicul dumneavoastră lucrează pentru comuniști, pentru criminalii ăștia politici? Șeful trebuie să știe tot, să vă destăinuieți, dar așa, sincer, ca la popă. Pe urmă este un gentleman, să știți de la mine, nu o să vă supere cu nimic, discret, bine crescut, nu suflă un cuvânt. Vrea numai să fie cu conștiința împăcată. Nici nu o să discutați cu el la birou, pentru că e prea multă lume, există locuri discrete...” De acolo înainte, Mizdrache se descurca singur, că era major și vaccinat... Se mai găsea câte una care se înfoia la el și spunea cu un glas de mare doamnă: „Dar ce crezi, domnule, că merge cu mine, să fiu cercetată la secret, unde vreți dumneavoastră? Parcă nu știu cine sunteți și ce vreți? O să fac reclamație la domnu' Ică Antonescu pe care-l cunosc din copilărie, sau și mai rău: trimit un memoriu la Mareșal care e integru și nu înghite șantajarea femeilor serioase...”

Asta ar fi mers la altfel de oameni, dar la Ciripoi, nu. Fiecare dămuță din astea avea câte un călcâi al lui Ahile și el nu făcea altceva decât să încline din cap și să spună: „Doamnă, nu aveți decât să faceți memorii unde vreți, dar aici e vorba despre o problemă gravă, să știți!” Și urma o aluzie: „Nu aveți dumneavoastră un frate sau o soră care e încurcată cu...” Spunea un nume, de obicei exact. Femeia confirma. „Dacă e așa, aflați, doamnă, că o să aveți neplăceri. Femeia aceea e agentă a *Intelligence*-ului sau a *NKVD*-ului, sau nu știți ce-i acela *NKVD*-ul?” Urmau detalii, dar ce detalii? Ai fi murit de inimă dacă ai fi auzit cât de tenebroase erau afacerile din umbră ale acestor vestite servicii de spionaj care se nimeriseră tocmai în preajma persoanelor cercetate. Nu rezista nimeni...

Femeia dispăruse. O pierduse în mulțimea grăbită care trecea prin fața cordonului de agenți ce legitima pe toți, la drept vorbind destul de superficial. Se auzeau proteste, glasuri indignate, dar cu toate astea Ciripoi era obișnuit. Era cântecul banal al fiecărei razii. Venea spre ei o mașină *Fiat*, neagră, nu prea nouă, marfă de război, dar bine întreținută, tipul acela lăsat pe cauciucuri parcă, bună pentru șoselele lor din Italia, dar care nu făcea doi bani pe drumurile noastre, pline de hârtoape, de piatră și de denivelări. Ciripoi văzu șapca cu fireturi a șoferului: *Suisse*. „Asta ce dracu o căuta în înghesuiala asta?” se întrebă și privi la domnul din spate, îmbrăcat în palton negru, cu guler de vidră și un fular alb de mătase, moale și ușor, aruncat neglijent în jurul gâtului. Obraz bărbierit la sânge, o privire distantă care nu-l vedea, niște ochi metalici, de om rău, al dracului, parcă ar fi scuipat pe toată mulțimea asta.

Teică oprise mașina cu un gest. Se apropie și el, cam în dorul lelii,ăștia te iau pe nemțește ori pe franțuzește, mai bine îi lași dracului în pace și-ți vezi de treaba ta, că nu ai fost crescut cu bonă sau cu tetă ca Mizdrache, de, ei erau, și el, și Teică, băieți de la coada vacii...

Domnul acela coborâse geamul din spate al *Fiatului* și vorbea repede franțuzește, smucea din mână, părea chiar indignat că e oprit și arăta șapca șoferului. Adică nu pricepeau ei că e vorba de o ambasadă și ambasadele nu au ele dreptul de a fi lăsate în pace?

— Teică, dă-i drumul! zise repede și mai privi o dată la coi doi tineri din față.

„A plecat la cumpărături cu secretarul după el și cu șoferul. Casă mare.” Salută și zâmbi respectuos, domnul în palton negru îi întoarse salutul rece, ușor indignat că fusese scos din gândurile lui.

— Teică, îl certă după aceea pe subaltern. De ce nu ai, domnule, fler, că așa zice șefu, să ai fler, tu nu vezi că omu era în mașină, că avea două cadavre cu el de-l păzeau? Șapca aia nu-ți zicea și ție ceva?

— Domn' șef, eu cred că datoria...

— Lasă, mă, datoria, ai citit ce scria pe șapcă?

— Citit...

— Și?

— Suedia, era de la ambasada Suediei, nu?

Ciripoi avea o crampă mintală. Parcă nu era Suedia, parcă trecuse o dată pe la ambasada Elveției și când citise firma, Mizdrache îi atrăsese atenția că *Suisse* ăla însemna *Elveția*, unde mai pui că ăștia aveau și o cruce roșie pe drapel.

Amănuntul acesta îl făcu mai atent pe Ciripoi. Toate ambasadele aveau un steguleț în față și parcă *Fiatul* ăsta, nu. Să fi dat el în orbul găinilor, să se fi uitat mai mult decât trebuia după femeia aia, oricum nu era cazul să arate subalternului că ceva nu fusese în regulă.

— Dragă Teică, zise în cele din urmă, cu glasul lui Mizdrache, când acesta îl lua peste picior, să știi și tu de la mine că ăsta era de la ambasada Elveției, ăia cu cruce roșie pe steag. *Suisse*, bă? Înțelegi, nu Suedia!

— Înțeles, domn' șef, dacă sunteți mai luminat ca mine, ce să fac?

— Mai bine întoarce becu și ia-l p-ăla cu șpențer gri, că nu-mi place mutrișoara lui... Hai, rapid, că acuș' vine Balaurul și dracii ne ia...

În momentul acela cineva bătu ușor din tocuri lângă el. Era agentul Vasilescu, gâfâind sub lumina becului chior dintr-o vitrină:

— Vă caută domn' Mizdrache...

— Unde e?

— Stă la filă, în față, la bazar, în mașină, nu s-a dat jos, de douăzeci de minute ne urmărește să vadă cum lucrăm...

Ciripoi nu-l mai ascultă. Dacă și șeful venise la gineală, era groasă. Văzu mașina vârată bine între două dughene. Dintre geamurile ei întunecate se zărea focul mic al țigării dusă la gură. Spinarea i se făcu learcă. Trebuia să-l înmoaie repede, că altfel ar fi zbierat la el cum îi era obiceiul și se ducea dracului prestigiul în fața subalternilor.

— Trăiți, trăiți! făcu de departe, lipind palmele de o vipușcă imaginară ce s-ar fi aflat undeva sub paltonul moale de stofă bună.

Din întunericul mașinii abia luată de la nemți, *Mercedes Benz*, Mizdrache îi făcu un semn discret. Îl poftea lângă el pe canapeaua mașinii. Șoferul deschise rapid portiera și eleganta limuzină îl înghiți într-o secundă.

— Trăiți, trăiți!

— Stai colea lângă mine și raportează, Ciripoi.

Geamul dintre șofer și ei doi se ridicase automat printr-o apăsare scurtă pe un buton. Putea să vorbească fără grijă. Cel din față nu mai auzea nimic.

— Mălai, niciun crăpcean. Provinciali în deplasare pentru aprovizionare, de dezertori se ocupă armata. Am reținut vreo 14, o să vedem ce-i cu ei la sediu...

— Slab, slab, Ciripoi, se auzi din întuneric glasul atât de antipatic

al Balaurului.

Mirosea discret a apă de colonie, venea sau se ducea la o damă. Din aplicile cu reflexe viorii ale vitrinelor luminate cu fosfor abia răzbătea o lumină săracă. Era bărbierit pe la cinci după-masă, asta simțea el, cu mirosul său fin, adică pe obrazul Inspectorului general mai rămăsese loțiunea aceea, cum dracu-i zicea, cu care-și potolea arsura briciului. Deci trecuse pe undeva, nu se ducea, *trecuse*. Făcu un inventar scurt. Care era dama care locuia pe aici, pe aproape? Trebuie să fie ceva în Calea Victoriei sau pe la Podul Senatului. Văduva deputatului Gărdescu? Nu, cu asta se scrisese condica! Fetița aia de la *Alhambra* care mânca puiul cu pene cu tot? Nu, altcineva, vreo prospătură, *Cinel-Cinel*, nevasta negustorului care abia intrase la pârnaie pentru că fusese prins cu fier de armat temeliile pentru care nu avea acte? Aici, cam aici era treaba, aia locuia undeva spre Cotroceni. Cu mașina, nici cinci minute. Ce și-a zis? S-a plictisit de damă, ia să vedem eu ce-mi face trupa? Și-a venit ca iarna pe casă, să ne privească în carne și oase la treabă.

— Dom' șef, la drept vorbind de ce facem noi raziile astea?

Celălalt tăcu. Sorbea cu patimă din țigara bună, *Camel*, adusă tot de diplomați și confiscată cine știe de unde.

— Ciripoi dragă, de câte ori să-ți spun că aceste acțiuni poate să îți se pară absurde, dar sunt operațiuni de rutină. Dacă nu curge, pică. Cele mai mari lovituri pe care le-am dat în lunga mea carieră de polițist au fost fructul întâmplării. Odată, pe vremea lui Gavrila Marinescu care era un barosan, să știi de la mine, adică se pricepea la meseria lui, era cât pe-acți să punem laba pe un celebru escroc dintr-o pură întâmplare. A trecut tot așa printr-o razie și noi îl știam, dar ne-am uluit. Până să ne dezmeticim, omul o cotise, ne-am înjurat birjărește unu' pe altu', dar asta a fost, așa că iată de ce am venit. Mi-am spus: „Domnule, dacă pică ceva *di granda* din întâmplare, ca la Loterie?”

— Bine gândit...

— Bine gândit, bine negândit, asta e... Ce a fost mai interesant azi, aici?

— Păi nu v-am spus? Ba, să nu mint, a trecut ambasadorul Elveției cu doi la volan, Teică l-a oprit, ăla l-a luat pe franțuzește și...

— Altceva?

— Păi altceva, ar mai fi fost ceva, dar păcat că nu am știut că stați pe aproape. A trecut una, dom' șef, să fiu al dracului dacă de la chestia Marcovici am mai văzut așa ceva... Monumentul eroilor, să fiu al dracului. Avea niște balcoane și umbla ca Sonya Henie pe gheață la Palatul ăla al Sporturilor, era o folie, s-o fi văzut, zău dacă... Dar știți ce vă propun? O țuculiță, că văd că veniți din treabă și poate o refacere n-ar strica...

Butonii de aur ai lui Mizdrache, cadou de la o mare bogătaşă pe care o scosese din niște încurcături, luciră în întuneric. Cămașa lui albă, bine apretată, îi lumina ușor fața negricioasă și buzele subțiri. Mizdrache surâse secret, ușor, cum ai desface confidențial un plic la cenzură.

— Și datoria? Datoria, mă Ciripoi?

— S-o lăsăm dracului de datorie, dom' șef, că nu ne dă nimeni nicio decorație.

— Ce vorbești, mă? Da' Maiestatea Sa ce păzește, da' guvernul, da' Mareșalul? Ia te uită la el! Judeci îngust, băiete...

Și în timp ce spunea toate astea, bătu cu mâna înmănușată în geamul care-i despărțea de șofer și-i făcu un semn.

— Mână, Ionele, la Papastase, că se răcește piftia!

Geamul se lăsase și se și ridicase la loc.

— N-are piftie, are mititei proaspeți azi...

— Da' tu de unde știi?

— Societatea de Telefoane de ce a fost înființată?

Mizdrache râse și-l măsură de sus, cum avea obiceiul, ca pe un obiect.

— Mă Ciripoi, ce-mi place la tine e că ai replică, băiatule.

— Am, dom' șef, de ce să n-am, da' cu respect...

Tutunul bun al țigării lui Mizdrache răspândea un miros excelent în micul compartiment al mașinii care se pusese în mișcare și aluneca de-a lungul străzii aglomerate. Teică cu agenții lui salutau încremeniți.

— Astă-seară, ca astă-seară, o descurcăm noi, dar să te vedem de mâine, că vine neamțul...

— Ce neamț?

— Cum, ce neamț, mă? Tu nu știi nimic, ori o faci pe proasta?

— Să moară cine știe ceva...

— Bă Ciripoi, pe tine te doare undeva, dar pe mine mă freacă ministrul de scoate untu' din mine. Nu mai departe ieri, m-a ținut două ceasuri în picioare și nu-mi cade bine, dragă, nu-mi cade deloc bine chestia...

— Deci, de-aia tevatura asta cu razia, cu draci, cu chestii?

— Păi da' cum crezi? Să audă că ne mișcăm, că-i căutăm, că îi luăm la întrebări...

Ciripoi încă avea nedumeriri. Își scoase pălăria și și-o puse pe genunchi.

— Permiteți?

— Ca la tine acasă...

— Dom' șef, e o chestie neclară. Noi tot pe ăia îi căutăm?

— Tot.

— Și neamțul ce legătură are cu treaba?

— Tu ai auzit de ăsta, de Braun?

- De unde să aud?
- Vine din Polonia...
- Da, și?
- E specialist în goniometrie, știi ce-i aia?
- Chestia cu mașinile de ascultat, cu postul nostru de radio

Muntenia I.

- Chiar așa.
- Adică noi n-am fost în stare să punem laba pe ăștia și ne vin întăriri?

— Chiar așa... Nemții au niște mașini noi de ascultat. Ministrul ne-a spus că în ce ne privește să ne socotim niște căcăcioși...

— Chiar așa am ajuns?

— Chiar așa...

— Nu vorbește frumos cu subalternii, ascultați-mă pe mine.

— Frumos, nefrumos, are dreptate. De șase luni transmit în fiecare seară, am umblat cu armata după ei, ciuciu! Se ascund bine, lucrează ca la mama lor...

— Și?

— Și? Până sâmbăta viitoare sper să-i avem în labă. Am încredere în marfa nemțească, știi, când se apucă ei de o chestie, nu e joacă, domnule...

— Să vă audă Dumnezeu...

Ajuseseră la *Cina*. Trotuarul era curățat de zăpadă, mai păstra puțină umezeală. Intrau rarii clienți, doamne în paltoane lungi jandarmerești, cu blănuri de vulpe și cu șoșoni militari lungi, și ei bucușiți cu blană, și domni în paltoane subțiri, peste genunchi, în pantofi, abia coborâți din mașinile care dispăreau într-o clipă. Ceea ce observase Ciripoi de mai multă vreme era că ora cinei se schimbase de când cu războiul. Nu mai era nouă, era opt, cel mai târziu, pentru ca în jurul orei 11 să fie fiecare acasă, să nu audă Mareșalul că în timp ce ostașii lui mureau pe front, lumea bună stătea la *Capșa*, la *Ambasador* sau la *Cina* și petrecea. Nu mai erau chefurile de altădată, o plapumă uriașă se pusese peste toate, unde pui veștile proaste de pe front, se contura și o poziție nemascată față de autorități, nu se putea glumi. Coborâră. Întâi șoferul care deschisese portiera de pe partea lui Mizdrache, apoi Ciripoi, slugos, gata să-l ajute pe Inspector dacă, Doamne ferește, ar fi alunecat. Tot mai ninge ușor ca în cărțile de copii sau ca în filmele romantice. Își lăsară paltoanele în mica garderobă tapisată cu catifea roșie, luminată discret de lampadarele în formă de scoică și intrară în micul salon albastru din stânga. Patronul, Papastase, în nelipsitul său smoching, le ieși ca din pământ înainte, plecat, unsuros, cu chipul lui de grec îndatoritor, gata să facă orice pentru ca cei mai dragi clienți ai săi să se simtă bine.

— Pofțiți, pofțiți, pe aici, vă rog, cu ce să vă servesc astă-seară?

Raci, pui de baltă, un pui de la mama lui, cu mujdei, sau un șalău *au gratin*?

Mizdrache, care era pofticios, dar nu o arăta, făcea o mutră de opărit, se așează greoi pe canapeaua de pluș care scârțâi ușor, ceru o listă, o cercetă, nu înainte de a da o roată cu privirea în salonul aproape pustiu. Nu-i plăcea să stea cu multă lume în același loc și Papastase știa asta, aici nu intrau decât intimii sau clienții de marcă. La două mese se aflau două perechi pe care Inspectorul-șef le cunoștea bine, dar nu le acordă nicio atenție: un director din Ministerul Agriculturii cu prietena lui, și la cealaltă, o cunoscută ziaristă gălăgioasă cu soțul, un babalâc cu firmă, furnizor al armatei. Putea deci să guste în liniște niște raci fierți, aduși dracu știe de unde în sezonul ăsta, și un șalău bine pregătit. Ceea ce și făcu. Ciripoi în astfel de împrejurări nici nu era consultat, așa că Papastase, care-și cunoștea clienții, dispăru într-o secundă. Printr-o draperie ridicată într-o parte Inspectorul-șef putea să zărească salonul cel mare al restaurantului, cine intra și cine ieșea.

Un chelner aduse o farfurie cu salam de Sibiu și cu măslina, plus mastică cu lămâie de două ori, lucru rar în București la ora aceea, dar nu de negăsit pentru obraze subțiri.

— Ciripoi, zise în cele din urmă Mizdrache cu o dezabuzare jucată pe chip, obosește tu măslina aia și dă-o mai spre mine, că mă știi ce pofticios sunt.

Vorbea cu gura plină, avea buzele mușcate. Asta era putoarea de la *Alhambra*, numai aia lăsa semne, cu toate avertismentele date de Inspector...

— Se poate, dom' șef...

Ciripoi se sculă în picioare, mută porția lui de măslina unde trebuia, pentru că și ăștia puneau puține în farfurii, pe urmă se reazăză și ascultă la ce spunea Mizdrache, asudat de poftă și scuipând discret sâmburii pe marginea de porțelan a lungii farfurii.

— Mă băietе, tu ai făcut ce-am vorbit noi, chestia aia cu băieții, i-ai trimis să miroasă și ei pe sub pielea cui știm noi, și să afle, ori trebuie ca tot eu să vă învăț ce să faceți? Mie treaba asta cu goniometrele lor nemțești îmi pute! Întâi că apărem ca niște incapabili, pe urmă, or fi ele mașinile astea deștepte, dar tot omu', măi băiatule, îmi trebuie, că are glagorie. Nu se lasă comuniștii noștri prinși cu o antenă acolo și cu trei sârme ale lor, orice-ar fi. N-am încredere, Ciripoi. Mie îmi trebuie martor la fața locului. Toarnă și mie un șpriț reglementar, ce te uiți la mine ca la Maica Domnului, că nu suntem în timpul serviciului, că eu în timpul serviciului creez, mă, trebuie să am idei și ideile nu se găsesc pe toate drumurile. Gaston (strigă la chelnerul care se ivise iar în dreptul draperiei), 48/52!

Și-i făcu un semn cu degetele ca să păstreze proporțiile când toarnă

șprițul, să nu greșescă cumva, că se făcea foc.

— Patruzeci și opt vin, scandă servil Ciripoi chelnerului, și cincizeci și doi sifon, că pe urmă miroase prea tare a *Muscat*.

— Înțeles, zise scurt Gaston, familiarizat cu astfel de comenzi.

— Deci, ce ziceam?

— Ziceați că dacă am trimis om la bolșevici...

— Ei?

— Trimis, dar se pare că până acuș', în afară de vagi indicii, nu putem ști mare lucru.

— Despre Colonelul ăla ați mai aflat ceva, cumva?

— Tot semnalmente ultime. A lucrat la *Malaxa*, a fost semnalat la *Poșta mare* la trierea corespondenței, dar totul e vag, lucrează cu nume banale: Popescu, Timofte, dispare repede, cum picăm noi a șters-o. E un bărbat între două vârste, se pare, fost ofițer activ, specialist în *Transmisii*, cu o echipă a lui, pe sprânceană. Ultimul domiciliu, pe Uranus...

— Și cum, mă Ciripoi, nu reușim noi să-i băgăm o pană undeva, să-l am colea în palmă? De șase luni emit ăia, mă băiatule, mă dă afară ministrul. Nici el nu rabdă, mă, că-l iau și pe el ștabii la întrebări...

— Dom' șef, au urechile lungi, miros bun, merge ce merge omu' nostru și-l miroase, nu e chip să-l dibui... Asta e!

Ciripoi tot îl mai privea cu figura aceea zăpăcită și încurcată, când avea ceva de spus și nu îndrăznea.

— La ce te uiți?

— Să mă scuzați, dar iar v-a pavoazat nebuna aia mică...

— Ce spui, mă?

Mizdrache scoase cu îndemânare o oglindă și se privi.

— Mama ei de cabotină, are bâzduc la mine, mă, nu mă scapă până nu mă stoarce ca pe o lămâie... O să-mi dau cu pudră, că pe la nouă știi că am o întâlnire cu baza fundamentului.

Baza fundamentului era o mare dragoste a lui Mizdrache, de doi ani, care nu-l slăbea și-i pusese gând rău, o femeie măritată, dar care dracu știe cum scăpa de acasă, nu lipsea între 9,30 și 11 din patul Inspectorului.

— Pe-aici ce mai fac fetele? schimbă vorba Mizdrache, că erau niște pupeze...

— Să fac mobilizarea? Gaston! Gaston, unde e, mă, Micșunica?

— Ce ești nebun? îl opri Mizdrache. Uiți că vin de unde vin și mă duc unde mă duc? Întrebam și eu așa...

— Păi dacă aveți trebuință, aflu imediat situația dispozitivului de atac.

— Știi de ce întreb? Cred că tot cu o femeie dăm noi gaură la ăia în tabără, unde s-or ascunde ei... Ascultă la mine...

— Să le chem, să le facem vorbirea?

— Nu, mă, trebuie lucrat discret, că au și el oameni peste tot, care se uită, mă, și dacă se uită, se vede. Ce dracu, iar mă pui să-ți dau lecții... Spune-mi așa, în general, ce fac fetele?

— Păi, să-l întrebăm pe Gaston. Băiete, ia apropie-te!

Chelnerul se plecă ușor peste masă.

— Unde-i Micșunica?

— Astă-seară servește la 203, a venit o delegație germană de pe front. Granguri. E cu Mamy și cu Sonia.

— Dever mare dacă servește și Mamy, cugetă tare Ciripoi. Asta e patroana lor, dacă și ea și-a pus bateriile în bătaie, arde!

Mizdrache se impacientă pe neașteptate, cum îi era obiceiul.

— Mai dă-le-n paște, toarnă încă un sprîț și mănâncă tu salamul ăla de Sibiu, că tot s-a împuțit! Gaston, vino, domne', cu peștele ăla, n-am timp...

Chelnerul dispăru.

— Ciripoi, ascultă la mine, trimite o fată din astea, fă ce știi cu ea și vără-le-o sub piele, că numai cu *urechiștii* noștri vechi nu ține. Țștia sunt dați în mă-sa. Așa proceda și Talleyrand, tu știi cine a fost Talleyrand?

— Vag, domn' șef...

— Țăla căruia Napoleon i-a spus că e un rahat într-un ciorap de mătase! Țsta n-a ținut magazin de îmbrăcat mirese în Lipscani, a băgat lume multă în pușcărie, de la el trebuie să mai învățăm în timpul liber, Ciripoi.

— Păi să găsim unul ca el și să-l tocmim cu leafă la noi, simplifică, spre hazul celuiilalt, comisarul.

Chelnerul aduse peștele care mirosea divin a proaspăt. Se făcu pe lângă tava de alpaca, unsă cu untdelemn și mirodenii, Papastase, care șoptea ceva în urechea Inspectorului. Ciripoi știa ce-i spunea restauratorul șefului său. Cerea iar o autorizație de carne de la Abator prin oamenii lui de la brigada respectivă, adică un telefon unde trebuia, o mână spală pe alta și așa mai departe...

— Nu mai pot, spunea Mizdrache, apucând lacom peștele cu instrumentul acela sibilin pus pe marginea farfuriei, aducând cu o undiță cu doi craci, argint curat.

— Nu mai putem ține deschis dacă nu avem carne proaspătă, cum vedeți, zicea Papastase, și mai turnă cu stînga în paharul gol al Inspectorului, cu ochii lui lăcrimoși, fixați în privirile reci ale lui Mizdrache, insinuant, gata la orice, numai să obțină permisiunea dorită, pe care celălalt o scăpă cu gura plină de salivă pentru a fi lăsat o secundă mai devreme să mănânce.

— Bine, Papastase, dar e ultima oară...

Rămăseseră iar singuri. Ciripoi nu avea poftă de mâncare pentru că la orizont se iveau probleme mari: neamțul, goniometre noi, un agent

cu fustă – moartea lui, că nu le suferea – în rândul comuniștilor pe unde or fi fiind ei, și câte și mai câte...

— Nu mai avem nicio autoritate, măi băiatule, glosa Mizdrache printre înghițituri. Uite la Papastase ăsta, parcă e hămesit, să-i pun o pilă la brigadă pentru carne, da' ce, mă, noi ne omorâm cu de-alde astea, noi avem treburi serioase, domnule, și el cu fleicile și mititeii lui... Dracu a mai văzut?

Tăcu o clipă, mestecă peștele proaspăt, mai stoarse o lămâie deasupra și după aceea cugetă tare, cu gura plină:

— Vorbirea este ce-i spunem mâine seară neamțului, că e unul rău, al dracului. Și ăștia nu se joacă, domnule, te raportează la Mareșal și ne vedem pe front, Ciripoi. Oare cum ți-ar sta ție cu o raniță pe spate și cu un *Manlicher* în stânga?

Ciripoi își făcu o cruce mare:

— Pușchea pe limbă, domn' șef!

Inspectorul se scobea în dinți, răsturnat pe canapeaua de pluș, privind insistent la nevasta furnizorului armatei, pentru că de la trei sprîțuri și o mastică mare devenea agresiv.

— Și mâine ne ducem la gară să-l primim?

— Așa s-ar cuveni. O să conlucrăm, mă înțelegi?

— Înțeleg, făcu comisarul amărât.

— Deci, la 19 și 30 pe peron la Gara de Nord, cu o parte din personal, să facem impresie, ne-am înțeles?

— Înțeles...

— Cât e ceasul, că mă așteaptă mititica și să fiu al dracului dacă nu aș merge în altă parte...

— Vă înțeleg...

— Atlet să fii, mă, și tot nu dovedești, seară de seară, bașca ce mai e la supliment.

— Mă uit la dumneavoastră și mă uluiesc. Brad, nu alta! Să vă ție Dumnezeu...

Ajunși aici, Mizdrache mai bău un pahar cu sete, pentru că nicio laudă din cele atât de numeroase pe care le primea nu-i făceau atâta plăcere ca asta. Din salonul alăturat se auzea corul grupei de nemți pe care-l serveau în seara aceea Micșunica, cu Mamy și cu Sonia, cântând *Aus den Rottefronten*. Ofițerii spărgeau paharele golite de pereți și urlau ca apucații.

— Pâââârțțțț! făcu Ciripoi cu un mare gest de revoltă, pentru că nu-i putea suferi.

— Ce ți-e, Ciripoi? Întrebă cu o falsă naivitate Mizdrache. Tu suferi de plămâni (și făcu un semn la tâmplă, adică ce, a înnebunit, vrea să strice relațiile bune cu armata Führerului, aflată în permisie?). Ai început să vorbești franțuzește, sau ți s-a urcat apa minerală la cap?

Ciripoi dădu peste cap un pahar. Era caciolit rău.

— Nu pot să-i sufăr, să fiu al dracului! Dacă nu aş fi în poliție, m-aş bate şi eu cu aştia... M-am săturat să-i văd, să-i aud...

— Lasă, mă, cheamă-l pe Papastase să-i plătim.

Comisarul făcu un semn cu mâna, pocnind din degete. Patronul se ivi după un mare leandru aflat lângă draperie.

— Am sosit...

— Nota, te rog! făcu magnanim Mizdrache.

— Se poate? se jigni celălalt.

Butonii de aur ai Inspectorului sclipiseră zadarnic. Era un gest ritual, ca toate altele mai vechi. Ştia şi Papastase şi Ciripoi că Inspectorul nici nu avea de gând să scoată vreuna din hârtiile acelea albastre la care ţinea atât de mult, dar onoarea unui astfel de personaj important trebuia oricum respectată.

Mizdrache se ridică, privi la ceasul de la mână. Mai avea un sfert bun de oră, dar nu-i plăcea să plece clătinându-se de la masă, ori să lase să se audă că băuse mai mult de o sticlă cu vin, el şi cu subalternul său, nu de altceva, dar ar fi fost taxat de beţiv, ceea ce în orice caz nu se numea că este.

Afară ninsoarea se întetise. Era frumos, feeric. Lipseau numai luminile oraşului din alte nopţi de Ajun, când străluciseră. Seara nu putea fi încheiată fără o vorbă mare. Mizdrache îl concedie pe Ciripoi, lăsându-l pe trotuarul ce se acoperise de zăpadă.

— La revedere! spuse. Ai grijă, cum ne-am înţeles. Eu mă duc să-mi fac Golgota mea, ca de obicei... Cu liftul, glumi, făcându-i celuiilalt cu ochiul.

*

Trenul mixt care venea dinspre Braşov se apropia de gara Ploieşti. O lungă garnitură de vagoane de persoane şi vagoane de marfă ca în timp de război se târa spre câmpia oraşului petrolier, cu un găfâit egal. În coada lungului convoi se afla o platformă antiaeriană şi câteva vagoane deschise pe care stăteau ancorate tancuri acoperite cu prelate şi păzite de soldaţi. Nu mai ninge, era pe la cinci după-masă, se însera uşor, pentru că fusese o zi luminoasă, cu soare, ciudat pentru luna aceasta. Într-un vagon albastru de clasa I-a, într-un compartiment capitonat cu stofă de culoarea castanei coapte, atrăgea atenţia celor ce se înghesuiau pe culoarul aglomerat prezenţa unui ofiţer german slab, blond, cu o mână acoperită de o mănuşă de piele neagră, care ascundea desigur o infirmitate. În faţa lui, pe bancheta largă, pentru că în compartiment nu mai intrase nimeni, sta o femeie de circa 30–35 de ani, încă frumoasă, cu o figură aproape slavă, dacă nu nordică, de un blond acuzat, cu o privire posesivă, energică, jucându-se cu un aparat de filmat pe care-l mânuia distrată, în timp ce ofiţerul privea absent prin geamul murdărit de cărbuni peisajul siv, acoperit cu petice

de zăpadă. Erau amândoi bronați, se vedea de departe că veneau dintr-o stațiune de munte, unde făcuseră schi, și într-adevăr, schiurile se vedeau bine în portbagaj, lângă geamantanele de voiaj, bastoanele de aluminiu strălucitoare și lemnele unse bine cu ceară, legate meticulos la ambele capete ca nu cumva să lunece și să cadă pe bancheta de jos. Bărbatul fuma și nu spunea nimic deocamdată, părea preocupat, avea un obraz bine ras, și buze subțiri, trădând o cruzime bine cenzurată.

— Pista de la Poiana Brașov a fost destul de bună, nu crezi? întrebă femeia.

Von Braun, ofițer de transmisiuni, specialist în depistarea posturilor de radio clandestine, membru acoperit al organizației SS, sosit din Polonia abia de zece zile și rămas într-un concediu la Brașov cu secretara sa, Gerda, care-l însoțea de doi ani în orice loc, prietenă și ajutor de nădejde al acestui ofițer foarte capabil, ambițios și fără scrupule, o privi ca și când atunci ar fi văzut-o pentru prima oară.

— Da, și eu cred că era destul de bună. Nu e ca aceea de la Garmisch, dar pentru un capriciu, merge. Altfel, concediul a fost destul de plăcut.

Pe urmă, văzându-i aparatul de filmat din mână o întrebă ca și când și-ar fi adus aminte de ceva:

— Și fotografiile tale?

— Sper că le-am expus destul de bine, zise repede Gerda, ridicându-și o șuviță de păr ce-i căzuse peste ochelarii cu ramă de baga care-i dădeau înfățișarea unei severe profesoare. Să vedem la dezvoltat.

— Ultimele pe care le-ai făcut la Varșovia arătau destul de aproximativ, zâmbi von Braun, mângâindu-și mânușa lucioasă.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că arătam ca actorul acela american, cum naiba se numea, cel care juca în filme de groază, Peter Lorre... sau așa ceva...

Gerda râse mânzește și replică:

— N-am să ți le mai arăt. Eu nu pot să te scot mai frumos decât ești. Chit că am făcut regie de film și celelalte...

— Ei, lasă, nu te supăra, mai bine spune-mi, ce vom face când vom ajunge la București? Ai luat contact cu cineva?

— Da, vom fi așteptați de un inspector din Siguranța Statului, care se ocupă de cazul postului acela de radio.

— Poliția lor este destul de bună, remarcă ofițerul cu vechea absență. Nu au echipament tehnic, dar oameni capabili, da. Nu crezi?

— Dar le-am promis că le dăm mașinile noastre, mai bine-zis, că-i vom sprijini. Mi se pare însă că e vorba și despre un adversar care se mișcă bine și e extrem de abil.

— Ținând seama de cele aflate de mine, nu sunt deloc proști.

Oricum, mâine sau diseară va trebui să mă răstesc nițel la șeful Siguranței sau la inspectorul despre care vorbești. Le trebuie mai multă inițiativă...

Femeia scoase și ea un pachet cu țigări, luă una, nu fuma niciodată din țigările șefului său din motive bine întemeiate, ca să nu lase impresia vreunei intimități între ei și, după ce și-o aprinse cu bricheta fină de argint, zise:

— Nu e vorba atât de abilitatea comuniștilor, cât de configurația războiului, e vorba de situația actuală și, mai ales, de sprijinul populației.

— Crezi că sunt atât de numeroși?

— Nu știu exact, dar până acum nu au lăsat pe teren prea mulți oameni.

Pe culoar, pentru că se apropiau de peroanele gării Ploiești, se auzeau voci de oameni grăbiți și un bocănit precipitat spre scări.

— Nu vrei să te întinzi puțin pe banchetă? o întrebă von Braun, cu acea atenție neostentativă a ofițerului de familie bună, care-i plăcea atât femeii.

— Nu, mă duc să filmez puțin, mai am o coadă de rolă și vreau să închei.

Gerda deschise ușa compartimentului care luneca cu destulă greutate și ieși afară pe culoar. Ceru voie celor aflați în dreptul ferestrei și obținu ceea ce dorea, pentru că aproape instinctiv, cei doi bărbați care fumau se depărtară fără un cuvânt. „Nu ne înghit!” gândi femeia și trase cu urechea, pentru că știa bine românește. Cei doi necunoscuți însă tăcură înverșunat, fumând mai departe, rezemați de ușa unui compartiment vecin. Gerda îi lăsă în pace și scoase aparatul pe fereastră. Filma distrată mulțimea înghesuită într-un colț al peronului. Câțiva jandarmi în uniforme lungi înghesuiau mulțimea și un ofițer cerea actele celor care așteptau cine știe ce tren. „O razie, gândi femeia. Interesant ca subiect pentru un jurnal UFA.” Trecu cineva în fugă, se auziră voci răstite și un tânăr îmbrăcat în uniforma ciudată a feroviarilor traversă în goană liniile. Urmăritorii vrură să-l urmeze, dar tocmai sosea din sens contrar o altă garnitură care le tăie calea. Puse obiectivul pe silueta fugarului care se depărta cu pași mari spre capătul peronului. „Un dezertor, ce noroc, e pasionant!” își spuse, și ascultă fâșâitul peliculei înguste în aparat. Iată că pasiunea ei de amator o răsplătese.

— Ce faci aici? se auzi glasul ușor al lui von Braun. Ce se întâmplă, pe cine filmezi?

— Un dezertor care fugea urmărit de patrulele militare.

— Și de când faci colecție de portrete de dezertori?

— Măcar să-l fi filmat bine...

— Ciudată mai ești! mai zise bărbatul și se întoarse în

compartiment pentru că trenul se pusese în mișcare și aluneca ușor pe șinele de fier.

— Am și eu capriciile mele, mai zise femeia și ascultă ultimii metri de peliculă din aparat cum se derulau pe mica rolă de metal. Maiorul se retrase în compartiment.

Trecu tot trenul acela prin obiectiv și Gerda surâse ciudat când zări ceva pe acoperișul ultimului vagon. „Asta ar fi prea de tot! gândi. Un debut cum numai în filme se întâmplă.”

— Ei? o întâmpină von Braun cu o curiozitate amabilă la intrarea în compartiment.

— Am o surpriză pentru tine, zise femeia, și-i arată aparatul de filmat.

— Îmi pare bine, răspunse el absent și privi peisajul de iarnă.

Se împăcaseră destul de bine în acești doi ani de colaborare, deși, cum era o fire bănuitoare, credea că îi fusese atribuită de serviciul secret pentru a-l spiona, după un vechi obicei al celor cu care lucra. Din ancheta discretă pe care o făcuse în diferite împrejurări nu putea să-și dea seama de adevărata față a acestei femei care părea numai o funcționară conștiincioasă, și atât. Se trăgea dintr-o familie mijlocie, de mici funcționari, sau așa ceva, germani detașați prin 1932 în România și reînțorși în Marele Reich la alipirea Austriei. Tatăl Gerdei părea mai curând un tehnician, decât un tip care să fie interesat de politică. Fiică-sa fusese măritată cu un profesor de latină pe care-l lăsase odată cu întoarcerea în Germania. Se instalase în orașul Bremen și ea fusese antrenată în munca de *Informații* ca dactilografă și mai pe urmă ca secretară-dactilografă la generalul Schlumberger, până la înlocuirea acestuia. Despre viața ei particulară von Braun avea puține relații. Prieteni în lumea artistică, o pasiune aproape bolnăvicioasă pentru pictură, frecventarea unui cerc de lesbiene care sub numele de feministe devotate cauzei național-socialismului își permiteau libertăți pe care Führerul le înfiera. Sosirea Gerdei la Varșovia îl surprinsese, pentru că vechea sa secretară, Eda Teittler, îi convenea tocmai pentru că se obișnuise cu ea. Era o femeie în vârstă, fără veleități, ascultătoare și tăcută ca mormântul. Plecarea cam forțată a acestei femei de lângă el, deși căpătase motivările cele mai bune, nu-l convinsese. Putea fi pus totul în legătură cu încercările de subversiune ale celor din jurul lui Hitler, dar pe el nu-l priveau toate aceste revoluții de palat. Era un ofițer de carieră, devotat cauzei, indiferent de nuanțe, pentru că înainte de toate pe von Braun îl interesa să execute, nu să-i placă ceva, atâta vreme cât ceea ce făcea slujea cauza de totdeauna a Germaniei. Lăsase destule amintiri în Polonia, lucra acolo încă de la ocuparea Varșoviei. În primul an, aproape că se plictisise din cauza lipsei de activitate, dar după încă o lună de zile fusese chemat și i se ceruse concursul în depistarea unui post

clandestin de radio, care activa vehement de câteva săptămâni. Munca fusese destul de dificilă, dar prima sa pradă căzuse după 47 de zile de cercetări. Aparatura gonio era încă primitivă la ora aceea, dar de atunci von Braun lucra altfel. Strecurase un polonez renegat în rețeaua clandestină și, după două săptămâni, îi prinsese pe toți ceilalți. Bilanțul fusese tragic: trei complotiști luaseră cianură, patru fuseseră împușcați, iar cincisprezece condamnați la ani grei de temniță. Aproape patruzeci de inși care îi adăpostiseră sau contribuiseră cu câte ceva la această activitate de subminare fuseseră deportați. Trecuse o jumătate de an de liniște și se ivise un alt post, la Gdansk, unde munca fusese mai dificilă și mai îndelungată. Trucul vechi cu strecurarea unui agent nu ținuse. Complicele Gestapoului fusese trimis într-un sac de colectare chiar pe adresa nevinovatei sale direcții care purta un nume benign: *Secția de corespondență pentru străinătate a grupului II*. Individul avea limba tăiată și purta în corp trei sau patru gloanțe bine trase. Ceea ce îl neliniștea de la început era faptul că lui îi fusese adresat cadavrul, ceea ce însemna că cei din rețeaua clandestină știau cu ce se ocupă. Nu era un tip fricos și de aceea nu luă niciun fel de măsură de precauție, dar în iarna anului 1942, în plin centrul orașului Gdansk, mașina în care se afla luă foc de la un baraj de grenade care fuseseră aruncate spre ea după ce șoferul fusese împușcat mortal la prima rafală. Scăpă cu arsuri grave la brațul stâng, și obligat să poarte o mănușă neagră ce-i acoperea amintirile teribilei întâlniri cu partizanii polonezi care-l acuzau de moartea atâtor tovarăși de-ai lor. Munca pentru depistarea noului post de radio al Rezistenței se dovedi de atunci destul de dificilă. În cele din urmă, aparatele perfecționate ale serviciului *tehnic* făcură ceea ce nu reușiseră agenții lui: postul fu depistat, urmărit, și căderea se soldă cu alți treisprezece morți: trei fete și patru studenți, un maestru de la o uzină radiofonică și patru muncitori din rețeaua de poștă și telecomunicație. Două condamnări la moarte completară acest tragic bilanț. Încă două atentate nereușite îi spuseră lui von Braun că era vremea să părăsească Polonia și întâmplarea îl ajută. Serviciul român de Informații ceru concursul pentru neantizarea unui post de radio care activa în București, Brașov și în alte centre din țară, fără a lăsa mari șanse urmăritorilor de a-l depista. Se ceru un alt specialist pentru Varșovia și iată-l în acest tren neîncălzit spre București, după zece zile de vacanță, de schi și de petrecere discretă într-un hotel curat, în care se vorbea nemțește.

— Ce fel de oameni sunt românii ăștia? întrebare von Braun pe Gerda încă de la primirea veștii că vor pleca spre locuri necunoscute lui.

— A, știai că am mai locuit în România?! se mirase femeia.

— Normal, nu? Deci, ce poți să-mi spui despre ei?

— Nu mare lucru. Am trăit între germanii mei, nu aveam contacte prea dese, sigur că am avut și prieteni români. Ce să-ți spun? Cred că nu ne înghit prea mult, au o educație franceză, ei cred că România Mare s-a făcut cu ajutorul aliaților în 1918, deși din informațiile mele, Clemenceau nu-i înghițea și abia le-a admis unirea cu Ardealul. Fac o politică complicată de tergiversări și deși au avut și mai au în fruntea țării un Hohenzollern, nu putem să credem că au fost însuflețiți vreodată de sentimente progermane. Fac războiul cu noi pentru că nu pot să facă altceva. Franța și Anglia s-au dovedit a fi slabe și mulți consideră guvernele acestor țări trădătoare. O mișcare de dreapta a fost lichidată de către mareșalul Antonescu care a reușit să-l convingă pe Führer că ne poate fi mai util. Se pare că e un tip mai puțin excesiv.

Lui von Braun îi plăcuse expunerea limpede a femeii și chiar documentarea de care dădea dovadă. Poate greșise că se culcase cu ea încă la trei luni după ce începuseră să lucreze, dar, la drept vorbind, asemenea lucruri aproape că se recomandau din cauza situației nesigure din Polonia. Se înțelegeau bine, Gerda nu părea indiscretă sau interesată de detaliile muncii lui. Părea o perfectă camaradă care este silită să facă de toate în deplasarea impusă și încă fără efort, chit că între ei exista și o simpatie ce se întemeia pe o potrivire de caracter. Nu prea vorbea, instruită, amatoare de muzică bună, moartă, cum băgase de seamă, după muzee și în special după pictură, era în totalitate un bun partener cu care, ciudat, nu ajunsese totuși la intimitate, vorbind de o intimitate de idei.

— Și războiul acesta cum e privit de mulțime?

— După cum se vede, cu destulă antipatie. Prezența unui post clandestin dovedește că există o împotrivire bine organizată din moment ce ni se cere ajutorul.

Von Braun nu părea atât de îngrijorat de prezența celui post de radio.

— Din câte știu, îi spusese femeii, organizația comunistă din România nu e atât de numeroasă.

— Poate fi adevărat, dar totul e grefat pe o veche antipatie antigermană.

— Înțeleg...

Se apropiau de București. Peisajul era dezolant, fără relief. Cu sate mici, cu case risipite într-o lipsă de ordine evidentă, pline de noroi și de ulițe nepietruite, ciudat, o țară care nu avea deloc aerul unui stat în război, asta remarcase încă de la intrarea trenului în România. Ceva, ritmul, oamenii mișcându-se lent, un aer de pace, asta respira totul încă de la graniță. Nu era încordarea din alte locuri, comenzile mereu repetate, acea răsteală penibilă la fiecare pas. E drept că lumea nu arăta prea bine, o ciudată sărăcie era vădită, deși știa din informațiile

primite că se afla într-un ținut dintre cele mai bogate din Europa. Vechea parte de țară luată de unguri printr-un dictat trăda o bună stare mai vădită, dar odată trecuți munții încoace, spre câmpie, parcă totul se schimbase pe neașteptate. Cerase tot Gerdei o explicație asupra acestor contraste, ea îi pomenise ceva despre o lungă stăpânire turcească care durase mai multă vreme, incredibil de multă vreme, ceea ce se putea numi independență și viață liberă ca națiune în România, dacă aduna o sută de ani, deși poporul era foarte vechi, un ciudat amestec de daci cu romani, primii fiind un fel de trib foarte misterios, aproape o enigmă a istoriei. El știa altceva, mulți vorbeau despre țigani și alte fleacuri, dar tipul de oameni nu trăda nicio asemănare cu ei; femeile, nu-i trebuise mult timp ca să-și dea seama de asta, erau foarte frumoase, iar portul țăranilor, cât își amintea, aducea cu acela al grecilor prin dominația alb-negrului.

Într-un cuvânt, se simțea ca înaintea unei frumoase aventuri despre care va avea ce povesti în Germania amicilor lui, după terminarea războiului. Trecuseră de Triaș, o aglomerare de linii lucioase și depouri pline de păcură, cu oameni negri care salutau pe mecanic cu mici drapele galbene de lângă macazele care păcăneau familiar. Gerda împacheta cu meticulozitate. Îi privi silueta prelungă, subțire, de femeie îngrijită, care făcea gimnastică și își supraveghea meniurile. Îi plăcea profilul și dantura sănătoasă de ariană, ochii aceia metalici, abia ascunși de lentilele ochelarilor, gesticulația precisă cu care își cobora micile valize de voiaj.

— Nu te pregătești? Am sosit, spuse femeia simplu și îi atinse obrazul în semn de afecțiune.

Von Braun se ridică greoi din canapeaua moale, cu droturile cam stricate și privi peronul cenușiu în amurgul zilei de iarnă.

— Știai că azi e Crăciunul? Îl întrebă Gerda.

— Da. Probabil că la Comandament o să găsim un brad și cadourile trimise de Führer împreună cu urările de rigoare. Anul trecut am petrecut foarte bine această sărbătoare într-un palat al unui conte polonez de lângă Varșovia. S-a băut șampanie franțuzească veritabilă, mai ții minte?

— Cum să nu? Mi se pare că ai fost atât de bine dispus, încât ai uitat să mai dormi cu mine după aceea...

Avea un umor sec, englezesc, nu surâse, nu strânse buzele, zâmbi și-i întinse un mic rucsac:

— Ține-l puțin...

— De ce nu dai bagajele ordonanțelor?

— O, sunt prea ordonată ca să las lucrurile pe mâna altora.

*

Primirea lui von Braun nu mai avea solemnitatea altor sosiri de

ofițeri germani superiori. O mică gardă de onoare, câțiva ofițeri în uniforme, un aghiotant de la Ambasadă, totul se făcu cu discreție, rapid, fără ceremonii inutile. Prezentările, numai un schimb de glume, de nume rostite la repezeală. Un mic incident marcă trecerea grupului nou sosit spre ieșire. Către sălile de așteptare de la clasa I-a un grup de soldați germani înghesuiau o fată blondă care dădea să scape din brațele lor. Nu era ceva nepotrivit pentru niște oameni sosiți de pe front sau ducându-se spre front, agresiunea nu avea ceva trivial în ea. Fata era pasată din brațe în brațe ca un balon și bărbații făceau haz. Erau băuți, nu atât cât să devină necuviincioși, dar destul de dispuși să prelungească jocul care nu o amuza deloc pe necunoscută.

Gerda, care văzuse încă de departe căpușorul acela de fată blond, care-i amintea de o veche amică, se îndreptă ferm spre soldații zgomotoși și spuse răspicat:

— Lăsați-o, merge cu mine!

Germana cazonă, aspră, a femeii aceleia cu ochelari, în uniformă, privirea rece și mai ales prezența atâtor ofițeri din convoiul lui von Braun îi aduse la realitate și fata o urmă pe Gerda.

Aceasta și apucase s-o întrebe scurt, pe românește:

— Cum te cheamă?

— Claudia, spuse ea, mirată de cele ce i se întâmplau. Doamnă, știți românește?! Sper că nu v-am supărat cu ceva!

Părea ușor tâmpiță, avea un aer capiu de fată fără căpătâi, dar Gerdei îi plăcu de la început pentru că avea o candoare care numai o altă ființă, la care ținuse foarte mult, o avusese.

— Nu, n-ai făcut nimic. Am vrut numai să te scot din mâinile brutelor acelor.

Îi strecură o carte de vizită pe care era scris numai numele și-i spuse:

— Dacă o să ai nevoie de ceva, întreabă de mine la Ambasada germană, am să-ți las acolo un număr de telefon. Întrebi de doamna Hoffmann, ai înțeles? Ce meserie ai?

— Actriță de revistă, fără angajament.

— Și aici ce cauți?

— Așteptam pe cineva, dar băieții ăia nu m-au lăsat să ajung la tren.

— Du-te acasă și miercuri caută-mă la Ambasadă, știi numărul de telefon al Ambasadei?

— Mă descurc eu, doamnă, nu aveți nicio grijă...

Îi făcu un ușor semn cu capul și Claudia dispăru. În capătul peronului apăruse grupul de români, în frunte cu Inspectorul-șef Mizdrache. Erau trei sau patru inși, bine îmbrăcați, cu pălării mari, negre, lăsate pe ochi, cu paltoane de stofă englezească bine croite, în galoși, cu mănuși de piele de căprioară ținute neglijent în stânga. Se

facură prezentările. Von Braun bătea din călcâie în dreapta și-n stânga, fu o ușoară confuzie, Gerda reîntră în grupul german, estompându-se cum îi era obiceiul și observând pe noii veniți. Mizdrache părea un tip foarte vesel, vorbea binișor germana, avea umor, îl lua pe șeful ei cam prea familiar, ceea ce acesta nu suporta, dar Inspectorul nu avea de unde să știe. Era urmat de un tip mai umil, cu ochi de bulldog certat, gata să aprobe tot ce spunea celălalt, și de doi inși, unul evident agent ordinar, celălalt mai spilcuit, probabil un specialist în radiofonie. Von Braun amână orice discuție și-i pofti la Ambasadă pentru a treia zi de Crăciun, după ce se va fi instalat, pentru că, după cum spunea, acum nu era decât un călător abia sosit de pe drum care cerea timp de acomodare, cum era firesc. Se cerură scuzele de rigoare, se arătă o încântare levantină după părerea ei, cam instantanee și profesională. Fură conduși la o mașină lungă și încăpătoare, neagră, oficială, cu care plecară spre Ambasadă, urmați de ceilalți, gălăgioși, ușor bine dispuși de coniacul băut în sala de așteptare, până la venirea trenului.

Odată ajuns lângă ea, von Braun nu scăpă ocazia de a face, sec, remarca:

— Frumușică...

— Cine? Întrebă Gerda, deși știa despre ce era vorba.

— Fata de pe peron.

— Vrei să ți-o prezint?

Von Braun râse cu poftă:

— O, nu încă...

— Atunci?

— Mă gândeam că eu îți ajung...

Avea un obraz impenetrabil și femeia se întrebă dacă spusese toate acestea din gelozie sau numai ca să-i facă o observație. Nu ripostă, privi străzile încărcate de o zăpadă neagră, strânsă cu lopata la rigole. Fusesse de multe ori la București cât stătuse în România, dar parcă nu mai recunoștea locurile. Orașul arăta rău iarna, totdeauna arăta rău iarna, era frumos primăvara și toamna, din cauza trandafirilor în mai și a frunzelor galbene de castan în octombrie.

— Ciudat oraș! mai spuse bărbatul, mângâindu-și după obicei mănua care-i acoperea palma stângă.

— Nu e ciudat, e rău construit, atât, dar are cartiere foarte interesante. O să cer pentru dumneata o vilă pe malul lacurilor, e foarte liniștitor, o plăcere să locuiești acolo, aveam o prietenă pe strada Heleşteului, spuse.

— Ce-i aia Heleşteu?

— Baltă, lac...

— Înțeleg...

Intraseră pe un bulevard tăcut, liniștit, ieșiseră dintre camioanele

militare și străzile înguste, pline de forfotă și de magazine mici.

— Cum ți s-au părut viitorii colaboratori? mai întrebă Gerda, voindecă să se uite incidentul din gară.

— Inteligenți. Cel puțin șeful lor pare un om plin de umor. Cu adevărat popor latin... Cum spunea...

— Nu-i așa?

— Sper să nu fie atât de latini cât sunt italienii care știi ce ne-au făcut...

Femeia nu spuse nimic.

*

Patinoarul din curtea Ambasadei germane părea o oază în mijlocul cartierului ciudat, plin de pomi încărcăți de o zăpadă ușoară, care cădea cu bufnete în tăcutele grădini, acum pustii. Copiii corpului etnic german, în bluze și pantaloni colorați, alunecau pe gheața lucioasă, în sunetele unui marș difuzat de un difuzor spânzurat într-un copac, de la intrare. Pe terasa ridicată deasupra unei peluze, la câteva mese, beau câțiva ofițeri, privindu-și progeniturile aflate într-o bună dispoziție. Ieșise soarele, era 11 dimineața, totul părea foarte bine pus la punct. Servitori tăcuți aduceau coniac în bolurile bombate de cristal, ca niște mingi retezate. Așezau farfuriile și tacâmurile și se retrăgeau fără să întrebe ceva. Clienții acestui restaurant intern făceau numai semne tăcute cu degetele înmănușate, păreau și ei niște automate. Aveai senzația că te afli într-un sanatoriu silențios, în care numai kinderii mai spărgeau glacialitatea din jur cu micile lor strigăte de surpriză când cădeau pe spate cu patinele în sus și se loveau. Gerda patina și ea, se arăta foarte îndemânică și von Braun nu scăpase ocazia de a o striga în gura mare:

— Hei, nu vii la un coniac?

Era singur, părea mulțumit de primirea pe care i-o făcuse temutul Killinger cu care se întreținuse un ceas și jumătate. Nici ceilalți colegi din corpul german al Ambasadei nu păreau prea încuiați, în general era altă atmosferă decât la Varșovia, unde lumea părea mai agitată și chiar înspăimântată la un moment dat. Lipsea grija unui război iminent, erau parcă mai departe de front ca ceilalți. Evaluarea situației i se păruse puțin cam prea optimistă lui von Braun, dar din moment ce ambasadorul era liniștit, lui puțin îi păsa de chestiune. Ascultase chiar cu o seară înainte emisiunile postului de radio pe care trebuiau să-l descopere. Nu era o emisiune ideală, aerul părea încărcat de paraziți. Aparatura trebuie să fi fost destul de veche, primitivă, improvizată, dar vocile se auzeau destul de limpede, cu toate încercările unui post de bruij de a-l acoperi. Nu înțelegea toate cuvintele spicherului, strigate parcă de o voce tânără, și Gerda îi tradusese cuvânt cu cuvânt. Păreau informați mai ales despre lucrurile petrecute în interiorul țării,

vorbeau despre împotriviri organizate ce aduceau cu grevele la unele uzine, citeau lozinci incitatoare, după obiceiul lor, și pe urmă dădură situația de pe front, amintind victorii locale ale rușilor, precum și situația generală a războiului. O jumătate de ceas, poate mai puțin, de emisie. Cu urechea lui de specialist, socoti că era vorba de o transmisie mobilă. Îi spuse lucrul acesta Gerdei, care nu păru surprinsă, deși îi făcu un compliment:

— Ai o ureche de muzicant...

— După ce ți-ai dat seama?

— După faptul că ai ghicit ceea ce eu am descoperit, mi se pare, din întâmplare.

— Ce anume?

— O să-ți arăt când vine inspectorul acela să vorbească cu tine (îi vorbea așa numai când nu era auzită de cineva).

— Nu înțeleg! se impacientă bărbatul.

— E vorba despre filmul făcut la Poiana.

— Ce legătură are cu postul lor de radio?

— Vei vedea...

— Nebună! mârâi nemulțumit, și o lăsă în pace.

Acum patina veselă, în timp ce maiorul își privi ceasul. Mizdrache întârziase cinci minute. Era prevenit de nepunctualitatea celor de aici, dar spera că măcar cei cu care o să lucreze vor înțelege că asta era o chestiune de caracter, absolut necesară într-o muncă ca a lor. Nu apucă să se enerveze. Îl zări pe Mizdrache într-un palton negru cu guler de catifea, altul decât cel de la primirea lui în gară. Era elegant, mergea ușor, ca un tânăr care nu mai era, în general arăta o prospețime de om căruia îi merge bine. Obrazul roșu de alergătură sau de ger era ras atunci, micile vase de sânge stăteau gata să plesnească.

— Bună ziua, domnule maior, spuse în germană Inspectorul-șef.

Îl aborda respectuos, dar cu o familiaritate discretă. Nu părea deloc intimidat de faima lui, vorbea de la egal la egal, ca un om cu care ai lucrat multă vreme.

— Permiteți? Îi arătă scaunul către care se și îndreptase posesiv, așezându-se ca și cum ai încăleca pe un cal de moși. Asta poate și din cauza locului care nu inspira decât un sentiment de vacanță. Mi se pare că am întârziat, adăugă fără vreo nuanță de vinovăție. Dar treburile noastre, știți cum sunt.

Îl examina de sus, ca pe o curiozitate, cătând să-i ghicească parcă gândurile.

— Am văzut-o și pe secretara dumneavoastră, patinează excelent, excelent, ca o campioană. Dumneavoastră nu patinați cumva, m-aș obliga să vă procur cele necesare...

Spunea niște enormități, dar le spunea cu șarm. Tip alunecos, cum erau toți cei din meseria asta, dar el, acest Mizdrache, parcă nu

semăna cu niciunul.

— Nu mi-ai spus, chiar am întârziat, am un ceas năbădăios...

— Nu are nicio importanță, spuse în cele din urmă von Braun, ca să-l scoată din încurcătură. Luați un coniac? Hans! chemă el pe cineva care și sosit. Un coniac! Ceva, o gustare?

— Ce-o fi! cedă politicoasă Mizdrache.

Von Braun își strânse mai bine șuba în care era îmbrăcat, luată de la garderoba restaurantului, și sorbi încet din paharul său. Celălalt vorbea fără să-l mai privească, urmărindu-i pe copiii de pe patinoar.

— Frumos aici, la dumneavoastră. Liniște, lume bună, copiii ăștia care zburdă, o plăcere...

— Am vorbit cu ministrul duminică, zise von Braun, ca să schimb vorba, mi s-a spus că ești un om foarte capabil.

— Așa se spune.

— A fost la noi, la recepție, ieri-seară, e un tip încântător. Din cele discutate cu dânsul am înțeles că aveți mașini gonio cam demodate. Am comandat ceva în Germania încă de la plecarea mea de la vechiul serviciu. Vor veni trei bucăți de ultimul tip, reușită sigură.

— Țasta e un lucru foarte bun, mai sunt însă oamenii. Nu-i cunoașteți pe comuniștii noștri...

— Pretutindeni sunt la fel.

— De... De șase luni îi căutăm cu mijloacele noastre, bune, rele, mă rog, cum sunt, destul de eficace în alte ocazii, dar sunt foarte mobili, nu stau într-un loc, am făcut descinderi, am filat locurile probabile, nu am reușit mare lucru.

— Este firesc, nu sunt niște copii, nu se joacă cu viața lor.

— Asta știm și noi, dar...

Apăruse Gerda, îmbujorată, cu un fular alb în jurul gâtului, fără ochelari, arătând ca un copil scăpat clandestin la ghețuș.

— Sărut mâna, sărut mâna! spuse rapid Mizdrache în românește, ca să-i arate că știa cu cine are de-a face, pentru că fusese informat că secretara lui von Braun știe românește, trăind ani de zile la Sibiu.

Gerda păli ușor, dar nu trădă nicio indispoziție. Ar fi preferat ca față de români să nu se știe că ea cunoaște limba, dar acum nu mai avea niciun rost, așa că-i răspunse repede:

— Ați venit, deci? Vreți să vorbim în germană, sau să vă traduc eu?

— Cum vreți, zise Mizdrache. Dar despre ce este vorba?

— Vrem să vă arătăm ceva, preciză, în locul lui von Braun, femeia.

Acesta păru puțin surprins, dar nu o contrazise.

— Oricum, Gerda, ar trebui să stabilim detaliile tehnice mai întâi, se impacientă totuși maiorul.

— Atunci vă las, mai patinez puțin.

— Impulsivă, impulsivă! remarcă, arătând-o, cu un gest cam familiar, Mizdrache, privindu-i silueta plăcută.

— A, nu, are o surpriză și pentru mine, ceva ca un film, dar mai întâi să discutăm între noi ce avem de făcut.

Trebuiau schimbate câteva informații prealabile, precizară locul unde aveau să se întâlnească, numele colaboratorilor direcți și stabilirea numerelor de telefoane unde aveau să se găsească în caz de urgențe. Se mai aduseră câteva coniacuri „Courvoisier”, cum remarcă plescăind din limbă Inspectorul, *veritabil!* „Chiar așa”, zise și von Braun. Discuția dură mai mult de o oră, detaliile operațiilor comune erau scrise pe niște coli de hârtie, în limba germană, puse într-un plic, pe care Mizdrache i-l întinse maiorului, asta în ce privea partea română; în ce privea partea germană, el îi lăsa noului venit un timp pentru a se familiariza și pentru a trimite după aceea, în scris, punctul său de vedere.

Când ultimele cuvinte fură schimbate între cei doi, von Braun își chemă secretara:

— Gerda, vrei să ne arăți filmul tău?

Femeia își desprinsese patinele și o luă înainte pentru a le arăta drumul. Într-o încăpere mică, ce adăpostea un fel de sală de spectacole cu douăzeci sau douăzeci și cinci de scaune, aștepta un operator cu un aparat pentru filme înguste. Ecranul de pânză era prins direct pe peretele vopsit cu ulei alb; apărui un operator care salută, întrebând din priviri dacă poate să înceapă și ciudata proiecție se desfășură fără incidente, după ce lumina din sala fără ferestre se stinse. Pe pânză, apărui mai întâi pârtia de schi de la Poiana Brașov, plină de copii și civili germani, de femei în costume de sport, între care Mizdrache o recunoscu repede pe Gerda. Era limpede că Braun o filmase în tot acest timp. Inspectorul-șef făcu un compliment secretarei, care nu reacționează în niciun fel. Zbârnâitul aparatului de proiecție și atenția exagerată cu care cei doi urmăreau filmul, făcut cu un aparat de amator, îl plictiseau pe Mizdrache. Își ascunse discret un căscat. Avusese iar o noapte grea și numai coniacul neamțului îl mai înviase puțin.

— Nu înțeleg unde vreți să ajungeți, îi spuse în cele din urmă lui von Braun.

— Răbdare, încă puțin și o să vă placă foarte mult, răspunse în locul lui femeia.

Apărui gara Ploiești, cu înghesuială de oameni, pe urmă pe ecran se zări razia și omul care fugea de soldați, în sfârșit, trenul de coletărie rapidă care intră în gară din sens invers. Totuși, acel amănunt deosebit nu se ivea încă.

— Așadar, făcu Mizdrache impacientat.

— Așadar, îl îngână Gerda, priviți ultimul vagon. Stop! strigă către operator.

Imaginea încremeni pe imaginea unui vagon filmat din spate.

— Ce vedeți deasupra acoperișului, sus, în stânga?

— Pe toți dracii, e o antenă de transmisie, făcu Inspectorul-șef.

Von Braun tăcu câteva secunde și pe urmă reflectă cu voce tare:

— Gerda, crezi că într-adevăr ai avut șansa de a fotografia chiar vagonul din care se transmite în fiecare zi? Ce spuneți de întâmplarea asta? se adresă el lui Mizdrache.

— Ce oră era? întrebă acesta.

— Șase jumătate sau șapte.

— Ora primei emisiuni.

Von Braun le aminti celor doi că, după urechea lui „muzicală”, într-adevăr emisiunea postului de radio *Muntenia I* era ambulatorie.

— Vreți să spuneți că ăștia transmit dintr-un vagon în mers? întrebă Inspectorul-șef.

— Tot ce este posibil...

— Atunci cum de nu auzim noi zgomotul trenului?

— Pur și simplu, folosesc un laringofon, ca aviatorii.

— Înțeleg, înțeleg! zise Mizdrache, încă uluit de ceea ce văzuse. Pot să capăt o fotogramă cu vagonul acesta?

— Cum să nu?! se miră Gerda. Chiar v-am pregătit la dezvoltare una, sunt o ființă prevăzătoare.

Mizdrache îi sărută mâna cu o atenție exagerată, jubilând, felicitându-l în același timp pe von Braun pentru o asemenea colaboratoare care se gândea la toate. Operatorul aduse un plic în care pe o bucată de carton era imprimată imaginea de pe ecran.

— Mulțumesc! mai spuse Inspectorul-șef, repetându-și în gând cuvintele cu care avea să-l întâmpine pe Ciripoi, ajutorul său, care nu reușise în atâta vreme să afle un lucru atât de elementar: comuniștii căutați emiteau dintr-un vagon de cale ferată de multă vreme, chiar sub nasul lor. Odată toate aceste lucruri făcute, salută cu o mare politețe și se retrase, rămânând ca în următoarele zile, Inspectorul-șef să-l înștiințeze pe von Braun despre măsurile luate în acest caz, ce părea mai simplu decât bănuiseră cu toții, și care erau rezultatele.

*

Locuința lui Mizdrache arăta în dimineața aceea de iarnă cu totul altfel decât te-ai fi așteptat de la unul care avea reputația unui tip ordonat. Începând cu dormitorul, răvășit și plin de *efecte* femeiești, cum glumea el în stil cazon, și terminând cu bucătăria aglomerată de vase mai mici sau mai mari, care serviseră pentru o petrecere pe picior cu puțină lume, dar cu tipi înfometați, *piesele* apartamentului său din centru trădau un mare zbucium nocturn. În mijlocul patului, o femeie între două vârste, pe cale să se pârguiască bine și cam devreme, trona fumând, cu privirile acelea profesionale, fără identitate, fixate pe radiatorul alb, acoperit de perdele. Afară ninge, era o iarnă

ciobănească cu zăpadă multă, zgomotul de vehicule se auzea înăbușit, rare clopote de tramvai și alunecări pe roți pe crusta de gheață de dedesubt, strigăte vesele de copii care se bombardau cu bulgări de nea și acel halou al unui mare oraș.

— Cât e ceasul? întrebă plictisită femeia.

Inspectorul, cu o ureche în pâlnia telefonului și cu alta la prietena sa, îi arătă cadranul cu fosfor al ceasului de mână. Trecuse de 11,30.

— Să-ți fac o cafea? întrebă, alintat, femeia.

Mizdrache dădu din cap afirmativ.

— Și mai lasă dracului telefonul ăla, și mai ocupă-te de mine, ori ai terminat benzina?

Convorbirea era pe sfârșite într-adevăr, Inspectorul-șef lăsă în cele din urmă telefonul în furcă.

— Cine era?

— Ministrul. Iar m-a frecat...

— Tot în chestia aia?

— Tot. Dă-mi cafeaua și pune ceva pe tine, că acum vine cretinul de Ciripoi și îi mai dai vreo idee, și eu nu-nghit, dragă, așa ceva, că nu am comunizat femeile.

— O, iar nesuferitul ăla de Ciripoi! De câte ori îl văd, îmi vine să strig: „Feriți buzunarele!” Asta dacă nu era în poliție, de mult se afla în pușcărie!

Mizdrache intrase sub dușul aflat într-o mică încăpere alăturată, cu ușa lăsată deschisă.

— Ia te uită, Mamy, făcu admirativ, ai început să faci aforisme ca domnul La Rochefoucauld...

Numita Mamy tăcu stupefiată o secundă, apoi izbucni pătimaș înaintea de a trece în bucătărioara plină cu resturi de mâncare și sticle pe jumătate golite:

— Știi ce, te rog să vorbești cuviincios cu mine, chit că am dormit amândoi împreună astă-noapte...

Cineva suna într-adevăr la ușă cu insistență.

— Deschide-i! strigă Mizdrache. E punctual ca moartea, nu întârzie...

Femeia își aruncă pe ea un fel de halat bărbătesc găsit în baie mai devreme, ca să nu se arate chiar cum o făcuse maică-sa în fața subalternului lui Mizdrache, pe care-l cunoștea destul de bine, altfel.

— Ai dormit pe scări? îl interpelă ea brusc, și-i făcu loc.

Ciripoi avea un cap de om care plătește prost, cum spunea un scriitor, nu dormise nici el prea bine în noaptea trecută, cum nu dormea bine în general.

— Șefu-i pe aici? Sărut mâna, sărut mâna!

O ciupea frenetic de spate, după un vechi obicei al său, când se întâlnea cu femei de tipul acesteia.

— Stă pe tron, are un scaun bun azi de dimineață.

— Ce-i la gura ta, Mamy? Să vii la mandea în completare, că nu ai aerul că ți-a mers bine azi-noapte.

Apăruse Mizdrache, gol până la brâu, păros ca o gorilă, încă plin de stropi de apă, pe care-i ștergea cu un prosop imens.

— Ei, cloncăne, băiatule!

Ciripoi bătu din călcâie repede și își aruncă paltonul și pălăria pe spatele unui scaun:

— Mai întâi de toate, dom' șef, să vă fie de bine.

— Mersi, asemenea, făcu celălalt absent, și caută o sticlă în micul bar de alături, care făcea să se aprindă un mic becuț când își deschidea capacul de lemn de cireș.

Turnă în două păhăruțe puțin gin sau puțină mastică, și se întoarce spre noul venit:

— Raportul, șefule! făcu Ciripoi. Patru arestați. Nimic de seamă. Unul pare mai de soi, l-am dat în primire serviciului tehnic.

Făcu un gest cu palmele, care sugera foarte bine în ce consta specialitatea celor de la serviciul numit.

— Bun, bun, continuați...

— Așa, ar mai fi o ștoarfă care ar putea fi folosită în chestiunea pe care o știm cu toții.

Inspectorul-șef se impacienta văzând cu ochii. Dăduse peste cap un păhărel, îl umpluse pe al doilea, îi întinsese subalternului provizia lui, dar fierbea ușor și acoperit ca o oală pusă la foc mare:

— Ciripoi, lasă vraja, mie să-mi spui ce e nou în chestia postului de radio, că pe mine ministrul, la 12,30, mă întreabă și eu trebuie să-i dau date precise...

— Să aibă și el nițică răbdare, domn' șef, să aibă răbdare, că nu dau turcii...

— Mai rău, dau rușii!

— Se face, șefule, se face, după informațiile noastre...

— După informațiile voastre...

— Bun ginul ăsta, tot de la Papastase? o coti abil subalternul.

Mizdrache explodă:

— Eu vă dau dracului pe toți, m-auzi tu? Cât crezi că mai înghit? Mă iei cu Papastase, cu dracu, cu lacu și ăia își fac de cap. Ce-i spun ministrului, că am prins o curvă la Gara de Nord? Că ai stat tu toată noaptea în priveghi la *Calul Bălan* cu ștoarfa aia de Micșunica? O dau în mă-sa de treabă, nu mai merge așa, prietenie, prietenie, dar brânza-i pe bani...

Ciripoi îl cunoștea: era ca vulcanul Etna, erupea rar și nu trebuia să-i stai în cale, sau să zici c-o fi, c-o păți, că nu-i așa, dacă puneai balonul jos și te făceai că plouă îi trecea repede. Luă deci mutra care o avea la Ziua Eroilor, când mergeau cu miniștrii, cu coroanele în Parcul

Carol, la flacăra veșnică.

Trecu minutul cel mai greu, Ciripoi tot spera că apare Mamy cu cafelele, dar ea nu se ivea. Asta ar fi spulberat orice indispoziție a șefului, pentru că el avea nevoie de martori, odată jucată scena care-l interesa, putea să stea liniștit pe un fotoliu și să treacă la alte chestiuni.

Nu se întâmplă nimic. Se auzeau strigătele copiilor din stradă și obrazul lui Mizdrache se luminează. O amintire de demult, poate ceva înduioșător îl făcu mai blând.

— Ciripoi, Ciripoi, îl strigă cu o voce moale, mă, te-oi fi supărat, nu? Ia stai tu colea pe cele două buci ale tale și privește la ce-ți arată tatăcu tău.

Scoase fotograma dintr-un sertar al biroului, aflată în încăperea alăturată, și cu un gest teatral îi întinse bucata de carton.

— Ce spui de acest frumos peisaj feroviar?

Pe Ciripoi nu-l dădea inteligența afară din casă.

— Ceva pe calea ferată? Întrebă ca toanta-n târg.

— Chiar așa! îl îngână celălalt.

— O gară, un tip, un vagon, totul făcut ca la înghesuială, cu un aparat prost, de un amator...

— Și? Și? îl înghesui Mizdrache.

— Și, nimic!

Mizdrache scoase și o pereche de ochelari din sertarul noptierei.

— Unu jumătate, făcu mecanic, ca să indice dioptriile, pune-i la ochi, că nu mușcă.

Celălalt îi puse, nu vedea nimic deosebit.

— Ia privește mai bine sus, deasupra vagonului, în stânga, ce se vede?

— Să fiu al dracului dacă asta nu e o antenă de radioemisie...

— Ei, Sherlock, ai început să judeci...

— După posibilități, făcu celălalt, cu o voce amarnică. De unde?

— Mă privește...

Mizdrache își luă un aer marțial, nu era îngâmfat, dar îi plăcea să ia ochii la subalterni.

— Deci, băieții lucrează pe calea ferată, le este drag să umble cu trenul. Dacă eram deștept o brodeam mai devreme, se căina de unul singur Ciripoi. Normal, se deplasează, umblă, dar noi de unde să știm? De unde să-i luăm? Noi prindem muște... Șefule, ești mare! termină patetic. Totdeauna am spus că ești mare, domnule, ai chestiile alea... și-i arată celuiilalt cu palmele ceva care sugera că ar purta într-un loc anume doi pepenași ceva mai mici.

Apăruse și Mamy cu cafelele. Mizdrache o uitase, era chiar nemulțumit că intrarea femeii tăia din discursul ocazional al subalternului, care nu mai înceta cu elogiile.

— Dar, tu, dragă, n-ai plecat, nu te mai duci, că noi avem afaceri de stat, nu vezi? Uită-te la ea, Ciripoi. Când aleargă parcă merge, și când merge parcă stă; când vorbește, parcă tace, și când tace, bine face...

Ciripoi se tăvălea pe jos de râs:

— Bună, șefule, bună, domnule, pe toate le știi, ca un om mare. Când spuneam eu că... Și iar arătă cu palmele, ce poseda șeful său.

Mamy, căreia versurile partenerului ei de o noapte nu-i sunaseră bine în ureche, găsi prilejul de a replica:

— Despre chestia asta cu... și femeia repetă gestul comisarului, mai întreabă-mă și pe mine, domnule Ciripoi, că nu e chiar așa.

Așezase cafelele pe mica măsuță de lângă pat și se scuză că umblă în dulapul de haine să-și caute rochia cu care fusese îmbrăcată, adunând din mers ceea ce se putea aduna, ca să nu vadă celălalt, intrusul de musafir, care de fapt văzuse totul de mult.

— Așadar, încheie Mizdrache, trimite potera după vagonul cu pricina și să-i luăm la întrebări pe băieții care lucrează în Ploiești-Triaj.

Lucrurile nu erau chiar atât de simple după mintea lui Ciripoi. Spuse neted:

— Asta înseamnă, domn' șef, că-mi dai de lucru până la adânci bătrânețe... Sunt 50.000 de vagoane în Țara Românească, numai de tipul ăsta...

Mizdrache mai bău un păhărel de gin și plescăi pofticios din buze:

— Nu te-am trimis după 50.000 de vagoane, te-am trimis după un vagon de coletărie, de tipul ăsta, care a circulat miercuri spre seară dinspre București spre Ploiești, și anume pe la orele 18,30. Să ți se dea deci numerele vagoanelor acelui tren, și anume al ultimului, vezi care e trenul, cine a lucrat la frâne, de unde a fost atașat, cutare, cutare, nu te învăț eu meserie...

— Șefule, ești genial, șefule! decretă entuziast Ciripoi.

— Lasă chestiile astea și roiește-o. Să aflu cât mai curând cum stau lucrurile, că foc mă fac dacă nici acum nu știm pe ce barbă mergem.

*

Cercetările făcute de Ciripoi nu luară amploarea pe care ar fi putut-o bănuți Mizdrache. De data aceasta, subalternul se dovedea prudent și meticulos. Știa că din moment ce Inspectorul avea în mână fotograma aceea, o s-o arate ministrului și o asemenea dovadă le dădea cel puțin o săptămână de răgaz. Așa că o luă bătrânește, chemă agenții lui strecurați în calea ferată, stătu o jumătate de zi cu ei la discuții și află cum se putea ajunge la vagonul căutat. Treaba nu era deloc simplă. Sigur că în general căutarea unui vagon de coletărie aflat într-o anume zi și la o anumită oră într-un convoi feroviar se nota undeva și că ar fi

mers la sigur, dacă nu i s-ar fi atras atenția că oamenii pe care-i urmăreau probabil că-l schimbă, lucru dovedit de altfel în aceeași zi când, mergând pe o drezină rapidă și ajungând în gara Ploiești-Triaj, se convinseseră că vagonul cu pricina, al cărui număr era 343387, cum îl găsiseră notat în evidența garniturilor de marfă, se afla pe o linie moartă, deci fusese abandonat și echipa de transmisie se afla de-acum într-altul, cu un alt număr. În locul grupului de comuniști găsiseră câțiva golani care jucau barbut și care fură repede umflați și trimiși la urmă spre surpriza lor, pentru că orice își puteau închipui în afara faptului că vor fi dibuiți într-un asemenea adăpost sigur, pe care-l foloseau de multă vreme. Era într-o vineri spre seară, nu mai ninge, se lăsa un ger mare și echipa de agenți ai comisarului Ciripoi înjura de mama focului. Lăsară garda dubei să se descurce cu infractorii prinși ca din oală și intrară la șeful stației, un bărbat gras, nădușit tot, îmbrăcat într-o șubă de oaie, care sta în preajma unei sobe de tuci și privea tabloul de comandă al stației.

— Bună, șefule! zisese din mers Ciripoi, cate atunci când se afla numai cu subalternii lui îl imita pe Mizdrache. Ai un aparat de radio pe aici?

— Ar fi, mârâise acela, abia inteligibil, neștiind cu cine are de-a face, deși cei ce-l urmau nu inspirau niciun gând bun.

— Adu-l rapid...

Șeful stației se supuse fără să mai întrebe cu cine avea onoarea. Mai era cam un sfert de oră până la ora primei emisiuni. Așteptară grămadă în fața unui *Blaupunkt* cumpărat de cine știe cine prin 1940.

— Aude? întrebă ezoteric Ciripoi pe cel din fața lui.

— Ce s-audă?

— *Vocea! Londra! Moscova!* Că vă știu eu pe voi ăștia din calea ferată...

— Da, făcu celălalt. Mai aude...

— Bine, da' p-ai noștri îi prinzi? Hai, spune, că nu-ți fac nimic.

— De...

Aparatul arăta ca unul de pe vremea lui Marconi, deși era un tip destul de bun. Nu avea alura aparatelor speciale. Ciripoi căută undele scurte, prinse câteva posturi de muzică, auzi enervantele pârlături ale paraziților aerieni și bruiajul furios al posturilor germane care încercau să acopere emisiunile rusești, engleze și americane. Luase cu el pe un specialist, Constantinescu se numea, un inginer care căută el postul *Muntenia I*. La ora fixată se auzi mai întâi un fel de semnal primitiv și o voce îndepărtată de bărbat, care anunța deschiderea emisiunii:

— Aici e postul de radio *Muntenia I*, aici e postul de radio *Muntenia I*. Transmitem în fiecare zi, la orele...

Vocea se pierdea și iar revenea, paraziții zilei de iarnă acopereau

totul și pe urmă iar parcă pe undeva, de la o mare depărtare, vocea bărbatului revenea. Se dădeau știri de pe front și situația internă. Greva muncitorilor de la *Vega* și de la *Concordia*, un scandal care avusese loc chiar în acea dimineață într-o piață din București din pricina măririi prețurilor și a lipsei de mălai. Pe urmă se dădură știrile externe, luptele din Italia și situația trupelor germane, încercuite. Vocea nu avea nimic patetic, informa scurt și precis.

Ciripoi își stăpâni curiozitatea și încercă să-și dea seama dacă postul era ambulatoriu cum susținea Mizdrache, sau, de data asta, se emitea într-o locuință.

Se auzi semnalul de închidere urmând anunțului că postul va relua știrile la orele 21,30.

— Ei, Constantinescule? întrebă comisarul.

— E limpede, emit dintr-un vagon de coletărie, asta se aude în emisie pentru că există un ușor zgomot de fond, sacadat, și folosesc laringofonul. Înseamnă că schimbă la fiecare emisie locul. Au un post portativ mic, ușor transportabil, fără mare forță de emisie, improvizat, folosind materiale germane și lămpi englezești. Mai mult ca sigur că se duc până la Ploiești cu un vagon și se întorc spre București cu altul. Asta de două ori, în fiecare zi.

Ciripoi înțelegea totul, îi plăcea precizia celui care îl informa, dar mai era o chestiune de lămurit.

— Dacă pricep bine, sunt legați de orarul căilor ferate. Asta mă duce cu gândul la complicități mai mari...

— Mersul trenurilor se schimbă numai primăvara.

Totul era lămurit. Afacerea începea să-l intereseze. Era ceva grandios: complicități în gara București Nord, complici la Ploiești Sud, bașca ce-o să mai iasă la o anchetă bine susținută, când omul, din cauza bunului tratament la care e supus, spune totul, și ceva pe deasupra. Acum nu-i mai rămânea decât să-i dea raportul lui Mizdrache și să aștepte ordinele lui. De fapt, odată găsită această pistă, trebuia ceva mai multă răbdare, dar după atâtea bruftuluiei, parcă nu mai avea răbdarea de altă dată. Să fi fost după el, în 24 de ore îi ținea în palmă, dar cine știe ce mai inventa bătrânul copoi...

„Stai în banca ta, Ciripoi, stai în banca ta!” se certa singur.

*

Cine ar fi urmărit mai îndeaproape viața acestui domn distins, care locuia din când în când în Parcul Jianu și sosea rar, cu un automobil mare, lung, negru, oficial, s-ar fi mirat să-l vadă ieșind din vila lui puțin după miezul nopții, singur, fără șoferul care-l aducea de cine știe unde, îmbrăcat de data aceasta într-un palton banal, pe puncte, nebărbierit, cu o mustață care-i dădea un aer de impiegat clasa a II-a, trăit prin subsoluri de primărie, pe care dacă l-ai fi căutat la degete, ți-

ar fi arătat petele de cerneală ale ultimelor înregistrări în cancelariile unde va fi lucrat. Apărea și dispărea pe neașteptate, puținii și îndepărtații săi vecini, și ei oameni foarte ocupați și cu dare de mână, nu se preocupau de acest individ, fie că nu aveau timp, fie că nu-i interesa deloc subiectul. Cartierul de lume bună excela prin discreție, se trăia adică englezește, fără efuziuni sau amicitii peste gard, *casa mea, căminul meu, regatul meu*. Sonerii discrete scoteau slugile din casă, ușile garajelor erau date deoparte și mașinile intrau la locul lor, solemn, silențios, cei din mașini, femei și bărbați totdeauna preocupați, grăbiți, urcau în tăcutele apartamente și totul se închidea în urma lor, fără să lase afară vreun zgomot sau vreo știre indiscretă. Vara, ocupanții acelor vile misterioase și luxoase puteau fi găsiți în fundul grădinilor lor tunse cu aparate englezești, în hamacuri sau la mese de răchită, jucând *wist* sau lovind cu rachete albe mingi de golf într-un mini-joc, asta când nu erau plecați în străinătate sau la casele lor de la țară.

Colonelul, pentru că el era misteriosul proprietar al casei din Aleea Herăstrău 26, îi cunoștea în schimb pe toți: câțiva ofițeri superiori, generali, trei fabricanți, proprietari de mari uzine, un bancher cu sucursale la Berna și la Veneția, un ciudat proprietar de garaje în bulevardul Take Ionescu, cu un nume nemțesc, un tip roșcovan plăcut, simpatic, mare afacerist, propășit pe aici probabil din cauza banilor săi, pe care-i mânua abilitate și cu spor. În rest, servitori, femei de menaj, rude apropiate ale proprietarilor, nevestele lor care nu coborau din mașinile de diferite tipuri cu care își făceau plimbările de dimineață sau de seară, șoferi lipsiți de aroganță, îmbrăcați în costume speciale ca să marcheze casa mare la care serveau. Altă lume trecea rar pe aici: zarzavagii, iaurgii, cei ce aduceau ziare, oameni de la Societatea de Telefoane când se defecta ceva, gunoierii care veneau rar pentru că fiecare vilă era despărțită de cealaltă de mari locuri virane pe care creșteau buruieni sau se depozitau materiale de construcții, și ele foarte rare în acele vremuri. Generalii sau coloneii veritabili mai făceau din când în când câte o plimbare pe jos, după obiceiul profesiei lor, dar drumurile toate duceau spre lacurile asanate cu ani în urmă de primarul Dobrescu. Nu pescuiau, umblau numai singuri pe aleile pustii, pe sub sălcii, privind apa lacului, năclăită de planctonul neglijat. Era liniște, lume puțină, un cartier odihnitor ce nu mai apucase să-i primească pe toți învârtiții sau bancherii ridicați peste noapte, cu nevestele sau amantele lor. Sâmbăta, când în general Colonelul nu stătea acasă, sâmbăta și duminica, de peste gardurile de piatră, terminate cu sulii de metal peste care creștea în neștire iedera, se auzeau patefoanele sau aparatele de radio. Se făceau de către cei tineri mici petreceri cu lume puțină, se dansa, dar tot discret, cu bună creștere, ca nu cumva cineva să fie deranjat, să se ivească reclamații

sau certuri care pe urmă să ducă la o țiğănie nedorită. Se putea spune că *tehnica* grupului Colonelului alesese această locuință cu mare precizie și eficiență. Vila avea o curte care dădea spre două străzi paralele, porțile înalte nu lăsau să se vadă decât peluze tunse la timp, operație înfăptuită chiar de proprietar în timpul liber, pentru destindere sau cel mult o terasă pe care niciodată nu stătea altcineva decât bărbatul cu fața osoasă, trădând o mare energie, cu figura lui de judecător britanic, rece, distins, sec. Șoferul îl ducea unde trebuia și dispărea și el, nu-l văzuse nimeni pătrunzând dincolo de pragul porții masive de fier. Curios, deci, ar fi fost pentru un indiscret, să-l regăsească pe același om, cu ușoare modificări ale trăsăturilor, într-o casă din Ferentari, și ea aflată pe o stradă liniștită, cu câteva case numai pe o parte și pe alta, un fel de fundătură, locuind cu o nevastă parcă mută, de la care vecinele nu puteau să scoată prea multe; bărbatul ei era ziarist și pleca des pe front, unde făcea reportaje pentru gazetele cele mai cunoscute. Muierile îl și văzuseră în câteva rânduri, ori îmbrăcat în uniformă militară, ori în civil, nu ponosit, modest, salutând când te întâlnea, pâinea lui Dumnezeu, cum spuneau vecinele pe care soția lui le împrumuta la vreo nevoie cu bani sau aducându-le de la o rudă carnea din ce în ce mai rară: nu multă, câte o jumătate sau un kilogram, când se putea, și asta la prețul oficial, pentru că altfel era bisericoasă, nu ar fi cerut un leu mai mult. Dar pe Colonel îl mai puteai întâlni și într-o mare uzină bucureșteană, la care lucra la unele mașini aflate în verificare. Îl chemau când la *Malaxa*, când la *Titan*, când la *CFR*, în Grivița. Era cunoscut sub numele de Tănăsescu și avea acte de mecanic de mare precizie, cu studii tehnice în Germania, scutit de front și din cauza vârstei, nu avea mai mult de 50 de ani, dar se presupunea că dăduse ceva șpagă și reușise să fie lăsat în București ca să lucreze. Era un om larg la buzunar, oferea oamenilor de băut, nu vorbea prea mult, în schimb era foarte curios să știe ce se mai întâmplă în uzinele unde lucra, care era starea generală. Nu-i incita pe cei care la un pahar de țuică vorbeau prea mult, dimpotrivă, îi sfătuia să aibă grijă pentru ceea ce fac, pentru că statul era în război și oficialitățile trebuiau ajutate pentru a duce greu guvernării. „Dumitale îți convine, mai zicea câte unul, câștigi bine, ai probabil o casă ca lumea, dar noi muncim câte 12 ore și ne mai stau pe cap și agenții și când nu facem ce trebuie, carcera ne așteaptă!” El recunoștea că așa e, dar în același timp ridica din umeri: „Asta-i situația, nu avem ce face...” După care mai dădea un rând de țuică sau de vin pentru ca oamenii să mai uite necazurile pe care le aveau.

Așadar, cam acestea erau faptele legate de activitatea curioasă a acestui personaj, vorbim de ceea ce făcea el la suprafață, ca să spunem așa. Pentru că altfel am fi ghicit unele lucruri dacă am fi știut de pildă că, timp de o săptămână, îl adăpostise în casa lui din Jianu pe numitul

Marcel Petrișor, de profesie radiofonist, dispărut de la domiciliul său din Crângăși 12, de tot atâta vreme, fără ca nimeni să întrebe de el, deoarece era cunoscut faptul că lucra și în provincie. Tot în vila aceea luxoasă fusese ascuns trei zile și numitul Horumba, și el tehnician, abia scăpat din capcana unei razii făcute în preajma Crăciunului în jurul magazinului *La Vulturul de Mare* și zona Lipsani. Erau cei doi tehnicieni ai postului de radio *Muntenia I*, care din ziua aceea, la sfatul superiorului Colonelului, un inginer cu care acesta se vedea rar, începuse să funcționeze pe linia Ploiești-București, așa cum se prevăzuse în caz că locuințele din oraș ar fi fost depistate de aparatura gonio a Siguranței Statului. Înlocuitorii celor doi tineri aveau prieteni în Ploiești-Triaj și la Gara de Nord, tehnica intrării în vagoanele mereu schimbate era simplă și eficace. O echipă depunea aparatura postului, aflată în două geamantane în capacul unei locomotive de pe o linie moartă, piesă pe care nimeni nu o mai folosea de 30 de ani și fusese rezervată pentru *Muzeul Căilor Ferate* aflat în proiect de o jumătate de secol, dar nerealizat încă. Era prima locomotivă a țării adusă din Germania, și care funcționase pe linia Giurgiu-București, o mașină venerabilă de care nu se atingea nimeni. Spre seară, înainte cu trei ore de a începe emisiunile, o altă echipă, formată din trei tovarăși, luau din capacul *mătușii* sau *babacăi* cele două geamantane, ocupau un vagon desemnat după un grafic precis și, după ce așteptau o jumătate de oră, erau remorcați de un tren de marfă care pleca din stația B. M. Vagonul avea totdeauna un fract bine întocmit, la orice verificare, și ele nu erau prea dese, în actele făcute în două exemplare se specifica că vagonul cu nr... transportă materiale strategice pentru armata germană, pe distanța București-Brașov sau București-Ploiești. Totul ar fi mers perfect dacă nu s-ar fi ivit câteva elemente noi, care îl umpleau de griji pe Colonel. El avea misiunea dificilă de a acoperi activitatea micului grup de tineri care emitea în condiții destul de periculoase, adică de a le asigura transportul postului, punerea lui în funcțiune și de a urmări dacă mașinile gonio nu ar fi dat de vreo urmă. Și, lucru nu de tot ciudat, apăruseră două mașini gonio, de ultimul tip, aduse din Germania, care patrulaseră șoseaua națională București-Ploiești. Poate că amănuntul ar fi scăpat Colonelului, fusese o pură întâmplare că la o barieră ajunsese din urmă micul convoi al germanilor, urmat de o mașină mică, neagră, în care se aflau doi civili cu pălăriile pe ochi și cu gurile paltoanelor ridicate peste obraz. Nicio îndoială, mica lor antenă rotativă arăta că mașinile funcționau. Colonelul, care conducea singur când era nevoie, coborâse geamul și ascultase în liniștea nopții de iarnă piuitul aparatelor. Era cazul să se neliniștească? Îi urmări pe cei din fața lui atât cât să nu bage de seamă că la rândul lor erau filați, adică până în apropierea Ploieștiului, dar nu s-ar fi spus că exista ceva

amenințător. În seara următoare căută zadarnic mașinile germane pe șosea. Nu mai ieșiseră. Fusesse numai un rodaj? A treia seară, din nou emisiunea decurse fără incidente. O *măturare a câmpului* făcută în diminețile aceluiași zile nu relevase ceva care să-l facă să dea semnalul de alarmă. Și la Triajul de lângă podul Grant și la Triajul din Ploiești nu se semnalase vreo razie sau vreo acțiune mai însemnată a poliției. Totul decurgea cât se putea de bine. Nu apăruseră oameni noi în Depouri sau la stația Mărfuri. Nicio mișcare în plus. Dar ceva, mirosul lui special, îl avertiza că multă vreme nu puteau să o mai ducă atât de liniștiți. Conform unui cod dinainte stabilit, avusese cu Inginerul o convorbire scurtă la telefon, în care îi spusese acestuia că transportul de cuie pentru fabrica de la Câmpina ar trebui ridicat din motivele cunoscute, pentru că altfel s-ar fi plătit chirie de cazare la C.F.R. Asta însemna că trebuiau urgent găsite alte adăposturi pentru postul de radio. Răspunsul nu fu prea liniștitor: acum nu se puteau vedea, dar o să primească o scrisoare cu amănunte. Cel puțin zece zile erau necesare pentru mutarea postului în oraș, deoarece se socotise că mijloacele de până acum permiteau activitatea încă o lună de zile cel puțin. Așadar, atenție mare! *Acoperirea* spori cu încă un camion de transportat petrol, condus de doi tovarăși. Și aceștia raportală trei zile la rând că șoseaua era liberă și că niciun fel de mașini gonio nu suspectau vagoanele în care se aflau cei de la postul de radio *Muntenia I*. Toate acestea se petreceau deoarece Colonelul nu avea de unde să știe ce dispoziții dăduse Mizdrache, abilul Inspector-șef al Siguranței. Ciripoi venise la el într-o dimineață cu raportul, cum nu-i era obiceiul:

— Șefule, chestiunea ar fi cam gata.

— Ce înțelegi prin *ar fi cam gata*? Sper că nu te-ai desfășurat ca la asediul Alcazarului, măcar atât să fi învățat și tu de la mine: discreția în meseria noastră aduce mai mult decât orice.

— Da' cum?! se mirase celălalt. Am pus oameni la distanță, nu a intrat nimeni în dispozitiv în afară de mine. Cu care am vorbit, l-am transferat ca să nu cirească. Filiera se face prin agenții din interior, lucrezi cu cei care sunt de mult în stații. Am doi la BM și doi la Ploiești-Triaj. Erau mai mulți, dar i-am trimis în alte locuri, ca să nu se miroasă...

— Bravo, băiatule, progresezi, progresezi, continuăți...

Și Ciripoi continuase:

— Eu, spre o pildă, i-aș umfla diseară și gata; le-am pus pumnul în gură, n-o să le mai auzim muzicuța aia spurcată...

Celălalt glumise:

— Lasă, mă, că spun și lucruri adevărate din când în când. Deci tu ai pune gheara pe ei diseară. Bravo, mă Ciripoi.

Comisarul nu băgase de seamă ironia din vocea șefului său.

— Mașinile nemțești de la prima ieșire pe teren i-au depistat: o

seară pleacă din București, probabil din stația Triaj, și se duc până la Ploiești, iar cu trenul 16 de la ora 21 se întorc la București. Depun aparatura undeva, *unde* o să vedem noi când o trebui, și a doua zi o iau de la cap.

— Simplu ca bună ziua.

— Nu e chiar atât de simplu.

— Bine gândit.

— După mintea mea slabă de femeie, ei au complici în Gara de Nord, la stația Mărfuri, la Ploiești și poate chiar în Direcția generală a C.F.R.-ului...

— Și-atunci?

— Atunci îi înhățăm pe ăștia, îi strângem cu ușa și spun totul.

Mizdrache își făcea unghiile cu un cuțitaș ascuțit. Surâse superior când îl auzi:

— Mă Ciripoi, tu să te grăbești la făcut copii, aici suntem la Siguranța Statului, mă, nu se bate din palme, trebuie răbdare, mă, de trei ori răbdare. Pe mine mă interesează postul, dar pe lângă post mai sunt oamenii, mă Ciripoi, și ăștia mă interesează, și anume toți oamenii, înțelegeți?

— Pricepe... N-am spus eu că aveți... și dădu să arate iar ce avea comisarul.

— Lasă chestiile astea, că înnebunesc! se supără Mizdrache. Nu fi indecent în timpul serviciului, tu să-mi spui mie dacă ai fost deștept, să văd eu acum, ai retras mașinile gonio de pe traseu?

— Da, cum? Școala dumneavoastră, dacă dovada e făcută, nu ne mai trebuie tămbălău, din prima seară. I-am trimis pe nemți la locul lor, am zis mersi și mi-am văzut de treabă. Mai ales că tehnicianul nostru mi-a spus: „Nene, dacă schimbă locul de emisie se aude, urechea mea de violonist ți-o spune repede”. Până acuș’, băieții își văd de-ale lor, noi de-ale noastre...

— Buuuun... Dar altceva ai făcut tu?

— Ce anume?

— Mă, ei ar trebui în mod normal să aibă o acoperire, pe cineva care, la rândul lui, să ne supravegheze pe noi, pricepi?

— Nu m-am gândit, să fiu al dracului. Adică, să fie ei atât de deștepti? Păi, să mă duc să-i arunc pe băieți pe șosea...

Mizdrache iar îl opri cu un gest:

— Vezi, graba este slăbiciunea ta cea mai mare. Asta i-ar alarma probabil cât i-a alarmat prezența mașinilor gonio pe șosea, pe care ai făcut foarte bine că le-ai retras... Nu, băiatule, tocmai ăștia îmi trebuie, cei care fac acoperirea. Tu studiază locul și așa, după patru zile, că nici ei n-or să se eternizeze pe calea ferată, îi luăm pe toți ca din oală. Cursa de șoareci trebuie închisă la vreme. Asta după părerea mea ar fi cam pe sâmbăta viitoare. Ești de acord?

- Să mai stăm nițel, adică? Și dacă se mută?
- Ăsta-i riscul, Ciripoi. Sâmbătă, concentrare mare, discreție, nu fanfară și marșuri, atac prin surprindere, plasă deasă, lovitură seacă, fără riscuri, s-a înțeles?
- Înțeles...

*

Trecuse și Anul nou și iarna tot nu se mai îmblânzise. Maiorul von Braun se instalase în noua locuință din strada Roma, împreună cu secretara sa, care avea de fapt un domiciliu în apropiere, pe strada Londra, dar unde mergea rar, ca să-și schimbe rochiile și ca să se întâlnească, fără ca șeful ei să știe, cu noua ei prietenă din România, Claudia. Aceasta o căutase la Ambasadă, cum fusese vorba, cu telefonul, își dăduseră o întâlnire într-o cofetărie de pe Știrbey și, moartă de curiozitate, mica prostituată care se visa artistă de cinema aflase că semăna cu o bună prietenă din copilărie a nemțoaicei, tot blondă, tot cu capul acela de copil sărman pe care Gerda o pierduse. Se plimbaseră prin Cișmigiul înghețat și se împrieteniseră repede, fără ca Claudia să ghicească încă de la început intențiile acestei femei, severe și corecte. Totul avea un aer romantic și aproape neverosimil. Să te întâlnești cu cineva într-o gară când niște nemți cam băuți sunt gata să sară pe tine, și să semeni, culmea, cu o veche amică din copilărie pe care femeia aceea o iubise foarte mult, să se nască o prietenie curată și instantanee pe neașteptate, între ele, iată ceva ce nu prea credea von Braun, care mirosise povestea încă de la sosire și care o chestionase pe secretara sa, deoarece fusese semnalată în prezența necunoscutei din București. Dar asta era realitatea, îi cunoștea viciile și nu avea ce să spună, pentru că nici el nu era mai breaz, permițându-și din când în când câte o masă intimă cu un vechi camarad de arme, cu care petrecea nopți și zile la rând. Între ei aveau loc scene de gelozie feroce, stăpânite însă, cenzurate cu mare grijă. Își reproșau unul altuia cele mai rele lucruri, dar asta numai când nu puteau fi auziți, după care urma o împăcare grea, von Braun îi cumpăra o blană sau o bijuterie și totul se stingea într-un amor renăscut, care dura o săptămână și pe urmă totul reentra în amicitia lor înarmată, cu efuziuni scurte și reci. Dar despre toate acestea, Claudia nu știa nimic. Nu era o gâscă, cum s-ar fi bănuțit, avea șase clase de liceu, era o prostovană, e adevărat, lesne încrezătoare, fire cam aventuristă, veleitară păguboasă, gata să vândă totul pentru o carieră la care visa de multă vreme. În spatele atenției acesteia atât de neașteptate pe care o considera norocul vieții ei bănuia că trebuie să existe ceva necurat. Prietenelor sale, vreo două fete de aceeași categorie, cărora le povestea întâmplarea, nu le venea să creadă că amica lor are atâta șansă, ba insinuau ca nu cumva să fie uitată, dacă

se va dovedi ceea ce ele bănuiau, pentru că erau mai experimentate. „Adică ce?” întrebuse Claudia. „Mai sunt femei care nu se culcă cu bărbații, se culcă cu femeile, asta e!” „Mare brânză, făcuse Claudia, am mai pălmuit eu vreo două care nu stătuseră la locul lor, o pun la loc și pe nemțoaică. E vorba de o simpatie profundă, zisese cu glasul ei de tâmpiță... A avut o prietenă care a murit de cancer la gât la 17 ani... dacă vreți să știți...” Celelalte râseseră cu gura până la urechi. „Și pe tine te ia ca s-o consolezi? O să vezi tu pe dracu...”

Câteva zile la rând nu se întâmplase nimic. Gerda o căra după ea la târguieli după-masă, luau masa la restaurantele mari în care Claudia nu intrase niciodată.

— Dacă mă ascuți, ai să ai tot ce-ți dorești, promisese nemțoaica. Te iau cu mine în Germania, ai să faci carieră cinematografică. Am prieteni la UFA, ai să joci cu Paul Hörbiger, l-ai văzut la cinema?

— Da, recunoscuse ea.

— Nu prea ai voce și te miști prost. Am să te învăț să nu mai stai așa țeapănă, să fii relaxată, ai un aer de nemâncată, iartă-mă că ți-o spun, n-a ieșit încă mahalaua din tine.

Claudia izbucnise în lacrimi. Gerda scosese batista din poșetă și o tamponase pe obrazul încă pur și tânăr.

— Nu mai smiorcăi, atât te rog, să mă ascuți. Nu ne naștem toți cu guvernantă. Eu înțeleg asta. Să vii la mine acasă, pe strada Londra 87, mâine, și să facem câteva exerciții, să-ți dau și niște rochii de-ale mele, să te învăț să pozezi, să te miști cu degajare prin fața reflectoarelor...

— Cum, aveți și reflectoare acasă?! Se mirase ea.

— Le-am adus de la Varșovia unde am avut un atelier foto. Câștig foarte bine de la revistele cărora le trimit pozele mele. Ai auzit de revista *Signal*, asta e cea mai mare, m-au publicat de două ori.

Claudia rămăsese cu gura căscată. Era oare posibil să-și vadă chipul pe copertile marilor reviste de la Berlin? Se părea că da, dar cu un preț mare, pentru că prietena ei începea să-i strângă mâna într-un fel aparte, să o privească cu niște ochi, Doamne ferește... Dar pentru o carieră cinematografică, merita orice.

Peste două zile, se dusese în casa Gerdei din strada Londra. Nu intrase niciodată într-un astfel de apartament. Mobila părea a fi fost rechiziționată, era o casă luată de la cineva care fugise peste graniță de frica nemților, de la un evreu bogat. Luxul odăilor curate și neîncărcate, cu perdele de Lyon, cu dulapuri Biedermayer, cum aflase de la Gerda, și covoare veritabile, cumpărate probabil la Stambul, cu ani în urmă, o dăduse gata. Oglinzi venețiene împodobeau pereții și tablourile în rame aurii o lăsaseră cu gura căscată pe micuța prostituată. Nuduri sau naturi moarte, flori și tingiri de aramă, ceva care nu-i spunea nimic, dar ghicea că sunt lucruri de preț. Atelierul fusese instalat la etaj, o cameră foarte luminoasă, ale cărei ferestre

dădeau spre o curte plină de zăpadă acum, cu un bazin în care nu mai curgea apa. Două reflectoare mici, de studio, și o canapea, un covor gros și moale, două fragile scaune franțuzești, totul gol, pereții fără tapet, numai cu niște lungi voaluri de mătase, care luau forme diferite, pe urmă o draperie grea, verde, de catifea, și cam atât. Pe jos, fotografii imense, neînramate, chipuri de poloneze blonde, triste, cu ceva disperat în privire, ulițe ale vechiului cartier evreiesc din capitala Poloniei, cum află de la amica ei, cu case arse și cu garduri calcinate, interioare de sinagogi și pe urmă iar chipuri de femei tinere, foarte tinere, goale până la brâu, cu sâni frumoși, fără a fi profesioniste, mereu alte femei. O jumătate de zi Claudia privi toate acele portrete și se miră de tot ce i se arăta. Un sentiment ciudat creștea în ea, era o veche amatoare de filme văzute cu ghiotura, câte patru pe zi, două și două, la cinematografele de cartier.

— Cântă ceva! o rugase Gerda.

Nu avea voce, era limpede, dar nemțoaica spunea că și asta se poate îndrepta dacă exista voință și cum să nu existe voință când promisiunile erau atât de mari și de frumoase?! Spre prânz, Gerda o chemase la masă într-o sufragerie din lemn auriu ca berea, împodobită cu talgere de aramă și cu mari scuturi de fier întunecat. Un cămin cu gaze lăsa să se vadă un foc creat cu ajutorul unor butuci artificiali. Claudia se izmeni cum știa că-i vine bine și se întinse pe blana albă de alături, arătându-și picioarele lungi și bine făcute. Cealaltă o privea cu o plăcere nedisimulată din spatele lentilelor ochelarilor, dar nu zise nimic, o pofti numai să ia loc pe scaun în fața mesei la care fuseseră aprinse două lumânări de ceară galbenă. Un soldat care răspundea la numele de Hans le aduse de mâncare și totul decurse în ordine. Gerda răspunse de două ori la telefon cuiva care părea cam nervos și vorbea tare. Claudia nu știa boabă nemțește și nu pricepea nimic. Fără să se tulbure, nemțoaica revenise la masă și gustase fructele glasate și mai pe urmă înghețata de vanilie așezată în cupe de alpaca. O lăsase să se odihnească până la șase, când ea se întorsese de la Ambasadă, unde bătuse niște acte la mașină și, mai destinsă, o invitase abia spre seară în salonul de sus, aprinzând reflectoarele care-i umblau nemilos pe față. O rugase să umble, după ce încercase rochiile mult promise, o minune pentru ea, care nu avusese așa ceva niciodată. Rochii de seară, decoltate, de lame, de catifea, cu barete metalice, pe urmă se privise într-o oglindă năucitoare care până atunci stătuse ascunsă de draperia de catifea verde, umblase de colo-colo pe tocurele înalte ca niște catalige ale pantofilor, mișcându-se cum i se spunea, cu destulă stângăcie, îi auzise glasul neplăcut când nu reușise să o mulțumească și nu-i trebui mult ca să-și dea seama că avea să se chinuie mult până să ajungă artistă de film, pentru că și în meseria asta se cereau destule. Când nu o mai țineau nervii, Gerda striga în gura mare:

— Nu mai rânji, surâde, e altceva...

O apuca de obraz și se crispa, o strângea cu furie de bărbie, cu puterea unui bărbat, îi smucea capul ca să-i vadă mai bine profilul, nu era mulțumită de lumina care cădea dintr-un unghi prost, alerga iar când reflectoarele de lângă fereastră nu cădeau spre ea, îndreptându-i șoldurile și brațele. Târziu, spre ora opt sau opt și jumătate, abia reuși să facă două fotografii de care nu părea prea mulțumită. O trimise în baia de faianță verde plină de mari bureți naturali și borcănașe cu săruri, o învăță ce să facă, o privi bine când aruncase după ea tot ce mai avea și, fără să arate vreo curiozitate prea mare, hotărî că mai trebuie să slăbească cu două sau trei kilograme, și pentru Dumnezeu, adăugase, învață să-ți stăpânești mușchii stomacului, că scoți burta în afară, ca țatele...

Claudia iar se smiorcăi și ea o lăsă să zacă în săpunul pufos al băii până i-o trece.

*

Von Braun avea o nevralgie nemiloasă care-l făcea să urle de durere. Toate pastilele luate nu reușiseră să facă nimic, o măsea netratată la vreme se răzbuna. O sunase pe Gerda, dar ea lipsea, telefonă acasă în strada Londra, dar nu-i răspundea nimeni. „Unde naiba o umbla cu târfa aia a ei, că alte treburi nu mai are de făcut decât să crească lesbiene la ușa ei...” Hotărî că era cazul să se gândească s-o schimbe, dar tot el își spusese că nu era vremea încă, știa cam multe, avea relații, și în vremurile astea tulburi, orice informații negative duceau ori pe front, ori în cine știe ce celulă a Gestapoului, cât era el de bine văzut de superiori. Sună telefonul. Era Mizdrache.

— Ce se aude? întrebă politicos maiorul.

— Voiam să vă mulțumesc pentru aparatura gonio, deocamdată nu o folosim cu tot potențialul, întrucât depistarea postului *Muntenia I* s-a făcut mai ușor decât ne așteptam, vreau să-i mulțumesc doamnei Hoffmann pentru concurs. Fotograma aceea a făcut minuni...

— Îmi pare bine, domnule Mizdrache, zisese von Braun. Așadar, pe când citim în ziare că postul de radio *Muntenia I*, așa-i zice?

— Da, *Muntenia I*...

— Deci, când citim în ziare că postul a fost capturat?

— Peste două zile, domnule maior.

— Foarte bine. Aveți nevoie și de altceva, de un ajutor mai eficace?

— Nu, deocamdată nimic, vă mulțumesc... Voiam numai să știți că am închis cursa de șoareci...

Von Braun nu înțelegea prea bine ce înseamnă *cursa de șoareci*. Celălalt îi explică răbdător în germana lui destul de bună. Von Braun râse cu poftă.

— Ce-mi place mie la dumneavoastră, spuse, este că aveți umor, din toate lucrurile faceți ceva amuzant...

Vorbiră încă trei sau patru minute și când închise telefonul, maiorul își spuse că avea de-a face cu un om foarte agreabil, cu care se putea lucra în bune condiții, pe deasupra și plin de veselie, un individ care nu-și trata meseria ca pe o profesiune oarbă și neplăcută. Își privi ceasul de la mână. De peste zece minute postul de radio *Muntenia I* emitea. Deschise aparatul de radio, se impacientă că nu se încălzește mai repede, căută lungimea de undă scurtă pe care putea fi auzit și distins bruiajul ce nu reușea să acopere o voce tânără care citea netulburată un buletin de știri. Nu înțelegea mare lucru, dar când trecu la al 28-lea minut al emisiunii, vocea bărbătească aproape strigă:

— Moarte ocupanților fasciști!

Și acest ultim cuvânt îl înțelese foarte bine, cum înțelese din strigătul acela neplăcut că era vorba de o lozincă. Nu știa cât de eficace erau emisiunile clandestine, nu avea încredere în efectul radiofonic al îndemnurilor la rezistență. Rezistența o făceau când puteau cei care erau de profesiune rezistenți, nu toată lumea de pe stradă. La urma urmelor, cel mai neplăcut lucru din toate era că un astfel de post de radio putea informa mai exact pe ocupanți, atât. Ori starea de nemulțumire generală a acestor țări mici cu care Marele Reich era aliat se alimenta din știrile nu prea bune pentru germani și rezistența generală creștea. Ultimele vești nu erau deloc liniștitoare. Sabotaje, dezertări de pe front, rușii se apropiau de granița României și a Poloniei, ceva se sfârșea, și nu așa cum sperau ei, cu toții. În curând, chiar acești pașnici de români aveau să se apuce de prostii. Unde mai pui situația generală. Coarda fusese prea întinsă, nu se poate bate nimeni cu toată lumea, dar asta nu era treaba lui, era treaba politicianilor, el era numai un tehnician care-și făcea datoria și atât, restul nu-l privea.

Sună iar telefonul.

— Da, cine e? întrebă plictisit.

— Gerda...

— Ce faci?

— Ai nevoie de mine?

— Te-am căutat toată seara, unde naiba ai umblat?

— Nicăieri, am stat în atelier și-am făcut fotografii. Telefonul era dincolo, nu l-am auzit... Ai nevoie de ceva? Sosesc imediat...

— Acum, nu. M-a durut toată după-masa capul...

— Să-ți aduc niște aspirine *Bayer*?

— Mulțumesc, am luat, am capul umflat de aspirine.

— Atunci?

Von Braun lăsă un minut lung, fără să răspundă.

— Atunci, noapte bună, pe mâine...

Femeia care se afla la capătul celălalt al firului își dădu seama că maiorul era foarte supărat. Dar, în asemenea împrejurări, era mai bine să se facă că nu a înțeles așa ceva. Lăsă telefonul și o privi pe Claudia care ieșea din baie într-un prosop uriaș, roșu. Era tânără, frumoasă, proaspătă. Hotărî să n-o lase să se ducă acasă și să doarmă cu ea, ceea ce cealaltă făcu fără să arate că lucrul o indispune.

*

Echipa postului clandestin de radio *Muntenia I* era formată din șase inși, plus patru rezerve, folosite foarte rar și numai în caz de extremă necesitate. Toate astea din motive binecuvântate.

Transportarea postului la vagonul desemnat pentru ziua respectivă o făceau Marcel Petrișor și cu Virgil Horumba, angajați pentru acest scop cu acte în regulă, cum rezulta din actele lor măsluite, ca magazioneri la Depoul București Mărfuri. Alți doi tehnicieni, Amariei Gheorghe și cu Ilie Fusulan, preluau marfa în vagon și o instalau făcând-o să funcționeze. Manipulatori și gardă erau în același timp alți doi tineri: Gheorghe Gheorghe, lucrător în calea ferată la secția *Trasee și Verificări*, și prietenul lui, Sandu Mardare. Totdeauna șase, înarmați, precauți, cu acel aer șters al tuturor conspiratorilor, aleși de ochiul ager al Colonelului. Nimic care să bată la ochi, figuri obișnuite de tineri lucrători la C.F.R., îmbrăcați în șube de miel, cu șepcile acelea albastre, puse șmecherește pe ochi, fără să aibă aerul unor combatanți fugiți de pe front, ci mai mult lăsând impresia că au fost refuzați de către serviciul medical pentru diferite insuficiențe fizice. Bineînțeles, în toată această operație, nu ar fi fost posibil succesul, dacă nu ar fi existat complicitatea unui șef de sector la Depoul BM și a dispecerului de la Depoul Ploiești-Triaj, fiecare cu câțiva prieteni dispuși la orice, ca să nu mai vorbim de *tehnica* grupului, care procurase din vreme acte în regulă, recomandase pe cei ce lucrau celor ce trebuiau să-i ajute și așa mai departe. Legătura cu Colonelul o ținea deocamdată Marcel Petrișor, cel mai isteț dintre ei, pe care, după razia din jurul magazinului *Vulturul de Mare*, șeful vrusese să-l înlocuiască, dar, dându-și seama că nu fusese decât o coincidență și că și Marcel și Virgil nu pățiseră nimic, îi lăsase să acționeze mai departe. În jurul prânzului, așa cum se înțelegeau cu o zi înainte, tânărul tehnician se vedea cu Colonelul undeva, într-o piață mărginașă din Bucureștii Noi, la vreo bina din Pantelimon, unde avea prieteni lucrători sau, pur și simplu, la unul din domiciliile șefului, după un program bine stabilit. Se luau știrile ce trebuiau difuzate, se primeau instrucțiunile pentru ziua respectivă și se făcea analiza muncii ilegale din ultimele 24 de ore: dacă se întâlniseră cu oameni necunoscuți, dacă aveau bănuieli că sunt suspectați și așa mai departe. Bineînțeles, pe tot traseul București-Ploiești, controlorii de linie și unii oameni din rețea erau preveniți și

asigurau operațiunea. Nici mecanicilor de locomotivă nu li se spunea decât în cazuri foarte rare despre ce este vorba și asta numai dacă ei ar fi observat ce se întâmplă în vagonul respectiv. Antena mobilă a postului era scoasă printr-o gaură practică în acoperiș cu un burghiu, când era vorba de un vagon frigorific ale cărei instalații erau oprite timp de un ceas, cât dura drumul, ori pur și simplu prin fereastra metalică a vagoanelor de poștă, când tehnicul necunoscut le acorda un astfel de adăpost. Instalarea postului avea loc în circa 30 minute, după împrejurări, ceilalți patru componenți ai echipei ocupau rampele de la cele două capete ale vagonului și când ajungeau aproape de stațiile în care se oprea trenul se retrăgeau supraveghind prin vizetele forate în obloane activitatea celor de pe peron. Era ales de obicei ultimul vagon, pentru ca, în caz de atac neașteptat, printr-o decuplare, să se elibereze locul echipei de garnitura întreagă. *Muntenia I* emisese în iarna aceea mai mult de două săptămâni fără ca vreun incident să se fi produs. Iată de ce moralul tinerilor era foarte bun în sâmbăta aceea, a primei jumătăți a lui ianuarie. Pe la orele 14, așa cum se înțeleseseră, Colonelul și cu Marcel Petrișor se întâlniseră în Piața Domenii ca din întâmplare, o apucaseră supraveghind împrejurimile pe strada Aviator Sănătescu, pustie la ora aceea pentru că era o zi geroasă, și ca și când ar fi vorbit de lucruri oarecare, făcură un scurt ocol în jurul statuii lui Constantinescu Porcul, care trona în mijlocul unei încrucișări.

— Puștiule, îi spuse Colonelul tânărului său interlocutor, nu vreau să te îngrijorez, dar așa cum știi, situația este destul de încurcată. Nemții au adus două mașini gonio pe care le-am și văzut în acoperirea pe care v-am făcut-o acum o săptămână. E drept că ele nu au mai apărut pe șosea, și s-ar putea să fi fost vorba numai de un rodaj, dar asta pe mine nu mă liniștește. Am vorbit cu cei de la centru ca să ni se găsească alte locuri de emisie în oraș. Treaba mi se pare oarecum mai sigură, pentru că un tren care merge pe același traseu în momentul în care e depistat devine un fel de țintă vie pentru urmăritor și asta nu mi convine mie. Iată știrile de azi (îi întinse o hârtie fină, mătăsoasă, foarte subțire, pe care era bătut la mașină un text ce trebuia citit în seara aceea de două ori).

În caz de defecțiuni, așa cum sunau dispozițiile, dacă era vreme, hârtiile, vreo patru pagini mari, erau arse cu un chibrit sau aruncate bucăți, din mers. În cel mai rău caz, se înghițeau. Cea mai sigură operație părea însă cea a arderii, fără a lăsa urme în vagoanele folosite. De curățenia operației se ocupau Gheorghe Gheorghe ori Mardare, care făceau ceea ce numeau ei cu toții „ultima toaletă a vagonului”. Strângerea postului era mai lesnicioasă, se calculase pentru asta timpul de 14 minute, suficient pentru niște mâini îndemânate ca ale lor. În timpul manevrei de reatașare a vagonului

la trenul de întoarcere la București nu aveau voie să părăsească locul de emisie care, în cele mai multe cazuri, era plumbuit, sigilat, purtând diferite inscripții, cele mai multe în limba germană, pentru a descuraja orice control în stații. Se alesese acest traseu, și anume la două trenuri care nu opreau decât într-o stație dintre Ploiești și București tocmai pentru evitarea oricărei surprize. Șeful de stație făcea și el parte din rețea, așa încât riscul părea destul de redus. Către orele 11, cei șase tineri, după ce depuneau (numai doi dintre ei) cele două geamantane în loc sigur periculosul bagaj, se despărțeau în grupe de câte doi, ajungând fiecare la domiciliul lor către miezul nopții. Pe cei care locuiau mai departe de stația BM îi ducea cu mașina lui, cu una din mașinile lui mai bine-zis, un șofer de taxi care, cu un *Ford* vechi, făcea transporturi de la stația *București Nord* sau mai dădea câte o fugă până la *Basarab*, la stația de mărfuri. În cazul unei razii, cei doi se dădeau drept călători din provincie, aveau și acte speciale pentru o asemenea eventualitate, veniți la București la o cumetrie.

Cu toate aceste precauții extreme, Colonelul nu era în apele lui în ziua aceea de sfârșit de săptămână și-i spusese lui Marcel Petrișor să deschidă bine ochii, măcar până treceau hopul ăsta, pentru că de săptămâna care urma, lucrurile aveau să se schimbe. Tânărul îl lăsase pe șeful său lângă biserica din capătul străzii Aviator Sănătescu, o biserică roșie, la cărămidă, cu câteva coloane abia îmbrăcate în marmură și abandonate și o luase spre Arcul de Triumf. Ziua era rece și senină, zăpada scârțâia sub bocanci, avea o întâlnire cu o fată, trimisă special de către organizația de partid tocmai pentru a da un aer cât mai normal vieții acestui tânăr, în cazul unei filări mai îndelungate. Se alegeau anume asemenea locuri pustii pentru ca, în caz de supraveghere, să se poată vedea cum stau lucrurile. Fata, o lucrătoare la textila *Dacia*, cu o căciuliță de imitație de mouton pe frunte, cam ponosită, îl aștepta. Merseră de braț pe micile străduțe din jurul Arcului de Triumf ca și când ar fi fost doi îndrăgostiți, la primele lor ieșiri amoroase, trăgând mereu cu ochiul dacă nu cumva se luase cineva după ei. Foloseau alei cât mai scurte și pline de încrucișări cu altele, pentru a supraveghea pe cei care eventual i-ar fi urmărit. Nu era nimeni. Marcel Petrișor nu înțelegea la drept vorbind de unde venea frica Colonelului. O privea pe Gaby, așa o chema pe fată, cu coada ochiului și se gândea că ar fi fost vremea să meargă cu ea într-un restaurant, întâlnirile lor nepurtând nici urmă de amicizie dragăstoasă. Îi propuse fetei să meargă la *Kiseleff*, dar ea îi spuse că trebuia să intre în schimb, avea mult de mers până la tramvaiul 6 care se afla tocmai în Grivița, așa încât el se sui într-un vagon de clasa a II-a, care scârțâia din toate încheieturile și îi mai făcu un semn cu mâna. Tramvaiul coti repede după un colț, spre Filantropia, și el îi mai văzu paltonul scurtuț și purtat de culoarea castanei și un ultim gest cu

palmele înmănușate. Ce stranie poveste! Să umbli săptămâni la rând cu fete pe care nu le cunoșteai decât pe numele mic, nici tu adresă, nici tu ce au făcut și de ce au intrat în mișcare. Niciun fel de discuție de genul acesta. Numai o plimbare încordată în fiecare zi, amândoi foarte punctuali, privindu-și ceasurile bune de la mână, acordate la despărțire pentru a nu se isca vreo întârziere și a da naștere la bănuieli. Cele câteva schimburi de cuvinte se făceau în legătură cu profesia fetei, cu ce se mai întâmpla în fabrica aceea de femei și cu ce ar spune prietenii fetei dacă i-ar vedea din întâmplare la braț, pe niște străzi necunoscute. Înțelegea și fata și Marcel Petrișor că partenerul lor necunoscut știa despre ce este vorba, pentru că probabil lucra și el de mult pentru partidul comunist, în organizația de tineret ilegală.

Așadar, în ziua aceea care se desfășură fără incidente, Marcel Petrișor se dădu jos din tramvai la Buzești, luă masa într-un birt economic din piața Matache Măcelaru, plin de hamali și piețari scutiți de front, pentru că știau unde să dea bacșișuri, un loc foarte sigur, pentru că aici cei puși să descopere pe infractori erau mituiți cu toții, de la comisari până la ultimul sergent. Dacă mai nimerea câte o patrulă militară din întâmplare prin piață, alarma era dată de către hoții de buzunare care lucrau în Gara de Nord și, într-o clipă, patronul birtului economic *La Tuslamaua regală* deschidea o ușă din dos pe care mulțimea de borfași, femei cu condicuță și vagabonzi dispăreau cât te-ai șterge la ochi. Până la șase, când trebuia să fie la stația BM ca să se întâlnească cu ceilalți, mai avea trei ceasuri bune. Cinematografele se deschideau peste un sfert de ceas, adică la trei, putea să vadă două filme, la alegere. În jur se deschideau patru săli: *Marna*, *Marconi*, *Volta-Buzești* și *Model*. Patru zile pe săptămână vedea la rând programul de câte două filme, în celelalte trei zile mergea la *Lia*, de lângă stația Basarab, ori la *Triumf* de lângă Podul Grant, mai trăgând un pui de somn, mai ascultând cum ronțăiau semințe puștii de la balcon. La șase fără un sfert se urca în tramvai și cobora la *Basarab*, peste trei sau patru minute trecea pasarela metalică, o lua pe o cale îngustă de zgură alunecoasă din spatele fabricii de bere *Bragadiru*, care sprijinea cerul întunecat de iarnă, cu coșurile ei de cărămidă, și intra printr-o poartă dosnică în stație. Pe o scăriță metalică urca în depozitul de mărfuri, i se spunea de către dispecerul de serviciu (erau doi, lucrând cu schimbul în mișcare) numărul vagonului, căpăta o hârtie mare în două exemplare, una scrisă cu indigo, așezate într-un loc foarte bun, ridica un geamantan din capacul locomotivei, camuflat de un întreg cimitir de vagoane scoase din uz și cu aerul cel mai calm urca spre rampa unde se încărcau vagoanele cu marfă. Pe acest traseu erau cel puțin doi tovarăși care asigurau urcarea în vagonul respectiv supraveghind livrarea și încărcarea. Un dialog mut, cu ochii, sau mici semne îl pilotau pe Marcel Petrișor, în seara acestei zile de sfârșit de

săptămână spre un vagon metalic, plin de corespondență. Nu i se păru nimic suspect, totul funcționa cum trebuia, ceilalți îl așteptau. Virgil Horumba era puțin răcit. Gheorghe Gheorghe le spuse că din cauza unui tramvai care se defectase era cât pe-aci să întârzie, iar Mardare, cel mai vorbăreț dintre ei, bășcălios, cu pistrui pe un obraz blond și plete mari zburcând de sub șapcă, îi recomandă celui care era cât pe-aci să vină mai târziu să folosească taxiul pentru că balta avea pește. Erau bine dispuși, tineri, fără griji, pornind la munca lor periculoasă cu o nepăsare care le stătea bine. Își povestiră câteva anecdote auzite în târg, râseră cu poftă până ce trenul la care fusese atașat se urni încet, cu prudență și începu manevrele de pornire. Era plăcut, nici frigul nu-l simțeau când erau atât de ocupați. Montarea postului se făcu rapid și cu îndemânare, ca de obicei, contra cronometru, cum spunea Marcel Petrișor care avea un limbaj de sportiv. Și, ca în fiecare zi, în dreptul gării *Chitila*, imediat ce trecură de peronul pustiu de pe care saluta un ceferist cu un felinar orb, camuflat, și se auzi legănatul melodios al încrucișărilor de linii, unul dintre tehnicienii grupului, Amariei, dădu semnalul de emisie care străbătu văzduhul, suflând dintr-o mică muzicuță de gură deasupra laringofonului câteva motive din „*Internaționala*”. După alte două minute se auzi glasul limpede al spicherului Ilie Fusulan: „Aici e postul de radio *Muntenia I*, aici e postul de radio *Muntenia I*, transmitem în fiecare seară pe lungimile de undă...”

*

Acest text, spus ușor, solemn, de o voce necunoscută de bărbat, fu recepționat în seara aceea și de von Braun, care asculta cu Gerda în biroul lui, și de către Inspectorul-șef Mizdrache, aflat într-o mașină gonio a Siguranței, veche, de tip mai primitiv, dar care, odată depistat postul de către mașinăriile moderne ale nemților, pusă pe traseu își făcea și ea datoria. Ciudat e că echipa Colonelului care făcea acoperirea emisiunii din seara aceea nu o văzu pentru că, din prudență, dispozițiile lui Mizdrache erau clare:

— Niciun fel de mișcare în plus, care să-i pună în alertă pe comuniști! Niciun agent în cele două depouri.

Echipele scoase din afara traseului, mașina gonio după ce înregistră semnalul fu retrasă pe o șosea vicinală, pentru a nu atrage atenția celor ce ar fi făcut acoperirea, cum bănuia Inspectorul-șef că se va întâmpla. Vagonul ultim al trenului de coletărie rapidă 222436 fu depistat cu ușurință. Dintr-un camion acoperit cu o prelată, în care se aflau agenții lui Ciripoi cu ordinul de a nu fuma sau de a scoate capul afară, cu un binoclu, Mizdrache văzu antena postului emițător și nu făcu altceva decât să spună șoferului să ajungă înaintea trenului în gara Ploiești-Triaș, unde o altă echipă aștepta nu în Depou, ci în

apropierea lui. Planul era simplu și eficient: nu aveau nevoie de supraveghere pe traseu, lipsa de agenți pe drum atâtea zile probabil că îi liniștise pe cei de la post. În gara unde se făcea o stație de două minute, trei agenți îmbrăcați în uniforme de ceferiști aveau să se suie în tren și în apropiere de intrarea în Triaj să facă o decuplare rapidă a ultimului vagon. Un alt agent, aflat în dispeceratul stației, avea să îndrepte vagonul către rampa de reparat locomotive, evacuată din vreme, unde echipa lui Ciripoi, înarmată până-n dinți, îi aștepta.

— Și dacă se opun, ce facem, domn' șef? întrebasese în dimineața aceleiași zile comisarul.

— Mai mult ca sigur că se vor opune...

— Și-atunci?

— Atunci tragi la picioare, îi vreau vii, nu morți. Morții nu vorbesc decât dacă-i visezi, cum știi mai bine ca mine.

— Am înțeles, să trăiți!

— Pe urmă mai e o chestie, Ciripoi, zise gânditor Mizdrache. Vreau să mi-i faci pe doi dintre ei scăpați. Din studiul tău, cam câți sunt în echipă?

— Cinci sau șase...

— Ei bine. Punem laba pe patru și pe doi îi lăsăm să zboare...

— Nu înțeleg, făcuse comisarul, nedumerit de propunerea asta.

— E simplu. Să admitem că vine la întâlnire și acoperirea lor. Ar fi foarte bine. O să fie un schimb de focuri, o să mai mierlească unul, doi. Dar dacă au otrăvă la ei și nu ciripesc deloc? Cei doi pe care-i scăpăm ne vor duce undeva, la gazdele lor, la cei care îi trimit în gura lupului, pricepi?

Ciripoi rămăsese cu gura căscată:

— Uite, la una ca asta nu mă așteptam...

— Noroc că mai există alții care se gândesc la toate. Asta ar fi una; al doilea, că dacă ei, vorbesc de comuniști, află că pe doi i-am scăpat, se naște întrebarea: cum au reușit s-o facă, și de aici zăzania între ei...

— Domn' șef, când spuneam eu...

— Las-o, Ciripoi, mai bine fă ochiul mare și mișcă rapid și eficient, instruieste băieții, alege-ți de la început perechea pe care o lași să fugă și fă-te că tragi după ei, dar bagă gloanțe de manevră sau trage-le în aer...

— Înțeles, domn' șef, să vă ție Dumnezeu.

Se și vedea decorat de Mareșal, ori pomenit în reportajele cu care vor fi pline ziarele de a doua zi. De când aștepta el o astfel de plească, dar, la drept vorbind, la atâtea amănunte nu i-ar fi dat prin cap să se gândească, era prea mult pentru unul ca el.

Petrișor, îi dăduse buletinul de știri bătut la mașină, se întorsese în parcul Jianu la locuința sa, de unde telefonase Inginerului pentru a mai afla ce-i cu marfa pentru săptămâna viitoare. Cuiele aveau să fie livrate fabricii așa cum se înțeleseseră miercuri abia, când sosea un transport. O să mai vorbească ei marți pe seară, *clanc*, făcuse aparatul dincolo și bărbatul acesta de aproape 50 de ani se întinsese puțin ca să se odihnească. Era o zi frumoasă, să nu fi fost frigul acela persistent pe care nu-l simțea însă în vila lui încălzită cu gaze ar fi făcut o plimbare mai lungă spre lacuri, să privească pomii plini de chiciură, la drept vorbind cu toate acestea trebuia să facă plimbarea, deși un vechi reumatism îl supăra tot mai des. Se îmbracă, deschise poarta vilei, privi atent strada pustie și o luă încet spre parcul care cobora către restaurantul *Bordei*. Nu erau decât doi îndrăgostiți, o fată cu părul lung și foarte negru, într-o haină de blană și un domn, și el elegant, mai în vârstă, foarte solemn și foarte mândru de femeia lângă care umbla. Cizmele ei negre, lucioase, ca ale artistelor de cinema, lăsau urme ușoare în zăpada înghețată. Cădeau din copaci pachete de gheață la soarele rece și îndepărtat, care reușea să dezghețe ici și colo câte o creangă. Zburau ciori ca niște grenade zgomotoase, umplând aerul de larmă, o larmă vătuită, sugrumată de haloul rece al iernii. Puțina apă rămasă pe fundul Herăstrăului reflecta pâlcul de copaci despuiți de pe mal. Un pod curbat, cum sunt cele chinezești, ducea spre o insulă rotundă și pustie. O înconjură de câteva ori, perechea necunoscută dispăruse pe o alee laterală. Se întâlnește cu un lucrător care strângea zăpada într-un tomberon, acesta îi ceru un foc, el nu fuma, dar un chibrit avea totdeauna în buzunar. Îi aprinse țigara, celălalt îl salută de câteva ori cu glas tare: „Să trăiți, domnule arhitect, să trăiți!” „De ce mi-o fi spunând domnul arhitect, nu știu!” gândi Colonelul, probabil ca asta era meseria care-i inspira lui cel mai mare respect, altă explicație nu exista. Privi ceasul. Era trecut de patru și jumătate, nu mâncase. Își gătea singur, nu ținea femeie de serviciu, așa-zisa lui soție locuia la celălalt domiciliu, nu o chema niciodată aici. Trebuia să încălzească un reșou sau să încingă plita din bucătărie și să deschidă ori o conservă, ori să pună trei ouă ochiuri la foc... Probleme. Mai bună era însă plimbarea asta care-l relaxa, care-l făcea să gândească rapid și eficace. Citise ziarele de dimineață, știrile de pe front nu erau din cele mai bune pentru autorități, lupte grele în Caucaz. Câte luni mai erau, câte zile și săptămâni de primejdie pentru el și pentru grupul acesta de tineri în care avea încredere, dar pentru care tremura cum tremură o profesoară pentru elevii ei la bacalaureat... Se mișcau bine, rapid, știau să tacă, nu se lăudau cu ceea ce făceau sau se lăudau, dar el nu-i aflate. Unul dintre ei, Marcel Petrișor, era cam șubred, îi era teamă că o să se îmbolnăvească, dar asta era altă chestiune, aveau rezerve. Părea mai prudent să lucreze cu

aceeași oameni cât se putea. Pe ceilalți îi cunoștea mai puțin. Stătuse de vorbă cu fiecare în parte, de câteva ori. Era curios mai ales să știe din ce motive intraseră în mișcare. Nu întâlnise încă unul ca Amariei, care spusese pur și simplu:

— Și politica e o profesiune...

— Unde ai citit asta? îl întrebase.

— Nu am citit, așa gândesc eu.

Era student în particular, făcea o meserie pentru a se întreține, părea ambițios, dar deocamdată nu se arătase nedisciplinat cum se arătau de obicei cei de genul lui. Era bine făcut, cu o alură de atlet sau de profesor de educație fizică, flegmatic, bine dispus, cu motiv sau fără motiv. Nu semăna deloc cu celălalt, cu Fusulan, cu care făcea pereche, fire melancolică, apăsător parcă de griji prea mari pentru o fire atât de firavă. Îl întrebase ce nemulțumiri are, nu aflate de la el, cercetase. Avea o mamă grijulie, care voia să știe ce face și el asta nu putea să-i spună. Există primejdia ca femeia să-l creadă hoț sau vârat în cine știe ce bandă de răufăcători. Armele nu le țineau la ei acasă, dar lipsea regulat de acasă, chit că se putea spune că lucrează mereu în schimbul de după-masă, bătea la ochi, trebuia o prudență dublă și față de cei de acasă și față de poliție, și el știa cât e de sâcâitor acest lucru. Simpatice îi era Horumba, care știa o mie de glume și părea un tip dispus la orice. În munca lor păcătoasă, pentru că nimeni nu conspira de plăcere, calitatea principală era aceea de a fi vesel și simpatice. Asta ușura multe contacte, te descurca în cazuri grele. Or, simpatici erau mai ales tipii care exersaseră mai multe meserii, cum făcuse acest Virgil, fost chelner, fost plasator de cinema, fost vopsitor. „Fac de toate, un ban să iasă!” asta era deviza lui și banii ieșeau. Nu de asta ducea el grijă, era mână spartă, părea petrecăreț, deși declara că nu bea mai mult de un pahar, două. Dar tocmai asta putea fi și partea slabă a băiatului. Petrecăreții te vând mai ușor și rezistă mai puțin. Dar avea el dreptul să se gândească la așa ceva? Misiunea sa, limitată și ea, îl obliga la trieri. I se propuneau câțiva inși cu care să lucreze, îi întâlnea de câteva ori, pentru că timp nu era și nici de unde s-alegi la infinit, trebuia să se ghideze după instinct, dar lucrul semăna cu mersul la piață, cumperi pepenele, dar nu știi ce-i înăuntru. „Până la dovada contrarie, își zicea Colonelul, toți sunt buni...” Despre Mardare și Gheorghe Gheorghe nu avea încă nicio părere. Păreau, unul foarte vioi și celălalt șters, aproape fără personalitate. Se completau bine, de altfel avea grijă să-i cupleze tocmai așa: unul tăcut și sobru, cu unul mai vorbăreț și mai imprudent, gândindu-se că excesele vor fi potolite tocmai de către cei mai sobri. Colericii vor fi temperați de apatici, asta era soluția, o alta nu exista. Mai putea să se ivească diferende între ei, certuri iscate din motive necunoscute, dar asta intra în imprevizibil. Recomandările la intrarea în mișcare erau

limpezi și de neabătut: disciplina severă, nu existau inamicii în cadrul muncii, nu existau inițiative în afară de cele propuse de cei ce le dădeau. Nepunctualitatea, neexecutarea la timp a celor recomandate duceau la excluderi rapide, și cine risca așa ceva la o adică, din moment ce se înhămasse la o muncă frumoasă, fără niciun fel de răsplată înainte, pentru că forța oricărei munci ilegale este aceea de a nu promite celor ce o fac niciun fel de recompensă...

Se făcuse cinci fără un sfert. Se întoarse acasă, grăbind pasul. La șase fără un sfert, șoferul se va afla deja în fața casei. Trebuia să se odihnească încă puțin, să verifice armele cu care pleca sub banchetă, două pistoale automate cu încărcătoare și, dacă mai era vreme, să citească ceva. Gerul crescuse. Soarele roșu al zilei de iarnă cobora spre zenit, luminând apa înghețată a Herăstrăului și lăsând urme roșii pe zăpada pură, plină de cristale.

Ajuns în holul bine încălzit optă pentru două ochiuri și puse untdelemnul în tigaie din mers, dădu foc potolit plitei din bucătărie și deschise radioul. Se cânta muzică de *caffé concert*, ceva lent și odihnitor, își căută sacoșa cu pâine, mânca totdeauna pâine rece, pentru a nu se îngrășa, scormoni în cămara aflată în mare ordine și găsi niște brânză topită *Dorna*, pe care o desfăcu cu unghiile, dând la o parte țipla argintată. Mâncă fără poftă, gânditor, și când auzi untdelemnul sfârâind sparse ouăle și le răsturnă în tigaie. Această zi pașnică îi aminti de o alta, de demult, din liceul militar. Clase de studiu goale, bucătării cazone, plantoane de noapte, o carceră rece, instrucția la câmp iarna ca acum, pe urmă primele garnizoane în lumea aceea nepăsătoare, care nu știa că înaintam spre război cu pași mari, regele afacerist care nu se îngrijise decât de parăzi și de afaceri, primul protest și primul proces, totul într-o avalanșă de imagini și gânduri care-l copleșiră pe neașteptate. Veniseră concentrările, regele fugise, apăruse nebunul ăsta de Mareșal, contactul cu partidul comunist care avea grijă să recruteze simpatizanți din toate domeniile, inclusiv din cel militar, grupul lor de ofițeri care se întâlnea pe ascuns, pe urmă deconspirarea, fuga, războiul, darea totală la fund mai mult de un an și pe urmă ilegalitatea cu toată această viață fără perspectivă câteodată. Nu-i plăcea Bucureștiul, trăise numai în orașe de provincie, dar trebuia să se comporte ca un vechi om din Capitală, să umble prin acest oraș fără sfârșit, să-și facă relații sigure, era complicat, greu, dar merita la urma urmelor să le treci la deșteptii ăștia pe sub nas, să le tragi clapa, cu toată poliția lor, cu toate armele și instituțiile lor de represiune.

Mâncase. Dădu drumul robinetului cu apă caldă, spălă farfuria folosită, o șterse cu o cârpă de bucătărie, pe urmă făcu să sclipească tacâmul, îl puse la locul lui în sertarele dulapului, se uită afară. Se însera ușor, încet, pe nesimțite, la radio vorbea cineva despre

superioritatea tehnică a Germaniei în Europa. Vorbe, vorbe... Propaganda lui Ică Antonescu, balivernele lui nesfârșite. Se întinse pe o canapea tare, aprinse o veioză pentru că odaia era întunecată, deși afară mai rămăsese lumina albă a zăpezii și razele ultime ale soarelui care părăseau pământul. Citi o jumătate de ceas din *Doisprezece Cezari* de Suetonius, ațipise un sfert de ceas pe neașteptate, lăsând brusc cartea de-o parte și la șase fără un sfert ieși în fața porții. Limuzina lui neagra îl aștepta.

*

Punctele de contact cu șoseaua erau rare și neașteptate, dar nu asta avea importanță. O patrulare îi dădea o imagine cât de cât a mișcării poliției, dacă ea ar fi fost pe urmele postului. Deși sâmbătă, în drumul excelențelor care luau drumul Sinaiei și al Brașovului nu recunosc nicio mașină a poliției. Șoferul tăcea ca de obicei. Scosese cele două arme și le vârase sub canapeaua limuzinei. Într-un ceas fură la Ploiești, în apropierea stației de Triaj. Aici, mașina luxoasă era lăsată într-un garaj al unui șofer de la Baza Ploiești-Sud și cei doi, îmbrăcați de data asta în șube de ceferiști, luară drumul spre stația de Mărfuri ca de obicei, conduși de un autocamion de coletărie cu prelată, care livra la această oră poșta de seară a orașului. Intrarea în stație se făcu fără incidente, dar Colonelului nu-i plăcu un amănunt: vagonul al cărui număr îl știa pe dinafară nu se afla la rampa de încărcat mărfurile, deși sosirea lui era precisă. Își scutură ceasul, privi la celălalt și îngălbeniră amândoi: vagonul cu postul de radio *Muntenia I* nu sosise în ziua aceea ca de obicei.

*

La orele 18,30 ca de obicei, Colonelul deschise aparatul de radio. Lungimea de unde care-l interesa era moartă. Voci străine care se răsteau spre infinit în diferite limbi, frânturi de marșuri, nimic. Nu exista nicio îndoială. Postul de radio *Muntenia I* căzuse! O cădere este o cădere și trebuie luate măsurile cele mai drastice cu o iuțeală, o decizie care să nu-i permită adversarului să-și speculeze victoria. Acum se vedeau cât de eficace erau măsurile luate de partid în ce privește conspirativitatea, dar iată, se și ivise prima eroare: Virgil Horumba și cu Marcel Petrișor locuiseră în casa lui și dacă ar fi fost strânși cu ușa ar fi putut să-i aducă pe cei de la Siguranță până aici. Trebuia părăsit imediat acest domiciliu cald și plăcut. Cum de nu se gândise încă de ieri, când abia apucase să fugă din stația Ploiești-Triaj, dându-și seama că ceva nu era în regulă și că se putea trezi cu copoi pe urmele sale? Sări din fotoliu, făcu un număr de telefon, apoi, după ce schimbă câteva cuvinte cu persoana de la celălalt capăt al firului, puse receptorul jos și începu să se plimbe nervos în jurul odăii. Până una, alta trebuia să-și strângă puținele lucruri, să le pună într-un

geamantan și cu mașina care-l aștepta la poartă să ajungă la cel de-al doilea domiciliu. Asta declanșa, de fapt, un șir plicticos de operații, alte domiciliu de rezervă, scufundarea în neant pentru câțva timp a celor care ar fi supraviețuit, dacă va mai fi supraviețuit careva... După o oră, telefonul sună. Omul de la capătul celălalt al firului, Inginerul, confirma căderea. Trebuiau să se vadă peste un sfert de ceas într-o mică cârciumioară de pe Șoseaua Nordului, de lângă restaurantul Bordei. Se schimbă de haine, se privi în oglindă să vadă dacă avea aerul unui lucrător oarecare și porni pe jos, urgent, spre locul indicat, făcând șoferului semn să rămână la poartă, în continuare. Cât îi cunoștea pe puști, două zile rezistau ei. Străbătu străzile pustii, pipăindu-și *Browningul* din buzunarul șubei pe care o pusese peste hainele ponosite și cu pași de om care nu se grăbește își continuă drumul. Cârciuma nu era prea plină: câțiva țișgani spoitori, doi zidari beți morți și un fel de funcționar cu o tânără elevă, fugită de la cursuri, care-și lăsase servieta pe un scaun și bea rom *Jamaica*. Surâse ușor, îl văzu pe Inginer la o masă în fundul unei săli întunecate, luminată de o lampă cu carbid. Era și el îmbrăcat destul de ponosit, părea un fel de căruțaș de lemne. Bea vin și ceruse brânză cu măsline, citea un ziar de seară, dar ziarele încă nu anunțaseră captura senzațională a Inspectorului Mizdrache. Aveau ei însă grijă de asta, mai târziu.

— Bună seara, domnule inginer, spuse Colonelul.

Nu știa cum îl chema în realitate, cum nici celălalt nu-i cunoștea numele lui adevărat.

— Bună seara, ce bei?

— Ceva tare, spuse acesta, și se așază.

Inginerul ceru o sută de țuică de Văleni la sugestia noului venit și după ce vorbiră despre lucruri care nu-i priveau, ca să fie auziți de mica fată care-i servea, trecură direct la chestiune.

— Deci? întrebă Colonelul.

— Fusulan a murit, ca și Gheorghe Gheorghe. Doi au fost prinși, dar omul meu din poliție nu le știe încă numele, doi au scăpat. Ai primit vreo știre de la careva?

— Încă nu.

— Cum te-ai înțeles cu ei?

— O săptămână, dacă își găsesc un adăpost undeva, trebuie să nu facă nicio mișcare. Pe urmă să dea un anunț la *Universul*, la mica publicitate: *Caut câine spitz, ofer preț convenabil*. La căsuța poștală vor lăsa un număr de telefon și noi vom cerceta dacă adresa e acoperită sau nu...

— E bine gândit, zise Inginerul, dar să știi că cenzura urmărește toate anunțurile. Întâmplător, asta este bine ales, dar mare grijă.

— Se înțelege. De ce credeți că s-a ajuns la situația asta?

Inginerul sorbi paharul până la fund, lăsând să scape pe podelele murdare puțină țuică.

— Dumnezeu să-i ierte! spuse. Nu sunt creștin ortodox, dar e păcat că oameni așa de tineri se prăpădesc... Omul meu din Siguranța Generală spune că totul a pornit de la o întâmplare tâmpită. Secretara lui von Braun a filmat fără să-și dea seama o scenă din gara Ploiești. Dar îți spun, asta se poate întâmpla o dată la 10.000 de cazuri; din pură întâmplare, a luat în obiectiv și vagonul care pleca spre București cu *Muntenia I*.

— Sinistru! zise Colonelul, și lăsă și el să scape pe podele puțină țuică. Nu mai avea niciun chef să bea, așa o întâmplare imbecilă te făcea să te dai cu capul de pereți.

— Și? Mai întrebă.

— Au filat stațiile de la București și Ploiești, au ascultat postul, l-au însoțit o dată pe șosea și s-au retras...

— Și i-am auzit, fir-ar mama lor a dracului! I-am văzut, sub nasul meu au venit cu goniometrele nemțești...

— Asta e. Restul, un fleac. Au decuplat vagonul, l-au îndreptat pe o linie moartă și l-au dus până în rampa de reparații de la Ploiești, unde i-au somat cu megafoanele. S-au bătut, au tras și ăia și ăia. Pe morți i-am identificat eu după actele lor false. Nici omul meu nu știe cine sunt. Mi-a adus o copie după procesul-verbal. Cei doi sunt dați la *Scăderi*. Auzi, *scăderi*... Ce vei face acum?

— Dispar. Pe urmă o să-i caut cu mijloacele mele, rămânând acoperit.

— Foarte bine. Și postul?

— Aparatura e pierdută. Se poate spera într-o nouă dotare?

— Asta-i cel mai ușor lucru, problema rămâne dacă partidul va mai risca vieți omenești în această afacere.

— La asta mă gândeam și eu!

— Nu strică, totuși, să fii gata să primești o nouă echipă.

— Tot uteciști?

— Tot. Sunt rapizi, agili, le place puțină aventură, nu avem ce face. Știu că după o veche idee a dumitale ar trebui lucrat numai cu oameni în vârstă, sunt mai puțin imprudenți, mai ales dacă sunt familiști, în schimb se mișcă mai cu dificultate...

— Și locurile viitoare de emisiune unde vor fi?

— Locurile? Ne vom întoarce în oraș, pare mai sigur. Ideea cu calea ferată nu a fost rea, dar iată că o tâmpenie de noroc a nemțoaicei ăleia ne-a adus în situația asta.

Colonelul tăcu câteva clipe, se gândea la ceva.

— Spune-mi, zise în cele din urmă, dumneata găsești normal ca o cursă atât de bine pusă la punct să permită celor doi care au scăpat să se salveze?

— De ce nu? O luptă oferă șanse oricui...
— Spuneai că i-au dus în depoul de locomotive.
— Da, pe rampa de reparații, unde există o placă turnantă.
— După părerea mea, greu ar fi fost și pentru oameni mai experimentați să iasă din încercuire, pentru că atât cât îi cunosc, polițiștii nu sunt deloc proști.

Inginerul se gândi puțin și dădu din umeri:

— Poate să ai dreptate, dar eu merg pe încrederea în oameni. Să fi fost între ei unul sau doi care să-i fi vândut pe ceilalți? De ce nu au făcut-o mai devreme?

— Nu, nu e asta. Vor să ajungă la noi. Nu știu dacă mă fac înțeleș.

— E foarte limpede. I-au scăpat și noi o să-i căutăm, căutându-i, apărem la rampă, ca la teatru. Ne cred naivi ori sunt oameni de categoria a doua...

— Asta va trebui să dezlegăm noi mai încolo, zise Colonelul. Telefonul dumneavoastră rămâne același?

— Da.

— Al meu îl voi comunica îndată ce capăt altă adresă. Deocamdată mă voi afla la cel de al doilea domiciliu, pe care-l cunoașteți. Acolo nu am telefon. Un curier, în caz de urgență, e singura soluție.

— Bine, dar ar trebui să pleci și de-acolo.

— Chiar de mâine cer *tehnicului* altă locuință. El o să vă comunice, dacă nu am s-o pot face eu...

Acum venea chestiunea cea mai grea. Colonelul mai întrebă:

— În ce mă privește, credeți că pot să-mi conduc grupul radiofoniștilor?

— De ce nu?

— O cădere nu este Ziua Victoriei...

— Nu ai niciun fel de vină...

— Atunci aștept.

Se despărțiră scurt, fără efuziune. Colonelul plecă ultimul, plăti consumația și ieși afară în noaptea rece de ianuarie. Începuse să ningă, un mic viscol care-i îngheța obraji. Ocoli câteva străzi din rutină conspirativă. Nu se luase nimeni după el, ajunsese în fața casei, șoferul sta neclintit în mașină.

— Vreo mișcare, ceva?

— Nimic, nu m-ați mai fi găsit aici dacă miroseam ceva.

Avea o față smeadă, cumsecade, nu vorbea, mut ca lebedele, nici nu știa cum îl cheamă în afară de singurul nume cu care-l chema când era nevoie de el: *Sofronie, ia dă o fugă până în cutare loc, Sofronie, ia vezi ce-i cu chestia aia...*

O fi având copii, nevastă, ce importanță mai prezentau toate acestea? Cu cât știa mai puține unul despre celălalt, cu atât era mai bine.

— Mă întorc în trei minute, spuse Colonelul și intră în casa pe care n-avea s-o mai vadă niciodată. Ciudat, nu locuia de mult aici, dar ca orice ființă se legase puțin de aceste odăi bine încălzite, de locul liniștit, plin de tăcere, cu vecini nevăzuți. Un domiciliu asemănător era greu de găsit. Dar asta era piesa. Oftă, își aruncă în geamantan puținele lucruri de care avea nevoie și ieși stingând luminile în toate încăperile prin care trecuse. De gaze se ocupa mecanicul locuinței. Mâine o să se plătească proprietarului prin poștă chiria de preaviz și totul va fi lichidat civilizat; ca să nu se bănuiască ceva, vor reintra în normal. Sumele pentru chirie trebuie să fi fost foarte mari, dar casa merita. Pe urmă își aduse aminte de cei șase tineri. Trebuia să dea alarma și să pună la adăpost *rezervele* pe care numai el le cunoștea, să înștiințeze pe cei de la *Căile ferate*, dacă ei mai erau acolo, că misiunea lor se terminase și că trebuiau să-și găsească alte identități. Totul declanșat de o nemțoaică băftoasă! „Ptiu!” făcu cu obidă și deschise portiera mașinii negre care peste o clipă porni. Prin parbriz se vedea ninsoarea bogată, viscolită, care se pornise. Orașul părea mort, ucis de o liniște bănuitoare. Omul de la volan știa unde să-l ducă. Totul se încheiase, cel puțin deocamdată. Sau mai bine-spus, de-abia începea. O a doua înfrângere nu mai putea să înghită...

Și fără să-și dea seama, începu să plângă mut, bărbătește, gândindu-se abia acum la proporțiile acestui eșec neașteptat.

La Siguranța Generală a Statului domnea o atmosferă festivă. Agenții și funcționarii roiau pe coridoare într-o stare euforică. Ziarele anunțau în ziua aceea capturarea și distrugerea postului de radio clandestin *Muntenia I*, ceea ce însemna o mare victorie pentru direcția Inspectorului-șef Mizdrache. Fusesse o zi de basm, aproape fără egal în istoria acestei instituții care se putea totuși lăuda cu multe fapte. Inspectorul-șef se sculase, contrar obiceiului său, dis-de-dimineață, și ajunsese la birou cu noaptea în cap, adică pe la 8,30 – ceea ce era incredibil pentru cine-l cunoștea bine. Promise încă de la intrare portarului și liftierului că vor urma prime mari, gratificații nesperate și avansări iminente. Reușita îi da totdeauna insomnii. Băuse mult cu o seară înainte, dar nu mai simțea nimic din greața obișnuită, impasul acela obișnuit venit de la stomac și urcând la cap dispăruse ca prin farmec. Nu tu pastile, nu tu lămâie, dimpotrivă, o sete ucigătoare, care se cerea stinsă cu ceva de la Papastase. Relaxat, bine dispus, nici nu observă că ajutorul său, Ciripoi, nu se zărea prin apropiere. Deschise radioul, privi ceasul de la mână, erau destule ore până să se facă ora 18,30, ora când de obicei *spurcații* clămpăneau la postul lor, să mai poftască și astăzi dacă le mai dă mâna! Privi aparatura capturată, cele două geamantane și blocul metalic, plin de sârme, microfonul cam uzat și lămpile apărute de niște carcase. Simplu și eficace, așa cum bănuise. Transport ușor, mașini la scară, *acoperirea* cuiva pe care nu puseseră mâna, pentru că nu se ivise la cotitură unde era așteptat, dacă nu vor fi mai mulți, dar, nu; ăștia nu lucrează cu personal mult. Făcu socoteala: doi morți, doi în ghearele lor, doi scăpați, cu agenții pe urma lor. O frumoasă operație în stil Mizdrache. „Să-l mai vedem și-acum pe ministru ce mai spune, mă mai amenință cu frontul? Nici Mister Motto nu ar fi lucrat mai curat.” *Concertul pentru pian* de Grieg îl liniștea, ce muzică, domnule, ce muzică! Când mai aveau ăștia timp să scoată din capetele lor astfel de melodii? „Trebuie să mai trec zilele astea pe la *Ateneu*, la vreun concert, ceva, să mă vadă lumea, prea ne cred încuiați, prea ne cred tâmpiți.” Acum, între babalăcii ăia din Rotondă nu-l cunoștea multă lume, ei aveau și o meserie discretă, nu puteai ieși ca moțul în frunte: „Eu sunt cutare care i-a gâbjit pe comuniștii care nu vă dădeau pace”, dar, oricum, careva o să bage de seamă că el, Mizdrache, omul de fier, se cultiva la *Ateneul Român* și nu așa, oricând, la întâmplare...

Grămada de piese împrăștiate pe podele îi dădea o senzație concretă a victoriei obținute, era ceva material, se putea organiza o expoziție undeva la *Dalles* sau în holul *Prefecturii București*: iată materialele postului de radio clandestin cu ajutorul căruia vă otrăveau dușmanii patriei. Peste această imagine a triumfului său se interpușe

chipul dansatoarei hawaiiene *Jo-Jo*, pe care nu o mai văzuse de câteva zile. Era ultima achiziție, țigancă borâtă și spălată bine de un impresar din Tei, cu niște coapse de Ducipal, *pur sang*, cum rezuma din vârful buzelor Ciripoi: *Pur sang, domn șef! Ascultați-mă pe mine.*

Dintr-un birou alăturat se auziră bufnete și strigăte înfundate. „Lucrează băieții!” se înduioșă Mizdrache. „N-au noapte, n-au zi! Lucrează pentru binele Patriei.” Trebuia să le dea o gratificație mare, să le mai ridice moralul, că prea mersese totul prost o vreme, prea dădeau în bară de câte ori voiai sau nu voiai... Dar izbiturile prea se repetau. Apăsă pe sonerie, apăru o secretară zbârlită, plină de plumbagină pe degete, nu dormise deloc, se vedea bine, ticluise raportul către ministru și avusese ce să scrie.

— Lola dragă, cheamă-l pe Ciripoi, e un tâmbălău alătura, ce se întâmplă?

— Cu băieții de aseară... zise femeia înspăimântată de cele ce auzise toată noaptea.

— Cum, au și început?

— Am crezut că dumneavoastră le-ați ordonat.

— Spune-le că nu-i nicio grabă. Să vină repede Ciripoi...

Așteptă câteva minute bune până ce acesta se ivi nădușit tot, numai în cămașă.

— Ce dracu se petrece la voi, Ciripoi? Tu nu mai auzi? Te-ai astupat?

— M-ați chemat?

— Păi nu se vede?

— Acuș' un minut a venit Lola după mine, aveam treabă, încăpățânați, domn' șef, să fiu al dracului dacă ăștia nu ne scot sufletul...

— Dar cine te grăbește atât, Ciripoi? Răbdare, băiatule, răbdare, știi doar care e deviza mea. Auzi ce muzică divină... Grieg, ai auzit de Grieg?

— Parcă dumneavoastră vă spune așa domnișoara aia de la *Alhambra*. De la Grigore...

— Nu, mă, asta e compozitorul, ce dracu!

Era dezolat de incultura monumentală a celui alt.

— Cântă atât de frumos la radio și voi faceți un tâmbălău, urlați...

— Nu noi, domn' șef, ei urlă...

— Te cred și eu, nu le-o fi ușor, Ciripoi, nici lor, dar treaba se face mai discret, dragă. Obrazul, mă, *finesse!*

Se bătu cu degetele lui groase, încărcate cu inele, pe obraz.

— Mai elegant, mai elegant, Ciripoi.

— Domn' șef, altfel nu se poate lucra cu ăștia, știți ce încăpățânați sunt?

— Oricum, oricum, da' știi ce, mai bine adu-i să-i văd mai de

aproape, că aseară, în focul luptelor, nu am avut plăcerea...

— Imediat, se poate? Numai să-i pudrăm puțin, să-i spălăm, să nu vă cadă greu când îi vedeți...

— Lasă, mă băiatule, că nu suntem la Institutul de înfrumusețare. Aici e Siguranța Statului, mă, am mai văzut eu de-alde ăștia.

Comisarul dispăru și reveni cu cei doi tineri abia după cinci minute. Arătau cam șifonați, aruncaseră cu găleți cu apă rece pe ei; nu dormiseră o secundă toată noaptea. Mizdrache cunoștea procedura. De obicei, îi alergau puțin, îi țineau în picioare, dar cu ăștia nu mergea gradul III, se începuse cu gradul I, de la început, ca să nu se piardă vremea. Pe urmă, Ciripoi nici nu era un om de genul celor care mai întâi așteaptă și pe urmă cere. Teoria lui se rezuma în scurte cuvinte: „Domn’ șef, eu întâi bat! Vine unu cu o reclamație, cu martori, cu cutare, cu cutare. Îi bat pe toți, pe reclamant, pe pârât, pe martori. Nu am vreme. Tot iese ceva...” Da, dar metodele astea mergeau la el în comisariatul periferic de unde-l scosese, dar aici se cereau alte lucruri... Trebuia mereu să-l domolească, să-l tempereze, că era tare nărrăvaș.

În încăperea rece, cu pereții albi și ușile lăcuite, respirând o atmosferă stenică de sanatoriu în care singura podoabă era un mare portret al lui Antonescu și un cuier, plus biroul lui masiv și telefoanele, un *fichet* pentru actele cele mai secrete, un scaun și o măsuță pe care ședea radioul, nimic, ba nu, covorul de iută, geometric, cu desene verzi și roșii, luat de cine știe unde, un covor tip pentru instituții. Ferestrele acoperite cu perdele galbene, dând spre un mare bulevard. Etajul V al celei mai sinistre instituții din România la ora aceea.

Îi privi de departe, călcau ușor inegal. „I-au lovit la țurloaie, gândi Inspectorul. Dacă aveau, unul 21 de ani, altul 22. *Uteciști*, așa le zice, cam stranie numire. De la *Uniunea Tineretului Comunist*. Cei mai mulți lucrători sau tehnicieni, ba, să nu mint, și câțiva studenți. De asta aveau grijă: să fie reprezentate toate clasele sociale, să nu fie vorbe, să nu se spună că poporul român nu e în toată splendoarea lui. Cu ce dracu-i momesc, ce le promit, că n-am auzit pe unul să fi primit bani.” Îi ținea numai o ură inexplicabilă față de ei, pe care Mizdrache nu reușise nici până acum s-o clasifice... „Idealiști! Mai bine crapă decât să scoți ceva de la ei.” Era limpede, dacă îi priveai ghiceai totul de la început, nu aveai prea mari șanse să afli ceva. Îi terminaseră pe câțiva la zid, în Jilava, pe unul Filimon Sârbu, pe altul Bernat Andrei parcă, mureau ca la cinematograf, dar aici era al dracului de adevărat, de aici începea instrucția. Venea un avocat de formă, mai mult o iscoadă, tot sperând să afle ceva de la ei, dar erau muți ca mormântul. Nu scăpau nimic, pe urmă îi duceau la un tribunal militar, ăștia cu uniformă nu aveau prea multe scrupule, nu le acordau nicio șansă.

Sentiința era scrisă dinainte. Procurorul cerea pedeapsa cu moartea și cu asta, gata. Se mai spuneau câteva cuvinte de formă, așteptau de la ei ceva, o remușcare, nu păreau nici fericiți că sunt trimiși la zid, dar nici nu aveau frica altora. Păreau familiarizați cu ideea de a muri, dar asta, după socotelile lui, presupunea o înaltă conștiință pe care nu o aveau mulți inși.

— Sunteți destul de tineri, dacă bag bine de seamă, spuse, ca să acopere acest prim moment al confruntării. Nu arătați prea bine... Ciripoi, adu, te rog, o sticlă cu coniac, ceva de gustat, ce dracu, v-am spus să vă purtați civilizat cu *politicii*, ăștia nu sunt, domnule, borfași, sunt oameni care au alte convingeri decât noi, atâta tot.

Pe chipul celor doi nu se ivi nimic, aveau parcă două măști de gheață încremenite pe față. Introducerea lui care, în alte cazuri, dădea oarecare rezultate, aici se părea că nu producea niciun efect.

Comisarul dispăruse.

— Cum vă cheamă? întrebă blând, stăpânit.

— Amariei Gheorghe, spuse primul, cel cu părul cam spălăcit, cu o brazdă mare însângerată pe obrazul stâng, o rană proaspătă, evident.

— Și pe dumneata?

— Alexandru Mardare...

— Frumoase nume de împrumut, zise cu ironie, dar nu cu aerul unui om supărat.

Nu-i credea, și știa bine de ce. Totdeauna nume de împrumut, asta era legea de fier a conspirației. Să uiți cum te cheamă, chiar dacă te smintește în bătaie, poate că numai astfel îi aperi de represii pe cei ce-ți sunt dragi. Poate aveau părinți, poate aveau o iubită, prieteni. Dar pe ei îi chema altfel, astea erau numele cu care intrau în mormânt: Amariei și Mardare. Perfect anonime. Ucideau doi necunoscuți al căror nume îl știau doar cei ce se pregăteau pentru ziua de mâine. O, această zi de mâine... la care era mai bine să nu te gândești.

— Știți ce ați făcut, știți de ce vă faceți vinovați, nu?

Nu primi niciun răspuns.

— Conspirație împotriva statului, instigare publică la rebeliune, defăimare a regimului, apartenență la partidul comunist și pentru ca să nu mai aveți nicio șansă: împotrivire cu arma. Mi-ați mierlit, iertați expresia, trei din cei mai buni agenți. Și să vreți, nu mai puteți scăpa de la pedeapsa capitală, v-o spun cu tot regretul, dar dacă ați fi înțelepți, poate ați mai avea o șansă.

Se ivise Ciripoi cu Lola, care aducea pe o tavă o sticlă de *Courvoisier* și păhărele, câteva păhărele albastre de cristal, lucind în soarele pierdut de ianuarie abia scăpat printre faldurile perdelelor.

— Luați, domnilor, făcu după ce turnă în toate paharele. Nu vă sfițiți. Sunteți invitații mei, vom avea o discuție liberă ca între

gentlemanii, ori nu sunteți niște gentlemanii? Ciripoi, se răsti la celălalt pe neașteptate după prostul său obicei, ce stai și te uiți, vâra-le în gură câte o țigară... aprinde-le-o, că nu pot să se servească de mâini. Puteați să-i dezlegați, ce dracu...

Asta nu era o recomandare, ca să-i dezlege. A fi legat însemna să-i umilești, să crezi între tine, anchetator, și ei, delicvenți, o distanță care le dădea un sentiment de neputință.

— Ei, un păhărel, ce spuneți?

Ei nu spuneau nimic. Bineînțeles că nici nu-i trecuse prin gând să le dea să bea, pentru că, de obicei, acești indivizi refuzau totul, ca într-un scenariu stereotip.

— Cam timizi, cam timizi, glumi, cam tăcuți, cam necopți, ei?

Ciripoi le așezase țigările între buze. Amariei o scuiase pe a lui. Celălalt nu știa ce să facă. Îl imită după o scurtă ezitare.

— Domn' șef, când vă spun eu că sunt încăpățânați, se îmbârloșă Ciripoi, gata să dea palme.

Reacția celui alt fu imprevizibilă:

— Și eu la vârsta dumneavoastră, spuse calm, abia stăpânindu-se totuși, eram la fel de încăpățânat, credeam că tot ce zboară se mănâncă. La drept vorbind, activitatea dumneavoastră m-a impresionat, mă lăsați pe mine să dezgheț apele?

Bău cu sete un păhărel plin, vârf, îi făcu cu ochiul lui Ciripoi să nu se cruțe, că nu-l credea că a devenit antialcoolic peste noapte. Se șterse pe buze cu batista, simți băutura fierbinte până în stomac și descoperi cu o amărăciune pe care și-o reprimă că la aștia nici metoda de a-ți măguli victima nu face multe parale. „Sunt impasibili, ca scândura, domnule”, exclamă în gând. „Fier al dracului.”

— Știți de ce v-am chemat la mine? Pentru că aș dori să vă oblig să-mi spuneți cu cine ați mai colaborat, pentru că nu o să-mi spuneți că jucăriile astea (și arată resturile postului distrus în timpul schimbului de focuri de la Depoul de reparat locomotive, când cei șase încercaseră să-l facă să dispară, fără șanse, pentru că în înghesuiala de atunci detonatorul nu funcționase și dovezile se găseau aici, pe podele) au picat din cer.

Amariei rânji cu o obrăznicie care nu lăsa niciun fel de îndoială că nu aveau de gând să vorbească. Nu știa că mai există și alte metode? Bătaia sistematică, aruncarea unui manechin de la fereastră care trece chiar prin fața celui anchetat și despre care i se spune că e celălalt, care a recunoscut totul și că de remușcare s-a aruncat de la etajul VII în curtea interioară, dar aveau timp, ei nu se grăbeau, aici începea o cursă de fond pe care o câștiga cel care avea răbdare mai mare.

Acum trebuia o diversiune care să nu le lase răgazul de a se concentra asupra obiectivelor anchetei lui.

— Privitor la programele dumneavoastră, spuse cu o voce leneșă și-

și turnă un pahar de coniac, luând și un sandviș făcut de Lola (șuncă de Praga pe pâine albă), dacă ar fi să ții seama de părerea mea, era destul de monoton. E drept că uneori, când aveam timp să ascult, aflam și lucruri inedite, ca să spun așa, ceea ce dovedește că în general erați bine informați, dar nu ar fi stricat puțină muzică... Glumesc, evident, pentru că dumneavoastră numai de asta nu vă mai ardea. Ce ziceți?

Râse singur ca la o glumă bună și privi spre Ciripoi.

„Triști indivizi!” gândi.

— Domnilor, nu aveți simțul umorului, v-o spun eu, dacă ați avea, am sta cu toții în jurul biroului meu, am bea puțin coniac, eu aș vorbi unde trebuie, ca să fiți scutiți de pedeapsa capitală și s-ar aranja. Un comunicat fals că ați fost executați, niște parale și, *ușchi* într-un loc liniștit, până ce oamenii voștri uită de voi. E atât de simplu!

Amariei îl privea cu o curiozitate care începu să-l stingherească pe Inspector. Auzise despre *căderi*, li se explicase de multă vreme ceea ce este o *cădere* și ce-i așteaptă. Ca să primești palme și ghionți, ca să fii bătut măr, nu te antrenezi. Antrenamentul se face pe dinăuntru, ai sau nu ai rezistență morală, ești sau nu capabil să suporti toate insolentele, că doar nu te-ai pregătit pentru petrecere. Cariera de revoluționar este cu totul altceva decât o carieră obișnuită. Potopul de vorbe nu dovedea decât ceea ce știa și el și anchetatorul său: slăbiciunea celor care numai cu bătaia și cu tortura sperau să afle ceva, dar, la drept vorbind, mare lucru (chiar dacă ei nu aveau să reziste) nu puteau să afle de la ei: ce să spună, ori el, ori Mardare, că lucrau cu un om fără identitate, Colonelul, care le făcea acoperirea, că primeau de la alți doi prieteni de-ai lor, Horumba și Marcel Petrișor, două geamantane, că se urcau în vagoanele acelea mereu altele, unele plumbuite numai pentru cine nu știa că nu sunt plumbuite, că stăteau ca într-o cursă de șoareci timp de trei sau patru ceasuri, că montau postul cu o viteză de înaltă tehnicitate, că citeau buletinul de știri și pe urmă, doi câte doi, se retrăgeau în odăile lor închiriate sub alte nume false... Și dacă ar fi știut toate acestea ce puteau să facă? Colonelul dispăruse probabil când își dăduse seama că acum capcana Siguranței se închisese. Ceilalți, cine știe pe unde erau, se gândeau la cei ce se salvaseră de sub focul salvelor. Cât despre morți, ei nu mai puteau să vorbească. Pentru Gheorghe Gheorghe și Ilie Fusulan cariera revoluționară luase sfârșit.

Mizdrache băuse și al treilea pahar de coniac și simțea că își revine în formă. Băutura îi dăduse totdeauna idei, îl făcea spiritual, avea chiar farmec pentru unii dintre cei anchetați, cu gluma și cu o vorbă de spirit obținuse uneori multe lucruri de la cei ce scoteau peri albi altora. Poate băieții nu-l mai puteau suporta pe Ciripoi, care-i chinuse toată noaptea.

— Ciripoi, spuse, ia caută-mă tu pe dincolo, că avem ceva să ne spunem cu băieții ăștia...

Comisarul cunoștea piesa, nu se împotrivi și se făcu nevăzut, nu fără a arăta pe chip o neascunsă neîncredere față de metodele *civilizate* ale șefului său.

— Dacă mai aveți nevoie de mine, mă chemați...

Mizdrache nu dădea o palmă să-l pici cu ceară. Nu se *murdărea*, spunea singur. El lucra cu creierul. Ei, să vadă Ciripoi cum o să lucreze cu ăștia, ajutându-se de creier, că era mort de osteneală de cât se chinuise să scoată ceva de la încăpățânații cu care acum inspectorul-șef rămăsese singur.

— Domnilor, v-o spun confidențial, începuse Mizdrache, colaboratorii mei sunt niște brute, îi cunosc bine, fac parte din garda veche, moșteniți de la Gavrilă Marinescu, altă epocă. Lovesco, înjură, nu respectă pe nimeni, dar cu mine puteți să discutați altfel. Chiar nu luați un coniac, o țigară?

Cei doi nu răspunseră nici de data asta. Nici măcar nu le ținea minte vocea. Nu-și spusese decât numele și atât.

— Băieții mei, continuă, nu sunt familiarizați cu manierele care trebuie să existe între oamenii civilizați. Asta se explică prin originea lor rurală, cei mai mulți vin de la țară. Acolo nu-i învață nimeni nimic. Trebuie să mă ocup eu de ei, în timpul liber.

Mizdrache își dădea seamă că cei doi nu-l ascultă, dar asta nu-l descuraja, era sistemul lui și înțelegea să epuizeze toate mijloacele. Diversiunea, iată ce folosește cel mai mult anchetatorului. Îl arunci pe vinovat de colo-colo, nu-l lași să se concentreze, pentru că altfel îți rezistă și dacă vede că reușește să-ți reziste, ești pierdut.

Mardare se uita la perdelele galbene, lungi, bogate prin care siluetele gri ale orașului se zăreau ca prin apă. Mai mâncase bătaie de multe ori în viața lui, nu era prea simplu. Primele lovituri păreau cel mai greu de suportat și asta pentru că situația era nedreaptă. Nu te poți apăra, ei sunt mai mulți, tu trebuie numai să încasezi și asta dacă știi, înseamnă economie, ferirea părților celor mai sensibile și alte mici chestiuni. Nici să bați pe altul nu e o plăcere. Chiar profesioniștii nu fac treaba cu plăcere. Chipul unui om, o privire, un gest de apărare, toate aceste mici amănunte te reduc la o condiție brută. În general, cei care anchetau erau bine dispuși, li se dădea ceva de băut ca să li se distrugă simțul responsabilității, dar unii trecuseră de mult de faza asta, deveniseră profesioniști, ca acel Ciripoi sau ca Teică, ultimul având chiar o știință a bătăii. Lovea rar și unde trebuia, toți pumnii lui erau dureroși, nu irosea nimic, niciun gest, exista chiar pe chipul său un anumit sadism savant, nu mai era o artă ceea ce făcea, era o știință. De fapt, în împrejurări ca astea trebuie să te gândești la altceva, să-ți amintești de lucrurile cele mai plăcute pe care le-ai trăit

sau, și mai rău, să-ți amintești de lucruri și mai neplăcute... Auzea ca în vis vorbele Inspectorului:

— ...mai zilele trecute unui coleg de-al dumneavoastră, din vorbă în vorbă, i-au scos toți dinții din gură. Evident, că după un asemenea tratament, nimeni nu mai are încredere în ei. Putem deci să începem. La drept vorbind, eu știu ce vă jenează cel mai mult: ideea că trădați, dar nu vă cere nimeni așa ceva. Eu o să întreb și dumneavoastră o să răspundeți doar printr-un *da* sau printr-un *nu*, atât. Nu-i mare lucru.

Privi spre Amariei, care zâmbea imperceptibil. „Cine o să reziste mai puțin?” se întrebă. Unul dintre ei poate fi mai slab decât celălalt. Cum l-o fi chemând în realitate? Amariei, frumos nume, s-ar putea să fie adevărat, dar parcă nu se obișnuia. Nici numele lui nu era cel adevărat. Așa îl chema pe un fost coleg de școală, îi schimbasesc numai numele cel mic, pe celălalt nu-l chema Alexandru, îl chema Mircea Mardare, era un băiat frumos, bine hrănit, fiul unui inginer, cine știe ce va mai fi făcând acum, că nu se mai văzuseră din primăvară...

— Așadar, zicea netulburat Mizdrache, erați șase. Doi au murit, dumneavoastră sunteți aici și alți doi au reușit să fugă, aflându-se deocamdată într-o libertate provizorie. Aș putea să știu numele lor? Am găsit niște acte de identitate, evident falsificate: Fusulan și Gheorghe Gheorghe, dar nu-i cheamă așa, nu-i adevărat?

Cei doi tăceau în continuare, ca și când ar fi fost surzi.

— Să zicem că asta ar fi prea mult pentru început, zise netulburat Mizdrache. Vreți să-mi povestiți atunci cine v-a pus la dispoziție postul, vreau să zic aparatul asta care zace la picioarele noastre?

În mod neașteptat, Mardare îi răspunse Inspectorului ca să nu-și mai răcească gura de pomană:

— Vă osteniți degeaba, știți mai bine decât noi cum se lucrează; noi ridicăm postul, îl depuneam în vagon și-l puneam în stare de funcționare. Atât. De unde venea, cine îl aducea în depou, nu era treaba noastră...

— Așadar, nu știți nimic. Nu faceți decât o treaba mecanică. Luați dintr-un loc postul și-l duceți în altă parte...

— Exact! făcu celălalt cu destulă obrăznicie.

— Vreți să-mi spuneți că nu cunoașteți nici măcar pe cei din CFR care vă ajutau la treaba asta murdară?

— Exact! repetă cuvântul Mardare.

Ca într-o piesă de teatru prost construită, de dincolo de ușă reapăru Ciripoi:

— Domn' șef, de ce nu mă lăsați pe mine? Nu vedeți că vă pierdeți vremea degeaba? Stricăm orzu pe găște. Asta mi-au spus ei de azi-noapte. Dați-mi-i mie să-i *accelerez* puțin, să le arăt ce înseamnă o anchetă la Siguranța Statului și pe urmă mai stăm de vorbă...

Mizdrache spuse mecanic:

— Răbdare, Ciripoi, răbdare.

De fapt, realiza că lucrurile chiar așa stăteau și asta era teribil. Cei care nu-i cunoșteau pe comuniști gândeau ca și cretinul ăsta de comisar: *Îi bat, îi storc, spun și ce-au supt de la mă-sa!* Dar ei, chiar dacă ar fi vrut să mărturisească ceva, nu aveau ce, pentru că organizarea operațiunilor ilegale era făcută astfel încât să interzică fiecăruia de a ști mai mult decât nimic. Și de faptul acesta teribil, Ciripoi nu-și dădea seama.

Căzu în scaunul lui, scoase fără să-și dea seama de ce face o mică broscuță de tablă cu care ascuțea creioanele și o făcu să sară după ce o întoarse cu o cheiță. Așadar, pentru el și pentru cei din fața lui nu exista niciun fel de șansă de a se înțelege, ei nu aveau cum să se înțeleagă. Un pluton de execuție avea să desăvârșească ceea ce de obicei începea cu această operație inutilă, cretină, numită *instrucțiunea cazului*. Cazul era simplu, mai simplu decât își închipuiau cu toții.

Ceea ce era teribil pentru el, și de fapt pentru toți cei pe care-i apăra el, cu instituția lui, era faptul că acești tineri știau bine că nu aveau nicio ieșire, dar asta nu le producea niciun fel de frică. Oricând ai de luptat cu astfel de oameni ești pierdut de la început. Ei pot să meargă pe rând, unul, doi, o sută, o mie, dar mai rămâne un rest imprevizibil, un rest cu care ajungi într-o zi la acea scadență la care prefera să nu se gândească.

*

Ningea cu fulgi mari, cât fluturii, și clopotele bisericilor îndulceau aerul cu sonurile lor prelungite și repetate.

— Nu știu ce farmece are Bucureștiul ăsta, îi spuse Gerda Claudiei. Nu am locuit mult în Capitala voastră, dar trebuie să recunosc că îmi place. Cafenelele sordide, pline de fum, oamenii care au o lene în gesturi ce contrastează atât de mult cu graba și ordinea de la noi... Poți să-mi spui ce se întâmplă aici?

Micuța prostituată o privi nedumerită. Simțea copleșitoarea superioritate intelectuală a acestei femei asupra ei și asta o umilea și o înfuria în același timp. În mod curios, se îndrăgostise de ea, cum fac femeile cu alte femei, nu neapărat pentru că dormeau de multă vreme împreună în strada Londra, în afara absențelor Gerdei cerute de serviciu, ci pentru că simțea că nemțoaica o domină. O impresiona când o auzea cum vorbește germana aceea răstită la telefon cu Braun al ei sau cu secretarul lui Killinger, cum dădea ordine unor subalterni, văzuse în poșeta ei un pistol care-i făcea frică numai la atingere; pe urmă actele acelea pline de ștampile, munca celeilalte până în zori când era grabă, la lumina veiozelor din casă, toate făceau din prietena ei o persoană foarte importantă. Gerda o silea să doarmă, o amenința că-și strică obrazul și tinerețea dacă mai holbează ochii la ea în loc să

facă nani, cum o alinta ca pe un copil. Din *pupchen* n-o scotea, *pupchen* în sus, *pupchen* în jos și asta-i plăcea teribil. O trimitea să cumpere șampanie, avea o grămadă de bani ținuți la vedere într-un sertar al mobilei ei de preț, într-un *secretaire*, cum spunea Gerda, arătându-i-l, și o poftă cumplită de a fura o încerca. Era săracă, nu văzuse în viața ei atâția bani laolaltă, atâtea hârtii albastre, mirosind într-un fel special, a ceva proaspăt și a cerneală. Curios, nu îndrăznea, poate că nemțoaica o încerca și nu voia să se facă de râs. Beau amândouă băutura aceea aurie, ușoară, și se înveseleau prostește, pe urmă jucau cărți și dormeau în fața focului pe o imensă blană de urs, adusă cine știe de unde. Se priveau una pe alta, Gerda avea un trup athletic, bine antrenat, făcea în fiecare dimineață două ore de gimnastică în atelierul ei unde-și instalase spaliere. Se culca pe covor și se chinuia ca hoții de cai, gâfâind și asudând. O luase și pe ea de câteva ori și o pusese să facă gimnastică numărând cu glas tare, dar Claudia nu reușea să se miște ca lumea, fapt care o enerva pe nemțoaică.

— N-ai să ajungi niciodată vedetă, dacă nu mă ascuți! Corpul nu se neglijează, se formează, trebuie supravegheat. Haide, încă o dată, încearcă și nu te mai strâmba atât, pentru că altfel o pățești...

Claudia zâmbea în felul său irezistibil, cu mutra aceea care cerea palme și cealaltă uita de toate. Fumau împreună și Gerda o întrebase de câteva ori de unde venea și ce făcuse.

O, era o poveste tristă, zisese ea, mințind, nu atât cât să nu pară convingătoare. O familie numeroasă, câțiva frați și surori, guri multe la masă, la 17 ani atacul unul băiat de aceeași vârstă soldat cu un eșec, pe urmă un fel de negustor cu bani care o luase cu el la București și o abandonase, rude apropiate care o ținuseră ce o ținuseră și după scurt timp o invitaseră să se ducă unde o vedea cu ochii pentru că nu aveau bani și ei de pomană nu dădeau la nimeni. Puțină școală și nicio meserie. Vânduse parfumuri într-o drogherie, un domn de 60 de ani, proprietarul drogheriei, „voise să-i facă felul”. Gerda întrebase: „Was ist das: făcut felul?” și ea-i explicase. Plecase și de acolo, mai fuseseră câțiva bărbați întâmplători în viața ei, care o alungaseră. „Sunt răi, grosolani, vicioși, doamnă, spunea cu glasul acela mic și nevinovat, mai bine mă înțeleg cu femeile, cât sunt ele de rele, decât cu egoiștii ăștia de bărbați care vor de toate, după ce au treabă cu tine, du-te și le cară băutura, spală-le cămășile și alte lucruri, ba ar fi în stare să-ți ceară și bani...”

Gerdei nu-i plăcea limbajul ei crud din care nu înțelegea toate expresiile, pentru că la București se vorbea și o altă limbă în afară de aceea pe care o pricepea toată lumea. Dar tinerețea nefalsificată, aceea ușoară prostie, amestecată cu o istețime naivă, toate îi ședeau bine fetei pe care o luase pe lângă ea și pentru alte lucruri. Dar despre asta abia în dimineața aceea plină de ninsoare avea să afle Claudia, și

anume când ajunseră în fața pasajului Victoria, unde o dusesese Gerda pe jos, chipurile într-o plimbare care să le mai dezmoștească. Era înghesuială, în pasajul acoperit cu sticlă umblau femei care căutau bezmetice lucruri de îmbrăcat, poșete italiene sau ciorapi, mătăsuri milaneze aduse în ranițe de puținii soldați italieni care trecuseră prin București și care se vindeau la prețuri mari.

— Vreau să-ți fac un cadou, spuse Gerda și-i arătă o vitrină încărcată cu gablonzuri și bijuterii ieftine, montate în metale falsificate.

Claudia se zgâi multă vreme, era nehotărâtă, nemțoaica nu avea răbdare, în cele din urmă tot ea decise:

— Ia brățara aia și cerceii, o să-ți stea bine. Ai nevoie pentru fotografiile pe care le voi trimite săptămână viitoare în Germania.

Claudia se topi de bucurie când încercă bijuteriile în fața unei mici oglinzi aflate în magazin. Costaseră câteva mii de lei, pentru că Gerda îi mai oferi și un pandantiv de perle. O sărută în fața vânzătoarei care se uita la ele cu invidie și cu puțină circumspecție. Ieșiră afară unde dădură peste aceeași lume bezmetică, înghesuită în fața vitrinelor și Gerda se opri în fața unui magazin de covoare și tablouri, o încăpere întunecată, luminată de lămpi venețiene de bronz. Aici nu se înghesuia lumea pentru că prețurile puse lângă covoarele de Ispahan și sub ramele peisajelor de Petrașcu nu atrăgeau pe nimeni.

— Vreau să te rog ceva, îi spusese Gerda înainte de a intra în magazinul acela de vechituri, cum le socotea în gând Claudia. O să cumpărăm câteva covoare și tablouri pentru niște rude de-ale mele din Germania. Te deranjează dacă bonul pentru ele o să fie făcut pe numele tău?

— Nu, răspunse foarte mirată Claudia, care nu putea înțelege de ce o femeie atât de distinsă și cu autoritate nu poate să cumpere ceva pe numele ei.

Explicația veni mai repede decât se aștepta:

— Poliția urmărește cumpărăturile făcute de străini și pe urmă se raportează Mareșalului vostru, care face adrese cui nu trebuie, și de aici o serie întreagă de neplăceri. Și așa lumea vorbește că vă căram carnea și toate bunurile în Germania, ceea ce nu știu cât e de adevărat.

— Bine, am înțeles, spuse Claudia, și intrară amândouă în magazin. Gerda cumpără câteva covoare vechi, rărite pe la colțuri, pe care le pipăia ca un cunoscător cu unghiile degetelor, zgâriindu-le și incredințându-se dacă sunt făcute de mână sau la mașină. Refuza ceea ce i se oferea, se tocmea, se vedea cât de colo că este o negustoreasă bună. Tablourile, vreo trei, pe care le achiziționă, nu-i spuneau nimic, nu semănau cu ceea ce văzuse ea prin casele prin care trecuse: țigănci cu sâinii dezgoliți sau flori multe și mari, ținând parcă în rame de

scoici sau de brad. La drept vorbind, peisajele din care abia deslușea ceva valorau ceva numai din cauza ramelor aurite, late, vechi, din ipsos sau lemn credea ea. Gerda chemă un hamal și un taxi și părăsiră magazinul după ce nemțoaica lăsă pe masă o sumă enormă pentru Claudia: 38.700 lei contra chitanță făcută pe numele ei, cu adresa ultimă de pe buletinul de identitate.

Ajunsa în casa din strada Londra, Gerda desfăcu pachetele și întinse covoarele pe podele, le măsură cu pașii și se uită îndelung la ele.

— Veritabile, spunea, veritabile, fac cât nici nu-ți închipui, așa ceva rar se mai găsește și proștii care le vând habar nu au ce vând. În Germania asta se plătește cu aur...

Pusese patefonul și dansa în jurul Claudiei, fericită cum nici nu-și închipuise s-o vadă vreodată. Atârnase pe pereți, în cuie speciale, tablourile, le luminase cu reflectoarele și mai întâi le fotografiase după ce le studiasse pânza de sac de pe spatele ramelor, citind certificatul de autentificare care era lipit de fiecare. A doua zi o rugase să completeze niște acte pentru Poștă și se duseseră amândouă cu un automobil al Ambasadei la centrală, de unde expediaseră cumpărăturile. Se pierdea multă vreme, dar pe Claudia o amuzau toate acestea.

— Și niciun cuvânt nimănui, îi mai recomandase Gerda. S-a-nțeles?

— Se poate? Cui aș putea să-i spun?

— Cine știe cui, dar nu mi-ar place să aud că nu știi ce-i aceea discreția. Tu ești prietena mea cea mai bună, nu-i așa, de-acum avem destule secrete, nu?

Râsese complice și o invitase la un restaurant bun de pe Lipscani, unde se mânca bine. Gerda părea fericită că încheiasă cu bine *afacerea*, cum îi spunea. Fusesse tămbălău mare cu transportul, cu căratul la automobil al covoarelor și sacilor în care erau puse tablourile, în sfârșit, cu dusul la serviciul *mesagerii* și așa mai departe. Acum Gerda povestea că pe o astfel de vreme, când afară ningeă festiv, ca de sărbători, cu fulgi mari și deși, în Renania, unde locuise o vreme, se organizau vânători de vulpi.

— Cu biciul le omoram, spusese și zâmbise cu o cruzime care o înfiorase pe cealaltă.

— Cum, cu biciul? Întrebasese iar cu aerul ei de tâmpită.

— Bine, le goneau hăitașii și ele, speriate, veneau spre noi, ne atacau cu ghearele și cu dinții și le băteam până le amețeam, așa se spune, nu? Și pe tine am să te bat dacă nu ai să mă ascuți, o amenințase pe neașteptate, vreau să te fac om, dar pentru asta trebuie să mă ascuți orbește, înțelegeți?

Repetă mereu vorba asta: *înțelegeți*?

Claudia simțise că ceva rece îi îngheață spinarea. Din chipul acela inteligent al amicei sale radia o cruzime pe care nu știa cum s-o socotească.

— Ce cauți tu în război? o întrebă. Se tutuiau încă din prima lor noapte, firesc, cum fac femeile care ajung la destăinuiri fără să se cunoască foarte bine, dintr-un fel de instinct orb de amicitie necontrolată, pe care mai târziu îl regretă.

— Era frumos la început războiul! Nu știi cum să-ți explic, îi răspunse. Orașe noi, lume nouă, o libertate pe care nu o aveau în Germania. Adică era permis să faci ce voiai după ce multă vreme nu puteai să faci nimic. Tu care ai fugit de tânără de acasă poți să înțelegi mai bine ce-ți spun eu acum...

— Înțeleg...

— Pe urmă au venit primele vești proaste, prieteni morți în Franța, lângă Moscova, la Leningrad, anii au trecut, totul merge mai greu, mult mai greu. Cei din țară cred că era vremea să fi câștigat războiul și iată-ne...

Fuma o țigară cu plută în capăt, arunca fumul verde spre tavanul restaurantului aproape pustiu. Afară lumea se grăbea sub ninsoarea apăsătoare.

— Cine știe ce va mai fi mâine, trebuie să ne gândim și la viitor. Tu te-ai gândit vreodată la viitor?

— Niciodată, de ce să mă gândesc la viitor?! se miră Claudia. Sunt tânără, o să mă descurc.

— O, acest provizorat, toate ființele ca tine trăiesc în provizorat. Dacă mă gândesc bine, și eu gândeam la fel la vârsta asta. Făceam marșuri prin păduri, trăgeam la tir în poligoanele armatei, ne antrenam pentru războiul ăsta pe care s-ar putea să-l pierdem...

— Și-ți place viața asta în cizme?

Râdea ca un copil pus pe șotii.

Era încântătoare. Îi strânse mâna fierbinte cu un gest pe care Claudia începuse să-l înțeleagă bine.

— Atât de încântătoare și de tânără, spusese Gerda.

Pe urmă chemase chelnerul să facă plata și adăugase:

— Vezi că o să fac câteva petreceri cu cei de la Ambasadă, trebuie să mă împrietenesc cu ei, păcat că nu știi nemțește, ai mai trage cu urechea, mi-ai mai spune și mie câte ceva, este important să afli ce spun alții la beție. Nu vrei să înveți nemțește?

— Mi-ar place, făcuse Claudia, dar este o limbă grea, am citit eu o carte cu niște cuvinte de o jumătate de rând. Nu țin minte atâtea litere...

Gerda râsese cu poftă din nou la auzul acestor fraze.

— Ești delicioasă, *pupchen*, delicioasă. Am avut un adevărat noroc că te-am întâlnit. Încă o dată: gura mică, așa se spune? Un secret se plătește cu viața, bate palma ca geambașii, așa ziceau copiii la noi, la Sibiu, când eram tânără.

Claudia nu avea de unde să ghicească ce însemna acest pact cu

diavolul și pentru că era o proastă de muierușcă și pentru că totul începuse atât de frumos și feeric.

*

În fața atelierului de reparații auto de pe Calea Dorobanți, proprietatea domnului Sontag, opri un *Ford* rablagit. Din el coborî un bărbat de 50 de ani, cu obrazul supt, cu o mutră flegmatică pe care stăpânul acelei întreprinderi particulare îl cunoștea de mult. Era un fel de profesoraș sau așa ceva, nu intra în amănunte, care plătea bine și nu se tocmea, își repara când și colo *Fordul* lui, tip '36, și-și vedea de treabă. Profesorul venea totdeauna încărcat de țigări bune (din care domnul Sontag lua ca să aibă și pe a doua zi), se pare că lucra cu nemții, era un fel de traducător la o reprezentanță comercială, plătit gras, făcând-o pe omul modest, nefolosind probabil *Mercedesul* dat cadou de cel cu care avea de-a face. Astăzi însă, la ora prânzului, toată lumea era plecată la masă, dar asta o știa prea bine Colonelul, pentru că el era omul de la volanul *Fordului*, și venirea la atelier nu era întâmplătoare.

— E cineva pe aici? Întrebă cu voce tare, scoțându-și elegantele mănuși galbene de piele fină.

De sub un șasiu apăru un lungan, cu părul vâlvoi, cu mâinile pline de unsoare:

— Noi, domnule, spuse cu o voce leneșă, ca și când atunci l-ar fi văzut pentru prima oară. Cu ce să vă servim?

Priveau amândoi atelierul pustiu, luminat ziua-n amiaza mare de un bec acoperit cu o pălărie de tablă vopsită cu albastru.

— Ia vezi, ce-i cu mașina asta, nu știu ce are de nu încălzește, și pe iarna asta nu mai ține. Ești singur?

— Șeful e plecat la masă, la crăpelniță, zise tânărul, mai făcând o inspecție cu ochii în jur, ca să se asigure că între timp nu se întorsese careva.

Ridică capota mașinii roșii cu care Colonelul intrase până în mijlocul atelierului și trase ușa de la intrare, ca și când i-ar fi fost frig sau nu ar fi vrut să lase să intre de afară zăpada aruncată de vântul ușor care se stărnise în curtea lungă și murdară.

— Căută-mi-i pe ceilalți până mâine seară, șopti Colonelul. Iată-le adresele (îi strecură o hârtiuță bine împăturită, uitându-se încă o dată spre curtea pustie). Ai o zi pentru ca să-i mobilizezi. Miercuri îți dau eu un telefon, ca de obicei, și spun că sunt de la firma *Gagel* pentru un motor. O să fii pe aici?

— Nu mă mișc, dacă știu și ora...

— În timpul prânzului. Două și jumătate fix, tot când lipsescăștia. Întâlnirea va fi seara la opt, adresa ți-o comunic la telefon. Veniți pe rând, câte unul la un sfert de ceas, vorbă cât mai puțină, nu mai e

nevoie să vă tot spun asta... La revedere, uite că se întoarce domnul Sontag. Deci, făcu cu o voce tare și trântind capota peste motor, nu are nimic, mă speriasem degeaba, poftim! îi întinse o hârtie mototolită, pe care tânărul o făcu să dispară în buzunarele salopetei sale plină de unsoare.

— Ai să-mi strici lucrătorii, domnule profesor.

— Nu-i cine știe ce, de-o țuică. Ce mai faceți?

— Bine, cu treburile... Dar ce-a avut?

Arăta mașina. Domnul Sontag, tip de nemțotei mai spălat, cu ochelari, era curios ca o muiere.

— Un fleac la încălzire, nu trecea apa, răspunse în locul lui mecanicul-auto.

— Păi, am plecat, am treabă, mai zise Colonelul, și se urcă la volan, mergând în *marche arriere*, cu capul întors spre ieșirea din curtea lungă ca un culoar.

— Cât ți-a dat? mai întrebă patronul, după ce Fordul dispăru în bulevardul plin de vehicule.

— O sută, e cam zgârcit.

— Bună și aia, vezi, de-aia trăiți voi bine la mine, că aveți mușterii buni și mai cârâiți câteodată...

Domnul Sontag îi privi fața nebărbierită și nasul turtit de boxer.

— După ce vă scap de front, și Dumnezeu știe cât mă costă asta, o mai faceți și pe nebunii.

— Se poate, domnu' Sontag? M-ați auzit pe mine c-o fac pe nebu nu? Se poate? Așa un patron ca dumneavoastră mai rar, pâinea lui Dumnezeu...

— Nu? se miră flatat domnul Sontag.

Peste trei ceasuri, Dumitru Negrea, de 25 de ani, de meserie mecanic-auto, calificat la uzinele *Voichița* în anii '37-38, fost boxer la asociația *Tirul*, de sub conducerea maestrului Mielu Doculescu, cum scria în fișa de angajare a poliției trimisă în copie de domnul Sontag la comisariatul militar al circumscripției 8, scutit de front pentru insuficiență coronariană și început de scleroză la ventricolul stâng, conform adeverinței medicale nr. 5436, eliberată de medicul Dumitrache Vasile, la Spitalul Colțea, în anul 1942, ianuarie, ziua 5, după ultima verificare ce trebuia să țină loc de orice certificat, necăsătorit, domiciliat în strada Pomenirii 18, putea fi văzut pe bulevardul Regina Maria 10, la etajul I, apartamentul 4, sunând timp îndelungat la o ușă de stejar cu vizetă. Nu era o oră potrivită, cam cinci, spre seară, când lumea mai dormea, cum era acum, când afară începuse viscolul în care denaturase frumoasa ninsoare de azidimineață. Era îmbrăcat într-un palton pe puncte destul de bine ținut, gri, marfă nemțească, și avea pe cap o căciulă de miel. Se bărbierise la sânge, părea plecat la o petrecere.

Casa părea părăsită. Nu se auzea niciun zgomot, lucrătorului domnului Sontag nu-i plăcuse nici blocul, nici portarul care-l măsurase bănuitor și toate chestiile astea, să te urci cu ascensorul, parcă ar fi fost mort: un etaj era un fleac pentru el, dar la astfel de case parcă ascund scara, nu văzuse niciun fel de treaptă, așa că bătând puțin se urcase în ascensorul luminat de un becuț, se uitase la tabla de metal pe care erau înșirate cifrele, unele sub altele, și apăsase butonul aflat deasupra cuvântului *mezzanin*. La etajul I coborî, citi cifra apartamentului, sună, în sfârșit se auzi un zgomot de pași târșiți. Nu era Athos.

Cineva îl scruta de dincolo de ochiulețul încastrat în ușă. Se deschise în cele din urmă și musafirul neașteptat fu întrebat de o bătrânică cu părul alb, pe cine caută?

— Pe Adrian!

Cu Adrian Racoviceanu, student la Conservator în anul III, lucrase mai întâi la câteva întruniri zburătoare. Pe urmă făcuseră fără să știe echipă de rezervă la *Muntenia I*.

— Adrian încă doarme, spuse bătrâna și privi interiorul misterios din spate, plin de mobile vechi. A avut repetiție până târziu, aseară, la Filarmonică. Dar dumneavoastră cine sunteți?

— Un coleg...

— Cine-i, mătușă? se auzi o voce somnoroasă.

— Un coleg te caută.

— Eu sunt, Țiparul, zise din ușă musafirul.

— A, tu erai? Intră!

Bătrâna îi făcu loc și mecanicul pătrunse într-un mic vestibul încărcat de plante, exalând un miros secret, nădușit. Intră apoi într-o sufragerie în care se afla o mică canapeluță pe care colegul lui stătea încă întins, învelit cu o pătură. Mobila lucea stins în lumina săracă a becurilor camuflate din stradă.

— Bună, bătrâne, spuse Athos din pat, căutându-și ochelarii, plonjând în niște papuci care arătau ca două șalupe deșelate. Îmi pun un halat pe mine și trecem dincolo. Am ațipit puțin.

Se sculă, era lung, descărnat, își găsisese ochelarii, avea un mers de rugbist, juca baschet la Facultatea de Drept de primăvara până toamna, ca să-l vadă fetele care veneau aici; pe chipul lui nu șters, cât nesemnificativ, nu se citea niciun fel de curiozitate. „Parcă-i Leslie Howard în «Macul Roșu», pe față nu-i tresare niciun mușchi, mutră de spion”, îl califică în glumă, mental, Țiparul.

Gazda trase perdelele grele de damasc, aprinse o veioză și-i spuse mătușii care se uita la ei curioasă:

— Fii drăguță, adu-i ceva, o cafea de năut sau preferi o dulceăță?

— O dulceăță, hotărî noul venit.

Covoare moi, tablouri obișnuite, mobilă de oameni mijlocii, dacă

nu de familie bună, ceva mai scăpătată, un lavoar într-un colț, asta însemna lipsă de spațiu, multă lume la un loc, gândi rapid Țiparul.

— Ți-a plăcut cum am expediat-o? întrebă Athos în limbajul familiar al tinerilor care mai mult sugerează decât spun. Ceva nou?

— Ne-aude careva?

— Nu, menajeria (asta însemna surorile mătușii) e cărată la cinema. Alida Valii în *Comandorul* sau așa ceva... Deci?

— Colonelul, miercuri la opt, la o adresă pe care o să ți-o comunic prin telefon. Ai citit ziarele? Pe doi i-au terminat, pe doi îi caută și pe doi i-au condamnat la moarte...

Athos nu citise ziarele.

— A căzut *Muntenia I*?

— Da.

Ideea de a fi prins și executat îi trecuse de multe ori prin cap, dar de data asta lucrurile erau prea directe. El cu Țiparul și cu încă doi colegi pe care încă nu-i cunoștea formau echipa de rezervă. Venise și ceasul lor și tot ce era aventuros în munca ce abia începea. Avu un frison și o mulțumire ciudată îl învălui.

— Bătrâne, sper să nu te fac de râs.

— Poți veni pe la opt și un sfert, așa mi-a spus Colonelul. Câte unul la sfert, la sfert de ceas, eu sunt primul, tu al doilea, al treilea o să fie Unchiul George. Pe ăsta nu-l cunosc. Am numai adresa, până în două ceasuri trebuie să vă anunț pe toți.

— Al patrulea?

— Goliath. Băiatul ăla de la magazinul „Marconi”. Îl știi?

Nu-l știa nici pe Goliath.

Se auziră pașii târșiți ai mătușii. Aducea dulceața.

— Poftim și un pahar de apă rece, tu vrei o dulceață, Adrian?

— Nu, mulțumesc. Plecăm imediat...

Femeia era curioasă, îl privea pe mecanic, cântărindu-l câți bani face.

— Câți și dumneata la Filarmonică?

— Cânt.

Țiparul era pregătit pentru o astfel de întrebare.

— La ce?

— La viola da gamba.

— Minunat instrument! făcu bătrâna. Viola da gamba era instrumentul preferat al tatălui lui Adrian. Cânta și el, ori nu v-a spus?

— Mătușă, știi ce, adu-mi și mie o dulceață, făcu Athos, ca să mai scape o clipă de ea.

— E curioasă ca o gaiță, zise când rămaseră singuri, vrea să știe tot, noroc că nu te-ai dat de gol. Are 76, merge pe 77 și vezi ce bine se ține, ramura mamei, care era, tot așa, o femeie nemaipomenită.

— Și nu mai e?

— Un accident de automobil. Se mai întâmplă. Mătuși-mea m-a crescut... Spune-mi, ție ți-e frică?

— Să-mi fie frică? De ce să-mi fie frică?

— Nu înțelegi că ne vâram în ceva foarte primejdios?

— Nu e chiar atât de primejdios. Mă mir cum de i-au prins pe cei dinaintea noastră. Se luaseră toate măsurile ca lucrul să nu se întâmple, dar cine știe ce dracu s-a ivit pe parcurs, o să ne spună Colonelul.

Mătușa se reîntorsese. Puse dulceața în fața lui Athos.

— Nu ți-a povestit că taică-său cânta și el la vioară?! se miră singură după aceea. E drept că e cam mutulică, dar nici chiar așa. Ai auzit dumneata de generalul Racoviceanu? A murit bătându-se cu nemții în timpul războiului din '918.

— Lasă, mătușă, dădu Adrian s-o potolească.

— Avea 43 de ani. Când nu e dat omului să trăiască, degeaba. Adrian seamănă mai mult maică-sii, Dumnezeu s-o ierte și pe ea, că a fost femeie cumsecade...

— Mătușă, lasă-ne. Am de vorbit cu omul ăsta și dumneata nu mai termini cu amintirile.

— Ei, nu-i chiar așa, că dacă semănai cu taică-tău, erai pe front, ți-ar fi plăcut meseria armelor, până acum erai locotenent, dacă nu căpitan. La noi în familie au fost destui militari, domnule, mai spuse bătrâna și-i arată noului venit o fotografie mare, care înfățișa pe un ofițer în uniforma armatei lui Ferdinand.

— Arma mea e pianul, mătușă, nu mă interesează războiul și toate celelalte. Eu vreau să dau concerte ca Dinu Lipatti, să cânt sub bagheta lui Enescu.

— Auzi-l cum vorbește, domnule, îl pârlă Țiparului. Atunci, eu vă las, mă duc la mine în odaie, mi-a părut bine că te-am cunoscut.

Îi întinse o mână uscată, mirosind frumos a săpun și dispăru. Rămași singuri, Athos răsuflă ca un halterofil:

— Și-acum, bătrâne, între noi! Ia să-mi spui cum a devenit chestia de am ajuns noi pe primul loc în clasament...

— Dacă aș ști, ți-aș spune, zise celălalt. Dar până miercuri seara am o noapte în cap, nu altceva.

Athos începuse să se îmbrace. Întâi un fel de maieu lung și destrămat de atâta spălat, pe urmă niște pantaloni prea scurți pentru lungile-i picioare, o cămașă galbenă, apretată, bine cârpită la gulerul care trebuia schimbat cu cel de rezervă, pe deasupra aruncă un pulover negru care-l făcea și mai slab, își reachează ochelarii pe ochi și-l privi.

— Cum arăt? întrebă.

— Ca slăbănogul din Capernaum, zise Țiparul. Ieșim?

— Da. Mai vorbim pe drum. Încotro ai treabă?

— Întâi la Institutul de *Belle-Arte*, ăsta-i lângă Biserica Lutherană, nu-i așa?

— Exact. La cât trebuie să fii acolo?

— La 6,15 când iese Unchiul George de la cursuri. E student.

— Băiat?

— Băiat, după nume.

Athos își caută țigările ascunse de mătuși-sa, și le găsi sub perna pe care așipise, le vârî în buzunarul larg al pantalonilor și cercetă cam pe unde se afla o cutie de chibrituri.

— Păi, eu aş cam fi gata, zise, mai vorbim pe drum (se uită la ceasul de mână). Dacă nu ai nimic împotriva, treci cu mine pe la Filarmonică, luăm tramvaiul, te introduc, pentru că e bine să știi de unde să mă iei la nevoie.

— În regulă, dar pe unde se află Filarmonica, că nu prea știi...

— Îți arăt eu, mai zise Athos, și își aruncă pe umeri un loden aflat în micul vestibul, încărcat cu ciubere de flori, pe urmă descuie cu yalele ușa și-l pofti afară.

— Te urmez...

Coborâră, așteptară un tramvai înghețat, gol la ora aia, și o apucară spre Podul Izvor. Acolo mai schimbă un tramvai, 15. Pe platforma de clasa a II-a, studentul îi spuse:

— Filarmonica mea este la cinematograful *Marna*, ai auzit de cinematograful ăsta?

— Cum să nu?

— În fiecare seară, de la ora asta, mă găsești în fosă. Asta-i Filarmonica mea, dar să nu afle mătuși-mea, că se face foc. Ea chiar crede că va veni într-o zi să mă vadă pe scena Ateneului Român. Îmi câștig pâinea, ce să fac?

— Te înțeleg, bătrâne, îl parodie mecanicul și-l bătu pe umerii slabi.

Coborâră în Piața Buzești și de acolo merseră pe jos. Grivița era plină de o lume amestecată: soldați germani abia sosiți de pe front, negustori care-și strigau din ușa magazinelor mărfurile, prostituate de doi poli ieșind din gangurile hotelurilor ieftine, gură cască și piețari care vindeau te miri ce în asemenea timpuri. Zgomotul asurzitor al celor ce se înghesuiau pe trotuarele alunecoase te asurzea, dar ei nu băgau de seamă. Cinematograful era aproape, o clădire cu două etaje și cu un hol bine luminat dincolo de perdelele negre de camuflaj, cu uși batante de cristal, rămase din vechea vreme a prosperității.

— Cânt în pauzele de la orele 18 și 21, cu trupa domnului Lică Rădulescu, sau nu știi cine este marele comic național, Lică Rădulescu?

Țiparul nu știa, nu avusese onoarea.

— O să-l vezi în carne și oase peste câteva clipe.

Străbătură sala întunecoasă luminată numai de sclipirile ecranului pe care alerga pe o motocicletă comicul Macario, ieșiră pe o ușă laterală acoperită cu perdele grele și intrară într-un coridor murdar, mirosind a urină și a mâncare, urcară niște scărițe jegoase la un fel de demisol. Câteva cămăruțe, cu ușile date de perete, lăsau să se audă o larmă surdă, voci de femei și bărbați, coarde de vioară încercate cu unghia, un pian hodorogit, acoperit de zgomotele infernale ale sonorului care izbucnea din fosă spre sală, aruncând valuri de strigăte în limba italiană, păcănit de motocicletă și sirenele poliției care-l urmăreau pe comicul italian cu o armată de carabinieri.

— Hai, studențașule, ai cam întârziat, se auzi o voce de bărbat cam răgușită, cam băută. O să-ți atârnăm lingurile de gât, ne ții de la mână.

„Domnul Lică Rădulescu”, ghici imediat mecanicul-auto. Era îmbrăcat într-un costum tirolez ca Ion Dacian în eternul său rol din *Vânzătorul de pășări*, adică pantaloni verzi, scurți, cu altite, jambiere albe de vânător și bretele cusute cu arnici roșu. Gras, nădușit, borțos, mic de statură, domnul Lică Rădulescu avea toate șansele să ia toate aplauzele acelei seri, care începea peste 20 de minute pe scena cinematografului *Marna*.

— Scuzați-mă, spuse Athos, dar cu tramvaiele, știți cum este...

— Echiparea! făcu pe un ton autoritar directorul trupei, și-l fixă pe necunoscutul cu care sosise studentul.

— Dar dumnealui cine este? Vrea să se angajeze la noi?

— O, nu, e un amic, m-a condus până aici și era curios să vadă cum arată trupa dumneavoastră de revistă.

— Îmi pare bine, îmi pare bine, spuse domnul Lică și-i întinse mecanicului o mână leorcăită de sudoare.

— Țiparul îi spune, o luă înainte Athos.

— Ce nume mai e și ăsta?

— Am scăpat de la o înghesuială și de aici mi se trage, se scuza celălalt.

Domnul Lică Rădulescu găsi că explicația avea destul haz și nu-l mai băgă în seamă. Îi lăsă pe cei doi și făcu o inspecție rapidă prin cabinele trupei sale în care se înghesuiau câte doi sau trei artiști, femei jumate dezbrăcate, trăgându-și ciorapii sau fustele fără jenă, vioriști care încercau coardele instrumentelor și un contrabasist, slab și jigărit, care părea foarte mândru de lavaliera neagră de la gât. Athos se îmbracă în trei minute în costumul de gală, un smoching ponosit care nu părasea garderoba trupei, o pereche de pantofi de lac și o cămașă de un alb îndoielnic, cu lavalieră.

Reapăruse domnul Lică Rădulescu, roșu tot de furie că lumea nu era gata încă și pe ecran Macario îi făcea o concurență neloială, pentru că de mult îi spusese el directorului cinematografului *Marna* să

nu mai programeze alți comici pe ecran ca să-i facă concurență. „Vii dumneata după *Stan și Bran*, după *Pat și Pathacon* cu ale dumitale, nu merge, domnule, mie să-mi dai drame, să plângă oamenii, că e război, să viu eu să le ridic psihicul!”

— Studentașule, unde ești, studentașule, dă repede colea un *ghe*, că nevastă-mea are vocea în schimbare și nu-l ia pe *do* de sus... Mai mănâncă, mamă, și tu câteva gălbenușuri seara, că te fluieră lumea!

Apăruse un fel de monument de cărnuri, o femeie de 120 de kg, îmbrăcată în rochie de lamé, strânsă până la sufocare cu centuri pe dedesubt, cu corsete ale căror balene plesneau la atâta rezistență, vopsită ca un panou de afișaj publicitar, neagră sub pleoape, doamna Violeta Rădulescu. Țiparul înțelese că e vremea să se estompeze, deși o curiozitate fără margini îl ținea încă.

Athos se așezase la pianul dezacordat și privise spre soția patronului care îi acompania pe ceilalți cu vocea ei. Ofuscată de observațiile soțului, Violeta Rădulescu se estompă în mijlocul trupei și mecanicul putu să audă în falset uvertura super-revistei *Grivița în balon* pe texte de Lică Rădulescu și pe muzica aceluiași.

— Deci, cu suflet, făcea directorul trupei:

*„Mi s-a lăudat Stalin
Că ia ceaiul la Berlin
Și-o să vină vremea mea,
Să beau vodcă-n Moscova...”*

Cei trei bărbați din trupă și femeile cântau ca după nuntă.

— Fals, nenorociților, striga Lică Rădulescu. Fals! Ne ridică Chestura dacă ne-aude, zice că ne batem joc de patrie. Astea-s voci? Mamă, te-am rugat, mamă, să iei seara niște gălbenuș de ou, că parcă ești Gallicurcci când au fluierat-o și-au bătut-o cu morcovi...

Violeta Rădulescu simțind că e și lume străină de față, pe Țiparul atunci îl văzuse pentru prima oară, și, bănuind că-i cine știe ce impresar de la cine știe ce trupă străină, simți nevoia unei ieșiri magistrale, așa că se revărsă prin ușă, urlând:

— Și pe mine să nu mă mai înveți, că ți-am mai spus-o, nu e prima oară, pe mine m-a descoperit Băjescu-Oardă, nu un terchea-berchea ca tine, care mi-a mâncat tinerețea!

Se mai auzi o ușă trântită bine, ca să se încerce rezistența canatului și Lică se bosumflă:

— O auziți, mă copii! Nu vrea, domnule, să învețe notele, parcă vorbesc la pereți! Pe ea a descoperit-o Băjescu-Oardă! Da' pe mine cine m-a descoperit? Că dacă ascultam de cine știu eu, îi luam locul lui Tănase, nu stăteam aici cu voi, să-mi mănânc plămânii. Scuză-ne, domnule, se adresa Țiparului, nu te cunosc, te facem martor la mizeriile noastre, dar așa e viața artiștilor... Încă o dată, băieți, las' că-

i trece nebunei până începem, reluăm cupletul doi, cu solo și cu acompaniament:

*„Dom’ Ramolescu s-a grăbit...
Ca să se-nsoare c-o fetică.
Pe cât e el de ramolit,
Pe-atât e ea de frumușică.
Și-n noaptea nunții, în budoar,
Când să-i probeze sentimentul
I-a spus el: «Dragă, e-n zadar.
Căci mi s-a întrerupt curentul»...”*

Era fericit, cuvintele merseseră șnur, acompaniamentul așa și-așa.
Mai ceru lui Adrian un *ghe*:

— Dacă mă iubești...

— Curat sau cu sifon?

— Curat.

Athos bătu clapele cu convingere și cupletul fu reluat. Țiparul își privi ceasul. Era vremea să dispară. Nu făcea mult până la Lutherană, dar trebuia să ajungă înaintea Unchiului George.

Îi făcu semn lui Athos:

— M-am dus, mâine îți dau telefon pentru chestia cu ora...

— La revedere...

*

Intrarea Institutului de *Belle-Arte* era luminată prost de un bec albastru, care lăsa pe treptele alunecoase un fel de mazăgă violetă. Urcau și ieșeau studenți cu mape mari sub braț, râzând și înghiontindu-se, dispărând în umbra serii de iarnă, încărcată de chiciura copacilor estompați de o ceață ciudată, care făcea ca lucrurile să se vadă și mai îndepărtate. Ca totdeauna când trebuia să se întâlnească cu cineva pe care nu-l cunoștea bine, Țiparul trebuia să observe dacă acesta, prevenit din vreme, va arunca într-un coș sau pur și simplu pe trotuar un bilet de tramvai. Era un semnal pe care, la un scurt răstimp, el trebuia să-l repete.

Pe scări se iviseră, acum, un băiat îmbrăcat într-o șubă lungă, cu cizme negre, parcă atunci picat de pe front, și o fată nălțuță, subțirică, cu un păr blond și lung, scăpat de sub o căciuliță de lână. Minutul și ora fixată. Îi urmări cu atenție. Care dintre ei putea să fie? Fata sau milităroiul ăla cu cizme? Fata căra în brațe un bust de gips care aducea al dracului cu Cezar, dar putea foarte bine să fie și Demostene. Însoțitorul ei dădea să i-l smulgă din mână, dar ea se opunea. Ajunseseră pe ultima treaptă și abia atunci studenta îi întinse însoțitorului bustul ușor și aruncă un mic bilețel de hârtie în coșul de tablă din fața intrării.

„Dracu ne-a luat, e o domnișoară!” gândi Țiparul și se grăbi să vină din față, aruncând la rândul lui un mic bilețel de tramvai pregătit din vreme.

Nu știa cum o cheamă pe numele mic, pentru că ar fi interpellat-o familiar, așa că spuse ca și când se cunoșteau de când lumea:

— Cine-i cocoșelul ăsta care se ține după tine, verișoară?

Fata întoarse capul, prefăcându-se că atunci îl vede. Luă bustul din brațele însoțitorului și făcu recomandările:

— Vărul meu, domnul Mircea Dragomir. Mircea, lasă-mi te rog bustul, o să-l ducă el...

Țiparul fluiera încetișor *O, Donna Clara*, partea a doua a parolei.

— Atunci eu mă retrag, poate aveți chestiuni familiare de discutat, pe mâine...

Se supăraseră, salută rece și pe fată și pe noul ei partener de drum și dispăru spre Calea Victoriei.

— Mi se pare că ți-am stricat ploile. Mi se spune Țiparul.

Fata îl măsură dintr-odată, cu un curaj cum nu au de obicei femeile care te privesc în multe rânduri și fără să pară că fac asta în mod special. Obraz tăiat, ochii foarte reci, cu mâini mari, întrebuițate la munci dure, fără mânuși, vorba aproape răstită.

Îi și luase bustul din brațe și-l ducea la subsuoară cum ai purta un pachet mic, fără greutate, un fleac.

— Mie mi se spune Unchiul George. S-ar fi putut să crezi că sunt bărbat, nu-i așa?

— Chiar așa.

— Și ești ușor dezamăgit...

— Nu sunt dezamăgit...

— Dacă vrei, poți să mă chemi pe numele de fată, Otilia, Otilia Dumitrescu, nu e un secret.

18 ani, ochii căprui, stinși, ceva femelic pe chip, obraz palid, pare foarte distrată, o să ne doară capul, probabil că va fi întrebuițată ca spicheriță, vocea ei nu avea inflexiuni speciale, nimic caracteristic care să facă să fie recunoscută. Mai erau și microfoanele care deformau. Nu era frumoasă, avea un trup bine proporțional pe care paltonul ieftin nu-l ascundea prea mult. O căciuliță de lână albastră, împletită de ea probabil, îi ascundea ce se putea ascunde din pletele aurii strânse cu o fundă neagră la spate. Rămânea la părerea lui că mai bine s-ar fi lucrat cu bărbații. „E altceva, duc la tăvăleală, nu fac fițe, n-o să ne doară capul!” trase concluzia.

— Cezar? Întrebă, ca să spună ceva, arătându-i bustul pe care-l ținea la subsuoară.

— Da, chiar el. Arată destul de cumsecade pentru meseria pe care a avut-o... După ce l-ai recunoscut?

— Aduce cu mine, are nasul turtit ca al boxerilor.

— Ești boxer?

— O, nu, am boxat mai de mult, când eram tânăr.

Râse singur de propria lui glumă. Și, văzând că ea nici măcar nu surâde, constată:

— Găsești că n-am haz?

— Cine a spus asta?

— Atunci?

— Atunci, nimic...

Se ivise minutul acela imposibil când, ca întotdeauna când avea de-a face cu femeile, se făcea tăcere. Nu avea succes la femei și pace, este și asta un talent, nu-l ai, aleluia...

— Ar trebui să stăm undeva doar un minut sau două și dumneata să te uiți la mine ca și când ți-aș fi logodnic sau așa ceva, chit că nu sunt genul dumitale.

— O, pot face asta și pe stradă, zise ea și-l apucă de braț. Așa e bine?

— E foarte bine. Dacă m-ai privi mai îngăduitoare și nu ai vrea să afli chiar din primul minut ce-i cu mine și pentru ce te caut, ar fi și mai bine...

— Perfect, zise fata, și-și așează capul pe umărul lui.

— Acum chiar că e foarte bine.

Unchiul George începu să fluiere încetișor, la rândul ei, *O, Donna Clara*, dar atât de fals, că el izbucni în râs.

— Și cu căpățâna asta de cretă ce faci de o cară de acasă la facultate și înapoi?

— Studii. Îl desenăm din față, din profil...

— Nu-i plicticos?

— E al dracului de plicticos, dar n-avem ce face. Și dumneata?

— Eu repar mașini. Mecanic de precizie. Am liceul industrial, ce să-ți mai spun? 25 de ani, neînsurat...

— E bine până acum...

— Dumneata?

— 20, deși nu se întreabă.

— Merge... Ce nume ciudat ți-ai ales... Unchiul George...

— Am avut un unchi care se chema așa...

— Nu-l mai ai?

— E plecat din '38 în Franța, nu s-a mai întors...

— Nici lor nu le-a mers prea bine pe-acolo.

— Așa cred și eu. Dar era descurcăreț.

Tăcură câteva minute lungi, stingheritoare.

— De fapt am venit pentru ca să te înștiințez că mâine seară, la o adresă pe care am să ți-o comunic dacă ai telefon...

— Are gazda mea, stau în gazdă la un fost procuror, pe Mărășești. Ții minte? 54487...

— Bine, mâine în jurul prânzului îți dau un telefon și-ți spun unde să vii. Știi cine ne-a convocat...

— Săracii băieții ăia, ai citit ziarele?

— Da...

Nu mai spuseră nimic câțva timp. Treceau mașini rapide, stropind noroiul lăsat de zăpada murdară adunată în rigole.

— Or fi semănat cu noi? Îi știi? Întrebă în cele din urmă fata.

— Nu, nu i-am văzut niciodată. Noi eram rezerva lor, iată, ne-a venit rândul. Echipa postului de radio *Muntenia II*... Dar pe mine să știi că n-or să pună mâna. Te asigur.

Unchiul George îl privi pieziș, cu capul tot pe umărul lui, ca mai înainte.

— Iarna încă mai are putere, spuse fata încet. E frig...

— Nu mai are putere, o contrazise el, și-i privi obrazul străveziu, palid, pe care lumina chioară a unui bec vopsit cu albastru lăsa o umbră tragică. Acum vine februarie și gata. O să ne plimbăm dimineața, dacă o să avem timp...

Se gândea la altceva, *dacă o să scăpăm*, dar nu spusese asta.

— Acum trebuie să ne despărțim, mi-ar fi plăcut să te mai însoțesc, dar mă mai duc la cineva. Ora rămâne 18,30, nu ți-o mai comunic prin telefon. Numai adresa. Atât. O să spun: *la telefon Țiparul*, nu-i un nume nostim?

— Dacă vrei, este... Mi-ar fi plăcut să te cheme Gary Cooper... Glumesc... Bine, dă-mi bustul.

I-l întinse. *Are ochi frumoși, totuși*, gândi mecanicul. *De mioapă. Are ceva care mereu întreabă, probabil pentru că nu vede prea bine de aproape...*

— Ce te-a făcut să-ți alegi o meserie ca asta? o mai întrebă. Cu pictura se cam moare de foame...

— Nu se știe.

— Și băiatul acela care te însoțea cine este?

— Un coleg, nu ți-am spus? Mircea, așa-l cheamă. Nu-ți place?

— De ce să nu-mi placă?

„Ah, mereu aceeași siguranță a femeilor, aceeași privire, întâi bănuitoare și pe urmă ironică.” „Mircea. Ce nu-ți place în asta?” Sigur că nu-i plăcea. S-ar putea îndrăgosti de el, s-ar putea să-i spună că face o muncă periculoasă. Tare ne mai place să ne lăudăm când facem cu adevărat ceva important! Dar nu el alegea cu cine trebuia să se întemeieze postul de radio *Muntenia II*. Pe aceia sau pe acela îl priveau toate chestiunile, poate le cunoșteau mai bine.

Fata îi întinsese mâna, nu mai era decât o străină care-și jucase rolul și-acum trebuiau să se despartă. Pe umăr mai simțea căldura capului ei. Asta mai lipsea, să se gândească la fleacuri.

— La revedere, pe mâine...

— La revedere, pe mâine, zise fata și dispăru în mulțime.

*

Pe Goliath îl cunoștea mai de mult, ca și pe Adrian. Lucraseră de câteva ori împreună. Era un fel de puști cârn, mic de statură, *categoria muscă*, cum fixase el ca fost boxer. Dacă-l ridici cu un deget, se sperie. Ambițios, al dracului de gură. Ca și-acum, când se certa cu un client în magazinul *Marconi* din Calea Rahovei, în care-l găsi cam pe la șapte și un sfert seara. Trântea un aparat de galenă de pe vremea lui bunicu', o piesă de muzeu de care se servea totdeauna când voia s-arate că nu e de acord cu ceva.

— Ce nu vă place?

Ascultau amândoi difuzorul unui *Telefunken* cu cinci lămpi.

— Tonul nu e acordat cum trebuie...

— Credeți?

— Vorbește frumos cu mine, spuse grav domnul case stătea în fața bancului său de lucru, altfel o să discut cu patronul dumitale și n-o să-ți fie moale.

Goliath îl zărise pe Țiparul încă de când intrase, clopoțelul de deasupra ușii clănțănea încă, scoțând sunete melodioase.

— Cum vreți, nu aveți decât să mă reclamați, dar trebuie să înțelegeți că nu eu sunt de vină. Nu am făcut decât o adaptare; eu lampă nouă *Telefunken* nu am. V-am cerut de la început, mi-ați dat voie să pun una englezească mai veche pe care o am, ce dracu are? se înfurie iar. Că de auzit se-aude! Suntem în război, de unde să fac eu rost de lampă nouă, nemții vând aparate, nu piese de rezervă. Asta e marfa!

— Înțeleg, înțeleg, făcu domnul acela necunoscut, cu un glas pierdut, dar la banii pe care i-am dat...

— Doar nu suntem la Consiliul de Patronaj să lucrăm pe gratis. Am cerut cât am crezut că merită lucrarea. Nu sunteți mulțumit, vi-l stric la loc. În definitiv, pe ăia pe care vreți să-i ascultați dumneavoastră diseară se aud și cu lampa asta englezească, credeți-mă.

Clientul puse restul de bani pe masă și spuse resemnat:

— Împachetează-mi-l!

— Cu plăcere, domnule... Costică, Costică, unde dracu te-ai vârât, mă?

Apăru o copie și mai nereușită a lui Goliath, un fel de frate geamăn, cu mătură și șorț dinainte, care trebăluia în încăperea alăturată, plină de resturi, de sârme, lămpi, carcase metalice, baterii și ecrane de sticlă.

— Îi vezi? spuse, după ce mușteriu ieșise din magazin. Ascultă la mine, Țiparule. Nu le place, ar vrea totul pe gratis. Ascultă la mine, în 20 de ani, tipii ăștia se curăță! Or să vină mașinile, băiatule! O lume a

mașinilor! Niște roboței, ei or să spele, ei or să are, ei or să măture în locul nostru...

Din colțul lui, în care mătura, Costică, ucenicul, reflectă ca un om mare:

— Ce vorbești, da' bacșișurile tot roboțeiii or să le ia?

— Tâmpitul! îl gratulă Goliath cu o palmă peste ceafă. Multe bacșișuri ai luat tu de când lucrezi în șandramaua asta? Marș afară și udă mătura cu puțină zăpadă că faci praf și lasă ciubucurile, că nu ține cu mine...

Vorbea mult, îi plăcea să se lase ascultat, Țiparul știa bine toate astea, și la urma urmelor logoreea lui îl și distra.

— Dacă vrei să mă crezi, se adresează noii sale victime, chestiunea stă cam așa. Noi, inginerii, pentru că eu inginer o să mă fac, o să ridicăm niște uzine formidabile care or să producă totul fără niciun fel de bătaie de cap, înțelegi? Unii scriu că astea-s utopii. Știi ce-i aia o utopie...

În momentul acela sună telefonul.

— Țista care o mai fi? cugetă cu glas neschimbat. Probabil că un client de pe Văcărești și nu i-am făcut nimic, toată ziua mă ține de vorbă tâmpitul ăsta mic și nu lucrez nimic, ia loc, Țiparule, să vedem despre ce e vorba...

Ridică receptorul.

— Alo, da, eu! Cum? Măine seară? La ce oră?

Țiparul îi făcea semne disperate cu mâna.

— Stai o clipă, dragă, numai o secundă...

Astupă pâlnia receptorului și așteaptă explicația dată de către musafir.

— Nu se poate măine seară, îți telefonez eu când. Te rog, nu te supăra pe mine. A intervenit ceva. Da, îți explic eu, crede-mă, ce dracu!

Reapăruse Costică. Puștiul fuma de zor și se uita la noul venit. Îi făcu cu ochiul.

— Tot tanti aia cu pistrii? îl întrebă familiar pe Goliath.

Acesta trântise receptorul în furcă și-l fugărea pe puști.

— Te-ai obrăznicit, ai? Fumezi, ai? Și praful de un metru. Na, na! Se auziră câteva palme date cu convingere.

— Nu-l termina de tot, strigă din atelier Țiparul, mai lasă ceva și pe măine.

— Da' nu-l auzi, dragă? Stă cu pipa în gură în fața mea și mă judecă.

Puștiul scârțâia ca o mobilă veche. Nu plângea, se izmenea mai mult.

— Na trei poli și adu niște salam cu muștar și o pâine mare, că n-am mâncat de azi-dimineață nimic. Mănânci cu mine? îl întrebă pe

Țipar.

— Dacă e vorba de o cină ca lumea, cum nu?

Puștiul își ștersese falsele lacrimi, aruncase mătura și aștepta cu mâna întinsă:

— Și de pâine?

— Îți ajunge sau n-ai de țigări?

— Să moară mama dacă...

— Ușcheală, că iar o iei pe coajă.

Costică dispăru, mistuit de noaptea de afară.

— Ei, zise în cele din urmă Goliath, privind-l pentru prima oară cu curiozitate.

— Mâine seară avem un bairam, ne cheamă Colonelul. Ai citit ziarele?

— Ce să fac?! Să citesc ziarele? Nu-mi ajung minciunile de la radio?

— Echipa *Muntenia I* a căzut...

Și deodată, tânărul acela care părea atât de vesel încremeni.

— Nu se poate.

— Ba se poate... Uite...

Scoase din buzunarul paltonului un ziar mototolit.

— Citește...

Erau câteva rânduri cu albine în pagina a III-a a *Universului* care sunau sec: *Descoperirea unui post clandestin de radio comunist. Făptașii au opus rezistență. Doi morți. Două condamnări la moarte pronunțate de către Curtea Marțială aflată în procedură de urgență...* Erau subtitlurile unui lung articol.

— Ce-i aia *procedură de urgență*?

— S-ar putea ca la ora asta să-i fi înmormântat...

Tăcură multă vreme, privind prin geamul înghețat vânzoleala lumii de afară. Intrase cineva, o femeie între două vârste, cu un pachet la subsuoară.

— Domnule, dumneavoastră serviți aici?

— Eu, făcu absent Goliath. Ce doriți?

— Am un aparat, *Radione*, tip '35, i s-a ars o lampă, puteți să-l reparați?

— Desfaceți-l, doamnă, să-l vedem.

Se gândea la altceva, nici nu privi ca lumea la aparatul cu carcasă de bachelită cenușie care se ivise din maldărul de hârtie.

— Bine, veniți, vă rog, peste o săptămână.

— Cât să vă las?

— 300...

— Da' ce aveți, nu vă simțiți bine?

— N-am nimic, doamnă, lăsați banii și veniți peste o săptămână.

Poate vecinilor li se părea curios că văduva Constantinescu din mahalaua Crângași tăiașe porcul abia la mijlocul lui ianuarie și nu de Crăciun, cum era datina, dar pe o femeie amărâtă care ține doliu de un an de zile după soțul ei căzut pe front era mai bine să n-o întrebi de ce face așa și nu altfel. Se adunaseră câteva rude, bărbați și femei, nu mulți, dacă erau patru, un vecin spintecase animalul care guișase amarnic până își dăduse sufletul și sub câteva cărămizi se așezase o grămadă de paie, dându-li-se foc. Părul ars răspândea în jur un miros care-ți muta nările. *Pomana porcului*, petrecerea tradițională a mahalagiilor, cerea și un lăutar și fusese găsit un acordeonist care se învârtea în jurul invitaților și cânta:

„Ionel, Ionelule,
Nu mai bea, băiatule,
Pentru că te râd fetele...”

Muierile, mai bune de gură, spuneau una, alta, trebuia să înțelegi că văduva lăsase rochiile negre și avea de gând să trăiască de-acum înainte ca un om în toată firea. Morții cu morții, viii cu viii... Se aruncase un păhărel de țuică în zăpada afânată pentru sufletul răposatului și-acum toată lumea se pregătea să guste un șoric de la mama lui, pregătit de vecin, mare meșter în de-alde astea, care lucra la Abator. Era spre seară, se înserase mai târziu, ziua creștea. Așa, mai trebuia să vină lume la pomana porcului, dar mai încolo, când se întuneca bine și lumea termina treaba pe la fabrici, pe unde lucra. Pe la șase sosise vărul răposatului, domnul Elefterescu, cum se recomandase; era un bărbat înalt și slab, cam tăcut și cu mare poftă de mâncare, trăgând cu ochiul la șoricul ce abia se pregătea, mai ciocnind câte un pahar cu acordeonistul care cânta lumește, cu ochiul la porcul scrumit de focul de paie. Se tăiașe mușchiulețul, se pregătea prapurele în casă, la lumina lămpilor cu gaz, se așternuse masă mare, văduva adusese și o damigeana de *primei*, puține nuci, puse în tăvi, ba se arătă și nițel cozonac, ca să fie masa bogată.

Domnul Elefterescu dădea ocol grămezii de carne pusă la afumat și-i îndemna pe ceilalți să bea, să nu se uite, că era și vin și țuică din destul.

— Noroc și să ne fie de bine...

— Când ne-o fi mai rău, așa să ne fie...

Țiganul cu acordeonul o dăduse pe *Totdeauna, totdeauna, să bem vinul ca și-acuma* și băga în el cu nemiluita, să se mai dezghețe, că ziua caldută trecuse și începea frigul. Se aprinsese un felinar, vecinii se mai duceau pe la casele lor, că de cinstit fuseseră cinstiți și nu se cuvenea să se amestece în petrecerea văduvei cu ai ei.

O muiere bătrână se cam charchelise și tot arunca vin pe jos, și dă-i

cu:

— Dumnezeu să primească și să fie înaintea morților...

Văduva o certase cu voce blândă, era o femeie spășită, cu o față ca un burete, smochinită de suferință, slabă și cu buzele căzute, nu frumoasă, nu nimic. Bărbatu-său, tipograf de meserie, fusese luat în urmă cu un an și jumătate pe front, luptase ce luptase pe unde fusese și, într-o zi, o scrisoare îi adusese femeii la cunoștință că nu mai are soț. Nu era prima în mahalaua Crângașilor care să fi primit un asemenea anunț, îi făcuse pomenile, de înmormântat îl înmormântaseră pe front, nu aveau de unde să-l mai ia. Îi dăduse hainele de pomană, plânsese ce plânsese, acum se obișnuise, cu pomana porcului se încheia totul. Poate avea să-și găsească un bărbat care să ia locul celui răposat, cine mai știa ce aduce viața, nici să ne facem din asta o pedeapsă veșnică nu se cuvenea. O enervau cuvintele vecinei și lălăiala ei de bețivă care abia apucase să bea trei păhărele, că se și cherchelise.

— Nu așa se spune, o corectă domnul Elefterescu, parcă așa-l cheamă, chipurile, vărul răposatului.

— Da' cum? întrebasese muierea, curioasă.

— Prea sănătate, se zice la pomană.

Ciocniră, se împăcară. Domnul Elefterescu se uita mereu la ceasul de la mână.

— Oi aștepta pe cineva, zise careva, o rudă de-a văduvei.

— Pe fii-meă, cu bărbatu-său și încă doi prieteni, or să vină după opt. Lucrează, au treabă cu războiul ăsta, vin și ei să tragă o inimă de vin.

— Curat inimă de vin, zisese văduva Constantinescu, am lăsat vasul afară azi-noapte și a înghețat, pe urmă l-am tras în casă, am scos din el ce era gheață și să vezi ce gust are...

Domnului Elefterescu i se făcuse să guste o urechiușă de porc, afumată. Scoase un briceag și dădu să taie o bucățică. Acordeonistul se apropie și-i șopti la ureche:

— Binișor, coane, că e contractată.

— Ce vorbă-i asta, contractată?

— Păi eu de ce sunt acilea? M-am înțeles cu coana Marioara să-mi lase mie Vasilca, am copii acasă...

— Bine, dacă te-ai înțeles cu ea, poftim, nu m-ating, mai cântă ceva să treacă vremea și mai ia un pahar cu mine, că dădu frigul, credeam că am scăpat de iarnă.

— Da' de unde, zise țiganul. Să vedeți dumneavoastră ce-o să fie pe februarie, că e lună scurtă...

Ciudat era că, dacă l-ai fi observat mai bine pe domnul Elefterescu, despre care ceilalți aflară de la văduvă că lucra la Ministerul Muncii, la cadastru, nu prea bea, mai mult se făcea. Ai fi zis că vrea să-i vadă

pe ceilalți veseli și bine dispuși. În ce-l privea, lua câte o bucătică de mușchi, o cureauă de șorici, atunci jupuită de pe porc și câte un câțel de usturoi.

Cam la opt, așa, porcul fusese împărțit bine de omul de la Abator, văduva urcase în podul casei bucățile care trebuiau puse la păstru, așezase pe masă ce se cuvenea și lumea se rărise. Muierile, dovedite de băutură, ațipiseră pe un pat dintr-o odaie mai de la față, lăutarului i se dăduse cele promise, plus niște bani, și plecase la ale lui, că avea treabă, cânta lângă Podul Grant la *Cuscrul Costică*, o bombă unde se bea secărică și veneau ceferiștii de la BM și de la Basarab, și era nevoie de unul ca el, care să le zică la ureche după o tărie, două sau un rom luat din raft.

Văduva adusese un patefon care nu mai cântase de un an de zile, șterse de praf discurile *Pathé-Marconi* și, din odaile bine încălzite, se auzea vocea Mariei Lătărețu. Primul sosi Țiparul, bineînțeles, pe care Colonelul, pentru că el era domnul Elefterescu, îl întâmpină de la ușă cu un:

— Haide, mă băiatule, unde naiba întârzii, că te-așteaptă lumea! Și cu un și mai mirat: Da' fata aia a mea pe unde este?

Mecanicul înțelese că era vorba despre Unchiul George și răspunse repezit că vine după el, că și-au dat întâlnire aici, el sosind direct de la fabrica de biciclete, care o fi fost aia, unde lucra. Totul pentru urechile celorlalți, în afara văduvei, care își ajutase bărbatul (cât nu fusese trimis pe front) la astfel de întâlniri ilegale, organizate de partid în casa lor. În mai puțin de un ceas sosiră și ceilalți: Athos și Goliath, plus fata care adusese, așa cum îi spusese la telefon Țiparul, la recomandarea Colonelului, un carton cu prăjituri pentru gazdă. Băieții, toți în haine de duminică, căraseră cu ei în niște sacoșe câteva sticle cu vin, pe care le așezaseră pe masă. Masa începuse cu gogoșari și cu țuică fiartă, cu jumări și brânză, plus niște măsline aduse de domnul Elefterescu de cine știe unde, pentru că el avea relații, ca funcționar. Se bău țeapăn până pe la 11, când cei cinci rămaseră cu gazda, care trecu în odaia din față unde dormeau și ceilalți musafiri și-i lăsă singuri. La ferestre, din cauza camuflajului, văduva Constantinescu pusese niște pături groase, cazone și lampa arunca în mica odaie de paiantă o lumină galbenă și veselă. Unchiul George privea ramele de lemn întunecat de pe pereți, patul sărăcăcios acoperit cu un fel de țol aspru, mobila butucănoasă și scaunele grosolane, cumpărate în târg, la Obor. Simțea ca și ceilalți că li se întâmplă un lucru deosebit, că ideea de a fi în organizația de tineret a partidului comunist nu mai era o simplă joacă, că erau invitați să facă ceva legat de mari primejdii. În afară de Țiparul, niciunul dintre noii veniți nu-l văzuseră pe Colonel și-l măsurau cu o curiozitate stăpânită. „Ce fel de om o fi? Ce-o să le ceară? Și, mai ales, vor putea ei să nu-l

nemulțumească?” Bărbatul acela de 50 de ani îi măsurase pe rând, cu o scurtă privire, cum ți-ai trece în revistă o mică trupă. Pusese o placă nouă la patefonul de lângă el și-l rugase pe Goliath să aibă grijă, dacă se termină cântecul, să întoarcă pe partea cealaltă discul, ori să caute un altul.

— Așadar, voi sunteți? întrebasese mai mult pentru el. Eu vă știu pe toți: cu Țiparul am lucrat mai mult, dar și cu voi, ceilalți, chiar dacă am făcut treaba asta indirect... Dumneata ești Unchiul George, nu?

— Da, zisese fata.

— Studentă la *Belle-Arte*. Și dumneata, Goliath. Într-adevăr, bine ales numele. Ai un metru și cincizeci?

Ceilalți râseră în același timp.

— Nu o să te superi pe mine dacă mai glumesc, se scuza Colonelul. Și dumneata ești Athos. Ca în bunele romane de altă dată. După câte văd, nu a dispărut romantismul. Copii, copii, spuse încet, ca și când și-ar fi adus aminte de ceva, sper să nu vă sperii, dar ceea ce vom face noi de aici înainte, împreună, nu e deloc un lucru romantic, dimpotrivă, va fi ceva foarte periculos. Spor că v-ați uitat de mult numele adevărate, sper să nu trădați, sper să nu faceți imprudențe. E tot ce vă cer.

Tăceau cu toții și-l priveau. Cuvintele lui nu aveau nimic dintr-un discurs, cum bănuise Adrian Racoviceanu. Omul din fața lor părea mai degrabă îngrijorat de ceea ce li se putea întâmpla. Nu de angajamente era vorba, angajamentul îl făcuseră când acceptaseră să intre în organizație, după multe verificări pe care le absolviseră.

— Vă aflați probabil la prima voastră întrunire ilegală, continuase Colonelul. Este o clipă deosebită de care o să vă amintiți toată viața. Vă așteptați să vă întâmpine un om neobișnuit, care ar fi trebuit să fiu eu, dar nu este așa. A vorbi mult și necontrolat este cel mai rău lucru în ilegalitate. În această muncă trebuie să înveți să taci, ca pe mare...

Cuvintele acestea îi plăcură foarte mult fetei. I se păru că le citise undeva, într-o carte, oricum, dacă nu le citise ar fi trebuit să le fi scris cineva, pentru că erau prea frumoase. Să învățați să tăceți, ca pe mare...

— Și-acum, reluate Colonelul, după o scurtă pauză, să trecem la treburile noastre. Nu vă ascund că voi formați, așa cum probabil știți sau ați bănuț, echipa *Muntenia II*. Erați rezerva postului care a căzut. V-a venit rândul, aș dori să fiți la înălțimea celor care acum se află într-o mare primejdie, nu vorbesc de cei doi care au murit. Vorbesc de cei urmăriți și de cei doi prinși, care au fost condamnați și așteaptă execuția...

Țiparul era un temperament pesimist, după socotelile lui, Amariei și Mardare trebuiau să fi fost îngropați de acum. Deci, nu era așa, mai exista o speranță ca să se întâmple ceva, mai puteau fi salvați, poate.

— Nu veți avea o misiune ușoară, spuse mai departe Colonelul. Siguranța burgheză are mijloace perfecționate de depistare, de care noi am aflat. Am luat măsurile corespunzătoare care să ne ferească de surprize, riscul este însă mare, dar nu e vorba de ceva nechibzuit. Serviciile pe care le-ați făcut până acum partidului sunt mari și vă recomandă singure, dar vi se cere ceva și mai mult, și mai primejdios. Poporul acesta trebuie să afle adevărul de la noi, trebuie să-l informăm, și pentru asta dumneavoastră vă riscați viața. Nu e puțin lucru. Pentru niște tineri e foarte mult, dar mi se pare că tocmai tinerii știu să lupte pentru a supraviețui mai bine decât alții. Pentru că înaintea lor au totul. Nu este nevoie decât de un singur lucru: seriozitate. Și mai ales, tăcere. După aia vin disciplina și seriozitatea. În munca noastră, nimeni nu are părinți, amici. Tot ceea ce știți trebuie să moară pe buzele voastre. Nu vă așteaptă nicio decorație, nicio răsplată. Numai mulțumirea unei datorii împlinite. E foarte mult, dar asta se va ști mult mai târziu. Voi sunteți soldații unui război cumplit pentru adevăr, soldați fără uniformă, fără glorie. Adversarul vostru, nu v-o ascund, e mai puternic, mai bine înarmat, crud, lipsit de scrupule. Sfaturi nu pot să vă dau. Indicații, da, și ele, aceste indicații, trebuie respectate ca ochii din cap. O să fie nevoie și de puțin noroc, dar mai ales de prevedere. Imprudențele sunt dușmanul vostru cel mai mare de azi înainte, imprudențele și îngâmfarea. Nu-mi trebuie eroi morți, ci luptători vii. Nu vreau lucruri făcute foarte bine. Numai atât: cum trebuie. Mai binele e dușmanul binelui, nu știu dacă ați auzit proverbul ăsta... Ați citit asta... (scoase un ziar mototolit și-l întinse cu palmele pe masă). Nu vreau să le dăm prilejul urmărilor noastre să mai ofere opiniei publice un astfel de bilanț tragic. (Împături ziarul la loc și-l puse iar în buzunar.) Cuvintele mari nu mai folosesc la nimic. Trebuie să-l lovim pe inamic acolo unde putem, iar loviturile noastre vor fi aceste emisiuni organizate de către echipa dumneavoastră, împreună cu mine și cu cei care vor face acoperirea postului. Războiul se apropie de sfârșit. Asta e și avantajos, dar și plin de riscuri. Nemții sunt ca turbații. Să nu sperați că vor fi miloși, cum nu cred că nici ei nu așteaptă vreun pic de milă din partea noastră. Nu voiam să vă țin un discurs, nici nu cred că ați luat vorbele astfel. Instrucțiunile o să le primiți pe parcurs. Fiecare trebuie să facă numai ceea ce i se cere. Nimic în plus, nimic în minus. Ordinele nu se discută, se execută. E legea de fier a conspirației. Dacă vi se pare ceva foarte greu, să spuneți, are cine să vă înlocuiască. Nu vă cer să-mi promiteți ceva. Faptul că vă aflați aici, spune totul. În munca dumneavoastră se cere cel mai mult să fiți inteligenți. Războiul vostru așteaptă mai mult de la mintea voastră decât de la brațul vostru. Până atunci mai avem însă ceva de făcut. Dar nu beți câte un păhărel cu vin? Haide, luați...

Îi privi ca pe niște copii, și dacă se gândea bine, erau ca și copiii lui, de aceea și spusese despre Unchiul George că e fiică-sa. Simțea o înduioșare pe care și-o reprimă iute. Era mai ușor să lucreze cu oameni maturi. Țștia au trecut prin ciur și prin dârmon, da' puștilor ce să le ceri? Ar fi trebuit să zburde, să învețe, nu să se ascundă, să se prefacă, să trăiască în mijlocul oamenilor ca niște bandiți care una fac și alta spun seara, la postul de radio. Să fie șireți, să fie viteji la modul inteligent, să lovească cu precizie unde trebuia; era mai ușor s-o spui decât s-o faci.

Colonelul își dădu seama că așteptau să-i audă propunerea.

— Până la prima voastră emisiune, până se pune la punct aparatura de către *tehnica* grupului, avem o altă misiune. Și anume, să-i salvăm pe cei doi colegi ai voștri de la execuție. Este ceva nespun de greu în aparență, dar, ca în fiecare lucru, trebuie să existe o idee bună. Iată la ce m-am gândit...

*

Nimic nu anunța dimineața agitată care urmase. Mizdrache stătuse până seara târziu cu ministrul său, care părea foarte mulțumit de ultimele lui activități, băuseră într-un separeu la *Pescăruș* și făcuseră politichia.

— Mizdrache, zisese excelența sa, dacă o ții așa, te văd mare, mă. Ascultă la mine. N-o merge treaba bine, dar vine primăvara, nemții mai scot ei ceva din cutie, îi dă pe ruși iar cu fundul în sus prin Caucaz. Vorbesc despre niște arme secrete, știi doar ce minte au și dacă se mai ușurează treaba o să vezi tu ce viață o să înceapă și pentru noi, că știi cum e treaba. Cum o iau nemții pe coajă undeva, pe mine mă freacă Mareșalul: nu, că n-are siguranță internă. Ce siguranță internă să-i mai fac, că slavă Domnului, nu l-a durut capul până acum. Nu tu atentate, nu tu răzmerițe, și doar motive erau... I-am ținut pe bolșevici în pumn, ce mai vrea?

Mizdrache îi privise toată seara chipul nu prea destins care nu se potrivea deloc cu optimismul celor spuse până atunci. Țștia erau politicieni din tată în fiu, își puneau coada pe spinare și cine rămânea să adune oalele sparte? Ei, oamenii de jos, *ștabii* luau frumos un avion sau se retrăgeau la moșie, făceau pe morții și pe urmă să te ții, dar putea să-l contrazică? Deie Domnul să fie așa cum zicea, că nemții vor inventa cine știe ce sfârlează cu fofează și vor bombarda Rusia, Anglia și America la un loc, dar parcă nu prea mai era de unde, nu mai aveau benzină. Fiecare trebuia să-și vadă de pielea lui. Deocamdată capturarea postului îi dăduse un fel de beție profesională. Nu avea o părere proastă despre sine, cum nu are nimeni, dar nici să exagereze nu se cuvenea. Făcuse raportul, îl înaintase, sperau că de-acum măcar șase luni or să aibă liniște. Încăpățânați cum îi știa o lume întreagă,

nici comuniștii n-or să stea cu mâinile în sân, dar, oricum, trebuia timp, și până atunci cine știe ce mai putea surveni. Din una, din alta, ministrul lui, Ionescu-Tismana, un bărbat oacheș, de 55 de ani, cunosător la femei, băutor cu măsură, jucător de cărți înfocat, trăit prin străinătăți și venit aici la plească datorită rudelor, îl luase la bani mărunți, era vechea lui marotă: damele.

— Și mai lasă, mă Mizdrache, și tu muierile, că ne aude Mareșalul. Știi că e un om auster și nu înghite. Căinele roșu zice că oamenii lui trebuie să fie ca sfinții. Tu una, două, o ții cu barurile... Mai tragi cu sprîțul, te *cântă* „prieteni” pe care-i ai, s-aude...

— Excelență, meseria mea nu se exercită în biserici. Trebuie să spuneți asta unde trebuie. Eu nu beau de dragul de a bea, că să fiu al dracului dacă îmi place, dar trebuie să mai aflu una, alta. Omul la băutură își dă drumul, se laudă, c-o fi, c-o păți... Și cu femeile, ce mare lucru! Astea stau și ele cu unu, cu altu în pat, ăia mai varsă și ei o chestie, două, se laudă și ei cu ce fac, cu ce nu fac, fetele sunt tocmite, mi-i toarnă. Adică dumneavoastră de unde să știți o clipă mai devreme ce se petrece prin casele lor particulare, că sunt ascunși ai dracului, nu scot un cuvîntel. Discreți, nevoie mare.

— Așa e, mă Mizdrache. În ce mă privește, nu am nimic de zis, dar știi cum e gura lumii... Apropo, am auzit că acum te ții cu una grozavă, Jo-Jo, parcă așa-i zice, aia de o face pe havaiana în nu știu ce bar.

— Pe toate le aflați, ca un om mare. E excepțională, excelență, dacă vreți, într-o seară, în mod discret, ca să nu răsufle, eu, ca totdeauna, datoria înainte de toate, la un om surmenat ca dumneavoastră nici că se cade altceva, nu face mofturi, cu un cadou, acolo, ca să vă țineti rangul, cu un buchetel de flori de la *Codlea*, vine, domnule. Fata a servit tot ce are mai distins Bucureștiul, mi se pare, bate-mă, Doamne, peste gură, că nici domnul Ică Antonescu, cât e el de sobru...

— Țasta-i impotent, dragă, vorbește mult, n-are scule. Fii serios!

Ministrului nu-i convenea să vină după Ică, dacă ar fi fost înaintea lui era altă chestiune, ăilalți, plevușca, nu conta: comisarii, impresarii damei, cantitate neglijabilă, omor scuzabil, dar cu Ică era o chestiune de orgoliu...

— Oricum, cum vreți, un telefon când aveți așa, o astenie mai gravă și nu se tratează cu aspirină *Bayer*, sunați-l pe Mizdrache și n-o să vă pară rău.

Era omul lui, știa să-l servească, chit că-l înjura uneori la telefon și-l făcea ca pe-o albie de porci, chit că-l trecea Dunărea și nu-l mai scotea din „incapabil și farseur și guguman”, dar câte nu-i spunea? Urechi să ai de auzit...

Și până să i-o servească pe Jo-Jo ministrului, o mai chemase o dată la el, să vadă ce mai spune, cum se mai distrează fata, și ea venise, de-

aia și arăta cum arăta în dimineața asta întârziată. Să fi fost 11,30 când auzi telefonul insistent. Nu avea chef de nimeni. Ministrul nu putea fi, pentru că vorbiseră aseară până târziu, Ciripoi, nici atât, el intra direct în cabinet. Cine dracu o fi de insistă atât? „Lola e o tâmpită, știe că nu-mi place să răspund la telefon, de ce nu rezolvă ea toate astea?” Dădu să iasă în micul vestibul în care femeia îi bătea actele la mașină și-i făcea telefoanele, dar se răzgândi. Ridică receptorul și auzi o voce cunoscută, pe care o identifică rapid cu memoria lui de elefant:

— Alo, da, cine e? Ambasada germană? Ce legătură avem noi cu Ambasada germană? Dacă vrei dumneata... Da, bună ziua, eu sunt. Cine? Doamna Hoffmann, sărut mânuțele, sărut mânuțele, nu v-am recunoscut. Iertați-mă, ce spuneți? Ce s-a întâmplat? Nu se poate. Imposibil! Imposibil, doamnă, vă spun. Cum? Răpit, domnul Braun răpit, maiorul nostru? E imposibil, v-o repet. Dar ce, suntem la Chicago? *Hold-up*, asta numai pe vremea lui Lindberg se putea întâmpla și nu la noi, doamnă, imposibil! Avem cea mai bună poliție din lume, și englezii o recunosc. E o farsă, dacă nu v-aș recunoaște vocea, asta aș spune: că-și bate cineva joc de noi. Cum? Au dat ei telefon? Când? Acum un sfert de ceas? Și ce vor? Asta mă depășește, v-o spun de pe acum, dar, evident că nu vom sta cu mâinile încrucișate. Evident că mă ocup de astfel de chestiuni, dar nu am puteri discreționare. Nu. Vor hotărî alții, eu voi comunica unde trebuie și aceia vor hotărî. Nu am nicio putere ca să-mi permit o inițiativă, cel puțin în momentul acesta. Evident, că e o chestiune gravă, poate să iasă un lucru foarte neplăcut, dar nu eu hotărâsc, v-o repet. Dacă mai telefonează, să spună unde vor să facă schimbul, locul și ora, și avem noi ac de jocul lor. Ce idee! Bine, doamnă, bine, nu vă impacientați, trebuie mult calm în astfel de împrejurări. Domnul maior nu o să pătească nimic, v-o garantez, îi cunosc bine, nu sunt sângeroși. Dar, iertați-mă, o întrebare: domnul Braun nu era păzit, nu avea o gardă personală? Cum, numai șoferul Kurt? Și ce-a făcut băiatul ăla? Știți cum e în chestiunea asta, noi putem să supraveghem armata germană, dar așa cum nu ne place să se amestece comandantul dumneavoastră în chestiuni care nu-l privesc, nici noi nu ne amestecăm. E o înțelegere la înalt nivel, nu dorim să încălcăm niște dispoziții ferme, date de alții. Bine, sărut mâna, sărut mâna, nicio grijă, vă caut imediat ce am o veste, cum vă rog și pe dumneavoastră să telefonați imediat ce aflați ceva nou...

Trânti telefonul în furcă și scoase batista lui albă, imaculată, de olandă, ștergându-și fruntea asudată.

— Asta ne mai trebuia acum! Ciripoi, Ciripoi! strigă, deși știa că acesta nu putea să-l audă. Sună pe secretara sa, care apără speriată.

— Cheamă-l pe Ciripoi la mine.

Acesta veni valvârtej.

— Ai auzit?

— Ce?

— Von Braun a fost răpit. Cer pentru el pe cei doi comuniști prinși odată cu postul de radio...

— Nu se poate.

— Uite că se poate.

— Cum dracu au făcut?

— O să aflăm. Ei?

— Nu mai jeli pe mormântul capacității noastre profesionale. Gura mică, să n-afle Mareșalul, că frontul ne hălește...

— Țștia direct acolo se duc și toarnă.

— Soluții? Se joacă tare, să fiu eu al dracului dacă nu se joacă tare! Auzi, Ciripoi, să-l fure pe maior? De unde dracu au știut ei că ăsta e specialistul lor în gonio? Mă, au oameni peste tot, ascultă tu la mine, ăștia știu și ce băgăm în gură la *Cireșica* ori la Papastase... Măine, poimăine ne trezim cu drapelul roșu pe palatul Consiliului de Miniștri...

— Și cum, îi vor pe mucoșii ăia doi în schimbul lui Braun?

— Cum îți spusei.

— Nu, că sunt al dracului, s-au obrăznicit rău de tot.

Tăcură amândoi privind prin perdelele biroului la acoperișurile caselor din jur, pe care zburau câteva vrăbii.

— Dacă până mâine seară la opt nu le dăm prada, îl fac sită pe maior.

— Să te ții alarmă, să te ții șmotru, ordine scrise, avertismente și alte chestii, de-abia ne mai înțelenisem, îl apucasem și noi pe Dumnezeu de picior, așteptam un ciolan, acolo, o vorbă bună, o citare pe ordin de zi, nu că sunt diabolici... Ptui, maica mă-sii de afacere! În loc de o găleată cu decorații, să vezi spume la gură la ministru, să auziți dumneavoastră ce vorbe frumoase o să curgă prin telefonul ăsta. Eu plec în concediu... Da' și ei, nemții ăștia, domn' șef, prea se plimbă, domnule, cu mâna în fund și o fac pe stăpânii, adică ce cred ei, că sunt în grădina Icoanei, la Adormirea Maicii Domnului din Iași, unde cad piersici și smochine de pe pereți? Suntem în război, domnule, și lor nici că le pasă! Poftim, acum aleargă tu, Ciripoi, că pe mine cade măgăreața, alergați dumneavoastră cu brigada, cu oamenii noștri. Ptui, ce-o să mai fie!

Telefonul sună iar.

— Țșta-i ministrul, zise Mizdrache. A aflat...

Îl ridică de parcă ar fi fost o piatră de moară.

— Da, eu sunt, da, excelentă, să trăiți, am auzit, acum un minut (puse palma pe microfon). Ne-au și reclamat, mama lor de porci. Da, excelență, uite că s-a putut, v-ar fi dat prin cap una ca asta, că nu v-ar

fi dat. Ce-o să facem? Să ne gândim puțin, nu aveți nicio grijă! Nicio grijă. Nu doarme Mizdrache. Îi alerg că pe hoții de cai, o să scot și sufletul din ei (de voi e vorba, zise Mizdrache, astupând iar microfonul), dar sfatul meu este ca de la început să se procedeze fără alarmă, cu prudență, fără brutalitate. E vorba de viața unui om, de viața maiorului, nu ne jucăm, că nu putem. Țștia nu glumesc, dacă au spus că-l curăță, îl curăță. Vă dați seama ce implicații se nasc? Un ofițer neamț executat la București. S-aude la Berlin și ne-a luat dracu', până vin ăia din Germania ne împușcă pe noi Mareșalul. E groasă, bizuiți-vă pe mine, dar luați-o cu binișorul, calm, calm, mult calm, vă spun. Altă soluție nu avem. Până trecem hopul, da, am înțeles, să trăiți, nicio grijă...

Lăsa telefonul și se mai șterse o dată cu batista pe față.

— Țștia or să mă bage pe mine în mormânt, Ciripoi, și doar aseară am stat cu omu, era pașnic, nu mușca, ca acum când e o fiară, am discutat treburile serioase, i-am promis-o pe Jo-Jo, că i-a căzut cu tronc și ăsta nu se mai astâmpără, că e om bătrân și-o să-l scoată cu forcepsul dintre picioarele curvelor, n-are odihnă, n-are pace, domnule, și acu', poftim beleaua! Mor, dă-mi un coniac, ceva tare, caută, găsește, să stăm, să cugetăm, să găsim o idee, să vedem pe unde scoatem cămașa...

Ciripoi se duse și se și întorse cu sticla aflată în micul băruleț de alături, pe care-l știa ei doi și secretara. Paharele erau pline vârf deja, le și dădură peste cap, repetară, mai băură o dată și se uitară unul la altul de parcă atunci s-ar fi văzut pentru prima oară.

— Deci...

— Deci, până mâine seară ori îl găsim, ori le dăm băieții. Tu știi ce înseamnă asta? Oricum află Mareșalul, trebuie un act, ceva, ăștia sunt condamnați la moarte, cine mi-i scoate mie cu acte din Jilava și cine-mi garantează mie că mi-l aduc pe Braun viu, nevătămat?

Tăcură înspăimântați, nu era simplu deloc, trebuia vorbit sus de tot, sus de tot, Mizdrache arăta plafonul, treabă complicată, intrau în joc interese mari, trebuiau guri bogate, oameni cu stea în frunte. Nu ținea de niște pârliti ca ei.

— Ați aflat măcar unde trebuie să aibă loc schimbul?

— Încă nu, ne telefonează nemțoica, secretara lui, Gerda aia, doamna Hoffmann.

— Nici cum l-au răpit nu știți? Măcar ne facem o idee cum au lucrat.

— Nici. Întreabă tu pe fir direct, fă o reconstituire severă. Poate dăm de o urmă, n-or fi ei mai ai dracului ca noi.

— Timpul nu așteaptă, domn' șef, eu zic să nu riscăm, ăștia nu se joacă; dacă află că-i urmărim, îl mierlesc, și gata, putem să ne punem juvățul de gât...

- Ai dreptate, Ciripoi, dar cum o scoatem la cap?
- Cu Dumnezeu înainte, că el e mare, pupa-i-aș curul lui!

*

Omul cu care Colonelul pusese la cale răpirea lui von Braun se numea Lazăr Ionescu sau așa ceva, identitatea lui exactă nu avea nicio importanță pentru nimeni. Se văzuseră de câteva ori înainte de a perfecta toată chestiunea. Bărbatul acela pîrpiriu, cu ochii apoși, șterși, cu gesturi scurte și parcă neprevăzute, meticolos, avea un dosar întreg numit *Operațiunea B*. Pentru unul care nu știa să citească cifrele și datele, ele puteau să fie o chestiune contabilă, doar o mică hartă și numeroasele hârtii strânse cu grijă într-un clasor care sta ascuns bine vorbeau despre o chestiune mult mai temeinică. Lazăr Ionescu citise calm datele adunate:

— Pe von Braun l-am luat, ca să zic așa, în primire chiar în ziua sosirii sale în Gara de Nord, unde l-am așteptat într-o mașină pentru a vedea unde se instalează. Locuiește în strada Roma. A sosit însoțit de secretara sa, Gerda Hoffmann, instalată acum în strada Londra, din apropiere.

Caracterizări: disciplinat, bea, moderat se pare, din informațiile noastre o suspectează pe secretara sa prin Kurt, șoferul său, care o urmărește adesea fără ca aceasta să-și dea scama. A locuit câteva zile la Ambasada germană din Calea Victoriei. Nu primește decât rar, acasă, membri ai Ambasadei, precum și pe baronul Killinger, care l-a vizitat de două ori până acum, în schimb merge adesea la vila acestuia de la Snagov din două în două zile pentru raporturile secrete. Trăiește cu Gerda Hoffmann, de care-l leagă, se pare, o veche amicizie. Are și prieteni din armată care locuiesc la el câteva zile, când vin în permisii. Ca și Gerda Hoffmann, care achiziționează tablouri și covoare de la magazinele de antichități din București prin intermediul numitei Claudia TestemEANU, de o moralitate dubioasă, maiorul von Braun achiziționează prin șoferul Kurt SteinbreNER obiecte de aur și argint, icoane vechi și relicvarii, trimițându-le în Germania la diferite adrese. Orar de lucru: dimineața de la 10–14; după-amiază, 17–20, dacă nu se pleacă la Snagov cu mașina Ambasadei sau nu merge la recepții la alte legații. Duminica maiorul merge la vânătoare (plecând uneori de sâmbătă de după-amiază), cu baronul von Killinger. Pare un tip voluntar, capabil, dispus de orice, capacitate profesională înaltă...

— Chestia cu Snagovul îmi convine, întrerupse Colonelul. Zici că din două în două zile merge la baron, la vilă?

— Exact.

— Îmi poți pune la dispoziție două mașini? Una de urmărire și una de interceptare?

— Cum să nu? A doua o să fie probabil un autocamion!

- N-ar fi rău...
- Locul unde ar trebui acționat?
- Există o barieră de drum?
- Da.
- Locul e izolat?
- Iarna mai ales, spre Snagov-sat...
- Perfect. Acolo trebuie să aștepte mașina de interceptare.

Drumuri vicinale există?

- Două: de dreapta și de stânga.
- Care e mai izolat?
- Cel de dreapta.
- Un loc de adăpostit persoane?
- O casă de pădurar, dar recomand evacuarea lui imediată, tot în oraș, probabil că la o alarmă vor cutreiera împrejurimile.
- Perfect gândit, ai dreptate. Atunci, dă-mi o adresă...
- Să spunem *Rozelor, 14*, curte izolată, singur, proprietarul va pleca de acasă pentru o săptămână, ne lasă cheia, vecini puțini, de preferat să fie adus spre seară.
- Este exact la ce mă gândeam. Atacul ar urma să aibă loc spre orele 19–19,30, când se întoarce din audiența de la baron.
- Nu e bine. Dacă e însoțit?
- Și de data asta ai dreptate. Deci, către 17,30–18, după cum ajunge la punctul obligat...

Lazăr Ionescu, ticăit cum era, citea ceva într-un calendar:

- Ce-i mai prost e că s-a mărit ziua.
- La ce te uiți??
- Să văd când apune soarele.
- Și ce-ți spun cifrele alea?
- Că va fi cam pe lumină. Nu e un loc umblat, dar nici să procedăm ca în codru, deși pădurea e aproape...
- Ce propui?
- Să facem o recunoaștere.

Se suiseră în mașina Colonelului, într-una din mașinile lui, și anume în rabla aceea de *Ford*, ca să nu bată la ochi, mai erau pădurari pe aproape, săteni, trecători, lume care se afla în trecere din întâmplare, pe acolo.

Într-un ceas se aflau într-un cot de pădure. Zăpada suna înghețat în crengile bătute de vânt. Pustiu cât vedeai cu ochii. Câteva urme de vulpi, o potecă abia trasată de pașii cuiva, tufișuri goale, și o liniște care era cel mai rău lucru, pentru că orice strigăt s-ar fi auzit departe de tot.

— Trebuie lucrat cu un tampon de cloroform. Face bine un somn. Omul se va trezi într-o odaie necunoscută, nici nu va ști cum a ajuns acolo.

Colonelul măsura bifurcația șoselei. Asfaltul era curățat. Mai puteau trece plugurile pentru zăpadă, dacă ar mai fi nins, dar trebuia sperat că nu va mai ninge sau că ei vor acționa după ce zăpada va fi curățată.

— Ascultă, îi spuse lui Lazăr Ionescu, dacă-mi dai și un buletin meteorologic pe trei zile înainte ești cineva...

— Se face, spuse acesta, se face. Am un amic, ghicește ca Mafalda cum o să fie vremea...

Nu înțelegea la ce-i trebuia celuilalt așa ceva, dar nu întrebă nimic.

— Așadar, când îți trebuie mașinile?

— Peste două zile, dacă nu cumva are altă zi de primire la Killinger. Depinde de dumneata. Îl filezi și-mi dai un telefon. Nu mă mișc de acasă. (Stătea acum în Cotroceni, într-o vilă închiriată de *tehnic*.) Îi spuse adresa. De mâine, nu mă mișc de lângă telefon. Îmi pregătesc echipa care va veni cu mașina asta și cu mine. Eu te voi aștepta la podul Băneasa, lângă cârciuma aia de pe dreapta, cum dracu-i zice, *Burdujeni*, sau așa ceva. Îți fac un semn ca și când aș vrea să mă duci până la Ploiești pe daiboj, dar nu mă iei. Mașina de interceptare o trimiți înainte pe un drum lateral. Știi pe unde s-apuci?

— Cum să nu? Direct prin pădurea Băneasa.

— Perfect.

Se suiră în mașina Colonelului și stabiliră micile detalii ale acțiunii. Cu copiii aceia, minus fata, vorbise. Nu avea rost s-o ia la asemenea acțiuni. Se puteau schimba câteva focuri, trebuia fugit rapid, nu era chiar atât de simplu, dar nici atât de greu. Lazăr Ionescu îi arătă bariera pe care un om de-al lor avea s-o lase dacă von Braun ar fi plecat însoțit de o gardă, adică de o a doua mașină. Dacă nu, odată ajunși la punctul impus, după planul pe care Colonelul îl expuse pe scurt, oamenii săi aveau să atace automobilul neamțului. „Mai rămâne neprevăzutul, care e mai al dracului decât orice”, conchise Colonelul.

*

În joia ultimei săptămâni a lunii ianuarie, von Braun trebuia să facă a zecea sau a unsprezecea vizită la vila baronului von Killinger, cu care se împrietenise la toartă. Ambasadorul era un tip jovial, prietenos, fără multe fasoane, dând puține dovezi de autoritate în fața subalternilor. Avea un trecut aventuros, acum părea destul de în vârstă pentru a mai presupune că se afla la București pentru altceva decât pentru o odihnă plăcută. Meritele sale în partidul național-socialist îl scuteau de altfel de chestiuni speciale. Lungi adrese, lectura rapoartelor secrete, scrisori la Marele Cartier al Führerului, discuții cu diferiți tipi care-l informau erau ceva mai mult obositor decât plăcut. Cu von Braun se împrietenise repede, erau din aceeași clasă socială, aveau amintiri comune chiar, la o mai bună scrutare a relațiilor

trecute în revistă, la evocări făcute la o cafea sau la o băutură tare. Treburile din România mergeau așa și așa, calm aparent, evident, dar calm, în timp ce la câteva sute de kilometri oamenii mureau pe front într-o bătălie care începuse să meargă din ce în ce mai prost pentru ei, dar venea primăvara și totdeauna în acest anotimp războiul germanilor mergea mai precis și mai bine. Trebuia să-i arunce pe ruși dincolo de Volga, cum îi mai aruncase, și a doua oară nu se vor mai opri decât în Urali, dacă se mai puneau în funcțiune și armele acelea despre care se șopteau lucruri teribile, totul ar fi fost minunat.

Despre toate astea, Killinger și cu von Braun discutaseră de nenumărate ori. Ultimul era mai pesimist, dar nu spunea niciodată că e îngrijorat, asta ar fi fost o greșeală fatală pentru un ofițer al lui Hitler, chit că puteai povesti cele ce gândeai unui gentleman, cum era baronul, dar mai bine să taci decât să te dai pe mâna cuiva.

Era o zi de sfârșit de ianuarie, ciudat de caldă, cu soare dulce de primăvară. În oraș, toată zăpada pierise, dacă o mai ținea așa, lumea ieșea în talie. Numai pe câmp trebuie că mai rămăsese zăpadă, lui von Braun îi plăcea foarte mult zăpada, crescuse undeva lângă munții Hartz și acolo mai mult de trei luni pe an, cel puțin în orașelul său, zăpada rămânea pe dealuri și pe crestele din jur. Era plăcut să schiezi, să mergi pe jos, la vânătoare de urși, o, unde erau toate astea, atât de departe...

Îl întreabă scurt pe Kurt:

— Sper că nu ai uitat sticlele de șampanie luate de la *Athenée* aseară...

— Se poate?! se miră celălalt.

— *Cordon Rouge* este plăcerea mea cea mai mare, nu știu de unde dracu le procură românii ăștia, că noi nici la Paris nu mai găsim șampanie veritabilă, franțuzească și ei au câtă vrei, la un preț mare, ce-i drept, dar au...

Era ușor enervat pentru că se certase acum un ceas cu secretara lui. Gerda îl întrebuse dacă mai era cazul să facă o mică petrecere cu cei de la Ambasadă, care-o întrebau ce-i mai face patronul.

— Acum nu, din moment ce baronul îmi acordă atâta atenție, l-aș jigni dacă aș mai sta de vorbă cu orice amplotiat.

— Da, dar între acești amplotiați sunt câțiva de la serviciul secret...

— Și eu sunt din serviciul secret și ce-i cu asta?

— Vor face rapoarte, nu ar trebui să-i nemulțumești.

— Puțin îmi pasă.

Gerda lăsase carnetul în care scria tot ce avea de făcut maiorul în fiecare zi și aproape că bătuse cu pumnul în birou:

— Cred că nu e bine. Ai putea să mă ascuți, totdeauna m-ai ascultat, nu înțeleg de ce nu ai face-o și-acum! Nici mie nu-mi plac

mutrele lor tâmpite, dar mai aflăm una, alta...

Adevărul era că von Braun nu avea chef de niciun fel de petrecere, dar nu spusese asta.

— Sper că dacă vom organiza într-adevăr o petrecere pentru micuții tăi favoriți, nu o să mi-o aduci și pe tâmpita aia mică, cum o cheamă? Claudia...

Era punctul nevralgic al convorbirilor lor. O gelozie nemărturisită sau pur și simplu un reflex îl făcea pe maior să n-o sufere, deși admitea că secretara lui putea să aibă și o mică prietenă, un capriciu.

— Nu știe boabă nemțește. Îmi ajută să pun mesele, fac fotografii cu ea, mai câștig ceva de la reviste...

— Știi ce fel de câștiguri ai de pe urma ei, și la urma urmelor nu ești chiar atât de săracă cât vrei să mă faci să cred...

— Ce să înțeleg din toate astea câte mi le spui?

— Ce vrei, tăiase scurt maiorul.

Femeia tăcuse puțin, apoi zisese fără niciun fel de intonație:

— Atunci facem recepția sau nu? Cu sau fără Claudia... Și pe urmă izbucni pe neașteptate: Și, la urma urmelor, ce ai cu ea? Cu ce te jenează?

— Gerda, zisese ritos Braun, nu am chef să tolerez sub ochii mei ca un străin să stea în preajma unor secrete care ne privesc numai pe noi.

— Vrei să spui că idioata asta e o spioană? O cretină ca asta care adoarme când numără până la trei...

— Atunci de ce nu scapi de ea?

— Am nevoie pentru plăcerea mea de a face film, să exerseze cu un personaj, doar nu o să mă eternizez în armată...

Bărbatul se stăpâni. Vrusese să-i spună că are nevoie de micuța aceea pentru achizițiile ei de tablouri și covoare, dar tăcu. Asta putea să-i spuie când va fi nevoie, nu acum.

— Cum vrei, dar nu am chef de nicio recepție. De ce nu dai tu o mică petrecere?

— Cine ar veni la invitația mea? Eu sunt o biată dactilografă. Știi că ai haz...

Se despărțiseră într-o mare tensiune. Braun știa că atunci când ea voia ceva, trebuia făcut, probabil că avea vreo obligație față de cineva dintre cei ce lucrau la Ambasadă, sau voia să cunoască pe Killinger, dacă acesta ar fi deranjat să vină la un astfel de cocteil. Cu femeia asta te puteai aștepta la orice.

Să urcă în mașină și-i spuse lui Kurt:

— Haide, gata, plecăm, baronul mă așteaptă și vreau să fiu punctual. Servieta mea cu acte ai luat-o?

— Da.

Mercedesul pornise cu startul lui lin. Drumul era perfect curățat de zăpadă. Peste un ceas avea să stea în fața căminului vilei lui Killinger,

vor bea *Cordon Rouge* și vor trage și o șuetă strașnică. Soarele care se pierdea în spatele înaltelor clădiri ale orașului îl înveselea. Primise câteva scrisori din Germania, cei de-acolo nu erau prea veseli, mai cereau câte ceva în pachete, pentru că totul era raționat și le cădea bine câte un cadou. Obligații plictisitoare, de toate se ocupa Kurt, dar, oricum, șoferul prea știa multe, nu era bine, trebuia rezolvată și chestiunea asta, să-l schimbi era ca și cum ți-ai pune dantură nouă. Ducea cu el secrete, nu-l mai puteai controla, putea să trăncănească, cine știe unde se mai auzea... Mai bine cu rău decât fără rău. Lasă-l dracului, e băiat bun, se mai îmbată, vorbește vrute și nevrute, dar nu auzise că ar fi spus ceva ce nu se cuvenea, asta era mare lucru.

Trecuseră de Piața Victoriei. Braun privi vechiul palat *Sturdza* și perimetrul necurățat de zăpadă în întregime al pieții vaste. „Mai multă ordine nu le-ar strica, gândi, ciudat popor, lasă unele lucruri de pe o zi pe alta. Ciudat e că s-au bătut bine pe front, dar nu sunt înarmați. Nu ne iubesc, or să încerce să scape și atunci ce va face Mareșalul ăsta care șade probabil acum în ședințe în acest palat vechi?...” Magazine vechi, o stație de autobuze, mulți țărani care se înghesuiau, lume pestriță. Nu umblase niciodată pe jos, de când sosise, pe străzile Bucureștiului. Nu avea nicio curiozitate pentru cele ce ar fi putut să găsească aici, Gerda în schimb...

— A mai cumpărat ceva prietena noastră în ultima vreme? Întrebă pe neașteptate pe șofer.

— Nu. Deocamdată, nu, zise Kurt.

— Ai aflat cui le trimite?

— Cred că da, deși totul se face pe ocolite. E vorba de o înaltă personalitate care e mare amator de tablouri. Cumpără mai ales picturi, dar din adresele de pe pachete nu rezultă cui sunt trimise. Numele adresantei, pentru că e o femeie, nu-mi spune nimic.

Braun tăcu. Nu-l interesa prea mult, dar ideea că Gerda ar întreține relații cu persoane sus-puse trebuia să-l pună în gardă. Dacă, între altele, mai făcea și alte lucruri? Trebuia să afle. În definitiv, era prevenit; de ani de zile, de când intrase în partid, știa că e mai bine să te încrezi numai în tine însuși. Nicio indiscreție, totul făcut cu acoperire, fără efuziuni sentimentale și declarații, la un pahar, amicilor de ocazie.

Ajunseseră în dreptul podului Băneasa. Drumul se stricase puțin, era în reparație pe câteva porțiuni. Nu treceau multe mașini nici din față, nici din lateral. Un *Ford* roșu, o rablă care se ținea bine și ambițios în spatele *Mercedesului* și vreo două *Fiaturi*, unul galben și altul gri. Drumul devenise monoton. Locuințe puține pe o parte și pe alta, câteva case acoperite cu stuf, dincolo de aeroport, după ce lăsaseră pădurea Băneasa în urmă. Un spital pe stânga și iar curți lungi și pline de noroi și zăpadă. Un contrast dureros între confortul

vilelor din cartierele elegante ale Capitalei și cei de la țară, care locuiau mizerabil în niște cocioabe, chiar în apropierea Bucureștiului. *Fordul* cel roșu se ținea bine. La volan, un singur tip, cu chip nedeslușit, pentru că geamul era murdărit de noroi, probabil vreun negustor sau vreun fabricant mai mititel, care mergea cine știe unde. *Mercedesul* se întinse la drum. Kurt nu suferea să aibă pe cineva în față sau în spate. 110 la oră, 115, atât trăgea. *Fordul* se pierdu ușor în urmă. Șoferul încetini.

— Se obrăznicise! zise.

— Cine? întrebă Braun.

— *Fordul* din spate. Orgolioși tipi mai sunt pe aici! Latini. *Furia*, și gata, la pomană. Dar rabla lui abia își mai dă sufletul la o asemenea viteză...

Adevărul era că nici Colonelul nu era singur în mașină, dar cei din *Mercedes* nu aveau cum să vadă asta. Renunțase să se urce în mașina lui Lazăr Ionescu aflat în *Fiatul* galben care îl urma și căra cu el pe Țiparul și pe Goliath. Athos nu lua parte la această acțiune decât ca rezervă, pe el Colonelul îl pasase *tehnicii* în mașina din spate.

— Gonește binișor, apreciasse Țiparul de pe bancheta din spate. Nu o să ne putem ține după el.

— Nu-i nicio grabă. La barieră tot îl opresc băieții noștri, dacă nu ne văd.

Goliath era mai morocănos. Strângea între picioare un *Mauser* greoi, bine uns. Între el și celălalt se bălăbănea un sac cu grenade dezamorsate. Nu luase parte niciodată la o astfel de acțiune, deși fusese antrenat într-un grup de falși premilitari, care erau duși la un poligon din pădurea Tunari, de către cei din *grupul tehnic* al partidului. După o jumătate de oră de mers monoton, în care nu spuseră niciunul nimic, se ivi cotitura spre Snagov-sat. *Mercedesul* avea un avans de circa o mie de metri, nu era mult. *Fordul* făcea eforturi eroice să recupereze ceva din distanță. *Fiatul* lui Lazăr Ionescu se ținea și el aproape. Marea baftă, gândi Colonelul, era că maiorul plecase fără gardă, singur cu șoferul. „Ăștia se cred în Codrii Vlăsiei. Ei bine, vor face cunoștință cu noi, chiar peste câteva minute.” Se înserase bine, urme cenușii cădeau pe câmpia monotonă din jur. Pe urmă se ivi un sat, niște găște săltară înaintea cauciucurilor *Mercedesului* care părea că nu se împiedică de așa ceva. Țăranii înjurară bine, le făcură cu pumnul, trecură și ei, noroc că nu puteau să audă ce le spuneau. Șoseaua coti și se ivi în depărtare bariera. Linia tărcată de lemn se vedea distinct în ultima lumină a zilei de iarnă. În spate, cotul pădurii Snagov, ca un golf liliachiu, plin de corzi de nuiete despuiate. Era liniște, cerul aruncase primele stele spre oameni, zăpada trebuie că scârțâia sub pași dacă ai fi umblat pe jos.

Se ivise și mașină de interceptare, un lung *Osin*, galben, murdar de

petrol, care-și făcuse loc dincolo de barieră. *Mercedesul* să și fi vrut nu mai avea pe unde să ocolească, era blocat și din față și din spate.

La volanul mașinii maiorului, Kurt, cu presentimentul celor care se aflaseră de multe ori în primejdie, spuse, fără să întoarcă capul, celui din spate:

— Pe aici nu erau niciodată mașini. Prea multe deodată, nu credeți?

— Ce să cred, Kurt?! se miră Braun, impasibil.

— Fală în spate *Fordul* acela roșu, care se apropie, după el un *Fiat* galben... În față un autocamion...

— Crezi că e ceva în neregulă?

— Totdeauna soseam la ora asta și bariera nu era lăsată. Să se fi schimbat mersul trenurilor peste noapte?

Maiorul se uită în spate și văzu *Fordul* apropiindu-se.

— Simplă coincidență.

— Vă mai amintiți, la Varșovia... mai zise Kurt și opri privind atent pe cei de la volanul *Osinului*. Erau doi bărbați cu șepci, cu fețe nebărbierite. Fumau liniștiți, așteptând să se ridice bariera. Braun scrută linia ferată pustie pe care nu se ivea niciun fel de tren.

— Sună, poate o ridică, îi spuse lui Kurt.

Șoferul claxona lung. Din micul canton nu se ivi nimeni. Mai sună o dată. *Fordul* staționa la cinci metri în spatele lor. Atunci își dădură seama că cel de la volan nu era singur. Kurt făcu o greșală de neiertat: se dădu jos și vru să salte bariera ca să treacă, după ce cercetă lungimea liniei pustii.

Din față, din autocamionul cu produse petroliere, coborâse în același timp unul dintre șoferi, ca și când ar fi vrut să-l ajute pe Kurt. Într-adevăr, ridică bariera și o lăsă brusc în spinarea lui Kurt, care se prăbuși. Maiorul văzu toate astea, vru să scoată revolverul din buzunar, dar era prea târziu. Cineva îi deschisese portiera și îl poftea jos:

— Schnell, schnell, spunea cu un surâs ironic.

Era un bărbat de 50 de ani, într-o misadă întoarsă pe dos, cu o pălărie trasă pe ochi. Nu se împotrivi. Era surprins că i se vorbește nemțește. Vru să întrebe cu cine are onoarea, dar când deschise gura, simți din spate că cineva îi aplică pe gura deschisă un tampon cu vată cu ceva greșos, care-l făcea să se înăbușe. Câteva clipe se zbătu, dar îl țineau bine de brațe și-i cotrobăiau în buzunare. Îi luară pistolul, actele, se uitară atent la fotografie, să nu fie vreo confuzie și cât mai fu conștient, pentru că simțea că-l părăsesc puterile, mai văzu cum e cărat Kurt în mașina pe care fusese silit s-o părăsească și aruncat pe bancheta de pluș pe care stătuse el până atunci. Bărbatul care-l somase cu pistolul se urcase la volan și trăsesese *Mercedesul* într-o parte, în plin câmp, ca să nu mai încurce circulația.

— Totul a mers perfect, spusese Colonelul. Repede la volan, puneți-l pe neamț în *Fiatul* din spate și știți unde ne întâlnim. Țiparul, rămâi cu mine! Goliath, urcă lângă Athos și dați-i bătaie. Eu vă urmez...

Colonelul făcu cuiva semn, *Osinul* lat și uriaș, greoi, făcea manevrele de întoarcere. Cineva ridică bariera și ceferistul care ar fi trebuit să asiste la toate acestea fu legat bine de către Lazăr Ionescu, care-l întreba ca o dădacă:

— Te strânge? Să las mai larg nodurile? Te doare?

— Nu, strânge bine, spunea acela, să nu mă ia la întrebări și să creadă că știu ceva...

— Fă pe amețitul, uite, te-am zgâriat nițel și pe obraz, las și o cheie franceză aici, ca să creadă că te-am atins la mir, când vin, fă-o pe niznaiul. Trei inși te-au atacat, habar nu ai de nemți, de nimic. Ședea în canton și te-au pocnit în cap, asta-i tot.

În trei minute, *Fiatul* plecă cu prada lui. Kurt, legat fedeleș, încă amețit de lovitura luată în spate, visa. Nu văzuse nimic decât chipul celor de pe autocamionul cu petrol. Puteau de-acum să dispară și Colonelul și Țiparul.

— Ți-a plăcut, puștiule? îl întreabă după aceea Colonelul.

— A mers, bine gândit...

— Dar cum! Vine cineva în spate?

— Nimeni.

Privi și el prin oglinda retrovizoare.

— Am avut baftă.

Fiatul rula înaintea lor la o jumătate de kilometru. Se înserase. Aprinseseră farurile.

— Numai de nu ar fi vreun control.

— Nu e nimeni pe aici.

— Ei, câteodată le mai dă în gând.

Peste trei ceasuri așteptau într-o casă din strada Rozelor trezirea prizonierului. Cei trei: Țiparul, Adrian Racoviceanu și Goliath păzeau curtea. Colonelul îi punea neamțului comprese peste frunte.

Când deschise ochii, von Braun văzu o încăpere îngustă, cu mobilier obișnuit. Se afla legat pe un pat. Obloanele de la ferestre erau lăsate. Probabil că ceilalți păzeau ușile afară, înarmați. Nicio speranță. În fața lui, același tip flegmatic care aștepta să se trezească.

— Unde mă aflu? întrebă. Vorbiți germana, parcă așa am înțeles.

— Vorbesc, spuse Colonelul și-i tamponă fruntea cu un prosop. Vă mai doare capul?

— Puțin. Cloroform?

— Cloroform, e neplăcut, dar n-am avut ce face.

— Puteți să-mi spuneți unde mă aflu?

— Într-o casă din București.

— Știți cine sunt?

— Da.
— Vreți ceva special de la mine?
— Deocamdată, nu.
— Atunci de ce m-ați răpit? Nu mi-ați spus cine sunteți.
— Ce importanță are?
— Vorbiți bine germana. Unde ați învățat?
— *Evangelische Schule*, doi ani, pe urmă în provincie, la Cernăuți, la școala militară...

— Sunteți din Rezistență? Nu știam că și românii au o Rezistență...

— Chiar așa! Au.

— Vreți ceva de la mine?

— Da, vrem să vă schimbăm pentru doi prieteni de-ai noștri.

— Interesant, interesant!

— Nu?

Tăcură amândoi câteva clipe.

— Fumați? Întrebă Colonelul.

— Da.

Îi puse între buze o țigară, apoi i-o aprinse. După aceea îi dezlegă mâinile.

— Cum de v-ați gândit la mine?

— Am mers la sigur. Vă vor schimba cu oamenii noștri, nu au ce face.

— Și dacă se încăpățânează?

— Nu se încăpățânează, pentru că altfel...

— Altfel?

Celălalt nu răspunse.

— Înteleg... Interesantă metodă. Probabil că prietenii dumneavoastră nu o duc prea bine pe unde or fi acum...

— Nu prea.

— Ați telefonat?

— Da.

— Și ce au răspuns?

— Au căzut de acord, dar le trebuie detalii. Vă sfătuiesc să nu faceți prostii. Vă curățăm repede, nu ne trebuie prea mult ca să ne hotărâm, sper să mă înțelegeți!!

Maiorul era furios, dar se stăpânea, ah, să scape de aici, ar avea ac de cojocul lor, ar pune în mișcare întreaga mașinărie a Gestapoului, dar felul în care fusese răpit îi spunea că nici cu oamenii ăștia nu era de glumit. Îl stăpânea și o curiozitate rece.

— Nu prea aveți scrupule, constată.

— Nici dumneavoastră.

— S-ar putea ca jocul ăsta să vă coste foarte mult! amenință el surd, cu o veche mândrie la care nu putea renunța.

— Depinde de ceilalți ca să nu vă coste mai întâi pe dumneavoastră

capul.

— Înțeleg, înțeleg, făcu gânditor. S-a vorbit cu secretara mea?

— Bineînțeles.

— Cum știți că am secretară?

— De ce nu? Face parte din munca noastră.

— Chiar dumneavoastră ați vorbit?

— Chiar eu.

— Și?

— Era furioasă, nu credea, am asigurat-o că nu glumim. A întrebat la vila domnului Killinger și a aflat că nu sosiserăți acolo, când am revenit a căzut de acord cu schimbul propus. Trebuie să fiți liniștit. Atât vă cer. Vă e foame? Să v-aduc ceva de mâncare? O să mai treacă puțină vreme, trebuie să ne luăm măsurile de siguranță. Sper că o să mă ajutați, n-o să-mi faceți greutăți, nu-i așa?

Îi vorbea într-un fel care-l umilea, ca unui copil care nu ar fi priceput că se află într-adevăr într-o situație periculoasă.

Și abia atunci urechea lui, nedeprinsă să primească ordine, distinse în răceala vocii celuiilalt grava amenințare care-i puneia viața în primejdie.

— Nu mi-ați răspuns. Doriți să mâncați ceva? Din păcate, va fi ceva rece. Conserve. V-am stricat petrecerea de la domnul Killinger, dar asta-i situația.

— Deocamdată, nu, răspunse înghețat maiorul, care nu simțea nevoia să mai discute.

Era intolerabil! O să facă un raport la Berlin de o să tremure toți cretinii care răspundeau de toate astea. Cu românii erau aliați, nu se afla în Polonia, ce dracu...

*

Operația de schimb a prizonierilor era complicată pentru ambele părți. Exista o suspectare reciprocă ce nu putea fi evitată și Colonelul bănuise de la început că Siguranța și Gestapoul vor încerca să trișeze, adică să-l recupereze pe von Braun fără a-i înapoia pe Mardare și pe Amariei. După cum exista primejdia ca tocmai aceia care ar fi trebuit să asigure *acoperirea* să cadă în mâinile poliției, care pentru toate aceste lucruri ar fi mobilizat forțele sale în mod excepțional.

Despre toate amănuntele discutau în dimineața aceea Lazăr Ionescu și Colonelul într-o mansardă, locuință provizorie a primului, una dintre locuințele sale.

— Ce crezi? Vor juca tare, după obiceiul lor? Întrebese Colonelul.

— În ce-i privește pe nemți, lor le pasă mai puțin de viața celor doi băieți ai noștri, ei vor mai întâi să-i salveze pielea lui Braun. Este normal. Ai noștri vor simula cu siguranță că fac totul de comun acord cu noi, dacă vor supraveghea locul schimbului. La ce te-ai gândit?

Colonelul, tranșant cum era, spuse neted:

— Am vorbit și cu Inginerul, nu avem prea multe variante. Ne trebuie un loc aglomerat...

— Asta prezintă și riscuri.

— M-am gândit.

— Agenții pot să se ascundă foarte bine în mulțime, ca și oamenii noștri...

— Iată ce propun: gara Filaret.

— De ce tocmai gara Filaret?

— Nu e prea mare, înghesuiala poate fi și ea limitată. Pe urmă, acolo îi avem pe ceferiști, pe câțiva din oamenii noștri cei mai buni care cunosc pe cei din stație și ne-ar putea semnală orice prezență străină.

Lazăr Ionescu se gândi puțin. Ticăit cum era, făcea un scurt bilanț al probabilităților.

— Și, practic, cum ar avea loc schimbul? Întrebă într-un târziu.

— Simplu. Îi obligăm să meargă pe un traseu pe care-l stabilim noi, cu cei doi prizonieri pe care-i dețin. Pe rută verificăm dacă e vorba de ei și nu de altcineva. Ajunși în gară, introducem prizonierul nostru într-un vagon al unui tren care pleacă exact în momentul în care Braun este predat în schimbul alor noștri. Braun coboară pe scara de la un capăt al vagonului. Amariei și Mardare urcă în același vagon...

— Și dacă opresc trenul?

— Mecanicul va fi omul nostru. Mai mult: peste 30–40 de km, la prima barieră, cei doi băieți eliberați trec într-o motocicletă cu ataș, care-i așteaptă la prima stație. Trebuie să prevedem că oamenii lor, dacă nu vor fi deja în trenul pe care n-or să-l știe decât în ultimul moment, vor trece la o verificare sângeroasă a pasagerilor.

— E bine gândit, dar să ne așezăm în poziția lor și să gândim cum am gândi noi. Nu știu dacă ai cunoștință: englezii au avut tot timpul acestui război un serviciu care gândea ca inamicul. Mi se pare important. Deci, gândind ca ei, să presupunem ca noi, ce contra măsuri ar lua?

— O supraveghere totală a gării și împrejurimilor.

— Perfect. Asta poate fi dejucat?

— Da, făcând o repetiție și anunțând pe cei de la Siguranță că nu-l înapoiem pe maior dacă nu despresoară cartierul respectiv.

— Bine gândit. De aici rezultă că, de fapt, recuperarea prizonierilor se va face nu la primul tren anunțat, ci la al doilea. Gara Filaret nu are un trafic mare, ar trebui să așteptăm cam mult. Tot dintr-o bucată ar fi bine să lucrăm. Nici pe ai noștri nu-i putem arunca în gura lupului și ne trebuie destui. Pe puțin 7–8 inși, în afara celor din gară, cu care lucrăm.

— Atunci?

Tot Colonelul găsi soluția:

— Facem repetiția cu trei ceasuri mai devreme, în altă gară. Să zicem Basarab sau Obor. Pentru deplasarea grupurilor de supraveghere într-un alt loc, pe care-l comunicăm prin telefon abia după ce facem să rateze primul transfer de prizonieri, și anume la un telefon public, le fixăm al doilea traseu. Primul trebuie să fie lung, și cât mai bine ales, când spun asta mă gândesc la străzi care pot fi ușor supravegheate de către noi. Al doilea traseu trebuie să dureze cel mult zece minute, nu mai mult, pentru ca forțele lor de supraveghere să n-aibă timp să fie reunite în punctul în care noi îi convocăm.

— Așa cred că e foarte bine. Deci, fixăm data, ora falsă și ora adevărată. În aceeași zi, de la amiază până spre seară. Ora cea mai bună, pentru *adevărata operație* ar fi 20, deci traseul fals va fi parcurs în jur de orele 17, pentru ca să avem și imaginea celor care ne supraveghează, și anume numărul lor.

— Alte detalii?

— Cine asigură transportul cu motocicletele? Pentru că trebuie să fie două, plus, aş zice eu, o mașină curățătoare a șoselei.

— Grupul *tehnic*, asta nu e mare lucru.

— Atunci ne-am înțeles.

Colonelul îl lăasă deci pe Lazăr Ionescu în mica lui mansardă, coborî în bulevard, mănacă ceva grăbit într-un birt de pe Mihai Vodă, schimbă câteva tramvaie și când crezu că este asigurat în ce privește vreo urmărire, luă un taxi și se opri în dreptul unei străzi din spatele Facultății de Medicină. Traversă parcul, pustiul la ora aceea.

Începuse să ningă, o ninsoare fără putere, de sfârșit de iarnă parcă, ajunsese după mai multe ocoluri în spatele curții sale, văzu silueta vilei închiriate, deschise mica portiță care dădea spre un loc viran și intră pe ușa de serviciu fără să aprindă vreo lumină. Ostenit de moarte se trânti pe patul tare, fără cearșafuri și dormi îmbrăcat, mai mult de zece ore.

A doua zi, pe la nouă dimineața, dădu un telefon Gerdei Hoffmann care aștepta un semn, cum se înțeleseseră în fața aparatului blocat pentru alte convorbiri.

„Trebuie să-l țineți mult de vorbă, o sfătuiuse Mizdrache, care era informat de toate mișcările afacerii, pentru că poate reușim, cu mijloacele penibile pe care le avem, să-i luăm o amprentă verbală, asta ne-ar folosi foarte mult...”

— Bine, promise Gerda, dar nu-mi place că nu vreți să tranșați afacerea fără multe complicații, orice lucru de genul ăsta îl pune pe șeful meu în mare primejdie...

— Nu e nicio primejdie, domnișoară. Vom lucra curat. Nu avem niciun interes să riscăm viața maiorului. Dar nici să renunțăm la prada asta, care ne dă dureri de cap.

— Bine, voi încerca, promisese femeia.

Convorbirea cu răpitorii fusese scurtă. Colonelul, care vorbea o germană puțin scolastică, preciza că schimbul de prizonieri va avea loc peste o zi, la orele 17 și 15 minute, în gara Obor, la trenul de persoane care pleca la ora aceea spre Constanța. Traseul transportului cu cei doi prizonieri trebuia respectat cu strictețe: Jilava, Calea Rahovei, strada Cuțitul de Argint, Crematoriu, piața Brătianu, de acolo la gara Obor, fără ocolișuri, în caz de eșec, cei doi comuniști nu trebuiau readuși în închisoarea Jilava, ci cantonați în subsolul Prefecturii București, de unde, la un telefon, se vor stabili noile condiții, dacă vor mai fi altele, pentru că orice abatere se putea termina prost.

Gerda ceruse răgaz să scrie pe ceva numele străzilor traseului pentru a putea comunica lui Mizdrache condițiile celor ce-l dețineau pe maior, dar tergiversarea ei nu avu mari șanse, pentru că de data asta Colonelul nu-i acordă decât un singur minut, repetă traseul și închise telefonul.

Specialistul Constantinescu, care înregistrase convorbirea, făcu o mutră dezamăgită:

— S-a telefonat de la un telefon public, loc aglomerat, tipul vorbește germana fără ezitare, are între 45–50 de ani, atât e tot ce pot să vă spun.

— Traseul?

— Jilava, Calea Rahovei, strada Cuțitul de Argint, Crematoriu, piața Brătianu, de acolo, la gara Obor... Trenul de la ora 17,15 spre Constanța...

— Ce spui, Ciripoi? Întrebă Mizdrache.

— Joacă tare, domn' șef, joacă tare. Dacă ăștia trăiesc din leafă, eu sunt cântăreț de culoare, ca Jackson, ăla care cântă la *Fu-Chang*. Traseu lung, drept, fără întortocheri. Gara Obor, trenul de ora 17,15... Împânzim traseul, gara o punem într-un cordon frumos, nu mai scapă nici vrabia.

Mizdrache părea caciolit, nu manifesta optimismul celui alt.

— Bă Ciripoi, tu crezi că ăștia, dacă au îndrăznit să-l fure pe Braun de sub nasul Gestapoului, nu se gândesc la toate astea? Bine, bine, facem supravegherea traseului și ce obținem? Din o mie de oameni, dacă nu trei, pe traseu de unde-i scot eu pe ăia care ne supraveghează pe noi? E tevatură mare, mă. La gară, da, dar și aici crezi că nu au oamenii lor, ai să-mi aduci haidamacii tăi, în frunte cu Teică, pe care eu, dacă n-aș fi inspector în poliție, l-aș aresta de cum l-aș vedea, că are o mutră, să te ștergi cu ea la fund... De ăilalți ce să mai vorbesc, unu și unu...

— Atunci?

— De fapt nu avem nici o altă posibilitate. Gara trebuie s-o

supraveghem, chit că or să ne tragă de urechi, dar încercarea moarte n-are. Mai curând trenul ăla m-ar tenta. Trenul și traseul, tu pe linia spre Constanța să-mi bagi grosul. Facem schimbul și cum l-am văzut pe Braun pe peron, haț cu laba pe ei! Oprim garnitura, dăm lumea jos și să te ții verificare de acte și toate chestiile alea drăguțe pe carele facem noi din când în când...

— Nemțoaicei ce-i spunem?

— Acuș' dă telefon, las-o pe mine, c-o liniștesc eu.

— Bine, domn' șef. Deci, traseul pe liber, gara Obor în lunetă...

— Vezi c-ai înțeles?

— Și dacă...

— Dacă... O luăm de la cap. Ei doresc să-i scape pe puști, asta vor, o să pierdem de data asta, dar nu ne ridicăm în cap Berlinul, pe Führer și pe Mareșal. Dă-i în aia mă-sii de copii, ne mai pică ei în gheare. Ia mai bine telefonul și fă ce trebuie, înștiințează organele care trebuie să dea aprobarea pentru cedarea condamnaților, și hai să terminăm cu treaba asta, că m-am îngreșat.

— Ați vorbit cu ministrul?

— Vorbit.

— Și?

— M-a făcut ca pe o albie de porci, dar a vorbit și el la rândul lui cu ministrul de război, ăla a dat telefoane la Curtea Marțială, la procuror, e o tevatură, că și birocrația asta, ea o să ne mănânce capul, până la urmă să mă taie trenul de Caracal dacă nu află și Mareșalul, și-atunci să te ții...

Ciripoi ieșise, se pusese pe treabă, cercetase o hartă a Bucureștiului, cântărise. Cum dracu să supraveghezi cartierul ăsta? Numai lume muncitoare, mahalagii, ăștia țineau cu infractorii, nu puteai să ai niciun sprijin și ginitorii lui într-adevăr aveau niște mutre care nu prevesteau nimic bun. Și Braun, dracu-l pusese să se plimbe la Snagov? Dar cui i-ar fi trecut prin cap o astfel de chestie? Auzi dumneata, să furi ziua-n amiaza mare un ofițer nazist, și asta în timp de război... Era groasă, groasă de tot... „Stăm într-un rahat, uite atât de mare!” îi comunică solemn lui Teică, ajutorul lui.

*

Două mașini puse sub presiune așteptau în curtea Siguranței Generale.

— Cât faci până în gara Obor? Întrebuse Mizdrache pe șofer.

— Dacă e liberă calea, cum au promis cei de la *Circulație*, nu mai mult de nouă minute. E bine?

— E bine...

Comisarul primea prin telefon confirmările de pe traseu, de la agenții lui:

— A plecat, mă, duba?
— Plecat.
— I-ați bărbierit pe băieți, i-ați tuns, i-ați fezandat, să nu se observe că au avarii la babord?
— Se poate?
— Atunci mai dați semne, să-mi spuneți care-i situația. La trei, la trei minute...

— S-a înțeles.
Telefoanele curseseră gărlă.
— Să trăiți, au trecut de Calea Rahovei.
— Ceva nou?
— Nimic.
— Cum merg ei ca-n brânză, nu se ține nimeni după coada voastră?
— Nimeni, domn' șef...
— Vă mănânc fripți dacă faceți vreo prostie.
Mizdrache se plimba de colo, colo prin biroul lui, cu paltonul pe el, pipăindu-și revolverul din buzunarul plin de bilețele și numere de telefon.

— Ei?
— Liniște...
— Liniște o s-avem pe lumea cealaltă, Ciripoi. Ai luat măsuri la gară?
— Luat. Locul e acoperit.
— Vezi să nu-l sufoci, cum faci tu de obicei.
— Se poate, doar am școala dumneavoastră: elegant, fără zarvă, discret...

Vorba unuia, Mizdrache îi surâse la auzul acestor cuvinte, cu amabilitatea unei hiene plină de furuncule:

— Crezi, tu, Ciripoi, că ai învățat ce-i aia discreție? Mira-m-aș!
Telefoanele sunau la intervalele stabilite:
— Au trecut de Cuțitul de Argint, merg spre Crematoriu...
— Bine, bine, ceva nou?
— Nimic.

Și aveau dreptate, pentru că, de fapt, Colonelul și cu Lazăr Ionescu se aflau pe terasa unui bloc din piața Obor, de unde se vedea mica stație și deschiderea de la intrări ca în palmă. Cu un binoclu puternic, după un sfert de ceas de cercetări, Colonelul depistă punctele fixe ale poliției.

— A fost așa cum am bănuir. Au lăsat traseul liber și s-au concentrat la gară. E perfect. Ai telefonul lui Mizdrache?
— Da.
— Coborâm și-i dăm un *bonjour*, să ne țină minte.
Peste patru minute, exact, în biroul Inspectorului-șef sună iar telefonul.

— Alo, făcu Ciripoi, dezabuzat de-acum de-atâtea convorbiri. Cine e? Cum? Da, e aici, lângă mine, dar cine întreabă? Cum? Imediat.

Făcu o mutră lungă și dezamăgită. Mizdrache, care ghicise ce se întâmplase, îi smulse aparatul din mână:

— Da, eu. Cum? Nu se poate, doar ne-am înțeles să vă comunice doamna Hoffmann că suntem de acord cu condițiile. Nu se poate, e o eroare...

— Nu jucați cinstit! striga cineva în pâlnia telefonului, de undeva, din oraș. Ați pus puncte fixe de supraveghere în gară și în piață. Locul este împânzit de agenți. Dacă într-o oră și jumătate nu vă telefonăm, să știți că von Braun este mort...

Tranc! se auzi telefonul care-l făcu pe Ciripoi să îngălbenească.

— Domn' șef, ăștia nu se joacă, am mai spus. Ce facem acum? Am auzit totul. Dacă nu dau telefon într-adevăr?

— Ridică repede paza gării, fă ceva să-i liniștim, probabil că au și ei posturi fixe. Renunțăm. Nu putem risca.

— Dă, Doamne, să nu-i fi șucărit de tot.

Și în clipa următoare izbucni pe ușă, asudat tot, ca la Baia Centrală, sâmbăta, când își făcea abluțiunile rituale ca orice comisar de poliție.

— E-te-te drăcie! Ce-i spun nemțoaicei care stă acum în gara Obor cu Gestapoul după ea? Ce încurcătură, ce încurcătură...

Trecură zece minute penibile. Inspectorul-șef lovi de câteva ori covoarele care-l încurcau în marșul său furios în jurul odăii. Trebuia făcut ceva, dar ce dracu să faci? Dacă nu mai primeau schimbul de prizonieri? Din cât îi cunoștea, nu renunțau ei atât de ușor la oamenii lor! Era vorba de două vieți, nu de una. „Să fim calmi, balonul jos, balonul jos”, își repetă vorba favorită (ori asta de la Ciripoi o auzise?). „Balonul jos, că acum urmează marea scenă cu nemțoaica, să te ții leșin și potop de vorbe, să te ții frecătură, cum o scot la cap, cu ea e mai greu decât cu comuniștii ăștia...”

Telefonul suna ca la pompieri, tare și alarmant.

„Doamne ajută”, își zise Inspectorul și o luă înainte, violent, cu o siguranță care trebuia s-o calmeze pe secretara lui Braun.

— Doamnă Hoffmann, alo, aloo, vă rog să mă ascultați, am luat măsurile de rigoare, am evacuat gara, nu va mai fi nimeni în jur, nu vă alarmați, ne-au cerut alt termen, într-o oră și jumătate vor da alt telefon, nu vă alarmați, vă rog eu să fiți sigură că nu se întâmplă nimic, diseară o să beți un coniac împreună cu dânsul, vin și eu, să fiu al dracului (asta o spuse pe românește, pentru că îi vorbea când în germană, când în limba hamalilor din gara Obor). O să vedeți, vă dau cuvântul meu de onoare...

curioși la paznicii înarmați de pe bancheta din fața lor. Niște mutre, să-i iei la palme. Fumau nepăsători, nu aveau aerul că se vor ocupa de *ultima toaletă*, cum bănuiau. Nu li se spusese nimic.

— Unde ne duceți? întrebasese Amariei în cele din urmă.

— Un transfer. Atât știm, vă ducem la Obor.

— Ce transfer?

Paznicul nu mai răspunsese, habar n-avea. Se gândeau amândoi că se întâmplase ceva deosebit. Le schimbaseră hainele de pușcăriași cu hainele de oraș, călcate, puse la punct, cu cămăși curate, cravate, țiera mai mare dragul.

„Nu ne execută?” întrebasese Amariei pe celălalt.

„Nu cred.”

„De ce nu crezi?”

„Pentru că mai era apelul, cererea de grațiere din oficiu,ăștia nu se grăbesc, când e vorba să te omoare, te omoară cu acte în regulă...”

Mașina umbla de mult cu ei, prin fereastra zăbreliță intra un aer rece de iarnă, care mai primenea atmosfera din mica dubă metalică, plină de fumul țăgarilor paznicilor. Se opriseră într-un loc, se auzeau voci agitate, fluier. Cineva striga în gura mare:

— Vă arăt eu vouă, bolșevicilor! Unde e șeful de stație? De ce nu e la post? Sabotați, ai? Răpiri ca-n filme, ai? O să vedem noi cum o să se termine cu toate astea...

— Unde suntem? mai întrebasese Amariei.

— La gara Obor.

— Și ce facem aici?

— Pe dracu facem, stăm, deocamdată...

Paznicii își mai aprinseră câte o țigară. Pentru cei doi prizonieri nu era cel mai plăcut lucru să stai să aștepti, să nu știi ce ți se întâmplă. Cei din Jilava îi asiguraseră că nu mergeau la ceva rău. De obicei, în curtea din spate se executau sentințele capitale, așa că nu avea rost să-i care în altă parte dacă ar fi fost să termine cu ei. Ciudat era faptul că nu le era frică la niciunul. Senzația aceasta trecuse. După pronunțarea sentinței urmase un fel de gol în stomac, și ceva ce semăna cu ceea ce trebuia să simtă un om care se îneacă. Sigur că lucrul nu se putea întâmpla atât de rapid, că justiția avea formele ei complicate, deci timp ar mai fi fost, pe urmă nici cei de afară nu ar fi stat cu mâinile în sân, și iată acest transfer era un semn că ceva se întâmplase, dar tocmai atunci când te crezi mai aproape de salvare, lucrul devine mai primejdios.

Mașina se urni din loc, unul din paznici întrebă prin vizetă pe șofer:

— Încotro, camarade?

— La Prefectură, așteptăm dispoziții. Chestia s-a borșit...

Ce adică se borșise? Amariei și Mardare se priviră câțva timp fără să poată să-și dea unul altuia vreun răspuns.

Exact peste un ceas și jumătate, aceeași voce răstită de bărbat îl anunță pe Mizdrache la același telefon, că organizația comunistă în numele căreia vorbea îl însărcinase să se aducă la cunoștință că abia peste trei sferturi de ceas le va comunica unde va avea loc schimbul de prizonieri. Era inutil să-i reamintească lui, în calitate de Inspector-șef, înalta responsabilitate ce-i revenea pentru viața lui von Braun. Orice încercare de a supraveghea schimbul de prizonieri cu agenți era fatală.

— De unde a vorbit? îl întrebase pe Constantinescu.

— Dintr-o casă particulară.

— Deci, așa cum știm de multă vreme, au o rețea întreagă de adrese clandestine, deci o organizație bine pusă la punct. Bravo, Mișule, mi-ai plăcut! Și domnul Ciripoi îmi spune că nici mama lui nu scapă să nu fie trecută în cartea de imobil. Dar despre asta o să mai vorbim noi... L-ai înregistrat?

— Da, dar să știți că mare lucru nu facem. Vorbește mascat.

— Cum adică?

— Acoperă telefonul cu o batistă...

— Să știe ei că putem să le luăm și amprenta vocală?

— Probabil că știu, probabil, și mai sigur, că au oameni și în poliție...

— Nu e rău, domnule, nu e rău, știți că asta mă face să mai întineresc! Prea ne mergea bine...

Peste trei sferturi de ceas fu comunicat noul loc de schimb: gara Filaret, trenul de Giurgiu, ultimul vagon, orele 19,50. Niciun minut mai devreme, niciunul mai târziu, la capătul vagonului, după ce se vor urca cei doi, pe partea opusă va coborî von Braun.

Vocea repetase avertismentul:

— Orice încercare de mistificare se termină prost...

„Măcar să mă duc să-i ies înainte, gândi Mizdrache. Să-l văd și eu cum arată după detențiune. Trebuie că e verde. Ia, mai bine, trimete-l dumneata pe Ciripoi, că ăsta e bun de gură, are papagal, îl mai înveselește...” Stătu o secundă și mai reflectă: „De înveselit îl înveselește, dar în ce limbă...”

Sună nemțoaica, a cincea sau a șasea oară în acea zi.

— Da, doamnă, spuse. Am ridicat orice supraveghere. Peste trei sferturi de ceas puteți să-l revedeți în gara Filaret... Nu știți unde e gara Filaret? Vă iau eu cu mașina, nu aveți nicio grijă, sper că o să veniți singură. Orice persoană în plus ar pune viața maiorului în primejdie. Ne-am înțeles. Să vă iau peste zece minute? Cum, de unde știu adresa dumneavoastră? Da' ce? Noi suntem Armata Salvării, ori Siguranța Generală a Statului? Cunoaștem, doamnă; de toate pentru

toți, oho, câte cunoaștem! Cum spuneți? Ei, în cazul domnului Braun nu ne-a trecut prin minte că va fi răpit, pentru că, dacă ne trecea, acum băieții aceia erau unde trebuie, nu stăteau de vorbă cu dumneavoastră. Că alte lucruri mai bune nu mai au de făcut. Atunci, ne-am înțeles...

*

Afacerea se încheiase. Se aflau cu toții în *Mercedesul* maiorului. Se priveau în tăcere. Pe fața lui von Braun nu se putea citi nimic. Îl stăpânea o mânie surdă, totul i se părea o farsă de prost gust, un fel de operetă jucată pe o scenă din Balcani. Nu-i fusese nicio clipă teamă, dar ceva îl uimise. Unde era prestigiul armatei germane? Să ți se întâmple una ca asta, unde? În Franța ar mai fi mers sau în Italia, dar aici? Lucrurile aveau să se afle, toate aceste anecdote care încep să circule nu fac bine unei reputații. Prea îi crezuse pe români niște oameni de doi bani. Și iată-l pe el, ditamai maior în SS, omul care vârase groaza în organizațiile clandestine din Polonia, coborând dintr-un vagon păduchios de tren, ca o persoană oarecare, în schimbul a doi adolescenți pe care-i zărise în treacăt, și asta numai pentru că o curiozitate ciudată îl făcuse să nu se înfrâneze. Niște lucrători probabil,ăștia erau comuniștii despre care auzise din comunicare? Lamentabilă situație.

— Cum vă simțiți? Întrebare protocolar și prudent Mizdrache.

— Bine, bine...

Maiorul îi făcu semn lui Kurt să dea drumul mașinii. În jur nu se afla nimeni, era mai bine, niciun om de la Ambasadă, niciun gestapovist, numai femeia asta, Gerda, și tipul nesuferit de lângă ea, șifonat și el, dar parcă satisfăcut secret de ceea ce pățise.

— Sper că nu v-au brusc.

— Nu! răspunse maiorul plictisit.

— Ne puteți da o relație, ceva despre operația propriu-zisă?

— Nu ați vorbit cu șoferul meu?

— Evident, el a povestit atacul de la Snagov-sat, la barieră, dar și-a pierdut cunoștința, și în afară de semnalmentele a doi șoferi de pe un camion cu petrol nu mai știe nimic. Poate dumneavoastră.

— Doi tipi înarmați m-au drogat. Cloroform. M-am trezit într-o casă oarecare, fără nimic caracteristic. Am discutat în germană cu un domn în vârstă, îmbrăcat corect în haine gri, care mi-a luat și servieta cu acte, cerându-mi voie să și-o însușească. Actele care conțineau date secrete cred că nu vor mai putea fi recuperate. Tipul mi-a declarat că a învățat germana la Cernăuți și la *Evangelische Schule*...

— E interesant, voi reține toate acestea. La aducerea dumneavoastră în gară ați reținut cumva traseul?

— Nu cunosc orașul și chiar dacă l-aș fi cunoscut nu puteam vedea

nimic. Am fost legat la ochi cu o bucată de stofă neagră. Știu că am locuit la etajul I, am coborât niște scări. O curte lungă, o poartă care scârțâia, pavaș prost, piatră de râu...

— Probabil undeva la periferie... Nu ați reținut ora, la cât v-au transportat spre gară? Era seară sau ziua?

— Cred că în jurul orei 19,30...

Mizdrache tresări.

— Vreți să spuneți că nu v-au transportat de două ori?

— Exact. O singură dată...

— E bine de știut... Pentru că noi am încercat să vă recuperăm la orele 17 în alt loc, dar erau în alertă, ne-au telefonat. Încă ceva, vă rog să nu vă supărați că vă întreb atâtea lucruri, dar aș vrea să vi-i ofer la rândul meu pentru a-i interoga dumneavoastră și Gestapoul dacă am putea pune mâna pe ei... Ați reținut chipul vreunuia dintre ei? În afară de persoana în vârstă care a discutat cu dumneavoastră?

Braun se gândi puțin. Era obosit, cuvintele celui alt, ușoara spaimă din ochii Gerdei îl umileau.

— Cred că au fost patru paznici. Tineri, nu i-am văzut prea bine. Fețe obișnuite, îmbrăcați modest. Unul era mai scund. I-am reținut și numele, Goliath îi spuneau, poate era un pseudonim, sau o aluzie la statura lui mică...

— Goliath, deci, iată un indiciu. N-ați reținut niciun alt nume?

— Nu.

— Nici vreo caracteristică sau o defecțiune fizică?

— Nu, nimic din toate acestea. Păreau niște tipi șterși, fără personalitate. De altfel, nu-i vedeam decât un minut, cât îmi aduceau mâncarea. Nu erau nici prea vorbăreți.

Mizdrache făcu socoteala cât durase detenția maiorului. Cinci zile...

Mai întrebă ceva:

— Au schimbat domiciliul în care vă reținuseră?

— Nu.

— Deci, v-ați trezit, de la Snagov, direct într-o odaie necunoscută.

— Exact. Mai aveți întrebări?

— Nu, domnule maior. Sunt numai dezolat de cele ce vi s-au întâmplat. În ce mă privește, privind serios chestiunea, cred că noi, cei din poliție, ar trebui să ne dăm demisiile.

Atunci se auzi pentru prima oară glasul secretarei maiorului, care tăcuse:

— Dar de ce să vă dați demisiile? Măine seară sper că domnul von Braun va avea plăcerea să vă revadă la Ambasadă.

— La Ambasadă?

— Da, la Ambasadă. Veți primi un înalt ordin german.

Mizdrache avea umor, dar nemțoaica asta sărea peste cal.

— Glumiți, doamnă. De ce m-ar decora Marele Reich tocmai acum?!

— Cum pentru, ce? Pentru distrugerea postului clandestin de radio *Muntenia*. Așadar, mâine seară la orele 20, la Ambasadă, vă așteptăm. Azi am primit telegrama de la Berlin. Vine cineva de acolo, va fi o mică recepție. Sper că șeful meu se va simți foarte bine și va participa... Poate vine și domnul Killinger...

Mizdrache îi sărută mâna și înțelese că trebuia să coboare, pentru a-i lăsa singuri pe cei doi.

— Așadar, domnule maior, exprimându-mi încă o dată plăcerea de a vă fi revăzut după o asemenea neplăcută întâmplare, nu-mi rămâne decât să aștept ziua de mâine.

Cobori, după ce Gerda îi spuse lui Kurt să-l lase undeva pe un trotuar, după care mârâi de unul singur:

— Țștia joacă și mai tare! Sufocant!

*

Colonelul privi trenul care se îndepărta. Cei doi se aflau lângă el. Își strânseseră mâinile bărbătește, fără multe cuvinte. Motocicleta cu ataș aștepta alături.

— Bine ați venit de pe lumea cealaltă, le spusese. Cum a fost?

— Mersi, prost, răspunsese *Mardare*, care era mai al dracului la gură.

— V-au bătut bine?

— Puțin, cu grijă, făcu și *Amariei*, acru. Nu au avut vreme. De fapt, se grăbeau să dea un exemplu.

— Suiți în ataș!

Se urcară. Noaptea de iarnă avea o moliciune neașteptată. Nu era frig.

— V-a fost frică? mai întrebă Colonelul.

— Da. Nici nu se putea altfel. A scăpat careva?

— Nu v-au spus?

— Pe *Fusulan* l-am văzut căzând lângă mine, zise *Amariei*. L-au lovit în stomac, a căzut în genunchi și asta a fost tot...

— A murit și *Gheorghe Gheorghe*, zise Colonelul.

— Știam că a mai fost unul. Ceilalți? întrebă *Mardare*.

— Nu știm nimic, nu au dat niciun semn până acum. Mai așteptăm. I-ați văzut fugind?

— Da, ei au apucat marginea rampei, au tras din mers și au ajuns la acoperiș, pe acolo au scăpat, au sărit într-o curte care dădea spre un câmp, probabil...

— Pot fi răniți, ascunși?

— Cine știe? Încotro mergem? întrebă iar *Amariei*.

Le dăduseră câte o șubă mare de oaie și șepci de ceferiști, ca să le

acopere hainele.

— Într-un sat pe aici, pe aproape, dacă oi mai nimeri pe întunericul asta.

Se zăreau într-adevăr câteva luminițe sărace la geamurile acoperite cu țoale care lăsausă să scape pe margini puțină strălucire a lămpilor.

— O lună nu vă mișcați. După asta o să vină cineva să vă aducă iar în București. Probabil că umblă după voi. E careva rănit?

— Nu, eu am avut o mică zgârietură, dar la anchetă mi-a trecut, răsse Amariei.

— Și ce-o să facem atâta vreme degeaba?

— Dormiți, reteză net Colonelul. E vremea să mai stați degeaba.

— Asta-i bună, mârâi unul dintre ei. Și cam câte zile credeți că mai aveam până ne trimiteau în Valea Piersicilor?

— Putea să treacă și o lună.

— Bine ne-ar mai fi stat cu pătrunjelul în gură! făcu Mardare, hâtru.

— Glumiți, glumiți, dar nu-i de glumă, probabil că au turbat acum...

— Le trece.

Ajunseseră. Ulițele erau pline de noroi. Vehiculul aluneca, roțile scăpau când într-o parte, când în alta. Colonelul înjura de mama focului. Se auziră niște chiote de la o cârciumă.

— La ăștia ce le pasă! zise mâniat Amariei.

— Când s-or înscrie și ei în U.T.C., atunci să le țineți socoteala, le-o reteză Colonelul, și-acuma, gura mică, că n-am chef să știe nimeni că omul la care vă duc are oaspeți.

După un sfert de oră de ocolișuri ajunseseră într-o ogradă mărginașă. Un om cu un felinar îi aștepta la capătul curții.

— Pe aici, pe aici, domnule Colonel.

Străbătură o curte lungă și îngustă. Era un noroi indescritibil. Mirosea a paie tocate, totul se deslușea vag în conturul slabei lumini a felinarului. Lătrau niște câini la un vecin îndepărtat.

— E un loc izolat, mai spuse Colonelul. Nu aveți voie să ieșiți decât noaptea, și anume după orele 12, să faceți o scurtă plimbare în jurul casei. O să vă trimit gazete și scrisori, dacă le aveți la cutia noastră poștală, cum ne-am înțeles. Dar, în general, nu e bine să corespondați cu rudele în săptămânile care urmează. N-o să fie foc. Ai un radio, nea Ioane?

— Unu cu galenă, zise săteanul.

Era un bărbat uscat, nebărbierit, cât îi arătase chipul lumina săracă a felinarului. Umbla cocoșat, suferea de un reumatism la șira spinării.

— Bun și ăla, mai auzim câte ceva, zise Mardare.

— De mâncare ce le dai?

— Am tăiat porcul de Crăciun, am podul plin, că doar

dumneavoastră mi-ați dat banii pentru el. Nu m-ating de ce-i al...

Vrusese să zică *al partidului*, dar se opri.

— Ar mai fi așa, o puicuță acolo, o mămăligă, o ciorbă de fasole, ne descurcăm noi, că dâșii n-or fi boieri, ci oameni de-ai noștri, sârmani...

Urcară câteva trepte de lemn pe un ceardac plin de funii de ceapă, ardei și usturoi. Gazda deschise o ușă care scârțâi greu.

— Asta-i odaia din față, focul vine de dincolo, să n-aveți grijă, nu trebuie să umblați după coceni ori lemne. La mine nu vine nimeni, că lumea mă știe de ursuz ce sunt, muierea e surdă, mută, nu vorbește, a dat și o gălbează în ochii ei, nu vede. Taman bine, răsese țăranul de unul singur. Pofțiți, pofțiți...

Puse felinarul pe masă, aprinse o lampă și noii sosiți văzură patul tare, acoperit cu o cergă roșie și tablourile din pereții coșcoviți: o nuntă, cu mireasă, ginere, naș și nașă, cu făclii de cununie. Se așezară pe scaune, bătrânul se lăsă pe o ladă și-i privi:

— Oliu, ce tineri sunt, domn' Colonel. Și de ce fug ei de lume?

— Au păcate grele, spuse cel întrebat. Lasă-ne puțin singuri, că pe urmă trebuie să plec...

Gazda îi părăsi.

— Nu v-am întrebat: ce s-a întâmplat cu postul de radio?

— Detonatorul nu a funcționat cum trebuie, spuse Amariei. S-a stricat ceva, l-au capturat aproape intact.

— Nu-i o pradă cine știe ce, dar, oricum, se pot trage niște concluzii. La interogatoriu ce ați mărturisit?

— Ceea ce știam, adică foarte puțin. Nume nu am dat, am spus că nu ne cunoaștem decât noi doi, restul făcea alte lucruri.

— Și s-au mulțumit cu atât?

Mardare ridică privirile lui verzi, avea niște ochi care se abureau, cum îi spunea logodnica lui câteodată.

— Doar nu ne suspectați...

— Nu vă suspectez, vreau să știu ce vi s-a întâmplat, asta e tot. Chiar dintr-o astfel de înfrângere se poate învăța câte ceva. Te supără?

— Nu...

— Atunci, la revedere, plec, o să comunicăm printr-un curier. O să se recomande: Grădișteanu. Grădișteanu de la Grivița. El o să v-aducă bani și comunicările pe care le face Centrala. Presă și celelalte, de altfel, uitate, vă las ceva mărunțiș pentru orice eventualitate, și noile voastre acte. Tu, îi spuse lui Amariei, te numești Nicolae Rușinaru, și tu, Mardare, Ozun Gheorghe de la Scheii Brașovului, sunteți rude cu gazda. Numele lui este Ghiță Cristofor, agricultor. Ați venit aici pentru că unul din voi e în concediu de la întreprinderea IAR, actele le găsiți în buletin, iar tu, Amariei, suferi de plămâni... E în regulă, nu?

— În regulă.

Își strânseseră mâinile și Colonelul plecă. La poartă, condus de bătrânul Cristofor, îl mai rugă pe acesta, glumind ca între bărbați:

— Și ai grijă de ei, că sunt tineri, să nu se încurce cu vreo fătucă dup-aci, că asta nu prinde bine la nimeni.

Țăranul râse tare, bătându-se cu palmele pe coapse, cum făcea când se simțea bine dispus.

— De, că ăștia și-or ales altă meserie: vor să schimbe lumea și nu prea au vreme de altceva!

*

Marile saloane ale Ambasadei Germaniei din Calea Victoriei arătau ca în zilele bune de sărbătoare. Dincolo de lungile perdele negre de camuflaj luceau candelabrele de cristal de Murano și lampadarele bine lustruite. Chelneri tăcuți serveau gustări în lunga sală de mese. Se făcuse și un bufet rece alături, dar toată lumea prefera serviciul în picioare, adusul sandvișurilor și paharele de șampanie de la grup la grup. Smochinguri negre, uniforme românești, rochii lungi argintii, militari și civili germani care o mai rupeau pe românește, câțiva miniștri care vorbeau franceza ori germana cu destulă ușurință, câteva personalități ale vieții culturale, actori și muzicieni, un celebru sculptor care vorbea cam tare, ca să fie auzit, poate și pentru că era ușor grizat, multe femei elegante puse pe ochit câte un domn cu influență, măcar șef de cabinet dacă nu altceva. Baronul Killinger se scuzase că nu poate veni; sosise în schimb un colonel, Müller, direct de la Berlin, cu o servietă plină de ordine și decrete. Secretarul baronului, plastron, frac și un obraz ras sângeros, bătu ușor din palme ca să potolească rumoarea și privi uniforme generalilor aflați în fața sa, și ei plini de decorații germane.

— Doamnelor și domnilor, încep într-o românească destul de bună, am plăcerea să vă exprim cele mai bune urări ale Führerului cu prilejul ceremoniei noastre în numele trimisului său extraordinar, colonelul Müller...

Se auziră ușoare aplauze, vătuite de mănușile de piele și catifea.

— Cu acest prilej, marele nostru conducător vă urează sănătate și dorește ca la victoria finală să fim cu toții, laolaltă, ca să sărbătorim acest măreț triumf. Profit de prilej pentru a omagia pe distinsul dumneavoastră conducător, Mareșalul Antonescu, căruia îi dorim de asemenea multă sănătate și succese în activitatea sa statală atât de prețioasă, iar dumneavoastră vă adresez în numele meu și al celor pe care-i reprezintă cele mai bune urări.

Aplauzele îl întrerupseră iar pentru câteva secunde.

„Ce lume”, gândea Mizdrache, privind-și ministrul, care lăsase tava cu icre și încremenise cu paharul de șampanie în mână. „Mâine omul meu o să aibă o indigestie de n-o să se vadă, exagerează,

domnule, exagerează. Unde-i Ciripoi să vadă ce mese dau ăstia, să se șteargă cu șervetul, ca mitocanii, pe mâini și să-l arunce peste icrele negre...”.

— Îmi permiteți acum să citesc lista celor decorați cu prilejul micii sărbători camaraderești...

Gerda și von Braun se apropiară de el prin mulțime. Secretara maiorului era îmbrăcată într-o superbă rochie albă cu trenă, o centură argintie îi înconjură mijlocul puternic de femeie care făcuse echitație. Pășea absentă printre musafirii Ambasadei și saluta rece în dreapta și-n stânga. Braun, palid, slăbit puțin, cu o privire care te îngheța, saluta la rândul lui pe cei din jur. Cei mai mulți aflaseră ce pățise, dar arătau multă nepăsare.

— Ei? întrebă Gerda, ajungând lângă Inspector.

Mirosea bine a parfum, ceva ce nu se găsea în București, și le-ar fi trebuit și amicelor sale...

— Este o ceremonie impresionantă, spuse Mizdrache, sărutându-i mâna. Vă mulțumesc că dumneavoastră și cu domnul von Braun v-ați gândit la mine și că m-ați propus pentru decorare. Asta îmi va ajuta mult, am și eu superiori țâfnoși... (Era să zică: „Îl am pe găgăuța ăsta de ministru, plin de icre negre și de ifose, dar pe câți nu-i am pe cap, mă storc ca pe o lămâie, o decorație face mult la casa omului”, dar se stăpâni și își înghiți vorba.)

Von Braun îl luase de braț și-i zâmbea cu o amabilitate acră:

— Ei, parcă e ceva mai bine aici, nu într-o odaie necunoscută, cu două arme îndreptate spre tine, zise în germană.

— Doamne, ferește-ne, glumi Mizdrache.

Se citise lista de nume până la jumătate. Secretarul Ambasadei prezenta cu o înclinare a capului colonelului Müller pe cei decorați: ofițeri germani, ofițeri români și persoane civile. Veni și rândul lui Mizdrache. Inspectorul-șef se prezenta bine, avea un mers elastic, părea destul de degajat, pe chipul lui se citea și puțină ironie, pentru că încă nu uitase întâmplările ultimelor zile. „Ciudată mai e și viața asta! Multe isprăvi am mai făcut și eu, dar nimeni nu m-a băgat în seamă, e drept că m-au mai avansat, mi-au dat niște tinichele, dar ca să primești o înaltă distincție germană taman când ți-au furat omul cel mai prețios de lângă tine, este o chestiune, domnule, cine a zis: «n-ai baftă, degeaba te omori», mare vorbă a zis.”

Colonelul Müller avea o față ca pergamentul, nu i se clintea un mușchi pe obraz, părea că trece cu privirile prin el. Era nervos și îndemânatic. Totul trăda în operația decorării o veche ocupație. Mizdrache asudase, era cald, abia aștepta să dea pe gât un pahar rece de șampanie frapată bine, cum știa ăstia s-o frapeze, după aia să meargă la Jo-Jo, s-o mai întrebe de sănătate. Mulțumi celui din fața sa printr-o înclinare a capului, îi strânse mâna, luă etui-ul de catifea în

care se găsea decretul de decorare cu stânga și se retrase în mijlocul mulțimii de oameni care-l absorbii.

Von Braun îl întâmpină ca să-l felicite încă o dată, strângându-i mâna cu o energie suspectă:

— Domnule Mizdrache, te felicit, te felicit, fără dumneata poate nu mi se oferea acest prilej fericit de a-ți strânge mâna.

Avea un zâmbet crispat. Gerda știa la ce se gândește acum, la situația fără ieșire în care se aflase și de care probabil că acuza pe toată lumea.

„Porcii ăștia, monologa Braun în gând, puteam să fiu mort și lor puțin le păsa, s-ar fi făcut un mic scandal și cu asta, gata. Nu există niciun fel de siguranță nici aici, nici în altă parte. Toți ne urăsc, toți vor să scape de noi și nu ne mai învățăm minte că trebuie de la început o mână tare, teroarea este singura metodă de a învia bătrânul cadavru care se numește Europa, cu masonii ei, cu toți trădătorii ăștia. Porci, porci, asta sunt cu toții, uită-te la Inspector, ce minte poate să aibă? Ce idei pot să treacă prin capul lui de animal inferior?”

Dar dacă maiorul ar fi putut să citească gândurile interlocutorului său, ar fi auzit și el o revărsare de invective nu mai puțin neplăcute.

„Uită-te la nemțotei, Mizdrache, grași, nădușiți, plini de cârnați și de bere, cu ăștia or să ne ia dracii pe toți, cu ei de gât vom ajunge la judecata de apoi, mama lor cu cine i-a adus aici, că nu mai scăpăm de ei...”

Și, cu un surâs încântător, o luă pe Gerda de lângă von Braun și-i șopti confidențial:

— Frau Gerda, profit de împrejurarea asta ca să vă invit la dans în salonul alăturat.

Ceremonia decorărilor se încheiase și prin perdelele date deoparte de un valet se auziră primele acorduri ale unui vals leșinat.

De fapt, totul fusese îngrozitor, dacă se gândea bine. Întâi senzația că vagonul în care te afli s-a desprins de restul trenului, căderea ancorei de fontă care zdrăngănea pe rambleu, apoi încetinirea diabolică, scârțâitul de osii, intrarea celorlalți doi în vagonul unde se aflau ei și strigătul lui Gheorghe Gheorghe:

— Dacă vă interesează, ne-au încercuit, ne dirijează spre o rampă. Ce facem?

Marcel Petrișor privise prin mica fereastră a vagonului. Totul era perfect aranjat. De la 60 la oră, vagonul rula cu 40. Lovi cu patul automatului podeaua de lemn. Rezistă.

— Căutați o rangă, ceva, cu care să spargem scândurile.

Virgil Horumba scotoci prin vagon. Găsi un târnăcop uitat de cine știe cine acolo. Podeaua rezista.

— Ce vrei să faci? întrebă Fusulan.

— Să cobor...

— Pe unde?

— Prin podea...

Cel mai calm era Amariei, care strângea postul, trăgând antena înăuntru, ajutat de Sandu Mardare.

— Acum totuna este, calm, băieți, calm...

Marcel Petrișor reușise să scoată o scândură, celelalte cedară după câteva minute. Se făcuse un loc bunicele.

— Aruncați postul în aer, porunci Gheorghe Gheorghe. Fusulan căută detonatorul, îi potrivea sârmulițele, nu mergea ceva. Probabil că cilindrul de trotil se umezise.

Acum, când își aducea aminte de toate aceste amănunte, Marcel Petrișor își spunea că mai bine l-ar fi aruncat pe calea ferată, poate l-ar fi găsit vreun om de-al lor și ar fi ascuns cele două geamantane. De fapt numai blocul cu acumulatori trebuia distrus, restul nu făcea prea multe parale. Vagonul rula acum cu 25 km la oră.

— Care-i dă drumul în jos? întrebă Horumba.

Nu răspunsese nimeni. Vru să încerce Fusulan. Nu încăpea prin scândurile smulse. Îl amețea și privirea rambleului care aluneca sub ei.

Amariei încercă și el, dar se întoarse spre ceilalți.

— Mai bine ne blocăm în vagon și tragem cât putem, altă scăpare nu e...

— Eu încerc, spuse Marcel Petrișor. Virgile, sări?

— Săr...

— Bine. Ce facem cu postul?

— Nu merge detonatorul, mai zisese, enervat, Fusulan.

— Mai încercă!

Marcel Petrișor își luase automatul și se lăsase în jos. Contactul cu

rambleul nu fu din cele mai plăcute.

— Dar voi ce faceți?

— Vă acoperim, le mai strigase Horumba celorlalți. Venim din urmă spre rampă.

Într-o secundă dispăruse sub vagon.

Cei rămași înăuntru auziră megafoanele lui Ciripoi care striga printr-o porta voce:

— Predați-vă! Nu mai aveți nicio scăpare! Predați-vă, nu opuneți rezistență! Nu opuneți rezistență!

— O să vedeți voi predare, mârâise Gheorghe Gheorghe. Băieți, măcar să le arătăm cum se trage cu o armă automată.

Vagonul încetinise de tot, pătrunsese pe o rampă circulară și când ajunsese în mijlocul ei, se auziră tampoanele ciocnindu-se ușor.

— Calculat la milimetru, spuse Mardare.

În minutul următor, rampa începu să se învârtască. Din ce în ce mai puternic. Asta era un lucru neprevăzut pentru cei dinlăuntru.

— Vor să ne amețească, la pământ, pe podele, măriți spărtura! ceru Mardare. Repede, vagonul ne acoperă bine. Ei se așteaptă să deschidem ușa plumbuită. Trageți din mers când ieșiți de sub roate...

Rotirea turbată a vagonului îl culca la pământ, dar Fusulan reuși să mărească gaura cu furia disperării, smulgând încă două șipci din podele.

— Acum ne odihnim puțin, toată lumea stă culcată până se oprește morișca asta, mai spuse Gheorghe Gheorghe. Pregătiți-vă armele și încărcătoarele...

Trecură cinci minute lungi și înspăimântătoare. De undeva, din dreapta vagonului, se auziră primele împușcături. Mardare se agăță de mica fereastră și privi afară. Marcel Petrișor și cu Horumba trăgeau de pe acoperișul Depoului.

— Acum, băieți, vor crede că am părăsit vagonul.

Se aruncară unul după altul prin spărtura din podea, lovindu-se de petrișul plin de petrol. Armele scoteau scânteii, izbite de șinele de fier. Vagonul încă se învârtea lent pe rampa mișcătoare. Stătura lipiți unul lângă altul câteva clipe, ca să se orienteze. Oamenii lui Ciripoi trăgeau spre acoperișul Depoului. Gheorghe Gheorghe văzu primul agent trăsnit de focurile automatelor celor doi, un bărbat vânjos care se ridicase în picioare ca să tragă mai bine, dar oferise astfel o țintă vie, căzu și al doilea în stânga, luat din aceeași mișcare a pistolului automat.

— Acuma trageți, băieți, strigă Mardare și arma lui începu să răpăie.

Surprinși, oamenii comisarului trebuiră să facă față la două focuri în același timp. Era momentul să părăsească rampa. Fusulan fu secerat din aer când vru să sară peste marginea mișcătoare. Îl culcaseră ca pe

un snop. Furios, Gheorghe Gheorghe îl trimisese pe lumea ailaltă pe ochitor cu o salvă scurtă, pe urmă se adăposti în șanțul plin de zăpadă și apă de alături. Se risipiră cât mai departe unul de altul. Mardare trăgea orbește, ținându-i pe agenți culcați la pământ. Când termină primul încărcător își dădu seama că făcuse prea multă risipă de muniție și se potoli. De deasupra Depoului, cei doi, Marcel Petrișor și Virgil Horumba, le făceau semne să caute un culoar spre intrarea de sub ei. Cel care se încumetă primul fu Gheorghe Gheorghe. Peste un minut era culcat la pământ, cu gâtul retezat de un snop de gloanțe. Amariei își dădu primul seama că lupta era pierdută. Lui Sandu Mardare i se blocase pistolul și înjura de mama focului. Rămăseseră patru împotriva a cel puțin douăzeci și cinci de inși. Megafonul nu înceta să-i someze, răstit, asurzitor, vocea lui Ciripoi umplea aerul de o mânie nestăpânită:

— Predați-vă! Nu opuneți rezistență, nu opuneți rezistență!

„Ne vor vii”, gândise Mardare și înjurase iar blestemata de armă care se blocase.

— Ce facem? îl întrebă pe Amariei.

Acesta mai trase de câteva ori, cu economie. Mai avea două încărcătoare mari și late, cu astea se putea rezista cel puțin un sfert de ceas. Pe cei de pe acoperiș îi vânau acum prin focuri răzlețe, trase dintr-o clădire vecină. În scurt timp, Marcel Petrișor și Horumba trebuiră să coboare pe o scară metalică de incendiu și să părăsească incinta Depoului. Urmară câteva salve trase continuu și cei doi nu mai știură nimic despre ei. „Probabil că i-au făcut chisăliță...”

— Ei? întrebă Mardare.

— Cred că e cazul să ne predăm, nu are niciun rost să mai rezistăm.

Vocea comisarului se auzea insistentă:

— Predați-vă! Nu opuneți rezistență! Nu opuneți rezistență!

Se mai traseră câteva focuri spre ieșirea din Depou și se așternu tăcerea. Or fi scăpat cei doi? Erau cumva morți? Tăcere, o lungă și pustiitoare tăcere. Dincolo de șanțul în care se adăpostiseră nu se zărea nimeni. Îi așteptau ca pe iepuri. Trebuiau să aleagă: să fugă drept înainte spre intrarea Depoului și să riște să fie culcați la pământ, sau să fie loviți în spate, pentru că mișcări suspecte se simțeau în dosul vagoanelor și locomotivelor care intraseră la rampa de reparații.

Furios, Amariei se hotărî:

— Haide să ieșim!

Mardare își rupse buzele cu dinții. Mai putea să tragă încă, mai putea trimite doi-trei pe lumea cealaltă, dar prea era inegală lupta.

— Crezi că mai avem vreo scăpare?

— Cine știe? O să urmeze, oricum, ceva foarte neplăcut.

Se mișcară în același timp și aruncară armele, ridicând mâinile. Aceste clipe aveau să rămână, pentru amândoi, cele mai triste

amintiri. O rușine deznădăjduită, crâncenă, le urca sângele în obraji. Era îngrozitor să mergi spre adversar cu mâinile ridicate deasupra capului, era ceva mai rău decât moartea însăși. Amariei scuiptase cu obidă:

— Paștele mă-sii de treabă, mai bine îmi zburam creierii!

— Nu o face pe muieră! zisese Mardare. Acum că ne-am hotărât să ne predăm, asta e situația.

*

Cu zece minute înainte, în timp ce coborau pe scara metalică de incendii, Marcel Petrișor, rănit la umăr de un glonte răzleț, îi spusese lui Virgil Horumba:

— Ia-o înainte, nu trage decât dacă ne întâmpină cu foc, probabil ne cred încă pe acoperiș. Văd o poartă metalică și un depozit de materiale. Pe acolo e scăparea...

Priviseră o secundă spatele Depoului plin de zăpadă murdară, terciuită și drumul de cărămizi care ducea spre o rampă cu patru trepte; de acolo, cu un salt ar fi fost în depozitul de mărfuri. Dincolo de ușa aceea, Maica Domnului, ciocul și norocul...

Horumba sări primul.

— Acoperă-mă! mai strigase spre cel din spatele său.

Ce-l izbise încă de la căderea lor din vagon pe rambleu era fularul pe care-l purta însoțitorul său. Asta era ca nuca în perete în timpul unei bătălii. Uitase în același minut să-i spună să-l lepede, și-acum iar îl observase la gâtul lui. Horumba trecuse peste lespezile curții în goană, aplecat, cu pistolul automat în stânga și încărcătoarele în dreapta. De undeva se trase mult deasupra lui: șase focuri în șir, rapide, scurte, lovind pereții magaziei de mărfuri. Acum Horumba îi făcea lui acoperirea. Un semn cu brațul:

— Dă-i drumul!

Sări și el și începu să fugă. Rana de la umăr îl stingherea, dar nu mai ținu seama de nimic. Zăpada terciuită și alunecoasă îi încetinea pașii. Reuși să sară peste cele patru trepte chiar în momentul când se auziră iar focuri răzlețe. Ciudat, gloanțele nu veneau spre el, era numai zgomotul repercutat de zidurile vechi. Poate că trăgeau în ceilalți.

— Acum, încotro? întrebă.

— Drept înainte e o ușă metalică.

— Perfect, dă-i tu drumul, cât se poate de repede.

Horumba izbucni drept înainte, Marcel Petrișor îi văzu silueta subțire în lumina zilei de iarnă care lua sfârșit. Și iar fularul acela care semnaliza parcă de departe ținta pe care o oferea însoțitorul său. Se traseră câteva focuri repetate și din nou nu se auzi izbirea gloanțelor în pereții din jur.

„Aștia se joacă cu noi, îi trecu prin minte lui Marcel Petrișor. Ne așteaptă la cotitură, asta fac...” Se repezi și el înainte cu violență, ca un sprinter într-o cursă de 100 metri plat. Afară, altă scară! Horumba îi făcea semne dintr-un autocamion plin de scânduri. În două secunde fu deasupra și se culcă lângă celălalt.

— La țanc a picat ăsta aici. Crezi că ne-au văzut?

— O să ne dăm seama imediat.

Apăruse un șofer care părea a nu ști ce marfă încărcase deasupra.

— Curată baftă! zisese cam neîncrezător Marcel Petrișor.

Se auzea motorul care se încălzea greu.

Atunci Horumba îi văzuse umărul scurtei străpuns de un glonte.

— Te-au atins?

— Ușor...

— Să fac ceva?

— Acum nu...

Haina de balon, îmblănită, a lui Marcel Petrișor ascundea deocamdată sângele pe care acesta îl simțea scurgându-se de-a lungul brațului stâng. Nu erau încă salvați. Se mirau numai de tăcerea urmăritorilor și de tăcerea de dincolo de zidurile Depoului. Probabil că pe ceilalți i-au terminat. „Mai bine plecăm și-i lăsam, nu mai riscam atât”, îi trecu prin minte un gând laș, pe urmă simți că se înfurie pe el însuși. Dacă și Horumba gândea așa, ar fi fost rușinos.

— Nu vrei să ne întoarcem? întrebase celălalt. Parcă sunt un dezertor, zisese, ca și când i-ar fi ghicit gândurile.

— Crezi că mai e ceva de făcut?

— Nu, nu mai e nimic de făcut, sunt mijiți și stau liniștiți pe locurile lor. Nu i-ai văzut de sus? Sunt treizeci, poate mai mulți, nu mai era nicio scăpare.

Autocamionul încărcat cu scânduri se pusese în mișcare. Umbla încet pe drumul plin de gropi.

— Mai bine ne-ar curăța și pe noi, acum. Nu pot să rabd toate astea.

Marcel Petrișor plângea înăbușit. Obrazul îi era inundat de lacrimi. Ce trist să pleci de aici când încă mai ai de tras câteva gloanțe! Aruncă pistolul automat într-o grămadă de zăpadă murdară care abia se mai zărea în lumina puțină. Celălalt îl imită, trăgând cu urechea spre Depoul de unde nu se mai auzea niciun fel de foc. Drumul ăsta părea mai degrabă o tristă înmormântare.

— Poți să-mi spui ce se va întâmpla de aici înainte?

Horumba se aruncase cu fața în sus și privea cerul întunecat, negru, din care începuse să scape un fel de fulguială bezmetică. Nu le era frig, nu simțeau curentul teribil al mașinii care începuse să alerge pe o șosea bună.

— Dracu știe. Încotro merge ăsta?

Șoseaua părea pustie. Numai luminile albastre ale farurilor mai aruncau dăre mici, înainte.

— De unde ni s-o fi tras?

— Au aparate gonio; ne-au filat și ne-au luat ca din oală...

— Nu crezi că a fost vorba de vreo cântare, ceva?

— Nu cred.

Mult în spatele lor mergea un fel de rablă, aducând a taxi sau a mașină particulară, dar asta nu le mai spunea nimic, se ținea la o distanță bună, rămânea când în urmă, când se apropia ușor de autocamion.

— Crezi că au murit?

— Cine? întrebă Marcel Petrișor.

— Ceilalți...

— Cine știe? A fost o luptă inegală, tâmpită, după mine. Nu așa se face un război.

— Dar cum?

— Cine știe cum? Noi suntem niște nenorociți de luptători de doi bani. Nici măcar postul ăla nu am reușit să-l aruncăm în aer, sau or fi reușit ceilalți după ce am părăsit noi vagonul?!

Horumba nu-i răspunse. Le treceau la amândoi mii de gânduri prin cap, nu puteau lega nimic, nu se închea nimic. Un sentiment penibil de neputință și de ură îi făcea furioși pe ei înșiși și pe un nevinovat necunoscut. În mod normal, Colonelul trebuia să-i urmeze, să apară măcar câteva clipe în scurtele momente de luptă, dar probabil că nici el nu bănuise ce se va întâmpla și când voise să intervină era prea târziu, cu mult prea târziu.

Peste un ceas și jumătate se treziră la aeroportul Băneasa, părea incredibil, dar așa era.

— Cred că e momentul să coborâm, dacă nu vrem să ajungem într-un beci, zisese Horumba. Te mai doare umărul?

— Al dracului. Mi-a amorțit, sunt și puțin amețit. Cred că am pierdut puțin sânge...

— Ai pierdut destul. Încotro o luăm? Ai vreo adresă, ceva?

— Să mă gândesc...

Săriră pe rând din autocamionul plin cu scânduri. Erau înțepeniți de frig, dar nu-și dăduseră seama.

— Dacă nu facem câte o pneumonie, înseamnă că suntem născuți duminica, zisese Marcel Petrișor. Crezi că putem să ne urcăm într-un tramvai, așa cum arătăm?

Celălalt îl măsură curios. Era întuneric, pe aici, pe lângă aeroport, nu existau tramvaie. Trebuiau să ajungă undeva la capul lui 3 și de acolo vor vedea ce-or să mai facă. Pe lângă ei trecu o mașină de piață, obosită parcă, abia mai târându-și caroseria veche.

— Țștia-și dau duhul până la Sfântul Gheorghe, glumi Horumba, cu

ultimele resurse de bună dispoziție pe care le mai avea.

Îi era foame, îi era frig, ar îi băut ceva tare, un alcool de 50 de grade, ar fi dat de pământ cu totul. Nu-i plăceau înfrângerile, dar asta era situația.

O luară pe jos prin ușoara ninsoare care se stârnise. Aeroportul abia se distingea în întunericul dens, umed. Treceau autocamioane și limuzine, totul părea atât de normal în această zi oarecare a altora și ei trecuseră pe lângă moarte și încă atât de aproape.

După un ceas se aflau la podul Izvor, un tramvai înghețat care părea mai curând un acvariu umblător adus de la Polul Nord îi lăsase în fața Teatrului Nicolae Iorga, într-o stație pustie.

— Ce facem? întrebă Horumba.

— În asemenea împrejurări, Colonelul ne-a spus să nu folosim adresele vechi.

— Și-atunci?

— Din tramvai mă tot gândesc unde să ne aciuăm. Am, așa, rude, ar putea să mă primească, dar m-ar și întreba de unde vin rănit și câte alte chestii... Tu cum stai?

— Prost. O soră, dar are bărbat, copii, prea multă lume, pe Dristorului, 92...

— Nu e bine. Lume multă, vorbărie, întrebări...

— Atunci...

— Să ne mai gândim.

— Crezi că aici e locul cel mai nimerit? Trece lumea, se uită la noi. Nu arătăm prea fericiți.

— Am găsit, spuse celălalt. Unchiu-meu...

— Ce-i cu el?

— *La Șicul parizian*...

— Ce-i cu *La Șicul parizian*, ai înnebunit?

— Nu sunt nebun deloc. E un magazin de croitorie foarte bun pentru așa ceva. Pe Văcărești. Stă singur, nu are ucenici, exact ce ne trebuie. Bineînțeles că n-o să-i spunem nimic, deși el o să ghicească că ne-am amestecat în treburi periculoase, dar îl privește.

— Atunci, haide, care-i tramvaiul? Dar dacă nu ne primește? Dacă i se face frică?

— Nu e atât de fricos, și pe urmă îl conving eu.

— Și celor de la partid cum le dăm o veste?

— Dispozițiile sunt clare. Zece zile, nicio mișcare. Dacă ne dăm seama ca nu suntem filați, atunci scoatem capul, adică dăm un telefon...

— Cui?

— Colonelului, deși în astfel de împrejurări, probabil că-și va schimba și el adresa.

— Ai dreptate. Atunci?

— De încercat, o să încercăm. Am o parolă pentru astfel de împrejurări, dacă răspunde, bine, dacă nu, facem o ultimă încercare la alt telefon. E vorba de un inginer, nu știu cum îl cheamă cu adevărat. Trebuie să întreb doar atât: dacă domnul inginer e acasă și să-i spui și lui că am o comunicare din partea unei mătuși de la Galați, care vine la București peste trei zile... Acesta o să ne dea legătura din nou cu Colonelul, adică un nou număr de telefon. Până atunci însă, niciun fel de mișcare. Știi ce zic eu? Să luăm un taxi. Ai bani?

— Am.

— Am și eu. Oprim undeva, mai la mahala, și dacă mai găsim undeva deschis ne luăm ceva de mâncare.

— Păi ziceai că unchiu-tău...

— El n-are de unde să știe că-i vin două guri la masă. Ascultă la mine, îl cunosc bine, eu n-am să cobor, ca să nu mă vadă cineva cu scurta asta găurită (în tramvai, Horumba îl acoperise tot timpul). Cumpără și două sticle de secărică, e cam pilangiu, îi place să tragă la măsea, dacă venim cu mâna goală se mai strâmbă, deși e om cumsecade, dar așa... Ia niște salam, pâine, cașcaval, pentru câteva zile, să nu zică că suntem milogi, ține banii ăștia... Și dacă te întreabă de unde venim atât de hărtăniți, îi spui că am fost la o nuntă și s-a îmbătat unul și-a tras cu pușca și m-a rănit din imprudență...

— Basme, mutu ne crede...

— Haide, dă-i bătaie, vezi unde găsim un taxi.

*

Atelierul *La Șicul parizian* se afla pe Văcărești, colț cu strada Durostor, o prăvălie janghinoasă, lăsată parcă pe o parte, cu fațada mâncată de igrasie și cu o firmă șuie care nu avea nimic din farmecul parizian anunțat. De când cu războiul, niciun proprietar nu-și mai repara imobilul din pricina amenințării continue cu bombardamentele și cine mai știa la urma urmelor ce se va mai întâmplă azi, mâine, poimâine? Era nouă și jumătate seara. Cartierul, greu încercat în ultimii ani, părea pustiu la ora asta. Mici lămpi electrice camuflate cu albastru lăsau pe trotuarele sparte o lumină săracă. Câteva magazine igrasioase și ele susțineau prăvălia unchiului lui Marcel Petrișor, o băcănie cu obloane trase, un fel de papetărie cu hârtii mâncate de soare în vitrină și vizavi o mică bodegă plină de bărbați ale căror siluete abia se ghiceau de afară prin geamurile asudate. Horumba, cu pachetele la subsuoară, plătise șoferul care-i lăsase la vreo 200 de metri mai sus pe o altă stradă, precauțiune elementară a lui Marcel Petrișor, și se uita în jur. Stătura câteva minute pe trotuar și priviră în urma lor: nu era nimeni. Trecu numai un taxi hodorogit cu un mers hurducăit care opri undeva mai sus, dar nu-i dădură atenție.

— Pe unde intrăm? Întrebă Horumba.

— Dracu știe. Avea aici o cheie, deasupra pervazului, dar cine știe dacă a lăsat-o, uite un bilet în fereastră, ia să vedem ce scrie... Ai un chibrit?

Celălalt îl și aprinsese.

— Ce zice acolo?

— *Sunt plecat în provincie la o nuntă, mă întorc miercuri. Onor clientela e rugată să revie, urma semnătura...*

— Cum îl cheamă?

— Tache Giurgiuveanu.

— Ei, așa trebuie să scrie aici.

— Citește tot.

Horumba mai aprinse un chibrit.

— *Coană Marioară, dă dumneata de mâncare la pășări.*

Marcel Petrișor râse încet.

— Nu-l cunoști, iar a luat-o razna, așa face iarna, muncește tot anul, trage ca un cal și când ți-e lumea mai dragă o șterge pe la rude, în provincie; până nu-i bea și-i mănâncă bine, nu se lasă. Asta e damblaua lui: să cunune, să boteze, pe urmă iar la ac cu ață și la *mai vino, domnule, săptămâna viitoare, că nu sunt de fier, două brațe am, atât...*

Găsise cheia. Era un adevărat noroc.

— Se cunoaște că e om cinstit, zisese Horumba.

— Pe dracu, cred că este, dar n-au ce-i fura. Croitor pentru săraci, are o clientelă de jerpeliți, o să-i vezi când or să ne bată la ușă, niște nenorociți care pentru o sută de lei își întorc hainele pe dos.

Descuie, se mai uită o dată pe stradă și intrară amândoi bâjbâind. Horumba aprinse iar un chibrit.

— Stinge! îi spuse celălalt. Ce, ai înnebunit? De-acum, adio cu lumina, somn de voie până în zori și atât. Ce, vrei să știe vecinii că atelierul unchiului meu e locuit, mai ales când e plecat?

Era frig, se cunoștea că nu se făcuse focul de câteva zile.

— De când o fi dispărut? întrebă Horumba.

— Să ne uităm mâine la foaia de la calendarul din perete.

— Un foc facem?

— Ar trebui. Mai târziu, că se vede fumul.

— O să-ți încălzesc puțină apă, să-ți spăl rana aia de la umăr, pentru că pe urmă cine știe ce mai pățești.

Se obișnuiseră cu lumina încăperii. Prin perdelele ferestrelor intra lumina albastră a becurilor camuflate.

— Încep să mă descurc, zisese Marcel Petrișor. Nu face zgomot, să nu ne audă de afară.

— Mai locuiește cineva în curte?

— Nimeni.

— Asta e foarte bine.

Priviră strada, trotuarul pustiu. Puțin în stânga se zărea o biserică, iar mai încolo, la cinci pași, bodega aceea plină de lume. Geamurile arătau aceleași siluete necunoscute, mișcându-se de colo-colo.

— Faci focul ăla, sau ce naiba faci?

— Imediat, să văd dacă nu e cineva curios pe la uși, pe la ferești.

Glumea.

— Dacă nu găsim lemne?

— Imposibil.

Marcel Petrișor deschisese o ușă spre un fel de culoar de lemn care ținea loc și de magazie. Era mai întuneric, dar tot văzură o stivă onorabilă de lemne tăiate mărunț ca niște chibrite.

— Norocul nostru de-aici o să ni se tragă. Dacă nu luam de mâncare, ce făceam?

— Crezi că nu găsim nimic în afara lemnurilor astea?

— Poate, să căutăm mâine dimineață, pe lumină. Deocamdată miroase a ceapă și a zeamă de varză. De asta suntem asigurați...

Se întoarseră în atelier. Văzură un pat lat, chiar lângă godinul așezat spre una din ferestre. O perdea de pânză înflorată îl ascundea.

— Dormitorul reginei, spuse solemn Marcel Petrișor.

— Una la mână, enumeră celălalt.

Erau aproape veseli, faptul că scăpaseră dintr-o asemenea primejdie le dădea o veselie fără noimă.

Pe godin, Marcel Petrișor găsi un vas cu apă rece, dedesubt puțin gaz într-o sticlă și lemnușele gata să fie aprinse. Îl chemă pe Horumba:

— Dă-i drumul! Mă doare al dracului brațul.

Pe capacul de fontă, o oală cu apă trezită aștepta să se evapore, ca să mai umezească aerul. Horumba descoperise un lighean sub patul unchiului, și-l trăsese afară triumfător.

— După un sfert de oră suntem cineva.

Horumba se descurca ca la el acasă. Lumina săracă de afară lăsa să se ghicească manechinele pe care se aflau două costume de haine puse pe pânză de canafas, țepene și solemn.

— Ce lucrează unchiu-tău? întrebă.

— Vorbește în șoptă... Ce să lucreze? Nu ai citit firma de afară? *La Tache, facem fracuri, pentru nunți, botezuri, haine de comandă și de gata, șepci pentru elevi și ucenici, vestoane militare pentru domnii subofițeri...*

Horumba luase sticluța cu gaz, turnase peste o grămăjoară de cenușă pusă pe o hârtie de ziar și dăduse foc. Peste câteva minute, lemnele începură să duduie plăcut în sobă. O căldură ușoară încălzi atelierul.

— Trai pe vătrai, zise Marcel Petrișor.

— Spune-mi, chiuveta asta nu e înghețată?

— De unde vrei să știi? Încearcă!

Apa curgea. Horumba goli vasul de pe godin, îl umplu cu apă

proaspătă.

— Iată-mă și doctor, să te ții...

Căuta ceva prin dulapul din fundul atelierului.

— Ce dracu faci acolo? mai întrebă Marcel Petrișor.

— Caut o lanternă.

— Crezi că poate să țină el așa ceva...

— Cu camuflajul ăsta, toată lumea are o lanternă.

Nu găsi.

— Vino lângă geam să văd ce ai! spuse.

Marcel Petrișor își aruncase scurta îmblănită pătată de sânge înghețat. Celălalt îl ajută să-și scoată cămașa năclăită, care suna ca o hârtie înghețată. Rănitul scrâșni și scoase o înjurătură zdravănă.

— Ce vezi? întrebă.

— O zgaibă, depinde cât de adânc te-a zgâriat.

Îi puse mâna pe frunte.

— Arzi puținel. Dacă eram deștepți, luam apă oxigenată de la farmacie sau ceva, un pansament...

— Uite că n-am fost deștepți, zise supărat Marcel Petrișor. E bună și mâncarea la ceva, pentru că de aici nu mai ieșim, să știi. Dormim, jucăm țințar, dar afară nu scoatem capul...

— Nici măcar noaptea, ca acum?

— E o idee, să mă mai gândesc. Deocamdată, vezi ce-i cu apa aia, fierbe?

— Încet, încet, o să și fiarbă.

Horumba tot scotocea prin atelier. Căuta niște pânză curată. Nu găsi decât o bucată de căptușeală de mătase. Era bună pentru un pansament, dar vată, vată de unde să ia?

Marcel Petrișor îi spusese râzând:

— Caută pe manechine, trebuie să fie ceva la umerii hainei ăleia...

Fără scrupule, Horumba despică o mânecă și scoase de acolo un pumn de vată.

— Trăiască moda cu umerii drepți! spuse.

Apa era gata. Vârî puțină vată în ea și începu să șteargă umărul rănitului.

— Cum e?

— Ca mângâierile credinței...

— Merge?

— Merge... Apasă mai bine, sper să nu se infecteze.

— Ce-o să spună unchiu-tău când o veni? I-am devastat magazinul.

— Îl privește, să zică mersi, pentru că putea fi și mai rău.

— Te doare? Îl apasă cu degetul.

— Puțin...

— S-a întărit. Ești rău de carne...

— Nu prea.

Puse un tampon mare de vată și înfășură umărul strâns, cu bucata de mătase luată din căptușeală.

— Mă duc la Colțea și dau examen de infirmier.

— Crezi că acolo e vreo pricopseală? Lasă vraja și scoate pachetele cu mâncare, mi-e foame.

— Și mie.

— Ce-ai cumpărat?

— Salam, cașcaval, pâine, muștar, măsline...

— Masă princiară... Dar secărică?

Horumba aduse un scaun, așeză pe el un tipar de haine din hârtie tare, cerată și înșiră cumpărăturile făcute.

— Poftim! Vrei să-ți torn puțin alcool pe rană?

— E o idee. Peste vată, umezește tot! Dezinfectează!

Mâncară cu poftă după aceea, glumind ca și când nu trecuseră prin ceea ce trecuseră.

— Crezi că unchiu-tău vine miercuri, cum a scris pe anunțul de afară?

— De ce întrebi?

— Pentru că ar fi mai bine să nu vină.

— De ce?

— Nu-mi plac lucrurile despre care știu mai mulți inși...

— Nici mie, dar asta e situația.

— E un tip fricos?

— Așa și-așa... Ce vrei să știi?

— Ai locuit aici vreodată?

— Dormeam la unchiu-meu din când în când. Află că știu să croiesc, să calc, să scot petele de pe haine, să fac un pantalon...

Horumba era obosit, de-abia acum simțea o osteneală teribilă și mai ales frigul acela din camionul care-i adusese până la București pe grămada de scânduri.

— Totuși eu cred că ar trebui să dăm mai curând telefonul acela sau telefoanele acelea...

— De unde? Unchiu-meu nu are telefon.

— Atunci trebuie să ies, deși nu e cel mai bun lucru pe care-l am de făcut.

— Stai pe loc până terminăm ce avem câte ceva de mâncat, cu ce o să mai găsim în pivniță și în magazia de alături ne descurcăm. Apă e, lemne, slavă Domnului... Numai să mă lase pe mine umărul ăsta, să nu se infecteze...

Celălalt nu era atât de liniștit cât ar fi vrut să pară.

— Rămân la părerea mea că ar trebui să-i înștiințăm că am scăpat cu viață. Asta este foarte important...

— Virgile, știi ce? Am lucrat de multe ori împreună. Mi se pare că sunt mai bătrân decât tine.

— Cu trei luni jumătate.

— E bine c-ai aflat. Cred că e mai important să nu-i ducem pe polițiști, după coada noastră, la ceilalți.

— Bănuiești că...

— Nu bănuiesc nimic, dar atâta am învățat: că după o astfel de treabă, cu schimb de focuri, cu morți și răniți e bine să stăm ascunși măcar atât cât putem s-o facem. Ești de acord?

— Dar tu nu înțelegi că mă gândesc întâi la tine și chiar la ceilalți? Trebuie să afle că suntem în viață și pe urmă ne dăm la fund...

— Nu, rămân la părerea că e mai bine să ne dăm mai întâi la fund și pe urmă să-i anunțăm că mai existăm.

— Cum vrei...

Era prima lor ceartă de când lucrau împreună.

— Dăm o stingere? De mâncat am mâncat, am băut, ce mai viață de băieți de bani gata ducem...

Fluieră a pagubă.

— Unde dormi? La perete sau la margine?

— Lasă-mă la perete, din cauza umărului. Trebuie să stau pe partea dreaptă.

— Cum vrei.

— Te mai dezbraci?

— Nu e vreme, zise Marcel Petrișor. Simțea că se scufundă parcă în fundul unei ape adânci. Mor de somn, n-o să fie foc, numai trocii ăștia din picioare să-i scot, cât mai pot...

— Și eu pic, ptii, parcă mi-a dat cineva morfină. Noapte bună, dacă mai vrei ceva peste noapte, dă-mi un ghionț. Apropo, tu sforăi?

— Puțin. Tu?

— Știu eu? N-am apucat încă să și dorm și să mă și ascult.

*

Dimineța era călduță, streșinile picurau. Trotuarele fuseseră curățate bine. Lumea părea veselă ca și când ar fi scăpat de iarnă. Țiparul nu avea chef de privit fetele în paltoanele lor de husari și în cizmulițe italiene. Câte una îi mai zâmbea când se simțea privită, dar el nu se uita la ele, avea gândurile lui tâmpite. Cișmigiul era aproape, făcu un ocol, privi într-o vitrină încărcată de pantofi, intră într-o farmacie și întrebă dacă nu aveau cumva aspirine *Bayer*, ceea ce știa bine că nu va găsi; nu se luase nimeni după el. Ocoli pe Știrbey Vodă, privi distrat locuința splendidă a prințului, așezată cu spatele la imensa grădină a Cișmigiului și coborî o alee de piatră care dădea spre lacul înghețat, vânat la ora aceea. Trecu de cuștile unde se țineau vulpile și cei doi urși răpănoși care se jucau pe blocurile de gheață desprinse din malul scurt și întortocheat și-l văzu pe Colonel, cu silueta lui suplă, îmbrăcat într-un palton negru de ștab, cu pălăria pe

ochi, prefăcându-se că numără animalele lacome, cu blăni de culoarea castanei, care rodeau de zor ceva.

— Am întârziat, spuse când ajunsese lângă plasa de sârmă.

— Nu cred, făcu celălalt. Un minut. Merge. Ce e nou?

— Nimic.

— Ai avut vreo coadă, ceva, după tine?

— Nu. Am verificat.

— Bine. Haide să stăm de vorbă pe banca aia. Nu e nimeni, lume nu prea trece, dacă se aşază cineva o luăm spre bustul Maicii Smara sau mergem iar la vulpi...

Se aşezară. Se ivise un soare neverosimil, strălucitor şi fierbinte.

— Bine mai e! spuse Colonelul, întinzându-şi lungile-i picioare.

Avea nişte galoşi nu prea noi, murdăriţi uşor spre marginile zimţate. Îşi scosese mânuşile şi le purta dintr-o mână în alta, cu cochetărie. „Trebuie să fi avut succes la femei, gândi Țiparul, se ține bine la vârsta lui.” Era într-adevăr militar? Cum o fi arătând numele sub care lucra?

— Știi de ce te-am convocat?

— Nu, răspunse mecanicul-auto.

— Aș vrea să-mi faci o mică verificare la Ploiești, unde a căzut postul, la Depoul de reparat locomotive... A trecut nițel timp, n-ar strica să treci pe acolo, uite o legitimație, spui că ești de la poliție și vrei să știi cum s-a desfășurat chestiunea, când cu ambuscada aia. Vezi cu cine vorbești, să nu cazi în laba vreunui agent adevărat care iute te-ar lua de guler. Întreabă pe ceferiști, pe cei de-acolo. Nu le spui cine ești. „Vin de la poliție, domnilor, să-mi povestiți cum a fost...” Înțeles?

— Înțeles.

Țiparul luă legitimația și o puse în buzunarul cu acte.

— Credeți că a fost vorba de o înscenare, că a vorbit careva?

— Nu cred nimic. Vezi ce poți afla. Poate mă înșel eu, poate sunt prea bănuitor. Iei trenul, miroși ce e în jur și întrebi ca și când ai fi de la Siguranța Generală. Nu le trece prin cap că noi o să revenim la locul crimei ca în romanele proaste. Dar am nevoie de o verificare. Mai poți să-mi dai vreo știre de la cei care au scăpat, vă cunoșteți?

— Nu...

— Nici nu știți cine sunt cei din rezervă?

— Nu.

— E foarte bine.

— Nici nu era posibil, doar dumneavoastră spuneți că nu e bine să așteptăm ce face dreapta...

— Se mai întâmplă, puștiule, ca dreapta să știe ce face stânga, fără să vrea. Am plecat, fii atent, nu te da pe mâna lor... Dacă ai neplăceri, știi la ce telefon mă găsești.

Țiparul avea și el curiozitățile lui:

— Și cu postul ce se întâmplă?

— Deocamdată, nimic. Liniște și pace, când va fi totul pus la punct o să vă spunem. Poate că o să mă folosesc tot de voi și la treaba asta.

Se îndepărtă cu mersul lui sigur, egal. Părea un profesor ieșit la pensie, care gusta dimineața de iarnă călduță, ziua superbă cu cer albastru. Țiparul mai privi puțin vulpile din cuști, văzu urșii răpănoși cu blana lor roasă și veche și pe urmă urcă iar pe alea pe care venise, spre strada Știrbey Vodă. Mâncă ceva la un birt din apropiere și pe urmă o luă încet spre Gara de Nord. Trenurile plecau spre Ploiești din oră în oră. Imediat după prânz, se afla în gara petrolieră, evită un control la acte, nu se știe de ce aci se făceau mereu controale, adică el nu știa de ce se fac aici mereu controale, pentru că lucrul era firesc într-o asemenea regiune, și, cu un autobuz hodorogit pe care-l așteptase mai mult de o oră, ajunsese în jur de orele 16 la Depoul de reparat locomotive după mai multe ocoluri. Poate că ar fi trebuit să i se dea un nume, ceva, pe cineva care să-l piloteze puțin, dar dacă se gândea bine, ar fi fost o prostie. Acolo unde cade bomba, adică poliția, e mai bine să vină unul singur, ca el, care să ia lucrurile pe cont propriu.

Trecu pe la secția *Informații*, găsi un șef de stație cam afumat de băutură, întrebă dacă l-ar putea găsi pe domnul Ioniță Dumitru care, evident, nu exista.

— Lucrează la noi? întrebase ceferistul.

— Da, așa mi-a zis. I-am adus de la maică-sa un bilet. Are o înmormântare în familie.

— Intră și dumneata și întreabă în Depou, poate îl știu ăia de acolo, lucrează atâta lume pe aici...

Nu uzase încă de legitimația dată de Colonel. Cu ea avea să-i sperie pe cei de la care voia să afle câte ceva despre ambuscadă.

Bâjbâi cam un sfert de ceas, descoperi în cele din urmă rampa de reparații și privi zidurile mușcate de gloanțe. Ce ciudat lucru să calci într-un loc unde muriseră doi dintre ai lor, să cauți să reconstitui o teribilă luptă la care ar fi putut chiar el să participe în alte împrejurări. Se ivi un ceferist gras, nădușit, cu o scurtă de miel, cenușie și plină de pete.

— Dumneavoastră?

— Poliția secretă...

Arată cartonașul roșu; omul nici n-apucă să citească ceva.

— Tot chestia aia?

— Tot.

— Păi de-abia au plecat oamenii dumneavoastră, ieri s-a încheiat ancheta.

— Sunt Răducanu de la *Secția II*, ai înțeles?

— Înțeles, să trăiți. Ce doriți să știți?

— M-a trimis șeful să-i fac un raport amănunțit, că proștii ăia care au fost nu au scos totul din afacere. Trebuie să știm exact ce s-a întâmplat...

— Păi dumneavoastră întrebați și eu o să vă răspund...

— Cunoști toate pe aici?

— Da' cum? Lucrez de 20 de ani în Depou...

— Ai un șef?

— Am, dar e dus la masă, vine el mai încolo, dacă vreți să-l așteptați.

— N-am timp de așteptat. Ia-o înainte și spune-mi cum a fost.

— Domne', eu eram taman de servici în ziua aia. Vagonul cu postu, așa cum știți, l-au decuplat oamenii dumneavoastră mai sus, la stație, la bifurcare, au dat trenu' pe linia lui și vagonul, că era ultimul, l-au trimis înapoi, plocon, că de mult stăteau cu ochii pe el. Auzi ce le dăduse în cap, să pună postu' în vagonul de coletărie. Da' i-a dat peste cap, le-a rupt botu'... Cum stam eu colea în tură, pe la șase jumătate să fi fost, adică taman când trebuiau ei să dea din muzicuță, i-a trimis înapoi pe linia moartă. Polițaii sus, în trăgători; sus s-au suit doi din băieții ăia care au fugit mai înainte din vagon, ăi de au scăpat la urmă...

— Zici că au scăpat? făcu Țiparul care-i inspira omului din față un mare respect și pentru că avea mutra aceea de boxer, curat agent de poliție, nu altceva.

— Da, cum mă vedeți și vă văd... Pe ăilalți i-au prins ca pe niște șobolani. Mai rămăseseră patru, noi le plângeam de milă, stăteam chitiți în Depou, după ușile alea mari de fier și priveam. Doi au dat să se ascundă și i-au curățat, doi au ajuns în șanțul ăsta de apă. Au tras și ei, pe trei agenți de-ai dumneavoastră i-au culcat, lați, la pământ, cred că nu mai trăiesc, săracii de ei. Ceilalți doi, vorbesc de copiii ăia, că erau niște copii, s-au predat, au ridicat mâinile frumușel în sus și i-au arestuit. Parcă erau niște șobolani în cursă. Da' ce i-a învărtit cu rampa, uite-o, asta de aici. I-au rotit preț de un sfert de ceas, și un inspector de-al dumneavoastră striga la ei: „Predați-vă, nu există nicio scăpare, predați-vă, nu opuneți rezistență!” Avea un megafon din ăla de-l ținea la gură, ne-a spart urechile cu el... Da' tot s-au bătut, pentru ce dracu s-or bate ăștia nu știu, că lumea nu poți s-o răstorni cu cracii în sus la 18 ani, cât aveau ei. E drept că țineau și un post de radio în vagon. Așa spuneau oamenii dumneavoastră. Cică puști, puști, da' periculoși, vorbeau vrute și nevrute la radio. Auzi dumneata, ce le-a dat în gând, păi la vârsta lor, ehei...

— Fumezi? i-o rețeză Țiparul, că tipul era cam vorbăreț și el nu pentru palavre venise aici.

— Dacă-mi dai dumneata o țigare.

— Îți dau.

Îi întinse un pachet de *Carpați*.

— Și cum zici că au scăpat ceilalți doi?

— Păi au tras de sus. Când au văzut că e groasă, s-au lăsat pe o scară de incendiu și de-acolo, țup! la magazia de efecte, la mărfuri. S-au tupilat ce s-au tupilat, or fi găsit ceva cu care să fugă, vorba e că nu i-au mai găsit.

— Trăgeau și ei?

— Trăgeau de mama focului.

— L-au lovit pe vreunul din ei?

— Cred că da, era unu' cu un fular, sau nu, celălalt, ăla se ținea de umăr cât l-am mai putut vedea noi de după porțile alea de fier.

— Și zici că au scăpat. Vrei să-mi arăți pe unde au întins-o?

Ceferistul o luă înainte, ocoliră șanțul plin cu apă și zăpadă murdară. Țiparul își aruncă o privire în interiorul Depoului, măsură încă o dată rampa circulară, privi locomotivele abandonate pe linii moarte și simți în nări un miros stăruior de funingine. În afară de urmele gloanțelor care mușcaseră coronamentul Depoului nu se vedea nicio altă urmă a luptelor care avuseseră loc. Ceferistul îi arată scara de incendiu pe care fugiseră cei doi, ușile Depozitului de mărfuri și cele patru trepte, cealaltă ușă și ieșirea a doua. Îi mai oferi însoțitorului său o țigară *Carpați*.

„Am făcut pe dracu, gândi. Dacă nu veneam, tot atâta știam.”

— De la afacerea asta am păstrat și eu o amintire, zise pe neașteptate ceferistul.

— Ce amintire?

— Niște cartușe, le-am dus și copiilor mei câteva să se joace, își fac din ele fluier.

— Ce vorbești?

— Da, miros a praf de pușcă o vreme, dar dacă le bagi în spirt, rămân niște tuburi frumoase.

Scoase din buzunar câteva cartușe golite. Țiparul le cântări în palmă și le înapoie omului.

— Ești superstițios?

— Nu. De ce?

— Numai superstițioșii iau lemn sau frânghie de la spânzurați...

— Nu m-am gândit la asta, zise ceferistul cu o mutră vinovată. Ia uitați-vă la asta! mai spusese după aceea.

Scosese un încărcător de cartușe de manevră cu gloanțe de lemn.

— Asta ce mai e?

— Erau și doi care trăgeau cu d-astea, zise sigur de el ceferistul.

— În cine trăgeau cu de-astea?

— În fugari.

— De ce ar fi tras cu gloanțe oarbe?

— Or fi avut o inimă mai bună. Unul de la secția V-a, de la

vagoane, spune că i-a văzut pe ăștia doi care aveau puști, nu pistoale automate, cum trăgeau în pământ, ca la manevre, că el știe că a făcut concentrări, acușica i-au dat drumu', că e în C.F.R., altfel frontu-l mânca...

— Ce spui?! se miră Țiparul, deodată luminat ca și când ar fi văzut ceva neobișnuit. Nu-mi dai mie cartușele astea?

— Cum nu, oi avea și dumneata copii, da' te văd tânăr, când i-ai făcut? Poftim, să fii sănătos, că nu am ce face cu ele.

Țiparul îi lăsa pachetul de țigări și-l salută grăbit:

— Păi, am plecat, dacă întreabă cineva de mine, să-i spui că m-am dus să fac raportul la șef, Răducanu îmi zice.

— Bine, domnule, dacă spui dumneata...

*

Bodega *Gambrinus* era plină în dimineața aceea. Vânzătorii de nuci la borcan făceau afaceri bune, ca și cei care vindeau alune la cornet. La subsol, acolo unde veneau de obicei studenții de la Medicină și cei de la Drept să bea berea de la orele 11 și să ia o mică gustare cu crenvurști, se înghesuia o mulțime de necunoscuți în jurul meselor grele de stejar. Lămpile de fier forjat și mobila aceea greoaie, care evoca cafenelele Heidelbergului, îi plăceau Colonelului, dar asta nu-l împiedica să creadă că nu alesese bine locul de întâlnire. Poate că băieții și fetele astea zgomotoase or să părăsească mesele din jur, deși mare speranță nu avea. Se ivi Țiparul, avea obrazul roșu de atâta alergătură. Îi telefonase de dimineață, fixaseră ora și locul unde să se vadă. Colonelul sosise cu un sfert de oră înainte, ca să-și ocupe un loc și să-și așeze paltonul pe al doilea scaun, ca să aibă unde să stea noul venit. Cerase cafea și o gustare, se prefăcea că citește un ziar și, după un vechi truc, prin pagina găurită cu acul, mărunț, studia pe cei din jur. Nicio mutră suspectă, deocamdată, dar de obicei poliția făcea o razie secretă prin agenții ei care se roteau prin toate saloanele restaurantului și pe urmă, dacă era cazul, trimiteau la secția a II-a pe cei pe care-i strângeau ca suspecti. Colonelul avea o treabă urgentă la 11,20 undeva pe bulevard, nițel mai sus, omora doi iepuri dintr-un foc dacă îl convoca pe Țiparul aici, și-l convocase.

— E ocupat? întrebasese acesta, ca și când nu s-ar fi cunoscut.

— Așteptam pe cineva, dar văd că nu mai vine, luați loc...

Țiparul chemă chelnerul și se prefăcu că privește distrat în jur. Colonelul citea netulburat mai departe ziarul.

— O halbă și niște crenvurști, ceru noul sosit.

— Vine, vine, răbdare, făcuse chelnerul, încărcat cu o tavă uriașă pe care căra bere studenților de la o masă alăturată. Trânti pe rând măsurile pline de spumă și-l mai întrebă și pe Colonel:

— Dumneavoastră mai doriți ceva? Să nu fac două drumuri.

— Nu, mulțumesc, când revii, plata...

Țiparul deschisese o tabacheră de argint în care se afla încărcătorul cu gloanțe de manevră.

— Fumați?

— Mulțumesc, spusese acesta și luă încărcătura cu un gest dibaci, în timp ce își vâră între buze o țigară adevărată, aflată alături de încărcător.

Țiparul i-o aprinse.

— Ei, tinere? Asta era?

— Asta...

Colonelul privi în jur și spuse rapid:

— Fugi repede în Văcărești, colț cu Durostor, e acolo un magazin, *La Sicul Parizian*, croitorie. Înăuntru stau băieții ăia care au scăpat, mi-au telefonat azi-noapte. Vezi să nu cadă și fata aia în cursă, Unchiul George, pe ea am trimis-o pentru o recunoaștere. Mi-a spus că la 11,30 va fi acolo. Smulge-o de sub nasul lor, pentru că e limpede, i-au făcut scăpați pe ăștia doi ca să pună gheara pe noi. Tii, cum de nu m-am gândit! Ba m-am gândit, dar nici să le ghicesc pe toate nu pot. Ai înțeles ce ai de făcut?

— Da.

— Întinde-o, că mă descurc eu cu chelnerul și dă-mi un telefon după aia. Ia un taxi, dă un bacșiș gras și fii la timp acolo.

— E vreme, zise Țiparul, privind-și ceasul de la mână.

*

Cam la aceeași oră, în aceeași dimineață, comisarul Ciripoi, inspirat nevoie mare, tocmise o trăsură, ca să nu bată la ochi, zisese el, și-l cărase pe Mizdrache să-i arate dugheana în care se ascundeau Horumba și Marcel Petrișor. Ziua ciupea, nu era frig, dar nici vară nu se numea.

— Mă Ciripoi, tu ai înnebunit? Ce ți-a venit, mă, cu trăsura asta? Ne aflăm în februarie, mă, la începutul lui februarie. Ce, suntem la Nissa, la Antibes, la Monte Carlo? Auzi dumneata, să umbli cu trăsura pe o vreme ca asta! Ia, varsă pe gură...

— Dom' șef, pe mama aia a mea, moartă, de la sfânta Vineri, dacă ideea cu băieții ăștia doi, scăpați, chipurile printre degete, nu a fost genială. Când am spus eu că dumneavoastră aveți cheștiile alea, cohones, așa mi-a spus unul că le zice (și făcu gestul care rotunjea elocvent cuvintele). Ce ne făceam noi acușica cu neamțul care l-am dat pentru doi șapcalii?

Mizdrache nu zicea *nu* când era vorba să fie lăudat, dar Ciripoi trebuia corectat puțin.

— Nu e vorba, mă, atât de cheștiile alea pe care le-arăți tu, de ai învățat și spaniola, cât de cap, mă. De cap, de creier... O victorie se

construiește totdeauna pe eșecuri. Trebuie să pui răul înainte, învață de la mine, că mâine poimâine vă las, mă găuresc ăștia, mă fac sită și ce-o să vă faceți?

— Pușchea pe limbă, domn' șef, că țara are nevoie de oameni ca dumneavoastră.

— Deci e vorba de cap, mă, înțelegi? De cap. Și-acum arată-mi mie cum ai așezat oamenii în dispozitiv, că cine știe ce gugumănie mai faceți și iar îi scăpăm.

Intraseră pe strada Durostor. Inspectorul-șef cunoștea cartierul ca pe o mânășă.

— Dugheana e pe colț, unde dă în Văcărești. Colo, domn' șef. O să vă arăt când ajungem cu trăsura, dar nu trebuie să vă uitați direct, să nu fie spurcații ăia la geam și să vă ginească...

— Vorbește, mă, frumos, iar te exprimi în argou?

— Scuzați. Sediul, ca să zic așa, e o dugheană. *La Șicul parizian*, a unuia Tache Giurgiuveanu, un nevinovat cred eu, o rudă probabil cu fugiții, cu unul dintre ei și mai sigur.

— Așa...

— Peste drum e o bodegă, o să vedeți dumneavoastră. *La Băiatu cu șervetu*, așa-i zice, are niște mici să te speli pe dinți cu ei.

— Vorbește frumos, Ciripoi. Mă, tu ești născut într-o pinacotecă, ascultă la mine.

— Pina, cum...

— Zi-i mai departe.

— Mai departe e o băcănie. Am pus și acolo oameni, o papetărie, o biserică, acolo am post fix, nu mișcă nici pasărea. În capul străzii, doi; dincoace, doi; metoda clasică, blocarea adversarului, sufocarea...

— Prea multă lume, mă Ciripoi, ca nu suntem la Stalingrad, mă, două suflute...

— Două suflute, două suflute, dar dacă scapă?

— Altceva? Volanți?

— Cum nu?! Am pe frații Munteanu, frații zburători, unu face pe poștașu și altu pe fratele lui Petrache Lupu...

— Mă, tu ai înnebunit, mă.

— Să moară, dacă nu-i cheamă așa, domn' șef.

Inspectorul privi în treacăt maghernița cu zidurile igrasioase în care stăteau ascunși cei doi, pe urmă, fără să mai dea vreo importanță chestiunii, îl întrebă pe Ciripoi:

— Mă mai cari mult cu dricul ăsta, că am înghețat?

— Să trecem colțul și intrăm la *Inimă de mamă*, are unu' un vin de Pietroasele, face osu tare! Pe răposata de la sfânta Vinerea...

Într-un sfert de ceas se aflau într-un subsol de pe Văcărești. Lume, gărlă, pereții asudați, mirosea bine a cimbru și a plante aromatate. Grătarul sfârâia în față, ca vara. Momite, ce voiai, ce nu voiai,

măduvă, ficăței, splină, moartea lui Mizdrache.

Cârciumarul care-i cunoștea de mult le făcu loc spre o masă mai dosnică, dând din coate și nemităcinând cu plecăciunile:

— Pe aici, dom' șef, pe aici...

Se așezară, Mizdrache își freca palmele de frigul îndurat în trăsură.

Cerură câte o țuică mare de cap de om, urmă întărâtarea respectivă, adică ghiudem cu muștar, puțină pastramă ovreiască, de la mama ei, și măsline, marfă rară în Bucureștiul acelor vremuri.

Inspectorul avea o chestie mai acătării deocamdată, filarea fugarilor ca filarea, dar îi spuse agitat lui Ciripoi:

— Vezi că mi-a telefonat Gerda, secretara lui Braun, ăștia de când au venit aici numai de boroboațe se țin, are un necaz. Sunt săriți de pe fix (se bătu peste gură)! Na, că m-am luat după tine și vorbesc păsărește. Vezi că dama, Gerda asta, cam lucrează cu mega (făcu un semn echivoc), nu, că să-i prindem acum pe una Claudia, uite-o aici în poză, noroc c-a pozat-o, o ștoalfă pe care a luat-o de artistă și a băgat-o în casă, i-a zulit o sumă de bani...

Ciripoi se uită bine la poză, își uitase ochelarii acasă, ținu departe cartonul, o măsură puțin și mârâi:

— Cine? Refugiata asta?

— Asta, mă, e în stare, cât o vezi tu așa, să declanșeze un conflict diplomatic.

— Nu e rea, să moară, nu e rea. Are o arhitectură bunicică; bidoane a-ntâia, cufăr, coala, ce trebuie omului...

— *Finesse*, mă Ciripoi, ce dracu, iar vorbești urât, sigur că nu e rea, mă uit și eu de azi de dimineață...

— O să mă ocup, domn' șef, o să mă ocup, n-o știu, n-a trecut niciodată pe la *Moravuri*, dar trebuie să văd ce-i cu ea. I-ați pune o piedică?

— Bă, asta nu e ce crezi tu, face baie în fiecare zi. Și ai grijă, dacă o găsești, nu te răsti la ea, trimite-o la mine, să vedem cum stă rânza în ea, să nu aud cumva că sari peste rând, că știu ce obiceiuri ai...

— Se poate, domn' șef? *Finesse*, cum ziceați dumneavoastră.

Și se bătu cu degetele peste obraz, după care mai puseră la cale afacerile curente pe care și așa le tocau toată ziua la birou, și când se întărâtară mai bine chemară mașina să-i ducă acasă să tragă câte un somn, să se refacă, pentru că treburi aveau, slavă Domnului!

*

Șederea în atelierul de croitorie *La Sicul parizian* nu era atât de odihnitoare cât bănuise Marcel Petrișor. *Rana nu făcea urât*, cum spunea prietenul lui, dar o ușoară febră tot îi lăsase. Horumba executase noaptea două incursiuni după medicamente și după mâncare. Pentru niște apă oxigenată, vată și tinctură de iod trebuise să

bată drumul până la Sfântu Gheorghe, unde era deschisă o farmacie de noapte. La întoarcere uitase să târguiască ceva de mâncare și avusese nevoie de a doua ieșire, când dăduse și un telefon Inginerului, după ce stricase câteva fise pentru a da de Colonel. Necunoscutul de la capătul celălalt al firului ascultase parola și mormăise ceva, să aștepte, și el așteptase privind cu teamă în jur. Avea acte bine ticluite la el. Dar îl lăsase singur pe Marcel Petrișor și acesta avea să se neliniștească. Nu-i plăcea nici ce se întâmplase pe strada lor, care ar fi trebuit să fie pustie, dar privind mereu prin perdele vedea cam aceleași mutre, trecând fără să se uite în mod special la magazinul lui Tache Giurgiuveanu, dar prea nu aveau treabă ca să nu bată la ochi. O bănuială vagă pe care nu o împărtășise celuiilalt încă îl scurma și-l făcea neliniștit. În sfârșit, se auzise glasul Inginerului, care-i spusese că unchiul Matei are 33433 și să-i dea chiar acum telefon acasă, ca nu s-a culcat. Probabil că-l verificaseră în acest timp. Mai vârf o monedă, sună o dată și întrerupse, mai făcu o dată numărul cel nou și ascultă. Spuse din nou parola și de la capătul celălalt al firului se auzi o voce necunoscută.

— Alo, aici e vărul dumneavoastră de la Galați, în chestia aceea cu înmormântarea. Măine pe la 11,30 dacă ați putea trimite pe cineva în strada Văcărești colț cu Durostor, la magazinul *La Șicul parizian*, sunt toate rudele acolo, e și prietenul dumneavoastră care mi-a spus adresa domnului inginer cu care am vorbit mai devreme. Dânsul mi-a dat telefonul dumneavoastră.

— Bine, știu, o să trimit pe cineva mâine la ora 11,30. Unchiul George se numește... Ai înțeles? Unchiul George. Bună seara.

Trântise telefonul. Horumba alergase repede să mai găsească un restaurant deschis și să cumpere ceva de mâncare. Se întoarse cu patru fripturi mari de porc și cu două pâini, cu salam și cu măslina. Cheltuiuse o mulțime de bani, dar asta nu mai avea niciun fel de importanță. Nu-i plăcuse că la colțul străzii Durostor se întâlnise cu un bețiv care ceruse să-i aprindă o țigară și pe urmă se ținuse după el câțiva pași spunându-i o mulțime de prostii. Ocolise magazinul, se făcuse că trece de curtea prin care intra, dar care avea poarta tot spre stradă și în cele din urmă, când crezuse că nu-l mai vede nimeni, intrase în curtea lungă și pustie, ajunsese la ușa prin care se intra în magazia de alimente și de acolo în culoarul de lemn al prăvăliei.

— Cum stăm? întrebuse Marcel Petrișor.

— Nu stăm prea bine. Mi se pare că se învârt cam mulți în jurul casei, ia să te uiți și tu mâine. Un cerșetor se așază pe treptele bisericii dis-de-dimineată. E slujbă, nu e slujbă, el cu pălăria în mână.

— Cine, orbul ăla cu ochelarii negri?

— Ăla cred că vede mai bine ca noi.

Marcel Petrișor se apropiase de perdele.

— Crezi că suntem filați?

— Nu mi-a plăcut că am dat nas în nas cu un bețiv, când m-am întors. Pe urmă, dimineața, trec cam aceleași mutre pe sub geamuri.

— Ți se pare, de frică.

— Să dea Dumnezeu să fie așa, dar ochiul meu nu mă înșală.

— Ai adus ceva de mâncare, că-mi ghiorăie mațele.

— Adus fripturi de la mama lor, am terminat bugetul, dacă nu vine careva mâine, începem marele ramazan.

— Dar varza unchiului Tase? Știi doar cât e de bună, murată cu usturoi, făcută la știință...

Lui Marcel Petrișor îi lăsa gura apă numai când pomenea despre varza lui Tache Giurgiuveanu.

— Telefonul?

— S-a făcut. A fost greu, până am dat de Colonel, nici nu-i știam vocea, nici el pe-a mea... A fost bun numărul Inginerului. Și asta era nițel morocănos și bănuitor. Mi-a trebuit mai mult de un sfert de oră să vorbesc cu cine trebuia...

— Și?

— Mâine la ora 11,30 vine unul cu numele Unchiul George pe aici. Lui o să-i spunem ce ne doare. Haida acum să mâncăm, așezăm perdeaua la ferestre (găsiseră o perdea veche de pluș pe care o agățau noaptea peste perdelele de ață pescărească, ca să mai poată citi la lumina unei lumânări, și anume *Almanahul Științelor și al Călătoriilor*, singurul lucru pe care-l găsiseră în atelierul *La Șicul parizian*, pentru că ziare și reviste nu aflase exploratorul, fiindcă noaptea, astfel de produse nu se găseau decât la Gara de Nord). Se amuzau citind numele ciudate ale unor savanți, făceau pariuri ca să le treacă timpul asupra originilor naționale. Trecuseră cinci zile de când așteptau sosirea lui Giurgiuveanu, dar acesta nu se ivise.

— Ce-ți spuneam eu, spuse Marcel Petrișor, o ține lanț. I-o fi murit găina coanei Marioara care trecuse pe la obloane și văzuse ușa tot ferecată, tot cu biletul acela inactual, lipit pe geamul atelierului.

Noaptea se scursese greu. Nu adormiseră decât târziu. Consemnul de a nu mișca nu fusese respectat, asta și pentru că Marcel Petrișor tot mai avea febră și pentru că banii se terminaseră și pentru că erau tineri, și tinerii rabdă mai greu singurătatea și provizoratul.

Dimineața de iarnă în care trebuiau să-l întâlnească pe necunoscutul acela, Unchiul George, începuse cu o ceață neobișnuită, lăptoasă, probabil urmarea răcelii de peste noapte, care urmase unei zile primăvăratice. Trecătorii puțini, zgribuliți și indispuși de vremea londoneză de afară, tușeau și treceau mai departe, văzându-și de treburile lor. Lunga perdea de pluș fusese pusă la locul ei încă de la darea stingerii, înăuntru măcar era cald și plăcut. Citiseră până în jurul orei zece. Orbul de la biserică stătuse toată ziua la locul lui,

milogindu-se cu o voce cutremurătoare:

— Aveți milă și pomană de un biet orb care și-a dat lumina ochilor pentru țară!

Era îmbrăcat într-o uniformă militară, lucru ce ar fi iritat autoritățile care nu permiteau cerșetorilor să folosească ținuta armatei române, dar acesta de aici sfida legile și dispozițiile Mareșalului. Nu se clintise până spre seară, părea zidit în treptele sfântului lăcaș.

— Ce spui? întrebuse Marcel Petrișor, trecând la postul de observație de la fereastră, cuprins de o nerăbdare fără margini.

— Ce să spun? Dacă ar fi după mine, ar trebui să cred că ăsta se uită direct la noi, dar cine poate să vadă dincolo de ochelarii lui negri?

Trecu un poștaș care venea din două în două zile, bătea în geam și striga:

— Domnu' Giurgiuveanu! Domnu' Giurgiuveanu!

Adică de ce striga el când biletul acela lipit de geam spunea că proprietarul magazinului nu-i acasă? Dar asta îi izbi abia acum după ce Horumba se întâlnise cu bețivul acela suspect. Nici la cârciuma de peste drum nu era prea multă liniște. Vreo doi sau trei inși urcau cam des treptele de piatră ale bodegii, dar se putea ca ochiul lui Horumba să se înșele.

— Poate nici noi nu am făcut bine că am ieșit afară, mai bine-zis că te-am trimis după medicamente, zisese Marcel Petrișor.

— Ce-o fi, o fi...

Minutele se scurgeau greu. La 11 și 29 trecu un bătrân care ar fi putut să fie Unchiul George, dar nu intră. Descuiaseră ușa din față, știau că dacă îl trimite pe careva, acesta va trece o dată prin fața ușii, va face o scurtă și discretă recunoaștere și a doua oară va da buzna fără să bată.

Mai trecură câțiva inși care ar fi putut să fie cel așteptat, și nu intrară. Începură să se neliniștească. Ceva nu era în regulă. Marcel Petrișor se uită la ceasul de la mână: 11,45.

— Merge bine? îl întrebuse celălalt.

— L-am întors în fiecare dimineață.

— Nu a dat chix niciodată?

— Niciodată...

— Atunci?

— Omul trimis nu a ajuns sau nu a putut să intre.

*

Agentul Teică nu avea să știe niciodată ca norocul lui cel mare îi trecuse pe sub nas la orele 11 și 29 de minute, când asistase la o scenă cum nu-i mai fusese dat să vadă în viața lui. Patrula de câteva zile în capul străzii Durostor, trăgând cu ochiul spre prăvălia *La Șicul*

parizian, aflată pe Văcărești între două magazine răpciugoase, care nu-l interesau. De unde avea să pice pasărea, și când, nimeni nu știa. El și cu alții nu trebuiau să scape din ochi intrarea prăvăliei păduchioase și poarta care dădea în curte. În momentul în care cineva ar fi trecut pe acolo și ar fi intrat, lațul trebuia să fie închis. Erau mai mult de zece inși, făcând cu schimbul, zi și noapte. „Chestie tare, te fac om dacă mi-i prinzi”, îi spusese misterios Ciripoi, omul lui de sprijin din poliția română, și Teiculică nu băuse, nu mâncase ca lumea în aceste zile. Trebuia să pice careva. Așa, bătuseră câțiva clienți în geam sau în ușă, citiseră anunțul pe care agenții îl știau pe dinafară și plecaseră înjurând, croitorul cine știe pe unde hălăduia și hainele lor, nefăcute. Picase și o femeie grasă, făcută bine, numai carne pe ea, bătuse ce bătuse în ușă, intrase prin dos. Teică era gata-gata s-o înșface, dar se mulțumise numai s-o întrebe:

— Pe cine cauți, cucoană?

— Da' dumneata cine ești de întrebi?

— Poliția.

Muierea, gata să leșine.

— Că n-o fi murit, că de răspuns, nu răspunde.

— Lasă-ne pe noi și car-o mai încolo...

Coana Marioara, vecina, plecase închinându-se și trăsesse cu ochiul de departe la ce se întâmpla pe strada lor. Curiozitatea nu o lăsase și mai încercase o dată și iar dăduse de un tip cu pălăria pe ochi, gata-gata s-o umfle și el.

— De ce nu spargeți ușa, c-o fi murit omu' năuntru? Că suferea de inimă...

— Ușchi și nu mai întinde vorba... Haide...

Totul pe mutește, că nici ăștia nu erau proști, o scoteau din raza vizuală a celor dinlăuntru, nu se arătau sau nu se lăsau auziți. Câțiva ghionți și totul se potolise. În ziua aceasta moale, plină de ceață și de umezeală, Teică își făcea rondul lui, observând de departe împrejurimile atelierului. Pe strada Durostor, pe la 11,30, se ivise o fată năltuță, cu plete frumoase, strânse sub o căciuliță de lână, care mergea fluierând pe trotuarul curățat de zăpadă, distrată, cum îi stă bine unei fete de 20 de ani. Ducea o poșetă cu alimente în mână, făcuse probabil piața pe aici pe undeva și acum se întorcea acasă. Când să dea colțul spre Văcărești, ca în filmele cele mai bune, se ivi ca din pământ un zdrahon într-o canadiană verde, cu un fular lung și bine răsucit pe gât, care, până să se dezmeticească fata, o luă în brațe și o strânse, s-o sugrume nu alta, sărutând-o cum numai la cinematograful mai văzuse.

— Să fiu al dracului dacă nu i-a ținut limba-n gură trei minute, spusese Teică, libidinos cum era, unui alt agent căruia îi povestise mai pe seară la ce scenă asistase cât era el de bătrân și trecut prin toate

relele.

— Doamne, ăștia știu ce vor! Cred că fata nici nu-l cunoștea bine, că s-a zbătut să scape mai întâi și-l bătea cu pumnii în piept, dar el o strângea bine și n-o scăpa. A pupat-o, fratele meu, ca Rudolf Valentino pe vremuri, tu ai văzut, Marcule, filmele cu Rudolf Valentino?

— Cum nu?

— Ei, taman așa. Cred că se lasă cu pirostriei, ascultă la mine... Da' erau frumoși, să fiu al dracului, le ședea bine. Ce, bă, ăștia se omoară ca noi să stea să pândească lumea la colț de stradă? ăștia se iubesc, bă, nu se joacă. Dacă ar fi după mine, ce tot o târnosim noi, Ciripoi al meu ar da năvală în prăvălia aia împuțită, ar scoate marfa la aer și i-ar bate bine și să vezi pe urmă! Așa, pierdem vremea, frecăm pisoii și nu facem nimic... Că eu, unul, m-am săturat.

*

— La început am crezut că am de-a face cu un nebun, spuse Unchiul George, pipăindu-și cu palma gura încă mușcată de Țiparul. Dacă nu mă împiedicai să țip, acum eram la poliție amândoi...

Nu părea deloc rușinată, avea chiar o privire sfidătoare, care-l enerva pe mecanic. Adică asta fusese totul, omor scuzabil, o sărutare bună, prelungă și se uita la el în felul acesta? Ironic, nu ironic, batjocoritor, mare scofală făcuse, profitase de situație, pentru că altfel... Nu spunea nimic, umbla pe lângă ea cu mâinile în buzunarele canadienei, fluierând încet, nepolitic. Îi ceruse pachetul acela mare pe care voia să-l lase în atelierul croitorului pentru ceilalți, să i-l care, dar nu voise să i-l dea în ruptul capului.

— N-ar trebui să luăm un taxi, ceva, să ne-ndepărtăm cât mai repede de străzile astea? întrebese fata.

— Nu-i nimic, dacă le-am scăpat de sub nas, nu mai pun ei gheara pe noi.

— Ai chef de plimbare?

Țiparul o privi enervat, era enervat de mult pe ea. „Dacă-i dau două palme, o s-audă câinii din Giurgiu!” Se stăpâni. Și cum mergea cu pachetul acela plin de bunătați, parcă purta un trofeu. La un colț de stradă aștepta un cerșetor, cântând dintr-o vioară atât de fals:

*„S-a dus albastru cer senin
Și primăvara s-a sfârșit,
Te-am așteptat cu lung suspin
Tu n-ai venit...”*

Țiparul îi smulse pe neașteptate pachetul din mâini și-l trânti cerșetorului în brațe:

— Ia-l și zi-i repede bogdaproste...

— Sărut-mâna, sărut-mâna, făcea milogul.

Îl lăsară în urmă.

Fata îl privea cu oarecare nedumerire.

— Nu-mi place să se uite lumea la noi pe stradă.

— Atunci ia-mă de braț și nu mai arăta mutra asta de parcă mi-ai da palme... De fapt, de ce ești enervat?

— Sunt enervat că ni se întâmplă lucruri din astea. Trebuie să alerg de colo-colo și să repar erorile pe care le fac alții. Dacă nu mai aveam timp să ajung la vreme să te scot din ghearele ăstora? Ar fi trebuit să te uiți mai bine la figura aia a agentului, ce tipî își aleg, domnule, ce tipî...

Era necăjit, i se părea că tot ceea ce fac de câteva zile e în zadar. Cei doi închiși într-un atelier de croitorie, probabil morți de foame și de sete, ei, dând târcoale pe afară, agenții grămadă în jur. Noroc de Colonel, care-și dăduse la vreme seama de cursa întinsă. Dar dacă nu l-ar fi trimis la Ploiești, dacă ceferistul ăla nu i-ar fi arătat încărcătorul cu gloanțe de manevră?

Îi povesti pe scurt Unchiului George ce făcuse în ultima vreme.

— Cred că-ți dai seama că am stat cu toții la un fir de păr de o cădere. Îmi place riscul, dar nu întâmplările astea tâmpite.

— Crezi că e din vina cuiva? Că a vorbit careva?

— Dacă ar fi vorbit careva, ar fi avut ei mijloace să ne urmărească. Deocamdată, pe doi i-am salvat, mai avem două bucăți, glumi, și pe neașteptate simți că nu mai e atât de disperat.

— Dacă am avut baftă până acum, nu se poate să n-o scoatem la cap cu treaba asta... Spune-mi, unde mergem?

— Eu merg acasă, trebuie să dau un telefon Colonelului și să-i spun că treaba nu ne-a ieșit.

— Din moment ce m-a trimis pe mine după tine, știe mai bine ca noi că nu am făcut mare brânză.

— Și-atunci?

— Știu eu?

— Crezi că vor mai avea răbdare să-i țină sub supraveghere?

Țiparul o privi. Fata dădu din umeri, era destul de îngrijorată, dar situația nu trebuia dramatizată.

— O să găsească Colonelul o soluție... Mă duci până în Mărășești?

— Te duc. N-am alte treburi astăzi, mai ales că aș vrea să știu și eu ce-mi rămâne pentru zilele următoare. A aștepta e cel mai rău lucru, mai ales în clipele astea.

Unchiul George îi ținea brațul și-și lăsase capul pe umărul lui, cum o făcuse și prima dată. Acum, însă, bărbatului i se păru un gest de intimitate.

— Cu toți băieții te porți așa?

— Aproape, glumi ea, dar ce-ți veni?

— Am întrebat și eu...

— Dar tu pe toate fetele, cum le cunoști, te și năpustești asupra lor și țoc, țoc?

Țiparul râse verde.

— Știi ce, Otilia, sau cum îți spune acasă, Unchiule, uite ce e, toată viața m-am dat în vânt după fete deștepte; cum aș putea să te fac să taci?

Unchiul George părea că nu-l auzise.

— Dacă mă gândesc bine, scena nu a fost chiar atât de rea! zise ea pentru ea, cum ar fi monologat un actor.

— Ce scenă?

— Chestia cu îmbrățișatul, cu sărutarea mortală dată de fiul șecului frumoasei calabreze...

Îl lua peste picior, avea un fel nesuferit de a se purta cu el și asta nu înghițea.

— Crezi că vorbești cu scâfârlia aia de gips a lui Cezar, sau a cui o fi fost? Nu mă omor după ființe încrezute ca tine.

— Dar cine îți cere să te omori? Nu vrei să ne urcăm în tramvaiul ăsta, pentru că, dacă fac socoteala, mai avem un drum bun de făcut până acasă și poate mă caută Colonelul cu telefonul.

Țiparul o urmă, privind în urmă din reflex. Nu îi urmărea nimeni. Peste un sfert de ceas intrau într-o casă de pe bulevardul Mărășești, cu intrarea în stil neogrecesc, portic și coloane de marmură falsă, aducând cu caricatura unui templu. Unchiul George își căutase în mica poșetuță cheile și descuiase ușa masivă de stejar. Mecanicul o urmăse privind holul imens în stil vechi, cu colonete de gips și tavan pictat. Podelele de marmură, dale roz și albe, alternând, erau bine lustruite, un fotoliu cu brațe de leu străjuia intrarea în două odăi din fund.

— Să vedem dacă proprietarul e acasă, spuse fata. Domnu Protopopescu, domnu Protopopescu...

Nu-i răspunse nimeni.

— A plecat să se plimbe, are doi câini pe care-i scoate la aer în fiecare dimineață. Trebuia să fie aici de fapt, la ora asta.

Se uită la micuțul ei ceas de la mână. Telefonul se afla pe un semineu de piatră.

— Domnul procuror pensionar nu-i acasă, mormăi Țiparul. În muzeul ăsta locuiești dumneata?

Nu o mai tutuia. I se părea că trebuie să facă asta numai când lucrau ceva împreună, dar misiunea se terminase, erau numai doi străini aduși de împrejurări unul lângă celălalt.

— Chiar aici! Contra 350 lei pe lună, trimiși de o rudă din provincie. Am și o bursă...

— Și de ce nu stai la cămin?

— Nu ghicești? întrebă fata.

— Pentru că altfel nu ai putea să stai cu mine, aici, la această oră...

— Ești deștept în fiecare zi ca astăzi, de pildă?

Iar ar fi cârpit-o. Studentele astea încrezute...

Dădea ocol telefonului, dar acesta nu suna.

— Ce-o fi de nu dă niciun semn? îl întrebă pe mecanic.

— Știu eu de ce?

— Hai să-ți arăt atelierul meu!

Îl luă firesc de mână și-l conduse prin holul care suna ca o sală de așteptare.

— A vândut tot, spuse fata.

— Cine?

— Proprietarul; nu-i ajung banii. Ce mobilă frumoasă avea...

Intraseră într-o odaie imensă, cu tavanul afumat, pictat cu amorași și văluri liliachii, decolorate de soarele de afară. O perdea lungă și scumpă, ciuruită de atâta spălat, un covor bun, și el ros pe la margini, o sofa acoperită cu o frumoasă cuvertură galbenă, două scaune, un dulap sculptat (stilul pentru noul sosit era un mister), un șevalet, tuburi de culori strivite și o bucată de pânză pusă într-o ramă pe care era început un peisaj de iarnă.

— Cum ți se pare?

— E frumos la tine, spuse mecanicul, aducându-și aminte de soba lui de acasă care scotea fum, de mobila sărăcăcioasă și de scaunele gazdei, cu picioarele mișcătoare, căreia îi plătea o chirie mai mică, ce-i drept.

— Șezi...

Atunci sună cineva. Țiparul crezu că e telefonul.

— Nu te mișca de aici, trebuie să fie proprietarul și am uitat cheia în ușă.

Unchiul George dispăru și închise ușa după ea. Din vastul hol se auziră voci. Urechea lui exersată desluși glasul Colonelului.

— Cineva de la telefoane, spusese întâi, de dincolo de ușa încuiată. Pe urmă, când intrase:

— Ești singură?

— Da, adică cu Țiparul, zise fata repede.

— Unde e?

— Dincolo...

Intrară unul după celălalt. Colonelul își aruncă șapca de lucrător de la telefoane, așează lădița cu instrumente și o lăsă pe podele, după care îi strânse mâna Țiparului:

— Nu trebuia să-mi telefonezi?

Țiparul spuse repede:

— Diseară, nu?

Colonelul râse ușor:

— Dacă vine proprietarul, unde-i spunem că era defect firul?

— Aici! arată Unchiul George.

Lăsaseră ușa deschisă spre hol și cheia yale în ușă.

— Ei?

— A sosit la timp, spuse Unchiul George, arătându-l pe mecanic.

— Perfect. Nu ați apucat să vă dați seama ce se întâmplă pe străzile din jur...

— Ba da, spuse Țiparul. E clar că atelierul acela e înconjurat de poliție și că nu se poate pătrunde decât foarte greu...

Colonelul se ștergea pe frunte cu o batistă.

— A dracului chestiune, domnule, a dracului! Și era să cădem și noi ca musca în lapte... Aveți vreo soluție?

Cei doi tăcură.

— E foarte greu, foarte greu. Să extragi o măsea dintr-o gură închisă... Trebuie făcute niște recunoașteri, trebuie văzute clădirile din jur. O să-l trimit pe Goliath sau pe Athos, voi nu mai are rost să mai călcați pe acolo, v-ați jucat rolul. Să vedem ce se poate face... Nici ei nu vor mai da telefon, pentru că probabil au înțeles că sunt filați... Ei, drăcie, trebuie făcut ceva și încă repede, dacă nu cumva își vor pierde răbdarea, dar ce? Ce?

După un minut se ridică, își puse șapca pe ceafă, ridică lădița cu instrumente și spuse:

— Păi m-am dus, cred că și tu, Țiparule, ar fi bine să ștergi putina la câteva minute după mine, să nu-ți vadă mutra proprietarul fetei, care e cam curios, după câte știu eu. Am venit direct, îi spuse Unchiului George, pentru că e mai sigur, telefoanele astea au urechi, vă sfătuiesc și pe voi să le folosiți cu economie. Cu tine, Țiparule, dacă mai am treabă, știu de unde să te iau. M-am dus, la revedere.

Rămaseră singuri, după ce Unchiul George încuie iar ușa.

— Așadar, ce să ne mai spunem în aceste puține momente fericite care ne-au mai rămas? glumi fata.

— Ce mai face Mircea? Întrebă mecanicul pe neașteptate.

— A, prietenul meu? Bine, îți trimite complimente.

— Îl chemi și pe el des pe aici?

— De ce nu? E un perfect cavalier servent, îmi aduce pânză, vopsele, îmi și pozează...

— Cum adică, îți pozează?

— Bine, cum se pozează. Stă pe scaunul ăla, la fereastră, dezbrăcat până la brâu și eu îi desenez mușchii, chipul, mai aduc câteodată și pe câte o colegă...

Țiparul se ridică decis să iasă iute din această odaie plăcută, încălzită cu calorifer în care se petreceau lucruri pe care el nu le înțelegea prea bine, sau dacă te înțelegea îi venea greu să le accepte.

— De fapt, ce simți acum? îl întrebă ea pe neașteptate. Fără să-și dea seama, luase un bloc de desen și un cărbune și-l desena cu mișcări

rapide.

Țiparul își recunosc chipul, nasul de boxer și mai ales expresia aceea de furie pe care o avea de câte ori se privea în oglindă dimineața și-și dădea seama că nu e un băiat frumos.

— M-ai întrebat ce simt? Că ai merita să te tragă cineva de urechi...

— Și de ce n-o faci?

Râdea cu ochii ei strălucitori de mioapă, care-l făcură să-și piardă siguranța de sine.

Ieși fără s-o mai aștepte să-l conducă până la ușă, pentru că dacă apuca să intre într-o casă pe care nu o cunoștea, știa măcar pe unde să iasă rapid când începea să se simtă prost, cum se simțea acum.

*

Comisarului Ciripoi nu-i trebuise mult ca să ia urmă Claudiei. Nici nu era atât de greu. De când intrase în casa Gerdei era filată nu cu insistență, dar Siguranța trebuia să știe ce hram poartă și, la drept vorbind, pentru niște oameni cum erau cei ce-l înconjurau pe ajutorul lui Mizdrache, mai devreme sau mai târziu, fetișcana asta părea o pradă potențială. Trebuia să stea de vorbă odată și odată cu ea. Și iată că se dovedise o mică găinăriță, care cum avusese ocazia își dăduse poalele peste cap. „Să fure, domnule, gândea Ciripoi, ca ultima căzătură! Te bagă în seamă femeia, și de, madam Hoffmann asta nu era o damă oarecare, avea și ea un grad în armată, ditamai secretara lui von Braun, și tu ce-mi faci? Ptiu!”

Îl chemase pe Teică, el era părintele fetelor cu condicuță sau al celor care șterpeleau bani în tramvaie.

— Bă, o vezi p-asta? Ai mai urmărit-o tu în strada Londrei; e gagica aia care se învârte în jurul nemților, de-i duce secretarei lui Braun pachetele la Poșta Mare. Vezi că a lăsat-o-n izmene pe nemțoaică și nu știu pe unde a cărăbănit-o. O face pe artista, miroase unde s-ascunde și o aduci la mine, s-a înțeles?

— Țeles, să trăiți!

Peste 48 de ore, Claudia se afla în fața lui Ciripoi. Era nălțuță, bine făcută, blonduță, moartea lui, cu un palton bunicel, ce-i mai dăduse protectoarea, marfă străină, se vedea bine de la distanță. Avea niște ochișori nevinovați și un obraz, ca să nu mai vorbim de alte lucruri. Ai fi băut apă din palma ei, atât părea de nevinovată.

— Tu ești? o luase direct Ciripoi.

— Eu.

— Cum te cheamă de-adevărat?

— Parcă nu știți dumneavoastră?! se miră ea, cu o delicioasă expresie de cretină.

— Știi unde te afli?

- Cum nu? La poliție...
- Poliție, poliție, dar care poliție?
- Nu știu, domnule.
- La Siguranță!

Ciripoi lăasă o pauză mare între replici, pentru efect.

- Unde-ai găsit-o, Teicuță?
- La *Marna*, la domnu' Lică Rădulescu.
- La proxenetul ăla?
- Vai de mine, e om serios, spuse Claudia, speriată.
- Tu să vorbești când te întreb eu! Ce făcea?
- Repetiții, domn' șef, zise Teică.
- Repetiții, îl îngână ea repede.
- Artistă, ai?
- Artistă.
- Și cu nemțoaica asta, Gerda, cum te-ai înhăitat?
- Să vedeți...

Claudia se uită jenată la agentul care o arestase.

— Du-te tu până afară, îi spuse Ciripoi, că n-are curaj să vorbească cu lume multă, nu-i așa? o întrebă comisarul, mios.

— Chiar așa...

După ieșirea lui Teică, Ciripoi trânti un:

— Varsă!

Voia să-l imite pe Mizdrache, dar lui cuvântul nu-i ieșise dulce cum îi ieșea celui alt din gură.

— Păi să vedeți, ședeam în Gara de Nord și așteptam pe cineva. Taman atunci venea un militar mare de-al lor, de-al nemților, și mai erau soldați mulți pe peron, s-au luat de mine, noroc cu doamna Hoffmann care-l însoțea, ea m-a scos din ghearele lor.

- Știi nemțește?
- De unde să știu, domnule?
- Atunci?
- Știe ea românește, a trăit la Sibiu, e o femeie foarte cumsecade...
- De-aia i-ai furat bani din casă?

Claudia începu să plângă, tamponându-și obrazul cu o batistă mică, plină de danteluțe.

— Lasă smiorcăitul și spune tot, că de-aici nu mai ieși vie.

Claudia mai suspină un minut, ca să arate că se căiește și că-i este frică.

— Haide, că n-avem timp. Deci, de ce ai furat banii și ce cauți tu în trupa lui Lică Rădulescu, să-mi spui repede, că te țin nemâncată o săptămână, timp în care te mai și bat...

- Spun tot...
- Pe rând și numai când te întreb.
- Bine.

— Cui trimiți pachetele în Germania?
— Am aici adresele, făcu Claudia, le-am notat în carnet.
— Nu ești chiar atât de tâmpită cât te credeam. Dă carnetul încoace.

Claudia i-l întinse.

— Văd și niște sume.

— Valorile, că bonurile le făcea pe numele meu.

— Ce cumpăra?

— Covoare și tablouri.

— Altceva, nu?

— Nu.

— Buun! Și-acum să-mi spui cum de i-ai căzut cu tronc așa, tam nisam...

Aici lucrurile merseseră mai greu. Claudiei îi era rușine să mărturisească totul. Ciripoi ghici că ceva e în neregulă.

— Domnule, de cum m-a văzut i-am plăcut...

— Ei, cum așa?

— Bine, mi-a spus că avusese o prietenă în copilărie, oare semăna cu mine și a zis: „Dă-mi un telefon”. I-am dat, eu sunt fată săracă, neajutorată, m-a dus la ea acasă, m-a îndopat cu dulciuri, mi-a dat rochii...

— Și, și?

Claudia își înghițea vorbele.

— Ei, și? Mi-a spus, adică eu i-am spus mai întâi că vreau să mă fac artistă...

— Și ea, suflet mare...

— M-a fotografiat, a spus că duce pozele la o revistă în Germania și că mă face vedetă de cinema.

— Ce spui?

Ciripoi răsă sincer.

— Și tu ai crezut-o?

— De ce nu? Are atelier, mi-a arătat revistele și pozele pe care le-a făcut...

— Bravo, fata neichii! Atunci de ce ai furat banii, dacă-ți era atât de bine cu ea?

— Păi, să vedeți...

— Zi-i, nu te mai învărti ca pisica după coadă.

Claudia înghiți bine o dată și izbucni:

— Are năravuri urâte...

— Nu mai spune!

— Da. Știți dumneavoastră cum sunt unele femei, mă mângâie, îmi spune vorbe urâte la ureche...

Ciripoi pricepu repede, dar nu putea să scape ocazia de a o mai stoarce:

— Adică, cum îți spune vorbe urâte?

— Așa, mă mângâie... Mă pune să dorm cu ea și nu mai pot. Am răbdat ce am răbdat, a zis că în două săptămâni pleacă în Germania și că mă ia cu ea, dar, din ce am auzit-o vorbind la telefon, nici vorbă. O să stea mult și bine în țară și m-am hotărât să fug...

— Cu banii ei?

— Zău dacă aș fi făcut așa ceva, dar prea-i ținea la vedere și se făcea că nu-i pasă. Nu i-am luat pe toți, pe cuvântul meu de onoare. Numai cât mi-a cerut domnu' Lică Rădulescu.

— Cum adică?

Chipul lui Ciripoi părea însuflețit de o curiozitate fără egal. Îl știa pe *marele comic național* capabil de orice, dar acum trebuia să afle totul, metodele de care uza, să-l aibă la mână, să-i umble bine în portofel.

— Păi să vedeți. Eu ideea asta să mă fac artistă am avut-o prima oară când rula, la *Marna, Mata Hari* cu Zarah Leander, nu știu dacă ați văzut filmul. O minune... Mi-am zis, ah, ca asta să ajungi! L-am văzut de două ori, odată cu programul domnului Lică Rădulescu din pauză. Și mi-a venit a doua idee: ia să mă fac artistă la *Marna*. Joc și-n trupă, mă uit și la filmele de pe pânză, învăț, în doi, trei ani ajung vedetă de cinema...

— Ce spui tu, fetiço?! se minună Ciripoi. Ia te uită!

— Da, așa am judecat. Și ce mi-am spus? Aștia, în trupa lor, au, așa, vreo două, da' n-arată ca mine, să mă vedeți numai când o să mă urc pe scenă... Și odată ce mi-am făcut planul, m-am înființat la domnu' Lică Rădulescu. „Domnu' Lică e pe aici?” Era. Jucau cu toții *Grivița-n balon*. Intru prin dos, mă întâmpină un șmecheros: „Domnu Lică, te caută o gaștonie.” „Să intre.” Am intrat. Aici, toată trupa: el, nevasta, doamna Violeta Rădulescu, grasă cât un camion, ăilalți, cele două fufe care se uitau la mine să mă mănânce: „Domnu Lică, eu sunt Claudia Testemeanu, vreau să mă fac artistă”. „Ce spui, neică?!” s-a mirat el. „Mă băieți, Violeto, i-a spus nevastei, duceți-vă voi în cabina ailaltă și repetați, că am puțină treabă cu fetica asta...” Tare cumsecade om e domnu' Lică.

— Ce spui?! se miră Ciripoi.

— I-a dat afară și am rămas cu el. M-a întrebat câți ani am. I-am spus, m-a pus să ridic rochița.

— Rochița?

— Da...

— Ei, tu-i ofensiva mă-sii! Așa a făcut?

Pe Ciripoi îl apucase o invidie neagră pe Lică Rădulescu.

— M-a căutat la dinți, să vadă dacă-i am pe toți.

— Nu vorbi...

— Așa e la artiști, te caută și sub fustă. Da' eu am dinți frumoși,

întregi, nu ca altele, i-am spus că plec la Berlin, la UFA, cu nemțoaica, să filmez, domnu' Lică s-a uitat la mine ca la Maica Domnului. „Ce spui? Tu crezi că nemții ăia au terminat cu femeile lor și te angajează pe tine, nu? Știi nemțește?” „Boabă”, i-am zis eu. „Atunci?! ” „Păi... Păi...”, și s-a mai uitat o dată la picioarele mele și m-a întrebat: „Țăte ai?” „Am.” „Să le văd.” Și m-a pus să le scot. Acuș' eu sunt fată rușinoasă, dar pentru o carieră de artistă, ce nu face omu'? M-a măsurat bine, a zis că credea că port sutien cu bumbac înăuntru. E ca tata, domnule comisar, de bătrân, dar tot se ține de rele...

— Mie-mi spui? Mai departe...

— Și după ce a terminat cu examenul, că examen a fost, ba nu, să nu uit, mi-a zis: „Ia repetă după mine: *S-a suit capra pe piatră, Piatra a crăpat în patru, Crape capul caprei în patru, cum a crăpat piatra-n patru...* Și o poezie.” N-am știut, de unde era să știu? „Zi-i atunci *Tatăl Nostru, Crezul, ceva, Trăiască Regele, tâmpito*”, chiar așa mi-a zis, că nu vorbește frumos ca dumneavoastră.

— Ce spui, mă?! se miră iar Ciripoi.

— Daaa. I-am spus *Tatăl Nostru*, a zis că nu știu să vând *dramatic textul*. Ce o fi asta să vând *textu' dramatic*? Și pe urmă iar: „După mine: *Patrusprezece pritocitori într-o pritocitorică mică...* La asta te mai învăț eu, să vii mâine pe Buzești, la etajul I, la 11 dimineăța, să repetăm împreună, să nu te faci de râs față de colegi, de noii tăi colegi și să-ți arăt gestica, să te îndrum, să-ți arăt cum se umblă pe scenă, că parcă ai ieșit din groapa lui Oatu', nu altceva... Pe urmă să facem și nițică impostație...”

— Impostație? Asta ce mai e?

— Când clămpăni pe gură adică, reciți...

— Ia te uită... Mai departe!

— „Da' mai e o chestie”, a spus.

— Cine?

— Domnu' Lică Rădulescu.

— Ce chestie?

— „Bani ai?” m-a întrebat. „Cum să am bani, domnu' Lică? Că am venit la dumneavoastră să-mi câștig o pâine, nu să dau bani...” El a râs cu dinții ăia de aur de-i are în gură și mi-a zis: „Atunci nu am ce-ți face. Tu nu știi că o artistă are nevoie de rochii, de toalete? Pe mine când m-a angajat răposatul Leonescu Vampiru, ai auzit de Leonescu Vampiru? mi-a spus, după ce m-a pus să repet una, alta: «Bine, bine, pe tine te angajează, că venisem odată cu nevastă-mea, da' ei cine-i face rochii?» «Cum adică cine-i face rochii?» «Păi cum, domnule? m-a întrebat Leonescu Vampiru. Înțeleg că dumneata ești sărac, artist, da' ea, ea nu are un amant, pe cineva care s-o întrețină?» Ai înțeles? Te duci unde vezi cu ochii, mie îmi vii cu zece miișoare, și pe urmă stăm de vorbă. Eu bani de rochii pentru tine nu am, abia am pentru

nevestă-mea și ăsteia îi merge mult metraj...” Asta a fost...

— Și tu? Te-ai dus acasă la doamna Hoffmann și-ai vârât mâna în caraiman.

— Chiar așa am făcut, am crezut că nu bagă de seamă...

— Și?

Claudia iar începuse să smiorcăie.

— Și acum, uitați-mă, la *Siguranță*...

Ciripoi gândi prelung.

— Te-ai băgat în afaceri prea încurcate. Nu știu cum o să ieși din ele.

— Adică?

— Întâi trebuie să înapoiezi banii doamnei Hoffmann și asta urgent...

— De unde să-i mai iau?

— Nu știu. Du-te, roagă-l, amenință-l, dar știi ce, am o idee mai bună...

— Spuneți-mi, fac orice să scap din încurcătura asta.

Ciripoi se uită la ea lung, o cântări bine.

— Cred că nu ai să uiți nici tu pe cine ți-a făcut binele.

— Se poate?

— Uite ce e... Banii îi luăm noi de la Lică Rădulescu, îl chem eu aici și ne întâlnim o dată la el, și gata. După aia, te duci la nemțoaică, îi pupi mâna și-o rogi să te ierte. Dacă te-o mai ierta. Te faci credincioasă și ascuți ce mai vorbesc și ei prin casa lor, pe-acolo. Dar dacă zici că nu știi nemțește, degeaba...

— Învăț...

— Mă rog, o să vedem noi, deocamdată trebuie să te împaci cu doamna Hoffmann și când om avea noi nevoie de ceva, o să te punem să ne servești, dar dacă se află cumva că ai fost aici, la mine, și că am vorbit ca doi prieteni ce suntem, te-ai ras, nu te mai scapă nimeni. Ai înțeles?

— Am înțeles...

— Buuun! Atunci, ca să nu mai lungim vorba, te duci acasă, ai o casă unde stai?

— Am.

— Bună?

— Bunicică.

— Pe ce stradă?

Claudia îi scrisese adresa pe o hârtie ca și când i-ar fi fost rușine să-i spună numele. Ciripoi citi și aruncă hârtia la coș.

— Bine, te duci acasă și vineri pe la nouă seara mă aștepti să-ți dau dispoziții. Da' până atunci, uite-așa să te ai cu nemțoaica, ca frații... altfel...

Luna februarie a acelui an debutase cu zile mohorâte, ningeau scurt și apos, zăpada se topea, pe străzi, Bucureștiul părea o Veneție de chirpici, scufundată în noroi. *Moartea galoșilor*, cum spunea Ciripoi. Pentru cine avea bani de taxi, câte taxiuri mai rămăseseră pe piață, și alea tip '928, pentru că restul merseseră pe front, lua mașina, cine apuca vreo trăsură se ducea până la Șosea, unde omătul rămânea imaculat până în martie și din copaci cădeau ca la cinema bucăți de zăpadă pură. Nu era îngheșuală, nu era nimeni pe aleile virgine. Frunzișul de anul trecut ieșea la soare din banchiza albăstrie de gheață veche ce începea să se topească. Dar toate aceste lucruri nu-l interesau pe Colonel, care-l chemase pe Athos să se sfătuiască cu el cum ar putea să-i scape pe cei doi aflați în atelierul de croitorie a lui Tache Giurgiuveanu, *La Șicul Parizian*.

— Dacă am pătrunde în forță, cu două mașini? Una de la un cap al străzii, alta din celălalt? Până să se dezmeticească agenții și cei de la Siguranță, gata, îi scoatem afară...

— Ne-ar curăța pe toți, crezi că nu s-au gândit și ei la asta? Ar fi mai puțini...

— Atunci?

— Mai gândește-te!

— Dar dacă am da foc unei magazii, ceva, o coșmelie dintr-o stradă apropiată? Pe urmă am veni ca și când am fi pompieri și ne-am face că stingem focul...

— Nu e rea ideea, spuse Colonelul.

Se aflau în parcul Herăstrău ca doi rentieri, plimbându-se pe sub copacii despuiați. În jur, nici țipenie de om.

— Ia să ne mai gândim. Știi ce-i prost în afacerea asta? Că punem oamenii în primejdie. Un scriitor, nu știu dacă l-ai citit tu, spunea că trei lucruri sunt de neoprit când le lași libere: focul, apa și prostia omenească. Bine, dăm foc unei coșmelii, unei magazii, dar dacă într-adevăr se întinde și ardem o mahala cu suflete cu tot? Nu, e prea aventuros...

Ajunseseră pe malul lacului. Apa oprită de cu toamna la stăvilă lăsase numai o pojghiță subțire de gheață, care se topea în aerul calduș al acelei dimineți. Departe, dincolo de țărmul pe care se aflau, lopătau ciori în zbor leneș.

— Am locuit în *Jianu* într-o vreme, spuse Colonelul, până nu de mult. E un cartier foarte frumos, lumea nu-și dă seama. Ce mai e pe la voi, pe acolo, pe unde lucrezi tu, pe la *Filarmonică*?

— Nimic, lumea se îngheșuie să vadă două filme: *Taifun la Nagasaki* și *Ah, cum urăsc bărbații!* De ce nu veniți odată să vedeți spectacolul nostru de revistă?

Colonelul râse:

— Știi că ai haz? Chiar de asta îmi arde mie acum! Dar de ce-mi recomanzi să văd trupa de revistă a ăluia, cum dracu-l cheamă?

— Lică Rădulescu. Pentru că trebuie să ai vreun motiv...

Îl privi mai bine pe ochelarist. Avea un obraz curat de adolescent, îi era drag să lucreze cu asemenea tineri. În viața lui aventuroasă, Colonelul avusese de-a face cu indivizi de toate categoriile. De la spioni, la preoți militari, de la ofițeri superiori, la magistrați șperțari și la miniștri incapabili, demagogi și fuduli... Nimic interesant, pe când copiii ăștia, cum era lunganul de lângă el, aveau ceva curat, necorupt, făceau totul poate dintr-o dulce inconștiență, ba, nu, dintr-o convingere romantică, cum avuseseră toți și mai aveau încă undeva, în fundul sufletului. Ce era mai frumos decât să gândești în fiecare clipă că, împotriva tuturor, construiești cu primejdia vieții o societate nouă, că riști totul pentru a dărâma o orânduire profund necinstită, imorală. Ideea de a-l invita să vadă niște filme tâmpite îl surprinsese, dar voia să știe ce-l determinase să-i facă invitația asta.

— *Comicul național*, cum îi place să-și spună, face, fără să-și dea seama, mari servicii partidului.

Colonelul râse iar nestăpânit.

— Crezi?

— Iată, de pildă, ce spune pe scenă săptămâna asta...

— Ei bine, ce?

— Iese într-un costum făcut din țelină și pătrunjel, apropo de fibrele sintetice puse în comerț de nemți. Le-o zice adică de la obraz... De ce nu veniți să-l auziți? Cumpără cupletele pe nimica toată de la *Tănase*, care are clienții lui, mai scuturați, mai cu bani, dar aici, la *Marna*, vin ceferiști, mahalagii, lume săracă, asta îi unge la inimă. Să auziți cupletul margarinei care poate fi înlocuită, dacă o ținem așa, și cu săpun... Întâi a fost untul, pe urmă margarina, mâine o să mâncăm săpun... Lumea aplaudă și merge acasă fericită. Le-a zis-o nea Lică... În felul lui, *Comicul național* își face datoria...

— Nu știam, dar dacă spui tu, am să trec și eu într-o zi pe-acolo, e interesant... Cu totul interesant... Ia te uită...

Ocoliseră lacul, se aflau dincolo de restaurantul *Pescăruș*, în fața unui stăvilar oprit.

— Tot nu ne-am înțeles. Îl iei pe Goliath, adresa atelierului o știți, Tiparul o să vă facă un fel de hartă a locului, mergeți acolo sub un pretext, ori faceți pe cei de la *Apărarea pasivă* și vă urcați pe casă, da, asta e cea mai bună chestie, vă trimit eu niște legitimații. Cercetați dacă podurile de pe Văcărești și de pe strada Durostor nu conțin materiale inflamabile, dacă există locuri bune pentru cuiburi de mitraliere și unde ar putea fi instalate. Dacă vin gaborii să vă ia din scurt, îi țineți la distanță. Eu zic să vă fac rost de două uniforme de ofițeri. Vă luați aere de experți și studiați de sus amplasamentul. Dar

nu mai pierdeți vremea, că s-a plictisit toată lumea. Ne întâlnim mâine seară la cinema *Tomis*. Vii numai tu și-mi dai raportul, o să ieșim după film și vorbim pe stradă. Prudență mare, dacă aveți dificultăți, știți ce e de făcut. Uniformele ți le-aduce un băiat de-al meu într-un geamantan. O să spună că e de la spălătoria chimică *Crinul*. Mai e cineva acasă care ar putea să ne facă încurcături?

— Mătuși-mea, dar o evacuez. La ce oră vine curierul?

— Să zicem, nouă dimineața. Voi până la orele 15, tot mâine, trebuie să știți ce aveți de făcut. Peste două zile cel mult trebuie să atacăm obiectivul. Și-acum cred că e vremea să ne vedem fiecare de drum...

Își strânseseră mâna și Athos o luă spre *Arcul de Triumf*. Colonelul se pierdu pe sub copacii Bulevardului Aviatorilor și când ochelaristul ajunsese la una din stațiile tramvaiului 3, mai apucă să se arunce pe scara unui vagon ale cărui osii scârțâiau de parcă n-ar fi fost unse din vremea primului război mondial. Orașul arăta ca vai de lume, plin de noroi și plouat. Imobilele sărăcicioase ale Bulevardului Filantropia păreau și mai urâte sub norii cenușii ai acelei zile de februarie. Pe platforma tramvaiului doi vânători discutau încă de la urcarea lui în vagonul acela jalnic. Trecu taxatorul, Athos îi întinse bănuții pentru bilet și privi afișele jupuite ale unui panou de publicitate. Chioșcurile de pâine erau asaltate de cozile imense de femei și bărbați care se certau în gura mare. Tramvaiul opri într-o stație, apoi porni iar greoi, cu un tangaj de transatlantic scos la pensie.

— Știi cum scapă vulpea de purici? întrebasese unul din vânători pe celălalt.

Urechea neatentă a lui Athos, care era un tip distrat, se ciuli fără să știe el însuși ce-l intrigase în această discuție întâmplătoare.

— Nu prea, acceptă celălalt.

Era un bărbat gras, încărcat de cataramă și de tolbe: o tolă pentru cartușe, alta pentru ceea ce ar fi urmat să aducă acasă: un iepure sau ceva, goală însă, nici măcar un fazan, un șoarece de câmp, cum glumea în gând urmașul familiei Racoviceanu. Vânătorul se ștergea pe obraz cu o mare basma roșie, de parcă ar fi fost o căldură insuportabilă. Curentul vagonului aducea spre Athos o aromă de țuică de prună bine ținută.

— Păi să-ți spun eu, zisese celălalt, un fel de țâr pe sârmă, modest, cu o pușcă julită pe umăr, cu mai puține tolbe și cartușiere, care nu aducea cu nimic cu glorioasa apariție a vecinului său de vagon. Se întâmplă uneori, vara, că o năpădesc puricii...

— Pe cine?

— Pe vulpe. Și nu-i mai poate suporta. Cu scărpinatul nu iese cine știe ce, dar, șireată cum o știm cu toții, are metodele ei! Ia frumușel un cocean în gură sau vreun vreasc, ce-o fi, și se duce glonț către cel

mai apropiat râu sau baltă. Intră mai întâi în apă cu picioarele. Puricii, ca să nu se ude, se ridică cu un etaj, ca să zic așa, pe trupul ei. Atunci vulpea, mereu ținând coceanul în gură, se lasă binișor în apă, iar puricii urcă și mai sus, până ajung la capul vulpii. Când au ajuns aici, animalul bagă și capul la fund. Puricii, ca să nu se ude, țușt pe cocean! Vulpea se dă atunci de-a binelea la fund și lasă ca apa să ia coceanul la vale...

„Tâmpite bancuri mai fac și vânătorii ăștia”, gândi Athos și se pregăti să se dea jos să schimbe tramvaiul pentru a merge la atelierul lui Goliath, ca să-i spună ce aveau de făcut pentru zilele următoare.

*

Văzut de sus, cartierul Văcărești semăna, cu un loc asediat, *posturi fixe*, controlul circulației, fiecare mașină era oprită și oamenii dinlăuntru legitimați.

Pe unul din acoperișurile caselor din jurul magazinului *La Șicul parizian*, doi ofițeri studiau terenul cu un binoclu.

Numitul Teică era în conversație cu frații Munteanu, *zburătorii*, cel care o făcea pe poștaşul și celălalt care patrula cârciumile ca nu cumva să apară careva din partea celor filati și să le facă gaură în blindaj.

— I-ai controlat, domnu' Teică, pe militarii ăia?

— Controlat, aveau totul la mână, ecsivă de la Marele Stat Major. Pun cuiburi de mitraliere pe casă.

— Ce spui? făcuse Munteanu I, fost călăreț de circ, fost prestidigitator și escroc, intrat în slujba poliției.

— Cred că se lasă cu bombe, ne-au cruțat ce ne-au cruțat americanii, dar în primăvara asta o să dăm de dracu.

— Nu cred, făcuse Munteanu II, al doilea *frate zburător*.

— V-o spun eu, am tras cu urechea la ce discuta domn' Ciripoi cu draibăru' ăla mare, cu domnu' Mizdrache, ori ăsta stă gușă-n gușă cu miniștrii, cu lume luminată, nu ca noi. Să știți de la mine că dă cu incendiere, uite-i și p-ăștia. Tot Bucureștiu e plin de echipe care caută prin poduri, au luat de azi-dimineață casele la rând: care nu are saci de nisip îl amendează, au un catastif cu ei, notează acolo, și gata beleaua. Saci cu nisip, lopeți, târnăcoape, chestii d-alea, cum le zice, stingătoare, nu e glumă...

— Și cu binoclul ăla ce fac?

— Măsoară, au și instrumente de apreciat distanța. Un telemetru, mi l-au arătat și mie, că m-am băgat în sufletul lor ca să nu mai am vorbe cu domn' Ciripoi, că nu știu ce se petrece sub nasul meu. Băieți subțiri. ăla micu e dat dracu, știi cum se cațără pe-acoperișuri, ca o maimuță. Tu, Muntene, care ai fost la circ, știi cum se cațără o maimuță pe acoperiș... Așa și ăsta... Da' ia lasă asta, dați-mi raportul.

Ce mai e cu marfa de jos?

— N-au ieșit de trei zile, haleală, canci. Dacă îi mai ținem așa, o mierlesc de foame. Nu mai au ce să clămpănească...

— S-au speriat. Crezi că s-au prins că noi stăm la filă?

— Da' cum, domnu Teică, că se vede de departe ce fel de apă bem. Plimbă-te dumneata de trei ori prin fața atelierului și se vede...

— Mă, tu ți-ai făcut injecții cu marmeladă la creier de te-ai deșteptat atât? constată agentul Teică, nu fără admirație.

Sus, pe o streășină, gata-gata să cadă într-o curte, Goliath, sublocotenentul Paraschiv Văduva, cum scria în actele lui de la *Serviciul Antiaerian al Capitalei, direcția Marelui Stat Major*, măsura cu telemetrul distanța de la biserica *Sfântului Anton* până la magazinul *La Sicul Parizian* și făcea o însemnare în carnetul lui. De aici se vedea ușa care dădea spre magaziile din spate, curtea pustie și intrarea spre vechile pivnițe.

— Ei? întrebuse Athos, care privea și el cu un binoclu spre curțile vecine.

— Niciun semn, dacă ar ști ei cine se află pe acoperiș...

— Coborâm?

— Coborâm.

— Am văzut ceva care mă interesează, spuse, când ajunseseră jos, Athos.

— Ce?

— Un grup de copii. Bat o cutie de conserve coala în spate. De la ăștia scot mai multe, de la ei și de la femei, dar astea-s mai bănuitoare...

De la biserica *Sfântul Anton* se auzeau clopotele.

— De ce bat clopotele astea ziua-n amiaza mare, când nu e sărbătoare? întrebă Goliath, care se apropiase de grupul de copii.

— A murit unchiul lu' ăsta, zise careva.

— Și tu de ce fumezi?

— Are și el necazuri, domn' locotenent, spuse alt țânc care mai izbi o dată cutia goală de conserve.

— Ce spui, mă?

— Probleme, domn' locotenent.

— Ce probleme?

— Păi dacă a murit unchiu' l'ăsta?

Părea logic. Cei doi se priviră. Ai dracului puști!

— Da' patronul de *La Sicul Parizian* unde e, mă? Că am trecut prin fața atelierului și e închis. Vrem să facem control în podul casei și nu putem să intrăm...

— E dus cu colindul, zise iar țâncul acela cu pistrui, blond ca o conopidă, care fuma *Mărășești* și trăgea cu sete din țigare ca un om mare, băiatul cu probleme.

— Ce spui?

— Da, iarna, mai degrabă pe la Crăciun, nu ca acum, domn' Tache pleacă la rude în provincie și se ține de nunți...

— Ei?

— Da, cunună ori botează, el știe ce face. Până într-o lună nu-l mai vedeți. Aveți haine la el în probă?

— Nu, dar cu dispozițiile astea de apărare pasivă...

— Atunci ce vă supărați? Dacă nu lucrați la el, puteți să vă vedeți de treabă...

Copiii ceilalți râseră în cor. Îi luau peste picior, dar Goliath se prefăcu că nu bagă de seamă.

— Și nu putem noi să intrăm la el în atelier, cu martori, să găsim o cheie, ceva, să ne urcăm în pod?

Puștiul se scarpină în cap.

— Ce ne dați ca să vă vindem ceva?

— O țigare, zise Athos. Da' una bună, uite colea...

Umbla totdeauna cu pachete de țigări bune la el, mai ales în misiuni; constatase că o țigară oferită deschidea multe guri încuiate și chiar câte o ușă care se încăpățâna să rămână închisă.

— Na-vă și vouă, mai zise Athos, întinzând pachetul de carton roșu, care fu iute înjumătățit de ceata de puști care toți fumau când nu erau supravegheați.

— *Regale*, făcuse șeful lor, cel cu pistrui. Bune.

Goliath le aprindea pe rând țigările și puștii clipeau ca niște oameni mari, scoțând fumul pe nări și scuturând scrumul. Se așezară pe o grămadă de lemne de metru.

— Da' nu cumva sunteți ca ăia de-afară, presari? mai întrebă puștiul.

— Lasă, Zane, chestia, spune mai bine domnului locotenent ce știm noi...

Zane se tocmea însă, nu putea vinde secretele oricui.

— Da' cine sunt ăia de pe stradă?

— Ginitorii de la poliție, făcu copilul, ca și când le-ar fi încredințat secretul tancului *Tiger*.

— Ce spui? Da' ce caută ei?

— Nu știu ce au pe aici, pe lângă noi, scodolesc pe cineva. S-au îmbrăcat care mai de care în costume de șmecheri. Stau la cârciumă și o fac pe beții, dar nu trag la măsă decât limonadă.

Puștii râseră iar în cor, cu vocile lor dogite de țigări, fumate pe ascuns.

— Nu mai spune! zise Athos. De mult?

— Să fie câteva zile, acum să vă spun ceva, noi nu ne băgăm, eu cu băieții ăștia, da-n prăvălie la domnu' Giurgiuveanu e careva.

Athos îl privi pe Goliath. Era lată rău dacă aflaseră și puștii ceva.

- De unde știi?
- Păi noaptea, așa cam pe la douăsprezece, unu, pe coș iese fum, adică de ce să iasă fum pe coș dacă în prăvălia lui domnu' Tache nu e nimeni...
- Știu și cei de la poliție?
- Puștiul se scărpină în cap.
- Eu zic că da, că de-aia dau târcoale...
- Dar nu ne-ai spus ce voiai să ne spui la început.
- Păi, cam asta voiam să spun.
- Miște. Goliath îi făcu semn lui Athos să-i mai dea o țigară *Regală*.
- Ia încă două, să ai și diseară, îl încurajă celălalt.
- Puștiul luă, vârî țigările în sân și spuse:
- Da' nu sunteți de la poliție?
- Ce dracu, se impacientă Goliath, tu nu vezi că ai de-a face cu militari de la *Apărarea pasivă*?
- Ei, atunci le spunem? îi întrebă pe ceilalți.
- Copiii se codiră.
- Vă dăm și o sută pentru ce aveți voi nevoie, făcu Athos, dar oferta îi alarmă pe puști.
- Goliath era disperat. Studentașul nu-i cunoștea de ce sunt în stare.
- Dar de ce vă interesați atât de treburile astea? întrebă copilul numit Zane.
- Pentru că vrem să facem controlul pentru *Apărarea pasivă*.
- Zexe! făcu o voce groasă ca de bărbat.
- Aiurea! îl completează altul.
- Dacă nu ne credeți, am plecat, făcu Goliath și se sculă de pe grămada de lemne.
- Puștilor nu le convenea, erau mândri de ceea ce știau și acum totul se ducea de râpă.
- Bine, vă spunem, dar ne dați cuvântul de ofițeri că nu sunteți de la poliție?
- Pe cuvânt de onoare, făcu convins Athos.
- Așa mai merge. Nu putem să-i înghițim pe caralii. Ăștia saltă oamenii de acasă, îi mardesc...
- Goliath simțea că înnebunește. Convorbirea se prelungea și se putea să apară vreun împutit de agent și iar ar fi bătut la ochi totul.
- Eu, dacă aș fi înăuntru, pentru că trebuie să știți că sunt doi înăuntru, eu i-am văzut... I-aș păcăli pe ăștia de nu s-ar mai vedea...
- Ei, cum?
- Domn' locotenent, dar nu spuneți la nimeni. Pe cuvânt?
- Pe cuvânt...
- Știți biserica *Sfântul Anton*, aia de peste drum de atelierul domnului Tache?
- Am văzut-o și noi când am controlat podurile caselor.

— Mai de mult, biserica asta avea și chilii, a fost o mănăstire care a ars pe vremea lui Caragea. Lumea a venit aici și a făcut case mai încolo. Dar pe dedesubt se află o galerie cam înfundată, că noi mereu umblăm pe ea când ne jucăm de-a hoții și vardistii: abia mai poți să răsuflă, că nu e aer, dar putem merge până în spatele altarului de la biserica *Sfântul Anton*...

— Ce spui?! se miră admirativ Athos, ca să-l stimuleze.

— Da. Am urcat de câteva ori și ne-a luat popa la goană, dar nici el nu aflase pe unde venisem noi, că nu știm decât noi și nea Tache, pentru că pe la el prin pivniță se pleacă... Când ieșim din magazia aia, că aici au fost niște depozite de vinuri ale unuia care avea vie la Valea Călugărească și urcăm frumos pe acolo, și țușt! în biserică. De Sfintele Paști, la trecerea pe sub Domnul Cristos, când aduc muierile liliac în biserică, cine li-l fură de sub masă și-l vinde la florărie să ne mai iasă de țigări? Noi!

— Brava puști! făcu Goliath plin de admirație. Uite suta coala, să nu spuneți că suntem oameni care nu au cuvânt. N-o să spunem la nimeni ce-am auzit de la voi. Pe noi nici nu ne interesează, așa că ne ducem...

— Și cu cheia de la pod, de la domnu' Giurgiuveanu?

— Păi dacă omu nu e acasă, ce, să-i violăm domiciliul?

— Eu vă duceam până în atelier și poate de acolo, printr-un chepeng, găseam noi intrarea la pod...

Puștii puteau să-i primejduiască rău de tot pe cei dinăuntru. Ceea ce fusese un adevărat noroc pentru Athos și pentru Goliath se putea transforma într-o mare cacialma, dacă puștilor le-ar fi dat în gând să se laude și altora.

Le lăsară tot pachetul de *Regale* și plecară glonț, după ce mai inspectară câteva curți și poduri, prefăcându-se că își fac datoria către *Serviciul de Apărare pasivă*, care nu trimisese încă pe nimeni pe aici, ca să-i sfătuiască pe oameni să nu mai țină în podul caselor materiale inflamabile, ce-ar fi putut să le pricinuiască pagube la, Doamne ferește, vreun bombardament.

*

O liniște ciudată domnea în magazinul *La Sicul parizian*. Febra pe care o simțise atâtea zile Marcel Petrișor crescuse. Se vedea treaba că numai apa oxigenată, cu care Horumba îi curățase rana, nu fusese suficientă. Mai adăugă și foamea pe care o simțea de trei zile de când li se terminaseră și banii și alimentele târguite de afară.

— Cum e? îl întreba din când în când Virgil.

— Cum să fie? Crește ramazanul. Simt că mă înțepă la ficat.

— Varza lui unchiu-tău s-a terminat... Un borcan era... Văd că nu mai are de gând să vină.

— Lui ce-i pasă? Bea și mănâncă, și noi aici... Ce mai e pe afară?
— Situație staționară.
— Ce răbdare au și ăștia...
— Crezi că într-adevăr ne-așteaptă la cotitură?
— Dar cum?
— Și-ai noștri ce așteaptă?
— Sunt sigur c-au încercat și nu au reușit să pătrundă până aici...
— Puțin le pasă! făcu celălalt, enervat pe neașteptate.
— Nu mai vorbi așa, nu-i cunoști. Când vor putea, vor ajunge până la noi...

— Mersi, când?’ La Sfântu’ Așteaptă. Să nu fie prea târziu. Eu nu mai rezist. O să ies, fie ce-o fi...

— Ba eu te sfătuiesc să-ți vezi de treabă, tocmai acum te-ai găsit să nu mai ai răbdare?

— Într-a câta zi ne aflăm?

— A opta.

— Primele au mers cum au mers...

Epuizaseră toate jocurile. Își făcuseră un șah pe lemnul de călcat al lui Tache Giurgiuveanu, piesele le construiseră Horumba din miez de pâine, le vopsiseră pe unele dintre ele cu cremă de ghetă, și ea găsită în magazia croitorului.

— Dacă mai țin mult treburile astea încurcate, o să le mănânc, spunea Marcel Petrișor, arătându-le celui alt.

— Cu cremă cu tot?

— Cu...

Se ivise un țințar și el desenat tot pe lemnul de călcat gulere, cu boabe de porumb găsite pe jos, sub borcanul cu varză al gazdei lor absente.

— Rișcă dacă mai jucăm, și am terminat cu toate distracțiile, zisese Marcel Petrișor, pe care temperatura aceea, nu mare, dar constantă îl scotea din sărite.

— Jucăm, făcuse Virgil Horumba.

— N-avem pe ce.

— Cum nu? zisese Horumba, care era inventiv în aceste zile.

Se scuturaseră de mărunțișul rămas prin buzunarele lor sărace și nu găsiseră decât câteva monede de alamă. Le dăduseră valori fabuloase și se mântuiau la gândul că odată ce câștigau erau milionari. Un bănuț de zece bani era egal cu zece milioane, așa le plăcea să-și închipuie, monedele de cinci erau egale cu cinci milioane. Mai exista și suta cu care aruncau în sus. Ea atinge o valoare prea mare. Mai găsiseră niște fileri ungurești în tejgheaua lui Tache Giurgiuveanu și niște monede de pe vremea lui Carol, de cinci lei, pe o hârtie socoteau care, cât a câștigat. Lui Marcel Petrișor i-ar fi trebuit câștigul unui oraș întreg pe un sfert de secol, pentru a-și acoperi datoriile față de partenerul său,

facute la rișcă. Se certară îndelung de câteva ori, erau enervați, dar nu-și dădeau seama de ce. Se insultară în câteva rânduri, dar iute se potoliră.

— Ne-aud cei de-afară, spusese Marcel Petrișor, am înnebunit... amândoi.

— Așa o fi și la pușcărie? cugetase celălalt.

— Mai rău, unii se spânzură cu cureaua de la pantaloni.

— Da' de unde știi?

— Am auzit.

— Pe toate le afli, așa ești tu, deștept...

— Ce te-a găsit?

— Vorbeam și eu...

— Altceva nu mai ai de vorbit?

— Mai bine ține-ți pliscul, pentru că ne poate auzi cineva.

Marcel Petrișor stătea întins pe patul tare al unchiului său. Se uita la celălalt cu silă. Ciudat lucru! Erau prieteni, trecuseră prin atâtea, acum singurătatea asta îi făcea să se urască ca niște cretini. Horumba găsi două măști de gaze în cele din urmă și asta îi salvă o vreme. Erau asemănătoare. Și le punea pe față și umbla prin odaie, noaptea, când în lumina puțină venită de la becurile chioare din stradă părea o fantomă. Așezase a doua mască pe chipul unui manechin pe care-l luase în spinare și părea spectrul războiului însuși, dar asta îl făcea pe celălalt să râdă prosteste, din senin, cum se întâmplă în asemenea situații, când orice tâmpenie te face vesel.

— Vrei să mă sperii? făcea din pat Marcel Petrișor, dar nu mi-e frică... M-auzi?

Îl auzea. Când se sătura de distracția asta, pentru că de somn și de șezut degeaba era sătul, își smulgea masca și înjura bărbătește:

— Cauciucul miroase a mort, cărbunele din botul de cal e prost, mori cu masca la gură și de gaze, tot nu scapi, cine dracu a mai inventat și prostia asta?

O trântea pe dușumele, ar fi călcat-o în picioare, dar îi era frică să nu facă zgomot.

Altă dată, în lumina verde, violetă, a odăii neluminate, părea o mare insectă care se zbătea în spatele perdelelor croitoriei. Dădea din brațe ca și când ar fi zburat și amândoi descopereau cu surprindere că undeva rămăseseră copii. Râdeau din te miri ce, chiar ideea de a-și mânca piesele de șah cu care jucau le surâdea, era ceva, care cu timpul ar fi dus la limitele nebuniei. Pe urmă trecură la alte jocuri. Cine trece pe stradă? Dacă se auzeau pași, mai ales noaptea când era mai liniște, se antrenau într-o dispută absurdă:

— Bărbat? Femeie?

Sciau pe o hârtie scorul, și aici se pare că mai norocos era Marcel Petrișor, care avea o ureche mai fină. Timpul trecea greu, oră după

oră, ca și când cineva ar fi ținut în loc un ceasornic nemilos. Dormeau doar câteva ore, și alea agitate și pe rând.

— Nu mai scăpăm de aici, spusese în cele din urmă Marcel Petrișor.

— Crezi?

— Cred, cei de afară nu au încă o soluție.

— Și?

— Și? Jilava, procesul, zidul...

Era ciudat că niciodată lui Marcel Petrișor nu-i fusese frică de această perspectivă. La drept vorbind, nici nu se gândise că ar putea să fie prins, judecat și condamnat. Nu era optimist din fire, dar pur și simplu nu avusese în minte o astfel de perspectivă. Acum trebuia să se gândească la acest lucru. De fapt, discuția constituise momentul cel mai critic, pentru că fusese limpede că atinseseră pragul disperării. Asta se întâmplă pe la 11 noaptea, în seara următoare a inspecției celor de la *Apărarea pasivă*.

*

— Iată datele problemei, încheie Athos. O biserică cu un mort înăuntru pe care-l duc mâine la cimitir, două sau trei magazine în jur, o bodegă, *La băiatu cu șervetu*, plină de agenți ai poliției, o stradă destul de nenorocită, scurtă și îngustă, nu poți face nimic, nici măcar noaptea. Singura șansă rămâne acel coridor subteran al puștilor, care dă la altarul de la *Sfântul Anton*.

Colonelul se gândea privind pușca *Jeko* cu care trăgea la miresă.

Se aflau lângă Gara de Nord, sub acoperișul unei barăci de tras la semn. Omului care le încărca armele cu pene și care oferea câștigătorilor câte o siluetă din gips oribilă în caz de câștig puțin îi păsa de ce vorbeau clienții lui. Erau destui, oameni în trecere, așteptând un tren de legătură, soldați scăpați în scurte permisi de pe front, vânzători la magazinele din jur plimbându-se în scurtul răgaz de prânz, când mâncau ceva pe apucate în mici bodegi, oameni fără o ocupație precisă, cu privirea în jur după un buzunar care nu era supravegheat cum trebuie, și mulți gură cască.

— Haide, spuse Colonelul, să ne mai gândim.

O luară ușor în susul Griviței, ca și când nu ar fi avut nimic de făcut.

Athos aștepta o dezlegare de la celălalt.

— Și spui că puștii ăia cunosc subteranele?

— Da. Am vorbit și cu o muiere de prin vecini, sunt niște catacombe de pe vremea lui Caragea Vodă. Dar nu ne sfătuie nimeni să încercăm. Nu e aer, poate că drumul se înfundă, deși băieții ăia m-au asigurat că la Paști fură liliacul de pe masa Domnului Cristos...

— Crezi că poliția nu știe de chestia asta?

— Trebuie riscat.

— Nu-mi place riscul, puștiule.

— Atunci? De lăsat nu-i mai putem lăsa acolo...

Colonelul îi arată vitrinele prăfuite ale magazinului *Sora*.

— Hai să intrăm puțin înăuntru, nu-mi place mutra unuia din spatele nostru. Povestește ceva, când intrăm în magazin, prefă-te că vrei chiar cu adevărat să cumperi ceva, probează un costum de-al dracului și în timpul ăsta spune orice...

— Ieri, în tramvaiul 3, începuse Athos, am auzit una bună. Vorbeau doi vânători...

— Ce spui? Doi vânători?

— Da.

— Despre ce vorbeau? Fii atent pe unde se află intrarea a doua, când îți spun eu, tu o iei pe acolo, eu mă întorc, ne reîntâlnim în stație la Buzești, la tramvaiul care trece prin Piața Victoriei. Dă-i drumul cu vânătorii mai departe...

— Unul povestea cum scapă vulpea de purici.

— Ce vorbești? Interesant! Și, mă rog, cum scapă vulpea de purici?

— Păi ia un cocean în gură, caută repede o baltă, un râu, ceva, și intră acolo. Întâi cu piciorul. Puricii, dând de apă, încep să se urce pe spinarea ei. Vulpea se dă și mai bine la fund. Atunci puricii se urcă pe coceanul pe care ea-l ține în gură și vulpea se dă de tot la fund. În felul acesta scapă de purici...

Colonelul îi arată un costum de haine țepene pe un manechin:

— Ia încearcă-le pe astea și când intri să le probezi, lasă-le acolo și dispări. Până te uiți tu în oglindă, eu privesc la costumul ăsta de preot...

Îl lăasă singur. „Ce l-o fi găsit acum să se uite la odăjdii?” se întrebă Athos. Ceru costumul să-l probeze, nu trase de tot cortina de catifea a unei perdele care acoperea o mică boxă și privi prin oglindă în magazin. Era limpede, un *ginitor* le luase urma. Se prefăcea că privește la niște brățări de alamă, ieftine, aflate într-o vitrină. Faptul că cei doi se despărțiseră îl pusese în mare încurcătură. Athos lăasă hainele pe banchetă și dispăru. Peste 15 minute îl văzu pe Colonel singur pe platforma tramvaiului 15. Urcă și el din goană la răscruce și îl întrebă:

— Cum ați scăpat de el?

— Simplu, marfă proastă! Apropo, ai plătit ăluia cu *mireasa*?

— Cum să nu? Nu ne dădea pușca fără să ne ia taxa înainte. Cinci lei focul.

— Puștiule, știi ceva? Chestia cu puricii pe cocean e tare, am o idee. Am intrat în magazinul ăla și am văzut ceva care m-a interesat. Spui că înmormântarea aia are loc mâine? Știi cumva și ora?

— Pe la patru, dacă am înțeles bine...

— Perfect. Tu cu Goliath vă dați la fund deocamdată. O să am nevoie de Țiparul, îl găsești, îi spui să-mi dea urgent un telefon. Ne

înțelegem noi, s-auzim de bine...

Coborî din viteză și-l lăasă singur. Athos rămase cu gura căscată. Ce legătură să fie adică între povestea vânătorilor cu vulpea, puricii pe cocean și veșmintele alea de popă la care se uitase Colonelul?

— Uite-așa se nasc ideile mari. Îți cade fisa, cum se spune, și gata...

Era mort de curiozitate, dar, deocamdată, pe el și pe Goliath îi lăsase de o parte și tare ar mai fi vrut să știe cum o să-i scoată Colonelul pe cei doi din sicriul ăla, zis și *La Șicul Parizian*.

*

Țiparul îl privea pe Colonel ca pe un om beat.

— N-am spart în viața mea o biserică...

— Lasă fleacurile, că nu te trimit să furi clistirele lor din altare sau cazanul de botez, ce dracu, suntem cu toții creștini ortodocși, n-o să profanăm sfântul lăcaș.

— Dar...

— Știi biserica *Sfântul Anton*, ai trecut pe lângă ea. Vezi că în jur e plin de agenți. Te strecuri fără tămbălău înlăuntru, nu aprinzi nicio lumină, uite o lanternă mică, italiană. În spatele altarului se spune că e o ușă care dă spre vechile catacombe. Te strecuri cu atenție, nu cumva să le pici în labă agenților, și ajungi până în spatele atelierului. Sunt niște vechi pivnițe ale unui depozit de vinuri. De acolo se pare că poți să-i scoți din prăvălie pe cei doi, îi aduci în altar și de restul mă ocup eu. Măine la orele 16 este o înmormântare. Când se pune convoiul în mișcare, după slujba făcută mortului vă așezați, plânși cu toții, în spatele rudelor ca și când ați fi nepoți, ceva apropiat de răposat, cu batistele la ochi, vedeți voi, nu trebuie să vă învăț. Dă-le câte un pistol la fiecare, deși după părerea mea nu va fi un loc prea comod pentru tras la semn. Tu ai mai fost văzut prin preajma străzilor, ar trebui să-ți decolorezi părul. Știi cum se decolorează?

— Da, cu apă oxigenată...

— Pune-ți și o mustață pe oală și fă-o pe dascălul care ajută prin biserică. O să mă găsești și pe mine acolo, să nu caști ochii mari și să te prefaci că ai treabă. Acum șterge-o. Așteptați deci în prăvălia aia până în jur de orele 15, când credeți voi că o să ajungeți la timp în biserică, calculează după ceas cât îți trebuie să străbați catacomba, ieșiți în altar și așteptați să vă strecurați prin mulțime. O să fie lume multă, vă descurcați voi... Tu ai auzit de povestea cu puricii pe cocean?

Țiparul se uita la bărbatul serios din fața lui ca la un nebun.

— Nu.

— Puștiule, chestia stă cam așa: vulpea, ca să scape de purici, ia un cocean în gură... Ce te uiți așa la mine?

— Nu înțeleg ce legătură are povestea vulpii cu cele ce trebuie să

facem noi mâine după-masă...

— Ai răbdare, că nu mai e atât de mult.

Și-i spuse până la capăt cele auzite de la Athos, asta nu înseamnă însă că Țiparul se lămurise despre ce era vorba.

În aceeași zi, Colonelul mai vizită în mod ciudat o dricărie, lăsând o sumă mare de bani patronului magazinului de pompe funebre, se întâlnește cu un preot cu care era prieten de multă vreme și stătu cam un ceas cu el de vorbă, după care calcă niște haine ciudate cu fierul electric, îmbrăcându-le în fața oglinzii și studiindu-se ca un actor, făcând gesturi și cântând cu voce groasă într-un mod ciudat. Și toate astea, după ce ascultase o povestire vânătoarească și vizitase magazinul *Sora, sursa tuturoră*, din Calea Griviței.

*

Ca să spargi ușa unui altar noaptea, pe întuneric, și să pătrunzi într-o biserică necunoscută în care nu intraseși în viața ta, părea la prima impresie un lucru foarte la îndemână, numai că Țiparul nu era nici borfaș, nici aventurier. I se ceruse pur și simplu să facă o treabă și o făcea în stilul său. Își confecționase mai întâi un fel de șperaclu bun la toate, cu care făcuse o repetiție la ușile atelierului maistrului Sontag. Rezultatele nu erau promițătoare, așa că luă în micul său sac de voiaj și o daltă pentru forțarea ușilor încăpățânate pentru orice eventualitate. Avea un revolver *nervos*, două încărcătoare, un cuțit care ar fi mântuit orice curiozitate ce nu i-ar fi convenit și un laț de frânghie. În fundul sacului vârase și un săculeț plin cu nisip, marfă franceză, cum văzuse într-un film cu Jean Gabin mai de mult, armă tăcută, eficientă și adormitoare. Un ceas la mână cu fosfor, bine întors, ca să nu aibă vreo surpriză, un costum închis peste care aruncase o scurtă de balon și el de culoare neagră, pantofi cu talpă de crep după moda acelor ani, alunecoși la ghețuș, dar *muți*, tocmai buni pentru o astfel de acțiune.

„Iată-mă și borfaș”, cugetase. Niciun complice, aventura era înaintea lui, cu tot ce se putea întâmpla, plăcut și neplăcut. Pe la 23,30 luă ultimul tramvai spre Văcărești, ca să nu bată la ochi la o oră prea târzie; socoti că agenții aflați în bodega *La băiatu cu șervetu* nu vor mai întârzia mult, pentru că se făcuse de mult ora de închidere și negustorul nu voia să plătească amenzile de rigoare.

Socoteala era simplă. Trebuia să intre într-o curte aflată în spatele bisericii. Străzile paralele una cu alta îi ușurau oarecum misiunea. Avea să stea două ceasuri sau trei ascuns în vreo magazie, ceva, pe urmă, când era somnul mai al dracului, pe la trei sau patru noaptea, avea să urce pe un acoperiș și să atace biserica din spate. Dacă era norocos și polițaii mai așteptau în post, drumul ar fi fost lesnicios. Odată intrat în biserica *Sfântul Anton*, restul ar fi fost o nimica toată,

mai puțin riscul de a dibui, noaptea, cu o lanternă italienească prin niște catacombe de pe vremea lui Caragea Vodă. Fosta mănăstire, chilii, coridoare secrete, prea semăna a roman senzational, îi plăceau lucrurile făcute la lumina zilei, dar acum nu avea prea mult timp de cugetat. O luă de departe pentru că era mai prudent. Strada *Răsăritului* era a treia după *Durostor*. Străbătu o curte, sări un gard. Lătrase un câine, pe urmă se potolise pentru că el nu mai mișcase, străbătuse locul necunoscut cu locuințe vagon, acoperite cu carton gudronat și ajunsese în a doua stradă, strada *Ferodoului* (ce nume!). Se uitase la număr: 53. Mergea, cam la jumătatea străzii. Înainte de a o traversa se uită de-a lungul ei ca nu cumva să fi pus agenții posturi fixe. Nu era nimeni. În întuneric se vedea silueta bisericii *Sfântul Anton*, cu cele trei turle ale sale, negre ca smoala în noaptea și ea neagră și friguroasă. „Acum băieții se află la adăpost, undeva”, își făcu socoteala. Îi trebuia un ascunziș în care să aștepte până spre ziuă. Găsi ceea ce căuta. O magazie de lemne, mirosind a talaș și a rumeguș. „Au tăiat lemnele de metru cu fereastrăul.” Aprinse lanternă, apăsând pe un fel de motoraș care făcea un zgomot ușor de bondar. „Se încarcă singură”, socoti. Un rând de lemne, o capră de tăiat, un fereastrău, rumeguș cum bănuise și o stivă de butuci care trebuiau spărți cu toporul. Se așeză liniștit cu spatele la lemnele frumos rânduite. Trase un somn și la orele trei și 45 se trezi. Avea un instinct sigur, nu s-ar fi înșelat nici măcar cu un minut. Noaptea era liniștită, prea liniștită pentru ce voia să facă. Se auzeau hămăituri de câini, era pentru prima oară când animalele astea îl enervau. Totul se aude într-o astfel de noapte. Dar asta era situația. Se dezmoști. Se făcuse și mai frig. Îi înghețaseră tălpile și mâinile cât le ascunsese în mănuși. Să nu se scoale careva, taman la ora asta! Nu mișca nimeni. Casele-vagon din lunga curte de mahala nu trădau nicio mișcare. Se ridică ușor și până nu-și simți încheieturile bine dezmoștite nu se dezlipi de locul în care se adăpostise. Trase cu urechea, nu auzi nimic. Se mai uită o dată de-a lungul străzii *Ferodoului* (ce nume!) și o traversă în fugă. Intră într-o alta, necunoscută, din vecini se auziră câinii alarmați și se ciuci sub un salcâm beteag stând multă vreme nemișcat. După alte zece minute urca pe un acoperiș jos, se târa și privea curtea din spate a bisericii. Nu se vedea bine, era o noapte întunecoasă. Coborî cu prudență. Cel puțin în curțile bisericilor nu se aflau câini. Nu hămăi nimeni. Aruncă câteva pietricele înainte de a ieși din întuneric. Nu se auzi nicio mișcare. Văzu spatele bisericii și ușa aceea de metal care, probabil, dădea spre altar. „O să am de lucru, gândi, popii ăștia se încuie bine, știu ei ce știu...” Cântări sacul cu unelte și își spuse că dădea de fapt în noaptea asta examenul de spărgător. În stânga, răsucit pe încheietură, avea săculetele cu nisip pe care l-ar fi aruncat în capul primului întâlnit. Nu era nimeni. Nu le dădea în cap să pună pe cineva

acolo. De fapt, un agent al lui Teică dormea frumos în fața ușii principale și nu se sinchisea de cele ce se întâmplau în spatele clădirii de piatră. Băuse țeapăn până pe la 12 la bodega *La băiatu cu șervetu*, împotriva dispozițiilor, ca să-i țină bine toată noaptea și învăluit într-o șubă, cu o căciulă grea, pusă pe urechi, trăgea aghioase în micul balconaș de piatră, deschis la vântul de noapte.

Țiparul, care desfăcuse mașini întregi până la ultima piesă și care cunoștea toate butonașele și sârmele unui motor de limuzină sau camion, înjura birjărește în gând, blestemându-și soarta. Ușa de metal se lăsa greu, avea o încuietoare specială, i-ar fi trebuit o cheie grea, mare, mânăstirească. Șperaclul lui nu făcea două parale. Dalta, nici atât, trebuia o rangă. O luă întâi cu binișorul, pe urmă se înfurie. Timpul trecea. Nu putea aprinde lanterna, deși se mai obișnuise cu întunericul. Se așeză disperat de câteva ori, rezemat de canatul de piatră, și cugetă. I-ar fi trebuit un ac de păr, cum aveau femeile, pe urmă își dădu seama că tot cu șperaclul acela trebuia umblat. Îl îndoi bine, îl răsuci, ceva mișca, era un fel de clenci care se ridica încolo și-ncoace. Pe la cinci fără un sfert îi veni ideea de a intra prin față. Se strecură spre treptele de la intrare, târâș, ca pe front, cu mișcări lente. Intrarea bisericii părea pustie, se auzea numai o răsuflare grea de bărbat. Stătu cinci minute grele ca să se hotărască. Pe urmă își spuse că nu avea decât două alternative: ori să se întoarcă cu coada între picioare, ori să încerce să intre pe ușa din față. Să dai într-un om care doarme nu e o ispravă de om serios, dar sacul cu nisip cu care-l lovi pe agentul care dormea sub căciula lui împărătească amortiza. Se auzi un mormăit mirat și omul leșină lovit în tâmplă cu precizie. Dintr-un somn într-altul, era ceva, dacă blestemata aia de ușă nu ceda, ce era să facă? Puse umărul și forță ușa din față. Era și ea încuiată. Tot din metal, tot grea, tot inaccesibilă. Atunci își aduse aminte că îngrijitorii de biserică vin de dimineată și fac curățenie, erau de obicei niște femei miloage. Trebuia să se afle undeva o cheie pe aici. Lumină cu lanterna, risca, dar nu avea ce face. Chenarul de piatră al ușii, cu viță de vie din marmură, nu lăsa să se vadă nimic. În cele din urmă dibui locul, era simplu ca bună ziua, la înălțimea unul om, într-o parte. Pipăise totul cu răbdare și găsisse ceea ce căuta. Mai privi o dată la omul de la picioarele lui. „N-o să-și dea seama ce i s-a întâmplat când s-o trezi și dacă o să-și dea, n-o să spună la nimeni...”

Descuie, se mai uită în curtea pustie și pătrunse înăuntru, după ce atârna cheia la locul ei. Când o să se vadă că e deschisă, o să se creadă că bețivul ăsta a făcut o inspecție în timpul nopții. Pașii abia se auzeau pe lespezile bine spălate. Străbătu biserica, intră în altar, se mai uită o dată la ușa inaccesibilă, prin care, nu putuse pătrunde și-și dădu seama că era cinci de dimineată. Recapitulă dacă nu a lăsat cumva vreo urmă și pe urmă lumină pereții. O scărișă metalică ducea undeva

spre o pivniță. Prapuri de înmormântare, steaguri de mort, niște sfeșnicare, trepte alunecoase, o rezervă de lumânări, miros de beci și o bolgie de piatră. Nu se vedea pe unde ar fi trebuit să ajungă la capătul coridorului acela de pe vremea lui Caragea. Se uită spre tavan: nimic; zări în sfârșit o ușă abia mascată, urmele subțiri ale unui tapet vechi îlduse spre locul căutat. Aici iar trebuia lucrat cu șperaclul. Se învățaseră minte, interziseseră ușa. Căută în sac, de data asta merse mai ușor. Prima lui ușă de spărgător se dădu de perete. Din bezna grea din față veni un miros de mucegai și de piatră umezită. Controlă să nu fi uitat nimic, trase ușa spre el. „Numai de nu le-ar da în gând să încuie din nou sau să vadă că a trecut cineva pe aici...” Lanterna italienească îi arată câteva trepte roase, din cărămidă bine coaptă, care rezistase timpului. Miros de șobolani morți și o umezeală care-i umplea nările de ceva neplăcut. Pași înainte fără să ezite. Privise ceasul pentru a cronometra timpul necesar la întoarcere. Era cinci și 12 minute. Drumul mergea o vreme destul de bine, drept și plin de bălți. Pe urmă se îngustă și deveni întortocheat. Bucăți de boltă căzuseră, înaintarea deveni dificilă. În întunericul plin de curent se auziră mișcări de păsări de noapte, lilieci sau altceva. Țiparul nu era un tip sperios, aici numai oamenii l-ar fi speriat, altcineva, nu. Înaintă prudent, evitând grămezile de cărămidă prăbușită și când ajunse pe la jumătate trebui să se târască în patru labe. „O să arătăm ca dracu la înmormântare. De n-aș uita să luăm din croitoria aia peria de haine pentru curățirea noroiului și niște cremă de ghetete, dacă se găsește așa ceva în atelierul acela...” Se umplu de noroi pe palme, își feri hainele cât putu, respirația se îngreuna din cauza aerului stricat. Nici dracu nu mai trecuse de multă vreme pe aici. Puștilor ăloră cu care vorbise Athos le convenea, dar ei erau oameni mari, nu se jucau... După douăzeci de minute se afla în fața unei uși șubrede. Stătu câțva timp, trăgând cu urechea. Dincolo de lemnele umezite nu se auzea nimic. Deschise încet, cu prudență. Nu mișca nimic în jur. Străbătu o curte și ieși pe poarta vechiului depozit de vinuri. În față, ușa unei magazii. Dar dacă nu nimerise unde trebuia? Ce-o fi, o fi! Curând avea să se lumineze. Privi în jur. În curte nu se aflau decât câteva butoaie vechi. Nicio locuință, niciun câine, nimic. În mod normal, dacă ar fi fost după el, aici poliția ar fi trebuit să pună pe cineva de strajă, dar probabil că nu voia să-i alarmeze, îi așteptau dincolo, în stradă, dacă ar fi încercat să fugă pe aici... Bine gândit, trebuia să recunoască. Pătrunse în mica magazie. Se împiedică de butoiul lui Tache Giurgiuveanu și ascultă. Nu se auzi nimic. Țștia dorm, puțin le pasă. Nu cunoștea pe niciunul. Trebuia numai să le spună parola, cum se întâmplă ori de câte ori se întâlneau doi oameni care nu se văzuseră în viața lor: „M-a trimis Andrei”. Celălalt avea să răspundă: „Stai să-l întreb”. Asta era tot, dar acum cuvintele nu-i veneau în minte. Ușa

dinspre atelier era descuiată. „Nu le e frică sau au plecat?” Deschise cu prudență. Se obișnuia cu lumina atelierului, cu silueta manechinelor și privi geamurile luminate de becurile albastre ale Căii Văcărești. Afară nu mișca nimeni. Văzu soba de tuci și auzi respirația celor doi. „Poți să-i iei ca pe niște pui de găină! Ce tipi, domnule! Puști! Ca și mine, pentru că și eu, cât sunt de căpos, tot puști îmi spune Colonelul.” Se așează lângă ei pe podele. Ar fi tras un pui de somn și chiar așa făcu, dar se trezi aproape de ora șase și jumătate. Lumina intra prin ferestrele necamuflate. În atelier mai rămăsese o brumă de căldură. Țiparul cercetase; nu erau înarmați, dacă ar fi fost atacați nici nu ar fi avut cu ce să opună rezistență.

Vru să aprindă focul. „Le fac o surpriză. Pe urmă se răzgândi. Se vede fumul pe coș... Acuș’ să vină presarii, ce mutre ar face! În loc de două bucăți, trei!” Horumba mormăia ceva în somn, Marcel Petrișor gemea ușor. Îl jena rana de la umăr care se vindeca greu. Trebuia totuși să le dea un semn. Îl scutură ușor pe Horumba, care dormea la margine:

— Hei, domnu...

— Ce-i, Marcele? făcu acesta, cu ochii cârpiți.

— Nimic, a venit perceptorul.

Virgil îl privea ca într-un vis urât. Dădu să sară din pat, dar celălalt îl sili să stea nemișcat.

— St! că-l trezești. Mi se spune Țiparul, m-a trimis Colonelul să vă scot de aici. Nu face mișcare multă și nu striga.

Curios este că Horumba îl crezu și stătu liniștit.

— În sfârșit. Credeam că nu mai veniți...

Și deodată realizează că celălalt intrase ca îngerii sau ca dracul prin acoperiș.

— Pe unde ai pătruns?

— O să vă povestesc la amândoi odată, nu vreau să vorbesc de două ori.

Marcel Petrișor se trezi și el:

— Cu cine vorbești?

Credea că visează. Erau trei în odaie, nu mai erau doi. Vru să-l lovească pe Țiparul cu pumnul, dar vecinul lui de pat îl imobiliză:

— Încet. E trimis de Colonelul...

Nici el nu-i ceru parola. Existau asemenea momente, când orice prudență nu-și mai avea rostul.

— Cum ai ajuns aici? întrebă și Marcel Petrișor.

— Din proprie inițiativă și nesilit de nimeni, glumi Țiparul.

— Lasă bancurile. Cine ești?

— Mi se spune Țiparul, repetă noul venit. Colonelul m-a trimis să vă scot de aici...

— Nu o să fie ușor, zise meditativ Marcel Petrișor, care tot mai

căsca fără să aibă senzația că i se face cumva vreo farsă.

— Mie-mi spui? O să vedeți și voi la întoarcere.

Atunci băgară de seamă că era murdar, de parcă s-ar fi târât printr-un șanț.

— Nu arăt prea bine, nu?

Marcel Petrișor se bătu cu palmele peste frunte:

— Ai venit prin catacombă?

— Exact. De unde știi?

— Dacă eram deștept, îmi aduceam aminte mai devreme. Cât am fost puști am locuit din când în când la unchiul meu și mă vâram cu golani în pivnițele vinăriei. Ai intrat prin altarul bisericii *Sfântul Anton*, nu-i așa? Tii, că idiot mai sunt! Stăm aici de atâtea zile și nu mi-a dat prin cap una ca asta!

Marcel Petrișor se trezise de-a binelea. Ceva nu era în regulă totuși. Dacă omul ăsta era de la poliție?

— Dar cum ai dat de catacombă?

— Niște puști de primprejur i-au povestit unui prieten de-al nostru cum se pătrunde până aici...

Marcel Petrișor deveni și mai bănuitor.

— Nu căuta vreo armă, pentru că armă am eu. Poftim revolverul ăsta, nu uitați o perie de ghetete și una de haine. La trei după-masă avem o frumoasă înmormântare în biserică la *Sfântul Anton. Browning* de 7,6 mm. Bine uns, nu vă jucați cu el...

Horumba, care era gata de bătaie, văzând mutra bănuitoare a lui Marcel Petrișor, își dădu seama că cineva de la poliție nu-ți face cadou un revolver încărcat numai pentru că te-a sculat de dimineață și te-a trezit cu el în odaia ta.

Marcel Petrișor sări din pat ca să-și ia pe el pantalonii.

Avea picioare slabe, rahitice, era caraghios numai în micuții lui chiloțași pe care și-i spălase cu apă fiartă de câteva ori, pentru că nu suferea rufă murdară pe el.

— Tu nu te-mbraci? îl întrebă pe celălalt.

— Ho, că mai e vreme... Până la trei după-masă...

— Așa e...

— Ai adus ceva de mâncare? îl întrebă Marcel Petrișor.

— Uite, una ca asta nu mi-a trecut prin cap. Trebuie că sunteți cu stomacul flendură... Dacă știam, furam ceva din biserică, că ăștia au colivă, ceva...

— Bună ar fi fost și nițică colivă, glumi amar Virgil Horumba.

Tăcură un minut întreg toți trei. Nu se puteau împrieteni dintr-odată, se aflau și într-o situație ciudată.

— Crezi că scăpăm de aici?

— Dacă vrea Sfântu Anton... zise, râzând, Țiparul. Vă e frică?

— Acum, nu...

— Dar atunci? Atunci când au tras cu gloanțe de manevră după voi...

— Ce spui? zise Marcel Petrișor și îi arătă umărul zdrelit care-l jena și acum. Și ăsta e glonț de manevră, ăsta care mi-a julit mie umărul?

— Te-au rănit? spunea ceferistul ăla că pe unul l-au rănit. Tu ești?

— Care ceferist? întrebă uluit Marcel Petrișor.

— Am fost acolo... la câteva zile. Colonelul a crezut că voi i-ați cântat pe ceilalți și v-au făcut scăpați. A vrut să verifice. I-am adus un încărcător de pușcă cu gloanțe de manevră...

Horumba înțelese totul într-o secundă.

— Deci ne-au făcut scăpați ca să veniți voi aici și să pună gheara lor spurcată pe mai mulți?

— Dar cum?

Marcel Petrișor și cu Virgil Horumba se priviră lung:

— Ce ticăloși! Ce ticăloși! Nu le ajungeau morții, că au murit doi de-ai noștri, voiau și pe alții, câți mai mulți...

— N-ar fi cazul să vorbești mai încet? îl sfătui Țiparul. Dacă se aude afară? Să știi că au împânzit cartierul. Nu o să fie o plecare triumfală de aici...

— Și eu cred la fel, cugetă cu glas tare Horumba.

— Faci parte din rezerva *Munteniei I*? întrebă Marcel Petrișor.

— Exact. Noi v-am luat locul...

— N-o să vă fie ușor.

— Cred și eu.

— Postul s-a pus la punct?

— Asta o știe numai Colonelul. El o să ne cheme când o să creadă. Deocamdată, iată-mă în chip de salvator al vestului sălbatic...

Horumba tot nu înțelegea ce era cu înmormântarea de după-masă.

— Nici eu nu știu mare lucru, zise Țiparul. Trebuie să fim curați, dichisiți în sfânta biserică. Atâta mi-a spus... O să fie și el de față, restul nu ne privește.

Era ciudat, dar nu mai întrebare niciunul nimic. Până după-amiază, timpul se scurse înfiorător de greu.

*

Agentul Teică, care se cam plictisise să tot păzească degeaba atelierul croitoriei *La Șicul Parizian*, se uita la agenții lui ca la niște arătări.

— Ceva? Cumva?

— Nimic, domn' șef.

— Dracu vă ia, dacă ați dormit?

— Se poate?

Pe la nouă de dimineață apăruse și Ciripoi, vesel, bărbierit, parfumat, că avea boala să se parfumeze. „Destul o să puțim a hoit

toată viața noastră de apoi, spunea, măcar să ne spălăm bine și să ne dăm cu apă de colonie, să nu mutăm nările altora...”

Trecuse cu o seară înainte pe la locuința Claudiei.

— Ce-i p-ai, mă? făcuse el, grăbit. Care-i situația?

— Bună, făcuse Teică.

— Ce înseamnă aia, bună?

— Adică, nicio mișcare...

— Mă, voi v-ați convins că ăia mai sunt acolo?

— Da, cum? Seara ne uităm la acoperiș. Iese fum, au făcut băieții foc, înseamnă că stau frumos la cutie...

— Și n-au mai încercat ei să iasă după haleală, ceva?

— Nimic, or fi găsit ceva rezerve interne.

Teică râse prostește cu gura lui știrbă!

— O să vedem noi pe dracu cu ăștia, că-s periculoși. Prin mahala ce mai e astăzi?

— O înmormântare la patru.

— Cine a murit?

— Unu dup-acilea, am pus oameni în biserică, că nu se știe cine s-arată...

— Foarte bine. Păi eu m-am dus. Ce să-i spun lui domnu' Mizdrache?

— Că totul e așa cum trebuie, nu mai rezistă ei mult, că nu sunt zmei, ascultați la mine...

După care agentul Teică ce era să facă decât să intre în bodega *La băiatu cu șervetu*, ca să se dreagă? *Frații zburători* erau și ei pe fază, Munteanu I pe post de factor sta cu geanta plină de ziare și doscănea o țuică mare, celălalt, orbul, tocmai își potrivea lunetele negre pe ochi și se pregătea să iasă pe treptele bisericii *Sfântul Anton*, la cerșit.

— Care-i situația, copii? întrebă măreț Teică, rămas cel mai mare în grad.

— Totul e bine, oamenii stau la locurile lor, zise Munteanu I. Eu ies la împărțit ziarele, mai trag cu ochiul, îl las și pe frati-miu pe scări la treabă, până-n prânz poate se face lumină.

— Da' de unde, cred că mai avem o zi, două, aprecie Teică, cerând o drojdie mare și o piftie.

Orbul ar fi spus ceva, dar nu prea se înghesuia. Știa bine că în poliție numai șefii au voie să aibă idei și cum era să sară el în față?

Cugetă ce cugetă, îl mânca limba:

— Domnu' Teică, am ceva de raportat...

— Cam ce, așa?

— Eu cu lanternele astea ale mele am depistat doi tipi mai alaltăieri.

— Ce spui, Muntene? făcu savant Teică, imitându-l pe Ciripoi, care și el îl imita pe Mizdrache în timpul liber.

— Cum vă spun. Doi ofițeri de la *Apărarea pasivă*...

— Ei, și ce dacă erau de la *Apărarea pasivă*?

— Mă gândeam să nu fie cumva, ceva...

Teică dădu drojdia peste cap, scutură ușor din obrazii iute împurpurați și conchise:

— Prea suflăm, mă, și în iaurt. Băieții stau în croitorie liniștiți, noi de asemenea, o să li se facă și lor foame odată și odată, nu mai au mult, de ce să ne credem noi mai deștepți decât trebuie? Ia-ți mai bine carcassele alea în spinare și du-te la cerșit, că îmi încurci socotelile...

Al doilea frate zburător dispăru cât ai zice pește și în cârciuma opărită de aburi de țiucă fiartă și de mahoarcă se auzi un acordeon deșelat. Tare mai era bine să stai colea la căldurică, lângă godin și să te uiți pe fereastră. Trece vreme, leafa merge, el muncea cu spor. Unde mai pui că după-masă aveau și o înmormântare, spectacol, nu alta, să tot stai și să privești lumea asta trecătoare.

— Ia vin! îl chemă pe acordeonist.

Acela, un țișgan fără dinți, cu o pălărie șuie pe frunte, se apropie.

— Îmi faci și mie una mică?

— Cum nu, domn' șef, că vă știu, sunteți de la *A treia*...

— Pe dracu, sunt de la, da' mai bine dă pe gură...

„Dă-mi, boierule, țișganca...” cântă gașperul cu ochii în tavanul negru de fum.

— Așa, mă, mai cu suflet.

„C-avea neică o țișgancă

Frumoasă de lumina în casă...”

Afară începuse să ningă încet. Geamurile se dezghețau. Agenții intrau unul câte unul, la sfert, la sfert de ceas.

— Cum e, Gogule? întreba Teică.

— Cum să fie? Bine.

— Mă, v-ați dat dracului...

Mai trecea ce mai trecea, intra altul:

— Cum e, Porumboiule?

— Ninge, dom' Teică.

— Da' colo?

— Staționar...

— Nu mișcă și ei?

— Mișcă, domn' șef, le ghiorăie mațele, dar noi ne facem că plouă, poate pică și peștele ăl mare.

— Să-ți fie gura aurită, Porumboiule, că m-am uscat în postul ăsta fix. Noroc c-are *Băiatu'* o piftie a-ntâia de porc... Cu usturoi...

De mișcat, cei trei mișcau, dar în felul lor. Ideea fusese a Țiparului, care studiasse toată dimineața atelierul de croitorie și găsisse că ar trebui să se amuze și ei nițel, să mai treacă vremea. Până la trecerea

prin tunelul acela fără aer mai era vreme. Nu aveau de ce să meargă mai înainte decât la ora fixată pentru înmormântare. Biserica goală i-ar fi trădat numaidecât. Când s-o umple de lume, era mai ușor să te streкори în mulțimea de rude, făcându-te că plângi și că te vaiți după cel răposat.

— A cui e hardughia asta? întrebuse Țiparul.

— A unchiului meu, Tache Giurgiuveanu, zisese Marcel Petrișor.

— Și dacă-i facem puțină pagubă se supără?

— Eu știu? Dar dacă e nevoie, ca rudă apropiată îți dau voie.

Țiparul măsură din nou încăperea.

— Există vreun ventilator pe aici? mai întrebă.

— Pe vremuri era, spuse Marcel Petrișor. Vara e foarte cald, bate soarele și paianta asta se încălzește de scoți limba.

— Caută-l!

Horumba îi privea pe amândoi, neînțelegând mare lucru.

— Ce dracu ți-a mai trecut prin cap?

— O să vedeți voi...

După cinci minute de căutare, Marcel Petrișor se ivi cu un fel de haraba neagră, cu aripi mari.

— Umblă?

— Să încercăm...

— Pe unde-i priza?

Marcel Petrișor căută ce căută, o găsi. Înfipse ștecherul și aripile de metal ale ventilatorului începură să se rotească.

— E foarte bine, cântări Țiparul. Acum mai am nevoie de ceva...

Dădu roată atelierului și privi prin perdelele nu prea bine trase. Trotuarul părea pustiu. Nu trecea mai nimeni. Numai geamul acela amenințător de la bodega *La băiatu cu șervetul* îl obseda.

Se apropie de un manechin, îl măsură bine, pe urmă căută un scul de ață albă, mai tare.

— Acum să vedeți...

Se aruncă pe tejgheaua de călcat a croitorului și căută în sertarele lui Giurgiuveanu, găsind exact ce-i trebuia: niște tipare de haine, din hârtie cerată, foarte țeapănă. Le străpunse cu acul, le legă cu ață și le atârână pe un manechin. Hârtiile începură să se învârtă lent prin fața ferestrei, ca și când cineva s-ar fi plimbat de colo până colo.

Ninsoarea stătuse. Un soare scăpătat lumina perdelele.

Horumba înțelese primul despre ce era vorba.

— Pricep. Bate soarele și ei văd umbrele noastre mișcându-se de colo până colo. Bună...

— În timp ce noi o s-o ștergem frumos prin tunel. Râseră toți trei.

— Isteț bărbat! făcu Marcel Petrișor. Numai din biserică să vedem noi cum o să ieșim.

— Mare-i Dumnezeu! zise Țiparul, privind cu atenție tiparele de

hârtie cerată care se mișcau de colo-colo.

*

Biserica *Sfântul Anton*, ca de obicei, în asemenea ocazii se umplu repede. Ora înmormântării nu era departe. Întâi sosiră bătrânele cartierului, încărcate de lumânări pentru răposatii mai vechi și mai noi ce zăceau în cimitirele din apropiere. Se închinau la sfântul altar, sărutau icoanele, aprindeau feștilele de ceară și șopteau cu glas mic rugăciunile lor interminabile, mai trăgând cu ochiul la cei ce se strecurau în stranele mici și înghesuite, mirosind a lemn vechi, afumat. Un dascăl tânăr, cu fața palidă, veghea la curățenie, răzuind sfeșnicile de ceară scursă și strângând-o într-un săculete.

Lăcașul nu era prea luminat. Numai de sus, din turlile înalte, cădea lumina unei zile de iarnă, aflată spre sfârșitul ei. Flăcările galbene și șovăitoare ale lumânărilor aruncau pe pereții bătrâni un fel de mătase galbenă, stinsă. Lumea se înghesuia spre locul unde era depus coșciugul. Răposatul, cu o cruce pe piept și cu o lumânare între degetele amorțite pe veci, arăta un chip bătrân, slab. Câteva flori luate de cine știe unde îi înconjurau capul. Lumea trecea, spunea Dumnezeu să-l ierte și se închina. Apăruse și Teică, bine drogat la *Băiatu cu șervetu*, somnolând într-o strănă după atâtea rânduri.

„Sa n-apară Ciripoi, c-am feștelit-o, ăsta mă miroase și n-am nici leuștean la mine să sting aromele...”

Piftia îi căzuse greu, un damf de usturoi se răspândea în jur, dar nu venise aici să se pupe cu careva.

„Trag un somnișor cât ține slujba și când ies afară în ger, că pică gerul acușica, mă trezesc imediat.”

La patru fix, dascălul acela tânăr și palid făcu loc preotului care venise cu o mașină de piață, îmbrăcat în negru, plin de odăjdii, cu o cruce mare pe piept, binecuvântând mulțimea ce-i făcea loc.

Babele cartierului îl priveau și nu mai înțelegeau nimic:

— Ăsta nu e popa-al nostru.

— Dar cine?

— Eu știu? L-o fi prins Mitropolitul cu niscaiva fapte necurate. Că știm și noi câte ceva... Mai spovedește câte o fată la mahala, se mai îmbată la câte un maslu...

— Ce spui, soro?

— Spun, că d-aia am gură...

Noroc că agenții lui Teică nu trăgeau cu urechea la vorbele bătrânelor.

Dascălul cel tânăr le liniști:

— Părintele Dragomirescu e bolnav, l-a trimis pe părintele Sachelarie de la *Sfântu Elefterie* să ție slujba la mort...

— Da' ce-are? întrebau babele curioase.

— Ce să aibă? Ca omu, a răcit că e iarnă, ia mai lăsați clanța aia, că sunteți în biserică... Spășiți-vă...

Babele făceau cruci mari pentru sănătatea părintelui Dragomirescu:

— Are și el păcatele lui, dar să-l țină Dumnezeu, că bine mai cânta.

Priveau curioase spre ușile altarului în care intrase noul venit, așteptându-l să iasă să înceapă slujba. Sosiseră rudele apropiate ale răposatului și se auziră primele strigăte ale văduvei care se aplecase peste coșciug și spunea cu un glas monoton:

— Cui ne lași, Nicule? Cui ne lași?

Batistele erau ude de lacrimi, se ivi și părintele Sachelarie de la *Sfântu Elefterie* și slujba începu. Teică, încă moțâind, privi mulțimea aceea nedeslușită și ascultă glasul egal al părintelui care citea slujba morților:

„S-a ridicat zid împotriva mea și m-a înconjurat cu venin și cu zbucium, mutându-mă în împărăția morților, ca pe morții cei din veac, m-a împrejmuț cu zid și n-am pe unde să ies, îngreuiată a lanțurilor mele; chiar când strig și răcnesc, rugăciunea mea nu s-aude. El a zidit cărările mele cu piatră și a răsturnat potecile mele...”

De sus se auzi ceva mai târziu, răspunzând celui ce citea, un cor de copii:

*„Mergi la cer și te așază
Lângă Tatăl creator...”*

„Ce dracu caut eu aici? se întrebă Teică, ieșind din amorțeala lui bețivă. Ce de lume și eu solesc în strană! Că doar nu păzim pe comuniștii ăia de aici, ar trebui să mă înfig țeapăn în fața croitoriei și să stau acolo până se întâmplă ceva... Ia te uită, miros de ceară și tămâie, Doamne ferește, s-au zărghit și comisarii și toți...”

Ieși încet afară, trăgând o gură de aer bun în piept, după care găsi că e mai bine să intre din nou la *Băiatu cu șervetu*, pentru că prea era insuportabilă viața.

Încă îl obsedau vorbele preotului:

„Du-te, acolo unde nu se află nici durere, nici întristare, nici suspin, că toate au un sfârșit și numai Domnul e mare și iertător” și plânsetele acelea muieresti care-l scoteau din sărite.

„Nici să mori nu e ușor”, asta fusese concluzia.

Pe scările bisericii *Sfântul Anton* se iviseră copiii care duceau coliva și cel cu crucea. Un dric cu patru cai aștepta în fața curții largi. Sicriul fu purtat de apropiați ai mortului și văduva dădu strigătele finale. Preotul Sachelarie de la *Sfântul Elefterie* mai binecuvântă o dată altarul, făcu o cruce mare, pravoslavnică, și urmă convoiul cu crucea în mână, demn. Era înalt, subțire, avea o barbă neagră, corb, și o privire parcă rea.

— Faceți loc părintelui! striga dascălul cel tânăr și palid, faceți loc

sfinției sale.

Orbul care cerșea pe scări îl privi prin ochelarii lui negri cu atenție. Unde mai văzuse mutra asta smeadă? Nu, că avea gărgăuni la cap, băuse prea mult la *Băiatu cu șervetu* și-acum i se părea că dascălul cel tânăr nu era altul decât sublocotenentul de la *Apărarea pasivă*...

Mulțimea trecea pe lângă el, femeile îi lăsau ceva în șapca soioasă și el tot nu se hotărâse să facă ceva.

— Să fiu al mamei dacă ăștia nu ne trag în piept.

Privi spre fereastra croitoriei lui Tache Giurgiuveanu. Pe perdelele în care mai bătea o rămășiță de soare se zbăteau niște umbre. Cei căutați de poliție se mai aflau încă înăuntru. Nu mai aveau răbdare, se plictisiseră, umblau de colo, colo.

O fanfară de pensionari cânta în cinstea mortului. Văduva tot se mai căina în auzul mulțimii curioase:

— Cui mă lași, Nicule, cui mă lași?

Corul de bocitoare, tocmit de rude, începuse să cânte monoton:

— *Ăl cu milă, ăl cu dor...*

— *Ăl cu milă, ăl cu dor...*

Sicriul fusese introdus în dricul încărcat de coroane din flori artificiale și marșul spre cimitir începu lent. Spre mijlocul grupului de rude, orbului îi mai fu dat să vadă pe doi tineri plânși rău de tot, sprijinindu-se unul de umărul altuia, într-o neagră disperare. Erau nerași, ca orice oameni care țineau doliu mare și aveau în ochi ceva pustiu și disperat.

— Copiii mortului, gândi orbul, al doilea frate zburător. Ce vrei? Au rămas singuri.

Și în sufletul lui de canalie trecu o undă de omenie, atât de rară la astfel de indivizi, atât de rară...

*

A doua zi pe la prânz, unul dintre agenții lui Teică, și anume agentul Porumboiu, auzi din întâmplare convorbirea dintre doi puști care băteau o cutie de conserve cu bocancii lor spărți.

— Băi Gică, ai văzut cum i-au tras ofițerii în piept pe caralii?

— Cum adică, Zane? Întrebasese cel de-al doilea.

— Păi nu te-ai prins că dascălul era sublocotenentul de la *Apărarea pasivă*, ăla de căuta poduri pentru cuiburi de mitralieră?

— Să moară mă-ta?

— Să moară, că pe mine nu mă păcălește nimeni! Când a ieșit cu mortu afară din biserică i-am făcut cu ochiul și el mi-a răspuns.

— Adică crezi că cei dinlăuntru au făcut picioare și fraierii de la *Băiatu cu șervetu* mai așteaptă și-acu' degeaba?

— Dar, cum?

Porumboiu alergase după Teică, care nu se afla la bodegă, cum credea, ci la raport, la Ciripoi. Într-un ceas îl găsi cu telefonul.

— Domnu' Teică, am aflat ceva, adu oameni acilea la croitorie, că mi se pare că cei dinlăuntru au șters-o.

— Nu se poate, făcuse Teică de la capătul celălalt al firului. Este imposibil...

— Și eu zic tot așa, dar trebuie să veniți dumneavoastră să vă convingeți că s-au topit...

— Dar de unde paștele mă-tii ai scos toată povestea asta?

Teică era sufocat. Porumboiu credea că acolo moare la telefon.

— Am auzit niște copii, și mi se pare ca și Munteanu II la fel zicea ieri, că ofițerii de la *Apărarea pasivă*...

— Stai nemișcat la gaură și să nu iasă careva sub nasul vostru, că frontu vă mănâncă. Sosesc...

Sosise. Deschiseseră ușa croitoriei lui Tache Giurgiuveanu și priviseră ventilatorul care tot mai învârtea tiparele de haine și odaia goală în care urmele celor ascunși mai puteau fi zărite, ici și colo.

— Cum au făcut, Teică? întrebasese peste un ceas Ciripoi, căzut valvârtej peste ei.

Cei doi copii, aduși în ghionți, le povestiseră în câteva cuvinte câte ceva.

— Și să nu spuneți voi un cuvînt? se răstise la ei Ciripoi.

— Păi dacă nu ne-a întrebat nimeni, nimic...

— Și ați stat de vorbă cu ei?

— Nu cu ăia dinlăuntru, cu cei de-afară, cu ofițerii. Ne-au dat un pachet de *Regale*, am fumat și noi ca oamenii mari și și-au văzut de treabă...

— Și spui că dascălul era îmbrăcat în sublocotenent cu o zi înainte?

— Exact, făcu copilul Zane, scobindu-se absent în nas.

— Și cei dinlăuntru pe unde au șters-o, că doar nu i-a băgat dascălul în căldărușă.

— Stați să v-arăt, da-nțai ce dați?

— Pe aia mă-tii îți dau! Înjură birjărește Ciripoi și poc! o palmă. Ia-o înainte și arată drumul...

Copiii, mai speriați, supărați foc pe comisari, îi vârară în tunel și-i scoaseră cu hainele ferfeniță tocmai în altarul bisericii *Sfântu Anton*...

Se cercetă atent toată chestiunea și se constată că părintele Dragomirescu era cu adevărat bolnav și că cel ce-l înlocuise nu slujise niciodată la biserica *Sfântu Elefterie*.

— Atunci cine era, Ciripoi? îl întreabă Mizdrache pe acesta în biroul lui, terorizându-l cu niște priviri care îl băgau în mormânt.

— Eu de unde să știu?

Inspectorul-șef se plimba de colo, colo, cu mâinile la spate. Trecură minute grele, încărcate de o tăcere de plumb.

— Eu cred că unul dintre noi n-o să mai lucreze în poliție, Cîrîpoi. Tu și Teică sunteți cei mai cretini agenți pe care i-am avut. Să vă trimită tata pe voi la circă, mă, să-nvățați meserie, că dormiți pe voi, băiețică. Cum, mă, adică suntem în plin *Rocambole*? Stăm cu nasul la croitorie și băieții ies prin tunelul lui Caragea! Ce tunel al lui Caragea, mă? Care tunel? Nu cred nimic, povești, cretinilor, povești și dacă un asemenea tunel exista, trebuia să-l știți, derbedeilor, și să-i fi luat cu ajutoare cu tot, că v-au trecut pe sub nas. Auzi, ofițeri de carieră, *Apărarea pasivă*, păi, mâine, poimâine le dăm onorul ca la 10 Mai: „Treceți, domnilor comuniști, pe aici, vă rog, nu vă deranjați...”

Cîrîpoi se gîndea la cu totul altceva în acele clipe, dar ochii lui lăcrimau profesional. Era obișnuit cu aceste admonestări. Toate sfârșeau undeva, la Papastase, în fața unui morun prăjit, dres cu lămâie, să nu se simtă grăsimia, dar deocamdată asta era situația, trebuia să vâre capul între urechi și să asculte cuvintele nesfârșite ale șefului său. Las' că ce-o să frece el la Teică, și la alde Porumboiu, și la frații zburători, și la toată gașca aia de pârliti, care numai agenți de Siguranță nu se puteau numi.

*

Peste două zile, într-o casă din strada Mîntuleasa, Colonelul asculta cele povestite de Marcel Petrișor și de Horumba, în legătură cu lichidarea postului *Muntenia*.

— Am simțit noi că ceva nu era în regulă, zisese primul.

— Noroc că umărul tău zdrelit pledează pentru tine, zisese Colonelul. Și nu numai asta. Ar fi fost foarte trist să aflu că între noi avem *cîntăreți*...

Cei doi se priviră. Marcel Petrișor avea ceva înghețat pe buze, ca și Horumba.

— Adică chiar ne-ați bănuț?

— De ce nu?

— Adică dumneavoastră nu ne-ați verificat?

— V-am verificat, dar asta nu înseamnă nimic. Pe parcurs omul se mai schimbă, există și lași, există și tipi capricioși...

Se făcu tăcere. Afară începuse un vînt mare, care arunca cu bucăți de gheață în geamurile casei care-l adăpostea.

— Și-acum ce-o să facem?

— Deocamdată, nimic. Darea la fund, și-atât. Când o să socotim noi că vom mai putea să vă întrebuițăm, va facem un semn. O să vă despărțiți. Am avut grijă să vă procurăm acte și o ocupație undeva în provincie.

Îi privi deodată cu simpatie. Chipul acela împietrit se destinse într-un surăs.

— V-a plăcut slujba?

— Care slujbă? întrebă năucit Horumba.

— Slujba de înmormântare de ieri...

— Doar n-o să-mi spuneți că dumneavoastră erați preotul?

Colonelul râse de data asta din toată inima:

— Chiar eu eram. În viață trebuie să știi să faci de toate.

— Și celălalt, care ne-a scos la lumină, cine era?

— I se spune Țiparul. Ca și voi, el n-are identitate...

— Am înțeles, consimți Horumba. Numai un lucru vreau să știu.

Dacă pe noi ne-au lichidat, postul de radio *Muntenia* va mai funcționa vreodată?

Colonelul se gândi o clipă. Privea prin perdele ninsoarea și crivățul de afară.

— Sper, și încă foarte curând...

Cei doi îl priviră pe rând cu un fel de muștrare mută.

— Știu ce gândiți, spuse încet Colonelul. Și eu am pățit de câteva ori ceea ce vi s-a întâmplat vouă zilele astea. Dar așa e legea conspirației. Trebuie să aveți răbdare...

Le strânse mâna și le spuse:

— La bună vedere. O să plecați pe rând. La distanță de zece minute. Eu vă părăsesc înainte, pentru că mai am o treabă. Știți cum se deschid yalele?

— Cum, nu? mârâi Marcel Petrișor...

— Și mai ales nu fiți triști. Nu vă uităm...

Peste 55 de minute, Colonelul se afla într-un garaj subteran din Batiștei și nu era singur. O ușă blindată pe care fusese imprimat semnul A al adăposturilor antiaeriene, încuiată pe dinăuntru, adăpostea prezența a încă patru persoane.

Era frig, aici caloriferele nu ardeau decât din când în când. Mirosea a vopsea și-a ulei de mașină. Un bec chior spânzura deasupra unei mașini de gresat. Colonelul privea capetele celor patru tineri pe care-i avea în față.

— Vă cunoașteți, nu? îi întrebă.

— Mi se pare că da! zise fata aceea blondă, cu priviri deschise. Sunt Unchiul George, dânsul este Athos, celălalt, Țiparul și ultimul se numește Goliath.

— Adică echipa *Muntenia II*...

Se făcu tăcere. De sus, de undeva, se auzea urletul viscolului iscat pe neașteptate în acea noapte, un fel de mătură târătoare care căra nămeții de-a lungul bulevardelor.

— Instrucțiunile vi le voi spune numaidecât și ce aveți de făcut, dar până atunci să vă povestească Athos povestea vânătoarească a puricilor pe cocean.

— Ce-i aia puricii pe cocean? întrebă fata.

— O să vezi, mi se pare foarte instructivă, zâmbi Colonelul și

scoase o țigară, arătând pachetul celorlalți:

— Fumează careva?

Fumau cu toții, mai puțin fata, dar nu întinseră niciunul mâna.

— Bine, atunci, dă-i drumul...

Athos îi privi pe rând. Se simțea mândru, nici el nu știa de ce.

Pigall's Bar, de sub Cercul militar, lucea de curătenie. Ringul de dans răspânda un miros de ceară proaspătă. Doi picolași aranjau fețele de masă cu o grijă exagerată sub privirea scrutătoare a unui șef de sală necruțător. Barmanul zdroncănea shakerul cu gheață și turna atent în sondele prelungi comandate de primele fete sosite la datorie. „Cam dezbrăcățice”, gândea Mizdrache, privindu-le cu simpatie. Micșunica îi făcu un semn amical cu brațul încărcat de brățări ieftine.

— Salutare, zise Inspectorul-șef, nu v-o fi și vouă frig așa, numai în chestiile astea? Că dacă v-ar lăsa ăia de la poliție n-ați mai pune nimic pe voi...

— Meseria, domnu' Mizdrache, meseria, replică fata, privindu-și chipul într-o oglindă rotundă scoasă din poșeta bătută cu pietre false.

Printre perdelele de pluș își făcuse apariția Ciripoi, cu o mutră păguboasă, lividă, cu ochii în pământ, ca un câine bătut, strecurându-se printre mesele goale. „Îl îngrop”, hotărî Inspectorul, privindu-i hainele și fonate de funcționar de mâna a doua.

— Salut tinerimea română, făcu Ciripoi o beza generală către grupul de fete care bea din vermul *Martini* amestecat cu anason.

Ajutorul lui Mizdrache socoti mecanic: „Sonia, Mamy, Micșunica. Triunghiul morții!” Îl zări pe superiorul său, îi trase un salut adânc până în pământ, cu un gest à la domnul Demetriad:

— Respectele mele, domn' șef!

— Niciun fel de „respectele mele, domn' șef!” Așază-te, dobitocule, și să-mi spui cum a fost.

— Așa cum a fost, domn' șef! Adevărul-adevărat.

Ochii subalternului său păreau ai unui bulldog căruia i-ai turnat spirt sanitar între gene: lăcrimau.

— Pe mama aia a mea, înmormântată la Sfânta Vineri, dacă nu zic tot.

— Mă, să nu mă minți cum ai obiceiul, auzi?

Ciripoi căuta ceva de care să se agațe, un detaliu, ca să câștige o secundă. Găsi.

— Permiteți? O țigară?...

Mizdrache îi făcu un semn vag. Până își găsi pachetul de R.M.S., Ciripoi imagină pledoaria.

— Domn' șef, ce s-o mai lungesc... ghinionul! Totul era pus la punct după planurile dumneavoastră. Băieții sedeau la cutie, ai noștri gata să pună laba pe ei.

— Și... și? Făcu Mizdrache, enervându-se din ce în ce mai mult.

— Cum vă spuneam... Toată lumea la post, echipa mobilă pe stradă... frații zburători: unul la biserică cu mâna întinsă, altul ducând ziare prin curți, de nu mai termina; eu... la bufet, în colț... (Mințea.)

— Aha, la bufet! făcu Mizdrache.

Ciripoi își înghiți scuipatul, prefăcându-se că n-a observat sublinierea șefului său.

— Teică cu ai lui pe un acoperiș, cât era de frig... Nu putea să scape nici pasărea.

— Cu toate astea, însă... rânji Inspectorul privind pulpa albăstrită de frig a Micșunicăi, scăpată de sub rochia de voal, nu fără intenție.

— Cu toate astea, însă... uite că au fost mai deștepți ca noi, domn' șef!...

Urmă o tăcere în care Ciripoi crezu că o să i se spargă timpanele. Barmanul nu mai termina cu shakerul ăla care suna ca o tobă lovită cu peria de metal. Mamy trăgea cu ochiul spre ei și-i șoptea Soniei: „Freacă la el, Mizdrache, ca la fasole!”

Se auzi glasul Inspectorului, mirat, crescând, anunțând mari vijelii:

— Cum, mă Ciripoi? Cum să fie ei mai deștepți ca voi, mă?

— Uite că au fost, domn' șef. Omorâți-mă, tăiați-mă... ne-au trecut pe sub nas.

„Îmi ia măsură la coșciug, se uită la mine ca la un obiect de artă”, gândi în clipa următoare subalternul, văzând privirea rece a Inspectorului.

— Ciripoi, explică-mi, mă, nu mă ocoli, mă, ca popa la Înviere.

Glasul lui avea acum inflexiuni aproape paterne. „Acum îmi pune mâna sub gușă și-mi scapă o palmă.”

— Domn' șef, au fost mai deștepți! Au găsit un mort!

— Un mort?! se miră absent Mizdrache.

— Da, un mort, țeapăn, în biserică la *Sfântul Anton*. Noi de unde să știm că mortul ținea cu ei?

Acum Mizdrache râdea apocaliptic, bătându-și genunchii cu degetele lui fine.

— Ținea cu ei mortul? Mă, te văd pe moșie la Marian, la ministrul agriculturii la fermă, după chestia asta... Sub formă de deținut politic. Mă, te văd soldat în termen pe front, atacând cazematele inamicului. Mă Ciripoi, te văd lângă mă-ta aia moartă, de la Sfânta Vineri, cu o cruce la cap... Cum adică, țin și morții cu ăștia, mă?

— Uite bine, domn' șef, s-au strecurat, și au ajuns de la croitoria aia taman în spate la *Sfântul Anton* în altar, au intrat în biserică, aveau țoale de doliu pe ei... Cine să-i bănuiască? Băgasem oameni de-ai mei și-n strană... Am zis, ca proști ce-am fost, că sunt rude cu mortul. Asta, răposatul, făcea plajă printre popi și lumânări... Și ne-au trecut, domn' șef, pe sub nas, ba mai făceam și sfânta cruce și ziceam cu toții: Dumnezeu să-l ierte! Și ei, cu rănitul de subsuori, de credeam că e fiu-su lu mortu și nu mai poate de durere. Asta a fost, tăiați-mă, omorâți-mă, m-au dus, m-au dus!

Micșunica ochise primul client picat și el atunci pe ușa barului. Era

un bărbat între două vârste, într-un costum de camgarn *gris-argent*.

— Grav, Ciripoi, grav! Ce-i spun eu, mă, ministrului? Că l-am anunțat pe Tismana că o să-i dau pe tavă un grup de bolșevici... Și acum?...

Subalternul avea o mutră strivită, călcată-n picioare, aducând cu un bocanc aruncat la reformă.

— Cum credeți dumneavoastră de cuviință, dar de străduit ne-am străduit.

Mizdrache privi în fundul paharului de coniac și aproape gemu:

— Mă, știu, dar... cum să vă spun eu vouă... prea vreți să le fac eu pe toate! Să stau eu să-i prind pe infractori? Nu se poate, mă Ciripoi! Eu sunt cu gândirea, mă. De asta sunt plătit. Eu nu mă țin de fleacuri.

Tăcu câteva secunde lungi, în care Ciripoi crezu că se sufocă.

— Și încă pe ministru îl mai duc cum îl mai duc, dar ce-i spun, mă, lui Braun? Neamțului?

Ciripoi căuta cu disperare în obscuritatea barului un chip cunoscut, aștepta să se prăbușească un candelabru, ceva, să intre una din fetele alea necunoscute, înalte, planturoase, trăsnind a parfumuri bune, franțuzești, care să-i ia mințile lui Mizdrache.

— Domn' șef, sunteți un om mare. Un om de suflet. Îi spuneți că suntem pe urmele lor. Că i-am dibuit, dar i-am lăsat, ca să dăm de toată rețeaua. Și să fie al dracului care mai doarme ziua și noaptea, și n-o lua cartierele la rând, și trenurile, și Gara de Nord, și hotelurile, și nu le-o scotoci... Că dacă îi mai scăpăm o dată, pe mine nu mă mai spală nici apa Iordanului!

Mizdrache nu-l mai asculta. Dumnezeu! gradelor inferioare din Siguranța Generală a Statului aruncase în bar una din acele ființe irepetabile, în stare să salveze până și pe ajutoarele Inspectorului de pedeapsa trimeriei pe front. „Ochi mov, rochie mov, geantă mov, făcu Ciripoi inventarul, șefă de salon la spitalul de tuberculoși din Filaret!” Lucra bacilul Koch în ea, îi scobise obrazul de unguroaică, o făcuse să aducă cu *Marlene Dietrich* în „Îngerul albastru.”

— Da' pe mititica asta, fără mamă, fără tată, cum o cheamă? Că eu n-am ținere de minte...

— Irma, domn' șef, Irma...

— Nu are și ea un protector, ceva...

— Se poate? Garantez! Nu vă bag eu în încurcături, îl asigură Ciripoi.

— Te mai întreb și eu, Ciripoi. Vreau să aflu. Că fetele sunt secretoase. Dacă nu bagi bine de seamă, dai de cine știe ce ministru prin rufele lor și ăștia se zgârie rău, mă, ascultă la mine, se zgârie rău... Îi lași telefonul meu să mă caute mâine, după unsprezece. Cât privește chestia de ieri, descurcă-te cum știi, fă un raport lung, plin de date, arată ce forțe am aruncat în joc. Tu știi că draibării ăștia ameteșc

când văd că scrie mult. Găsește o motivare sănătoasă. Mai du-te și tu la un film d-ăla cu gangsteri, mai învață cum să tragi spuza pe turta noastră... Eu nu m-amestec, m-am săturat să tot țin mâna asupra ta. O să-mi scurtezi zilele... Am plecat, plătește tu ce-i aici. Știi unde mă găsești la nevoie...

*

Spre Podul Constanța, la bariera dinspre Bucureștii-Noi a Griviței, existau încă niște depozite de lemne și un triaj de vagoane dezafectate, în care, vara, copiii își găseau de joacă căutând cartoane de țigări străine sau bagaje uitate. În ziua aceea întunecată de februarie bătea un vânt rece care arunca zăpada subțire, scremută, spre stivele negre de lemn, de metru, înalte cât niște piramide. Colonelul încărcă într-un camion cu roțile înfundate în noroiul depozitului, ajutat de Țiparul și Athos, trei mii de kilograme de traverse destinate liniei înguste a fabricii *Mociornița*, pentru vagonetele de transport intern. Șeful depozitului, un anume Stănică Grigore, supraveghea șoseaua pustie care ducea la intrarea în incinta depozitului.

— Mai e nevoie încă de două sau trei încercări și postul poate să emită, zise Colonelul. Goliath și Unchiul George fac probe de câteva zile. Vouă vă revine să verificați adresele pe care vi le-am dat. Trebuie găsite locuințe bune, în cartiere de blocuri sau cu multe apartamente. Mașinile gonio te duc în direcția postului, dar nu sunt chiar niște câini polițiști. Practic, într-un loc aglomerat, dacă te miști repede, nu au cum să pună mâna pe tine. Și până depistează cartierul, noi îl schimbăm.

Ochelarii lui Athos se aburiseră. Acesta îi șterse de lungul său pulover negru și-i așeză din nou la ochi.

— Mi s-a spus că aparatele încap în două geamantane mijlocii.

— Să zicem mari, preciză Țiparul.

— Și antena? întrebă Colonelul.

— E o antenă telescopică, spuse din nou Țiparul.

— Oricum, nu trebuie lucrat decât cu mașini rapide. Le avem? mai întrebă Athos.

— *Tehnicul* vă asigură așa ceva, zâmbi ușor Colonelul.

— Numere de schimb?

Țiparul mai aruncă o traversă în camion și-l asigură pe Athos: „Există!”

— Atunci, conchise Colonelul, când Goliath o să spună că postul poate intra în emisie, îi dăm drumul. Vă este frică?

Țiparul îi dădu un ghiont lui Athos:

— Ce spui?

— La drept vorbind, mi-e cam frică. Dar n-am ce să fac.

Țiparul mai avea o întrebare de pus.:

— Și cu cei doi pe care i-am schimbat cu Braun ce s-a-ntâmplat?

— I-am trimis la odihnă.

Țiparul tot nu terminase:

— Atunci, cum o să comunicăm cu dumneavoastră, după ce verificăm adresele?

Colonelul le și strângea mâinile.

— Eu mă duc să predau camionul ăsta șoferului care mă așteaptă la capul podului, voi porniți direct peste câmp. Telefonul meu îl aveți, semnalul îl știți. Suntem înțeleși?... În caz de neplăceri, vă adresați *Cutiei poștale*.

Se și urcase în cabina autocamionului și pornise motorul. Trâmbe de aburi și noroi le împrășcau hainele.

— O roim? întrebă Țiparul.

— O roim.

*

Într-o după-masă geroasă, Țiparul și cu Athos urcau pe o scară de raport de pe Șelari 14. Mecanicul răgușise strigând „haine vechi, haine vechi!” Purta în spate un sac în care avea câteva perechi de pantofi foarte uzați și niște pantaloni mototoliți.

— Crezi că aici e?

— M-am uitat bine la număr, știu să citesc și să fac socoteli de la șapte ani, îi răspunse Athos.

— Atunci, Doamne-ajută!

Celălalt trăgea cu ochiul în toate părțile. O curte largă cu imobile construite în careu, pe trei nivele, cu balcoane comune ca niște culoare, pe care se aflau rufe întinse pe frânghii, aruncate de la un stâlp la altul, în care se jucau și pisici și copii. Din când în când, prin ușile deschise ale locuințelor răbufnea scurt câte o voce de bărbat strigând: „Închide ușa, că nu mai avem lemne, tu n-auzi?” Totul igrasios, fațade mâncate de ploi, ferestre cu geamurile protejate de benzi de hârtie lipite în diagonală, dincolo de care se vedeau glastre cu flori abia sclipind, verde, în bezna încăperilor. Athos văzu o femeie între două vârste care spăla rufe într-o albie din care ieșeau aburi. Pe poarta mare a acestei curți ce aducea cu cea a unui han tocmai intra o trăsură, din care coborî un fel de cucoană, îmbrăcată într-un palton cu guler răpănos de vulpe.

— A venit doamna Olimpia de la Huși! strigă un copil cu pistrui printr-o fereastră aflată mai jos.

Țiparul mai strigă o dată: „haine vechi, haine vechi!” și-i șopti lui Athos:

— Hotel Babilon, lume prea multă. Dacă vii de trei ori cu un geamantan, te reclamă că tai porci, clandestin. Nu l-aș sfătui pe Colonel.

— Atunci ne lăsăm păgubași? Întrebă Athos puțin dezamăgit că nici adresa aceasta nu îndeplinea condițiile cerute de ceea ce voiau ei să facă. Nu ești cam pretențios?

— Nu sunt deloc. Am locuit prin multe curți dintr-astea, zise Țiparul. Unde-s mulți, curiozitatea e mare, se aud vorbe. Îi punem mai bine cruce.

Athos începu să strige în locul celuiilalt: „haine vechi, haine vechi, cumpăr haine vechi!”

Cu mutrele lor cam famelice și în hainele ușor lustruite, fără paltoane, deși iarna nu trecuse, cu sacul acela cărat pe umărul stâng de Țiparul, păreau doi negustori de haine vechi la începutul carierei lor. Ajunseseră în curte. Birjarul tot mai descărca, pe pietrele poleite de ușoara zăpadă rămasă în curte, geamantanele cucoanei de la Huși.

— Costică, Silvioara, voi nu veniți s-o ajutați pe tanti? Întreba monumentala femeie, sprijinindu-se în baston.

Muierea care spăla rufele nici nu-ntoarse capul. Când trecură pe lângă ea, o auziră mormăind, în barbă:

— A venit podoaba de coana Olimpia de la Huși! O să ne umplem de filipești.

Se-ntoarse brusc spre Țiparul:

— Și voi, vagabonzilor, numai după furat umblați! Parcă nu vă știu eu! Hai, ștergeți-o repede, că v-apucă ploaia!

Ajunși în stradă, Athos îl privi pe celălalt:

— Bine orientat. Ai un nas...

— Orientat, neorientat, ce dracu-i facem? Colo nu, colo nu, o să vedem noi unde o să ducem obiectul. Rămân la părerea mea că tot mai bune sunt localurile publice.

— Vrei să spui că...

— Nu vreau să spun nimic! Dar înghesuiala asta nu e bună la nimic. Umblăm de azi-dimineață și cu ce ne-am ales? Băiatul lui Mărdărescu s-a-nsurat de-acum o lună; la el mergea să instalăm postul, că era singur în curte și avea două ieșiri, dar nu putem să ne-ncredem într-un nou-venit în jocul nostru, și omul a spus-o singur.

„Femeia, eterna poveste”, fluieră Athos a pagubă.

— Dincolo, la văduva Enache, a băgat oficiul de închiriere un ofițer neamț. Și ce casă era și aia! Pe Știrbey, plasată bine între patru blocuri, culoar de scurgere ca la popice...

Începuse să se-nsereze. Frigul înțepa al dracului.

— Am fi putut să ne luăm și noi câte-un palton în spate, cugetă Țiparul, nu e chiar aprilie.

Athos mima câteva croșeuri de dreapta și de stânga în jurul celuiilalt, amintindu-i Țiparului ce făcea altădată în ringul lui Mielu Doculescu, la societatea *Tirul*.

— Astâmpără-te, că se uită lumea la noi, mârâi fostul boxer.

Celălalt făcea mai departe jocul cu umbra.

— Tu n-auzi? Că las sacul ăsta jos și te satur de box cât ai clipi din ochi!

Athos se-astâmpără.

— Dar rău mai ești! Adică tu crezi că dacă e să ne batem, eu nu pot să-ți scap vreo două?

— Cu ce? Cu mâinile tale de pianist?... Hai mai bine să ne gândim ce-i de făcut. Au mai rămas câteva adrese: Observatorul astronomic, dar de ăsta se ocupă Unchiul George; Depozitul de cărți din strada Călărași; și Foișorul de foc.

— Știi ce? Îl întrerupse Athos. Am o idee...

— Nu mai spune!

— Vorbesc foarte serios. Ce-ar fi să folosim și *Filarmonica*?

— Vrei să spui: Cinematograful *Marna*?

— De ce nu?

Țiparul ceru câteva explicații:

— Vrei să-mi spui cum s-ar putea face chestia asta?

Athos se opri în fața unei tarabe, cumpără doi covrigi înghețați, mai dădu câteva croșeuri de dreapta și stânga în aer ca să se încălzească și îi întinse celui alt partea lui. Începură să ronțăie amândoi coca împietrită.

— O să mă ierți că vorbesc cu gura plină, dar mi-e o foame...

Țiparul mesteca și el covrigul și se gândea cam ce idei or să dea din Athos.

— Îl știi pe domnul Șerbănescu?

— N-am avut onoarea.

— ăsta e proprietarul cinematografului.

— N-oi vrea să-l introducem în rețea?!

— Ba bine că nu, dar el habar n-o să aibă.

Țiparul mai avea în mână o jumătate de covrig, spre care privi cu mare atenție.

— Uite ce e, mie să-mi explici pe larg, așa, să nu o încurcăm.

— N-o-ncurcăm deloc, te rog să mă crezi. La noi, la *Marna*, e balamuc mare. Operatorul-șef s-a-mbolnăvit și s-a dus la Asigurările sociale să-l scoată la pensie.

— Până aici e bine.

— În locul lui a rămas unul Trandafirescu, 21 de ani, numai bun de front. Alaltăieri i-a venit ordinul de chemare.

— Nu văd legătura.

— Pe Goliath îl știi. Cunoști ce meserie are.

— Cunosc.

— Este exact ce ne trebuie. L-am și recomandat lui domnu' Șerbănescu, ca să ia în locul operatorului.

— Bine, dar radiofonia e una, și proiectarea filmelor, alta.

Athos îl măsură de jos până sus:

— Nu-i mare lucru. Dacă e nevoie, te-nvăț și pe tine. Niște role acolo, le numerotezi, le schimbi, e ușor.

— Și crezi că domnul Șerbănescu asta o să-l angajeze?

— Cum e la ananghie, n-are de ales.

— Bine. Îl întrebăm și pe Colonel și vedem ce se poate și ce nu. La drept vorbind, dacă ăsta ar fi un loc bun pentru postul *Muntenia II*, cum am putea pătrunde noi, toți în același timp? Suntem cam mulți, ia gândește-te... Hai să zicem că tu ești de-acolo, colaboratorul lui Lică Rădulescu. Pe Goliath poate să-l angajeze pentru că are nevoie de el. Dar eu și cu Unchiul George cum facem?

— Am o idee măreață!

— Dă-i drumul până nu se răcește.

— Unchiul George va fi logodnica preafericită a lui Goliath!

— Și crezi că proprietarul cinematografului o s-o lase să intre în cabina de proiecție?

— Problema se va pune numai din momentul când o să dea cu ochii de ea. Dacă o să dea. Îl cunosc bine: stă vizavi, la cârciuma *La doi motani* și nu vine decât la unsprezece jumate seara, ca să ia banii de la casierită. Îl doare-n cot de ce face operatorul lui...

Țiparul își scutură umerii de frig.

— Dar pe mine cum mă vâri în toată treaba asta?

— Mai lăsăm să treacă câteva zile după ce îl angajează pe Goliath și pe urmă te-nființezi și tu pe post de plasator. Are nevoie de bărbați voinici, că-s mulți golani în sală care fac galerie, și femeile pe care le are nu au nicio putere. Îl montez pe Lică Rădulescu, că pe el îl fluieră, la falset, și dacă te vede așa bine făcut și-i mai și spui că ai fost boxer la *Tirul*, al lui domnu' Șerbănescu ești! Mai cumpărăm câte un covrig?

*

Aeroportul Băneasa era luminat de un soare scurs. Câmpul de aviație mai păstra încă urme de zăpadă. Spre liziera pădurii din marginile lui se zăreau siluetele tunurilor antiaeriene și mașinile militare de serviciu, camuflate sub uriașe pânze de cort. Nu era frig, bătea numai un vânt în rafale dinspre lacuri. Pe poarta aeroportului soseau *Mercedesuri* negre din care coborau ofițeri germani în mantalele lor verzi-albăstirii, lungi până-n pământ. Se schimbau saluturi, se izbeau călcâiele cizmelor, figuri severe se scrutau reciproc de sub cozeroacele șepcilor lăsate mult pe ochi. Sosi, în sfârșit, și ambasadorul von Killinger, îmbrăcat și el în haine militare, deși, cum se știa, uniforma îi repugna. Strânse câteva mâini, făcu un salut general către corpul ofițerilor din rândul doi și se-ndreptă spre micul salon de așteptare, bine încălzit, al aeroportului. În dreapta lui von Braun, Gerda se-ntreținea cu un oarecare Geller, ofițer de stat major

aflat într-o scurtă misiune la București. Acesta îl întreabă pe maior:

— Cine spuneai că vine de la Berlin?

— Generalul Hertenberg!

— Oho! făcu Geller.

În momentul acela, în fața lor se deschise ușa unei mașini *Lancia* neagră, din care coborî Mizdrache. Avea un palton bine croit, de stofă neagră, englezească, cu guler de miel, și el negru. Inspectorul salută degajat, scoțându-și pălăria cu un gest teatral, după care se-ndreptă spre secretara lui von Braun, sărutându-i mâna.

— Omagiile mele, frau Gerda! Cred că sunteți mulțumită.

— În ce chestiune?

Secretara maiorului îl privea atentă prin ochelari. Lentilele sclipeau în soarele puțin.

— După câte sunt informat, mititica aia, care v-a dat atâta de lucru, s-a-ntors la dumneavoastră.

— În materie de mici târfe, sunteți mari specialiști, domnule Mizdrache, accentuă ea cu un dispreț pe care nu voia să-l ascundă cu niciun chip. În alte privințe lucrurile merg mai greu.

Mizdrache înjură în gând, bărbătește, surâse spre doamna Hoffmann cu cel mai încântător chip pe care putea să-l aibă cineva într-o astfel de dimineață, sculat după numai trei ore de somn, din obligații profesionale pe care, voia nu voia, trebuia să le îndeplinească.

— O să ne silim să meargă bine în toate direcțiile.

După care, salută rece și-i întoarse spatele. De doamna Hoffmann se apropie von Braun. Părea înveselit de-un lucru pe care-l știa numai el.

— Sunt convins că ți-a amintit de imensul serviciu pe care ți l-a făcut, trimițându-ți-o pe Claudia.

Gerda căută cu insistență ceva în poșeta de piele neagră, nu găsi, o închise la loc, aproape furioasă, și-l fixă cu ochii ei reci:

— Eu nu-ți amintesc cu orice prilej de toate lucrurile neplăcute pe care aș putea să ți le repet.

— Nu-nțeleg prea bine ce vrei să zici.

Maiorul își lovea cu mănua pulpana mantalei.

— Inșiști cam mult asupra Claudiei. Nu e o noutate pentru tine. Ne cunoaștem de ani de zile. Eu nu-ți pomenesc de aviatorii cu care petreci uneori noaptea în apartamentul tău. Oficial sunt amanta ta și asta nu deranjează pe nimeni. E foarte bine pentru amândoi. Idila noastră închide multe guri, atunci de ce să ne spunem atâtea lucruri neplăcute unul altuia? Ce-ar fi, deci, să rămânem buni amici ca și până acum?

Îi luase brațul și-l mâna ușor spre salonul de așteptare, unde se afla von Killinger cu suita sa.

— În ce chestiune crezi că vine generalul, de la Berlin? întreabă

Gerda.

Lui Braun nu-i ardea de conversație. Câteodată Gerda Hoffmann, secretara lui, avea o privire care nu-i plăcea. Trebuia făcut ceva în direcția asta.

— Nu știu exact, răspunse politicos maiorul.

Mizdrache reușise să-l găsească pe Ciripoi lângă mașinile parcate într-o parte.

— Să trăiți! Să trăiți! făcu acesta, salutându-l slugarnic pe Inspector.

— Ți-a dat Pâslaru fișa lui Hertenberg ăsta?

— Informații vagi. A trebuit să ia legătura cu contrainformațiile armatei. Și ăștia sunt cusuți la gură. Se pare că e în serviciul lui Canaris.

Mizdrache privi distrat în jur. Nu era nimeni. Tot câmpul pustiu părea acum acoperit de o brumă albă. Încetaseră și rafalele acelea de vânt. Venea primăvara.

— Să vezi în ce rahat ne bagă nemții ăștia pe noi, Ciripoi. Uite, am eu așa o presimțire.

— Adică cum să ne bage, domn' șef? Noi avem sectorul nostru, ne vedem de treburile noastre. Ce fac nemții, ei înde ei, îi privește.

Mizdrache scosese din buzunarul paltonului o micuță pilă de unghii cu care se jucă puțin pe marginile cornoase ale degetului mic de la mâna stângă. Făcea lucrul ăsta ori de câte ori se gândea la ceva ce trebuia să se întâmple într-un termen mai îndepărtat.

— Ți-o spun eu, Ciripoi, lucrurile se complică. Aia mică a ciripit ceva până acum?

— Domnișoara Hoffmann a fost bucuroasă să-și recapete banii și s-o culce-n patul ei. Că nemțoaica cumpără tablouri și le trimite la grangurii din Germania, asta o știm. Că fiecare se gândește la ziua de mâine, și asta o știm. Dar de-un fir mai mare trebuie să dăm...

— Ei, ei... făcu Mizdrache, pilindu-și unghia cu mare atenție.

— Dar trebuie răbdare.

Mai era o chestiune de care Ciripoi voia să se uite cu orice preț, și tocmai de asta nu scăpă.

— Dar de băieții ăia care v-au trecut pe sub nas în biserica *Sfântul Anton*, în timp ce popa cânta prohodul și voi vă-nchinați de sufletul răposatului, mai poți să-mi dai vreo știre?

Ciripoi făcu o mutră dezolată.

— Deocamdată tatonăm, tatonăm.

Din sala de așteptare a aerogării, grupul de ofițeri germani ieși compact, în frunte cu ambasadorul von Killinger. Se îndreptau spre pista de aterizare și, în momentul în care von Braun și Gerda trecură prin fața lor, Mizdrache salută cu același gest teatral pe maior.

— Respectele mele, respectele mele!

Acesta se opri, salută scurt, îi întinse mâna și întrebă precipitat, pentru că nu avea timp să întârzie:

— Ce surprize ne mai pregătești, domnule Mizdrache?

Vorbea germana și Inspectorul îi răspunse în limba lui, cu o amabilitate forțată:

— Avem multe surprize, domnule maior, nici nu va-nchipuiți cât de multe.

Ciripoi făcuse doi pași înapoi ca la sărbătoarea predării drapelului. Se făcea că n-aude nimica și chiar dacă ar fi auzit, nu-nțelegea limba germană.

Von Braun își lovea cu mănuașă pulpana mantalei, ca și când ar fi vrut să scuture de pe ea o scamă nevăzută.

— Sper să nu fie o surpriză de genul aceleia, ca în locul șefului postului de radio *Muntenia* să găsești un ventilator pus în priză. La revedere, pe curând. După care, spuse Gerdei: Ce om admirabil, admirabil!... Atent, politicoș... Nu găsești?

Pe pista de aterizare se așeza acum, lin, un aparat cenușiu. Sosise generalul Hertenberg.

Grupul de ofițeri, în frunte cu von Killinger, înainta cu pași măsurați ca să-l întâmpine.

*

Curtea Observatorului astronomic era acoperită cu un strat subțire de zăpadă. Unchiul George, înfăolită în paltonașul ei cu capișon, urmată de Athos, călca o ninsoare virgină în acea dimineață îndreptându-se spre o ușă de la subsol.

— Ciudată viață duc și ăștia! Ziua dorm și noaptea se uită la stele.

— Și iarna?

— Și iarna! Sunt încăpățânați.

Athos o privi cu aerul că e cam tra-la-la. După aceea cercetă curtea îngustă plină de tufișuri golașe, cele două bănci pe care zăpada crescuse ca o hermină nevinovată și o giruetă care sforăia în vântul ușor.

— Locul ar fi bun. E deschis. Pentru o evacuare neprevăzută există șanse. Spui că sunt două ieșiri? Una în bulevard și una pe o stradă perpendiculară...

— Exact!

— Și meteorologul?

— E vărul meu, om sigur.

— Bine-bine, mai discutăm.

Fata încerca acum să deschidă o ușă grea de metal. Athos puse umărul, dar nu reuși să clintască placa de sticlă apărută de foneria ruginită. Unchiul George își aduse aminte că exista un buton care deschidea automat. Căută în dreapta, apăsă pe el, se auzi un clăntănit

metalic și ușa se deschise.

— Scara din dreapta, zise Unchiul George. Aia duce în turn.

— Ai mai fost pe-aici?

— Bineînțeles.

— Numai la Morgă mai e atâta liniște, constată Athos, cam îngrijorat.

— Au nevoie de liniște. Meseria asta de astronom este o meserie frumoasă. Nici tu nu ai o meserie prea urâtă. Cânti la pian...

— Da. Îl acompaniez pe marele comic național Lică Rădulescu... Ori n-ai auzit de marele comic național?... Jongler în particular, și la nevoie fachir.

— Ce spui?! se miră fata.

— Da. Scoate în pauze iepuri din joben și când găsește câte-o fată mai subțirică, o bagă într-un sicriu și o taie cu ferăstrăul.

Unchiul George râdea în felul ei, copilărește, cu o privire mirată, care părea că spune: „Ia te uită, ce lucruri caraghioase se-ntâmplă în lume!”

— Ei, e cineva pe-aici? strigă.

Niciun răspuns.

— Dorm la ora asta, adăugă Athos, ca să nu tacă din gură.

Tropăiau amândoi pe treptele de metal. Într-un minut fură sus, în cupola Observatorului. O încăpere rotundă cu pereții albi, în mijlocul căreia se afla o lunetă cu obiectivul îndreptat spre un oblon deschis spre cer. Athos se apropie de vizorul îngust și privi prin lunetă.

— Nu văd nimic. Beznă.

Unchiul George râse iar.

— Te cred și eu. Luneta are o scufiță. Stai s-o scot.

Și smulse, cu un gest care trăda obișnuința, un etui maroniu de mușama.

— Acum vezi ceva?

Lentila era tulbure. Fata umblă la un regulator de vizibilitate și-l mișcă ușor.

— E ceva mai bine?

— Cred că ceea ce zăresc este luna. Ce stranie priveliște! Niciodată n-am văzut luna atât de mare.

— Sunt lucruri pe care e mai bine să le vezi de la distanță.

Athos lăsa vizorul și o privi ca și când acum ar fi zărit-o prima dată.

— Crezi? E drept că luna e mai frumoasă noaptea, când e luminată de soare... Ce fel de om ești?

Se făcu o tăcere stingheritoare. Unchiul George se așeză pe bordura de marmură albă care înconjura sala circulară.

— Ce importanță are?

Athos păru încurcat.

— Are. Colaborăm, și asta ne obligă la o prietenie care ar putea să

nu-ți convină.

— Nu sunt prea pretențioasă, preciza Unchiul George.

Băiatul simți că i se aburesc ochelarii; îi scoase de la ochi, le frecă lentilele de poalele lungului său pulover negru, prea de multe ori spălat, care atârna ca o rochie până aproape de genunchii care se vedeau prin deschizătura lodenului cu care era îmbrăcat în cea dimineață.

— Ai stat mult cu băieții laolaltă. Asta se simte. Numai fetele care n-au fost crescute de părinți au nepăsarea ta în fața băieților.

Unchiul George îl cercetă curios, ca și când atunci l-ar fi văzut pentru întâia oară:

— Dar ce, crezi c-am fost luată de o mamă caritabilă de la leagăn și crescută în bucătărie?

— Te-am supărat cumva? se alarmă Athos, care de fapt era timid.

Unchiul George își scosese paltonul și-l aruncase pe banca de marmură. Era îmbrăcată într-un pulover vernil și într-o fustă groasă de lână. Purta șoșoni *Dermata*, cu fermoar, și avea un aer necăjit.

— Băieții sunt tare închipuiți. E dificil să lucrezi cu ei.

Athos simți că se-nfurie și el.

— Ce vorbă e aste? De voie de nevoie, o să lucrezi cu mine, cu Țiparul și cu Goliath. Nu suntem o trupă prea reușită... Dar în lipsă de alții...

— Brrr!... Te-ai bosumflat.

— Nu m-am bosumflat deloc, dacă vrei să știi. Am nervii tari.

— Nu s-ar zice.

Fata lovea ca la ping-pong, cu rever.

— Pari cam grăbit. Vrei să rezolvi situațiile repede.

— Vrei să spui că sunt superficial?

Se certau de-a binelea, dar nu-și dădeau seama.

— Ai trăit fără griji. Pianul l-ai învățat acasă, nu-i așa?

— Și ce-i cu asta? Nu-i obligatoriu să ne fi născut cu toții în orfeline.

Unchiul George tăcu câteva clipe și pe urmă oftă ostentativ.

— O să mă-nțeleg greu cu tine. Ții sare țandăra prea iute. Nu-ți place să fii contrazis, ții foarte mult să ai totdeauna dreptate.

— Ce psiholog!

Își scosese iar ochelarii și iar freca lentilele cu poalele puloverului lui, prea purtat. Se auzeau pași pe scara metalică.

— Trebuie să fie vărul meu.

În ușă se ivi un bărbat cam de patruzeci de ani, îmbrăcat într-un halat alb, ușor aplecat de un umăr, cu o privire deschisă.

— El este Athos, spuse Unchiul George. Vărul meu.

Cei doi bărbați își strânsesă mâinile.

— Așadar, spuse meteorologul, o să ne vedem mai des de azi

încolo. Nu uitați: totdeauna un telefon înainte. Intru în tură la ora două după-amiază. Astăzi, întâmplător sunt aici de dimineață. Înainte de a veni trebuie să întrebați de numele meu. Spuneți că sunteți de la ziarul *Universul*, pentru buletinul meteorologic. Înțeles?

— Înțeles, spuse Athos.

— Numărul de telefon ți-l dau eu, i se adresă Unchiul George acestuia.

— Câți ar trebui să fiți, dacă cei în drept v-ar permite să lucrați aici?

— Patru. Noi doi, și rezervele noastre.

— Sper că veți lua toate măsurile pentru ca nu cumva... Nu e vorba numai de mine, zise cu o voce liniștită meteorologul.

Halatul de pânză albă apretată îi alunecase ușor de pe un umăr.

— Ți-am spus la vreme că nu există decât un risc minim. Unchiul George vorbise hotărât și-i luă brațul.

— Bine. Nu mai discutăm. Cum vă place aici?

Athos îl măsură din ochi pe vărul Unchiului George.

— În caz de vreo surpriză, ca să zic așa, pe unde putem pleca fără să mai coborâm scările?

Meteorologul le arată o ușiță de metal prin care pătrunseră toți trei, aplecându-se, pe o terasă ce dădea într-o curte.

— Când o să începem lucrarea, aici va fi plantată o scară pe care se poate coborî și care va fi ridicată de altcineva după plecarea voastră.

Unchiul George măsură înălțimea. Nu era prea sus.

— E-n regulă, îți mulțumim. O să te-nștiințăm când vom sosi. Vor veni întâi doi inși cu două geamantane. Ăla e postul. Le trebuie douăzeci și cinci de minute pentru instalare. La plecare mai ușor. De aici vom emite din când în când, pentru că vom vedea, probabil, mai multe adrese. Și cu asta am spus totul.

Unchiul George îi întinse mâna, apoi Athos mai întârzie un minut cu meteorologul.

— Vreau să te mai întreb ceva. Mai lucrează cineva cu dumneata?

— În schimbul meu, nu.

— E bine să știm exact cum stăm. Un om în plus ne-ar încurca.

Se despărțiră. Unchiul George îl aștepta în mica grădiniță a Observatorului astronomic. Cu șoșonii ei *Dermata* făcea litere în zăpada curții.

— Spuneai că mă duci la cinematograful acela... E departe de aici?

Obrajii i se roșiseră de frig, o șuviță de păr îi scăpase de sub capișon.

— Nu. Oricum, până acolo ai putea să-ncerci să iei o mutră care să aducă cât de cât cu fața unei fete care mă iubește puțin.

— O să-ncerc.

Athos, lung, clăpăug, cu lodenul ros pe la poale, cu un fular alb-

negru răsucit de două ori în jurul gâtului, în general cu o mutră de marinar eșuat pe uscat, cu zâmbetul cel mai crâncen posibil al lui Leslie Howard din *Macul roșu* împrumutat pentru o secundă, zise din vârful buzelor:

— Apropo, de ce nu-ți mai dai din când în când cu puțin ruj pe buze? Să știi că nu pățești nimic.

Unchiul George îi îndreptă cu un gest ușor fularul, ca și când ar fi vrut să vadă din ce anume e făcut, pe urmă spuse fără vreun accent special:

— Deștepți de-ăștia ca tine am mai văzut eu, dar au murit de tineri.

*

Pregătirea lui Goliath o făcuse Țiparul cu câteva zile mai înainte. Intrase în micul magazin de reparat aparate de radio din Calea Rahovei, dăduse de ucenicul Costică, care mătura de ziceai că o să scoată dușumelele din cuie, trăgând dintr-o țigară ca un om mare.

— Bună, puștiule! Patronul e pe-aici?!

Costică lăsase mătura și-l privea cu un aer indecis.

— Este sub-patronul! Pe domnu' parcă îl cauți, nu...

— Poți să mi-l scoți la suprafață?

— Nț! făcuse ucenicul mai trăgând din țigară ca un om cu necazuri. Am consemn. E cu o clientă. Și când e cu o clientă... audiențele sunt suspendate.

— Ce vorbești, mă?! se miră Țiparul cu gura până la urechi. Adică noi aicea, la magazinul *Marconi*, nu reparăm aparate de radio... acordăm audiențe... Măi să fie, cu pălărie!

Prin ușița de brad care despărțea atelierul de o încăpere alăturată își făcu apariția Goliath, cu statura lui mică și șerpuitoare. Cu cravata proaspăt curățată cu benzină, călcată, și cu o cămașă în carouri bine apretată la gât, părea cu adevărat caricatura unui mic patron.

— Bună, Țiparule! Ce vânt te-aduce?

— Cu treburile, dar... poți să-mi acorzi o audiență cum zice ăsta micu?...

— Ce audiență? întrebă Goliath.

Și îl strivi pe ucenicul Costică sub o privire dură.

— Păi mi s-a spus că dincolo ar fi *Miss România* căreia îi repari aparatul de radio cu șase lămpi.

Poc! Răsună o palmă bine aplicată pe obrazul ucenicului. Acesta își înghiți țigara cum fac pungașii când vor să treacă drept scamatori.

— Nicio *Miss România*. Dincolo e mama care mi-a adus ceva de mâncare, că stau toată ziua în atelier.

Costică se topise.

— Aveai să-mi zici ceva special?

— Spune-mi, în afară de drăciile astea în care umbli, mai cunoști

vreo altă meserie? Să spunem pe aceea de operator de cinematograf...

— Ce-ți veni?

— Domnul Șerbănescu, proprietarul cinematografului *Marna*, ar angaja un operator de talia ta.

Goliath nu pricepea.

— Pe scurt, am putea emite din cabina acestui cinematograf dacă tu l-ai convinge pe proprietarul Șerbănescu că nu-l aduci în sapă de lemn.

Goliath se scărpină cu unghiile lui bine îngrijite după ceafă.

— Greu n-ar fi. Îmi trebuie vreo trei zile să mă pun la punct. Am un prieten care se ocupă cu treburi de-astea. O să trag cu ochiul și mi ți-l încurc eu pe Șerbănescu al dumatăle.

— S-a făcut, zise Țiparul. Am plecat. Știi cum mă găsești. Când te simți în stare să proiectezi filmul *Gunga Din* cu *Errol Flynn* anunți onorata conducere a afacerii. Te-am lăsat.

Peste o săptămână, Athos se-ntâlnește cu Goliath în Piața Matache Măcelaru pe la orele două după-amiază, dădură un ocol dughenelor în care niște țărani vindeau cartofi și funii de ceapă degerată.

— Ești pregătit? întrebă Athos.

— Mare brânză pentru un tehnician ca mine! făcu Goliath, care defectul ăsta-l avea: se supraestima.

— Atunci pot să te prezint nașului?

— Prezintă-mă!

Grivița era plină de lume: ceferiști, gură-cască, prostituatele de la hotel *Tranzit* ieșite la treabă, negustori din provincie atunci picați după cumpărături, soldați în scurte permisii de pe front, mereu cercetați de patrurile militare, copii vagabonzi fugiți din mahalalele apropiate, vânzători de semințe și floricele, gunoieri nebărbieriți cu săptămânile, strângând în tomberoanele lor urmele iernii care se refugiase din oraș: resturi de zăpadă, hârtii putrezite, gunoaie menajere strânse lângă gurile de canal și un noroi cleios care mirosea a mîl în pripeala soarelui de martie capricios.

Peste afișele cinematografului *Marna*, la care jucau *John Wayne* în *Caravana morții* și *Greta Garbo* în *Regina Cristina*, comicul Lică Rădulescu anunța revista *Se-nsoară Bebe!* Intrară pe sub copertina de beton a cinematografului, trecură de casa de bilete, luminată de un bec chior, în care o femeie în vârstă încasa banii de intrare, coborâră câteva trepte, văzându-și chipurile în oglinzile macerate de vreme, niște fețe aproape solzoase, galbene, de hepatici, și când ajunseră în dreptul controlorului de la intrarea în sală, Athos fu salutat de către acesta:

— Saltare, domn' Racoviceanu. Dumnealui e mușteriu!

— Dumnealui!

Athos îi lăasă un pachet de *Naționale* în palma întinsă și intrară

printr-o ușă mascată de tapet într-un coridor cără ducea spre o ușă îngustă, dincolo de care se afla biroul domnului Șerbănescu încărcat de fotografii cu vedete de cinema. Athos bătu la ușă. Se auzi un: „Intră!” rostit de un glas baritonal și Goliath își văzu visul cu ochii: un ins clădit bine, umeri lați, carură athletică, ceva între Primo Carnera și Max Schmelling, un trup de ridicător de haltere deasupra căruia era plantată o măslină cu păr.

— Dânsul este? întrebă domnul Șerbănescu.

— Eu, zise Goliath. Mă numesc Cornel Popescu și sunt tehnician. Am auzit că aveți un post liber.

Patronul cinematografului *Marna* n-avea timp de pierdut, așa încât Goliath, mare amator de scene frumoase, n-avu timp să privească decât portretele lui Jean Harlow, Heddy Lamarr, tuciuria aia exotică mai mult dezbrăcată decât îmbrăcată, care trăia pe insule pustii în Pacific, cu șefi de trib și cu colonei englezi debarcați de pe corăbii; pe Paula Weselly o admiră din mers, iar pe Alida Valii o scăpă cu totul din vedere. Urcau toți trei o scăriță metalică care ducea la cabina operatorului: domnul Șerbănescu înainte, gâfâind din greu, Athos după el și Goliath încheind plutonul. Mirosea a rânced, a ziduri reci, a urină. Cinematograful era pustiu la ora aceea, proiecția de probă avu loc peste cincisprezece minute; până-atunci proprietarul cinematografului *Marna* îl măsoara cu atenție pe viitorul angajat.

— Aparatele sunt noi-nouțe, cumpărate din America în '36.

Goliath le dădu ocol. N-avea mutra unui om care ar fi privit pentru prima oară așa ceva.

— Pe dracu, noi-nouțe! Au, și ele, câțiva ani!

— Ai dreptate și dumneata. Și-au scos banii până acuși. De băiatul ăla care mâine dă în primire, că pleacă pe front, am fost foarte mulțumit. Era cuminte, nu bea, nu fuma. Ori fumezi?

— Eu să fumez?... N-am pus țigară pe limbă!

— Să știi de la mine, preciză domnul Șerbănescu, că nici nu te angajam dacă fumai. Au ars destule cinematografe în București până acum și eu nu-mi permit luxul să-mi dau foc la avere. Ai acte?

— Cum nu?! se miră Goliath. Sunt angajat la magazinul *Marconi* al domnului Vintilă Crețulescu. Dimineața lucrez la atelier, după-masa, plus duminica vin la dumneata să mai scot un ban.

Proprietarul cinematografului *Marna* mai avea o nedumerire.

— Dar în armată de ce nu te-a luat?

Goliath își bătu piciorul cu mâna.

— Platfus. Știți ce-i aia? Am scutire, totul e în regulă!

Domnul Șerbănescu cercetă atent hârtiile și spuse:

— Sper că actele pe care mi le-ai prezentat nu au vicii.

— Se poate?! se miră Goliath.

— O singură pretenție am eu la dumneata. Mie să nu-mi întârzii, că

la cinema e ca la gară. Nu se admit pornirile amânate. Și ai grijă la jurnale. Mai rasește-le, să mai scoatem ceva peliculă, că asta se vinde la kilogram, iar la ultima reprezentăție, chiar la filme, mai scoate câte-un act-două, dacă vezi că e lume puțină. Numai chixuri să nu-mi dai, că nu ține. Lumea te mai iartă dacă mai scurtezi câte ceva, dar să se-nțeleagă totuși filmul. Dar lumină în timpul proiecției e moarte de om. Că știi cum e tineretul: vin doi câte doi și, dacă se aprinde lumina pe neașteptate, îi deranjează.

— Înțeleg, făcu Goliath, studiind aparatele cu atenție. Sunt cam neunse, dar mai umblu eu la ele, le mai aghezmuiesc cu ceva nemțește, am o unsoare a-ntâia, să nu scârțâie, că se aude în sală.

— Bine, fă cum știi! Te plătesc săptămânal. E bine? O mie două sute.

— O mie șase sute e și mai bine.

— O mie cinci sute și bate laba cu geambașul.

Domnul Șerbănescu îi întinse mâna ca un mare senior.

— Ai noroc că te-a recomandat domnul Racoviceanu, că nu luam eu, așa, pe oricine de pe stradă. Mie-mi trebuie oameni serioși. Apropo... Ești însurat?

— Nu! Doar o logodnică. Gigea.

— Păcat! Cei însurați sunt mai serioși.

— Dacă n-ai să fii dumneata mulțumit de mine, să nu-mi spui pe nume. Dar o scară de incendiu n-aveți pe-aici? Asta este obligatoriu, de la pompieri...

— He-he... scări avem berechet, râse domnul Șerbănescu. Una care dă în curtea mică; mai e scara pentru pompieri, cum spuneai, și una mai șubredă care dă spre Grivița, pentru cei de la balcon. Mușterii să fie, că lumea s-a-mpuținat; cu războiul ăsta nu mai vine la cinema. Nu le mai arde. Pe vremuri, ce de bani câștigam! Nu erau nici porcăriile astea de filme nemțești. Să nu m-audă careva! Că dever nu fac decât atunci când cântă cea cu voce ca a lui Ștefănescu-Goangă, Zarah Leander, aia, cu glas ca din pivniță, de face pe spioana, pe Mata-Hari! Ba, să nu-mi fac păcat, mai pică lumea și la Hans Moser, la comedie. Atât. Vrei să-mi faci o probă?

— Cum nu, cu plăcere. Numai să-mi arăți unde sunt prizele și rolele.

Peste o jumătate de oră, Goliath primea avans din mâna domnului Șerbănescu, care-l predă, pe noul său salariat, lui Athos.

— Arată-i cinematograful, domnu' Racoviceanu.

— Cu plăcere, domnule Șerbănescu.

— Te-aș ruga să preiei astăzi după-masă cabina operatorului de la omul meu, și mâine, la ora două jumătate, să te prezinți la treabă. Spectacolele încep la trei fix.

— Am înțeles.

— Pe-aici! făcu Athos.

Străbătură din nou coridorul care ducea spre intrarea propriu-zisă. Controlorul de bilete îi salută. Intrară în sala cu două rânduri de balcoane, pustie acum, luminată numai de becurile de la hidranți. În fosa orchestrei, comicul național Lică Rădulescu încheia o scurtă repetiție cu noua sa angajată, Claudia Testemeanu, tapând, cu degetele lui boante, pianul dezacordat.

— Nu! Nu e bine, domnișoară! Ai puțină răbdare... Mă lași pe mine să spun primul vers din cuplet, și-mi dai răspunsul. Una, eu; una, dumneata. Începem?...

*„Vestitul filantrop Costin Ondroană
Bancher cu bloc în strada Esculap
Are-un fecior frumos ca o icoană.
Ce-i mai drag ca ochii lui din cap.”*

Claudia îi răspundea toantă, fals, cu un glas pițigăiat:

*„Pudrat și elegant ca o vedetă
Și snob și franțuzit cum altul nu-i
Într-un amurg scăldat în bronz de cretă
Bebe veni întins la tatăl lui.”*

— Acum amândoi! zicea domnul Lică Rădulescu.

*„Tăticule, i-a spus, mi-e dragă Katy
Și vreau de Paști să mă însor cu ea...”*

— Acum numai eu:

*„Regret, i-o taină mare, dragul tatii,
Dar Katy Bumbuleț e sora ta!”*

— Ai înțeles?

— Înțeles, făcu Claudia pentru care cariera de artistă în trupa lui Lică Rădulescu începea destul de spinos.

— Țsta e Lică Rădulescu? întrebă Goliath.

— Asta! făcu Athos, anunțându-se șefului trupei: Patroane, sunt aici!

— Ai venit? se bucură domnul Lică Rădulescu. Treci la pian să-i arăt fetei mișcarea pe scenă.

— Scuză-mă, zise Athos și sări, ca un atlet la garduri, în fosă.

Un mic reflector lumina sărac scena. Athos îl văzu pe celebrul comic național. Era mic, rotund, cu niște haine prea strâmte și demodate pe el, cu pantaloni largi, încrețiți deasupra ghetrelor care-i acopereau pantofii cu tocul înalt. Se mișca precipitat în jurul Claudiei,

îi lua mâna, i-o smucea, o târa după el, se mira în gura mare de stângăcia acesteia: „Ca dracu ești așa înțepenită? Că nu te taie nimeni!”, o aducea în prim-plan în bătaia palidului reflector, constata: „Te strâmbi, nu surâzi. Hai-hai, arată-ți toată dantura!”, pe urmă îi dădea ocol și iar o înghiontea: „Pași mai dansați, mai dansați!”

Obosise. Se aplecă spre fosă.

— Domn' Racoviceanu, dă-mi un *ghe*.

Pe urmă se miră:

— De unde dracu trage?... Să știi că iar ne spionează nevastă-mea.

Îl lăsă pe Athos și se-ndreptă cu pași mari spre culisele de carton.

— Ce dracu faci, Violeto, aici? De ce nu ne dai pace? Nu te mai lași de rele? Ți-am spus că tu rămâi cu cântecele naționale și dânsa cu intriga. Stai că am o idee. Ți fac și ție o rolă...

Marele comic național improviza, devenise inventiv, se precipita când spre fosă, când spre Claudia, când spre culisele de carton.

— Fiți atenți! Eu eram directorul de teatru care își angajează o nouă actriță (smulse din fosă un scaun, se așează pe el, o smuci pe Claudia pe genunchii lui) și când ne era nouă mai bine, așa, peste noi dădea nevastă-mea. Exact cum te-ai strecurat tu acuși, Violeto. Făceai nițel scandal și eu te dădeam afară. Hai, cărel, că n-am timp de tine, trebuie să-mi studiez angajatele (o lăsă pe Claudia pe scaun și o împinse pe nevastă-sa scoțând-o din scenă dincolo de cortina de catifea putredă, roșie, încărcată de praf. Se-ntoarse în scenă). Așa, dă lui tăticu un pupic. (O ciupi pe Claudia de ureche, și-i spuse destul de tare, ca să audă și Goliath.) Măine să mai vii la unsprezece în Buzești, că n-ai repetat destul, te miști ca o doagă. Păi nevastă-mea, când avea anii tăi, era ca o zvârlugă.

Se repezi iar spre fosa în care se afla Athos.

— Dă-mi un *ghe*.

Se-ntoarse din nou în scenă și aproape se răsti către Claudia:

— Mai departe! Zi-i odată cu mine. Începe cupletul:

*„Mai trece-un timp și Bebe iarăși vine
La tatăl lui și-i spune: o ador,
Ador pe Lili Glonț, o fată bine,
Și-aș vrea de Paști cu ea să mă însor...”*

Claudia încurca versurile, Lică Rădulescu îi sufla, o corecta cântând, asuda, se enerva. Goliath bănuia că o să-i dea o palmă.

— Acum e rândul meu, zise comicul național:

*„Mi-e greu să-ți spun de-anume mici păcate,
Capricii împletite într-o oră,
I-a spus bătrânul însă-n van sunt toate,
Fiindcă și Lili Glonț ți este soră!”*

*Pe vremuri mama ei era frumoasă
Și-n ochii ei sclipea un dor mai nou,
Și-mi amintesc, pe-o noapte mățăsoasă,
A-ntârziat la mine în birou.*

*Sunt alte fete ce-ar putea să-și lege
De viața ta iubirea și avântul,
Îmi pare foarte rău, dar înțelege,
Că nu pot ca să-ți dau consimțământul.”*

După care domnul Lică Rădulescu încheie marțial:

— Pentru azi e gata! Hai, că dau ăia drumul la film. Strânge boarfele, închide pianul, domnu’ Racoviceanu. La ora șase și jumătate!

*

Al patrulea obiectiv al echipei postului clandestin de radio *Muntenia II* era un depozit de hârtie din strada Călărași. Se intra printr-un gang îngust și întortocheat până într-o curte care ducea la un fost han, cu mari balcoane de sticlă și lemn, cu cerdacuri încă împodobite de feronieriile de la o mie opt sute și scări scârțâitoare de stejar, parcă gata-gata să se prăbușească. O lumină rarefiată, abia scăpa prin geamurile încărcate de praf și nespălate cu anii.

Țiparul căuta în dimineața aceea de început de martie pe un anume Silvestru Banu, magaziner la depozitul de hârtie al domnului Alcalay, cu care se cunoștea de vreo patru ani. Mai fusese în acest loc de două ori, o dată chiar locuise în depozitul de hârtie mai mult de o lună de zile, pe la începutul războiului, când se dăduse la fund după sfatul celor de la *tehnica*. Dormise în spatele unor stive de hârtie, astfel așezate, încât n-ai fi bănuț că între ele cineva putea să mănânce, să citească și să doarmă câteva săptămâni în șir. Ca-ntr-un adevărat labirint, magazinerul se strecura printre topurile de hârtie și-i aducea într-un sufertaș mâncarea și sticla de apă și chiar un pachet de ziare. Fusese plictisitor, dar se putuse și el odihni câțeva vreme după o perioadă de hărțuială prin provincie. Unchiului George nu-i povestise nimic din toate acestea. Înainte de a intra în depozit, o prevenise:

— În caz că te-ntreabă cineva, ești logodnica mea. Acte ne mai trebuie. (Râse din nou, lupește, privind-o cu o atenție sporită, voină parcă să ghicească ce reacție are la aceste cuvinte.)

— Am înțeles.

— N-ai mai fost niciodată aici, cum e și adevărat, m-ai întâlnit pe stradă și, pentru că n-aveai ce face, m-ai însoțit o bucată de vreme. Cum stai cu orele la *Belle-Arte*?

— Mă descurc.

Ajunseseră în fața unei uși metalice, în care bătură.

„Intră!” se auzi de dincolo o voce uscată, de om în vârstă. Magazinerul nu era singur. Un individ înalt, cu ochi de culoarea prazului, șterși, cu o față mucilaginoasă, îi cercetă de sus până jos. Silvestru Banu întrebă simplu:

— Dumneavoastră?

Ceva nu era în regulă. Țiparul trebuia să răspundă repede. Ceva credibil.

— Nu sunteți domnul Alcalay?

Magazinerul râse subțire. Purta niște ochelari cu rama de argint, ovali și complicați. Și-i scoase tacticos, și-i frecă cu o batistă imaculată, albă.

— Aș vrea eu, zise tărăgănat. Alcalay e patronul meu. Îl găsiți la librărie, în bulevardul Elisabeta. Aici e depozitul.

— A, mă scuzați, domnule. Haide, Otilia!

Și o luă de mână.

— Astăzi toate ne merg pe dos. Bună ziua, domnilor!

Se auzi în spate: *clanc!* și ușa de metal se-nchise în urma lor.

— Nu întoarce capul, spune-mi ceva drăguț, râzi cât poți de tare până ieșim de-aici.

În trei minute erau pe platforma clasei a doua a tramvaiului 14, mergând spre Cotroceni.

— Nu mi-a plăcut mutra ăluia, zise Țiparul.

— Crezi că ne-a „fotografiat”? se miră îngrijorată Unchiul George.

— Două lucruri sunt posibile: să fim semnalați printr-un portret vorbit, sau să fi pus pe urma noastră pe cineva pe care nu-l cunoaștem.

Coborâră în fața arenei *Venus* și o luară spre Grozăvești, de-a lungul Dâmboviței. Era o zi neclară, tulbure, nici cald, nici rece. Dâmbovița, verde-neagră, căra spre Abator bucăți de gheață, pisici moarte și gunoaie. Mirosea a iarbă crudă și sălciile de pe maluri aveau o undă de culoarea sodei. Undeva, în față, bolborosea Uzina electrică. Aburi compacți, albi, se spărgeau în văzduh. Croncăneau niște ciori care cădeau apoi, lacom, peste grădinile Cotrocenilor. Trecură de clădirile Institutului de medicină, în pas leneș, ținându-se de mână, fără să-și spună nimic.

— Chestiunea asta ne-a dat peste cap tot programul de astăzi, zise Țiparul. Dacă avem o coadă după noi o s-o plimbăm până îi iese sufletul. Ai ceva bani la tine?

— Să mă uit.

Unchiul George scotoci în micul ei sac de catifea. Avea o sută douăzeci și șapte de lei.

— Se găsește.

— Mai am și eu ceva. Trebuie să mâncăm pe undeva pe-aici, la vreo cârciumioară. Astăzi n-ai să te mai duci la cursuri, iar pe mine o

să mă-njure domnul Sontag de-o să mă treacă Dunărea. O să arunc totul în spinarea primăverii.

Trecură de Uzina Grozăvești și înspre Ciurel găsiră o grădină abia deschisă, cu câteva mese de tablă. În jurul lor, câțiva muncitori de la C.A.M. și niște căruțași de la depozitul de lemne B.M. vorbeau cu glas tare în jurul cinzecurilor de țuică.

— Îți place aici? întrebă Țiparul, privind la pietrișul grădinii, acum greblat.

— Merge. O să ne coste și mai ieftin.

Se ivi un bărbat în costum de invalid, cu un cap adormit, care întrebă cu glas moale:

— Dumneavoastră?

— Am vrea să mâncăm ceva.

— Avem numai bufet rece.

— Dă-ne ce-o fi.

Țiparul se așezase pe un scaun și privea spre intrarea grădinii. Omul în uniformă de invalid dispăru în clădirea sordidei cârciumi și se-ntoarse cu câteva bucăți de salam, patru felii de pâine și o porție de brânză.

— Asta e tot.

Țiparul socotea în gând: „Dacă s-a luat cineva după noi, până număr la trei sute cincizeci trebuie să-și facă apariția”.

— La ce te gândești? vru să știe Unchiul George.

— Mă tot întreb cine a fost individul ăla care ne privea ca și cum ar fi vrut să ne țină minte toată viața lui.

Continua să observe intrarea grădinii, dar nu se ivea nimeni. Lucrătorii de la C.A.M. deveniseră mai zgomotoși, ciocneau cinzecile de țuică și povesteau ceva despre un anume Drăguțescu de la secția ambalaje.

— Cred că nu s-a luat nimeni după noi, zise Țiparul.

Mâncară tăcuți câteva felii de salam. Omul în uniformă de invalid le dădea târcoale.

— Nu beți ceva?

Țiparul privi la Unchiul George interogativ. Fata dădu din umeri.

— Eu, nu. Dacă vrei tu ceva.

— Un rom mare, făcu destul de neconvins bărbatul.

*

Peste două zile, dimineța, în jur de ora unsprezece, pe aleile Grădinii botanice putea fi văzută o pereche interesantă. Un domn înalt, athletic, cu fața foarte bine bărbierită, cu părul ușor albit pe la tâmpile, tuns foarte scurt, îmbrăcat într-un trenchi de culoare crem, bine călcat, purtând în jurul gâtului un fular de mătase, însoțit de o tânără blondă, subțire, cu un mers de jucătoare de tenis, îmbrăcată într-un

taior verde, bine strâns pe corp, cu o poșetă neagră atârând de-a lungul șoldului stâng. Bărbatul părea a fi doctor sau avocat, ieșit la plimbare cu fiica sa, căreia îi arăta, încântat, peisajul abia înverzit al acelei zile de primăvară timpurie. În realitate, Colonelul și Unchiul George discutau ultimele amănunte despre instalarea postului de radio clandestin *Muntenia II*.

— La Foișorul de foc am verificat eu personal, zise Colonelul. Cei doi paznici de serviciu sunt oamenii noștri: Ștefan Ionașcu și Vintilă Rudeanu. Sus an turn există un post telefonic care poate fi folosit, dar nu vă recomand s-o faceți decât în caz de mare urgență. Există o scară exterioară pe care puteți evacua postul în caz de surpriză. Spune-mi acum ce s-a-ntâmplat cu celelalte locuri?

Unchiul George îi povesti despre vizita făcută la Observatorul astronomic.

— Acolo ar fi foarte bine.

— Dacă spui tu, înseamnă că putem să considerăm locul ca al doilea obiectiv.

— Al treilea loc potrivit mi se pare cel de la cinematograful *Marna*. Și anume, cabina de proiecție! Goliath a și fost angajat ca operator, eu sunt logodnica lui care îl vizitează în fiecare seară pentru că e cam afemeiat. E mica mea poveste oferită proprietarului cinematografului, domnul Șerbănescu, care a fost curios să știe de ce nu-l slăbesc din ochi pe logodnicul meu.

— Și ceilalți?

— Athos, după cum știți, cântă pentru domnul Lică Rădulescu, iar Țiparul a făcut ordine într-o seară, în mod voluntar, în holul cinematografului, alungând trei bețivani puși pe scandal, sub privirile admirative ale casieritei, care l-a și recomandat proprietarului.

Colonelul râdea amuzat de povestea asta, desigur înscenată de Țiparul.

— Sper că n-a fost o bătaie adevărată.

— Nu știu cât a fost de adevărată, dar Țiparul are mână grea și mi s-a mai și lăudat ca a făcut box la o asociație sportivă.

— Să știi că a făcut box. Iar dacă se-ntinde vreunul la cașcaval, o să vezi de ce e-n stare!

Umblară câțva timp în tăcere, privind aleile, pustii la acea oră, și soarele dulce care așeza peste tot parcul o coajă aurie, translucidă.

— Din punct de vedere tehnic, cred că postul de radio *Muntenia II* poate începe emisiunile, zise Colonelul privind profilul pur al Unchiului George. Cum merg *Belle-Artele*, domnișoară? o întrebă pe neașteptate, mai mult ca să-și alunge spaima la gândul că arunca din nou în foc o altă echipă de tineri care poate nu estimau atât de bine ca el primejdia legată de activitatea lor clandestină.

— Cred că am lipsit cam mult în ultima vreme de la Institut.

Trebuie să inventez ceva, o boală, o înmormântare în familie, un proces penal...

— Ești isteată. Mi s-a spus că umbli cu un bust al lui Cezar în brațe, care ar aduce cu Demostene.

Unchiul George râse:

— M-au și pârât la dumneavoastră. Dar n-am ce face... e modelul meu. Pentru că am fost denunțată, o să-i pui pe deștepții ăia doi să-mi pozeze ei de-aici înainte. Când credeți că putem să începem să emitem?

Întrebarea de care vrusese să scape Colonelul fusese pusă.

— Aștept indicațiile și data pe care nu eu o pot fixa. Nu cred că poate să treacă de zece zile; se fac verificări, se iau unele măsuri de precauție, se organizează ceea ce se numește „perdeaua de protecție”...

— Perdeaua de protecție? Frumos spus, dar ce-nseamnă asta?

— Mai mulți anonimi care veghează din umbră ca lucrurile să decurgă fără primejdie. Cel mai mult ne interesează viața oamenilor noștri. Nu suntem o ceată de huligani, suntem o organizație politică care își vinde scump pielea; asta trebuie să vă intre bine în cap. Nu vreau să te prelucrez, pentru că nu e nici locul, nici momentul, dar mi-ar plăcea să fiți modești. Reușita în asemenea împrejurări poate să ducă la îngâmfare, la pierderea controlului și tocmai acest lucru sunteți datori să-l evitați. Singura voastră răsplată este ziua de mâine. Dar trebuie să v-o câștigați. Ai înțeles, Unchiule George?

Se opriseră. Colonelul o privea ca pe o fiică a lui, deși nu avusese copii niciodată, cu o surdă îngrijorare, cu o infinita grijă față de ceea ce putea să i se-ntâmples. Dar își reprimă orice sentiment, și-i întinse mâna:

— Ne-am înțeles! Semnalul vi-l voi da eu, Până atunci evitați orice nouă cunoștință, orice întâlnire nefolositoare. Voi, cel din echipa *Muntenia II*, nu trebuie să stați împreună decât atât cât este necesar. În restul timpului sunteți străini.

Îi întoarse spatele și se-ndepărtă încet. Unchiul George avea un sentiment ciudat de curiozitate, afecțiune și neliniște. Nu știa cine era în realitate omul cu care se plimbase în Grădina Botanică în dimineața aceea. Se văzuseră de câteva ori în întâlniri foarte scurte, vorbiseră la telefon după un cod pe care-l știau amândoi, în aparență conversații foarte banale, despre lucruri care însemnau cu totul altceva. Dar între ei se crease acea camaraderie tacită care se ivește totdeauna între oamenii legați de o cauză comună. De fapt, ce simțea ea pentru Athos, pentru Țiparul și pentru micuțul Goliath, care-i făcea o curte agresivă, spre deosebire de distantul Athos și de nepăsătorul Țiparul, care priveau la ea ca la o gănganie curioasă, cu aerul că spun: „Ce dracu caută fetișcana asta în mijlocul nostru și cine a vârat-o în afaceri atât

de serioase?” Dar erau ei cu adevărat numai niște adolescenți amestecați din entuziasm sau poate din întâmplare într-un lucru atât de primejdios, care se putea termina și foarte prost? Nu știau mai nimic unul despre altul, de unde veneau, ce făcuseră înainte de a intra în organizația U.T.C., cine-i recrutase și ce anume îi mâna către același scop comun. Era foarte bine, desigur, că nu cunoșteau prea multe unul despre altul; asta era legea de fier a tăcerii, dar dincolo de acest cadru, ei rămâneau oameni ca toți oamenii, cu grijile lor, cu mica lor viață personală care se desfășura, independent de acțiunile comune, viață personală în care se puteau ivi fisuri, incidente neașteptate și chiar catastrofe, care ar fi putut să-i despartă. Sentimental vorbind, Unchiul George se uita mai cu simpatie la Athos, pentru că îi plăcea aerul lui aiurit, ochelarii mereu aburiți de emoție și capul acela aproape fără identitate, de flăcău repetent care trage la fit. Poate de vină era și ironia mușcătoare cu care o trata în scurtele lor întâlniri, ciudătenia relațiilor aproape soldățești dintre ei, de la camarad la camarad! „Fă asta, telefonează-mi la ora cutare, ne întâlnim în punctul cutare, te rog să fii punctuală” (recomandare inutilă), totul însoțit de comedia unei false afecțiuni ce trebuia jucată în public, și anume a unui public secret din care ar fi putut să facă parte niște urmăritori pe care ei erau obligați să-i ghicească și de care trebuiau să se ferească. Dar asta, la urma urmelor, făcea parte din misiunea lor.

*

Într-o marți, pe la orele 22, când se termina al doilea spectacol al trupei comicalului național Lică Rădulescu *Se-nsoară Bebe*, în fundul sălii cinematografului *Marna*, la parter, doi spectatori în raglane cu gulerul ridicat, răstigniți în două fotolii de lemn jupuit, urmăreau cu atenție cupletul spus destul de stângaci de noua „descoperire” a marelui comic: Claudia TestemEANU. Ciudata făptură avea un păr învăpăiat, ceva între roșu și culoarea spicului de grâu, operă a unei coafeze din Buzești, madam Lucreția Lambru, care cerea pentru acest serviciu suma de lei 140. Rochia de paiete, strânsă bine pe corpul clădit cum le place bărbaților, arunca în lumina reflectorului scânteieri iuți spre balcoanele scufundate în întuneric și spre parterul anonim din care se auzeau îndemnuri nu tocmai academice.

*„Însoară-te cu care vrei din ele,
I-a spus mama, fără să-ți pară rău,
Căci pot să-ți spun o taină-n clipe grele...”*

cânta ușor, nazal, Claudia, în timp ce Lică Rădulescu, luându-i mâna, o aduse până la rampă, acompaniind-o cu o voce de scapet:

„Costin Ondroană nu e tatăl tău!”

Sala izbucni în aplauze, întreaga trupă salută publicul și luminile se aprinseră. Numai că marele comic național mai anunță un supliment:

— Onorat public, în această seară, în mod excepțional, vă oferim un fragment din spectacolul extraordinar de gală, pe care trupa noastră îl va da începând din săptămâna viitoare.

Violeta Rădulescu ieși și ea din rândul actorilor, mai mult rotundă decât înaltă, cu brațele încărcate de bijuterii false și gablonzuri și-și prezentă soțul:

— Celebru iluzionist Lică Rădulescu (și-l arătă), elev al marelui prestidigitator indian doctor Radakrișna Vișnu și al celebrului fachir, King din Benares, va prezenta, pentru prima oară în România, câteva numere de iluzionism, precum și o interesantă experiență de sugestie colectivă: corpul plutitor Agga.

În timpul micului spici, comicului național Lică Rădulescu i se oferă un turban liliachiu, împodobit cu o perlă falsă, pe care acesta și-l așeză pe cap. Din culise, reapăru Claudia care se strecurase puțin mai înainte în spatele celorlalți ca să se schimbe în chip de baiaderă: sutien, șalvari transparenți și o centură strălucitoare de pietre albe.

— Ți place, Teică? întrebă Ciripoi (pentru că ei erau cei doi spectatori în raglane din fundul sălii).

— Ce-ntrebare?

— Să-i luăm perimetrul toracic? Că p-asta o cunosc...

— Dumneavoastră să n-o cunoașteți? Dar ce a scăpat vreo văduvă sau nou-născută din raza sectorului nostru, fără ca dumneavoastră să vă interesați îndeaproape de necesitățile trupești și sufletești ale persoanelor?

Pe scenă, Lică Rădulescu începu să scoată iepuri dintr-un joben oferit de soția sa, Violeta. Urecheații dădeau din coadă, se zbăteau, ar fi luat-o la fugă, dar erau repede vârați într-un sac de către baiaderă. Marele comic național mai făcu un număr cu cărțile de joc, jonglându-le prin aer, ca un curcubeu, scoase panglici din sânul Claudiei Testemeanu, de nu se mai terminau, și umplu scena cu ele, după care găsi și niște porumbei în propriul turban.

— Și acum, corpul plutitor Agga, anunță Violeta Rădulescu, cu un glas care cutremură balcoanele. E o încercare foarte grea, vă rugăm să fie liniște. Fluidul magic al domnișoarei Esmeralda se va concentra și o să vedem cum corpul său va pluti pe această scenă fără să fie sprijinit de nimic.

— Și nu vă spune și dumneavoastră, domn' Ciripoi, cum face de plutește? Așa, când vă mai întâlniți, între patru ochi și dați lupte corp la corp, ca pe front? întrebă Teică, mângâindu-și cele câteva fire care-i acopereau chelia.

— Mai spune ea mititica când are vreme. Dar să nu afle alde domn' Inspector Mizdrache, că ne încheiem amândoi cariera, ca pifani la regimentul 212 infanterie.

— Adică să fie ea așa darnică? Să lucreze la mai multe războaie deodată?

— Dar cum crezi, Teică? Asta reușește în viață, ascultă la mine. Însă în ce mă privește, să fiu al dracului dacă nu fac tot ce fac doar în interes de serviciu. În misiune, mă! Asta umblă cu nemții. Află. Mai aflăm și noi. Ce credeai tu, că s-au terminată femeile din București? N-am mai văzut eu chestii de-astea, cu corp astral, cu Agga, cu aiurelile lor?

— Onorat public! Ați asistat, spunea Violeta Rădulescu, numai la un fragment din formidabilul spectacol de magie, oferit de marele comic național Lică Rădulescu, spectacol pe care-l veți putea vedea pe scena acestui cinematograf începând de luna viitoare.

Din fosă se auzi pianul tapat de Athos și întreaga trupă se retrase în culise, făcând semne spre sala care aplauda.

*

În aceeași seară, fără ca oamenii lui Mizdrache să-și dea seama, avusese loc prima probă a postului de radio *Muntenia II*, din cabina operatorului, unde Goliath și Unchiul George dăduseră primele semnale oarbe către un post de recepție controlat de Colonel pe o anumită lungime de undă. Din punct de vedere tehnic, emisiunea putea fi considerată destul de reușită. Unchiul George care luase locul lui Ilie Fusulan, pe post de spicher, citise un text oarecare timp de trei minute, după care, prima emisiune a postului *Muntenia II* se încheie brusc. Postul de ascultare al Siguranței înregistrează uimit această neașteptată și anonimă emisiune; specialiștii semnală că ceva ciudat se întâmplase în acea noapte de martie și că putea fi vorba despre o emisiune-pilot a unui nou post de radio clandestin. Ceea ce era mai amuzant era faptul că, în aceeași seară, se petrecuseră, cu vreun ceas mai devreme, înainte de deschiderea emisiunii, câteva lucruri caraghioase, dar primejdioase în fond. Postul de radio, cărat în două geamantane de către Țiparul și Athos până la baza scării de incendiu din mica curte pustie a cinematografului, fusese ridicat de către Goliath cu ajutorul unei frânghii, terminată cu o ancoră, până sus, în cabina operatorului. Montarea se făcuse exact în minutele fixate, cum se cronometrase într-o repetiție generală, după care postul fusese reîmpachetat în geamantane, așteptându-se ora stabilită pentru emisiunea-pilot. Numai că, la vreo jumătate de ceas înainte de ora 22,10, când erau prevăzute cele trei minute de emisie, în holul cinematografului își făcură apariția patru inși foarte grăbiți, coborând dintr-un automobil al Serviciului pentru paza împotriva incendiilor.

Casierița strigă la ei din mica sa boxă de placaj:

— Domnii! Domnii!... Încotro?

Aceștia arătară o legitimație specială, spuseră că vor să vorbească cu proprietarul cinematografului, pentru că se aflau într-o inspecție inopinată și vor să știe dacă s-au luat toate măsurile de securitate împotriva incendiilor. Domnul Șerbănescu fu găsit rapid în bodega *La doi motani*, într-o stare de veselie destul de avansată, pentru că tocmai lua masa cu câțiva prieteni.

— Cine zici că mă caută, Sachelarie?

Sachelarie era controlorul de bilete care fusese trimis rapid în recunoaștere.

— Patru inspectori de la paza contra incendiilor.

— Aștia ce dracu mai vor?

— Atâta mi-au spus, atâta vă spun.

— Cheamă-i aici, Sachelarie, că n-o să mă ridic eu cu sifonul în gât să le stau la dispoziție.

— Le-am spus, domn' Șerbănescu, că am și eu o mișcare înainte, dar ei nu și nu, vor să controleze podul clădirii, camuflajul, hidranții și rezervoarele de apă cum scrie la regulament.

Cu o mare neplăcere, domnul Șerbănescu își abandonează prietenii, îndemnându-i să nu stea degeaba până se-ntoarce el și trecu Grivița intrând în holul cinematografului, unde-l așteptau cei patru. Le verifică minuțios actele prezentate. Îi întrebă de unde atâta grijă pentru proprietarii de cinematografe și-i fu dat să audă că ceea ce făceau ei nu era decât o operație preventivă, întrucât aviația americană începuse încă de acum trei săptămâni să bombardeze Bulgaria și că era posibil ca grupurile de bombardiere să atace și Bucureștiul. Veștile nu erau dintre cele mai îmbucurătoare, așa că domnul Șerbănescu trebui să urce până în podul clădirii, să arate localul celor patru indivizi, care scormoneau cu lanternele fiecare ungher și constatau cu uimire că dispozițiile clare ale Consiliului de Miniștri erau cu totul ignorate.

— Unde sunt sacii de nisip? întreba unul care părea să fie șeful lor (domnul Elefterescu, cum se recomandase însuși o față de cioclu, neagră-verzuie și doi dinți de aur pe care și-i arăta de câte ori avea ocazia). Pe urmă n-ați evacuat materialele inflamabile...

Materialele inflamabile erau vechi costume ale actorilor trupei lui Lică Rădulescu, aflate în niște lăzi dosădite, grămezi de registre în care zăceau textele cupletelor spuse de-a lungul timpurilor de către marele comic național, precum și vrafuri de ziare, cine știe de cine aduse acolo.

— Pe urmă, unde sunt extinctoarele? întreba, din ce în ce mai agresiv, domnul Elefterescu. Unde sunt târnăcoapele și gălețile?

— Extinctoare avem jos în sală, se apăra cum putea domnul

Șerbănescu.

— Aia e altă căciulă, domnu' Șerbănescu! O să vă amendăm de o să ne pomeniți.

— N-aveți dumneavoastră inima aia, pentru că oameni suntem și corb la corb nu-și scoate ochii.

— Uite că și-i scoate!

Al doilea paraponisit din gălăgioasa trupă a șefului corpului pentru paza incendiilor mai făcu o descoperire epocală:

— Pe urmă, ușa podului se deschide spre înăuntru, nu spre în afară, ceea ce, în caz de incendiu, primejduiește viața pompierilor.

Înverșunații controlori constatară că la balcoanele unu și doi, becurile interioare de la hidranți nu ardeau și că tulumbele de apă erau numai decorative, întrucât racordarea la rezervorul de apă era defectuos făcută.

— Ne băgați în pușcărie, domnu' Șerbănescu! Tulumbele astea sunt seci ca fântâna Blanduziei! Ne jucăm cu viețile oamenilor? Ce dracu!

Cu cât defectele descoperite erau mai numeroase și acuzațiile mai grave, domnul Șerbănescu își dădea seama că buzunarele i se golesc mai repede. Făcu mental socoteala: erau patru – două mii de căciulă, plus o masă bună... sub zece mii nu scăpa! Dar dacă era să-l amendeze, ar mai fi avut neplăceri și cu cei de la circumscripția militară, plus instalațiile noi care ar fi costat și ele o sumă de bani. În ce privește încheierea ostilităților între ei, nu avea nicio grijă. Pe la cinematograful *Marna* treceau săptămânal valuri de nemulțumiți: inspectori financiari, poliția, primăria, care mai de care cu pretenții, cu cereri de bilete de favoare, cu unsul clanței și cu baterii de vin la localul de peste drum.

Domnul Elefterescu urca și cobora scările dovedind o tragere de inimă mai mult decât suspectă. Părea cu trupa lui o haită de câini de vânătoare în urmărirea prăzii.

— Aș vrea să-mi arătați și cabinele artiștilor, și camera de proiecție...

Ceea ce domnul Șerbănescu făcu fără să mai comenteze ceva. Cabinele actorilor nu arătau prea grozav: rochii, fracuri, smochinguri, ciorapi de damă, cutii de machiaj, oglinzi, totul – o harababură. La cabina operatorului, bineînțeles că nu erau decât două extinctoare care nu mai funcționau din cauza vechimii. Amănuntul fu notat în mod zelos de către ajutorul domnului Elefterescu.

Când, în sfârșit, agitata trupă a acestuia părăsi cabina operatorului, Goliath deschise micuța ușă metalică, prin care se ieșea pe scara de incendiu și strigă ceva Unchiului George, care păzea cele două geamantane, unde era ascuns postul, legate de barele de fier și spânzurate deasupra curții interioare a cinematografului.

— Au plecat?

— Slavă Domnului!

— Ți-a fost frig? Aici la cucurigu mai bate vântul.

Unchiul George era îmbrăcată într-o rochie de stofă și-ntr-un pulover de lână de angora, dar ca să stai un sfert de oră pe o mică scăriță de fier, la douăzeci și cinci de metri deasupra solului, într-o seară de martie și să păzești două geamantane, nu era lucrul cel mai plăcut din lume.

Acum, Goliath căra geamantanele, din nou, în cabina operatorului.

— Dacă se mai întorc? întrebă Unchiul George.

— Pușchea pe limbă-ți! zise Goliath. Nu mi-ajunge că mi-au înghețat ciorapii când i-am auzit cotrobăind prin pod și am crezut că a venit poliția să ne-nșface?

— Mai emitem în seara asta?

— De ce nu?... Ți-e frică? În meseria noastră se poate întâmplă orice, oricând.

— Cum crezi tu că e mai bine.

Și cu toate cele întâmplate, emisiunea avu loc la ora și în termenul stabilit mai dinainte.

*

Țiparul, care-l așteptase pe Athos până ce acesta își termină misiunea de a-l acompania la pian pe domnul Lică Rădulescu, asistase, fără voia lui, la o scurtă conversație, care avusese loc dincolo de gardul curții interioare a cinematografului, între Ciripoi și Teică.

— Băi Teiculiță, fii atent ce-ți spun aicea... Când apare dama, topeală... că avem meci astă-seară.

— Am înțeles, domn' Ciripoi, se poate?

— Dacă întreabă Mizdrache de mine... nu m-ai văzut de-alaltăieri. Spui că sunt în filă mare. Că-i caut pe-ăia cu postul, pricepi?

Apăruse Claudia și Ciripoi o înghesui în mașina de piață cu care venise.

— Hai, dragă, ce-ai întârziat atâta?

După care ajunseră acasă la Claudia. În drum, Ciripoi cumpărase (așa vine vorba) de la Papastase ceva de mâncare și se trezise cu trei sticle de șampanie în brațe.

— Să vă fie de bine, domn' Ciripoi, și la mai mare că... cunoașteți, vorba aia: fe ne fe...

Taxiul se oprise apoi în fața locuinței Claudiei. Aceasta urcase înainte scările, deschisese cu yalele ușa și dăduse ochii cu Gerda, care o aștepta cam de-un ceas.

Neprevenit, Ciripoi apăruse ca Moș Crăciun în ușă, cântând bine dispus și ținând cele trei sticle de șampanie, plus sardelele, plus salamul de Sibiu, plus doi pui scoși din frigiderul lui Papastase.

— A venit furnica... și-a adus păpica...

Vru să așeze undeva pachetele cu sticlele și dădu cu privirea de ochelarii Gerdei care-l fixa ca pe un om venit de pe altă planetă.

— Scuzați, scuzați!...

Făcea automat pași înapoi, ca o mașină în marche-arrière, urmat de Claudia care-și mușca buzele și-i șoptea precipitat:

— Fugi, dispari! O să ne dăm de gol! Dar sper să o mint eu cumva.

Ciripoi îi strânse rapid mâna, mai zise peste umăr: „Dar mâine seară nu-mi mai scapi!” și pentru că-i picase bucuria în scârbă, hotărî să ajungă repede la *Pigall's Bar*, s-o mai găsească pe Sonia, ori pe Micșunica, dacă nu cumva fetele erau plecate cu cine știe cine.

Din camera Claudiei, dacă Ciripoi ar fi zăbovit un minut, ar fi auzit zgomotul palmelor încasate de prietena lui și smiorcăitul domnișoarei Esmeralda, care făcuse levitație în urmă cu o jumătate de oră pe scena Cinematografului *Marna*.

— Vasăzică de-astea mi-ești! Ai și-un prieten! Hoață ești, infidelă ești și mai vrei să te duc în Germania, să faci carieră de vedetă de cinema, după ce te-ntinzi cu ultimii golani de pe stradă!

Claudia sughiță ușor, frecându-și obrajii înroșiți, și mințea cu seninătate:

— Îți jur că este un om onorabil, un domn serios care vrea să mă ia de nevastă.

Gerda scotocea cu furie în pachetele lui Papastase.

— Domn onorabil? Târfa! Caviar, salam de Sibiu, pui fripți, trei sticle de șampanie!... (Și *harști!* încă două palme pe obrajii Claudiei.) Cu mutra asta de cotoi... Unde mai pui că este și polițai...

— Polițai? se ului toată Claudia, ca și cum n-ar fi știut nimic.

— Ce vrea ăsta să afle de la tine?

— Gerda, îți jur că nu m-a-ntrebat nimic. Îmi face cadouri și atâta tot. Avansuri.

— Avansuri? Beți șampanie și stați pe pat, deschideți Biblia și citiți din Sfânta Evanghelie? Imbecilo! Am să-ți retrag protecția mea și am să te las să-și bată joc de tine cine-o vrea și cine n-o vrea. Puțin îmi pasă că ai să ajungi să faci trotuarul.

— Gerda, te rog să mă-nțelegi. Nimic nu e adevărat. Mă bănuiești degeaba. Știi cât te iubesc. Tu ești o femeie dulce. Ești prietena mea. Binefăcătoarea mea. Nu poți să mă părăsești. Că dacă mă părăsești, iau luminal și gata, micuța ta se duce la Doamne-Doamne...

— Lasă tâmpeniile și să nu mai aud că mergi la cinematograful ăla împutit și o faci pe actrița.

— Gerda, asta nu se poate. Știi că n-am nicio meserie. M-a descoperit domnul Lică Rădulescu. Vreau să fac și eu o carieră. Tu poți să fii chemată oricând undeva în Germania și eu rămân aici singură, fără bani, fără carieră... Nu pot să dau cu piciorul norocului.

Nemțoaica se ridicase furioasă în picioare și căuta pudriera în

fundul poșetei. Ochii îi scăpărau de furie dincolo de lentilele ochelarilor.

— Bine, fă cum știi, eu nu te mai cunosc din clipa asta!

Și ieși, trântind ușa de perete.

*

Era aproape miezul-noptii. Unchiul George rămăsese singură cu Goliath, care o conducea spre casă. Țiparul și cu Athos căraseră cele două geamantane cu o furgonetă care-i așteptase la colțul străzii, furgonetă care aparținea *tehnicului* și care depusese la o „cutie poștală” cele două prețioase obiecte.

— Și cum mai vezi societatea de mâine, Goliath? Îl întrebă Unchiul George pe însoțitorul său. Ce-ți mai fac roboției tăi pe care îi tot imaginezi și-i vezi trebăluind în locul nostru, al oamenilor?

Se aflau pe o stradă din apropierea locuinței ei, becurile albastre de camuflaj luminau pavajul lucios și copacii abia înfrunziți. Ferestrele caselor erau acoperite de obloane sau de perdele negre. Totul părea mut, liniștit, ca un fund de ocean.

— Râzi, dar să știi că eu am dreptate, nu voi. O să treacă războiul și eu am să fiu, probabil, inginer într-o uzină. Nu un pârlit de salariat la magazinul *Marconi*, dând ghionți ucenicului Costică care fumează de la treisprezece ani și bea rom pe furiș. O să am o mie de salariați pe care am să-i învăț tehnica radiofonică.

— Până atunci o să se mai perfecționeze și tehnica asta. Ca orice tehnică.

— Și crezi că eu am să rămân un înapoiat? Dacă te interesează... am un prieten care îmi traduce din revistele nemțești tot ce e mai nou în privința asta. Află că nemții stau cel mai bine în radiofonie. A... să știu engleza... să avem reviste americane, s-ar schimba vânzarea. Că nici cu yankeii ăia nu mi-e rușine!... Dar eu nu te plictisesc?...

— Nu! îi răspunse Unchiul George.

Mic și țațoș ca un cocoș canadian, făcând gesturi repezite, cu obrazul lui ca piersica, pe care nu creștea niciun fir de barbă, Goliath părea mai curând un elev de liceu aflat la prima plimbare cu o fată.

— Stau și mă-ntreb de ce nu-mi spui pe nume, Cornel... Și-mi zici mereu Goliath.

— Pentru că ăsta e numele tău conspirativ! Ce te supără?

Goliath găsisese ce îi trebuia: o cutie goală de conserve. Îi trase un șut, care o proiectă peste un gard.

— De fapt știu de ce vă place la toți să-mi spuneți Goliath. Pentru că am o statură mică... Și voi vă credeți frumoși, înalți. Dar află că puțin îmi pasă de treaba asta.

Era furios, gelos pe Athos și pe Țiparul, dar nu voia să recunoască. Se-ntrebe pe care dintre ei, fata asta blondă, cu figură de scandinavă,

cu priviri de mioapă, îl va iubi? Sau poate exista altcineva, dinainte de a-i cunoaște pe ei. Un bărbat cu care se vedea, poate, în secret, unul din acei studenți înalți, care îi cărau bustul de ghips al lui Cezar, până acasă... poate dincolo de pragul casei. Unul din bărbații ăia frumoși, împreună cu care desena la șevalet, sau pictau țișcani goale, închiriate cu ora de către Institutul de *Belle-Arte*... Când te gândești ce viață duc unii... Ce ușor le e să trăiască! Stai cu pensula în mână și te distrezi; te uiți la o cană, la un om, la un chip de om, și zmângălești cu culorile alea amestecate. Nu ca tine, care umbli cu letconul și lipești firicele rupte de cositor. Să scoți din cutiile de bachelită vocile tenorilor celebri contra unui sutar-două, și lumea să te creadă zmeul-zmeilor. Dar o să-i învețe el minte pe toți! O să le-arate el! Acum trebuia să facă un gest bărbătesc:

- Unchiule, a sosit momentul să te părăsesc!
- Te grăbești?
- Nu (se uită la ceasul de la mână), dar m-așteaptă cineva.
- Cine? Ucenicul Costică? făcu ironic Unchiul George.
- Nu. Un ucenic cu fustă.
- Ei, am crescut mari! Avem o iubită, o logodnică...
- E interzis de poliție?
- Nu, cum să fie! Dar cum o cheamă?

Unchiul George lovise mortal. Nepregătit, Goliath începu să bâjbâie:

- Păi, ar fi... una pe nume Tanța, alta Elena, alta Mariana...

Unchiul George râdea în hohote.

- Te-așteaptă toate trei, nu?... Aveți o întrunire colectivă?

„Îi dau o palmă, dacă continuă”, hotărî în gând Goliath, atins în ce avea mai sensibil: amorul său propriu.

— Uite ce e, Unchiule... dacă ți-nchipui că ești singura fată de pe lume cu care m-am întâlnit în viața mea, te-nșeli amarnic. Știi ce e acela un „palmares”?

- Vag. Ceva cu fotbal.

— În palmaresul meu există destule fete care-s mai frumoase ca tine. Brune, blonde, șatene...

— Roșcate, pestrițe, cu buline și fără buline, enumeră, batjocoritor, mai departe Unchiul George. Uite unde era Casanova și noi n-am știut, domnule!

În minutul următor, Goliath era la 20 de pași de ea, abia stăpânindu-și lacrimile, furios pe el însuși cum nu fusese niciodată.

*

La aceeași oră, în București, pe o altă stradă, Țiparul îi spunea lui Athos:

- Poate să fie o pură întâmplare, însă azi în sală au fost doi

oameni de la poliție. Pe când te așteptam ca să cărăm postul, i-am auzit vorbind. Ce-i drept, după cum m-am convins, după aceea, unul dintre ei o aștepta pe Claudia, amica lui Lică Rădulescu. Dar dacă vor să mai știe și altceva? Nu crezi că e primejdios?

— Am să-i raportez Colonelului și până atunci nu strică să supraveghem mai bine cinematograful. De fapt, cred că acoperirea ne-o face, oricum, un alt grup de tovarăși. Dacă ar fi existat vreo primejdie, ne-ar fi semnalat-o. N-aș vrea să ne speriem prea devreme și, mai ales, n-aș vrea să-i speriem pe ceilalți.

— Bine.

Exact peste două zile, după ce verificările celor trei locuri destinate să adăpostească postul de radio clandestin fuseseră terminate, Inspectorului-șef Mizdrache îi fu dat să asculte cu urechile lui emisiunea inaugurală. Se afla într-o discuție cu Ciripoi, care începuse binișor, fără mari zdruncinături:

— Frumos mai este, mă, afară! A dat și iarba, s-a dus dracu urâta aia de iarnă. Măine ies în talie.

Era aproape de ora șase și jumătate, pe la sfârșitul lunii martie. Bulevardul Pache abia se mai vedea într-o ultimă lumină a zilei. Se aprinseseră felinarele cu becuri albastre, camuflate, și pe sub pomii plini de muguri, fete tinere treceau însoțite, către locuri necunoscute.

— Frumos, domn' șef, făcu și Ciripoi, e o vreme de făcut crime, cum spunea comisarul Bănulescu de la a unșpea, unde lucram eu într-o vreme.

— Ce spui, mă? Vreme de făcut crime?

— Avea teoria lui...

Prin geamurile deschise pătrundea un aer rece, înviorător. Mizdrache fuma din trabuc, scoțând fumuri dese. Nu aprinseseră încă luminile electrice, mai priveau amândoi promenada trecătorilor și trotuarele scăldate într-o lumină violetă.

— Dar Claudia aia, mă Ciripoi, ce-o mai face, mă? Ciripoi simți în jurul gulerului cămășii o sudoare rece. „O ia pe la Ploiești! M-a turnat nenorocitul de Teică. Vrea să-mi mănânce pâinea, să-mi ia locul. Dar îl nenorocesc; numai pe teren o să-l trimit, până i-or sări ochii din cap, să se sature!”

— Cu nemțoaica aia a ei, madam Hoffmann.

Mizdrache surâdea neîncrezător, gustând parfumul trabucului.

— Ce spui, mă Ciripoi? Cu nemțoaica aia a ei?

— Păi, asta știu, atât vă spun. Și pe urmă, de când v-am recomandat pe dumneavoastră, eu pe-acolo nu mai calc, Doamne-fereste, că nu sunt supraveghetor de minore!

— Ei, și tu!... Ciripoi... Claudia minoră!... Adică să nu fi aflat tu că artista asta a ta s-a răcit cu nemțoaica?

Ciripoi făcu mutra lui de tâmpit de zile mari, ca să fie crezut.

— Cum adică să se fi răcit?

— Uite-așa, cum auzi! Alde Gerda i-a dat două palme, că ar fi prins-o la domiciliu cu unul... care-o fi ăla, Dumnezeu știe... și acuma Claudia bate din buze. A căzut pe capul meu, nu, că să-i dau o protecție. Acum, Ciripoi, tu mă cunoști, eu nu sunt, mă, de la Asigurările sociale, eu am probleme. Ce... este invalidă de război... ambuscată de pe front? Să-i dau eu, auzi, o protecție?... De ce nu vine la tine, mă Ciripoi? Că tu ești bărbat levent. I-ai golit galantarele lui Papastase... i-ai luat șampanie. Fir-ar mama ta a dracului, că umbli numai în crailăc! Și mie-mi spui că ești la filă, că nu dormi noaptea, nu dormi ziua, mănânci teren pe pâine... Și infractorii își fac de cap!... A dat strechea în tine ca-n pisici.

— Să fiu al dracului, domn' șef! Pe mama mea aia moarta, de la Sfânta Vineri, dacă m-am atins! Eu totdeauna pentru dumneavoastră le țin, ca pe vinul de împărtășanie. Trufandaua e a șefului. Prima bucățică. Nu s-atinge nimeni... A, dacă dumneavoastră vă plictisiți, mai încolo, e altceva, dar acum, Doamne-fereste!...

Mizdrache mușcase dintr-un trabuc nou. Scurpă bucata de *cigarillos* în scrumieră și, până să se-ntoarcă spre Ciripoi, acesta aprinsese candelabrul. Răbdător, chinuindu-l și mai mult pe subaltern, Mizdrache închise meticulos ferestrele, trase perdelele negre de camuflaj și se-ndreptă spre subalternul său. Îl apucă patern de bărbie, îl mângâie ușor și-i spuse parcă îngrijorat:

— Ciripoi, dragostea mea, tu de-un lucru să ai grijă. Să nu te prind. Și dacă nu știi cum e la Dâlga, să anchetezi hoții de găini, te-nvăț eu, măi!... Și pe urmă, schimbând tonul: Ia să treci tu pe la *Cina*, și să vezi dacă au adus raci, că mi-a căzut așa greu pe stânga, și poftesc.

— Cum nu! Acuși!...

În clipa aia sună telefonul.

— Stai! Nu pleca!... Ridică receptorul: Alo!... Jawohl, herr maior!... Cu dreapta astupă pâlnia telefonului și-i spuse lui Ciripoi: E neamțul, Braun!... Pe urmă începu să-l întrebe în nemțește pe Braun, cu o uimire care creștea din ce în ce mai mult: Da! Da!... Dar nu se poate! E de neînchipuit!... Nu se poate!

Din telefon se auzea râsul iritat al celui alt.

— O să ascult, cum să nu! E regretabil. Sper că o să ne dați concursul ca și data trecută. Nu-nțeleg cum au făcut...

De la capătul celălalt al firului se auzi cum este trântit telefonul.

— Ciripoi, repede, deschide radioul! Mai repede! Pe 36 sau pe 45. Pe scurte, boules, mai repede!

Aparatul pârâi ușor și de undeva din eter se auzi vocea curată, puțin nostalgică, a unei fete:

„Aici este postul de radio *Muntenia II*. Aici este postul de radio *Muntenia II*. Începând din această seară, ne puteți asculta pe lungimile

de undă scurtă de 36 și 45 milimetri!”

— Nu se poate! zise Ciripoi, ca și când ar fi vrut să protesteze.

— Uite că se poate, tâmpitul!

— Sunt nebuni, nebuni de legat!

Se auzi alt telefon țârâind precipitat.

— Vezi că ăsta e ministrul. M-a turnat Braun! Să vezi ce papară îmi trage!

Mizdrache ridică receptorul ca și când ar fi mișcat o piatră de moară.

— Alo! Da, excelență! Ascult și eu. Exact! Sunt un dobitoc! Un dobitoc, repet, aveți dreptate. Dar și mijloacele noastre sunt limitate. O să mă străduiesc, vă făgăduiesc, nu-i scap, o să vedeți!... Dați-mi o ultimă șansă ca să...

Glanc! se auzi de dincolo cum trăneste ministrul telefonul. În difuzorul radioului curgea vocea egală, caldă a fetei:

„Aici postul de radio *Muntenia II*. Aici postul de radio *Muntenia II*. Transmitem în fiecare seară la orele 18,45 și 21,30 emisiunea noastră. Aici e postul de radio *Muntenia II*. Aici e postul de radio *Muntenia II*. Transmitem în fiecare seară pe lungimile de undă scurtă de 36 și 45 milimetri. Și acum știrile principale ale zilei pe scurt...”

— Ei, Ciripoi?... Te văd albastru. Ba, dacă mă gândesc, verde de tot. Ca și pe mine, de altfel. Mă, ce-au ăștia? Au pe dracu în ei? Nu-i sperie nimica, mă? Nu le e frică, mă, de glonț? Că-i mănâncă Curtea Marțială?! Dă-mi un coniac mare, că-mi tremură picioarele. Ia loc!

— Da, domn’ șef! Imediat!

Ciripoi deschise seiful în care șeful lui ținea actele cele mai importante, dar și o sticlă pântecoasă de *Courvoisier*. Cheile erau în ușa. Inspectorul-șef închidea capacul de fier masiv și lua cu el cheile la plecare. Turnă numai într-un pahar și-l întinse lui Mizdrache.

— Tu nu iei? Ai înțercat?

— Cum să nu iau, domn’ șef? Dar așa, fără să fiu poftit?

— Politețea te omoară pe tine, mă Ciripoi. Băiat crescut la pension... Tu ai avut tetă în copilărie, mă! Asta-i cu totul evident. Ia și dă peste cap, că dracii ne-au luat! Aștia-s clienții tăi, mă. Ai de i-ai păzit tu, în croitoria aia, *La Șicul parizian*, nu-i așa?... Băieții ăia care și-au bătut joc de tine. Că tu aveai treabă la *Băiatu cu șervetu*. Să nu îți o ia altul înainte... Să bea mai mult ca tine... Să rămâi în urmă.

— Domn’ șef, dacă nici la dumneata n-oi găsi o înțelegere... că avem cu toții slăbiciuni omenești... apoi la cine să mă plâng și eu... Ne-au tras clapa!

— Da, mă Ciripoi! Dar tu ai văzut cum vorbește cu mine Tismana? Cum mă ia pe gros? Cum freacă la mine? Că are și el o răspundere, mă... Îl trage și pe el de gâlcă Mareșalul... Mai toarnă un pahar, să-mi vină mîntea românului a de pe urmă. Că nu mă las, Ciripoi, până nu

Ți-i arestuiesc, până nu-i văd la bașcă.

Dar dacă ai fi putut citi în sufletul lui, Ți-ai fi putut da seama că nu crede decât pe jumătate în cele ce spune.

În fiecare seară la orele 22, emisiunile postului de radio *Muntenia II* încetau matematic.

— Punctuali, fir-ar mama lor a dracului! zise Mizdrache.

— De câte zile emit?

— Zece.

— Și closetele alea nemțești, gonio, ce fac?

— Pe dracu fac! Alaltăseară au nimerit pe scenă la Ateneul Român, la *Eroica*. Cânta un cor, domnule Mizdrache, ca la prohod! Beethoven.

— Ce vorbești, mă! Beethoven?

Cuvântul parcă-l trezise din somn.

— Dacă o ținem tot așa cu aparatele lor de precizie, mâinepoimâine o să nimerim în *Palatul Regal* și o s-o găsim pe regina-mamă, să mă scuze copiii ăștia, în camizol!

— Adică cum, domn' șef?

— Uite, am stricat și eu o vorbă așa, și tu gata cu urechea aia a ta fină, că ai ureche fină, mă, de-al dracului ce ești. Dar pe nemernicii ăștia nu-i prinzi! Că ăștia or să ne mănânce capul, Ciripoi!

— Dacă nu ne-ntoarcem la metodele clasice (arăță, ca și când ar fi dat niște pumni)... fără asta nimic nu se află. Prea umblăm cu mânuși.

Mizdrache părea plictisit de tot.

— Și tu cum vezi chestiunea în mare? Mai spune o prostie, acolo, că de-aia te plătește statul! Deschide gurița, haide, nu ține-n tine, că te-mbolnăvești de ficat!

— E greu, șefule, e greu! Acuma totul pare clar; spun și tehnicienii. Băieții se instalează la șapte într-un loc aglomerat și la nouă jumătate într-altul. Aparatele gonio nu duc de două ori în aceeași direcție. Până localizăm zona de unde se emite, ei încetează emisiunea. Ia dumneata o stradă cu zece blocuri și fă percheziție, apartament cu apartament, să vezi de cât timp e nevoie. Ar fi necesar un regiment. Mareșalul și-așa nu mai permite razii masive, ca să nu creeze panică. Totul trebuie făcut cu discreție, spun instrucțiunile, dar noi cu discreția rămânem, și ei cu gălăgia.

— Și adică să nu fim noi în stare să punem gheara pe unul, să-l băgăm la mijloc și să ne spună el ce-a supt de la mă-sa? Să fim noi niște paralitici, așa?... Să frece ei la noi de zece zile! Bine ne mai stă, Ciripoi! Ascultă tu la mine, hai la Papastase, să ne-ntremăm cu un vin de Drăgășani și să-ți povestesc eu cum se lucrează în probleme de genul ăsta. Că am citit azi-noapte patru romane de Agatha Christie... Și baba asta îți dă idei, domnule!... Ai auzit de Agatha Christie?...

— Agatha Christie?... Nu cunosc.

— O englezoaică, mă! Una care scrie numai chestii de-astea cu poliție, cu pungași, cu spioni... Dar le-aduce bine din condei! De la ea

am ciugulit o schemă.

Ciripoi se bucură ca un copil.

— Când vă spun eu că aveți cheștiile alea!... Dar cine ascultă de un pârlit ca mine? În aur ar trebui să vă plătească, domn' șef! În aur, vă spun eu! Un cap ca al dumneavoastră mai rar, vă spun eu!...

— Lasă vraja, că se termină morunul ăla și Papastase n-are de unde scoate altul. Mașina e jos?

— Jos, domn' șef.

— Hai! Până-nchid eu pe-aici, tu încălzește motorul și-i dăm bice.

Ciripoi se rostogoli pe scara în formă de melc până în gangul unde aștepta mașina Inspectorului-șef.

— Tănăsică, bagă cărbuni, că acuși coboară domn' Mizdrache, și are o pipotă!...

La *Cîna* nu era mare înghesuială, fiind cam devreme. Câțiva clienți obișnuiți, doi ingineri de la *Malaxa* cu Micșunica și cu Sonia care făceau patrularea de la amiază ca să se dreagă cu un vermut *Martini* și cu gustărici picante, o babornită, madam Velcescu, văduva senatorului Velcescu (care toca de ani de zile, cu peștișorii ei, averea lăsată de răposat și n-o mai termina), pudrată gros, cu sprâncenele smulse, cu buzele groase rujate ca pe vremea Polei Negri, încărcată de bijuterii și de inele, clefăind migdale amare lângă o fereastră și uitându-se cu silă la ginul amestecat cu sifon în care plutea o felie subțire de lămâie; trei ofițeri nemți înfulecând marțial din niște gustări cu icre negre și batog, unul monoclat, cu o sprânceană ridicată după moda lui Erich von Stroheim pe care-l văzuseră cu toții la cinematograf, al doilea, un fel de lituanian spelb, cu gene galbene, atent să nu vorbească înaintea celorlalți doi care se pare că îi erau superiori în grad, și în sfârșit, un general, congestionat, cu gâți paragâți și contragâți revărsați peste gulerul tare de celuloid de o culoare impecabil de albă, curățat în fiecare dimineață cu spirt sanitar, tuns scurt ca un boxer și vorbind tare și gros, dând, parcă, mereu ordine unor interlocutori nevăzuți.

— Lume puțină, Ciripoi! Ne mai tragem și noi sufletul. Uite-o și pe Velceasca, are și ea un secol de când privește pământul nostru rotund? Întrebă Mizdrache, așezându-se pe o canapea cu arcurile lăsate.

— Bate 97 ca popa, îl informă atent Ciripoi.

— Cu caracuda cum mai stăm?

— Se găsește, se găsește. Băieți între 17 și 19 ani, băieți săritori, atletici, buni pentru armată, fără scrupule, vioi, deștepți, plini de bancuri.

Se înființase și Papastase în smoching alb, cu guler de mătase, papion de culoarea lămâii, părul grizonat, mutră de edec bătrân de bordel, onctuos, serviabil:

— La dispoziția dumneavoastră!

— Domnu' Papastase, zise Mizdrache, m-ai îndatora mult dacă mi-

ai aduce un morunaș cu un *Bitter*.

— Și domnul?...

Ciripoi, mai prăpădit, cu gusturi mai populare, ceru o țiucă mare, măsline și icre de șalău, dacă erau.

Erau. Papastase le întoarse spatele, își chemă oberii și le transmise comenzile respective. Generalul neamț dădea încă directive într-o saxonă accentuată; văduva Velcescu mesteca ultimele migdale de pe farfuria din față și fuma țigări *Virginia* înfipite într-un *fume-cigarette* de aur cu care înscria în aer volute mari de fum.

— Și cum spuneați, domn' șef? Că ați avea o idee, așa...

De fapt, Mizdrache n-avea nicio idee. Îl durea capul, ar fi dormit o săptămână; se plictisise de meseria lui, pe care, dacă s-ar fi gândit la viitor, ar fi trebuit s-o lase de mult. Practicase într-o vreme avocatura, ce-i drept, avea de alergat mai mult, trebuia să-și facă clientelă, trebuia să influențeze pe judecători, să mai corupă pe careva pe la Curtea cu juri, asta cerea timp, bani, energie... Câteodată era și amuzant. Dar se plictisise repede de meserie și intrase aproape întâmplător în poliție, unde mintea lui ascuțită fusese repede remarcată de către superiori. Avansarea lui pe un post atât de important avusese loc după un număr bun de ani, pentru că și în Siguranța Statului exista un nepotism feroce și-ți trebuia o minte de patru inși ca să știi pe cine să eviți și cu cine să te aliezi în lupta surdă pentru câștigarea unei gradatii. Dar nici frecătura asta de-acum, nici neplăcerea de a te lăsa insultat de fitecine, numai pentru că acela avea sau era rudă cu cine știe ce sus-pus. În sfârșit, ar fi trebuit să se gândească la altceva, dar și aceasta cerea un efort și era sastisit de toate. Nu luase concediu de patru ani, avea un singur vis: să doarmă două săptămâni, zi și noapte, fără să se trezească.

— Ce spuneai tu, mă Ciripoi?

— Ziceam, că poate îmi povestiți și mie cum o să punem noi mâna pe derbedeii ăia care ne-au mâncat sufletul?

Pe ușa restaurantului intrase Braun cu chipul lui uscat, cu gura tăiată ca un pai, scrutând cu ochii săi albaștri interiorul, în căutarea, probabil, a celor trei ofițeri nemți.

Zărindu-l pe Mizdrache îl salută scurt și-i spuse în treacăt:

— Vă felicit! Ascult noile emisiuni. Foarte clare, foarte bine puse la punct. De o înaltă tehnicitate.

Mizdrache schițase un salut, apoi un zâmbet, acum avea o gură pleoștită.

— Cât p-aci să-i zic ceva de sfintele scule.

— Nu scapă, ai dracului, nicio ocazie să ne frece ridichea. Parcă ei ar fi mai breji. Îi bat rușii, domn' șef, de le-a îndreptat cocoașa.

— Apropo, Ciripoi... Ce mai e cu mititica noastră? Cu Claudia?

— Doarme mai mult în strada Londra.

— Și tu, așa, o mai cercetezi?... O mai vezi? Mai scoți ceva de la ea?...

— Să-i fac un semn?... Să-i spun să vă dea un telefon?

— Nu, râse Mizdrache, nu se simte nevoia, dar vream să știu așa, în general...

— Ce-nseamnă burlacul! Nu ca noi ăștia, căsătoriți! Nu tu griji, nu tu nimic. Când vrei, pui coada pe spinare. Pe când, în ce ne privește, noi, ăștia cu pirostriile puse, mici la serviciu, mici acasă. Toată lumea ne dă ordine: fă cutare, fă cutare... Nimeni nu te-nțelege, te trimite după pâine, după carne, și-i chip să zici ceva?... Că începe propriu-zis: „Ai vrut copii, dă-le de mâncare...” Când termină asta, începe mă-sa, soacră-mea... pe aceeași lungime de undă! Ale dracului, vorbesc amândouă în același timp.

Mizdrache îl fixă deodată, ca și când ar fi descoperit că poartă o coroană de aur pe cap. Iluminat. Își dădu o palmă pe frunte.

— Mă, tu ești un geniu!

— Eu?

Ciripoi avea o față grea, muncită, aducând mai curând cu un ziar scos dintr-o pubelă.

— Mă, tu știi ce-ai spus? făcu Mizdrache cu un entuziasm nestăpânit.

— De unde dracu să știu, domn' șef, că m-a făcut mama noaptea...

Se ivise Papastase cu morunul aburind ușor, pe o tavă de alpaca. Mizdrache trase în nări mirosul discret de mirodenii, luă *Bitterul*, întunecat, îl privi în lumina soarelui ce se strecura prin lungile perdele ale restaurantului *Cina* și închină, discret, în cinstea lui Ciripoi, care tot nu-și dădea seama ce mare minune spusese el vorbind despre soacră-sa și nevastă-sa.

*

Sus, în sala telescoapelor de la Observatorul astronomic, era aproape liniște. Emisiunea care se termina la orele 19,15 se încheiase. Postul fusese strâns în cele două geamantane și, în fața micii grădini, în care liliacul înverzise, staționa o mașină albă a Crucii Roșii. La volan, Țiparul observa strada liniștită, pe care treceau rar mașini de piață sau câte-un autobuz încărcate cu oameni. De sus, de la o fereastră, Unchiul George îi făcu un semn. Coborî, deschise ușile de metal din spate și-l așteptă pe meteorolog să-i aducă primul geamantan. La două minute, sosi și Goliath cărându-l pe-al doilea. Meteorologul dispăruse în tăcuta clădire, fără niciun cuvânt. Goliath o luă pe jos de-a lungul bulevardului, cu mâinile în buzunare, și până ce Țiparul acoperi cele două geamantane cu două pături, vârându-le sub două târgi metalice din mica dubă, în poarta Observatorului se ivi Unchiul George, îmbrăcată într-un halat alb de soră de caritate, pe

frunte cu o bonetă bine scrobită, pe care fusese cusută o cruce roșie. Purta ochelari de soare și în halatul acela, bine strâns pe corp, părea și mai subțire, o școlăriță parcă aflată la Prestările sociale. Se urcă în locul din stânga șoferului; acesta încuie ușile din spate și trânti portiera, apoi porni motorul.

— Cum a fost?

— Până acum destul de bine, zise Unchiul George, scoțându-și ochelarii și măsurându-l cu o curiozitate ciudată, dacă el n-ar fi știut că e puțin mioapă.

— Vărul tău a avut vreo neplăcere, aici, la Observator?

— Deocamdată, nu.

Mașina porni, străbătu câteva străzi fără grabă, ocolind căile aglomerate.

— Aseară au bătut cartierul Foișorului de foc cu mașinile lor gonio; erau foarte aproape. Cred că va trebui să trecem în curând la sistemul ambulatoriu, care e mai sigur.

Țiparul o privi cu coada ochiului. Unchiul George scosese din săculețele ei de catifea o mică oglinjoară în care se privea. Se pudră ușor și-și accentuă conturul buzelor cu un ruj pal.

— Aduci cu Regina Maria în primul război mondial, glumi Țiparul.

— Și ce-i rău în asta?

— Vrei să-mi spui cum merg treburile la cinematograf?

— Patronul pare mulțumit de treaba „logodnicului” meu. Mă cam fixează el așa, când mă mai întâlnește, dar îl evit cât pot.

— Nu ți-a făcut niște propuneri?

— Asta mi-o spui din cauza rujului?

— Nu. O spun fiindcă îi cunosc foarte bine pe indivizii de teapa lui. Și Lică Rădulescu? El cum se comportă?...

— Pe el îl văd și mai rar. Ce-i drept, mi-a transmis prin Athos, dacă n-aș vrea să iau locul Claudiei, care mai întârzie pe la spectacole și chiar lipsește, ceea ce îl scoate din sărite.

— Și tu ce i-ai răspuns?

— Ce să-i răspund? Că sunt fată serioasă.

Ajunseseră la capătul unui scuar, de unde se făcea o stradă îngustă cu câteva case. Cotiră spre dreapta, pe o alee bine greblată, străbătând parcul Institutului antirabic. Era liniște, destul de frig pentru luna aceea, cu toate că-ncolțise iarba. Farurile mașinii luminară o clipă pajiștea. Geamurile laboratoarelor erau aburite.

— Lăsăm „păpușile” („păpușile” erau geamantanele cu postul) și mașina în garaj și ne mai plimbăm puțin. Astă-seară unde ne distrăm până la nouă jumătate?

— După câte știu, la cinematograful cu același nume.

— Bine, atunci, la ora stabilită. Vrei să te-nsoțesc puțin?

— Dacă n-ai ceva mai bun de făcut...

Țiparul ajunsese în fața unui garaj cu oblon de fier; opri mașina, ridică oblonul cu un gest brusc, se urcă iar la volan și parcă duba de Cruce Roșie. Unchiul George coborâse și-l aștepta să lase oblonul la loc.

Nu erau obosiți; plimbarea avea să le facă bine. Străbătura parcul Institutului antirabic și ieșiră pe niște străduțe care duceau spre Podul Izvor și arena ANEF. Țiparul, cu mâinile în lodenul lui, înțelese că fetei o să-i fie frig numai în halatul acela subțire de pânză. Își scoase lodenul și i-l așează pe umăr.

— Mulțumesc, zise fata, totdeauna uit să iau ceva pentru seară, când plec de-acasă. Pe la prânz e mai cald, dar seara se răcește. Ție n-o să-ți fie frig numai în haină?

— Sunt obișnuit.

— Încă nu te-a dat afară domnul Sontag de la atelierul lui?

— Nu, că m-am învoit cu el. Lucrez de dimineață până la cinci după-masă; după-masă e altul, așa că sunt liber.

Unchiul George îi privi fața slabă, osoasă, nasul turtit, de boxer. Nu avea un aer stingherit, părea un om cu sânge rece, sigur pe mișcările lui. Fetei îi plăcea cel mai mult, la el, mersul acela de înotător, mișcarea membrelor lungi, fără efort, umerii căzuți și brațele puternice, abia mișcându-se pe lângă trupul bine clădit.

— Mă tot gândesc de ce naiba te-a vârat Colonelul în treaba asta? zise Țiparul. E un lucru pentru bărbați. Nu ți-e frică?...

— Deocamdată, nu. Dar ție?

— N-aș zice că nu. Mă tem, dar îmi place ceea ce fac. Am un sentiment ciudat că păcălesc pe cineva și, la urma-urmelor, ce e aia: frică?

— Așteptarea răului. Asta a spus-o un grec mai demult.

Țiparul se gândi puțin, vru să adauge ceva, pe urma renunță. Fata abia reușea să se țină după el, pentru că umbla repede, surescitat parcă.

— Vrei s-ajungi undeva foarte repede? îl întrebă.

— Nu. De ce?

— Pentru că, dacă mă mai ții în ritmul ăsta, abandonez.

— A, iartă-mă! Nu mi-am dat seama...

Se opriseră după un felinar care arunca o lumină spectrală pe chipul lui. Era mai înalt cu un cap decât ea.

— Alaltăieri, îi spuse, ai dovedit destul sânge rece, când era cât pe aci să fim prinși de patrula aceea de la Foișorul de foc, care a fost foarte curioasă să știe ce cărăm noi în geamantane.

— Nu-i nicio bravură. Erau niște soldațoi proști.

— Și Țiparul cine te-a botezat?

— Colonelul, cred. Am reușit să mă strecor odată de la *Malaxa*, de la un miting fulger, ca peștele în apă, printre agenți. Adevărul e că

poți să scapi de oriunde, dacă-ți alegi bine momentul. Oamenii obosesc repede, atenția lor e limitată. Totul e să știi când cel din fața ta e obosit și, mai ales, să nu ai un aer de om speriat. Asta e cel mai important lucru. Dar îmi permit să te-ntreb și eu... Ție de ce ți se spune Unchiul George?

— Ca să nu bată la ochi.

— Și asta crezi că e mai avantajos?

— Depinde. Dacă vor auzi vreodată de mine, mă vor crede bărbat. Dar și într-o situație și-ntr-alta, tot zidul mă așteaptă.

— Te gândești câteodată și la asta?

Țiparul părea foarte mirat.

— Tu nu te gândești? Săptămână trecută au mai căzut trei. O să-i execute la Jilava și, deocamdată, noi nu putem face nimic.

Ajunseseră la *Leu*, în spatele micii gări de triaj. Se făcuse și mai frig. De undeva mirosea a pământ reavăn. Cerul se întuneca. Claxoanele se auzeau stins până aici. Casele aveau pereții întunecați. Trecu un tramvai, și el scârțâind obosit din fierăria roților, cu ferestrele acoperite cu hârtie neagră, ca un lung sicriu plutitor.

— Probabil că, dacă nu era necesar, nu te-aș fi cunoscut niciodată, zise Țiparul.

— Cum adică?

— De altfel, nici nu pot să spun că ne cunoaștem. Ne vedem în fiecare zi, ne jucăm rolul ca niște mecanisme bine puse la punct și ne risipim ca niște străini.

— Poate nu suntem străini. Formăm o familie. De fapt, numai englezii mai au obiceiuri din astea: se văd, conversează, și atât.

— Ce făceai înainte, sau ce faci?...

— Ți-am mai spus, parcă... *Belle-Arte*. Vreau să ajung pictoriță. M-a crescut un unchi trăsnit și bătrân. Părinții mi-au murit mai demult. A trebuit să mă descurc singură. Eram săracă ca un șoarece, dar asta n-are nicio importanță.

— Și-n mișcare cum ai intrat?

— Nu știu prea bine, dar cred că cei care m-au invitat au știut că nu vor greși în ceea ce mă privește. Voiam să mă bat puțin.

— Ce e aia: să te bați puțin? Tu, o fată, care, în afara aerului de soldătoi, nu ai nimic băiețesc în tine... Nu avem nevoie de Passionarii pe Calea Griviței, la ora asta.

Unchiul George râse în mod neașteptat.

— Să știi că conversația asta am mai avut-o, în variante ușor modificate, și cu Athos, și cu Goliath. Încrezuți mai sunteți...

— ...voi bărbații, o-ngână Țiparul.

Dar asta o știau bine toți. Între ei se născuse o surdă gelozie pe care voiau cu orice chip să o evite, nereușind totdeauna. În urmă cu câteva zile, când o patrulă de soldați fusese mai insistentă ca alte patrule, în

timp ce Țiparul căra cele două „păpuși” împreună cu Athos (deci Athos îi povestise ceva Unchiului George), acesta îl interpelase scurt:

— Ce mai spune Unchiul George (abia se despărțise de ea, după încheierea emisiunii)?

— Fleacuri de-ale ei!

— S-ar zice că-ți place?

— Da' de unde!

— Vrei să spui că nu-ți place?

— E drăguță, dar cu aerul ei de premiantă, nu e genul meu.

— Așadar, cum am bănuir, o iubești!

— Cine-a spus asta? Dimpotrivă.

— Tocmai felul în care declari, atât de înverșunat, că nu-ți place și că are un aer de premiantă mă face să cred că o iubești.

— Și dacă aș iubi-o ce păcat mare ar fi?

— N-ar fi niciun fel de păcat. Dar o mai iubesc și alții.

— Adică tu!

— Eu?... Da' de unde! Întreab-o! Nici n-o bag în seamă!

Ochelarii lui Athos se aburiseră. Trăgea de puloverul lui negru, ca și cum ar fi vrut să-l mai lungească puțin, deși era destul de lăbărat. Țiparul conducea un autocamion militar în care-l duceau pe „Președinte” (postul de radio) în două geamantane, numite în limbajul lor „păpuși”. Era beznă, lumina scurtă a ochilor de pisică a farurilor abia lumina pavajul lucios, de piatră. Dacă n-ar fi trebuit să conducă cu atenție, l-ar fi tras de mână să nu-și mai lungească, nervos, puloverul acela.

— Să-nțeleg că n-o iubim niciunul dintre noi și că ne uităm la ea ca la „neica-nimeni”... Că nu ne interesează nici cât negru sub unghie de unde vine, ce face... Și că dacă ar păți ceva am da din umeri?... De ce-ți bați joc de mine și în general de toate aceste lucruri?

Athos zâmbise nesuferit.

— Cine ți-a spus că-mi bat joc de sfântul sentiment al dragostei pe care l-a propovăduit și Domnul nostru Isus Cristos... Dar asta ce mai e?

Din față se ivise pe neașteptate un autocamion care aprinsese faza mare a farurilor.

— O patrule!

— Ce face?!!

— Fii calm!

— Mai bine trecem prin ea și, pe urmă, lăsăm mașina undepucăm.

— Ce, ai înnebunit? Avem acte în regulă, tot... Fă-mi un zâmbet numărul șapte, ca Spencer Tracy și armează-ți revolverul...

Țiparul se aplecă prin geamul autocamionului spre cei patru soldați de jos.

— Ce-i, băieți?

— Actele!

— Mă, să fie cu pălărie! (Umblă în cozorocul bordului, scotoci puțin și scoase hârtiile.) Da' citiți repede, că ne belește colonelul dacă nu-i ducem pâinea la timp.

Și el și Athos erau îmbrăcați în uniformă militară. Aveau actele unei companii de baterii antiaeriene către Manutanța armatei și duceau, chipurile, provizia pe ziua de mâine, la o cazarmă din Colentina. Șeful patrului aprinsese o lanternă de mână, luminase foile de drum, citise cu atenție și-i înapoiase Țipatului hârtiile.

— Pot să văd și eu ce e la curul mașinii?

Țiparul coborî vesel:

— Cum să nu? Franzeluță *Gagel*... că trupei numai franzeluță i se dă de la o vreme, ca să câștige mai repede războiul.

Ridică prelata camionului, arată o grămadă de pâini negre care numai franzele *Gagel* nu erau, împrumutate ca recuzită de către un tovarăș care lucra la o brutărie de lângă depozitul C.A.M. de lângă Podul Grant și, până să apuce șeful patrului să mai zică ceva, îi umplu brațele cu câteva pâini mari, negre, calde, care miroseau trăsător.

— Dați-vă și voi deoparte... și poftă bună! Și să nu mă turnați colonelului Mangăru, că mă bagă la mititica. Dă-mi o țigară, șefule, i se adresa cel care conducea patrula, că ești mai îmbrăcat.

Șeful patrului îi întinse un pachet de *Naționale* din care Țiparul luă două bucăți și rupse un coltuc din pâinea proaspătă, pe care și-o păstrase.

— Ești descurcăreț.

— Te cred și eu, zise Țiparul. Decât să mă duc pe front. Ce, ție ți-ar place acolo? (Făcu un salut general: „Noroc, băieți!”, și se urcă la volan.) Trânti ușa metalică și trase cu coada ochiului la chipul lui Athos. În timp ce pornea motorul, îi spuse acestuia: Vără jucăria la loc și pune-i piedica!

— Cum a fost?

— Le-am luat fața. Am un papagal!...

Mașina pornise. Tăcură câteva minute.

— La ce te gândești? întrebă Țiparul.

— Sper că n-o să povestești cuiva că mi-a fost frică.

Țiparul pufni în râs.

— Dar ce, crezi că mie nu mi-a fost frică?... Asta-i bună!...

Și accelera.

*

În spațioasa casă a Colonelului din Cotroceni se părea că nu locuiește nimeni de multă vreme. Obloanele erau trase ziua și noaptea, perdele grele acopereau largile ferestre, nelăsând să răzbată

spre stradă niciun fel de zgomot. Locatarul ieșea foarte rar, numai în caz de strictă necesitate. Nu primea scrisori și comunica cu exteriorul foarte rar, când căuta pe cineva. Cea mai mare parte a timpului și-o petrecea citind sau jucându-se cu un mic câine pechinez, pe care-l cumpăraseră de curând și pe care-l hrănea cu lapte cald și bucăți de carne crudă.

Ducea o existență destul de monotonă, dar, ca omul obișnuit cu o astfel de viață, nu simțea vreo neplăcere. În scara aceea, pe la orele șapte fără un sfert, deschise, după obicei, aparatul de radio, fixat pe o anumită lungime de undă. Ferecase bine ușile, poarta care dădea spre strada puțin circulată avea un sistem de alarmă bine mascat, care l-ar fi avertizat dacă cineva ar fi intenționat să-i facă vreo vizită neanunțată.

Aparatul de radio se-ncălzi ușor; sfârâia ca un samovar, pe urmă se auzi zgomotul bruiajului, acel duduie egal care voia să acopere vocea Unchiului George.

„Aici postul de radio *Muntenia II*. Aici postul de radio *Muntenia II*. Transmitem în fiecare seară pe lungimile de undă scurtă de 36 și 45 milimetri, la această oră și la orele 21. Ultimele știri...”

Bruiajul se accentuă, crescău vertiginos și se-ntâmplă un lucru care-l ului pe Colonel. Pe post interveni o altă voce, o voce bărbătească, puternică, care anunță:

„Astăzi în numeroase centre ale Bucureștiului s-au împărțit rații de pâine populației nevoiașă. Autoritățile au emis bonuri numerotate și ordinea a domnit la centrele de distribuie. Doamna Maria Mareșal Antonescu a vizitat Spitalul nr. 312, oferind cadouri răniților. Noi decorări de ofițeri, subofițeri și trupă, pe front...”

Asta ce dracu mai era? Ce farsă sinistă făcea ca, în locul glasului acelei fete, să se audă un altul, necunoscut, care repeta emisiunile postului oficial, în același timp cu postul *Muntenia II*? Pentru că urechea atentă a Colonelului distingea, în afara zgomotelor de bruiaj, în scurtele pauze dintre cuvintele rostite de bărbatul de la postul de radio-pirat, cuvinte mult mai puternice, care acopereau emisiunea *Munteniei II*, glasul îndepărtat al Unchiului George luptând, inegal, cu un post mai bine dotat, care se servea de o aparatură mult mai puternică.

Pentru el era simplu. Postul *Muntenia II* nu căzuse încă, cum bănuise la început, îngrozit; oficialitățile nu făcuseră altceva decât să emită pe aceleași lungimi de undă cu *Muntenia II* dintr-un alt loc, sufocându-l.

*

Ceea ce presupunea Colonelul, se întâmplase cu adevărat. În urmă cu zece zile, Mizdrache se prezentase la biroul lui Braun, anunțat de

către Gerda:

— Inspectorul general al Siguranței române, domnul Mizdrache, vrea să vă vorbească.

Maiorul își concediasse subalternii cu care se afla într-o conferință și-l întâmpinase:

— Bună ziua, bună ziua! După aerul dumitale victorios, aș zice că am câștigat împreună războiul chiar în noaptea asta.

— Bine-ar fi, dar sunt sosit la dumneavoastră pentru o altă chestiune.

— E vorba tot de postul de radio care ne dă atâta bătaie de cap?

Maiorul își stăpâni un zâmbet răutăcios.

— Aveți multă bătaie de cap cu postul ăsta de radio. Să sperăm că se va termina.

— Să sperăm. Iată de ce am venit la dumneavoastră... Avem nevoie de un post de radio foarte puternic.

Von Braun îl privi foarte mirat.

— Asta e o problemă pentru dumneavoastră?

— Stațiile pe care le avem sunt vechi și slabe.

— Aș putea să știu și eu pentru ce aveți nevoie de un post puternic? Și încă de unul special?

— Pentru a emite pe aceeași lungime de undă, în fiecare seară, cu postul de radio *Muntenia II*.

Ideea era atât de neașteptată, încât maiorului îi trebuiră câteva minute ca să înțeleagă despre ce era vorba.

— Oricum, ceea ce spuneți dumneavoastră mi se pare o lovitură de maestru! Am să comunic prin serviciile noastre cum vreți să descalificați un post de radio clandestin, cu ajutorul unei idei atât de simple. Ea poate fi folosită și în alte țări.

Braun se-nveselise brusc. Căută în sertarele largului său birou și scoase de-acolo o sticlă de coniac și două pahare. Turnă și ciocni pentru reușita lor.

— Prosit! Îmi plac colaboratorii deștepți. Asta mă face să uit multe eșecuri comune, domnule Inspector.

Pe ușă intrase Gerda Hoffmann cu o mapă de acte pentru semnat.

— Dar ce se-ntâmplă aicea? Ce sărbătoriți?

— O să-ți povestesc eu mai târziu, îi spuse maiorul secretarei sale. Mizdrache înțelese că era timpul să se retragă.

— Atunci pot să contez pe tot sprijinul dumneavoastră, nu-i așa?

— Într-o săptămână vei avea noul post de radio.

Își strânseseră mâinile și Inspectorul-șef părăsi încăperea.

*

În casa Colonelului din Cotroceni se mai afla o persoană. Un inginer, anume Precup, din *tehnica* grupului *Muntenia II*. Gazda îl

invită pe un scaun și deschise aparatul de radio, spunându-i:

— Ascultă și dumneata!

Până la începerea emisiunii îi explicase despre ce este vorba, după bănuielile lui. Rămânea ca oaspetele să-și dea părerea în calitate de specialist. Nu fu nevoie decât de trei minute de ascultare pentru ca acesta să confirme că bănuiala Colonelului era adevărată.

— Limpede. Au un post de radio-emisie mai puternic decât al nostru. De când emit în paralel?

— De ieri-seară.

Vizitatorul se ridică de pe scaun, se plimbă cu mâinile la spate în jurul mesei din sufrageria unde ascultasera știrile postului-pirat și, după ce gândi puțin, îi spuse Colonelului:

— În situația de față există două primejdii. Prima: ca nemții să continue să caute postul de radio *Muntenia II*, știind exact unde se află al lor și a doua ca ascultătorii, din nebagare de seamă, să fie intoxicați cu informații false.

— Aveți dreptate, dar care este soluția?

— Încetarea imediată a emisiunilor de radio *Muntenia II* până la desființarea postului nemțesc.

— Primul lucru este foarte ușor de făcut; al doilea mi se pare aproape imposibil de realizat.

— Nu spun că va fi ușor să facem să tacă acest post de radio. Totuși mijloace ca să-l desființăm ar exista.

— Vreți să fiți mai explicit?

— Avem oameni în armată și-n Societatea de radiodifuziune. O mașină gonio a armatei romane va depista locul de emisiune. Mai dificil pentru noi ar fi dacă emisiunile s-ar face din clădirea centrală a Radiodifuziunii, care, practic, este păzită foarte bine. În acest caz nu ne-ar rămâne decât organizarea unui sabotaj în secția respectivă, dar strecurarea unui om de-al nostru ar cere vreme îndelungată și precauții infinite. În al doilea caz, dacă stația-pirat, așa cum bănuiesc eu că este, ar fi adăpostită într-o clădire discretă, va fi mai ușor de distrus, pentru că paza trebuie să fie de asemenea discretă.

Colonelul nu părea deloc fericit.

— Mi se pare că întreruperea emisiunilor ar putea să demoralizeze echipa *Muntenia II*. E vorba de niște oameni tineri și psihologic vorbind le-am crea complexe de inferioritate.

— Nu știu la ce te gândești, spuse inginerul Precup, însă lovitura pe care am primit-o este destul de serioasă. Va trebui să ne grăbim cât se poate de mult. Îmi lăsați mie această misiune? În câteva zile vă voi comunica rezultatele. Dumneavoastră numai să puneți la adăpost aparatura stațiunii și recomandați-le răbdare.

În aceeași noapte, pe la orele 23,30, în casa în care locuia Unchiul George sună telefonul. O voce pe care o cunoștea foarte bine îi spuse că la telefon îi vorbește fostul ei profesor de desen, care o roagă să treacă pe la președintele comisiei de bacalaureat cu care dăduse ea examen în urmă cu doi ani și să aibă grijă de el, întrucât era grav bolnav. Pe urmă, fata mai auzi în pâlnia de ebonit câteva fraze care nu aveau nicio legătură cu mesajul care era foarte clar: „Președintele”, adică postul *Muntenia II*, se afla în mare primejdie și emisiunile trebuiau să înceteze. Aparatura, adică cele două „păpuși”, trebuia dusă în strada Apolodor, unde se afla așa-numitul loc: „cimitirul elefanților”.

Telefonul se închisese, fata stătu câteva minute complet derulată. Ca să plece de-acasă la ora asta ar fi bătut la ochi, era târziu și proprietarul ei ar fi întrebat-o unde merge și în ce scop, și nu i-ar fi putut da nicio explicație. Deocamdată, „Președintele”, cel puțin pentru noaptea aceea, se afla bine adăpostit în subsolul unei prăvălii de pe strada Băcani, de unde trebuia evacuat a doua zi, pentru cine știe cât timp, la noua adresă dinainte stabilită pentru asemenea cazuri.

În dimineața următoare, cu mari precauții, schimbând câteva tramvaie, Unchiul George ajunse la magazinul *Marconi*, în căutarea lui Goliath.

Ucenicul Costică, cu nelipsita-i țigară în colțul gurii, o măsură din cap până-n picioare.

— Dumneavoastră?...

— Aș vrea să vorbesc cu domnul Cornel Popescu, dacă se poate.

Puștiul gândi mecanic: „Nu-i rea. Cam multe. O să-l coste. Îl torn la patron că-mi dă numai palme după ceafă. Uite cu ce bucățele se întâlnește!”

— Vi-l aduc numaidecât!

Intră în mica prăvălie strigând încă de pe trotuar: „Domn’ Cornel, domn’ Cornel”

Goliath cu capul băgat în pânțelele unui uriaș *Blaupunkt*, abia îl auzi.

— Ce este, mă țâști-băști?

— Vă caută Greta Garbo!

Goliath își spală repede mâinile la chiuveta din perete, se uită în oglindă pe furiș, își îndreaptă cravata și o șuviță de păr și ieși înaintea ultimei sale prietene, Mariana, căci numai ea putea să-l caute la ora asta. Când dădu cu ochii de Unchiul George, înțelese că s-a întâmplat ceva, ceva neplăcut. Vizita ei aici era cu totul împotriva dispozițiilor.

— Poți să mergi puțin cu mine?

— Dar ce s-a-ntâmpat?

— Îți povestesc eu.

Goliath se-ntoarse în magazin, surprinzându-l pe ucenicul Costică,

trăgând cu ochiul spre stradă.

— Dacă mă caută patronul, îi spui că într-un sfert de oră sunt înapoi. A venit verișoară-mea. Avem un necaz în familie. Și să nu te miști de-aici, că te omor. Dacă pică vreun client, să aștepte, că iau eu comanda când mă-ntorc.

O regăsi pe Unchiul George pe trotuar și o luă de braț, așteptând să audă veștile.

— Colonelul mi-a telefonat că „Președintele” e grav bolnav și că trebuie să-l ducem la „cimitirul elefanților”.

— Cum așa?

— Atâta știu, atâta-ți spun. Până deseară „păpușile” trebuie să fie la locul lor.

— Și eu ce fac?

— Te duci mai departe la cinematograful și-ți vezi de treburile tale, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Țiparul și cu Athos știu ceva de treaba asta?

— N-am avut când să-i înștiințez, dar o voi face. Oricum, trebuie să ne vedem de treabă. Deocamdată nu s-a dat alarma. Când va fi cazul, Colonelul ne va înștiința.

Goliath fluieră a pagubă.

— După o lungă, îndelungată și fructuoasă activitate, iată-ne pe drumuri, fără preaviz.

Se-ncruntase, îi lăsase brațul, umbla cu mâinile la spate.

— Și nu bănuiești de la ce ni se trage?

— Habar nu am. Trebuie să fie vreo defecțiune pe undeva. Te las, întoarce-te la magazinul tău, de rest am eu grijă. După ce-l evacuați pe „Președinte”, îmi dați și mie un telefon și-mi spuneți dacă „bolnavul” a intrat în convalescență.

Îi strânse ușor mâna și dispăru cu pas grăbit în mulțimea care umplea strada.

*

Țiparul își terminase treaba. Ședea pe o ladă și se uita la Athos. Se aflau într-un depozit de fierărie din strada Apolodor, un loc întunecos, rece, plin de praf și de rugină. Țiparul sta pe o ladă și-l privea pe Athos.

— Tu pricepi ceva din toată chestia asta?

— Nu.

— Nici eu. Stau cu fundul pe „Președinte”, care e depus într-un sarcofag, și nu-nțeleg ce-a putut să-i curme viața atât de promițătoare!

Athos își șterse ochelarii lui veșnic aburiți.

— Să fie vreo cântare ceva?

— Aș, de unde... Până acum am fi fost legați.

— Atunci?

Țiparul se gândi puțin și spuse:

— Ia uită-te la solnița aia a ta, de-o ții la mână și-i zici ceas, și spune-mi ce oră arată...

— 18,27.

— Buun! E vreun aparat de radio pe-aici?

— Se află.

Athos scotoci printre segmentele de calorifer, ghidoanele de bicicletă, dușurile străvechi, cuprinse de rugină, lighenele de tablă, căldările de aramă și drugii de fier, și găsi un mic *Radione*, pe care îl făcu să meargă. Căută scurtele și unda 45. Țiparul se apropie de el și așteptă ca aparatul să se încălzească. Se auziră câteva păcănituri și zgomotul de fond al aparatului. Athos își privi ceasul de la mână; era nervos, asudat, apucase un vechi ghidon de bicicletă și-l răsucea ca pe o spirală, proptit de dușumeaua murdară a magazinului. Se auzi un scurt semnal, dar era limpede că nu era semnalul lor, ci o copie. Pe urmă o voce de bărbat: „Aici postul de radio *Muntenia II*! Aici postul de radio *Muntenia II*. Transmitem pe lungimea de undă...”

— Ce părere ai? întrebă Țiparul.

— Bas cantabil. De unde mă-sa l-au scos? înjură Athos.

— Ai înțeles acum?

— Am înțeles. Dar ce facem?

— Capul la cutie... a zis Colonelul; o scurtă vacanță pe Riviera cu Maurice Chevalier și jocuri de noroc, dans, femei, petreceri...

Țiparul avea felul lui amar de a glumi. Dar asta nu-l distra deloc pe Athos.

— Și chiar nu facem nimic-nimic? mai întrebă el, nevenindu-i să-și creadă urechilor. Auzi-i pe drăguții ăștia ce știri frumoase dau... S-a mărit rația de făină pentru populația din toată țara... Madam Mareșal Antonescu cu grupul ei de cucoane a donat 300 de vestoane pentru soldații de pe front... Ei, nu, că-i bună!... Postul nostru de radio propagandist al guvernului! Să râzi să te strici, nu alta! Închide-l dracului mai repede, că-l sparg!

Țiparul răsuci butonul, și-n magazinul din strada Apolodor nu se mai auzi decât zgomotul tramvaielor.

— Reprezentația noastră a luat sfârșit, scumpe domn, plecăm conspirativ câte unul, la distanță de 5 minute, spre cășile noastre. Comunicări urmează.

Își strânsesă mâna, se priviră o clipă cătrăniți ca doi dușmani și Athos plecă primul.

*

De fapt, inginerul Precup nu stătuse degeaba. *Tehnicul*, cu echipa lui, făcuse rost de o mașină românească militară gonio, cu care patrulase patru seri la rând, prin toate cartierele Bucureștiului. În

sfârșit, cel care-l însoțea, un colonel de la Serviciul de transmisiuni al armatei, îi spuse, arătându-i prin fereastra lăsată a mașinii o clădire întunecată, ascunsă de niște ziduri înalte, deasupra cărora se și ridicase un baraj de sârmă ghimpată:

— După toate aparențele, aici trebuie să fie lăcașul postului-pirat.

Ocoliră pe străzile înconjurătoare. Inginerul Precup mai putu să zărească antena emițătorului, bine camuflată în spatele unui lung coș de evacuare, cele două posturi de santinelă și intrarea principală, păzite cu strășnicie. Se salutară cu un sublocotenent ce le făcu un semn complice, care însemna: „Noi emitem, dar cu voie de la poliție”.

— Au umor, zise inginerul Precup, citind firma însoțitorului său: *Casa pensionarilor*. Ce-o să rădă șeful, nostru când o să-i spun de treaba asta!

Peste două ceasuri se afla în locuința din Cotroceni a Colonelului, raportându-i constatările făcute.

— Spui că sunt bine păziți? îl întrebă acesta, mângâindu-și absent pechinezul care i se așezase la picioare. Fumezi?...

— Bine păziți e un fel de a spune. O santinelă pe lateral, două la intrarea principală. Ziduri înalte, baraj de sârmă ghimpată, neelectrificată, după cum am constatat. Ce măsuri înțelegi să luăm?

Colonelul își aprinse țigara lui, celălalt refuzase, își privi ceasornicul de la mână, se ridică, se învârti în jurul unei mese și pe urmă decise:

— Nu există decât o singură soluție: atacarea postului-pirat!

— Cine va face treaba asta?

— Lucrez cu trei băieți foarte curajoși; alt grup nu pot să pretind.

— Și dacă...

— Dacă... Abia atunci voi cere pe cineva în schimbul celor căzuți. Dar eu sper să nu avem pierderi.

De fapt, toată afacerea asta cu substituirea postului de radio *Muntenia II* îl enerva nemaipomenit, dar ca orice jucător trebuia să joace pe cartea care i se întinsese.

*

Cam în același timp, într-o dimineață, o mașină neagră, un *Buick* al Siguranței Generale, din care coborâră Braun, Mizdrache și Ciripoi, opri în fața *Casei pensionarilor* și Inspectorul-șef făcu, pentru un ceas, oficiul de gazdă al maiorului. „Pe-aici, pe-aici!” spunea el în nemțește, în timp ce înainta pe un culoar destul de întunecos, plin de ghișee cu obloanele trase. Trecuseră de poarta de fier pe roțile, care se închisese în urma lor, suiseră câteva trepte, pătrunseseră în incinta postului clandestin pe o ușă înaltă, încărcată de fenerii ruginite și acum se aflau într-o mică aulă circulară – postul propriu-zis.

— Iată jucăria! spuse Mizdrache, arătându-i aparatura cu care

maiorul îl dotase cu numai o săptămână înainte.

— Și n-ai avut cumva în vedere eventualitatea unui atac?

La o treabă ca asta nu se gândise Mizdrache, ce-i drept, dar lucrul i se părea destul de improbabil.

— Cum adică, la un atac?! se miră el.

— Foarte bine, îi răspunse maiorul. Dumneata crezi că comuniștii vor suporta ca populația să primească știrile pe care le vrem noi? Și încă pe aceleași lungimi de undă?

— Domnule maior, vreți să spuneți că vor continua să emită, pe alte lungimi de undă?

— Nu știu ce vor face exact, dar ceva vor face.

— Mașinile gonio ale Siguranței patrulează toate cartierele din Capitală. S-au astâmpărat. Lovitura a fost mortală.

— Crezi? se miră von Braun cu un surâs echivoc. La vremea mea te-am felicitat pentru ideea avută, dar sunt dator, cu experiența pe care o am, să-ți atrag atenția că lucrurile nu sunt chiar așa de simple.

Mizdrache își frecă gânditor bărbia.

— Am să reflectez la tot ce mi-ai spus, dar până atunci vă rog să-mi permiteți să vă arăt sistemele de alarmă, ancadramentul postului și punctele de supraveghere.

Clădirea nu era prea mare, avea un parter, două nivele și un subsol. O curte cu câțiva copaci care nu permiteau o escaladare aeriană. Zidurile păreau destul de înalte: peste trei metri. Fură puse în funcțiune soneriile de alarmă, dublate de semnale luminoase. Mica trupă de soldați care păzea postul își jucă rolurile versiunii unui atac simulat, dar maiorul știa ce deosebire este între un atac adevărat și unul dedicat unei inspecții oficiale. Lipsea imprevizibilul, care este cel mai mare dușman al tacticii în materie de război. Von Braun mai făcu câteva observații cu privire la sistemul de alarmă și, în cele din urmă, hotărî că e mulțumit. Îi dori lui Mizdrache mult noroc. Se urcară în mașina care-i aștepta la poarta, salutați de soldații care păzeau intrarea principală, pe neamț îl lăsară la Ambasada germană unde avea o întâlnire cu domnul Killinger, iar Mizdrache și cu Ciripoi poposiră la restaurantul *Carpați*, unde încă de cu seară adjunctul Inspectorului-șef aranjase o mică gustare ca pentru ora unsprezece, adică ceva ușor, o icră de șalău cu ceapă, niscai măsline, o scrumbie de Dunăre cu lămâie, la mama ei, și ce-o mai pica, un *mizdril* acolo, să nu-ți cadă nici greu, nici ușor, cum îi e mai bine omului. Străbătură micul salon, gol la ora aceea, intrară într-un infundibil mascat de perdele și fură întâmpinați de patron, domnul Arghirescu, tip înalt, ușor cănit, cu o figură de englez, care într-o tăcere desăvârșită îi conduse până la masa rezervată.

— Ei, ce zici? întrebă Mizdrache când rămaseră singuri.

— Parcă e linia Maginot, domn' șef, pe mama mea, aia moartă, de

la Sfânta Vineri, dacă intră o pisică înăuntru. Au lucrat băieții...

— Te-ai uitat la neamț?

— M-am uitat.

— N-avea și el, așa, o invidie pe față? Nu-i venea și lui greu să recunoască că aici la mansardă (se bătu cu degetul pe frunte) există idei, mă, nu tărâțe?...

— Dacă am înțeles bine, data trecută v-a felicitat când i-ați cerut aparatura.

— Ba bine că nu. Or să folosească și ei pe unde le trebuie, prin Franța, prin Polonia, prin Cehoslovacia... Că dacă n-ai un Mizdrache, îți cumperi, măi băiatule...

Reapăruse domnul Arghirescu, smoching negru, guler bine apretat, papion pestriț, pantalonii călcați, pantofi de lac, uniforma de gală a patronilor de restaurante de lux:

— V-aș recomanda un *Lacrima Cristi*, vin italian, de import, o dulceață.

— Dacă spui dumneata, domnu' Arghirescu, înseamnă că așa e.

Între perdelele din spate se iviseră doi chelneri cu două tăvi, pe care se aflau gustările.

— Ciripoi, cred că aici ne instalăm cartierul general, pentru că Papastase a obosit, mă... E și lume mai multă, el a mai decăzut... Bea, îi tremură mâna... Uite, ăsta, Arghirescu, are stil. Nu-ți recomandă la prânz ciorbă de perișoare, ca la *Borțoasa*. Că mă știi, Ciripoi, obraz subțire.

Stoarse neglijent jumătatea de lămâie peste scrumbia lunară, așezată ca-ntr-o pictură de Matisse între cartofii fierți de culoarea untului, decorați cu pătrunjel și diverse condimente. Ciocăni ușor cu unghia porțelanul farfuriei.

— Veselă engleză, Ciripoi, bagă la cap, că te mai scot, dracu, în lume și le-ncurci... Tacâmuri de argint, vezi, să nu bagi vreun cuțit în buzunare, că se gâdilă clientul și ne strici firma... Și nu mai plescăi când mănânci, că s-aude... Și ține bine cuțitul ăla, că ăsta e cuțit de pește, măi Ciripoi, nu taie, *secționează* numai, scrumbia nu e un cal să ai nevoie de un topor... Și uită-te la mine, cum scot eu șira spinării și las capul deoparte... Operă de artă, Ciripoi! Ia privește!

Într-adevăr, Mizdrache separase cu o mișcare magistrală oasele subțiri ca ața de carnea diafană a scrumbiei. Fusese un spectacol. Ceea ce-l scotea din sărite pe Ciripoi, când se afla în preajma șefului său, era tocmai acest sentiment de inferioritate catastrofală pe care Mizdrache i-l insufla cu o diabolică ironie. Îi mai scăpa câte-o înjurătură când era furios, dar asta se-ntâmpla rar de tot. Mai greu îi venea să suporte cuvintele șfichiuitoare, sau „lecțiile” pe care i le dădea cu orice prilej. Îi pierise pofta de mâncare, simțea cum îi crește părul de pe obraz, asudase. Furculița boantă a serviciului pentru pește

și așa-zisul cuțit, care semăna mai curând cu o lopățică, îl încurcau, îl făceau să se simtă nenorocit. Scrumbia lui arăta acum ca o grămadă terciuită de carne. La el acasă ar fi mâncat și capul acela plin de delicatese: creier, cartilaje cu gust minunat, ușor sărat, dat prin unt topit și mirodenii. Dar puteai să n-ascuți de șeful tău, care mânca absent, gânditor, neprivindu-l, ca și când n-ar fi existat? În toate aceste situații, Ciripoi avea o singură reacție:

— Domn' șef, am auzit că Micșunica a rămas borțoasă.

— Ce spui, mă? A rămas borțoasă?... Și cine-i fericitul tată?

— Păi, așa, ar fi mai mulți, că doar o cunoaștem. Trebuie să dea toți cei care s-au servit, care pentru scutece, care pentru bonețică, mai trebuie o plăpumioară acolo, o suzetă...

— Suzetă?! se miră Mizdrache. Mă, tu te-ai emancipat rău de tot!

Râse subțire, privindu-l cu o intensă admirație pe subaltern.

— Ia mai dă din tine!

— Eu zic că până la urmă îl aruncă pe Dâmbovița, că nu-i tâmpită să-și întrerupă cariera. Dar deocamdată a trimis ecsivă pe linie, să iasă fraierii cu ploconul.

Văzându-l mai bine dispus pe Mizdrache, apucă cu nădejde scrumbia sfărâmată, o despică în două și vârî jumătate din ea în gură, sugând cu o înaltă voluptate carnea îmbibată cu arome.

— Dar pentru noi, așa, vreo prospătură? Că vremea trece și ne uscăm, Ciripoi... Și obișnuința nu e bună și nu mai avem idei. Și dacă nu mai avem idei, ne dă ministrul afară. Și dacă ne dă afară nu ne mai primește domnul Arghirescu la *Carpați*, să ne dea scrumbie de Dunăre... Hai, înghite și jumătatea ailaltă, să nu-ți rămână oasele în gât.

Ceea ce Ciripoi și făcu.

— Na și șervetul ăsta de olandă, șterge-te frumos la guriță și povestește tu șefului tău ce recrutări ai mai făcut.

— Domn' șef, ar fi vreo două cazuri mai interesante. La *Pigall's Bar* a venit una de la Brăila, unde dracu o fi stat ascunsă până acum, rupere de avioane, nu altceva.

— Ce spui, măi Ciripoi, așa o grozăvie?

— Domn' șef, mă cunoașteți, că lucrăm de atâția ani împreună. Nu v-am băgat borfet în așternut niciodată. Ba dacă mi-aduc aminte, în vreo două cazuri ați cam căzut pe gânduri...

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că în decembrie '41 căutam liliac alb de mă spetisem. A trebuit să bag oamenii mei la ferma regală să vă fac rost. Că putoarea aia de Wanda, care s-a-ncurcat cu generalul neamț Schul...

— ...tze.

— Schultze. Îi cădea greu dacă n-avea pe masă liliac alb.

— Ce femeie, mă, ce femeie!

— Las', domn' șef, că n-o fi fost podul de la Cernavodă.

— Ia mai zi-i, că m-ai bine dispus.

Inspectorul-șef privi vinul chihlimbării din paharul cu picior, sorbi scurt de două ori, pocni încet din buze și spuse mai mult pentru el:

— Bună marfă.

— Wanda?

— Nu. Vinul ăsta italianesc. Să-mi trimită și acasă o navetă, să nu se scumpească la țărâțe, că pe urmă...

— S-a-nțeles, domn' șef.

Ciripoi își strânse fruntea cu degetele, ca-ntr-o menhină.

— În '42, așa, toamna, cine căra trandafirii cu trăsura la bruna aia, cum dracu-i zicea, domn' șef?

— Dudy, cretinule! Dudy...

— Așa e, Dudy!

Mizdrache lăsă să-i scape două picături de vin pe podele. Ciripoi profită de clipa aceasta ca să golească, cu sete, paharul, după care picură și el pe podele puțin vin.

— Aia de s-a otrăvit, Dumnezeu s-o ierte! Că era frumoasă, domn' șef... și vă iubea!... Dar și dumneavoastră, să-mi fie cu iertăciune, umblați pe pereți. Odată era să vă aruncați de la etaj când ați aflat că în loc să duc o sută și unul de trandafiri galbeni, am dus numai o sută... Adică de ce trebuia să-i fi dus eu exact o sută unu, nici acum nu știu... Scotociseră ăia prin toate florăriile din București, prin sere, n-au găsit mai mulți. O sută au găsit, o sută mi-au dat. Și dumneavoastră să mă sinucideți, nu alta! Adică ce, e așa, vreo superstiție chestia asta?

— Toarnă, făcu absent Mizdrache. Măi Ciripoi, tu abia când o să te desparți de mine o să înțelegi câte lucruri te-am învățat eu, pe care nu le știai. Uite, îți mai dau una de la mine acum, să-ți intre în glagorie, să știi și tu să-i înveți pe copiii tăi... Flori nu se trimit decât într-un număr impar, adică 101, 99, 97, ai înțeles?

— Am înțeles, domn' șef, e și în treaba asta un chichirez, dar eu de unde să le știu pe toate... că m-am născut pe groapa Cocloc. N-am făcut Institutul Choisy-Mangăru...

— Nici nu ai fi putut, că ăla era institut de fete.

— N-am avut bonă.

Pe Ciripoi îl apuca în ocazii de-astea un fel de streche, dădea să plângă și cum Inspectorul cunoștea apucăturile subalternului său, îi frână orice avânt în acest sens:

— Să nu mi te apuci acum să-mi umpli farfuria cu lacrimi, că te dau dracului, m-auzi? Eu te povățuiesc așa, ca un tată, ca un părinte... Tu, una-două, piși ochii... Dar ce, ești domnișoară bătrână? Ai mâncat gras aseară? Ia te rog! Cazul doi?!...

— Deci, domn' șef, își reveni Ciripoi, ar fi Brăila asta și, după părerea mea de cunoscător al sufletului omenesc, v-aș mai recomanda o „piesă”.

— Dă pe gură!

— La hotel *Bratu* stă de vreo lună un cuconet a-ntâia, ceva așa, cum să vă spun eu, nici nu moare, nici nu pică. Patruzeci bătuți, dar clasă, domn' șef, clasă!

— Crezi tu, mă Ciripoi? Tu-mi cunoști gusturile...

— Domn' șef... picior-picior, crupa sus ca la armăsarii de rasă, fațadă, ce să mai vorbim, și când umblă, domn' șef, toată Calea Victoriei se-ntoarce după ea. Eu v-aș recomanda... așa, să mă țineți minte.

— Dar ce-nvârte, mă?

— Ei, aici e aici. E un fel de rudă cu domnul Malaxa. Cică s-a ținut cu un moșier, pe ăla l-a băgat Mareșalul la zdup, că nu știu ce a făcut, a fluierat în biserică, și acum mititica e picată din Dolj, de la conac, tocmai în Capitală. N-are orientare, n-are sprijin, n-are nimic. Nu credeți că ar fi cazul să-i trimitem noi un băiat să-i explice că viața în București, în plin război, e grea? Să n-aibă și ea dificultăți cu actele. Poate o putem ajuta cu un pașaport, ceva... Că la astea ne pricepem.

Mizdrache tăcu câteva minute, bău al doilea pahar cu o mare liniște, lăsa paharul de cristal pe masă și rosti încet:

— Studiază, băiatule, studiază cele două cazuri, să știi că nu mă deranjează dacă ne intră amândouă în perimetru, dar nu cumva să-mi vinzi vreun cal mort, că ai de-a face cu mine.

Între perdelele separeului apăruseră cei doi ciocli ai domnului Arghirescu, nemișcați: smoching negru, guler alb, papion negru, pantaloni bine călcați, pantofi de lac.

Țineau solemn cele două tăvi pe care se aflau, într-o desfășurare rubensiană de data asta, bucăți de telemea albă de Brăila, ridichi de lună, ceapă nouă și un bordaj de roșii atunci tăiate, din care exala un miros proaspăt de primăvară.

*

Într-un subsol al unui bloc de pe strada Bitoliei, într-o seară pe la începutul lui aprilie, mecanicul Tache Priboi avu pentru un sfert de oră câțiva oaspeți care sosiră pe rând din diferite puncte ale Capitalei. Ultimul fu Colonelul, care după o lungă plimbare în jurul Pieței Victoria o apucase pe Calea Ștefan cel Mare până la întretăierea cu Polonă, parcursese cei 300 de metri până la Romană într-un pas egal, privind arborii abia înfrunziți, după care, în zece minute, se afla în fața clădirii de la numărul 87. Cercetă cu atenție dacă nu fusese urmărit de cineva, prefăcându-se că citește un ziar la lumina unui felinar camuflat (evident, numai titlurile), după care intră în gangul

clădirii. Îl întâmpină gazda, care rămase să vegheze dacă nu cumva cei adunați în micuța locuință de la subsol vor primi vreo vizită neașteptată.

Ajuns jos, în interiorul complicat de prezența tuburilor instalațiilor de calorifer, o încăpere cu un relief lipsit de simetrie, cu tavanul când mai sus, când mai jos, cu intrânduri și colțuri practicate în zidul vopsit cu ulei verde, odaie în care nu se afla decât un pat, pentru o singură persoană, o masă-tip de bucătărie și câteva fotografii de familie, fu întâmpinat de Athos, în veșnicul său pulover negru, cu care umbla din septembrie până în mai, pe care și-l smucea vrând parcă să-l mai lungească spre genunchii ieșiți din pantalonii călcați cam rar, cu ochelarii veșnic aburiți, cu mărul lui Adam mișcându-se în sus și-n jos când nu te așteptai, cu aerul în permanență aiurit. Colonelului i se păru cel mai straniu conspirator cu care avusese de-a face în viața lui. Sub un cazan roșu, vopsit numai cu minium de plumb, stătea chircit Țiparul, abia încâpând pe un fel de trapă de ciment. Nu-și scosese hanoracul verde, în care era îmbrăcat de data asta, pentru că în subsol era rece. Lângă el, Goliath, care de vreo săptămână își lăsase o mică mustață bătând în culoarea mătăsii de porumb, tocmai aprindea o țigară de la alta.

— Stați la locurile voastre, o să mă așez și eu aici.

Reparatorul de aparate de radio strivi repede țigara sub talpa groasă de cauciuc de mașină a pantofului, dădu să se ridice de la locul lui, lovindu-și creștetul capului de un tub de fontă, după care se reazează, frecându-se ușor cu palma la locul izbit.

— Cred că știți de ce v-am adunat!

— Bănuim, mormăi Țiparul, căruia nu-i mai trecuse supărarea de la încetarea activității „Președintelui”.

— *Tehnicul* nostru a descoperit locul de emisiune al postului-pirat; el se află în *Casa pensionarilor* de pe strada Plevnei. Este păzit de trei santinele, înconjurat de un zid înalt, există probabil și sisteme de semnalizare pe care trebuie să le evităm. Ce propuneți?

Cei trei tăcură, privindu-se unul pe altul. La drept vorbind, le trecea același lucru prin cap: nu exista decât o singură soluție: scoaterea din uz a acestui inoportun emițător.

— Știu la ce vă gândiți, spuse Colonelul, dar treaba nu e atât de ușoară. În ce mă privește, eu îmi expun cât mai puțin oamenii, lucru pe care vi-l recomand și vouă, dacă veți fi puși vreodată în situația mea. Va trebui făcută o recunoaștere a străzilor înconjurătoare. Există posibilitatea ca serviciile secrete să fi instalat posturi de supraveghere a clădirii care constituie obiectivul nostru. Asta ar face atacarea *Casei pensionarilor* aproape imposibilă. Am nevoie de o idee nu prea complicată, care să nu angajeze oameni mulți și când spun asta mă gândesc numai la voi trei și la mine. De fapt, participarea mea este cu

totul nepotrivită, întrucât nu am voie să mă angajez direct în asemenea acțiuni, dar, pentru că scoaterea din uz a postului-pirat este foarte urgentă și constituie o chestiune de onoare pentru grupul nostru, îmi asum toată răspunderea. Deci, ce propuneți!?...

Se făcu din nou tăcere.

— Sigur că ideile bune nu cad ca iarna pe casă, continuă Colonelul. Eu aș vrea numai să vă descriu împrejurimile pe care o să le vedeți cu ochii voștri în recunoașterile ce o să le faceți, nu în grup, bineînțeles. Răspunsul n-o să mi-l dați azi, pentru că nu este posibil. Dar, poate, cine știe... Mai întâi să vă descriu amplasarea clădirii față de celelalte: *Casa pensionarilor* se află încadrată de locuința particulară a unui doctor, doctorul Iordan Vasiliu, o vilă cu un etaj, fațadă gri, modă cubistă, scări de marmură, peron. Astea sunt detaliile. De partea cealaltă există o aripă a Institutului de petrol și gaze; patru etaje, cărămidă la roșu, tencuită până la nivelul unu. Foarte accesibilă, prin faptul că, în special dimineața, multă lume intră și iese. După părerea mea, până acum cel mai indicat loc ca bază de pornire a atacului. Peste drum se află un mare teren viran neamenajat; în stânga, arena *Venus*, în dreapta, alt grup de locuințe particulare, care nu ne interesează. Cea mai riscantă variantă ar fi aceea a pătrunderii în forță cu o mașină, prin surprindere, în sediu, urmată de aruncarea în aer a postului, dar e lucrul care îmi surâde cel mai puțin. Noaptea, sigur că atacul ar avea șanse mai mari de reușită, dar nu vreau să pun în joc viața nici unuia dintre voi. De aceea mă voi gândi și vă rog să vă gândiți și voi, cum putem să pătrundem în clădirea asta, fără multe primejdii.

După cinci minute, nu se ivise nicio soluție. După alte cinci, Țiparul părăsi primul încăperea. Urmat, după alte trei, de Athos, și după încă cinci, de Goliath. Ultimul care părăsi subsolul fu Colonelul.

*

În următoarele zile, pe Calea Plevnei, o echipă a telefoanelor cerceta foarte atent fiecare stâlp de la care porneau sârmele posturilor. Versiunea aceasta fusese adoptată după o lungă discuție între Țiparul și Goliath. Athos, ca „artist”, era gata să primească orice soluție.

— Chestia cu topometria pentru observația aeriană a obiectivului s-a fumat. Ar trebui să inventăm altceva, zisese Țiparul.

— Dă tu altă formulă, deșteptule! se răstise la el Goliath.

— Mă țâști-băști, aici nu e vorba de cine e mai deștept. Chestiunea e să facem cum e mai bine. Trebuie ținut seama că, de data asta, avem de-a face cu soldați. Țștia cunosc unde trebuie plasate cuiburi de mitraliere pe acoperișuri și unde nu. Pe urmă, dacă te ia la bani mărunți și-ți purică actele, astea, actele, sunt emise de autorități militare, și ei cunosc treaba. Ce vrei, să cădem ca musca-n lapte? Tu

ce zici, componistule?

Athos fluieră visător.

— Pe mine mă doare-n cot. Puteți să vă certați până mâine dimineată. Eu n-am nicio idee. Hotărâți singuri.

Goliath se trăgea furios de mica lui mustață care îi împrumuta un aer și mai cocoșesc. În mod ciudat, îi dădu dreptate Țiparului.

— Mă, tu nu ești așa prost cât te arată chipul. De data asta fac ca tine, dar spune odată ceva!

— Ce e înalt, subțire, stă într-un picior și nu-i barză?

— ?!

— Ce e negru, dat cu smoală și are mărgelile ca și curcanul?

— ?!

— Stâlpul de telegraf și telefon. Ei?...

— Am înțeles, făcu Goliath și-și aprinse o țigară, supărat că nu i-a trecut lui prin cap așa ceva. Stai să mă gândesc nițel pe cine avem la Societatea de telefoane. Că și aici e cu dichis.

— Ăla, nu; ăla, nu... ăla, nici atât. Popescu Vasile, nu. Vasile... Vasile... Vasile...

— Care Vasile?

— Unul: Vasile! Nu vă privește. Vă fac rost de trei salopete, niște crampoane și scule. Care știi să te cațări cu ele? Care n-ai rău de mare când ești la înălțime?

Athos, ca să nu recunoască că îi e frică să se cațare pe stâlpii de telegraf, spuse cu un aer foarte spășit:

— La drept vorbind, pe mine degeaba mă cățărați pe stâlpi, pentru că eu nu văd la distanță. Așa că...

— Lămurit, făcu Goliath. Mă sui eu, că sunt mai ușor și am și bătaia lungă. Tu, Țiparule?...

— Eu mă urc pe oricâți stâlpi o să fie nevoie. Nu mi-e frică.

*

Prima zi, santinelele de la intrarea principală a *Casei pensionarilor* nu dădură importanță micului grup de telefoniști, dar a doua zi, pe la prânz, un soldat se apropie cu pușca în bandulieră, mergând cam șleampăt, de Athos, care meșterea ceva cu un clește, răsucind o sârmă în fel și chip, ca și când ar fi vrut să înlesnească o convorbire cu Dumnezeu însuși, din cer.

— Alo, camarade! Mă, ăla de la telefoane!

Athos, nimic.

— Mă ochelaristule, tu n-auzi?

— Ce-i? făcu Athos, privind în zare firul de sârmă pe care-l tot răsucea cu un clește numărul trei.

— Ai o țigară?

— Ar fi. *Mărășească*. Bună?

— Bună și-aia! Pe noi ne ține Mareșalul numai pe *Plugare*, așa că...

Prin lentilele ochelarilor, Athos zări un fel de zdrahon tuciuriu, cu o capelă pusă șui pe sprânceană, cu un veston prost încheiat la gât și o centură lăsată pe șolduri. Nici moletierele nu le avea strânse bine pe picioarele lui slăbănoage. „Pe țărani ăștia care păzesc postul îi întorcem de nu se văd”, gândi Athos și scoase pachetul de țigări pe care îl întinse soldatului:

— Ia!

— Bogdaproste, făcu soldatul. Dar un chibrit ai?

— Nici chibrite nu vă dă la armată?

— Ne dă, dar le-am terminat.

Athos îi aruncă și un chibrit.

— Și oamenii ăștia de la telefoane ce dracu tot meșteresc ei pe stâlp acolo?

— S-a mutat un grangure mare. Îi punem fir direct. Chestie complicată.

— Cum adică: fir direct?

— Uite-așa: fir direct! Când îl apucă, vorbește cu cine vrea el pe fir direct.

Soldatul n-avea un aer prea fericit.

— Să fie ăsta, grangurele, vreun niscăi ministru, cevașilea?

— Păi, cum crezi? Crezi că la unii ca alde noi pune cineva fir direct? Noi băgăm banul pe stradă, facem numărul, așteptăm...

— Acuma nu te supăra nici dumneata, am întrebat și eu, așa, că m-a pus ofițerul. Zice: „Ia du-te tu, măi Trică, și vezi ce-i cu ăia acolo, de se tot cațără pe stâlp și nu mai termină!”

— Ei, i-o fi frică și lui de spioni, de daraveli, că oți avea și voi acolo vreun depozit, ceva. Deși, dacă mă uit bine la firmă, pe ea scrie *Casa pensionarilor*.

— Da' de unde pensionari... Nu e vorba de niciun pensionar.

— Atunci ce dracu poate fi? Banca Națională?...

— Eu ți-aș spune, dar e secret militar. Dacă mă află superiorii, s-a zis cu mine.

— Dar cine te pune pe tine să-mi spui mie secrete militare?

— Vorbeam și eu așa... Mai dă-mi o țigară.

Athos îi mai întinse pachetul o dată; soldatul găsi un bolovan pe care se așază, pentru că era pus pe taclale.

— Te văd de-ai noștri, necăjit. Să fie ei ai dracului; ce le-a dat prin minte...

— Ce le-a dat?

— Știi ce-i înăuntru?

— De unde să știu?

Soldatul mai trase un fum din țigara *Mărășești* și pe urmă spuse, privindu-l pe Athos drept în ochi:

— Un post de radio!

Se părea că această veste îl lasă rece pe tânărul lucrător de la telefoane.

— Un post de radio, zici? Păi n-avem noi destule posturi de radio? Adică de ce să fi pus ei un post de radio la *Casa pensionarilor*?

Soldatul începu să-și dea aere:

— Ei, dacă ar fi un post de radio, așa, oareșcare... ar fi cum ar fi, dar... nu e!

Athos lăsă cleștele și sârma pe pavaj.

— Uite ce e... eu nu mai înțeleg nimic. O dată spui că e post de radio, altă dată spui că nu e!

De pe stâlpul din apropiere coborâse Țiparul. Era curios să știe ce tot discutăăștia doi.

— Bună! făcu.

— Bună! zise soldatul. Taman îi povesteam dumnealui că la noi în curtea de-o păzim se află un post de radio.

— Și ce dacă se află un post de radio? păru foarte mirat Țiparul, apucând cleștele și sârma lăsate pe pavaj de către Athos.

— Țsta nu e un post oarecare, domne'... E un post pentru urechi subțiri.

— Cum adică? Se miră Țiparul.

— Uite, bine. Așa, pe la șapte și pe la nouă jumate, se așază unul la microfon și minte de-ngheață apele.

— Și ce dacă minte? zise și Athos.

— Da, dar lumea ascultă, crede că e postul ăla, dacă ați auzit de el, *Muntenia II*. Ori n-ați auzit de postul de radio *Muntenia II*?

Cei doi se priviră foarte uluiți.

— Ai să râzi, dar n-am auzit. Nici n-avem timp să stăm să ascultăm la radio, că ne muncescăștia ca pe hoții de cai.

Convorbirea mai dură cam un sfert de oră, după care soldatul plecă.

— Ce spui de-ăsta? întrebă Athos, ștergându-și ochelarii cu o batistă.

— Ce să spun... Vorbește și el, că n-are ce face.

Sosise și Goliath, care scotea crampoanele de fier legate de glezne.

— Cum a fost?

— Cred că o mișcare s-ar putea face. Oricum, e destul de greu de pătruns, dar asta nu înseamnă că n-o să reușim.

Peste trei ceasuri, Țiparul se întâlnește cu Colonelul pe o alee din parcul Herăstrău.

— Ei? întrebă militarul.

— Treaba nu e nici prea simplă, nici prea complicată, după părerea mea. Din studiul făcut asupra obiectivului, nu avem decât o singură cale: un atac de noapte. Lucrurile stau în felul următor: din

informațiile pe care le-am cules, postul este păzit zi și noapte de trei santinele la care ar trebui adăugat un ofițer de serviciu care face inspecția din când în când. Există doi spicheri care sosesc în jurul orei 18 și pleacă din post la orele 22,30. Ei sunt controlați la intrare de către ofițerul de serviciu și au legitimații speciale. Ca să încercăm să-l înlocuim pe unul dintre ei este primejdios. Așa că nu ne rămâne, decât să pătrundem în timpul nopții, pe cale aeriană, în incinta postului.

— Pe cale aeriană? se miră Colonelul. Crezi că avem aviație la dispoziție să vă parașutăm?

— Nici nu m-am gândit la așa ceva.

— Atunci?...

— Sub un pretext oarecare, am intrat în clădirea Institutului de petrol și gaze. Funcționarii pleacă la ora trei. După-amiază nu rămâne decât un portar. Dacă ne-am strecura în podul acestei clădiri, am putea să facem o descindere în curtea postului. De acolo vom vedea ce mai urmează.

— Și santinelele?...

— De santinele ar trebui să se ocupe alții.

— Ți-am spus că în afară de voi trei și de mine nu pot să folosesc pe nimeni altcineva.

— Asta am înțeles, așa încât nu ne rămâne decât ca doi din noi să pătrundă înăuntru și doi să se ocupe de santinele.

Ceva nu era în regulă.

— Dacă facem socoteala, zise Colonelul, în exterior vom fi în inferioritate: trei oameni înarmați, contra doi. Ce părere ai?...

Țiparul se gândi puțin și spuse după aceea:

— Aparent lucrurile stau cam așa cum spuneți dumneavoastră.

Ajuseseră pe malul lacului. Bătea vântul, era o zi neguroasă, rece. Apăruseră primele yole. Pânzele lor albe șuierau și micile ambarcațiuni alunecau rapid.

— Ce le pasă ăstora... Ei se distrează, zise Colonelul, ca să câștige puțin timp. De fapt, ai dreptate. Această disproporție este riscul pe care ni-l asumăm. La drept vorbind, proporția reală este de patru la patru. De partea noastră avem avantajul surprizei și poate rapiditatea execuției. Deci, să-ncercăm. În cât timp crezi că putem trece la acțiune?

— În trei zile.

— Atunci rămâne numai să fixăm ora. Trei dimineața crezi că este foarte potrivit?

— Cred că da.

— Atunci să rămână trei dimineața. Dar ar mai fi o chestiune.

— Care? Credeți că dacă...

— Știu ce vrei să zici... O să mă întrebi cu ce o să aruncăm postul în aer. Cu ocazia acestei întrebări mi-a venit și o idee... Cum să

obținem și o oarecare superioritate numerică. Ce-ar fi să-l invităm și pe inginerul Precup, pe care voi nu-l cunoașteți, să participe la acțiunea noastră? El e specialist în detonări, minări și alte chestiuni. Cu o mică jucărie îi facem să sară în aer. A, dacă am cunoaște noi topografia clădirii, ce lesnicios ar fi... Mai am o idee.

Țiparul îl privea foarte curios.

— O să-ncercăm să trimitem pe cineva înăuntru...

Celuilalt chestiunea i se părea prea îndrăzneată. Dar, oricum, era un lucru interesant.

— Și cum credeți c-o să reușim?

— Poate mai simplu decât bănuim.

A doua zi, pe la orele 11 de dimineață, din clădirea Institutului de petrol și gaze ieși un funcționar cu o servietă în care se afla un registru al instalațiilor de încălzire din sectorul de Roșu al Capitalei. Făcu cei zece pași pe care-i avea de străbătut până la poarta principală a *Casei pensionarilor* și fu întâmpinat de către ofițerul de serviciu.

— Dumneavoastră?

Omul, un individ îmbrăcat destul de bine, într-un trenchi de culoarea oului de rață, scoase o legitimație pe care o prezentă celui din fața sa:

— Sunt inspectorul Mircea Isopescu. Lucrez în clădirea de-alături.

Pe urmă desfăcu servieta, scoase un registru cartonat în care se aflau o mulțime de adrese și o hartă subterană a conductei de gaze implantată sub largul bulevard.

— Aveți o instalație centrală de gaze, nu-i așa?

Ofițerul dădu nedumerit din umeri.

— Cred că da.

— Vreți să mi-o arătați? Sunt trimis pentru inspectarea focurilor, întrucât serviciul de apărare antiaeriană ne-a sugerat că în cazul unui atac aerian asupra Capitalei, din cauza sobelor prost întreținute sau a infiltrărilor de gaze s-ar putea produce incendii, lucru care nu e de dorit. Cred că sunteți de acord cu mine?

— Da, sigur, acceptă ofițerul. Vă-nsoțesc.

O luă înainte, urmat de către inginerul Precup, pentru că el era, de fapt, inspectorul Isopescu. Clădirea nu era prea mare. Falsul inspector se opri atent, mai întâi în fața sobei de gaze care se afla în fața intrării principale. Descuie cu un *paspartu* capacul de fier, verifică manometrele și izolarea, urmărit atent de către ofițerul de serviciu, care își dădu seama că are de-a face într-adevăr cu un specialist. Falsul inspector își notă în registrul său câteva date, deschise ușițele fiecărei sobe din cele opt încăperi ale fostei *Case a pensionarilor*, dădu drumul de fiecare dată gazelor și aprinse câte un chibrit, supraveghind tirajul. În două rânduri se arătă nemulțumit de starea întreținerii coșului central, care nu permitea o evacuare curentă a fumului. Îi atrase

atenția ofițerului de serviciu asupra primejdiei pe care o prezenta acest lucru, rugându-l să comunice superiorilor săi și eventual să cheme un coșar care să curețe coșul.

— De cât timp n-au mai fost curățate coșurile astea?

— Noi suntem veniți aici de circa zece zile, domnule. Avem o misiune, asigurăm paza și atâta tot. Nu ne-am ocupat de administrație. Dar dacă spuneți că este nevoie de un coșar, vom chema un coșar.

Ajuns în sala centrală unde se afla postul de radio, inspectorul Isopescu făcu verificarea sobei, dând drumul la gaze și aprinzând un chibrit, constată că tirajul era bun; apoi stinse focul și, privind în jur, spuse:

— Știți de ce sunt necesare aceste inspecții pe care le facem din trei în trei luni?

— Nu! spuse ofițerul.

— Pentru că în cazul unei neglijențe s-ar putea ca la aprinderea unui chibrit să săriți cu toții în aer. În unele cazuri, chiar o scânteie electrică poate declanșa un incendiu. Dacă îmi dau seama bine, dumneavoastră aveți aici un post de radio. Treburi militare, dar orice precauție în plus este neapărat necesară.

Își mai notă ceva în registrul său voluminos, salută foarte politicos pe ofițerul de serviciu și-i strânse mâna:

— Am onoarea!

Ajunși lângă poarta metalică a intrării principale, ofițerul îl opri o clipă.

— Domnule inspector, pentru că tot lucrați la Institutul de petrol și gaze, mi-ați face un serviciu deosebit, dacă mi-ați spune cui să mă adresez să-mi trimită un coșar. Ca să aștept să treacă unul pe stradă, asta cine știe când s-ar întâmplă.

Inspectorul se opri și spuse simplu:

— Domnule locotenent...

— Burtea mă cheamă...

— Domnule locotenent Burtea, noi, avem un serviciu pentru așa ceva. Am să vă trimit chiar în după-amiaza aceasta, sau mâine dimineață, când vreți dumneavoastră, un om foarte bun care să vă curețe coșurile.

— Perfect! E mai bine să vină mâine dimineață. Cum îl cheamă? Ca să știu să-i dau drumul...

— Vasilescu. Dacă nu va veni el, că nu știu dacă-l găsesc până mâine dimineață, o a vină altcineva, care o să vă spună că este trimis de inspectorul Isopescu. Aveți pe-aici o scară de incendiu?

— Da. Există o scară exterioară.

— Atunci e perfect. Nu e nevoie să-l lăsați înăuntru, dumneavoastră aveți secrete, chestiunile dumneavoastră, el o să vină cu o mătură metalică. Îl lăsați să se urce pe acoperiș, își face treaba și cu asta gata.

— Și cine o să plătească?

— A, nu-i mare lucru... Dacă-i dați un pachet de țigări bune, o să zică mersi.

Își strânsesă mâna și inginerul Precup plecă intrând în curtea următoare ca să-și facă mai departe „inspecțiile” din acea zi.

*

Colonelul făcuse în viața lui toate meseriile. Fusesse inspector de cale ferată, mecanic de precizie, odată tăiasse bilete la intrarea unui cinematograf, așa încât faptul că apăru în niște haine ponosite, pline de cărbune, cu o bilă de oțel și cu un șomoioag metalic pe umăr nu era ceva care să-l deranjeze. Îl întâmpină ofițerul Burtea. El spuse că se numește Vasilescu. Mirosea a trascău de dimineață, era nebărbierit și fuma o mahoarcă în draci.

— Pe unde? întrebă tușind gros, ca un bun actor ce era.

Locotenentul îl duse la scara de incendiu, i-o arată și spuse:

— Știi ce ai de făcut.

— Cum să nu? Dar aș vrea să vă mai rog ceva. Aveți pe-aici ceva, o înghițitură de rom, de țuică? Noi, hornarii, avem năravuri rele: bem dimineața. Eu, unul, dacă nu trag un trascău la șapte, nu sunt om. Altfel privești viața, după ce-ai băut un rom mare.

Ofițerul îl privi cu îngăduință. Scoase niște bani din buzunar, mai căută într-un porthart un pachet de țigări *Regale*, și, dându-i-le, îi spuse:

— Ia mai bine banii ăștia, și când termini treaba, te duci la prima cărciumă și te cînstești singur. Nu vreau să te văd cum cazi de pe acoperiș, asta mi-ar mai trebui.

Coșarul vârî banii în buzunar, mulțumi pentru țigări, dar nu se putu opri să nu spună:

— Bune și țigările astea, țigări de om subțire, dar să fiu al dracului dacă n-aș fi băut un rom mare. Domnule căpitan...

— Nu sunt căpitan, sunt locotenent.

— Domnule locotenent, nici nu știi dumneata ce interesantă este viața privită de pe un acoperiș! Te uiți în jur – oamenii ca furnicile! Mașinile, cât niște cutii de chibrituri. Toată lumea forfotește carencotro. Aleargă după ceva... Eu am filosofia mea: curăț un coș, două, trei, câte e nevoie, trag o țigară, beau un rom mare, că asta-mi place mie, mă-nveselesc. Nu mi-e frică, am sculele mele (se bătu peste sacul în care avea sculele de coșar), asta e toată averea mea. Toată viața am trăit la înălțime, dacă vrei să știi.

Râse gros, tuși dogit de câteva ori și scuipă la picioarele locotenentului, cu obidă.

— Dacă mă credeți, bine, dacă nu, treaba dumneavoastră. Dar să știți că sunt un meseriaș a-ntâia.

Ofițerul se plictisise de sporovăială coșarului, așa că-i întoarse spatele, spunându-i brusc:

— Bine, bine, fă-ți datoria și când termini, du-te să-ți bei romul dumitale.

Colonelul mai reparase în viața lui coșuri, știa ce e acela un tiraj, dar acum avea de făcut o altă operație. Se sui pe scara de incendiu, privi acoperișul de tablă ușor înclinat, văzu antena metalică bine camuflată în spatele coșului și își spuse, că, de-aici, se putea lega cablul pe care unul din cei trei băieți trebuia să ajungă, în aceeași noapte, pe acest acoperiș, să coboare scara de incendiu, să pătrundă în clădire. Deocamdată, vârî bila de metal și peria pe cele două guri ale coșului, constată că erau perfecte, deși ceva funingine ieși afară. Se prefăcu totuși că are foarte multă treabă pe acoperiș. Peste vreo oră ceru o găleată cu apă unui soldat pe care-l strigă de sus:

— Hei, camarade! Dă-te aproape!

— Sunt în post, nu vezi? spuse ostașul.

— Sunteți doi. Lasă-l pe ălălalt să păzească poarta și umple-mi căldarea de lângă cișmea, cu apă.

— La ce dracu îți trebuie o găleată cu apă pe acoperiș, se miră ostașul, că doar n-oi vrea să faci baie!

— Am nevoie să humuiesc aici ceva. Că n-ați mai chemat un coșar de ani de zile. O să luați, dracului, foc.

Soldatul își lăasă pușca în ghereta de lemn, îi spuse ceva camaradului său, luă găleata, o umplu la cișmea și urcă scara de incendiu până la jumătate, unde-l așteptă coșarul.

— Ia, brunetule, să fie de sufletul mamei, că ea zicea: „Să dai apă de pomană, maică, să-ți fie pe lumea ailaltă”.

— Bogdaproste, îi răspunse Colonelul.

Soldatul coborî, își luă pușca și reintră în post. Colonelul scoase câteva cărămizi din coș, amestecă puțin lut în căldarea cu apă și humui atent cele două fumuri ale coșului.

Nu mai rămânea decât ca trimisul său din noaptea aceasta să reușească să pătrundă în clădirea postului.

*

Portarul Institutului de petrol și gaze, pe numele său Crișan, cum a reieșit mai târziu din ancheta întreprinsă de organele de siguranță, de 42 de ani, căsătorit, fără copii, nu făcea parte din nicio rețea comunistă, cum bănuiseră Mizdrache și Ciripoi. Era, pur și simplu, un om care se plictisise de serviciul lui și înțelegea că, dacă nu poate să doarmă în fiecare noapte, în pat acasă, măcar să mai tragă câte o aghioasă-două în mica lui baracă, în care păzea de mai bine de 15 ani instituția. Ce-i drept, în toată această perioadă nu se întâmplase nimic deosebit, dacă excludem un început de incendiu petrecut în iarna

anului 1932, sau noaptea de groază a cutremurului din '40. Iată ceea ce explică faptul că Țiparul și Goliath săriră gardul Institutului de petrol și gaze fără să-l alarmeze pe bunul om, care sforăia cu capul în pumni pe o mică masă. Erau orele trei fără cinci, dimineața; portarul Crișan adormise abia pe la orele unu și jumătate, când cele trei sute de grame de țuică de Văleni fuseseră îngurgitate într-o lentă degustare. Mâncase dintr-un pachetel câteva sandvișuri și pe urmă adormise liniștit, cum făcea în fiecare noapte. Poarta Institutului era închisă cu lacăte și lanțuri, așa încât visele cele mai frumoase însoțiră somnul său, până când se petrecu acel lucru brutal și ciudat, pe care el n-avea cum să-l prevadă.

Pentru Țiparul deschiderea unei yale cu un ac de cap fu o treabă foarte ușoară. Pătrunseră pe ușa principală; închizând-o la loc, urcară până la etajul patru și de-aici în podul clădirii, de unde ieșiră printr-un luminator pe acoperiș și priviră trotuarul pe care se afla ghereta unei santinele. Se aflau într-o latură a postului de radio. Jos, în stradă, într-un gang, pândeau Colonelul și cu Athos. Reușita operației consta în eliminarea oricărui zgomot care ar fi putut alarma pe celelalte santinele, cei doi soldați de la intrarea principală și pe cel de-al treilea, aflat în latura cealaltă a curții. Pe la trei și cinci, un trecător, puțin băut, cu un mers cam legănat, cu ochelari pe nas, într-un pulover negru, se opri în dreptul gheretei santinelei și-l întrebă pe ostașul din fața lui dacă n-are să-i dea un foc, ca să-și aprindă țigara.

— Asta e bună! se miră soldatul... La ora asta ți-ai găsit să-mi ceri un foc? Ia-o mai bine mai la vale, pentru că s-ar putea să vină cineva în inspecție și să mă găsească stând de vorbă cu tine.

În secunda următoare, ostașul era imobilizat, pentru că o mașină de piață stopă brusc în fața celor doi, și un al doilea individ îi vârî soldatului un căluș în gură, în timp ce ochelariștii îl lăsa fără pușcă. Doi pumni și un genunchi în stomac, și paznicul gheretei se trezi în fundul taxiului. Fu legat fedeleș, dezbrăcat și, într-un minut sau două, Athos, de data asta fără ochelari, îi luă locul. Mașina de piață porni brusc într-o direcție necunoscută și, de pe acoperișul Institutului de petrol și gaze, fu lansată o ancoră aflată la capătul unei frânghii. Țiparul fixă bine frânghia de luminator și-i făcu un semn scurt lui Goliath, care, ca o maimuță, traversă strada ajungând în trei minute deasupra zidului. Urmă un moment de ezitare, o săritură scurtă, și, cu mișcări de pisică, reparatorul de aparate de radio urcă scările intrării în fosta *Casă a pensionarilor*. Îi trebuiră alte trei minute ca să descopere, la lumina unei lanterne, firele aproape invizibile ale aparatelor de semnalizare sonoră și optică. De fapt, inginerul Precup le depistase în timpul vizitei sale și le atrăsese atenția asupra locului unde pot fi găsite. Odată dezamorsat sistemul de alarmă, se trecu la descuierea ușii. Aici lucrurile erau mai simple, pentru că Goliath, ca și

Țiparul, avea o lungă practică în acest domeniu. Goliath străbătu prudent coridorul. Mai puteau exista semnale de alarmă interioare. Cercetă cu lanterna zidurile și canaturile ușilor, pe urmă pragurile și câteva porțiuni din parchet care i se păzură suspecte. Cei care instalaseră sistemul de avertizare nu fuseseră chiar atât de proști, pentru că, aproape instinctiv, se feri de o lungă draperie ocrotită de câteva șiruri de franjuri de catifea, în care montatorii serviciului de siguranță instalaseră un aparat de alarmă. Cu abilitatea cu care schimba lițele fine în aparatele de radio, Goliath dezamorsă periculoasa instalație.

„Dacă n-ar fi păcătoasa asta de problemă a timpului, ca specialist, le-aș fi demontat eu jucăria asta, de nu se mai vedeau.”

„Da, spusese inginerul Precup, căruia îi propusese versiunea aceasta a scoaterii din uz a postului, numai că aparatura postului este protejată, așa încât ar mai fi fost nevoie la treaba asta și de un spărgător de meserie.”

— Vorbă lungă, sărăcia omului, mormăi singur în barbă Goliath. Pe mine m-au trimis aicea pe post de deschizător de drumuri.

Inginerul Precup îi mai spusese că nu este nevoie decât să dea drumul primului aprinzător de gaze aflat în calea sa, să lase ușița sobei deschisă, să închidă ușile în urma lui și după aceea să fugă cât poate de repede. „Gazele sunt insidioase, spusese inginerul, pătrund pe sub toate ușile, și după zece minute, toată clădirea va fi invadată. Mai lipsea o scânteie și restul venea de la sine.”

Goliath lucra grabnic, dar și cu o mare prudență. Răsuci maneta care elibera gazele, desfăcu bine ușița sobei, pe urmă părăsi repede clădirea, neuitând să închidă bine ușa în urma lui. Se uită la ceas: trecuseră 11 minute. Dincolo de gardul înalt, Athos făcu un semn Țiparului, care desfăcu capătul celălalt al frânghiei. Cu mișcări rapide aruncă cablul peste gard, după câteva încercări reuși și, într-un minut, Goliath se afla pe trotuar, lângă falsul soldat. De pe acoperișul Institutului, Țiparul semnaliză cu lanterna de trei ori spre o stradă laterală, în care aștepta mașina de piață condusă de inginerul Precup. După alte cinci minute, soldatul care fusese cloroformizat fu reîmbrăcat în uniformă lui și depus în mica gheretă, de care i se rezemă și pușca. Erau cele mai primejdioase momente ale acțiunii. Colonelul, care se afla și el în fundul mașinii, își privi ceasul cu cifre fosforescente de la mână. Mai trebuiau să aștepte trei minute; acestea trecură cel mai greu.

— Acum! spuse de la volan inginerul Precup, care cronometra și el momentele acțiunii.

Colonelul se uită în dreapta lui: Goliath fusese recuperat. Sta rezemat de pernele automobilului și fuma tăcut. Scoase o lanternă și semnaliză prin geamul din spate al taxiului spre locul unde se afla

Țiparul. În minutul următor, mașina porni în goană. De pe acoperiș, aflat în gura luminatorului, Țiparul ținti îndelung, cu un pistol de rachete, geamul de la mijloc al parterului. Mai avea un cartuș de rezervă, dacă s-ar fi întâmplat ca acesta să rateze... Dar nu se întâmplă așa. Proiectilul izbi suprafața de sticlă și, în secunda următoare, o explozie teribilă învăluie totul. Calm coborî scările podului, ajunse la ultimul etaj, privi melcul treptelor. Nu era nimeni. Din stradă se auzeau primele reacții la această întâmplare teribilă. Ajunse jos, întredeschise ușa care da spre loja portarului, îl văzu pe acesta alergând buimac în stradă, traversă scurt curtea Institutului de petrol și gaze, în poartă se uită spre clădirea avariata și cuprinsă de flăcări acum, și, ca și cum nu l-ar fi interesat nimic din cele ce se întâmplau, traversă, ajunse în fața locului viran aflat în dreptul arenei Venus și, imediat, portiera primitoare a taxiului în care se aflau și ceilalți îl înghiți. Se auzeau de-acum claxoanele primelor mașini cu pompieri care soseau la locul sinistrului.

Când sună telefonul, prelung, nesfârșit, Mizdrache știe că iar s-a ntâmpnat o dandana. Aprinse veioza de la capul patului și își privi ceasul de la mână: era patru și cinci minute.

— Alo! Cine e?

Auzi în pâlnia telefonului glasul unui anume Crăciunescu de la secția *Urgențe*:

— Domnule Inspector-șef, aș vrea să vă raportez...

— Ce să-mi raportezi, mă? Asta e oră de raportat?...

— Domnule Inspector, vreau să vă raportez că postul de radio de la *Casa pensionarilor* a fost aruncat în aer acum vreo jumătate de oră.

Mizdrache căscă întâi prelung. Era mahmur. Întoarse privirile spre fereastră, aducându-și aminte că nu era singur. Zări spatele plinuț al dansatoarei de la *Pigall's Bar*, feblețea aceea roșcovană de la Brăila, pe care Ciripoi i-o plasase în premieră în seara trecută.

— Ce-i, dragă, ce se-ntâmplă la ora asta? Întrebă femeia scoțând un braț alb de sub plapumă.

— O să aflu eu imediat, îi răspunse cam înfuriat Mizdrache. Și pe urmă se răsti la telefon: Ia zi-i, Crăciunescule, ce dracu s-a ntâmpnat?

De la capătul celălalt al firului, Crăciunescu raporta speriat de moarte:

— Postul *Muntenia II*, pe care l-am montat noi în Calea Plevnei, a fost aruncat în aer.

— Mă, tu ai dormit pe tine și ai visat azi-noapte bazmagonii. Cum o să sară în aer, că era păzit, avea sisteme de alarmă... Ce tot spui tâmpenii!

Fu gata-gata să trântască telefonul în furcă, dar mai întrebă o dată:

— Crăciunescule, mă, tu vorbești serios?

— Domnule Inspector, mașina de serviciu e la poartă. Cred că a sosit de când vă telefonez. Vă rog să mergeți la fața locului.

Tronc! făcu Mizdrache cu telefonul și pe urmă începu să fluiera a pagubă.

— Lilișor dragă, echiparea!

Femeia readormise.

— Hei, Miss Brăila! Se-aude? Echiparea!

— Doar n-o să ai inima aia să mă arunci în stradă la ora asta! Du-te unde ai treabă și lasă-mă să dorm!

Mizdrache se și afla în baie, deschisese robinetul cu apă caldă și se săpunea de zor pe obraz. I se părea insuportabil să plece de-acasă nebărbierit, chiar dacă afară era încă întuneric. Din dormitor se auzi iar vocea femeii:

— Tu n-auzi? Răspunde odată, ce naiba faci acolo?...

— Lilișor, în trei minute trebuie să fii îmbrăcată, mă înțelegi? Nu am voie să las pe nimeni străin în casa mea cât lipsesc. Am dosare secrete, chestii... Înțelege, fetița tatii, că te mai chem eu. Îți dau și un sutar de taxi, așa că dă-i bătaie, eu nu te-aștept.

Bărbatul se grăbea, dar se bărbieri cu prudență, să nu-și taie obrazul. Avea ochii injectați, băuse cam mult, arăta mai bătrân decât vârsta pe care o avea. Tristă meserie își mai alesese. Mai bine se ținea, dracu', de dreptul ăla, de avocatură, ar fi trăit mai liniștit.

— Gata?

Dansatoarea de la *Pigall's Bar* nu-i răspunse. Adormise din nou. Asta-l înfurie de-a binelea. Deschise robinetul cu apă rece, își șterse urmele de săpun, își uscă obrazul cu un prosop proaspăt, umplu un pahar și i-l turnă în cap lui Lili, care sări până în tavan, țipând:

— Astea-s maniere? Așa le tratezi tu pe femeile care-ți vin în vizită?... Presarul tot presar.

— Vezi că-ți arăt eu cum devine chestia asta cu presarul! o amenință Mizdrache.

Femeia începu să se îmbrace. Înjura cu un glas dogit pe toți bărbații din lume, care atâta știu. să-și facă plăcerile și pe urmă să te arunce pe ușă afară când ți-e lumea mai dragă. Inspectorul își căută o cămașă proaspătă în largul șifonier, smuci o cravată din capacul ușii dublate cu oglindă și îmbrăcă rapid un costum de culoarea prunei. Femeia nu terminase cu îmbrăcatul, își mai trăgea un ciorap în grabă.

— Gata?

— Mi-ai scos sufletul, tâmpitul! Unde te-am găsit eu pe tine, nu știu. Că așa-mi trebuie.

Mizdrache îngenunchease lângă pat și o încălța cu pantofii ca un paj, zâmbind dulce și amenințător în același timp. Îi strecură niște bani în poșetă și mai mult o împinse decât o conduse spre micul vestibul, din care ieșiră amândoi în minutul următor. Un lift îi duse până jos, în holul blocului, pustiul la ora aceea. Mizdrache îi strânse ușor mâna și-i spuse profesional:

— Pa, draga mea, te caut eu zilele astea, să nu fi supărată pe mine, că meseria e meserie.

Buikul negru de serviciu îl aștepta în stradă. Deschise portiera grea, se aruncă pe canapeaua din spate și trânti portiera la loc.

— Dă-i bătaie! Știi unde mergem?

— Da! În Calea Plevnei. Mi-a spus domn' Crăciunescu.

*

Incendiul se vedea de departe. Cerul era roșu. Sunau mereu mașinile pompierilor. O mulțime, ivită nu se știe de unde la ora aceea, căska gura ca la teatru și mașina Siguranței își făcu loc cu greutate printre curioși.

Inspectorul-șef fu întâmpinat de Ciripoi, și el cu ochii injectați, sculat tam-nisam din somn.

— Să trăiți, domn' șef, să trăiți!

Mizdrache nu-i răspunse. Erau aproape toți subalternii lui de față. Mizdrache contemplă un minut lung pălălaiele care începeau să fie stinse sub presiunea jeturilor de apă. Porțile metalice ale intrării erau date de-o parte; se vedeau câteva echipe de soldați care spintecau sacii de nisip aduși cu autocamioanele, aruncând conținutul lor, cu lopetile asupra flăcărilor. Mizdrache izbucni pe neașteptate către subalternii săi:

— Domnilor, mâine-poimâine o să fim lăsați în izmene, scuzați-mă, dar asta ne mai lipsește. Comuniștii ăștia or să dea foc *Palatului*, ascultați-mă pe mine. Puteți să-mi spuneți cum o mână de oameni, că nu-s mulți, pot să facă ce-au făcut ăștia în noaptea asta, aici?

Prin rândul subalternilor trecu un frison.

— Ce, ne aflăm în deșertul Sahara?! Adică cum vine chestia asta... Ați aflat ce s-a-ntâmplat? Ați început primele cercetări? (Spunea prostii, pentru că în pălălaia asta cine mai putea să facă cercetări?)

Ciripoi îndrăzni să înainteze un pas.

— Domn' Inspector-șef, singurul indiciu pe care-l avem până acum este această frânghie terminată cu o ancoră la cap. Probabil că au escaladat zidul cu ajutorul ei. Soldatul care păzea pe strada Neptun a fost găsit cloroformizat în ghereta lui. Ceilalți soldați de gardă au declarat că nu au auzit niciun zgomot suspect până la ora exploziei. Au trecut în răstimpul de la miezul nopții până la ora atentatului doar câteva mașini, printre care și un taxi de piață.

— Cam puțin! Cam puțin, Ciripoi; să știi că încep să cred că Dumnezeu s-a-nscris în partidul comunist!

— Domn' șef, dați-mi voie, permiteți!...

— Nu permit nimica, domnule! Să nu-mi spui cum mi-ai mai spus și altă dată: că sunt abili, că au oameni strecurați până și-n guvern. Ce adică, ei sunt deștepți și noi suntem proști? Ei sunt inteligenți și noi suntem cretini?

— Domn' șef...

— M-am săturat, m-am săturat, Ciripoi! O să vedeți pe dracul.

Apăruse locotenentul Burtea, și el trezit pe neașteptate din somn, și el cu o privire rătăcită.

— Să trăiți!

— Bună, făcu Mizdrache, cam absent, cam rece, plictisit de această incapacitate a militarilor de a fi vigilenți.

— E incredibil, domnule Mizdrache.

— Asta spun și eu, dar o explicație trebuie să dăm cuiva. Dumneata, care erai însărcinat cu paza, ce părere ai?

Locotenentul roșise și asta se văzu bine în lumina încă vie a

flăcărilor.

— Domnule locotenent, ai niște indicii, a existat ceva care să-ți dea de bănuț? Înainte de noaptea asta s-a petrecut vreun fapt care m-ar putea pune pe urma bandiților?

Locotenentul Burtea se gândi puțin. De fapt, n-avea niciun indiciu. În cele din urmă spuse:

— N-ar fi exclus ca unele fapte să fie legate de acest atentat. Dar nici mie nu mi s-a părut nimic suspect. De pildă, acum trei-patru zile, o echipă de lucrători de la telefoane a instalat, după cum am aflat printr-un soldat, un fir direct pentru un „grangure” care s-a mutat de curând în împrejurimi.

— Interesant! Și dumneata ai cercetat dacă într-adevăr, prin vecini, s-a mutat „grangurele” de care vorbești?

— Nu intră în atribuțiile mele. Eu sunt militar, mi s-a ncredințat păzirea postului... Mi-am îndeplinit misiunea, dar pentru că am fost curios, am trimis un soldat, ca să-ntrebe ce-i cu telefoniștii ăia. Pot să vă dau semnalmentele lor, pentru că i-am privit de la distanță cu atenție. Era unul lung și clăpăug, îmbrăcat cu salopetă, ca și ceilalți, și purta ochelari. Doi dintre ei s-au suit pe stâlpi și au pus niște fire. Unul dacă avea un metru cincizeci și o mustață blondă. Al treilea părea șeful lor. La drept vorbind, n-am reținut niciun amănunt care să-l caracterizeze; avea o figură ștearsă.

— Vrei să-mi arăți care stâlpi erau aceia?

— Iată-i în fața noastră.

Mizdrache se-ntoarse spre Ciripoi:

— Înțelegei ceva, căposule?

— Nu prea, făcu umilit acesta.

— S-au suit pe stâlpi ca să vadă pe unde pot să treacă zidul mai bine.

Pe urmă se adresă din nou ofițerului:

— Vrei să-mi arăți și ghereta în care a fost găsit soldatul adormit cu cloroform?

Ofițerul îl conduse până-n micuța stradă Neptun.

Mizdrache se uită spre clădirea Institutului de petrol și gaze.

— E o casă particulară? întrebă.

— Nu. Este o anexă a Institutului de petrol și gaze.

— Păzit?

— Da.

— Ce spune portarul?

— Nu știe nimic. Când a auzit explozia, a ieșit repede în stradă. Nu poate să ne dea niciun indiciu.

— Deci, soldații nu știu nimic, paznicul de noapte, nimic. Cum au intrat, domnule, cum au intrat!... Și instalațiile de alarmă?...

— Vom afla după stingerea incendiului; probabil că au fost

dezamorsate.

— Asta înseamnă că avem de-a face cu profesioniști, cu gangsteri curați. L-or fi adus pe Dillinger în persoană! Dar eu nu cred în Dillinger, domnilor... Pe urmă se-ntoarse spre Ciripoi. Eu am plecat, sunt enervat, nu vreau să știu nimic, condu cercetările, îmi faci un raport scris, cum termini, vii la mine. Mi-este rușine, domnilor, că fac parte din această poliție neputincioasă. Vă salut!

Le-ntoarse spatele și se urcă în *Buikul* cel negru.

*

Pe la opt și jumătate în dimineața aceleiași zile, telefonul sună în biroul lui Mizdrache. Inspectorul-șef venise aici direct de la locul incendiului, îl chemase la el pe Crăciunescu și pe o femeie de serviciu, ca să le facă două cafele tari, și stătu de vorbă cu el. Trei ceasuri bune întorseseră pe toate fețele cazul acesta, dar, în afară de constatarea că aveau de-a face ori cu niște nebuni, sau cu unii de un curaj și mai nebun, nu deslușiseră încă nicio pistă. Acum telefonul țârlăia în draci și lui Mizdrache îi era silă să ridice receptorul. Se uita la aparatul de ebonită ca la un animal dezgustător care-i provoca repulsie.

— Alo, făcu în cele din urmă.

La capătul celălalt al firului era von Braun. După ce-și spuse numele, maiorul începu cu un glas pe jumătate ironic:

— Domnule Mizdrache, observ cu consternare că seria noastră de insuccese continuă spectaculos. S-ar crede că ele sunt specialitatea casei. Nu am intenția să vă felicit pentru chestiunea de astă-noapte, pentru că treaba asta o vor face șefii dumneavoastră, dacă n-au și făcut-o până acum. Dar țineam să vă atrag atenția la modul cel mai serios posibil, că și eșecurile au o limită.

Lui Mizdrache îi sărea greu țăndăra și insolența și ironia mușcătoare a neamțului nu rămaseră neplătite.

— Norocul nostru, domnule maior, spuse în replică, a fost că, odată cu postul acesta de radio, nu ne-au luat și pe noi ca ostatici.

Era o aluzie directă la răpirea maiorului, pe care acesta o înregistră printr-o scurtă tăcere.

— Un anumit gen de umor îmi scapă, se auzi în germană de la celălalt capăt al firului, pentru că nu-mi vine să cred că v-ați mai putea permite să faceți glume în situația tristă în care vă aflați.

— Domnule maior, ce tot vorbim degeaba? Nu fac niciun fel de ironie. Ironii să facă ăștia care au o îndrăzneală nemaipomenită. Știu însă despre ce este vorba în realitate. Dumneavoastră doriți să cadă un cap, și anume capul meu.

— De ce să cadă capul dumatăle? se miră von Braun. Noi îi vrem pe vinovați. Cred că nu vă scapă faptul că postul distrus de către comuniști v-a fost livrat de noi. Noi predăm și luăm în primire totul cu

acte. Pentru primire ați semnat dumneavoastră, dar cine o să semneze, să spunem, procesul-verbal de dispariția postului?

— Dacă doriți un act justificativ, vi-l pot oferi eu, dar la ce v-ar folosi? răspunse calm Mizdrache.

— Nu vreau să te-nghesui, însă un termen trebuie să fixăm. Într-o săptămână mi-ar trebui grupul celor vinovați.

— Îmi permiteți, domnule maior?... Ce-ați face în locul meu, în situația în care mă aflu?

— Aș lua măsuri excepționale, aș aresta pe toți bănuții sau suspectii, aș face razii în oraș și aș trece printr-o sită deasă pe toți bărbații valizi, așa încât vinovații să nu-mi scape.

— Ministrul meu, domnul Ionescu-Tismana, nu e de acord cu asemenea măsuri; se alarmează populația, se nascocesc zvonuri... Și așa situația de pe front nu este prea bună. Nu am face decât să dăm apă la moara inamicului.

— Bănuiesc că ați încercat niște infiltrări în rândurile adversarilor.

— Asta mergea cu ani în urmă, acum sunt foarte atenți cu oamenii noștri noi, pe cei vechi i-au depistat. E foarte greu de pătruns în mijlocul lor.

Maiorul părea foarte mirat de cele ce auzea.

— Și atunci?

— Și atunci... Dumnezeu din cer!

— Oricum, o intensificare a cercetărilor se impune. Eu nu pot să ascund șefilor mei la infinit aceste sabotaje. Lumea vorbește, totul se aude, Europa a ajuns o biată mahala. Înainte fiecare își ținea gura, pentru că succesele noastre îi înspăimântau. Dar acum... Îmi este neplăcut și mie, dar trebuie să devenim necruțători.

— Domnule maior, vreți să vă spun ceva? Dar să rămână între noi: nu mai cred în afacerea asta. Puteți să raportați cui vreți și să o spuneți cui doriți: servim amândoi o cauză pierdută.

Se făcu un alt moment lung de tăcere, pe urmă maiorul spuse:

— Apreciez sinceritatea dumată, dar ea nu ajută la nimic. Am, ca și dumneata, din când în când sentimentul zădărniceii. Am fost însă trimis aici de la Varșovia, unde probabil că ai auzit, nu m-am purtat cu mânuși. Din nefericire, România nu e o țară ocupată de Marele Reich, pentru că tare aș avea chef să repet faptele mele de-acolo. Cum să-ți spun, domnule, ele, aceste fapte, poate nu ajutau la nimica. Conștiința nu se poate dărâma cu câțiva morți chiar dacă numărul lor trece de câteva zeci de mii, dar măsurile acelea erau eficiente, făceau parte din mijloacele unul război. Îmi făceam războiul în felul meu. Ucideam, ca să nu fiu ucis. De altfel, niște partizani polonezi m-au atacat pe când mă aflam într-un automobil. Abia am scăpat. Am rămas cu o mână arsă. În ce îi privește pe atentatori, bineînțeles că au fost prinși și că am dat ordin să fie executați. În același timp, trebuie să-ți

spun că aveam, în mod inexplicabil, față de acești indivizi și o admirație care-mi făcea silă. Și, ca să merg cu sinceritatea și mai departe, dumneata ești un individ, care îmi produce, ți-o spun direct, greață. Ce e aia că nu mai crezi în afacerea asta?... Nici eu nu mai cred în afacerea asta, dar un război este un război, crezi sau nu în el, îl slujești sau nu, trebuie să fii cinstit față de angajamentele pe care ți le iei, chit că ele nu-ți convin. Nu pot să primesc bani pentru ceva pe care nu-l fac conștiincios. Chiar moartea trebuie să fie practică cu seriozitate. Sunt plătit ca să omor, să distrug un adversar. Atâta vreme cât mai rezist, cât scap de loviturile adversarilor mei, trebuie să lupt fără cruțare. Cu o inimă din astea ca a dumitale, plină de îndoieli, nu se poate câștiga nimic, nici măcar o bătălie, darmite un război.

— Vă mulțumesc foarte mult pentru predica dumneavoastră, domnule maior, m-ați făcut să visez. De fapt aș vrea, la rândul meu, să vă pun o întrebare: ce credeți, domnule von Braun, că ați câștigat până acum?

De la capătul celălalt al firului se auzi un hohot scurt de râs:

— Popoarele pot fi judecate pentru faptele lor în două feluri. Prin ceea ce aduc nou în conștiință și prin sentimentul triumfului asupra răului. Germanii...

— Toți germanii?...

— Dacă vrei, aproape toți germanii cred în misiunea lor istorică de a vindeca lumea de comunism, de a o scăpa de evrei și de francmasoni. Pentru asta trebuie făcut tot!

Fu rândul lui Mizdrache să izbucnească în râs:

— Cu metodele dumneavoastră mi se pare cu totul improbabil să reușiți. Aparțin unui aparat represiv, nu mai puțin odios ca al dumneavoastră. Și, când spun asta, mă gândesc la Gestapo, odios pentru inamic, evident, dar asta nu mă împiedică să fiu lucid, din când în când. Mijloacele cele mai violente sunt justificate numai în caz de reușită. Ori eu nu mai am sentimentul reușitei. Vorbeați adineauri de admirația pe care v-o inspirau cei ce-au atentat la viața dumneavoastră... Credeți că, mie, lovitura ăstora care ne-au distrus postul oferit de dumneavoastră nu-mi inspiră admirație? Dar vă-ntreb: sunt ei mai tari doar pentru că noi suntem mai puțin pregătiți? Nu! E cu totul altceva... Sunt mai tari, pentru că noi suntem, nu numai în problemele noastre, cu mult mai slabi decât ei, dar suntem lipsiți și de credința în adevărul luptei noastre. Asta explică totul.

— Pe front, oameni ca dumneata ar fi puși la zid.

— De acord. Aș fi făcut la fel, dar asta nu mă poate face să renunț la îndoiala mea care durează cam de mult. Am onoarea, domnule maior.

— Am onoarea, domnule Mizdrache.

Inspectorul-șef trânti receptorul în furcă și privi drept în ochii lui

Crăciunescu, care din gălbejit ce era, făcuse o mutră și mai gălbejită, ascultând vorbele șefului său.

— Mama lor! După ce ne-au băgat în rahatul ăsta, după ce mănâncă bătaie pe front, ca la fasole, ne mai dau și lecții. Ptiu!

Se auzi din nou telefonul.

— ăsta e ministrul!

— Alo! zise Mizdrache cu o voce de om suferind.

Era într-adevăr Ionescu-Tismana la capătul celălalt al firului.

— Da! Vin! În cinci minute sunt la dumneavoastră, domnule ministru. Cum să nu... Mă grăbesc! Sosesc îndată.

Puse telefonul în furcă, își luă pălăria din cui și coborî în grabă scările. „Am o zi astăzi... Am luat-o devreme! Îmi merge bine al dracului!...”

Buikul era jos în fața intrării.

— Mână, că m-așteaptă ministrul și știi tu ce bine e când te cheamă ministrul la ora asta la el acasă.

Era o zi însorită de primăvară, trotuarele înțesate de oameni, femeile ieșiseră în rochii subțiri, aveau coapse prelungi, părul strălucitor, mergeau ca niște gheparzi, aruncând priviri lacome spre vitrinele în care mai erau etalate mărfurile italienești. „Toată lumea se plimbă, toată lumea petrece, numai eu mă las freat de toți neghiobii, pentru că n-am știut să-mi aleg o meserie mai cinstită. Așa-mi trebuie!”

Casa lui Ionescu-Tismana se afla undeva pe alea Alexandru; Mizdrache văzu de departe înaltul acoperiș acoperit cu ardezie neagră, donjonul din cărămidă roșie și bătrânii copaci ai parcului care o înconjurau. Mașina Inspectorului-șef trecu printre cele două porți de fier pe care un portar le deschise; străbătu o alee de pietriș fin, alb, și opri sub un peron de sticlă. Mizdrache coborî din mașină. Era așteptat. O subretă îi deschise ușa și el urcă, fără entuziasm, treptele de marmură acoperite cu un covor roșu. Coloane de culoarea mierei, stucaturi aurite, un tavan pictat, candelabre de Murano, fotolii de piele bătute în ținte de alamă, un covor imens Buhara în care pașii se-nfundau, o masă grea, spaniolă, acoperită cu un macat de culoarea vișinei putrede, console, o sobă de faianță albă, pântecoasă, niște uși acoperite de oglinzi, deschise și ele, o altă încăpere în care, din pricina geamurilor înguste, plutea o lumină sumbră. Cineva aprinsese câteva becuri de forma unor lumânări și oglinzile de Veneția înalte de doi metri, dacă nu mai mult, roșcate, reflectau lumina palidă. Se auzea de undeva un aparat de radio bâzâind încet: un spicher citea comunicatul Comandamentului de Căpetenie. Aceleași minciuni gogonate, trecute prin biroul lui Ică Antonescu... Mizdrache urmări absent mersul subreței care-l conducea spre o ușă și ea întredeschisă, dincolo de care se auzea glasul lent al ministrului. Bătu la ușă, deși fusese anunțat,

auzi clancul telefonului lăsat în furcă, și din nou vocea superiorului său:

— Intră, Mizdrache, intră!

Biroul ministrului dădea spre grădina vastă din jurul casei. Perdelele franțuzești, numai franjuri ondulate, lăsau să se strecoare în încăpere lumina aurie de-afară. O bibliotecă alcătuită numai din cărți juridice (Mizdrache mai fusese de vreo câteva ori în această casă), un birou de mahon cu picioarele ușor curbate și borduri metalice, încărcat cu acte, dosare, notițe, călimări de argint în care se aflau pene albe terminate cu penițe și ele de argint, tampoane de marmură cu sugativa proaspătă, totul simulând o activitate neîntreruptă a locatarului, care îi întindea acum mâna lui păroasă, spunându-i un „bun-venit” cam acru, cam distant, pe care Mizdrache, cu urechea lui muzicală, îl catalogă ca atare.

Ministrul era îmbrăcat într-un halat de mătase neagră, cu un guler maro, rotund. Își pusese de-acum cravata. Nu-i rămânea decât să îmbrace haina, lepădând costumul de casă în care rămăsese; avea un obraz puhav și ochii inteligenți îl cercetau cu o mare atenție. Chelise parțial, avea, în contrast cu calviția capului, niște sprâncene stufoase, negre, care-i accentuau privirea. Își lipea urechile de pielița cefei cu o soluție de import ca să nu i se vadă urechile mari, ca de iepure, cu pavilionul lor ciudat. (Asta observase Mizdrache, cu ochiul lui de polițist, încă de mult.) Trăgea dintr-un trabuc, părea plictisit de moarte, avea o figură îngreșoasă. Mizdrache îl știa bine.

— Ia loc, dragul meu, așază-te. Ești bun să-mi spui și mie ce s-a întâmplat azi-noapte la postul ăla de radio?

Așa începeau toate discuțiile grele, cu ministrul său. Domnul Ionescu-Tismana n-ar fi ridicat nicio clipă glasul în fața subalternilor săi. Avea un dispreț nedisimulat față de tot ce considera el mitocănime, prin asta înțelegând pe oricine s-ar fi tras dintr-o familie obișnuită, fără nume, indiferent de pregătirea profesională. Fiu de mare moșier, se angrenase mai mult din întâmplare în politică. Nu avea niciun talent în domeniul acesta, nu avea veleități, credea numai că a fi ministeriabil i se cuvine. Își exercita funcția cu o neplăcere evidentă; era absent aproape de la toate evenimentele care se întâmplau în jurul lui. Mareșalul îl preferase tocmai pentru că era moderat și nu prezenta pericolul de a-i deveni vreodată rival. Ar fi putut foarte bine să pună un militar în acest post, dar tocmai firea lui distrată, maniera de a se purta subțire cu interlocutorii îl impusese. Ca fost ministru de justiție într-un guvern înainte de război, Ionescu-Tismana oferea o aparență de obiectivitate și o garanție a respectării legilor.

— Cum să vă spun, domnule ministru, în ce privește serviciile noastre, ele au făcut tot ce era posibil. Am cerut concursul armatei.

Fosta *Casă a pensionarilor* era păzită zi și noapte. Atentatorii au folosit împrejurarea că santinelele erau totuși puține și au atacat postul dintr-o casă învecinată, după cum bănuiesc eu la prima vedere, aruncând clădirea în aer.

— După primele rapoarte pe care le-am primit, reiese că a fost vorba și de un incendiu. Cum e cu chestia asta?

— Veți primi un raport detaliat cel mai târziu după-amiază.

Ionescu-Tismana își apăsă distrat cu două degete rădăcina nasului, ca și cum ar fi vrut să se concentreze. Ochii îi lăcrimau.

— Vrei să-mi spui ceva?

— Da, cu plăcere.

— Cum explici curajul, fanatismul acestor oameni?... Aruncarea în aer a acestui post a comportat riscuri foarte mari. Spune-mi, sunt nebuni?... Li se plătește bine?... Cum se întâmplă toate astea? Nu înțeleg nimic.

— Nu e vorba nici de fanatism, nici de bani. Pur și simplu, trăiesc atât de prost, încât nu au două alternative. În fața lor este numai perspectiva unei morți lente din pricina mizeriei, sau a uneia violente din pricina unui glonț. Unde mai pui că această ultimă perspectivă face din ei, automat, niște eroi.

Ministrul privi gânditor peluza de iarbă de-afară, încărcată încă de rouă.

— Interesant, interesant. Vorbeam aseară cu Eveline (Eveline era nevasta lui). Tocmai despre chestiile astea. Vezi, noi am trăit într-o lume pașnică, patriarhală am putea să-i spunem. Părinții mei aveau moșii, servitori, cred că un bunic al meu ținea, pe lângă Pitești, chiar niște robi țigani. Sigur că relațiile dintre noi erau destul de distante. Tatăl meu nu-mi permitea familiarități cu slugile, deși le tratam politicos, fără violențe. Sigur că mai și dădeam afară pe câte unul. Ba am băgat pe câțiva și la pușcărie... Dacă furau... Nu ți se pare că era ceva legitim? Eu cel puțin credeam că lucrurile vor dura în acest mod foarte multă vreme. Noi, cei câțiva din familiile tradiționale românești, am fost pregătiți pentru munca de conducere a țării, am făcut studii. Eu am stat foarte mult la Paris. Să nu crezi că Parisul este numai un oraș al plăcerii. Există acolo institute formidabile de învățământ. Ca și-n Germania. Noi credeam serios că avem o misiune istorică și ne-am și îndeplinit-o atunci când am fost însărcinați să conducem treburile publice. Dar iată, au venit mai întâi legionarii, care au intrat în conflict cu Carol. A, ăsta a fost un rege descreierat. Descreierat și excroc. Să mă ierți...

— Nu-mi permit să fac nicio apreciere.

— Ba te rog. Poți să faci orice apreciere. Individul a plecat din țară. A fugit în mod lamentabil cu cocota lui, vânat de adversarii săi, cu pușca, ca o vulpe râioasă. Un excroc: ăsta e cuvântul! El, într-un fel,

este cel mai vinovat că noi am intrat în cârdășia asta cu nemții.

— Nu înțeleg, domnule ministru.

— Ba o să-nțelegi foarte bine. Cunoști afacerea cazematelor... O bătaie de joc, un simulacru. A furat mai bine de un miliard numai din afacerea asta. Ești de-o vârstă cu mine aproape. Cunoști ce scriau ziarele timpului: *Inexpugnabilul zid Carol al doilea! Linia Maginot a României!* Rahat! Să mă ierți că folosesc cuvântul acesta vulgar. Totul nu e decât o minciună. La Viena a trimis doi căcăcioși de miniștri și, după asta, a ieșit din scenă ca un cabotin. Dacă am fi fost bine înarmați, nu ne-am fi amestecat în conflagrația care a urmat. Am fi rămas o mică Elveție în tot cazanul ăsta de interese îngrozitoare. Această politică imprudentă, aventuristă, a făcut ca pe scena istoriei să apară muncitorii. Ține minte de la mine, eu nu doresc asta, dar dacă războiul se va termina prost, o să vedem un muncitor în casa asta în care stau și în guvern, în locul meu, pe cine știe cine. Ceea ce fac azi, sau ieri, ceea ce au făcut azi-noapte nu constituie decât o legitimare a dreptului lor de a veni la putere. Și eu ca jurist o înțeleg foarte bine.

Se ridicase în picioare și se plimba în jurul biroului, aruncând câte o scurtă privire spre peluza de iarbă care strălucea în soare. De undeva, dintr-o cameră îndepărtată a casei, se auzea vag un pian. În copaci păsările făceau o gălăgie asurzitoare.

— Și știi, Mizdrache, de ce îmi pare rău cel mai mult?... Îmi pare rău că va dispărea tradiția. Sub imensul tăvălug care se-ndreaptă spre noi este posibil ca oameni ca noi să dispară. Asta nu e o mare pierdere, ți-o spun deschis, dar se vor ivi altfel de relații între indivizi, va dispărea tocmai diferența dintre cei ce s-au pregătit să conducă și cei care se lasă conduși, cu voia sau fără voia lor. Nu sunt un ahtiat de putere, dar am admis să fac parte din guvernul Mareșalului, tocmai pentru că în mod secret am detestat democrația, egalitatea asta strivitoare. Ce am eu comun, să zicem, cu servitorii mei? Ei, până acum cel puțin, au simțit și au respectat această distanță, dar indivizi ca aceia care au aruncat în aer postul de radio azi-noapte, au să le bage în cap că lucrurile nu stau tocmai așa. Ei le vor deschide apetitul pentru putere. Ah! Să te ferească Dumnezeu când puterea este dată oricui. Puterea este un instrument, Mizdrache, foarte delicat, nu știu dacă îți dai seama. Un instrument care poate să distrugă foarte ușor, orice: instituții sau indivizi. Ea poate să facă foarte mult bine sau foarte mult rău, mă înțelegi?

Se oprise în fața lui și-l privea pe sub sprâncenele acelea groase și foarte negre și Mizdrache nu găsi ce să-i răspundă.

— Nu știu ce am astăzi cu atâtea spovedanii. Mizdrache, la drept vorbind, oamenii noștri nu se vor opri aici. Cu cât frontul se apropie mai mult de noi, ei vor deveni mai îndrăzneți, ne vor da mai multă bătaie de cap. Cum înțelegi să preîntâmpini aceste lucruri?

Mizdrache se ridică și el în picioare și se apropie de locul unde se afla ministrul. Ar fi fumât, dar nu-și permitea niciodată să o facă în prezența celor mai mari decât el.

— Sincer vorbind, măsurile drastice nu duc la nimic bun. O împăcare cu ei nu este posibilă și nu știu dacă vreodată vom putea invoca, în apărarea noastră, faptul că nu ne-am făcut decât datoria. Acum mai puțin de-un ceas am avut o discuție foarte neplăcută cu maiorul von Braun.

— Cel de la Gestapo, nu-i așa? Îl întâlnesc pe la recepții. E un tip „șic”. Are o biografie teribilă: execuții, incendierea unui ghetou, dacă nu cumva s-o lăuda. Oricum, o cruce de fier are.

— Îmi reproșa foarte violent sabotajul de azi-noapte. A spus la un moment dat chiar că îi pare rău că nu se află într-o țară ocupată, ca să ne-nvețe cum se procedează în asemenea cazuri. V-ați gândit cum ar fi dacă România ar fi ocupată peste noapte de trupele germane?

— A, m-am gândit de mult, dragul meu, dar lucrul nu se va ntâmpla. Hitler are o mare încredere în Mareșal, din moment ce l-a preferat legionarilor. Asta este o chestie! *Tout a fait curieuse*, dar o chestie... Și ce mai spunea neamțul tău?...

— Îmi cerea un termen, îmi cerea capetele sabotorilor. Se comportă ca niște stăpâni, abia dacă respectă o terminologie cât de cât politicoasă. Mi-a spus lucruri îngrozitoare, a trebuit să le ascult. Nici eu nu l-am cruțat, evident.

— Interesant, interesant, zise Ionescu-Tismana, scuturând trabucul într-un bol de argint de pe birou. Se-ntoarse iar la fereastră. Făcuse puțină burtă, observă Mizdrache privindu-i pantalonii reiați („Așteaptă o vizită simandicoasă”, gândi), care, ca și halatul, nu reușeau să-i ascundă proeminența stomacului. Încălțase o pereche de pantofi negri foarte lucioși, de lac, cămașa albă, bine scrobită și cravata argintie îi dădeau un aer bun. Mirosea plăcut a lavandă și a tutun fin. Față de el, Mizdrache nutrea un sentiment amestecat de ușoară invidie și admirație; nu lipsea nicio ironie bine ascunsă când îl privea pe ministrul său, pentru că bărbatul acesta scund foarte energic, altfel, întrunea și calități și defecte în aceeași măsură, cum de fapt îl lega și o secretă amicitie: un respect fără familiaritate din partea lui Mizdrache, o îngăduință superioară din partea ministrului care-l trata cu o atenție distantă. Totdeauna discuțiile lor se terminau cu abordarea unor subiecte mai delicate, cum ar fi recomandarea vreunei doamne sau domnișoare care ar fi simțit nevoia de a se întreține într-un loc discret cu ministrul său pentru a fi ajutată în chestiuni personale, lucruri asupra cărora trebuia să domnească, mai ales din partea lui Mizdrache, o discreție desăvârșită.

— Mizdrache, reluă ministrul, nu mi-ai răspuns la întrebarea pusă mai înainte. Cum înțelegi să procedăm în viitor?

— Cu prudență, domnule ministru, cu prudență. În aparență cu o violență bine trucasă și în realitate cu o îngăduință care nu strică niciodată, pentru că ziua de mâine, Dumnezeu știe ce poate să aducă.

Ionescu-Tismana îl privi atent, cu ochii săi scormonitori.

— Vezi, te cunosc de câțiva ani, am lucrat împreună și nu mi-am dat seama ce fel de om ești. Dar acum nu știu cum să te cataloghez. Cred că ești foarte șiret.

— Îmi convine, domnule ministru. Folosiți-vă de șiretenia mea și n-o să regretați niciodată. Când simțiți nevoia să mă muștruluiți, cum credeam că va fi astăzi, faceți-o fără reținere. Nu există o plăcere mai mare decât aceea de a-ți instrui subalternii. Dacă ați ști ce le fac alor mei... Din „tâmpiți” nu-i mai scot... Ba îi și bat uneori.

Ionescu-Tismana izbucni într-un râs franc.

— Dar, dragul meu, n-o să-mi pretinzi să-ți dau palme!

— A, nici nu m-am gândit la asta! Am spus că uneori câte o răbufnire face bine la nervi, domnule ministru. Vă rog să mă credeți. Nimic nu drenează mai bine ficatul decât o isterie bună.

Ministrul râse din nou.

— Ești plin de haz. Asta te-a salvat. Eram furios pe dumneata încă de azi-dimineață. Mareșalul m-a sculat devreme strigând la mine, și, peste o jumătate de oră, trebuie să fiu la el în cabinet. Îți dai seama ce plăcere...

— Îmi permiteți să vă dau un sfat, zise Mizdrache. În asemenea situații trebuie să primiți focul din față, pieptiș. Numai cu o singură observație: profitați de un minut când cel care vă admonestează a obosit, spuneți-i în scurte cuvinte că are perfectă dreptate în ceea ce vă privește, și plasați-i o anecdotă scurtă și bună, și atunci totul se va transforma într-un triumf. Vreți să vă spun ceva?... Toată lumea știe că după o catastrofă nu se mai poate face nimic. Toată furia asta cu gesturi teatrale, cu cuvinte mari, face parte dintr-un repertoriu pe care omul îl învață instinctiv, de la alții. Ne comportăm stereotip, în situații date. Ceea ce mi se pare remarcabil la dumneavoastră (Mizdrache era un excelent psiholog și făcea exact ceea ce povestea în clipa aceea) mi se pare faptul că foarte rar ați ridicat tonul la mine când ați fost mâniat. Asta vă deosebește de alți oameni la fel de puternici cum sunteți dumneavoastră, dar mitocani, pentru că trebuie să știți, avem și în guvern mitocani, cât or fi ei de miniștri.

Ionescu-Tismana îl bătu ușor cu palma pe umăr.

— Mizdrache, ești un colaborator de neprețuit. (Își privi ceasul de la mână.) Nu mai am pentru tine decât un minut. Știi că Mareșalul e punctual. Vreau să te-ntreb, ca-ntre bărbați, ce poți să-mi mai spui în problema aceea cu doamna de la hotel *Bratu*? Moșiereasa neconsolată din cauza bărbatului care a fost depus la Văcărești pentru...

— Am cercetat, domnule ministru. Să știți că este o doamnă bine,

exact ceea ce trebuie pentru un om ca dumneavoastră, o femeie echilibrată și mai ales care are nevoie de un sprijin consistent, care se află într-o situație delicată, așa încât nu depinde decât de timpul dumneavoastră liber...

— Îți dau un telefon. În două-trei zile, se face... La revedere, scuză-mă.

Își strânsesă mâinile și Mizdrache părăsi locuința ministrului sigur pe el, ca totdeauna, aproape încântat, deși, gândindu-se bine acum, sosise aici cu o îngrijorare destul de mare.

*

Țiparul părea ușor amețit de soarele dulce care îi încălzea tâmile. Ședea pe malul lacului Tei. Era după-amiază, pe la patru, în jur se iscase o iarbă săracă acoperind pământul plin de gunoie și de resturi menajere, pe care autocamioanele serviciului de salubritate le descărcau pe un mal, aflat mai sus. Mirosea a hârtie arsă, a câlți îmbibați de păcură, bătea un vânticel dulce care îi răsfira părul. Țiparul se prefăcea că privește atent undița aruncată în undele apei puturoase. Gunoierii de la rampa de sus îi brăviseră pe el și pe Goliath, când îi văzuseră cu treștiile pe umăr, în felul lor:

— Dați fuga, nenică, la baltă, că au ieșit broaștele râioase și o să prindeți o duzină, dacă nu mai multe.

Puștiul care își tunsese rapid mustața, după acțiunea echipei de telefoniști, la sfatul lui Athos, nu se lăsase cu una cu două:

— Și dacă vă dăm cu vreun crap în cap la-ntoarcere?

— Ba lui mă-ta să-i dai în cap cu crapul! se făcuseră spre ei gunoierii, gata-gata să-i ia la bătaie.

Țiparul, mai înțelept decât arțăgosul de lângă el, le puse gunoierilor:

— Lăsați-l, măi, oameni buni, că e mic și-al dracului! Nu l-a bătut mă-sa când a trebuit.

Și cu asta își văzuseră de treabă. Acum pescuiau amândoi, chipurile, dar de fapt se-ntâlniseră la capătul tramvaiului 9, ca să stabilească cum să pună în funcțiune cât mai repede pe „Președinte”. Țiparul muștruluia pe tovarășul lui de pescuit:

— Ascultă, mă tabachere! Când te mai întâlnești cu mine, să nu te mai iei de cei din jur, că o să ajungem, Doamne-fereste, pe la poliție. Ori vrei să-ți bage ăștia vreun cuțit în burtă, să terminăm cu toate cheștiile noastre?

— Păi nu i-ai auzit?

— În astfel de împrejurări, taci și-nghiți! S-a-nțeles?

— Înțeles!

— A venit ieri la mine Colonelul cu *Fordul* lui, să-i schimb uleiul și mi-a zis că „Președintele” se află în strada Povernei 24. Este uns,

dichisit, pus la punct. Numai să-i dăm drumul.

— Și când ar fi data reintrării în pâine?

— Poimâine la ora obișnuită.

— Locul?

— Cinematograful *Marna*. Sâmbătă, la Foișorul de Foc, duminică, la Observator, și pe urmă, în funcție de împrejurări. Tehnicul grupului pregătește și câteva mașini pentru emisiuni mobile.

— Cum adică „mobile”?

— Uite-așa... ne plimbăm. Ori n-ai auzit de sistemul ăsta?

— O să fie o distracție... mamă-mamă! De altfel, dacă mă gândesc bine, la cinematograful n-o să mai facem noi purici mulți. Patronul, de la o vreme, își tot bagă nasul peste mine. Nu știu ce i-o fi cășunat. Cred că-i place de Unchiul George!...

— Asta ne-ar mai lipsi!

— Ceilalți au fost înștiințați?

— Da. Întâlnirile au loc după ceremonialul obișnuit. Mai e ceva neclar?

— Nu mai e nimic neclar. Dumnezeu cu mila!

— Atunci hai să strângem sculele astea și s-o-ntindem. Partida de pescuit a luat sfârșit.

Ocoliră amândoi rampa de gunoaie ca să nu se mai întâlnească cu gunoierii. Ajunși la capătul liniei de tramvai numărul 9, Țiparul o luă pe jos spre atelierul de reparat mașini al domnului Sontag, care se uita de la o vreme chiorăș la el fiindcă lipsea cam des, iar Goliath se urcă în clasa a doua a unui tramvai rablagit, ajunse până-n șoseaua Ștefan cel Mare și de-acolo se-ndreptă spre cinematograful *Marna*, unde-l lăsase pe ajutorul lui lângă aparatul de proiectat, pentru că trebuie spus, avea de-acum și-un ajutor, care-i ținea locul în asemenea împrejurări.

Se-ncălzise bine, orașul era plin de praf, pe lângă el trecură două fete îmbrăcate în rochițe de poplin ieftin, călcând foarte mândre în pantofii lor cu tălpi groase de plută. Goliath le făcu un semn amical cu mâna, ele răspunseră zâmbind.

„Uite asta o să mă omoare pe mine: sexul feminin!” gândi operatorul și grăbi pașii spre cinematograful *Marna*.

*

În această săptămână care nu anunța un program prea încărcat pentru maiorul von Braun, acesta primi la biroul său o vizită neașteptată. Gerda, secretara lui, îl anunță că a sosit de la Berlin colegul Müller, din Gestapo.

— Lasă-l să intre, spuse ușor neliniștit von Braun. Ușa se deschise imediat și în prag își făcu apariția Müller.

— Otto!

— Fritz!

Cei doi se-mbrățișară. Gerda îi lăsase singuri. Maiorul scoase o sticlă de coniac din birou, turnă în două pahare:

— Prozit!

— Prozit!

— Frumos la tine aici. E liniște. Multă liniște, spuse Müller. Deși era mai tânăr ca Braun, avea părul încăruntit pe la tâmpile și o privire de om traumatizat, ușor sălbătăcită.

— Vii de pe front? Întrebă maiorul.

— Nu, din Franța!

Braun știa că asemenea vizite nu erau deloc întâmplătoare, așa că luă taurul de coarne:

— Bănuiesc că n-ai venit numai ca să mă vezi. Să trecem direct la subiect.

Müller sorbi paharul de coniac și întrebă:

— Ești singur?

— Absolut singur.

— Vreau să-ți spun ceva cu totul confidențial!

— Dă-i drumul. E un lucru neplăcut după aerul pe care îl ai.

— Cât se poate de neplăcut.

— Așadar? făcu Braun cu sânge rece.

Müller scoase dintr-un portfeuille câteva fotocopii.

— Cunoști scrisul acesta?

După o scurtă cercetare, maiorul spuse:

— Da. E al Gerdei, secretara mea.

— Perfect!

— Ce găsești perfect în treaba asta?

— Mai toarnă-mi puțin coniac.

Braun îi turnă.

— Găsesc perfect că ai recunoscut pe cel ce te reclamă acolo unde ar trebui să ai o situație cât se poate de bună.

— Dragă Müller, că secretarele fac rapoarte nu mă miră. Este o operație de rutină. Nu vreau să citesc ce scrie aici. Probabil că mici calomnii care le fac mai interesante.

Celălalt îl potoli cu un gest scurt:

— Ușor, ușor... Șansa a fost ca nimeni să nu știe că suntem prieteni și ca eu să fiu trimis aici în anchetă.

— Chestiunea nu mă deranjează. Nu mă simt cu nimic vinovat...

— Dar nu trebuie să fii vinovat.

— Pe scurt, despre ce este vorba?

Braun părea destul de enervat.

— Incapacitate profesională, depuneri de bani pe un nume străin la băncile din Elveția printr-un interpus.

Braun începu să se plimbe în jurul biroului său.

— Da. La prima vedere pare destul de grav. Totul este să nu fie și adevărat.

Bătu în cristalul biroului cu mâna învelită în mănușa de piele.

— Mă cunoști. Că sunt incapabil profesional asta e greu de crezut... Că depun bani pe un nume străin prin interpuși la băncile din Elveția este o simplă calomnie. Dar eu aș mai putea să te informez despre alte lucruri pe care chiar scumpa mea secretară le face, fără prea multă jenă.

— Povestește-mi. Sunt foarte curios.

— Cunoști că o înaltă personalitate a statului nostru are o mare pasiune pentru pictură. A strâns ce-a putut de prin Franța, Belgia; are și aici o mică reprezentanță prin doamna Hoffmann. Ea achiziționează, cu bani, ce-i drept, lucrurile cele mai interesante și le expediază în Germania sub numele unei amice, bineînțelese, la adresa unui prieten al acelei înalte personalități. Totul merge șnur. Eu n-am vrut să mă amestec, dată fiind înalta personalitate. Dar dacă tu vrei să scrii asta în raportul tău, n-ai decât. Eu nu te sfătuiesc. Când ai să pronunți numele înaltei personalități în fața șefului tău, o să vezi ce-o să ți se-ntâmple.

— Am înțeles.

— Iar chestiunea cu banii... Asta, dragul meu, e un lucru cu mult mai complicat. Oricum, are aceeași sursă.

Müller sorbi al doilea pahar de coniac și privirea lui rătăcită, de om care trecuse prin multe, se-ntuneacă.

— Ceea ce-mi sugerezi tu este imposibil să fie adevărat. Mi se pare inimaginabil.

— Vrei dovezi? Să nu crezi că sunt atât de idiot, încât să iau asupra mea atâtea păcate câte nu le-ar putea duce în spate niciunul mai mare decât mine.

— Chestiunea mi se pare foarte încurcată. Nu văd nicio soluție. Dacă-mi dai un sfat, îl ascult cu plăcere.

Braun bău și el cu înghițituri mici coniacul, deși, de obicei, nu bea, mai ales cu oameni de teapa lui Müller.

— Am o idee.

*

În apartamentul Gerdei Hoffmann din strada Londra, în dimineața următoare nimic nu anunța că ziua care abia începuse avea să fie destul de furtunoasă. Întâi o apucaseră istericalele pe Claudia. Cu o seară înainte, Gerda o reținuse la ea și nu s-ar putea spune că dormiseră prea mult. Afară cerul era lăsat peste oraș, atmosfera părea încărcată de electricitate. Băuseră câte un pahar de oranjadă, câte o cafea și acum doamna Hoffmann își pregătea aparatele ei de fotografiat, pentru a-și poza micuța prietenă. Claudia cu nudul ei

perfect se odihnea pe o canapea, între mai multe perne, întinsă pe o uriașă mișă albă, achiziționată cu două săptămâni în urmă de nemțoaică de la un țaran. La drept vorbind, doamnei Hoffmann nici nu-i ardea chiar așa de mult de lucru. Era cam devreme, la unsprezece trebuia să se-ntâlnească cu Braun la birou, ar mai fi dormit un pic, dar electricitatea din aer o făcea nervoasă. Potrivea lentilele și lumina reflectoarelor proiectată pe trupul roz, ușor plinuț al Claudiei, n-o mulțumea.

— Apleacă-te puțin în față ca să ți se vadă deschizătura sânilor.

Claudia avea reacții întârziate, căska plictisită, părea o pisică de Agora, tolănită pe mișă aceea luxuriantă. Păru-i cădea peste fața de păpușă, ușor turmentată de alcoolul băut în timpul nopții. Avea buzele vinete, mușcate, și pe carnea foarte fragedă a trupului urmele abia vizibile ale unor dinți. De fapt, Gerda era iritată tocmai de aceste urme care nu-i aparțineau.

— Cu cine te-ai culcat, târfă? Ți-am mai spus că nu suport și că o să sfârșești într-un bordel, îi spusese pe neașteptate Gerda.

Cu privirea ei de tâmpițică perfectă, Claudia se minunase singură:

— Ce spui, tu, acolo?

— Spun că nu mai termini cu jagoșii ăștia ai tăi de la poliție, cu comisarii ăștia ai tăi, care te-au trimis aici ca să mă spionezi.

— Ce-ți veni? se miră încă o dată micuța stea a trupei Lică Rădulescu. Mereu îmi faci scene de gelozie. Ba că mă culc cu patronul meu, ba cu comisarii ăia... M-am săturat!

Și atunci Claudia făcu cel mai neașteptat lucru pentru Gerda: se ridică drept în picioare și sparse un pahar, izbindu-l de parchet.

— Ai înțeles? M-am săturat! De nu știu cât timp mă duci cu vorba că am să ajung, la Berlin, vedetă de cinema, c-o fi, c-o păți!... Numai minciuni. Mă chemi la tine, faci nebunii cu mine, mă pozezi și atât... Eu te las, așa să știi. Cât privește chestia că mă trimite poliția ca să te spionez, nu poliția m-a trimis aici, ci tu m-ai chemat, pur și simplu. Dacă vrei să nu mai intru în casa ta, nu mai intru.

Gerda o privea cu o uimire fără margini. Își puse ochelarii, o fixă atent ca pe un gândac pe care l-ai pune sub microscop și-i dădu o palmă. Claudia căzu pe sofa pe care stătuse până atunci și începu să scâncească.

— De ce mă bați, de ce mă bați? Ce ți-am făcut? Eu sunt bună cu tine și tu mă bați?

Unei asemenea scene, doamna Hoffmann nu-i rezista niciodată. Îi aduse imediat niște bomboane de ciocolată, i le vârî aproape cu sila în gură ca la copii, îi turnă un pahar cu lichior de ouă și o sili să bea.

— Te rog să fii foarte cuminte și să nu mă mai superi, că eu mă lupt să-ți fac carieră și tu nu m-ajuuți deloc. Uite revistele astea... Nu ești tu aici fotografiată? Cine? Eu?... Azi o fotografie, mâine alta, vine

o zi când la revista *Signal* sosesc o mie de scrisori de pe front de la soldații care te visează și noaptea, care vor să te facă stea de cinema și atunci cineva dă un telefon la ministrul propagandei și domnul Goebbels mă caută pe mine și mă cheamă la Berlin cu tine, și peste șase luni cine o să fie văzută pe toate ecranele din Europa?

— Eu!... scânci Claudia și o sărută pe obraz. Și să nu-mi mai spui de urmele alea pe care le am pe trup, că, zău, dacă te mint, joc atât de pasionat în trupa domnului Lică Rădulescu, că mă lovesc mereu de decor. Mă mai ciupește și el, e drept, când nu-l vede nevasta, dar îți jur că-ți sunt credincioasă numai ție, că m-ai pervertit, nebunatic, cum scrie în romanul *Cancerul blond*, că și eu sunt blondă, nu-i așa? Ce spui?... Nu-ți place cum m-a oxigenat Fița Vrânceanu de la salon? Nu semăn, tu, cu Anny Ondra?

Se ridicase de pe sofa și se-nvârtea în jurul ei, goală-pușcă, cum o făcuse maică-sa.

— Vezi că o să te tai în cioburile alea. Că ai obiceiuri mahalagești: spargi pahare! Te crezi în cârciumi periferice, nu în salonul unei doamne.

Claudia se strânse la pieptul ei și cu asta se împăcară.

— Eu mă duc dincolo să pregătesc două cafele, zise Gerda. Tu uită-te la fotografiile alea și vezi care-ți convine mai mult, că azi trimit corespondența la Berlin. Mai papă niște bomboane până vin.

Atunci se întâmplă unul din acele lucruri absurde și neașteptate pe care totdeauna viața ni le aruncă în cale ca să ne-o schimbe definitiv. Plictisită, Claudia ocoli cioburile paharului spart și se îndreptă spre un gheridon pe care s-aflau câteva plicuri cu fotografii. Scoase câteva și le privi cu atenție. Erau încercările Gerdei de a o fotografia pe ea cât mai avantajos. Fotografii din față, din profil, de sus, de pe o scară a studioului improvizat de pe strada Londra, pe podele în fața oglinzii, în atitudini destul de șocante. Claudiei îi făcea o mare plăcere să-și privească propriul trup pe care-l găsea destul de reușit, așa încât scotoci și în plicul în care Gerda depusese o fotogramă scoasă de pe filmul acela făcut în gara Ploiești. La început, Claudia, dându-și seama că nu mai erau fotografiile ei, vru să vâre la loc fotograma. Dar chipul tânărului, mărit de mai multe ori și adus în prim-plan, o izbi. Lăsă puțin bucata de hârtie fotografică, mai înghiți două bomboane de ciocolată și privi din nou. Îl cunoștea de undeva și încă foarte bine. Luă fotografia și se apropie de o fereastră. Afară era cam întunecos, sta să plouă, dar lângă geam lumina era încă bună. Privi îndelung fotografia.

Gerda Hoffmann sosi cu cafelele.

— La ce te uiți cu atâta atenție?

— La fotografia asta.

Gerda lăsă ceștile pe o măsuță și se apropie.

— Îmi dai să văd și eu?

— Poftim.

— A... asta este o fotogramă după un film făcut de mine pe când veneam de la schi. A fost o întâmplare norocoasă. Se pare că de la fotografia asta s-a pornit pe urmele unei afaceri foarte încurcate.

— Ce fel de afacere foarte încurcată?

— Prea vrei să știi multe.

Gerda Hoffmann îi arată un plan-detaaliu, scoțând altă fotografie cu antena postului de radio *Muntenia I*.

— Vezi tu bățul ăsta de-aici?... Aste e antena unui post de radio clandestin.

— Clandestin?! se miră Claudia. Adică fără voie de la poliție, nu-i așa?

— Chiar așa... Fără voie de la poliție.

— Și băiatul ăsta?

— Nu știu cine e. Tocmai coborâse din tren.

Gerda Hoffmann nu avea un miros special pentru afacerile polițiste, așa încât luă o ceașcă de cafea și o întinse prietenei sale.

— Bea, că avem treabă.

— E fierbinte încă. Mai las-o puțin să se răcească.

Claudia râdea încet de una singură.

— Ce dracu ai de râzi? se irita nemțoaica.

— Ai un creion sau un stilou să-mi dai?

— Da. Poftim. Ce năzbâtii mai vrei să faci?

Claudia râdea mai departe de una singură.

— Pot să desenez niște ochelari tipului ăstuia?

— N-ai decăt.

Claudia făcu două cerculețe în jurul ochilor tânărului, fotografiat în prim-plan.

— Dar ăsta e pianistul nostru! Studentul de la Conservator! Adrian Racoviceanu.

— Și ce-i cu asta?

— Nimic, ce să fie? se miră Claudia care nu făcu nicio secundă legătura între postul de radio clandestin și prezența lui pe peronul gării Ploiești.

— Hai, mai bine bea cafeaua, că mă grăbesc. La unsprezece trebuie să fiu la birou și mai vreau să fac câteva fotografii.

Micul incident trecu neobservat în acea zi și-n următoarele, pentru că lucruri și mai neplăcute avură loc cam la o jumătate de oră după acest schimb de cuvinte. Era ora nouă și patruzeci și cinci, dacă nu zece când se auzi soneria de la intrare.

— Cine naiba o mai fi? se miră Gerda Hoffmann. Pune-ți halatul pe tine și treci dincolo.

Claudia se îmbracă iute cu un peignoir galben de mătase, își înnodă

snurul și intră în dormitorul Gerdei.

Gazda se uită prin micul vasistdas al ușii și-l văzu pe Braun în uniformă, nervos, cravașându-și vipușca pantalonilor cu o mănășă neagră. Deschise. Maiorul o salută scurt și spuse, intrând:

— Mă scuzi că nu ți-am dat un telefon înainte, dar eram în trecere pe-aici și aveam să-ți comunic ceva urgent.

Părea destul de ciudat, dar era obișnuită cu asemenea lucruri.

— Ești singură? întrebă Braun.

După scurta ezitare din privirile ei își dădu seama că nu.

— Vrei s-o trimiți puțin la plimbare pe amica ta? Dă-i și un fulgarin sau o umbrelă, că o să plouă.

Doamna Hoffmann primi toate acestea cu un zâmbet.

— Bine. Bei ceva? Servește-te singur, știi unde e barul. Vin imediat!

Intră în dormitor, o scoase repede într-un vestibul pe Claudia prin a doua ieșire după ce îi pusese rochia și lucrurile în brațe, se-ntoarse și se îmbracă și ea în ținută de stradă, cu o repeziciune ce dovedea un lung exercițiu și-l regăsi pe Braun uitându-se la fotograma necunoscutului de pe peronul gării Ploiești.

— Te joci, desenezi, pui ochelari și mustăți personajelor pe care le fotografiezi din întâmplare?

Luă și celelalte fotografii pe care le privise de asemenea până atunci, le frunzări ca pe un pachet de cărți de joc, le aruncă pe gheridonul pe care le găsisese și spuse cu o ușoară absență:

— Măcar tu ai o meserie, în afară de ceea ce faci. Vei fi, când vei putea, o regizoare de film. Pe când lansarea noii vedete?

Gerda turnă și pentru ea un pahar de coniac. Barul era deschis, paharele cu picior luceau stins.

— Nu ești prea bine dispus în dimineața asta.

— Așa s-ar zice, făcu morocănos Braun.

— Vrei să-mi comunici ceva și nu știi cu ce să-ncepi.

— Chiar așa, făcu Braun ca și cum cineva ar fi trebuit să-i scoată o măsea înainte de a-i spune ceea ce avea de spus.

— Eu zic să nu pierdem timpul.

Maiorul aruncă teancul de fotocopii primite de la Müller, pe masă.

— Cunoști aceste rapoarte?

Gerda privi de sus, parcă fără atenție, dar le recunosc.

— Sunt foarte bine fotografiate.

— Atâta ai de spus?

— Ce-ai vrea să mai spun?

— Nu crezi că ai întrecut măsura?

— Toți întrecem măsura, vrând-nevrând.

Von Braun părea mistuit de o ură feroce.

— Gerda, îmi pare rău, dar trebuie să-ți reamintesc, că din toate aceste afaceri cu tablouri, cu sume depuse în Elveția, ți-au revenit și

ție unele avantaje.

— ...Care nu pot fi dovedite!

— Perfect! Tu ești o femeie pricepută în lucruri de orice gen. Dar n-ar trebui să scrii unde nu trebuie că, de fapt, sunt un inamic al Marelui Reich și lupt împotriva interesului statului german (făcu o pauză amenințătoare, pe urmă continuă): Gerda, nu aș vrea să ți se-ntâmples lucruri neplăcute. Am fost, și bănuiesc că mai suntem prieteni. Nu m-am amestecat în treburile tale destul de încurcate. Mă îngrijorează că fapte care ne privesc numai pe noi le știu și alții...

— Și atunci, înainte ca eu să mă apuc să te denunț, m-ai denunțat tu pe mine. Să știi că și eu am prieteni care mi-au arătat rapoartele tale.

Se făcu tăcere. În cele din urmă, Braun recunosc:

— Era datoria mea de ofițer.

— Și eu sunt un soldat în armata germană...

— Suntem chit, atunci! Ce-ai de gând să întreprinzi de-aici înainte?

Femeia îl fixă cu o indiferență amenințătoare.

— Depinde de tine.

— Gerda, nu-mi place să lucrez cu oameni care mă urăsc. Nu mi-a plăcut niciodată și tu știi mai bine ca alții ce-au pățit cei cu care nu mi-a plăcut să lucrez.

— Este o amenințare?

— Nu. Un avertisment.

După care râse, îi sărută mâna, îi spuse scurt: „Auf wiedersehen!” și plecă țeapăn.

*

De la aruncarea postului de radio în aer, Ciripoi nu mai avusese liniște. Rezultatele anchetei erau limpezi: cineva astupase coșurile de evacuare a fumului (și asta era coșarul despre care vorbise în declarația sa scrisă locotenentul Burtea). În aceeași noapte, profitând de neglijența portarului de la Institutul de petrol și gaze, un al doilea individ pătrunsese până în podul clădirii, de unde coborâse apoi pe o frânghie până în curtea postului. Era mai mult decât probabil că santinela, care păzea acea latură a curții, fusese atacată înainte de escaladare. Necunoscutul intrase în clădirea postului după ce dezamorsase instalațiile de avertizare, apoi deschisese gazele din prima încăpere. Ceva produsese o scânteie electrică, gazele, răspândite în toate încăperile postului, provocaseră explozia și incendiul care urmasă. Era probabil că atacul fusese susținut de patru până la șase indivizi, dacă nu mai mulți.

— Da. Foarte bine, spusese Mizdrache privind la subalternul său, dar ceva, vreun indiciu care să mă ducă la unul din acei indivizi?

— Domn' șef, suntem în cercetări, nu se poate să nu dăm de vreo

urmă.

— Cred că știi că pe măsură ce vremea trece, orice amănunt are șanse tot mai mari să ne îndepărteze de adevăr, în loc să ne apropie.

Ciripoi înțelegea lucrurile acestea, dar n-avea ce să facă. Pe urmă, mai venise și neplăcerea ca, pe la orele 18,45, cineva să le dea un telefon și să-i roage să asculte emisiunea postului de radio *Muntenia II*, care anunța, prin glasul unei femei: incidente grave la fabrica de încălțăminte *Mociornița*, incendierea unor sonde petroliere pe valea Prahovei, precum și situația de pe frontul de rășărit.

Mizdrache privise lung la Ciripoi și întrebuse:

— Ce poți să-mi spui, scumpe colaborator, ce poți să-mi spui despre cele auzite?

— Domn' șef, fir-ar mama lor a dracului, dacă mă mai culc eu de-acu' până nu-i prind. Că n-or fi ei așa de dați în paște, să aibă iarba fiarelor și să nu aflu eu ceva, cumva. Vorbesc la serviciile armatei să ne mai dea mașinile gonio și pun eu laba pe ei.

Mizdrache clătinase din cap.

— Știi de cât timp îmi tot promiți tu chestia asta, Ciripoi?

— Să tot fie...

— Să tot fie, dar scadența se apropie, băiatule. Ești tată de copii. Eu nu garantez că n-ai să-i lași orfani. Eu m-oi descurca cum m-oi descurca, dar să te văd pe tine. Nu e bine ce se întâmplă, băiatule! Pune osul la bătaie!

— Pun, domn' șef, mă știți cum sunt, cum mă mișc, dar n-apuc o gaură să intru între ei așa, că s-ascund, ai dracului... Aveți puțină răbdare, că nu mă las, uite, vă promit că nu mă las.

Ciripoi dădu să plece.

— Stai! făcu Mizdrache.

— Stau, domn' șef.

— Cum merge chestiunea cu dama de la hotel *Bratu*?

Ciripoi se-nveseli dintr-odată. Era o plăcere să lucrezi cu Mizdrache. Te dădea el cu capul de pereți, dar revenea repede la lucrurile lumești, adică la chestiunile cele mai plăcute.

— Încurcă-i, drace, și i-am încurcat. Cocoana fericită-fericită... v-a transmis cele mai bune urări și a zis că dacă și dumneavoastră mai aveți timp, așa, ea cu mare plăcere...

— Mă, știi că unde servește ministrul meu nu m-ating. Ce-a fost a fost, să fie de sufletul lui maică-ta aia moartă, de la Sfânta Vineri.

Ciripoi dădu iar să iasă.

— Stai! mai zise încă o dată Mizdrache.

— Stau, domn' șef.

Mizdrache se răstigni pe un fotoliu de piele în cabinet, scoase o țigare R.M.S., o bătu în unghie la amândouă capetele și-i spuse:

— Mă, tu pe Claudia aia ai mai văzut-o?

— Domn' șef, dacă vreți... că v-o fi plăcut...

— Nu, nu, nu de-asta te-ntreb... De data asta e vorba de altceva: tu știi ce mai zace-n mațele ei?

— Domn' șef, cum să vă spun... așa mai ciripește și ea câte ceva, mă mai informează, mai trage cu urechea. Așa aș putea să vă spun că a fost șucăr mare...

— Șucăr mare? Ce fel de șucăr?...

— Între madam Hoffmann și maior. Ea, ce-i drept, n-a auzit mare lucru că nici nu știe nemțește, dar au și dat-o afară din casă. Se lasă cu nasulie între nemți, să știți.

Mizdrache fuma pe gânduri, nu avea aerul unui om mulțumit de cele ce auzea.

— Dar cevașilea, așa, mai special?...

— Cevașilea mai special n-am, domn' șef!

— Bine, mă, de unde nu e nici Dumnezeu nu cere, dar ar trebui să te miști și tu mai mult, să umbli încolo, încoace.

*

Prost să fii, noroc să ai! Cam la o săptămână de la dialogul ăsta, Ciripoi se trezi cu Claudia în biroul lui. Părea speriată, avea cearcăne și, pe față, urme de zgârieturi.

— Ce-i cu tine? De unde vii? De pe front?...

— Pot să mă așez?

— Stai, fata neichii, și spune ce e cu tine.

Claudia își trase răsuflarea, ceru un pahar cu apă și spuse:

— Abia am scăpat cu viață. A înnebunit nemțoaica. Cum o să mai joc eu în trupa lui domnu' Lică Rădulescu? De trei zile mă ține încuiată și mă bate. A zis că trebuie să aleg: ori ea, ori cariera mea artistică.

Ciripoi râse în hohote.

— Așa-ți trebuie dacă te ții de prostii! În ce mă privește, eu mi-am luat mâna de pe tine. Pe la mine n-ai mai dat, pe la Mizdrache nici atât... Nu tu o informație, nu tu nimic. Vrei numai protecție. Eh, pe lumea asta nu capeți protecție fără să dai nimic în schimb.

Claudia avea o privire răătăcită. Ideea că a rupt definitiv legăturile și cu nemțoaica și cu poliția o umplea de groază.

— Și dacă am de spus ceva?

Ciripoi o măsură cu mare atenție.

— Uite ce e... să nu-mi umbli cu șoalda, ca nu-ți merge. Zi-i întâi de ce ai fugit de la nemțoaică?... Ai mai șterpelit ceva?

— Dacă mă iei așa, plec!

— Unde să pleci, puiculița neichii? Ce, suntem pe Bărăgan? Nu avem și noi ștaif? Nu știm să primim și noi lumea?

O luă de bărbie și o mângâie puțin.

— Numai să nu pună nebuna aia Gestapoul pe urmele tale... Că asta ne-ar mai trebui! Dar, la urma-urmei, ce s-a-ntâmplat?

— Bagă-mă câțva timp în pușcărie, că m-am răzgândit. Voiam să plec cu doamna Hoffmann în Germania. Să fac carieră în cinema.

— Carieră în cinema?... He, he... Nu fac ele altele mai breze... De unde să faci tu?

— Păi la asta m-am gândit și eu. Și nici nu-i trece așa ceva prin cap. Mă fotografiază în fiecare zi, mă ține încuiată ca pe o pasăre în colivie. Dar am și eu 25 de ani și îmi este dragă libertatea. Cu asta nu mai văd eu lumina soarelui.

Ciripoi se scărpină în cap.

— Puicuță dragă, n-oi fi semnat vreo hârtie, ceva? Că ăștia când pun gheara pe tine nu mai scapi.

— N-am semnat, Doamne-ferește!

— Ziceai că-mi spui ceva.

Claudia scotoci în geanta ei de imitație de piele și scoase fotograma pe care desenase ochelarii lui Athos.

— Ce-i cu asta?

— O fotografie.

— De unde o ai?

— Am găsit-o între fotografiile doamnei Hoffmann. Spunea că este o foto... nu știu cum... după un film pe care l-a făcut ca.

Lui Ciripoi îl cădea rar fisa, dar acum îi căzu de-a binelea.

— Ia stai! Ce-i cu tipul ăsta? Și de ce i-ai desenat ochelari?

— Ăsta e un tip care cântă la Marna, în orchestra lui Lică Rădulescu.

— Și?

— Nu căutați un post dintr-alea... cum le zice... fără voie de la poliție... clandestin?...

— Exact! Mă fetițo, tu n-ai băut ceva azi-dimineață?

— N-am băut nimic! Ăsta din fotografie cântă în trupa lui Lică Rădulescu. Îl știu bine.

Ciripoi se aruncă asupra Claudiei și o îmbrățișă.

— Mă, fata neichii, tu nu ești așa cum te crede lumea. Ascultă la mine. (Și țoc! țoc! o mai sărută de două ori).

*

Cum se încălzise vremea și la filmele nemțești nu prea se înghesuia lumea, sala *Marna* nu arăta ca în zilele când se umplea vârf. Care mai venea, venea pentru trupa lui Lică Rădulescu. Numai că domnul Lică Rădulescu avea și el necazurile lui. De patru zile, trupa i se înjumătățise. Pe pianistul Adrian Racoviceanu îl înghițise pământul, iar doi băieți mai tineri din trupă fuseseră concentrați. Colac peste pupăză, o lovise strechea și pe Claudia Testemneau, care nici măcar

nu-i dăduse un telefon să-l anunțe dacă a plecat în voiaj de nuntă sau cine știe ce dracu a apucat-o. Se căinase și directorului:

— Domn' Șerbănescu, dacă mai ține războiul ăsta, ajungem în sapă de lemn.

— Păi eu ce-ți spuneam, zise și patronul cinematografului *Marna*. La filmele nemțești trebuie să le mai dai ceva ca să intre. Că s-a înăsprit cenzura. Nu ne mai lasă să băgăm filme americane. E greu. Dar ce s-a întâmplat?

— Păi uite, trupa mea e la jumătate... O fi dat vreo boală în ei, i-o fi luat pe front, naiba să-i ia! Ce mă fac?

Patronul cinematografului mai trecuse prin clipe grele.

— Mai ieși și dumneata pe bulevard, mai trage un ochian, adună două-trei vampe de astea, meseria le înveți dumneata în două zile, le pui să mai dea din fund, să mai ridice un picioruș, acolo, lumea se uită. Cu bărbații e mai greu, că-i ia la concentrare. Așa că descurcă-te! Eu, dacă nu-mi aduci lume-n sală, nu mai garantez. Ce, dumneata crezi că eu n-am greutăți? Am, al dracului! Uite, angajasem un operator, pe ăla mic, l-ai văzut dumneata... nu mai vine la slujbă de trei zile, nu știu ce s-a întâmplat și nici nu am unde să-l găsesc. Noroc că mi-a lăsat un ajutor al lui. Dar dacă se-mbolnăvește și ăsta? Vremuri grele, vremuri grele, ascultă la mine, domn' Lică. Vremuri grele!

Așa că reapariția în cabina actorilor a Claudiei fu întâmpinată cu multă plăcere.

— Ia te uită cine a venit! Violeto, Violeto, vezi că au sosit juniorii! De unde picași?

— Domnu' Lică, am vești mari, nu știu dacă te interesează.

Apăruse soția comicalului național, numai cărnuri, abia ținute sub balenele corsetului.

— Am mai auzit noi lucruri dintr-astea. Domnișoară, mai bine ne-ai lăsa în sărăcia noastră...

Lică o potoli:

— Mamă, ia taci tu din gură. Las-o să spună.

Claudia își făcuse povestea ei, ca să-și scuze absența.

— Vin de la un regizor care ne-a văzut împreună și căruia i-a plăcut numărul nostru. Ar vrea să ne ofere un angajament.

Lică Rădulescu ciuli urechile. Când era vorba de un angajament, atunci avea o ureche foarte fină.

— Adică ce fel de angajament?

— Vreți sau nu vreți să jucați cu mine în străinătate? ridică tonul Claudia, punând-o la socoteală și pe Violeta Rădulescu, ca să-i înmoaie tâțânile.

Comicalul național știa cât valora, așa că se miră:

— Ce străinătate?... Ce tot îți bați gura cu străinătatea? Cine are

nevoie de Lică Rădulescu în străinătate? Abia ne ținem aici la *Marna* și tu îi dai zori cu străinătatea!

Claudia scoase din poșetă un teanc din fotografiile făcute de Gerda și i le arată lui Lică Rădulescu.

— Îți plac?

Ce putea să spună Lică Rădulescu sub ochii de vampir ai soției sale? Laș cum era, dădu din umeri și răspunse vag:

— Eh, așa și-așa...

— Fac un film, te iau și pe dumneata cu mine în Germania. Am relații.

Violeta Rădulescu sări de-alături.

— Ia te uită la ea! Are relații!... Ce spui, Franț?

— Dar cum crezi, madam Rădulescu, habar n-ai ce relații am.

Nevasta comicului național nu era dusă la biserică, așa că i-o trânti scurt:

— Poate-n Crucea de Piatră.

Lică Rădulescu o împinse ușor spre cabina ei:

— Ia lasă-ne, dragă, singuri câteva minute!

Acum că-și vărsase năduful, Violeta Rădulescu plecă.

Când rămaseră singuri, Lică Rădulescu o luă de gușiță:

— Pusi, tu ești cam gherănită. Tu te-ai dat în bărci, pusi. Ce mă iei tu cu regizori, că cutare, că cutare... Spune, chiar e adevărat?

— Pe cuvântul meu, domn' Lică. Dar ce, eu mint? Sunt fată serioasă. Dar până atunci trebuie să-mi intru în mână. Să joc câteva săptămâni, până se-ntoarce regizorul din Germania să ne vadă iar pe amândoi.

— Vrei, adică, s-o luăm de la început? Păi știi ceva? N-ai uitat adresa? Să vii să repetăm singuri.

— Vin, domn' Lică, cum să nu vin. Eu pentru cariera mea artistică nu mă dau îndărăt de la nimic.

Marele comic național caută printr-un sertar al cabinei niște texte.

— Uite, am un cuplet pentru tine.

— Ce drăguț ești, domnu' Lică! Stai să-ți dau un pupic!

— Vezi că ne prinde Violeta și mătură cabina cu tine. Zi-i după mine, că notele nu le cunoști:

*„Pudrat și elegant ca o vedetă
Și snob și franțuzit cum altul nu-i,
Într-un amurg scăldat în bronz de cretă
Bebe vine întins la tatăl lui”.*

Claudia repetă de câteva ori, se mai împletici, într-o jumătate de ceas învățase textul. Lică îi arată mișcarea, sub privirea Violetei care se prefăcea că se uită la niște rochii.

— Dar costume pentru noua revistă ai? întrebă Lică.

— Păi am lăsat aici niște rochii când am plecat.

Lică se uită spre nevastă-sa.

— Așa e. Că fata a plecat cam la înghesuială. Unde-s rochiile?

Violeta Rădulescu, care era și organizatorul trupei, spuse sec:

— Le-am amanetat pentru costumele noii reviste.

Claudia simți că i se urcă sângele la cap.

— Asta-i bună! După ce că am venit cu rochiile mele, mi le-ai pus și amanet. Ia te rog să le scoți de unde le-ai ascuns...

Marele comic național simțea că o catastrofă plutește în aer.

— Lasă, dragă, o liniști Violeta, fă și tu două zile trotuarul, pe urmă te duci la domnul Martinian și le scoți. Acolo le-am pus amanet.

Era momentul pentru Claudia să-și arate tot registrul dramatic, așa că izbucni în lacrimi și se adresă patetic domnului Lică Rădulescu:

— O auzi? O auzi? Eu vă invit să jucăm filme în Germania și dumneaei mă trimite să fac trotuarul.

Marele comic național o mai scoase încă o dată pe nevastă-sa din cabina unde se aflau.

— Lasă, scumpo, că am un număr pentru tine în revista asta, pe cinste, ceva a-ntâia, un lucru nemaivăzut: Aventurile lui Alfons de Brabarel.

— Ce spui?

— Da, pusi! Duel, aventuri, costumație! Eu în rolul lui Alfons de Brabarel și nevastă-mea, în lipsă de altcineva, în rolul Brunhildei. Dar, pentru că tot ai picat tu la vreme, ei o să-i dăm rolul doicii și tu o să joci pe Brunhilda. Hai pe scenă să-ți dau rola.

O luă de mână și o târî printre culise spre scenă. Restul trupei, destul de rărit, exersa ceva ce semăna a balet. Domnul Lică simți nevoia să fie solemn:

— Copii, s-a-ntors steaua trupei noastre, domnișoara Claudia!

Colegii Claudiei Testemeanu înregistrară cu răceală vestea.

— Unde-am rămas? întrebă Lică Rădulescu privind spre fosă. Așa, maestre, domnișoară, se adresă el către un fel de baboi cu patru rânduri de guși, care luase locul lui Adrian Racoviceanu. Dă-mi un *ghe!* Fetițo, ascultă puțin uvertura și pune-te-n temă.

Claudia privi spre locul unde ar fi trebuit să fie Athos:

— Ce-i cu studentul?

— Ne-a lăsat. Cică s-a angajat la Filarmonică! Bancuri de-ale lor. Cum prind puțină slănină se angajează la Filarmonică. Pe dracu! Cine știe pe unde trage mâța de coadă.

*

La ora aia, Athos nu trăgea nicio mână de coadă. Se afla într-o coloană de mașini, ascuns sub prelata unui autocamion. La volan sta Țiparul și, în fața lui, Goliath. El și cu puștiul se așezaseră pe două lăzi

în care se afla „Președintele”. La volan, mecanicul-auto înjura de mama focului în gând, pentru că acum coloana în care se înscrisese se mișca destul de încet din motive pe care nu le înțelegea deocamdată. Prin fereștriuca fără geam care dădea spre partea din spate a autocamionului, Țiparul spuse cu destul năduf:

— Athos, a fost ideea ta.

— Da' de unde! protestă acesta. A fost a lui ăsta micu... El are idei.

— O să-ntârziem și o s-o luăm pe coajă cum am mai luat-o și în alte împrejurări.

— Asta-i situația, făcu filosofic Goliath.

— Asta-i situația, îl maimuțări Athos.

De la volan, Țiparul îi admonestă:

— Ia nu vă mai hârâiți ca două muieri. Dacă ascultam de Colonel și foloseam șoselele laterale, nu intram în coloana asta care abia se mișcă.

— Nu am bănuț că o să intrăm într-o coloană, și, pe urmă, apucasem să-i spun fetii că o luăm din drum, zise Goliath.

— Știi foarte bine că nu e sănătos să umblăm împreună, se răsti, aproape fără motiv, Athos.

De la volan se auzi iar vocea Țiparului:

— Ce te supără că o ia și pe Unchiul George cu mașina? „Președintele” nu ruginește, nu rage, e tăcut ca mormântul...

— Dar întârzie, preciza Athos.

— Unchiul George e o față foarte drăguță, dar ar fi putut să vină cu tramvaiul până la punctul de întâlnire, se încăpățână Athos în ideea lui.

— Ajunge! sări de la locul său Goliath, altfel mă dau jos. Când o să ajungem unde trebuie, o să-mi asum toată răspunderea pentru faptele mele, dacă ele vi se par atât de nesăbuite.

— Dacă vă mai certați, am să cobor eu înaintea voastră, și să vedem cum o să vă descurcați! Pace vouă!

În aceeași secundă, mașina din față stopă brusc. Câteva motociclete militare trecură în goană pe lângă coloana de mașini.

— Acum să vă văd! Se face controlul mașinilor, constată Țiparul.

Athos privi la Goliath ca la un criminal. Trecură patru sau cinci minute lungi de tot. Un ofițer însoțit de doi soldați inspectau numerele camioanelor fără să ceară actele. Notau într-un carnet și treceau mai departe.

— Ce facem dacă ne cer să le arătăm pe „Președinte”?

— Am acte de însoțire. Transportăm lăzi de muniție pentru antiaeriană. Fiți liniștiți.

Erau îmbrăcați, toți trei, în uniforme militare, ca totdeauna când foloseau ca mijloc de camuflaj al postului acest truc.

— Și voi? întrebă un sublocotenent cu o bărbie căzută ca un galoș

și cu chipiul lăsat peste ochii întunecați.

— Trăiți! făcu Țiparul. Ducem muniție antiaeriană.

Ofițerul îl măsură pe șofer, pe urmă întrebă:

— Însoțitori ai?

— Da! Soldatul Bără Ion și caporalul Tache Vasilescu.

— Bine, făcu ofițerul. Dă-i bătaie!

— Îi dau, să trăiți!

Și porni calm mașina mai departe. În spate lucrurile nu se desfășurau chiar atât de lin. Athos îl pironea de după ochelari pe micuțul Goliath și spunea repezit:

— Mă, țâști-băști! Dacă-ți mai dai vreodată întâlnire în timpul serviciului cu Unchiul George, eu ori te-arunc din mașină, ori te spun la Colonel. M-auzi?

— Treacă de la tine, făcu împăciuitoar, de la volan, Țiparul. Bine c-am scăpat!

Mașinile din față goneau ca să câștige timpul pierdut. Peste 15 minute, o luară din Piața Sfântul Gheorghe pe Unchiul George, care îi aștepta pe trotuar cu o creangă de salcie în mână.

— Domnișoară, domnișoară! Nu urci lângă un ostaș al armatei române? o invită, de la volan, Țiparul.

Fraza era de ochii lumii. Unchiul George se sui rapid pe scara înaltă a autocamionului și se așeză lângă șofer.

— Bună! Cum a mers?

— Mulțumesc, prost! Am avut un control militar.

— Din cauza mea?

Țiparul făcu semn cu capul să privească în spate.

— Poate-i împaci. Fac ce fac, se ceartă ca marile puteri.

Unchiul George vârî capul prin fereastră.

— Chiar așa? V-ați păruit, v-ați dat pumni? Cine a câștigat în runda cinci?

Își scutură pletele ei blonde și-i privi cu o nevinovăție atât de dezarmantă, încât cei doi izbucniră în râs, amândoi deodată. Era îmbrăcată într-o rochiță albă de creton, cu buline roșii cât niște mingi de tenis.

— Așadar? făcu Unchiul George.

Dincolo continua o tăcere înghețată. Țiparul era atent la drum, se grăbea spre locul de unde trebuiau să emită. Se apropiau de sfârșitul căii Rahovei. Itinerariul era un larg patruleter, format din mai multe drumuri perpendiculare. De mai bine de cinci zile, părăsiseră locurile fixe: Observatorul astronomic, cinematograful *Marna* și Foișorul de foc, întrucât un om aflat în serviciul *tehnicului* le semnalase că cele trei puncte erau strict supravegheate. Începuseră așa-zisa transmisie mobilă, cu mult mai spectaculoasă, după părerea Țiparului, dar care cerea din partea serviciului lor *tehnic* un efort mai mare. O zi era

folosită ca loc de transmisie o dubă de reclamă a ciorapilor *Adesgo*, a doua – o mașină de pompieri, care străbătea orașul înainte de începerea emisiunii cu un mare tâmbălău, instalându-se în două sau trei curți, după nevoie, unde se aflau grajduri ce puteau să fie, la nevoie, incendiate dacă s-ar fi apropiat mașinile gonio. Mai exista o mașină a *Salvării* care servea pentru același lucru, sau duba mortuară a Crematoriului, neagră, plină de cruci. Postul era montat din mers, se emitea timp de un sfert de oră dintr-un punct fix, pe urmă, mașina pornea pe un drum ocolit, cu schimbări bruște de direcție, până când Unchiul George își termina emisiunea. Trecuseră de câteva ori prin baraje de agenți, fără ca să le stârnească bănuiala, dar, așa cum știau cu toții, urciorul putea să nu meargă de multe ori la apă. Trebuia multă prudență, dar noroc și mai mult. De altfel, în acest început de seară, trecuseră foarte aproape de o mare primejdie, fără să-și dea seama. Își instalaseră autocamionul într-o lizieră de pădure (totdeauna aceste așezări ale mașinii aveau o importanță nemaipomenită). Dacă încă nu era întuneric, cum nu era acum, lucrurile păreau mai simple. Se ocupa un loc de unde șoseaua pe care veniseră putea fi supravegheată pe o mare distanță. Noaptea, în mod normal, farurile, chiar cu fază mică, ar fi putut semnaliza de departe urmăritorilor prezența lor. Niciodată nu se opreau în același loc, dar de data asta mașina gonio în care se aflau Mizdrache cu Ciripoi se găsi, din întâmplare, foarte aproape de zona Calea Rahovei. Tehnicianul care-i însoțea pe polițiști spuse șoferului să ia o direcție care ducea spre drumurile vicinale. Se apropiau cu prudență de un loc care era insistent semnalizat de antenele de recepție. Emisiunea se afla cam în minutul al doisprezecelea; era șapte fără trei minute când Țiparul zări urme de praf cam la doi kilometri de locul unde se aflau. O porni rapid în direcția stabilită pentru cazurile de alarmă. Athos și cu Goliath fură avertizați prin lovituri în oblon și-și pregătiră armele. În mașina urmăritorilor, Mizdrache cerceta cu mare atenție șoseaua dinaintea lor. Zăriseră urme de praf, cât încă nu se lăsase întunericul. Postul nu era prea departe, apreciasse tehnicianul lor. În mod normal, cei urmăriți ar fi trebuit să înceteze emisiunea brusc, dar deocamdată nu o făceau.

— Aprinde farurile, spuse Inspectorul-șef, o să ne răsturnăm, dracului, în șanț, dacă mai umblăm așa, orbește, pe urma lor.

— Dacă aprind farurile, le arătăm unde suntem. Cu siguranță că sunt înarmați, spuse șoferul.

— Asta așa e, zise Mizdrache. Crezi că sunt mai mulți ca noi?

— Nu-mi dau seama...

— Crezi că ai putea să-i urmărești fără să aprinzi farurile?

Șoferul se gândi puțin, își privi ceasul de la mână și spuse:

— Trei minute mai pot să-i urmăresc, mai mult băjbâind. Dar risc

foarte mult. Sunt pe-aici niște podețe de lemn peste un râu sec. Risc să vă arunc în albia lui dacă n-aprind luminile. Și pe urmă, dincolo de asta există foarte mult stufăriș.

— Ce fel de mașină folosesc?

— După urmele cauciucurilor, la care m-am uitat, este vorba de un camion de tonaj greu.

— Vorbeai de stufăriș, zise Mizdrache. Asta înseamnă mlaștină. Poate se-nfundă.

— Nu cred, îl descurajă șoferul. Totdeauna fac recunoașteri în împrejurimile locurilor de unde emit. Am mai fost în câteva urmărituri de genul ăsta. Au șoferi foarte buni, care cunosc topografia locului la milimetru.

— Și atunci ce propui?

Șoferul se gândi câteva clipe.

— Poate ar fi mai prudent să-i așteptăm la cotitură. Dacă nu văd nicio lumină și nu simt nici mirosul de praf, pentru că să știți, sunt ca vânătorii, și mai ales dacă n-au un drum de evacuare, vor veni direct spre noi.

Motorul mașinii gonio se opri. Semnalele luminoase care arătau distanța de post vorbeau despre o îndepărtare rapidă a celor urmăriți.

În seara aceea, echipa postului de radio *Muntenia II* reuși să scape.

*

De fapt, aventurile din seara aceea cu cântec, când, din întâmplare, postul *Muntenia II* era cât pe-aici să cadă, nu se terminaseră. După ce „Președintele” fusese depus în magazia din strada Apolodor până a doua zi, în loc să se despartă, Goliath și cu Athos plecaseră împreună pe stradă. Era destul de întuneric, ici și colo câte o lamă albastră de lumină scăpa pe trotuar sub becurile vopsite.

— Spune-mi, o iubești? întrebă direct pianistul.

— Și dacă aș iubi-o?... Tu nu o iubești?...

— Nu e pe gustul meu, minți cu seninătate Athos.

— Să i-o spui lui Mutu. Tot scandalul ăsta de azi l-ai făcut fiindcă ești gelos.

— Ai înnebunit?

— Nu am înnebunit deloc, făcu cocoșește micuțul Goliath.

— Poți să-mi spui că ești mulțumit de cele întâmplate?

— Ceea ce ni s-a-ntâmplat ni se putea întâmpla și ieri și ni se poate întâmpla și mâine.

— O, fatalistule, trebuie lăsat la voia lui Dumnezeu totul, nu-i așa?... Chiar soarta unui post de radio clandestin... Colonelul știe ce spune când ne recomandă căile mai puțin aglomerate.

— Colonelul are dreptate, totdeauna are dreptate.

— Și atunci?...

— Și atunci s-a ntâmplat că Unchiul George m-a rugat să o iau din Piața Sfântul Gheorghe. Și ce mi-am zis: unde merge mia, meargă și suta. Lucrăm de-atâta timp împreună și n-am zbârcit-o niciodată. Să zicem că, de data asta, n-am avut baftă.

— Dacă află Colonelul o să fie foarte supărat pe noi.

— N-ai decât să-i spui.

— Nu pâărăsc niciodată. Dar faptul că-ți place o fată e una, și cel de a pune în primejdie câțiva oameni e alta.

— Uite ce e, Athos. Dacă e vorba să ne certăm, barim să o facem ca lumea! Dă-i drumul!

— Nu știu cum vezi lucrurile, se îmbătoșă și Athos, dar munca pe care o facem, așa cum bine știi, are regulile ei stricte.

— Mulțumesc, continuă!

Athos simțea că lucrurile merseseră cam prea departe, dar nu se mai putea opri. De fapt, simțea de mai multă vreme o gelozie surdă și pe Țiparul și pe Goliath. Așa încât spuse flegmatic:

— Nu lua aerul ăsta jignit, că nu mă impresionezi.

Goliath rezista bine asaltului. Își vârâse mâinile în buzunare și fluiera ca și cum nu l-ar fi ascultat. Când celălalt termină, spuse sec:

— Nu am niciun aer jignit, te rog să mă crezi.

— Atunci ascultă până la capăt cele ce am să-ți spun.

— Ascult!

— Încă de vreo câteva ori, în câteva din acțiunile noastre, tu ai dat dovadă de tendințe individuale...

— Ce spui?... se miră ipocrit Goliath. Adică cum vine chestia asta? Ce tendințe individuale ai găsit la mine, că eu în afară de a monta postul în timpul necesar și a-l căra, n-am nicio inițiativă, dacă te interesează.

Athos își scoase ochelarii și începu să-i lustruiască cu batista. Apucaseră pe un bulevard mai bine luminat. Se întâlneau cu grupuri de trecători, dar aprinsul dialog dintre ei doi nu-și pierdea din intensitate.

— Goliath, dacă vrei să știi nu sunt de acord să hotărăști singur ceea ce trebuie să hotărască toți.

— Foarte bine! Dar vreau să-ți explic ceva. Când Unchiul George m-a rugat s-o iau cu mașina din Piața Sfântul Gheorghe, n-am vrut să-i par laș.

— A, acuma dai pe Unchiul George!... Ea este de vină, nu-i așa?

— N-am vrut să spun asta. Toată vina este a mea. Și tu, dacă ai fi fost în situația în care mă aflu, ai fi făcut la fel.

— Nu se știe, respinse Athos ipoteza. În ce mă privește, eu sunt ceva mai bărbat decât tine. Aș fi știut s-o refuz. Dacă mă invita la o plimbare ar fi fost altceva: m-aș fi dus cu dragă inimă. Dar ca s-o iei cu mașina în care se afla „Președintele”... e cu totul altceva. Dacă te

interesează, astă-seară puteam să fim morți. Dacă mă gândesc bine, tu nici nu știi să tragi bine cu pistolul pe care-l aveai în mână.

Asta nu mai putea suporta Goliath. Se opri și-l fixă pe celălalt cât putea să-l vadă prin întuneric.

— Dacă te interesează, am fost instruit, bănuiesc, cum ai fost instruit și tu, și, dacă voi avea vreodată prilejul, am să ți-o dovedesc.

Faptul că trecătorii îi priveau mirați, îi făcu să-și dea seama că puteau fi auziți. O apucară pe o stradă laterală, mai puțin aglomerată. Ajunseseră pe undeva prin cartierul *Zece mese*. Străzile erau mai prost luminate. Se simțea un miros de praf și de apă stătută. Pe aici nu ajunseseră cu canalizarea.

— Sper că ai fost instruit și într-altfel. Nu numai să tragi cu un pistol. Asta se face numai în caz de strictă necesitate. Bănuiesc că ți s-a mai spus că nu ni se cere să murim, decât dacă nu se poate altfel.

— Ți-e frică de moarte?

— Nu. Poate n-ai să crezi, dar nu cunosc sentimentul acesta. Dar am fost învățat că nu este obligatoriu să mori prosteste. E chiar contraindicat.

— Îți mulțumesc pentru sfat. Dar cine-ți spune că vreau să mor prosteste? Fata întârziase cu treburile ei și mi s-a părut că putem s-o luăm cu noi în mers. Ce atâta tevatură?

— Iar eu vreau doar atâta să-ți spun: că nu-mi plac indivizii care vor să facă din viața lor un spectacol.

Atinseseră punctul cel mai critic al discuției lor. Goliath se opri din nou.

— Ți-aș da doi pumni.

— N-ai decât, dar nu-ți recomand.

— Nu vezi că ești gelos? Se simte de la o poștă.

— Ai mai spus-o! E o gugumănie!

— O faci pe scârbosul, pe comandantul, cu ea și cu mine, ca să te bage în seamă...

— Eu?... se miră Athos... Am și mutră de comandant!...

— Asta-i cam adevărat. Dacă mă gândesc bine, nu aduci cu un comandant.

Athos îl măsură, ca și cum l-ar fi privit de pe o scară.

— În schimb tu ai... ce să spun!... Când te vede omul îi vine să-ți încredințeze un regiment de tancuri. Mai bine ți-ai vedea de ocupațiile mărunte cu care te îndeletnicești.

— Ce vrei să spui?

— Crezi că n-am observat că ori de câte ori ne întâlnim cu Unchiul George, scoți de prin buzunare, ca un scamator, bomboane, pachetele de ceai, ce găsești... Parcă ești o mătușă grijulie! Ți-am și zis: Mătușă Matilda!... O auzi tușind pe Unchiul George, tu, gata cu bomboane de eucalipt, gumate, nemțești... O doare gâtul pe Unchiul George... cine

vine cu mușețelul, cu floarea de tei, cu...

— ...cu mai ce?

— De ziua nu știu cărui sfânt, mi se pare că i-ai adus și niște flori. Te-ai făcut că le-ai uitat lângă microfonul „Președintelui”.

— Eu, flori?

— Da, flori!

— Pe cuvântul meu că...

— Atunci numai măgarul ăla de Țiparul a putut face una ca asta!

Na, c-o scăpase! Se dăduse de gol! Dar acum nu mai avea ce face, așa că îl întrebă pe Goliath:

— Nu i-ai adus tu niște garoafe într-o țiplă?

— Eu? Garoafe?... Țiplă?... Dar ce, sunt fante ca ăia de pe Calea Victoriei, să umblu cu flori, cu bomboane fondante, cu parfumuri... Sunt om serios, domnule, reparator de aparate de radio!

Celălalt tuși semnificativ:

— Da, cunoaștem. Numai pe ucenicul Costică, dacă l-ai lăsa să vorbească, ce-ar mai avea de povestit!...

Goliath se prefăcu a nu lua în seamă ironia lui Athos.

— Și cum spunei?... Niște garoafe?... În țiplă?... Joacă tare!

— Cine să joace tare?

— Țiparul. Cine altul? Că doar nu domnul Șerbănescu i-o fi adus florile Unchiului George?... Că pe-ăsta chiar că-l arunc de la balcon.

— E cam gras, n-ai să poți s-o faci!

Ieșiseră iar într-un bulevard. Văzură o bancă.

— Nu vrei să stăm puțin?

— Ba da. Mă dor picioarele.

Athos nu știa cum să înceapă, așa că-și trăgea pulovărul lui cel negru și lung, ca și cum ar fi vrut să-l mai întindă. De fapt, nu de Goliath îi era teamă în ceea ce privea pe Unchiul George, cât de Țiparul. Pentru că, iată, *mutlică* îi lăsase pe ei să se certe și el își vedea de treburile lui tenebroase în ceea ce o privea pe fată.

— Știi la ce mă gândesc, Bimbirică?

— Te rog să nu-mi mai spui Bimbirică, sau Pinocchio, sau țâști-băști, că m-am săturat. Nici Goliath ăsta, dacă mă gândesc bine, nu e un nume ca lumea.

— Bine-bine, îl potoli celălalt. Nu vrei să facem pace?

— Cum adică să facem pace?

— Uite-așa! Ne aliem și-l lucrăm pe Țiparul la Unchiul George.

— Ce texte ai! Adică cum vine chestia asta... să-l lucrăm pe Țiparul la Unchiul George?

— Din moment ce el n-a avut niciun scrupul și i-a trimis flori, noi de ce n-am recurge la aceleași procedee?

— Dar cine te împiedică pe tine să-i trimiți flori de unul singur? Eu am s-o fac cât am să pot de curând. Ți-o spun de la început, ca să n-

avem vorbe. Dacă e să lucrăm cu arme secrete, păi să lucrăm cu arme secrete. Eu mai am și altele, n-o să ți le vând ție, că nu-s prost. Aici e ca la piață: liberă concurență, care dă mai mult.

Pe Athos îl trecură fiorii.

— Bine am mai ajuns! Cum vorbim despre ea! Parcă e o marfă! Care dă mai mult... flori... chestii... Suntem niște cretini, vrei să mă crezi? Eu în locul ei nici nu m-aș uita la unii ca noi. Mai bine îți dădeam una peste mutra aia tâmpită, ne băteam ca chiorii și ne trecea.

— Ce mai aștepti? Dă-mi una! Scoate-mi dinții din față! Dar și eu dacă apuc, îți fac ochelarii ăia țândări. M-auzi tu pe mine?...

Și-n minutul următor izbucniră amândoi în râs.

— Cred că ești de acord cu mine, Athos, că suntem amândoi niște zărghiți.

*

Cu mirosul lui special, Mizdrache își dăduse seama că Ciripoi găsisese o urmă, ceva, și că tace ca peștele, pentru ca să poată raporta superiorilor săi că numai el are cap în poliția română. Îl pusese pe Crăciunescu să se intereseze pe unde umblă și cu cine și aflase că toate ițele duceau în același loc: către Claudia! Așa încât fără să mai întârzie, o convocă pe aceasta într-o seară la el acasă. Când era vorba de Siguranța Statului, Claudia era punctuală. Sosise într-o vaporoasă rochie de mătase, parfumată cam prea mult pentru gusturile Inspectorului-șef, cu părul ei ca spuma de șampanie atunci tapat la Athenée Palace.

— Ia loc, o invitase pe mititică.

Părea puțin speriată. Căuta, fără să știe exact ce, un lucru în poșetă. Se pudrase de câteva ori pe nas, privindu-se într-o mică oglinjoară, aruncase de câteva ori unul peste celălalt spectaculoasele ei picioare încălțate în pantofi fini de piele de șarpe, băuse scurt din paharul întins de Mizdrache vermul *Martini* amestecat cu ceva tare și ridicase sprâncenele într-o întrebare mută:

— Ei?...

Mizdrache, într-un halat de casă matlasat, cu aerul acela detașat cu care fuma aruncând scrumul țigării într-o scrumieră, cu rictusul amar al buzelor căzute, îi plăcea foarte mult. „Asta nu e un mitocan, ca Ciripoi”, asta o știa ea mai de mult, îl mai vizitase. Din lungul șir de bărbați cu care se culcase i se părea chiar cel mai interesant. Cei mai mulți erau brutali, mojici; nu putea spune că Mizdrache o trata ca pe o doamnă, dar, oricum, se uita la ea ca la o femeie, nu ca la o otreapă. Era și el grăbit, avea desigur multe ocupații, dar o bună creștere se ghicea dincolo de toate gesturile lui, chiar când erau mai bruște, mai neașteptate.

— Ia spune, Nosferatul? o întrebă Inspectorul-șef, dându-i ocol și țintind-o cu țigara ca și cu o pușcă.

— Nosferatu n-a fost un film, tu?

Claudia nu vorbea cu dumneavoastră decât la prima întâlnire. Dacă apuca să stea pe același cearșaf, oricine ar fi fost bărbatul, îl tutuia în orice împrejurare. Mizdrache primi cuvântul ca pe o oală cu apă fiartă care i s-ar fi turnat pe cap. Dar se stăpâni.

— Chiar așa... a fost un film. Dar eu vorbeam de Ciripoi, de subalternul meu. Vasăzică, Nosferatu, înfometat de trupul și sufletul tău, ce și-a zis: „Domnișoară Claudia, ia să treci pe la mine și să-mi spui ce ai în gușă”

Steaua trupei lui Lică Rădulescu se uita la Mizdrache și nu înțelegea nimic.

— Adică cum *treci pe la mine*?

— Uite-așa, bine! Te-ai văzut cu Ciripoi de două ori săptămâna asta. Să nu negi, că îți dau și o palmă...

„Uite, acum un minut ziceam că e manierat și și-a dat și el în petic”, gândi Claudia.

— Dar cine zice că n-a fost așa? protestă femeia. Eu credeam că sunteți înțeleși. O dată el, o dată tu. Dar tu nu m-ai mai chemat de nu știu când. Ce să-ți fac dacă nu ți-a mai fost dor de mine?

Mizdrache izbucni în râs.

— Ce-mi ești: logodnică? Amantă, verișoară primară? Adică cum să-mi fie dor de tine? Aici te-am chemat pentru afaceri, nu pentru altceva.

— Dar bine, Grig...

„Na, că-mi zice Grigore, pe nume! Își mușcă buzele Inspectorul-șef. Așa-mi trebuie dacă nu fac o selecție, domnule, a relațiilor. Am cucoane bine în carnețel și uite, o împart pe-asta cu Ciripoi!... O, nu se mai poate! Trebuie să-l pedepsesc!”

— Povestește-mi-l pe Ciripoi al meu! Povestește-mi-l. Că de când îl pasc eu; că doar i-am dat ordin să nu se atingă de tine!

Claudia nu înțelegea ce avea să povestească.

— Păi cum fac cu tine, fac și cu el. Ce crezi că... Dar tu ești mai distins, așa... ești un domn.

Mizdrache n-avea timp de intimități.

— Eu te-ntreb de afaceri. Despre ce l-ai informat în ultima vreme pe Ciripoi?

— A! Asta era! Făcu Claudia fericită. Pe urmă se miră: Dar adică, el, așa, ca subaltern ce-ți este, nu ți-a spus nimic?

— Ce să-mi spună?

— Păi, chestia de la *Marna*.

— Ce chestie de la *Marna*?

— De la cinematograful *Marna*... cu studentul... cu băiatul ăla de

la postul de radio pe care-l caută și nemții... și voi toți, de nu vă mai vedeți capul...

Mizdrache simți că-i îngheață șira spinării. Vasăzică Ciripoi lucra independent! Voia grade! „Las’ că-l învăț eu minte pe domnul Ciripoi, dacă-i pe-așa!”

— Ce post de radio, ce student?

— Hoți mai sunteți cu toții! Vă faceți că nu știți unii de alții... Păi ăsta, studentul, cânta la noi, în trupa lui Lică Rădulescu. Era unul, Adrian îi zicea, băiat bine situat, dar mai câștiga și el un ban acolo. Între ai lui îl strigau Athos.

— Ce tot spui acolo?... Athos... Adrian? Ce sunt chestiile astea?

— Ai răbdare! Dacă n-ai răbdare, nu-ți mai spun nimic... Studentul cânta deci la noi, în trupa de revistă. Stătea în fosă și numai ce venea domnul Lică Rădulescu, se apleca puțin și zicea: „Domnul Racoviceanu, dă-mi un *ghe*!” Și Athos îi dădea un *ghe*!

Inspectorul-șef Mizdrache nu se simțise în viața lui așa de tâmpit cum se simțea în clipa aceasta.

— Numai că nu era singur. Se mai băgase pe fir și unul cu mustață, unul de-i spunea Goliath.

— Goliath, ai zis? (Ăsta era numele unuia dintre cei ce-l păziseră pe maiorul Braun când îl răpiseră.)

— I-am văzut eu împreună. Avea o logodnică... Cât era de stârpitură, numai cu ea de gât ședea în cabină. Iubire mare, focul lui ardei!... Acuma nici eu n-aș ști toate chestiile astea, dar ce-ți spun sunt deducțiile lui domnu’ Ciripoi.

— Deducții, ai? Ședea el așa în pat cu tine și făcea deducții?

— Chiar așa le-a zis: deducții!

— Zi-i mai departe!

— A pus domnul Ciripoi mâna pe afacere și a început cercetările...

— Dar de unde a pornit el cercetările? Că nu-l dă afară mintea din casă.

— Păi aici să vedeți, nu-ș’ cum s-a făcut, că eu am găsit la doamna Hoffmann o fotografie. Era o scenă dintr-un film pe care l-ai văzut și tu, Grig („Aoleu, îi dau o palmă”, gândise Inspectorul-șef). Un film cu postul ăla de radio din tren, de la Ploiești.

Mizdrache era din ce în ce mai tulburat de cele ce auzea.

— Ei, ei, ia spune!

— Și-n fotografia aia ce-am văzut eu? Un băiat care aducea ca două picături de apă cu pianistul nostru de la *Marna*. Numai că-n fotografie nu avea ochelari. I-am desenat eu cu cerneală și gata identificarea. Așa-i zice, nu?

— Chiar așa!

— Numai că nici acum n-a pus Ciripoi mâna pe el, că ăștia au dispărut cu toții, și fata, și operatorul, și pianistul. Ba dacă știu eu

bine, deși nu prea înțeleg, tot în timpul ăla se mai aciuase pe la noi și un băiat lung și solid, care făcea pe plasatorul. Acuma îmi cade mie fisa. I-am spus și lui Ciripoi. Erau patru cu toții!

Mizdrache îi privi puțin genunchii rotunzi și pulpele bine strânse în ciorapi de mătase, pe urmă o întrebă:

— Spune-mi, tu știi ce e ăla un indiciu?... O urmă, așa ceva...

— Adică?

— Adică mi-ai putea povesti cum arătau ăștia patru?

— Cum nu... dar mai întâi o știu pe iubicița aia a operatorului și pe Racoviceanu ăla. Barim cu ăsta am lucrat, că ne acompania la pian.

— Dă-i sfoară, ce mai stai!

— Băiatul generalului, că era băiat de general, așa zice domnul Lică Rădulescu, e înalt, cam ofticos el, poartă ochelari, pulover negru și pantaloni peste care îmbracă un loden. Acum, că a venit primăvara, a lăsat lodenul și umblă în niște nădragi de doc.

— Semne particulare, ceva?

— Păi, ochelarii...

— Treci la fată!

— Pe ea am studiat-o mai bine, cu toate că nu am văzut-o de prea multe ori. Blondă, ochi căprui, cam de statura mea, subțirică, îmbrăcată sportiv...

Mizdrache se uită la ceas.

— Ah, nu poți să treci după-masă pe la șase jumătate pe-aici?

— Aș trece, dar trebuie să fiu pe scenă. Mă dă afară domnul Lică Rădulescu. Și așa de-abia m-a primit. Dar de ce?

— I-ai recunoaște vocea?

Claudia păru încurcată.

— Cinstit vorbind, nu prea. Făcea pe muta. În prezența mea, dacă-mi aduc aminte, îl ținea de gât pe operatorul ăla și se uita la el că la sfintele moaște. Așa dragoste mare n-am văzut în viața mea!

Mizdrache simți că se află foarte aproape de un lucru pe care-l căuta de multă vreme și-l descoperea aproape fără greutate.

— Nu știi nici măcar cum o chemă?

Claudia se gândi puțin.

— Lui îi ziceau Goliath, ți-am mai spus, ce nume o mai fi și ăsta, că am mai auzit de el, dar nu știu de-unde să-l iau. Iar ei, Doamne-Doamne, de unde să-i scot numele, ceva cu „unchiule”... Ah, da! Unchiul George!

— Chiar așa?

— Asta i-am întrebat și eu pe deștepții ăia. Ziceau că au citit o carte și s-au poreclit după ea.

„Pseudonime! Umblă cu pseudonime copiii! Buun!” făcu Mizdrache...

— Dar asta n-avea și ea vreun semn particular?

— Un semn particular, zici tu? Stai să mă gândesc nițel...
— Vreo aluniță, ceva?
— Grig, ia-mă încet, Grig! Nu te mai uita așa la genunchii mei, că nu pot să mă concentrez...

Lui Mizdrache îi veni să pufnească în răs, dar se stăpâni.

— Cred că am găsit ceva... Odată, când coborau ei de sus din camera operatorului, l-am întâlnit în hol. Și ea și-a scos batista. Și i-am văzut mâinile. Erau pline de vopsele. Am crezut că lucrează la vreo fabrică de încălțăminte, ceva, chiar am întrebat-o...

— Păi ziceai că n-ai vorbit cu ea.

— Nu, că n-a apucat să deschidă gura, că ăla micu, operatorul, s-a și băgat pe fir, laudând-o că e pictoriță, studentă la *Belle-Arte*. Vezi bine, să nu cred eu că are de-a face cu cine știe cine.

Era exact amănuntul de care Inspectorul-șef avea nevoie.

*

Ultimul care o văzuse pe Unchiul George fusese Țiparul. Acesta primise pe neașteptate un telefon să-l mute pe „Președinte” în grabă, pentru că locul de depozitare din seara urmăririi devenise deodată nesigur din cauze ce nu le fuseseră comunicate. Colonelul o trimisese pe Unchiul George cu mașina unui laborator. Conducea un șofer morocănos, pe care, odată cu oprirea autocamionului în fața locuinței fetei, Țiparul îl înlocui, conform ordinului.

— Cine era individul? Întrebases mecanicul-auto al domnului Sontag.

— Nu știu. Cineva de la *tehnic*, probabil.

— Unde trebuie să mergem?

— La laboratorul doctor Cantacuzino, pe cheiul Dâmboviței. Îl lăsăm pe „Președinte” la magazinul Sălceanu, care o să-l predea disează celorlalți doi.

Țiparul o privi dintr-o parte. Mașina aluneca încet dinspre bulevardul Mărășești spre podul din dreptul arenei Venus.

— Ce-i cu tine? N-ai dormit prea bine azi-noapte?

Unchiul George surâse în felul ei, puțin trist, puțin vesel, într-o timidă mișcare a buzelor. Țiparul nu putea să spună nici acum de ce este tulburat când se află lângă ea. Fata avea un cap de copil sărman, trăit greu. Pe obraji de o paliditate care bătea la ochi nu se vedea niciun fir de sânge. Părea una din acele ființe spectrale ce trăiesc numai noaptea la lumina lămpilor. Unul dintre acei oameni obosiți de timpuriu, pentru care viața a fost, este și va fi numai o întrecere dură, încercări nemaipomenite de a supraviețui zilei de mâine. Nu era o ființă tristă, nu era o ființă dezabuzată. Nici măcar o fată tânără, nefericită. Avea o dispoziție egală față de toate întâmplările vieții. Dacă ar fi explodat o grenadă lângă ea, nu s-ar fi mirat. Primea veștile

cele mai bune fără mirare. După cum anunțul unei nenorociri nu ar fi găsit-o fără apărare. „Ce lucru ciudat, gândi Țiparul, de fapt noiăștia, din echipa *Muntenia II*, nici nu ne cunoaștem bine. Nu ne-am permis niciodată să întrebăm ceva mai mult unul despre celălalt. Nicio întrebare în plus, nicio curiozitate, să nu te miri, să nu dorești altceva decât ceea ce ți se cere să faci, și atât. Poate mai târziu, cine știe când, odată războiul ăsta terminat și noi salvați (sau numai unii dintre noi) vom ști ceea ce ni se întâmpla, cu cine lucram, cine a căzut lângă noi, cine trebuia să cadă, cine a vândut, cine a rezistat... O fată cu obrazul palid în dreapta lui, o fată cu ochi căprui care poate nu dormise toată noaptea pentru că îi fusese frică. Și nu-i fusese frică numai în noaptea aceea, poate că-i fusese frică și în alte nopți și o să-i fie frică, cu siguranță, chiar în nopțile viitoare. Până la întâmplarea de cu o seară înainte, ei, cei din echipa *Muntenia II*, nu avuseseră sentimentul că sunt vânați. Când totul merge cu precizie, când fiecare își face datoria și nu se întârzie niciun minut la fiecare acțiune, munca conspirativă pare foarte ușoară, aproape un sport. Dar când simți în spatele tău o mașină care te pândește și pe urmă aleargă în coasta ta, începi să te gândești că te-ai băgat într-adevăr într-un lucru primejdios și, pentru că ești obișnuit să răspunzi pentru ceea ce faci, tocmai de aceea ți se pare mai greu să ajungi la clipa când trebuie cu adevărat să răspunzi.”

Trecuseră peste podul din fața arenei Venus și se-ndreptau pe un drum mai ocolit, spre magazinul de fierărie din Apolodor. Din când în când, Țiparul privea în oglinda retrovizoare ca să vadă dacă nu cumva este urmărit: mașini militare germane, autodube sanitare, câteva taxiuri scoase la reformă după mari încercări pe front, re-reparate și revopsite se târau într-un mers lent în urma lor. Nu avea niciun indiciu că cineva s-ar fi luat după ei.

— Și ce-a fost chestia aia de-aseară? întrebă fata.

— Care chestie?

— Cearta dintre Athos și Goliath. Am crezut că o să se ia la bătaie.

Țiparul surăse vag și o privi cu coada ochiului.

— De ce te prefaci că nu știi? Regina piratilor este înconjurată de atenția firoșilor vânători de capete: *Păr-de-Cărmidă*, *Mahmureală* și *Junghiatu*.

Unchiul George izbucni în râs.

— Pe-astea de unde naiba le-ai mai scos?

— Am cultură generală: *Cei trei cercetași*, *Corabia blestemată*, *Aventurile lui Pătrel*, *Submarinul Dox*, *Excentric-Club* etcetera, etcetera... De fapt nu ești prea bine dispusă în dimineața asta. S-antâmplat ceva?

— Nu s-a întâmplat nimic, dar m-am cam săturat. Dorm prost, citesc ziarele proaste, aud vești proaste, mi-e dor de o dimineață fără nicio problemă, să știu că nu am de făcut nimic, că pot să dorm până

la douăsprezece. Știi ce-nseamnă să poți dormi până la douăsprezece fără să te tragă nimeni din pat, fără să sune ceasul?

— Nu știi, dar îmi închipui.

— În fiecare zi trebuie să mă prefac că sunt o fată cuminte, întâi la mine acasă, pe urmă la Institut. Să refuz să vorbesc cu colegii, ca și când aș fi ciumată.

— Dar tu ți-ai ales meseria asta de revoluționar.

Unchiul George zâmbi înduioșată.

— A, nu e niciun reproș, dar mai vine câte-o dimineață de asta, cu soare, ca acum. Lumea umblă pe stradă fără griji, stă în grădini, se joacă cu copiii...

— Se sărută...

Unchiul George îl fixă deschis.

— Da, ai dreptate: se sărută. La toate astea mă gândesc din când în când. Nu prea des, dar vine câte o zi cum e cea de azi, când am nervi. Tu ai avut vreodată nervi?

— Ba bine că nu!

— Ei bine, azi eu am nervi. Sunt iritată, mă enervează totul și, uite, trebuie să te însoțesc pentru că așa mi se cere și o să fiu o însoțitoare neplăcută, o să te indispun.

— A, nu mă indispui deloc. Am pățit lucruri și mai rele. Să-l vezi pe domnul Sontag când îi trage clapa câte-un mușteriu și nu-i aduce banii pentru reparații, ăsta are cu adevărat nervi. Face ca toate alea. Era să moară de inimă de câteva ori.

Unchiul George începu să râdă. Țiparul avea un talent de a-l imita pe domnul Sontag, ca un actor.

— Dacă te-ar vedea cum îl batjocorești, ce-ar spune patronul tău?

— M-ar fi dat el de mult afară, dar n-are pe unde scoate cămașa. Buletinele mele medicale procurate de *tehnic* îi țin de cald, îl scutesc de griji, n-are probleme.

Ajunseseră în strada Apolodor.

— Vrei să m-aștepți în cabina mașinii? Trebuie să-l aduc pe „Președinte”.

— N-ar fi bine să merg și eu?

— Nu, nu cred. E mai bine să stai în cabina și să oglindești.

— Ce e aia „să oglesc”?

— Cum, nu cunoști dialectul conspirativ?

Unchiul George râse din nou:

— Asta nu e dialect conspirativ. Așa vorbesc băieții din suburbii. Fugi mai bine și adu-l pe „Președinte”.

Ceea ce Țiparul și făcu. În două reprize, ca să nu bată la ochi. Unchiul George privi lung după el. Era înalt, musculos, cu o față arămie, perpelită de primul soare de primăvară. Arăta ca un om care a trăit mai toată viața lui în aer liber, făcând munci grele, se mișca

firesc. Mai văzuse astfel de băieți la un joc de rugbi, la Șosea. Aveau aceeași mișcare a mușchilor, păreau niște leopardzi. În ziua asta de primăvară purta un scampolo italian, alb imaculat, care îi scotea și mai bine în relief mușchii pieptului și, în general, corpul bine lucrat. Pe lângă el, Athos, cu aerul său straniu de miop, cu acea aiureală drăgăstoasă cu care o înconjură, părea cu adevărat un copil. Cât despre Goliath, ce să mai vorbim. El părea mereu agresiv, mereu vrând să arate că este puternic, înalt, că se pricepe la toate, că e inteligent și perspicace. Țiparul făcea tot ce i se cerea, fără niciun fel de ostentație. Nu lăsa senzația că vrea să sublinieze că participă la o muncă grea, plină de riscuri. Riscul intra în socoteala lui de la început, așa cum nu era cazul să se mai vorbească despre el. „Oare îmi place vreunul din acești trei băieți cu care soarta m-a silit să lucrez?” De fapt, nu avusese în scurta ei existență o viață sentimentală. O idilă la șaisprezece ani cu un vecin din cartier, terminată prin sinuciderea acestuia din motive necunoscute, și, mai pe urmă, la Institut, se îndrăgostise nebunește de profesorul care-i preda istoria artei. Trăise cu el exact opt luni și se despărțise brusc, pentru că bărbatul îi spusese cu cinism că nu-i plac legăturile lungi cu femeile. Era un om de 45 de ani, căsătorit, cu o familie bine întemeiată și ea își asumase orice risc, așa încât primise lovitura fără niciun fel de surpriză. Sigur că mai existaseră în jur câțiva colegi mai agresivi, sigur că bănuise chiar că ar putea să mai încerce să iubească pe unul dintre ei, dar; după bărbatul acela în vârstă, toți i se păreau niște copii. Intrarea în mișcare o scăpase de o anumită incertitudine. I se părea că face un lucru extraordinar, un lucru hotărâtor pentru întreaga ei existență viitoare. I se explicase de la început ce riscuri puteau să existe în ce o privește, dar asta nu mai avea nicio importanță din moment ce găsea că toți ceilalți din jurul ei, sau aproape toți, duc o existență obișnuită, larvară, supunându-se la tot ce li se impunea să facă. Se întrebese cum ajunsese, de fapt, în mișcare, și cel care o adusese în celula U.T.C. îi explicase că îndeplinea toate condițiile pentru ca să intre în activitatea revoluționară. Fusese săracă, sânguincioasă, învățase bine, muncise de tânără ca să se întrețină singură, avea o biografie convenabilă. Da, dar nu știa despre aventura ei cu bărbatul acela căsătorit, care acum i se părea un lucru imoral. După ce le povestise întâmplarea (se adunaseră într-o casă undeva în Bucureștii-Noi, nici nu erau prea mulți, vreo cinci-șase inși, între care o femeie în vârstă), cineva luase cuvântul și o sfătuisese să nu-și facă griji în privința asta, întrucât era ceva omenesc. Și se putea întâmpla oricui. Totul rămânea ca ea să fie și pe mai departe un om cinstit, deschis sufletește, să creadă în ideile politice la care aderase. Probabil că vremea avea să-i aducă un prieten sau un soț care s-o facă să uite pe profesor, așa încât să socotească încheiat acest capitol.

Țigarul se întorsese cu unul din geamantanele în care era îmbălsămat jumătate din trupul „Președintelui”. Deschise obloanele autocamionului și-l așeză pe podele.

— Vine și transportul doi, zise, surâzându-i simplu. Cum stăm cu oglindirea?

— Cred că nu-i nimic suspect.

Țigarul privi și el strada, nu aglomerată, dar nici lipsită de trecători. Se prefăcu că fumează o țigară, de fapt o și filmă pe jumătate, și pe urmă se întoarse după celălalt geamantan.

„Oare acesta să fie cel care ar fi putut să o facă să uite pe cinicul profesor de istoria artei?” Încă nu putea să-și răspundă. Ei, cei trei „bărbați ai săi”, cum îi numea în gând, se întreceau să-i arate ceea ce simțeau față de ea. Dar asta se întâmplă în orice grup legat prin prezența unei primejdii. De aici și până la iubire era un drum destul de lung. Mai avea vreme să se gândească, nu era nicio grabă.

— Gata! Am adus și felul doi, zise vesel Țigarul și se urcă lângă ea. Măsurile astea de precauție îmi spun că ceva nu e în regulă, dar noi executăm și alții au grijă să dea ordine. Cum a petrecut regina piraților timpul ei liber?

Smulsese nu se știe de unde, din curtea magazinului sau din altă parte, o creangă de salcie abia înverzită, care avea ceva crud în ea, o prospețime și un miros amețitor de primăvară. I-o lăsase lângă șold, pe bancheta de mușama pe care stăteau amândoi.

— Ia-o, zise Țigarul. Am adus-o pentru tine...

— Știi la ce mă gândesc? spuse încet fata.

— Nu.

Autocamionul își făcea loc printre tramvaie și trecători. Țigarul conducea atent, trăgând din când în când cu ochiul în oglinda retrovizoare.

— Cum poate cineva, care stă atâta timp printre mașini, uleiuri...

— Vrei să spui: cum poate o brută de mecanic-auto...

Unchiul George roși deodată, cu violență, ca și când ar fi fost surprinsă făcând un lucru nepermis:

— N-am vrut să spun asta.

— Dar ce ai vrut să spui?

— Am vrut să spun: cum poți să mai vezi între atâta fier și piese de automobil o creangă de salcie înverzită?

Țigarul claxonă brusc, pentru că o bătrână îi trecu pe neașteptate prin fața mașinii.

— Uită-te la ea... Moartea o caută pe-acasă și ea a ieșit la plimbare.

— Te-am întrebat ceva, de ce nu-mi răspunzi?

Țigarul fluieră încet: *O sole mio!* și pe urmă spuse:

— Lord Baltimore nu poate să-ți răspundă la întrebare.

Unchiul George tăcu câteva lungi minute.

— Nu crezi că „Președintele” o să ruginească, o să se zdruncine dacă-l tot cărăm de colo-colo, în vată? zise Țiparul, ca să curme acea tăcere nesuferită dintre ei.

— Știu eu, răspunse moale Unchiul George, de treaba asta are grijă *tehnicul*, nu noi.

Acum, autocamionul gonia zdravăn spre depozitul spitalului doctor Cantacuzino, de pe cheiul Dâmboviței. Când aveau la bord încărcătură periculoasă, voiau să scape cât mai repede de ea.

— Spune-mi, ce-ai fi făcut dacă n-ai fi intrat în mișcare? o întrebă Țiparul.

Unchiul George avea acum o voce joasă, obosită:

— Știu și eu? Poate m-aș fi măritat, ca orice fată, aș fi avut copii, m-aș fi lăsat de facultate...

— Cum adică te-ai fi lăsat de facultate?... Bănuiesc că ai intrat la *Belle-Arte* pentru că ai talent. Te-a îndemnat ceva. În ce mă privește, pentru mine, chestiunea asta cu pictura este un lucru destul de curios. Să stai să desenezi oameni în pielea goală, ce idee!

— Crezi că e ceva imoral?

— Nu, oricum... însă...!

— Corpul omenesc este foarte frumos. Depinde numai cum te gândești la el. Vechii greci nu se acopereau. A venit creștinismul și a făcut din ceea ce ni se părea un lucru natural, un lucru interzis. Și cu asta ideea de păcat s-a și ivit.

Țiparul accelerează mai tare.

— Toate lucrurile astea le învățați la *Belle-Arte* acolo, la voi?

— Da. Le învățăm.

— Vrei să spui că tu desenezi și bărbați goi, așa cum i-a făcut Dumnezeu?

Unchiul George râse ușor stingherită.

— De ce nu! Așa cum studenții desenează femei dezbrăcate, noi desenăm bărbați dezbrăcați. Suntem egali în fața corpului omenesc. Nu este vorba de altceva.

Țiparul simți că roșește și el dintr-odată, cum se-ntâmplase mai devreme cu Unchiul George.

— Cât trăiește omul, învață, făcu el filosofic.

Și cu asta convorbirea dintre ei se încheie.

După încă cinci minute de mers, autocamionul ajunsese în spatele Institutului doctor Cantacuzino. Țiparul claxonă, portarul deschise porțile de fier și după ce-l întrebă unde merge, îi dădu drumul. Până la orele șase după-amiază, „Președintele” trebuia să stea adăpostit între cuști de șoareci, când avea să vină cineva să-l ridice.

Un adevărat noroc făcuse ca echipa *Muntenia II* să nu cadă în întregime în ghearele lui Mizdrache. El, acest noroc, se datorase orgoliului lui Ciripoi, care aflase de la Claudia că Mizdrache o chemase la el acasă, punându-i mai multe întrebări. În realitate, steaua trupei lui Lică Rădulescu dorea din tot sufletul să nu fie amestecată în niște întâmplări care nu o priveau și care i se păreau destul de primejdioase: post de radio clandestin, nemți, filme, fotografii, Siguranța Generală a Statului... Și așa era băgată până la gât în rahat. Barim să joace cu toată lumea cu cărțile pe față. Năvălise direct peste Ciripoi la birou. La ușă, Crăciunescu:

— Ei, domnișoară, încotro?

— Dar dumneata cine mai ești? întreba Claudia, cu o privire mirată peste poate.

— Eu sunt cel care pune întrebările aici, făcuse Crăciunescu, agresiv. Ori te crezi la orfelinatul copiilor handicapați.

— Handica... cum? Uite ce e, deșteptule, te rog să intri la domnul Ciripoi și să-i spui că a venit Claudia. Repetă: Claudia!

Crăciunescu o măsură din cap până în picioare. „Logodnică nu e, că Ciripoi are nevastă și copii, amantă poate, dar e prea șucară pentru nasul lui...” Până să se lămurească, în ușă apăruse Ciripoi.

— Ce-i cu tine aici?

— Am treabă.

— Crăciunescule, lasă-ne, zise Ciripoi. Și o vârî în birou cam necăjit. Nu ți-am spus să nu vii decât în cazuri foarte importante?

— Păi este un caz foarte important.

— Dă pe gură atunci, ce mai aștepți?

— M-a chemat șeful la el.

— Mizdrache? A luat cantaridă? Sau e în săptămână brânzei? Ce l-a găsit?

— Dar tu nu mă inviți să stau pe scaun? Ce, suntem sălbatici? Eu am venit să-ți dau vești importante și tu mă tratezi ca pe Mița Baston. Sunt și eu artistă. Solistă în trupa lui Lică Rădulescu. Măine-poimăine apar pe ecrane la Berlin. Se uită lumea. Asta e Claudia Testemeanu de la Ploiești. Fata lui Testemeanu. Ce-i de colea?...

— Șezi, făcu Ciripoi, căruia nu-i plăcea vestea adusă. Deci, șeful te-a chemat la el acasă, și...

— Și m-a stors ca pe-o lămâie.

— Că nu i-oi fi spus chestia cu fotograma aia, cu băieții ăia, cu postul de radio...

— Ba bine că nu! De unde să știu eu că tu îi ascunzi secrete care-l privesc și pe el.

Ciripoi căzu într-un fotoliu.

— Femeile te nenorocesc totdeauna, domnule. Asta am învățat de la biata maică-mea, dar n-am ascultat-o. Ia zi-i, cuvânt cu cuvânt, tot

ce s-a-ntâmplat.

— Dă-mi mai întâi o țigară și pe urmă vorbesc.

Ciripoi o înjură mărunț în gând, dar îi întinse pachetul de țigări și o invită să ia una, i-o aprinse, ascultând-o cu mare atenție. Totul era limpede. Mizdrache aflase totul, de-a fir-a-păr, și avea să ia și de data asta bucata cea mai grasă, după obiceiul lui. Dacă nu voia să moară subaltern, cum fusese o viață întreagă, trebuia să facă un lucru neașteptat. Să-l lase pe șeful lui cu botul pe labe; să-l învețe minte să mai culeagă de-acolo de unde el semănase.

— Uite ce, puiculița neichii, mie să-mi spui la ce s-a oprit Mizdrache. Adică, ce i-a plăcut lui. Așa, din tot ce i-ai povestit tu.

Claudia trase câteva fumuri din țigară, se ridică, deschise ferestrele ca să intre aer curat de-afară, privi strada aglomerată, mașinile care se mișcau parcă mai lent privite de la înălțime, și se-ntoarse spre Ciripoi:

— Știi ce cred eu? Că dacă află șeful tău că ți-am spus că am fost la el și că pe urmă am venit la tine și l-am turnat, eu nu termin bine, tu! O să mă arunce careva de la o fereastră ca asta. Că voi sunteți oameni periculoși, știu eu.

— Uite unde era agenta dublă! Lasă fleacurile și spune-mi ce ți-a bătut la ochi din tot ce te-a-ntrebat?

Claudia se așează din nou pe scaun, puse picior peste picior și-l fixă pe Ciripoi.

— Dacă vrei să știi, cred că cel mai interesant i s-a părut faptul că fata aia care venea la *Marna* avea mâinile pline de vopsele.

— Și ce-i cu asta? Mare lucru! Cine știe de unde o fi luat vopsea pe unghii și el crede că e Sherlock Holmes.

Dar, deodată, se tulbură:

— Mă fetițo, chiar așa a fost? I-ai spus tu că era vopsită pe mâini?

— Chiar așa. Pe urmă nu m-a mai întrebat nimic. A... mai voia ceva, să nu uit... M-a-ntrebat dacă aş recunoaște vocea fetei. Numai că asta era cam mută. N-am prea auzit-o vorbind. Ceea ce știu e (și asta i-am spus-o și șefului tău) că fata e studentă la *Belle-Arte*... e pictoriță.

Ceea ce la începutul acestei convorbiri părea foarte neclar pentru Ciripoi, se limpezi. O luă de umeri pe Claudia și o conduse spre ușă.

— Știi ce? M-ai căutat pentru o verișoară a ta care n-are buletin de București și vrei s-o aduci aici. Dacă te-ntreabă cineva... dacă nu... Și capul la pământ, nu miști, nu scoți un cuvântel.

O urmări de sus, pe deasupra casei scării, și o văzu rostogolindu-se pe treptele celor patru etaje, ținându-se de rampa lustruită. Se-ntoarse în birou și-l sună pe Teică, cu gesturi mari ca ale lui Mizdrache, cum făcea acesta când lua o decizie importantă.

Agentul apărui în ușă după ce bătu de trei ori. Chel, slinos, cu hainele mototolite, cu aerul acela mizerabil de funcționar inferior trăit numai prin subsoluri.

— Trăiți! La dispoziția dumneavoastră!

Se cocoșase, saluta într-una, cu capul plecat și cu mâinile pe solduri, ca și cum ar fi purtat uniformă.

— Teică, echiparea, că avem treabă!

— Sunt echipat, dom' șef. Gata!

— Stai să dau un telefon la a-ntâia.

Făcu interiorul, așteptă două secunde, pe urmă spuse cuiva cu o voce gravă, măreață:

— Lipsesc până seara. Cine mă caută, să aibă răbdare. Pentru domnul Mizdrache, sunt plecat în chestiunea postului clandestin. Noroc!

Trânti receptorul, își luă pălăria din cuier și o îndesă pe ceafă. Avea aerul că va aresta pe Capone. În stradă îl înghesui în mașină pe Teică și-i spuse șoferului:

— Du-mă la cinematograful *Marna*.

Era spre prânz, se încălzise bine, copacii înverziseră, lumea umbla în haină, era o plăcere să te plimbi la ora asta. Mașina Siguranței opri în spatele cinematografului, pe la intrarea artiștilor. Cei doi coborâră câteva trepte, pătrunseră într-un gang igrasios, luminat de un hidrant, pe urmă urcară iar pe o scăriță metalică și ajunseră pe scenă. În lumina puțină nu se vedea mai nimic. Câteva cartoane care erau decorurile pentru trupa de revistă, miros de praf, cortina roasă pe la poale, cu ciucurii aurii mâncați de șoareci și de vechime.

— E cineva aici? întrebă Ciripoi spre fosa scenei din care se prelingea o lumină slabă. Apăru un fel de mumie cu fața tumefiată, cu părul alb, scăpat în șuvițe, de-a lungul unor urechi albe ca hârtia, cu o gură uscată, parcă trasă cu linia, fardată gros cu un ruj prost.

— Dumneavoastră?

— Poliția, făcu, măreț, Ciripoi. Îl caut pe patronul cinematografului și pe domnul Lică Rădulescu.

Băboiul, care fusese angajat în locul lui Athos, răspunse simplu în două cuvinte:

— Domnul Șerbănescu e vizavi, la bufet, iar domnul Lică... acuși trebuie să pice.

Ciripoi cunoștea drumurile. Intră în coridorul cabinelor artiștilor. Nu sosise încă nimeni. Ieși din holul cinematografului, pustiu la ora asta, în care o femeie ștergea cu o cârpă udă piatra murdărită.

— Dumneavoastră? întrebă aceasta.

Teică făcu un semn ocult la rever și cei doi se treziră în Grivița aglomerată, plină de lume și de tramvaie. Trecură strada, intrară în restaurantul pustiu, întrebând de domnul Șerbănescu.

— Colo, în fund, arată un țal cam adormit, cam plictisit, căscând profund.

Șerbănescu nu era singur. O femeie între două vârste, cu dinți de

aur, mușca dintr-un pui clefăind tare și tăvălind carnea în mujdei de usturoi. Din când în când, privea spre patronul cinematografului *Marna*, care-i povestea ceva. Ciripoi se așeză la o masă liberă, lângă fereastră, și-l trimise pe Teică la Șerbănescu, spunându-i: „Să lase dama, că avem treburi serioase!”

Agentul sărută mâna femeii, își ceru scuze, asta învățase la nunți și botezuri: să nu jignești un bărbat când se află cu o muiere la masă.

— Domn' Șerbănescu, domnul Ciripoi are treabă cu dumneata.

— Vin numaidecât.

Când era vorba de poliție, atâta știa și domnul Șerbănescu, trebuiau lăsate la o parte chiar femeile. Se scuză și îl urmă pe Teică.

— Vă salut, vă salut! Cu ce treabă pe la noi, pe la cinematograful? Un bilet de favoare, ceva?

— Stai jos! făcu grav Ciripoi.

Domnul Șerbănescu se așeză. Era gras, nădușit tot, prin haina de diftină, la subsuori, se iviseră pete mari, umede. Băuse trei sute de grame de mastică, obrazul îi era congestionat, avea parcă niște ochi galbeni, de motan.

— Domnu' Șerbănescu, dumneata ții o evidență a celor angajați?

— Cum, nu? se miră patronul cinematografului *Marna*. Dar până atunci... (făcu un semn chelnerului care aștepta lângă intrarea mascată de o perdea de pluș) hei, Puiule, fă-te aproape și adu ceva de ciugulit, că e ora aperitivului. Așadar...

— Nu era nevoie să te deranjezi.

Lui Ciripoi i se făcuse într-adevăr foame și când se uita la figura hămesită a celui din fața lui, la Teică, își dădea scama că nu poate să refuze invitația.

— Domnu' Șerbănescu, ai cunoștință că în cinematograful duminical se-au făcut cuibul niște indivizi foarte periculoși?

La una ca asta nu se aștepta patronul cinematografului *Marna*.

— Cum adică, domnu' Ciripoi, că doar, ca orice patron de cinematograful, sunt în slujba poliției! Nu v-am dat eu telefoane când a trebuit? Nu i-am dat în gât pe dezertorii ăia de anul trecut? Sau când mi se pare mie unul mai deocheat... Cum o să adăpostesc eu, la mine, niște indivizi periculoși?

— Uite că i-ai adăpostit. Ai avut dumneata pe unul Adrian Racoviceanu, pianist, angajat?

— Am avut!

— Îi știi adresa?

— Asta ce-i drept, nu. A venit la mine, mi-a spus că e student, l-am întrebat cum îl cheamă. Eu sunt o brută sentimentală, domnu' Ciripoi. Când am auzit că-l cheamă Adrian Racoviceanu mi-am adus aminte că în primul război am luptat într-un regiment cu ta-so – generalul Racoviceanu. L-am întrebat dacă al lui era – al lui era! L-am angajat.

Dar ce-a făcut, domnule?

— O să-ți spun eu mai încolo.

Sosise chelnerul Puiu, cu o tavă cu raci. Trăsneau a usturoi și arătau ca o pictură.

— Luați specialitatea casei, zise domnu' Șerbănescu și pocni din degete către chelner: Puiule, și negrul ăla de Crăciunești... de la mama lui... Să nu ni se facă greață... Pe urmă se întoarse către Ciripoi: Ia spune, domnule, că mă bagi în boală.

— Domnu' Șerbănescu, ați mai avut după aia ca angajat pe un operator?...

— Da. Cornel Popescu îl chema. Lucra, dimineța, la magazinul *Marconi*. La domnul Vintilă Crețulescu. Am verificat. Dar ce-i cu el?

— Mai lucrează la dumneata?

— Nu. De vreo două săptămâni mi-a lăsat pe altul în loc și a zis că are treabă în provincie. Așa e în zilele noastre. Nu mai are lumea cuvânt. Îi angajezi când se milogesc, le dai o mie pe săptămână și ei se cară când ți-e lumea mai dragă.

— Dar pianistul ăla, Racoviceanu... mai lucrează la dumneata?

Domnul Șerbănescu începea să-nțeleagă câte ceva.

— Luați câte-un rac de-ăsta, că vă spun.

Teică atâta aștepta. Începură să înfulece. Carapacele roșii trosneau între măselele lor dure.

— Ce-i curios, domnule Ciripoi, că la aceeași dată și băiatul generalului Racoviceanu a zis că se angajează la Filarmonică și că nu mai vine... Am găsit pe altcineva!

Ciripoi lăasă ceea ce mai rămăsese din racul mâncat în farfurie și spuse:

— Ia să ne mai gândim puțin. La băiatul ăsta al dumatăle, la operator, nu venea o fetișoară, așa...

— Logodnica lui, cum să nu... O slăbătură blondă.

— Bun, făcu Ciripoi mulțumit. Și cam la ce ore, așa?...

Patronul cinematografului *Marna* se gândi puțin, dar nu-și amintea exact nimic.

— Cred că pe seară, după șase. Sta până termina el ultima reprezentație și plecau împreună. Nu i-am bănuț. Băiatul își vedea serios de treabă, își luase și el un ajutor, cum e obiceiul. Mai lipsea în câte o zi, dar nu de multe ori. Vrei să-mi spui, însă, ce-i cu băieții ăștia?

Chelnerul Puiu turna în pahare un vin negru, uleios. Băură însetați. Domnul Șerbănescu făcu un semn femeii abandonate la masa lui și aceasta se ridică și părăsi localul.

— O prietenă a mea, explică el.

— Vreau să te mai întreb ceva, spuse Ciripoi. Din cercetările noastre, tot în timpul ăsta, ai mai avut pe unul, un plasator, așa ceva.

— Da. Parcă Negrea îl chema. Nu știi ce făcea, se lăuda că a fost boxer, că acum antrenează pe nu știi cine, o echipă a armatei. Dracu să-l ia! Dar era bun, că-mi scotea scandalagiii din sală.

— Era! Deci a dispărut și el, nu-i așa? Și exact în același timp cu ceilalți, făcu Ciripoi, încântat unde ajunsese cu logica.

— Ia te uită, domnule, cum intră omul la apă, fără să știe. Dar spune-mi, domnu Ciripoi. Ce-au făcut ăștia? Au furat ceva?

— Mai rău.

Ciripoi sorbea carnea fragedă din gheruțele celui de-al treilea rac și avea o privire încântată de sine.

— Mai rău: adică cum?

Domnul Șerbănescu simțea că se trezește de-a binelea. Bău un pahar cu vin negru de Crăciunești cu sete, și, după ce-l goli, îl trânti pe suprafața mesei.

— Domn' Ciripoi, mă-mbolnăvești! Spune odată, că mor!

— Toți patru sunt niște conspiratori, domnu' Șerbănescu! Dacă te interesează, au transmis și din cinematograful dumitale prin postul *Muntenia II*. Ai ascultat vreodată postul de radio *Muntenia II*?

— Pe dracu! Ce, am eu timp să ascult postul de radio *Muntenia II*? Nici nu știi ce e asta.

— Un post de radio comunist, dacă te interesează.

Domnul Șerbănescu se albi ca hârtia de scris.

— Nu se poate! Sărăciile alea? Janghinoșii ăia? Nu dădeai nici doi bani pe ei! Și adică de unde să transmită ei din cinematograful meu?

Teică, care zdrobise până acumă preț de cinci-șase raci, privi încordat la Ciripoi.

— Asta am vrea să știm și noi. Există numai două posibilități. Cinematograful are un pod?

— Cum să nu? Au venit cei de la antiaeriană și l-au umplut cu saci de nisip. Ne-au ars și o amendă pe chestia asta. Credeți că de-acolo...

— De-acolo, sau din cabina operatorului. Sunt singurele posibilități.

— Ce spui? Domnu' Ciripoi, în ce mă privește vă dau tot concursul.

— Până acumă avem două urme limpezi: una, dacă e adevărată, că operatorul se numea Cornel Popescu și că lucra la magazinul *Marconi*. Asta pe unde vine?...

Domnul Șerbănescu le dădu adresa.

— Notează, Teică, zise grav Ciripoi pe post de anchetator-șef. Și fata asta al cărei nume nu-l cunoaștem... ori îl știi dumneata?...

— Nu, nu-l știu. Odată am întrebat-o cum o cheamă. I-am găsit pe amândoi în cabină: cum te cheamă? Ăla, gagicul ei, a luat-o înainte... *Unchiul George*, a zis... Ce nume o mai fi și ăsta? Să fii fată și să te cheme *Unchiul George*... O adevărată tâmpenie.

— Ai recunoaște-o? Întrebă Ciripoi.

— Cum să nu? Am ținare de minte.

— Și pe el, pe băiat?
— Bineînțeles.
— Cunoști și faptul că fata era studentă la facultatea aia de pictori... cum dracu îi zice... Belle... cum... Teică?...
Teică luase al șaptelea rac și-l studia.
— Belle... belle...
— *Belle-Arte*, se lămurii pentru toți domnul Șerbănescu. A, veniți cu mine, că e colea. Doi pași. Pe lângă catedrala Sfântu Iosif. Mergem?
Ciripoi se ridică și-i făcu semn lui Teică.
— Hai, Teiculiță, că avem treabă. Lasă racul ăla din mână, că parcă n-ai mâncat din postul Paștelui.

*

Într-un sfert de ceas se aflau toți trei în sala decanatului. Ciripoi se legitimase scurt și fuseseră poftiți pe scaune, în fața decanului. Acesta era un bărbat cu părul albit complet, ochelari în ramă de aur, cam titirisit, cam moale la glas, mă rog, „fire de artist”, gândise Ciripoi.

— Domnule profesor, sau ce-ați fi dumneavoastră aici... avem un caz delicat.

— Mă rog, tuși decanul. Poliția are dreptul să pătrundă oriunde mai ales în vremurile astea tulburi. Vă rugăm să ne spuneți despre ce este vorba!

Se răstignise pe spătarul scaunului din spatele biroului său masiv de stejar, pe care se aflau desene în tuș și câteva clasoare. Privea cu un aer distrat grădina mică din spatele Institutului, în care se scuturau florile unui cais. Părea distant, neatent, ca și cum le-ar fi făcut o favoare, lucru care-l scotea din sărite pe Ciripoi. Dar, mă rog... oameni ca ăștia trebuiau luați cu binisorul.

— Domnule profesor, căutăm o studentă.

— Mă rog, făcu iar decanul, cu același plictis vizibil. Vă stau la dispoziție. Îi cunoașteți numele? Știți în ce an este?

— Asta-i prost, că nu știm.

— Și atunci, eu cu ce pot să vă ajut?

Își scosese ochelarii și îi lăsase pe birou, privind cu niște ochi bulbucați, și fără privire parcă, afară.

— Aveți cumva fișele cu fotografiile ale studenților dumneavoastră?

— Cum să nu? Pe ani. Nici nu sunt prea mulți. Cam o sută cincizeci. Vreți să le vedeți? Pofțiți alături, cu mine.

— Tu rămâi aici, Teică, zise Ciripoi, eu merg dincolo cu domnul Șerbănescu și cu domnul profesor.

Agentul fu încântat să rămână singur, pentru că avea la ce să se uite. Toți pereții biroului decanului erau împodobiți cu nuduri în carbune: studiile cele mai reușite ale studenților. „Uite și tu, Teicuță, ce e pe lumea asta, gândea umilul polițist. Ce țâțe, ce picioare, halal

de mămițița lor! Și adică ăștia le fac așa, după chipul și asemănarea muierilor?” Știa că există modele, adică niște femei plătite, ca să stea în pielea goală în fața studenților, dar atâtea fete tinere despuiate la un loc nu văzuse niciodată. „Aici e un trai, Teiculiță!”

Se ridică în picioare și, cu mâinile la spate, dădu un ocol privind hârtiile de desen prinse în pioane pe pereți. Prin ușa deschisă, îi văzu pe cei trei căutând cu atenție în câteva cartoteci aflate în lăzile metalice de culoare gri. Cam după trei sferturi de ceas, domnul Șerbănescu spuse: „Asta e!” Scosese o fișă de care era lipită o fotografie și o arătă lui Ciripoi:

— Pun mâna-n foc că ea este!

Decanul își caută ochelarii și citi numele studentei: Otilia Dumitrescu, anul doi.

— Nu înțeleg nimic, domnilor.

Ciripoi spuse parcă puțin întristat:

— Din păcate, trebuie s-o arestăm. E comunistă.

— Comunistă? Studentă ca ea, exemplară! Mă rog, a avut o chestie pe-aici cu un profesor, dar...

— Ce chestiune? se interesă Ciripoi.

— Un fel de idilă cu un profesor. Dar în asta nu intră niciun fel de politică.

Se făcu un moment de tăcere.

— Și cum vreți să procedăm? Întrebă decanul.

— O chemați aici, și de restul ne ocupăm noi. Nu vrem să facem mare târăboi. La cât se termină cursurile?

Decanul își privi ceasornicul de la mână.

— Peste trei sferturi de oră. Studenții merg apoi la cantină și revin la cinci după-amiază.

— E foarte bine. Noi așteptăm aici. Spuneți-mi, domnule profesor, în ultima vreme, fata asta nu lipsea de la cursuri, mai ales după-amiază?

Decanul se gândi puțin.

— Ba cred că da. Încă de astă-iarnă mi-a cerut o scutire care să-i permită să lipsească de la anumite cursuri ce se țineau după-masă. Spunea că și-a găsit o slujbă. E foarte săracă.

— Bine-bine! Atunci chemați-o!

— Nu vreți să mai așteptăm?

— Nu! făcu sec Ciripoi. E mai bine așa. O să plecăm cu ea înainte de-a ieși ceilalți studenți de la cursuri.

Decanul apăsă pe o sonerie și după un minut intră un om de serviciu.

— Mihalache, fii bun, du-te la anul doi și cheam-o la decanat pe studenta Otilia Dumitrescu pentru o comunicare urgentă.

Ușa se-nchise. După alte trei minute se auzi o scurtă bătaie în ușă.

Decanul spuse: „Intră!” Și în cancelarie își făcu apariția Unchiul George.

Să fi fost ora unu și jumătate, pe la amiază, când în fața atelierului de reparat aparate de radio *Marconi* se ivi un biciclist nădușit și plin de praf. Era îmbrăcat într-un scampolo italian alb imaculat și într-un pantalon de doc. Costică, ucenicul lui Goliath, stropise de zor timp de vreo jumătate de oră trotuarul din fața magazinului și acum mătura cu sâng cu un târn de nuiiele. Trotuarul nu arăta mai bine ca înainte, dar, oricum, se putea spune că se făcuse ceva. Puștiul trăgea cu sete dintr-un chiștoc și mai lăsa mătura rezemată de peretele magazinului, privind în lungul străzii. Pe ciclistul care oprise brusc parcă l-ar fi cunoscut.

— Ai furat-o? întrebă cu insolență ucenicul.

— Cheamă-l repede afară pe meșterul tău!

— Că n-o fi luat foc la Filaret, spuse calm ucenicul și-și rezemă târnul încă o dată de peretele dughenei. Îl chem imediat.

— E singur?

— Singur.

— Bine. Aștept afară, că e mai plăcut.

Puștiul intră în prăvălie și după câteva minute apără Goliath cu un aer aiurit.

— Ce s-a întâmplat, Țiparul?

Acesta îi făcu semn către ucenic, care își vedea de măturatul lui.

— Hai mai încolo să ne plimbăm puțin.

Porniră în susul străzii, după ce Goliath îi spusese lui Costică:

— Țacă, mă-ntorc numaidecât. Ai grijă pe-aici și mai lasă dracului țigara aia, că te-mbolnăvești.

Țiparul îl aștepta câțiva pași mai departe.

— După mutra ta, s-a întâmplat ceva foarte neplăcut.

— Dacă vrei să știi, chiar așa este: s-a întâmplat un lucru foarte neplăcut. A căzut Unchiul George!

Lui Goliath îi țiuiră urechile ca și când ar fi primit doi pumni în bărbie.

— Nu se poate!

— Uite că se poate.

Țiparul ducea de ghidon o bicicletă de curse ale cărei spițe de aluminiu străluceau ca soarele începutului de amiază. Foarte ciudat în toate astea era că, aproape înconștient, Țiparul ținea încă în mână un buchet de flori galbene, niște lalele. Ceva inexplicabil se petrecuse. Să vii în goană pe o bicicletă de curse care nu e a ta și să anunți că a căzut Unchiul George, ținând în același timp în mână un buchet de lalele galbene, nu era un lucru normal.

Țiparul văzu privirea interogativă a celuiilalt și răspunse fără să fie întrebat:

— Ei i le duceam!

Goliath simți că iar îi țiuie urechile. Cum adică: *ei i le ducea?*...

— Aveai o întâlnire cu Unchiul George în dimineața asta?

Era limpede că reparatorul de aparate de radio suferea cumplit. Deci cele spuse de Athos erau adevărate! *Mutulică* avea boală de trimitea flori la fete! Și nu numai că le trimitea flori, dar le dădea și întâlniri și cine știe ce mai făcea. „Ei na, asta e bună! Și dacă avea întâlnire cu ea, de ce mai vine la mine, de ce îmi mai spune că a căzut? Și dacă a căzut, el ce-a făcut? El de ce n-a căzut?” O bănuială îngrozitoare îl invada. Începea să vadă negru înaintea ochilor.

— Nu, nu aveam, răspunse Țiparul.

— Atunci ce-i cu chestia asta cu florile, cu căderea Unchiului George... Nu mai înțeleg nimic.

Țiparului îi venea greu să-i explice, totuși trebuia să o facă și încă foarte repede.

— Aseară am vorbit cu ea. Am avut o discuție mai lungă. Am dus amândoi pe „Președinte” la un depozit de medicamente pe cheiul Dâmboviței. N-am dormit toată noaptea. Nu știu de ce. De dimineață era foarte frumos și n-am mai putut să lucrez la mașinile domnului Sontag. I-am spus: „Domnu’ Sontag, descurcă-te cum oi ști, eu iubesc o fată. Azi mi-am dat seama”. El s-a uitat la mine, a dat din umeri și-a spus: „O iubești, dar te costă. Eu îți opresc ziua de lucru”. Înțelegi, Goliath? Atât a putut să-mi spună. Că mă costă. Și că o să-mi oprească ziua de lucru. Dar în dimineața asta putea să-mi oprească salariul meu pe câteva luni. Puțin mi-ar fi păsat...

Îl privi pe celălalt. Era alb, tremura, parcă suferea de friguri. Oricui putea să-i povestească ce a simțit el în noaptea și-n dimineața aceea, numai lui Goliath, nu.

— Ce ai?

Goliath nu-i răspunse. Țiparul înțelese că n-avea timp, așa că, fără să se înduioșeze continuă:

— Am cerut bicicleta unui prieten, asta pe care o vezi, am cumpărat florile pe care nici acum nu mă-ndur să le arunc și m-am dus la Institutul de *Belle-Arte*. Ea nu știa că o să vin, nu fixasem nicio oră și niciun loc de întâlnire. Trebuia să ne vedem abia diseară la punctul stabilit pentru organizarea emisiunii noastre de la șapte fără un sfert. Am întrebat pe portar când ies studenții de la cursuri și mi-a spus că la ora unu. Până la ora unu am dat ocol Bucureștiului pe bicicletă. Era să mă izbească un tramvai. Bicicletele astea de curse sunt o nenorocire. Au pasul mare, parcă mănâncă distanțele. Și stai cocoșat pe ghidon cum am văzut și la cinema, la curse.

Spunea toate astea pentru că începuse să plângă. Nu reușea să se stăpânească. Glasul i se înmuiase și pe obraji îi curgeau șiroaie lacrimile. Goliath se uita la el nedumerit. „Acum de ce plânge? De ce

nu spune cum s-a-ntâmpat? Ei drăcie, ditamai boxerul și plânge. Înțeleg să plâng eu. Dar eu la drept vorbind de ce să plâng?” Și în aceeași clipă simți cum îi curg și lui lacrimile.

— La unu fără un sfert eram pe trotuar, în fața Institutului și o așteptam. Mai era un sfert de oră până să iasă. Și iată că a ieșit mai înainte. Abia sosisem cu buchetul de flori, cu care dădusem ocol Bucureștiului. Uite, cu lalelele astea. Ținând bicicleta de ghidon și tremurând ca un puști de 16 ani... Și ea a ieșit pe neașteptate pe poarta Institutului, atât de pe neașteptate, încât nici n-am recunoscut-o în primul moment. Era îmbrăcată într-o rochie albastră. Nici nu s-a uitat la mine. Parcă nu mă zărise niciodată în viața ei. Am vrut să spun ceva, dar am înțeles imediat ce se întâmplase. O țineau de braț doi indivizi care au urcat-o într-o mașină neagră. Asta a fost tot. M-am suit repede pe bicicletă și am venit încoace. Am venit să-ți spun să dispari în următoarele zece minute, să nu mai treci niciodată pe la tine pe-acasă și să-mi spui unde te găsești peste o săptămână. De aici alerg întins la Athos. Și el se află într-o mare primejdie. Colonelului n-am apucat să-i dau telefon. O voi face din drum, de la un telefon public. Ai înțeles ce ai de făcut? Șterge-ți nasul ăla și fii bărbat. Întoarce-te la magazin și spune că ți-a murit cineva în provincie. Că mergi la o înmormântare. N-ai decât zece minute, ține minte ce-ți spun. Cum stai cu banii?

— Bani am. Adresa de rezervă o știu: strada Dristorului 22, etaj unu, la văduva Mărculescu. De azi înainte mă cheamă Petre Iordănescu. Repar mașini de scris și sufăr de o infirmitate la piciorul stâng. O să umblu cu o cârje. Asta numai dacă mi se va permite să ies din ascunzătoare. Ceea ce nu cred. Probabil că și eu, și tu, și Athos va trebui să plecăm undeva la țară.

— Te-am lăsat. Te caut. Fug acum la Athos. Baftă!

Încălecă pe bicicletă și dispăru.

Întors în magazinul de reparat aparate de radio, Goliath nu arătă niciun semn de enervare. Îl chemă pe ucenicul Costică și-i spuse blând:

— Bă țacă! A venit prietenul ăsta al meu și mi-a spus că trebuie să merg la o înmormântare. O să lipsesc mai multă vreme. Uite, îți las niște parale. Vezi, când vine patronul ăl mare, domnul Crețulescu, îi spui că n-am mai avut ce face și m-am dus acolo. Să mă aștepte și el, că mă-ntorc. Ai priceput?

— Priceput.

— Vezi cum cheltui banii ăia, că dacă mă întorc și aud că ai făcut prostii te chelfănesc. Vorbește frumos cu clienții, dă aparatele care sunt gata, cu chitanță, mușteriilor, și predă banii până la centimă patronului.

— Bine.

Își luă haina din cui, se uită în jur să vadă dacă n-a uitat ceva compromițător și își dădu seama ce simplu era totul. Trăia provizoriu, o altă viață, poate a unui personaj pe care nu-l cunoștea decât din auzite. Astăzi, în mod brusc, încetase din viață cunoscutul reparator de radio Cornel Popescu, tehnician, semne particulare n-are, mic de statură, păr ondulat. Gata. Cruce. Cine știe când o să mai aibă ocazia să mai practice această meserie frumoasă. Începea o viață nouă. Ce fel de viață o mai fi și aia, cine mai știa? Îi strânse mâna puștiului, care nu era tâmpit și-l măsura cu privirea înduioșată.

— Domn' Cornel, să știi că nu sunt supărat pe dumneata. Mi-ai mai dat câte una după ceafă, dar așa e la meserie. Să-ți dea Dumnezeu sănătate. Mulțumesc pentru bani. O să-i spun patronului tot ce mi-ai zis dumneata. Și dacă întreabă vreuna din fetele alea ceva?

Goliath surâse cu amărăciune și făcu un semn vag cu mâna:

— La revedere, puștiule, vremea fetelor a trecut.

*

Athos citea romanul *Pe aripile vântului*, pentru a treia oară. Lăsase geamurile deschise, bătea un vânticel plăcut. Scarlett O'Hara tocmai trecea călare pe moșia ei. Abia îl văzuse pe Rett Butler și era tulburată de această întâlnire cu cinicul personaj. Se auzi soneria. N-avea fixată nicio întâlnire. „Cine dracu o mai fi la ora asta?” Lăsă cartea, căscă prelung, și, numai în ciorapi, se îndreptă spre ușă.

— Cine e? întrebă când ajunse în micul vestibul.

— Țiparul!

Mirat, răsucii yalele în ușă și se trezi cu celălalt lângă el. Lucrătorul domnului Sontag ținea încă, nu se știe de ce, micul buchet de lalele galbene în mână. Rezemase bicicleta de curse de peretele exterior al intrării și nu știa ce să facă cu florile.

— Ești singur?

— Aproape.

În salonul din spatele lui Athos se ivise mătușa.

— Cine e? întrebă bătrâna.

— Cine să fie? Prietenul meu. L-ai cunoscut.

— A, da! Sigur că da! Poftim, domnule. Dumneata ești colegul de la Filarmonică al lui Adrian, care cântă la viola da gamba.

— Săru' mâna, doamnă, eu sunt! făcu Țiparul intrând în rolul pe care-l mai jucase o dată în fața bătrânei. Și brusc, îi veni inspirația să-i întindă buchetul de flori.

— O, ce bine crescut! Tinerii din ziua de azi nu au uitat să facă plăcere femeilor, chiar celor bătrâne, aducându-le flori. Am să le pui într-un vas cu apă.

Athos o scoase afară din salon.

— Mătușă, lasă-ne singuri. Avem secrete de data asta.

— Înțeleg, înțeleg, făcu femeia. Ah, e primăvară... și fetele astea care au crescut.

Se făcu nevăzută dincolo de o ușă. Rămași singuri, Adrian Racoviceanu îl întrebă precipitat, în șoaptă:

— Ce s-a întâmplat?

— Unchiul George a căzut!

— Nu se poate!

— În fața mea au luat-o cu o mașină. Erau doi inși cu niște mutre care nu spuneau nimic bun.

— Cum de-ai scăpat tu?

— Pur și simplu din întâmplare.

— Și acum?

— Acum trebuie să dispărem.

— Colonelul știe?

— I-am dat un telefon acum zece minute.

— Și ce-a spus?

— Deocamdată să lăsăm vechile adrese și să mergem la noile domiciliu.

— Și mătușii ce-am să-i spun?

— Asta te privește. Trebuia să te gândești din timp și la o întâmplare ca asta.

Athos abia acum simți sub forma unei crampe la stomac violența loviturii venită cu această știre. Se stăpâni, un sentiment necunoscut de incertitudine îl cuprinse.

— Crezi că va vorbi?

— Cine?

— Unchiul George.

— Nu știu. Dar asta nu are nicio importanță. N-o să ne predăm numai pentru că au prins-o pe Unchiul George.

Spunea cuvintele astea și Dumnezeu știa cât îl costau.

— Ce-ai de gând să faci?

Ochelarii lui Athos se aburiseră ca totdeauna când pianistul se enerva.

— O să mă bat, o să mă bat, o să mă bat!

Striga în gura mare și celălalt îi puse palma pe gură.

— Ce, ești nebun? Cu cine ai să te bați?

— Cu toți! Cu Colonelul, cu tine, cu oricine va voi să mă împiedice s-o salvez pe Unchiul George!

— Dar disciplina revoluționară? Dar măsurile pe care suntem obligați să le luăm în cazuri din acestea?

— Puțin îmi pasă de disciplină. Ne-am pus pielea în saramură pentru cei doi care au fost eliberați în schimbul lui Braun, și n-o să încercăm s-o salvăm pe fata asta?...

Athos tăcea.

— Ți-e frică, lașule! Și doar spuneai că o iubești și tu! Toți o iubeați, și tu, și Goliath... Și când e vorba să-i salvăm viața, vă dați de-o parte.

Ceea ce spunea era de-a dreptul absurd. Celuilalt, lui Goliath, nici măcar nu-i propusese să facă ceva. Îl sfătuisese să fugă ca un șobolan la noua adresă. Și acum, deodată, îi propunea lui Athos să calce toate regulile de conspirație, să facă ceva pentru a salva viața acelei fete. Totul fusese declanșat de întrebarea lui Adrian: „Crezi că o să vorbească?” Și dacă o să vorbească, ce?... Ei nu vor mai fi la vechile domiciliu, nici Colonelul. De fapt, adresa Colonelului n-o știa decât el. Dar tocmai acest: „o să vorbească?” îi evoca lui o înspăimântătoare realitate: cum o vor face polițiștii pe Unchiul George să vorbească? Era firavă, subțire, avea douăzeci de ani, și, vai, ce putea să i se întâmple? Poate că toate lucrurile pe care le bănuia i se și întâmplau chiar în minutul acesta!...

— Să nu te mai aud vorbind așa! De ce mă faci laș? Poate să-mi fie și mie frică câteodată, dar laș nu sunt. Sunt de părere, ca și tine, că trebuie să facem ceva ca s-o salvăm.

— Chiar împotriva ordinelor Colonelului?

— Chiar împotriva ordinelor lui. Ar fi primul meu act de indisciplină. Ce ți-a spus la telefon?... Pentru că bănuiesc că nu te-ai dus la el acasă.

— Ceea ce știam și eu. Practic, suntem niște pensionari. La orice cădere grupul se dizolvă automat și toată lumea se împrăștie ca potârnichele. Vechile adrese se uită, nu mai sunt folosite, intră o nouă echipă în acțiune. La ora asta cred că „Președintele” este transportat de către alții cine știe unde. Nu ne rămâne decât să ascultăm diseară, la orele șapte fără un sfert, prima lor emisiune. Ce sentiment tâmpit! Să fii lăsat pe tușă, ca o zdreanță, și să nu faci nimic altceva decât să te ascunzi, să te dai la fund.

— Așadar, bătrâne...

— Fă-ți rapid bagajele! Eu am plecat înainte. Suntem în mare primejdie. Orice clipă e prețioasă. Ne întâlnim peste zece zile în strada Dristorului 22, etaj unu, la văduva Mărculescu. Întrebi de Petre Iordănescu, reparator de mașini de scris. Țasta e Goliath. Ai unde să dormi la noapte?

— Bineînțeles.

Îi strânse mâna în fugă. Athos îl conduse până la ușă și-l văzu încălecând pe bicicletă. Când se-ntoarse din salon, o întâlni pe mătușa lui, care-l privea întrebător:

— Adrian, s-a întâmplat ceva neplăcut?

— Dimpotrivă. Filarmonica pleacă în turneu și mă ia și pe mine. Fă-mi repede bagajele, dă-mi două cămăși de schimb. Cu banii mă descurc eu. O să-ți trimit din fiecare oraș câte o ilustrată. Dacă mă

caută careva, spui că nu știi unde am plecat, că vor muri de invidie. La vârsta mea să cânți Rahmaninov, Ceaikovski... Nici nu mi-am șters cașul de la gură!...

Țopăia în jurul ei, prefăcându-se vesel, o săruta pe obraji, îi mângâia părul albit și își dădu seama că adesea cu o minciună e mai ușor să faci un om fericit decât spunându-i adevărul. Viitoarele lui concerte cu Filarmonica puteau să aibă loc cine știe în ce beciuri ale Siguranței. Și atunci își simți ochii plini de lacrimi; și pentru ca să nu fie văzut de femeia din fața lui îi spuse repede:

— Fii drăguță, eu mă duc să mă bărbieresc. Fă-mi bagajul ăla mai repede. Trenul pleacă peste trei sferturi de ceas. Nici nu știu cum o să ajung la Gara de Nord așa de repede. Maestrul George Georgescu e foarte punctual și ar suferi să vadă că un puști ca mine n-a fost în stare să ajungă cu zece minute înainte de plecarea trenului. Probabil că am să iau un taxi.

Brusc îi întoarse spatele și năvăli în baie. Se privi o clipă în oglinda din lata chiuvetei și începu să vomite.

*

Inspectorul Mizdrache era făcut Dunăre. Începând de la orele 13,30 de când fusese înștiințat că Ciripoi pusese mâna pe unul din membrii echipei *Muntenia II*, și anume pe fata aceea către care atenția lui se îndrepta încă de la ultima întrevedere cu Claudia, o furie fără margini îl stăpânea. „De data asta s-a terminat cu cretinul ăsta, trebuie trimis în Paștele mă-sii, undeva la o circumscripție, să pună murături la un regiment pe front, să curețe latrinele, să fac cizmele la ofițeri... Auzi dumneata, să aresteze pe fata asta fără să o fileze, fără să vadă cu cine se întâlnește... Și doar de-atâtea ori i-am spus că în meseria asta graba strică treaba.” Băuse patru cafele una după alta, fiecare cu romul ei. Simțea că sângele îi umblă în vine cu o accelerație nemaipomenită. În cele din urmă, îl sună pe Ciripoi:

— Alo, aici Mizdrache! Vino, te rog, până la mine!

În biroul lui se aflau Teică și Crăciunescu. Fetei i se făceau formele de înregistrare, i se luau amprente, jos, la subsol. Interogatoriul trebuia să fie luat de către cine hotăra Inspectorul-șef. Dar vocea lui nu prevestea nimic bun.

— Ce glas avea privighetoarea? întrebă Crăciunescu.

— Falset. Să fiu al dracului. Pe mama aia a mea, moartă, de la Sfânta Vineri, dacă ăsta în loc să ne decoreze n-o să ne trimită la Tîrchilești. Îl cunosc, e invidios pe orice inițiativă. Mă duc, rugați-vă pentru mine!

Mizdrache îl aștepta în biroul lui, întors cu spatele spre ușa pe care intra Ciripoi.

— Intră, intră, spuse el cu voce moale, fără nicio inflexiune.

Îl lăsa să aștepte timp de cinci minute în picioare, fără un cuvânt. Ciripoi știa ce înseamnă asta. Îl cunoștea bine pe Mizdrache. „Fierbe, nenorocitul! Se gândește unde să mă atingă: la boașe sau la mațe!” Știa ce o să-i reproșeze: că s-a grăbit, că trebuia să-i ceară avizul. Măsură tapetul de mătase de sus până jos, privi portretul regelui Mihai, al reginei mamă, Elena, și al Mareșalului, numără dosarele dintr-un clasor aflat deasupra seifurilor negre de metal greu. Erau mai mult de 27. Grase, îndopate cu hârtii. Vieți de oameni în primejdie sau lichidați de-acum, cu toată biografia lor, în procese-verbale, cu ștampile, cu rezoluții, totul ordonat, pus la punct, într-o statistică fioroasă a morții.

— Dragă Ciripoi, poți să-mi spui un lucru?...

Glasul Inspectorului-șef era mioros. Și când începea el cu cuvinte mieroase nu era semn bun.

— Da, domn' șef. La dispoziția dumneavoastră!

— Cine ți-a semnat ție ordinul de arestare de azi-dimineață?

— Nimeni, domn' șef. De altfel, nici nu ar fi fost valabil. Ar fi trebuit să trec pe la procuror, conform legii...

— Și atunci? Și atunci? apăsă Mizdrache stând în continuare cu spatele la el.

Încă nu începuse să ia notele de sus.

— Am crezut că fac bine dacă o arestez pe numita Otilia Dumitrescu, studentă în anul doi la *Belle-Arte*, spicherița postului de radio clandestin *Muntenia II*.

Urmă iar o tăcere plină de amenințări. Mizdrache bătea dintr-un picior ca și când ar fi auzit bubuitul unei fanfare.

— Ai făcut un rahat, asta ai făcut! Ai făcut pe p.m.! Idiotule! Cretinule! Imbecilule!...

— Domn' șef, dar nu înțeleg!

Era pentru prima oară când Mizdrache ridica vocea.

— Ai să-nțelegi imediat... Ce ordine ai tu de la mine când se ivește vreun suspect, și mai ales unul de clasa întâia, ca fata asta, care lucra în echipa *Muntenia II*?

Ciripoi izbucni în râs în modul cel mai surprinzător. Lui Mizdrache i se aprinseră urechile de furie.

— De ce râzi, mă? Ți bați joc de mine? Ai vrut să treci peste capul meu? Ai vrut să te afirmi, idiotule? Și în loc de nu știu câți indivizi din ăștia, pe care îi aveam în palmă, mi-ai adus o nenorocită de studentă.

— Care o să povestească și ceea ce n-a făcut, domnule Inspector.

— O să povestească pe mă-ta! N-are ce să povestească. (Se uită la ceas.) Peste patru ore ea trebuia să se întâlnească cu ceilalți membri ai echipei. O filare discretă și i-am fi avut în mână pe toți. Pe toți. Înțelegi, imbecilule? Bate-o până la șase, smulge-i unghiile și n-o să afli nimic. Asta o știe ea mai bine ca tine. Să reziste aceste patru ore.

Și te-asigur că va rezista nu patru ore, zece! Am mai avut de-a face cu femeii. Sunt mai rezistente decât bărbații, idiotule. Le bați, leșină repede, nu mai scoți nimic de la ele. Și-ți închipui tu că ceilalți, văzând că ea nu mai vine la întâlnire, vor aștepta prin ascunzătorile lor ca să mărturisească unde ar trebui să-i găsești tu, cretinule? Peste patru ceasuri, dacă nu chiar în clipa asta, ei s-au dat la fund. Și tu ai venit biruitor la mine, să-mi spui ce mare ispravă ai făcut. Ieși, să nu te mai văd. Scrie-ți demisia și adu-mi-o să ți-o aprob. De data asta nu glumesc. Până ai să reușești să-nsăilezi ceva pe o bucată de hârtie, analfabet cum ești, trimite-mi pe fata aia sus aici. Ai înțeles? Dispari!

Ciripoi se făcu nevăzut. Peste câteva minute intră în biroul lui Mizdrache o fată slăbuță, blondă, îmbrăcată într-o rochie albastră, cu o privire deschisă. Avea încă degetele pline de cerneală neagră. Nu-i dăduseră nici măcar un săpun să se spele. Cunoștea sentimentul acesta al celui căruia i se ia pentru prima oară amprente. Vrând-nevrând, fata se simțea o infractoare.

— Te rog să stai jos.

Îi întinse pachetul lui de țigări, dar ea dădu din cap ca o școlăriță, în semn că nu fumează. Se așează sfios pe un colț al fotoliului, cu picioarele strânse și cu mâinile în poală. Nu evita privirea, nu-l privea sfidător, dar nici cu umilință. Avea o liniște ciudată. Mai întâlnise uitătura aceasta la unii anchetați. Era o privire de om împăcat cu situația în care se afla și care nu cerea nimic.

— Câți ani ai?

— Douăzeci.

— Cum te cheamă?

— Otilia Dumitrescu. Studentă la *Belle-Arte*, anul doi, orfană.

Mizdrache dădea ușor din cap cu un surâs dulce, aprobator.

— Frumoasă vârstă! Ce făceam eu la douăzeci de ani?... Ia să-mi aduc aminte... A! Fleacuri. Omul la douăzeci de ani e încă un copil, crede că tot ce zboară se mănâncă. Și eu aveam gărgăunii mei în cap, idealuri... S-au dus... (Fluieră încetișor, mai trase un fum de țigară.) Iată-mă, nu sunt chiar atât de bătrân, dar... ia spune-mi, câți ani îmi dai?...

Fata tăcea. Mizdrache trecu peste asta.

— Nici patruzeci și cinci... Cum spuneam, și eu visam, voiam să îndrept lumea. Am făcut studii și iată-mă aici, într-o muncă plicticoasă, lipsită de orice interes. Studii de drept, nopți nedormite... De ce?... Ca să am de-a face cu tot felul de oameni, care mai de care mai închisnovat, mai ascuns. Pe când dumneata ți-ai ales o meserie frumoasă: *Belle-Arte*, studiul corpului omenesc, frumusețea elină, anatomie... Nu-i așa că faceți și anatomie? Disecție pe cadavre, ca să învățați mușchii. Ce lucruri interesante! Probabil că nici nu știi de ce te-am adus aici.

Unchiul George îl privi cu uitătura ei deschisă și spuse:

— Încă nu mi-ai comunicat.

— Domnișoară, procedeele aici sunt altele. Cu dumneata vreau să fac o singură și fericită excepție. Spuneai că n-ai părinți.

— Da, m-a crescut un unchi, cam în vârstă, cam într-o ureche.

Fata surâse nevinovat.

— A, copii crescuți de rude apropiate! Astea-s cazuri interesante. Știi desigur că te afli la Siguranța Statului.

— Mi-am închipuit. Din ce motive?...

— O să le afli numaidecât. Deci, să recapitulăm: Otilia Dumitrescu, douăzeci de ani, studentă la *Belle-Arte*...

Tăcu puțin, pe urmă reluă:

— În afara studiilor mai făceai ceva? Vreau să spun... ai avut un mijloc de întreținere?...

— Da. Am lucrat prin câteva teatre și am făcut decoruri.

— Interesant. Și ieșea ceva?

— Atât cât să nu mor de foame.

— Dar politică ai făcut?... Sau faci?

O ușoară umbră trecu pe chipul fetei.

— Nu înțeleg.

— Dudaie, trebuie să vorbim sincer, deschis, de la început. Te-am întrebat dacă faci parte dintr-o organizație politică.

— A, da! Dintr-o organizație paramilitară pentru stingerea incendiilor la Institut...

Mizdrache o fixă ca pe un animal pe care l-ar fi zărit pentru prima oară. Tăcu amenințător un minut lung, se stăpâni și reluă interogatoriul:

— De ce ți se spune Unchiul George?

— A, fleacuri! Ne poreclim la Institut.

— Nu e un nume subversiv?

— De ce ar fi subversiv?

— Știi eu? Poate-mi răspunzi dumneata.

Fata tăcu.

— Ai un prieten? Un amant?

O văzu cum roșește. Tăcea.

— Haide, nu roși, e firesc. Un amic de inimă. Noi înțelegem.

— Am destui prieteni, dar unul de inimă, cum spuneiți, nu-mi amintesc.

Mizdrache se ridică în picioare. Abandonase țigara, începu să-i dea ocol, cu mâinile la spate.

— Dudaie, dacă memoria dumitale dă câteodată semne de slăbiciune, o să te ajutăm. Cunoști pe un student care cânta la pian ca să-și câștige ca și dumneata o pâine?

— A, vă gândiți la Athos!

— Athos, frumos nume! Ei bine, cine e acest Athos?

— Un prieten care lucra la cinematograful unde lucra și un alt prieten al meu, Goliath.

— Ce de nume romanțioase!... Athos, Goliath... Chiar nu știi cum îi cheamă în realitate? Domnișoară, te rog să fii sinceră, să mă ajuți, nu am nici eu timp, vreau să-ți dau drumul de-aici, să te las în libertate. Ești bănuită că faci niște lucruri subversive. Aș dori să te ajut, dar trebuie să mă ajuți și dumneata pe mine. Fii deci sinceră și spune-mi cum îi cheamă exact, unde stau...

— În afară de cele ce v-am spus nu știu nimic.

Mizdrache o fixă din nou amenințător cu o intensitate a privirii, care o făcu să tremure. „Acum începe nenorocirea, își spuse fata, trebuie să mă țin tare.”

— Deci nu vrei să vorbești. Bine.

Apăsă pe un buton și se ivi Crăciunescu.

— Crăciunescule, ești bun să-mi aduci aparatul ăla?

Subalternul dispăru.

— Domnișoară, sunt Inspectorul-șef Mizdrache, de la secția întâia, politică. Ești învinuită de a fi participat la organizarea și funcționarea postului de radio clandestin *Muntenia II*. Asculți radioul?

— Din când în când.

— Muzică numai, nu-i așa?

— Muzică, dacă vreți.

— Dacă vreau eu?... Ai haz, domnișoară! Spune-mi mai bine ce făceai dumneata în echipa asta. Ce misiune aveai?

— Vorbiți de un lucru despre care habar n-am.

— Și dacă o să-ți probăm? Ai să mai negi amestecul dumitale în afacerea asta?

— Nu știu absolut nimic.

Fata se ridicase în picioare gata să primească palmele pe care le aștepta.

— Stai jos, domnișoară, și să nu te joci cu focul. Noi avem aici mijloace mult mai reușite decât îți închipui pentru a te face să vorbești. Nu ne sili să le punem în funcțiune...

— Nu înțeleg nimic.

Reapăruse Crăciunescu abia ducând un fel de patefon pe care-l așeză pe birou. Îi ridică capacul și-l puse în priză. Era un magnetofon nemțesc, dintre primele tipuri, pe care Siguranța Statului îl achiziționase de la serviciul de informații. Cele două role de ebonit legate cu o bandă magnetică între ele începură să se rotească cu o încetineală exasperantă. Se auziră câteva zgomote de fond, uruitul surd al bruiajului și, din eter, prin intermediul unui aparat obișnuit de radio, vocea Unchiului George: *Aici postul de radio Muntenia II! Aici postul de radio Muntenia II! Dragi ascultători, transmitem în fiecare seară*

la orele... Mizdrache apăsă pe un buton. Rolele se opriră.

— E vocea dumitale, nu-i așa?

Fata îl privi ca și când Inspectorul-șef i-ar fi vorbit într-o limbă străină.

— Nu-nțeleg.

Primi prima palmă. O palmă care-i lăsă urme vinete pe obrazul palid.

— Ai să-nțelegi foarte bine. Vocea n-ai să poți să ți-o schimbi, și-n fața Curții Marțiale, această înregistrare îți va aduce automat condamnarea la moarte. Niciun avocat din lume nu va fi în stare să te scape de această pedeapsă. Ai o singură șansă. Să-ți denunți imediat complicii. Îndată ce o vei face, o să ai siguranța că scapi cu o pedeapsă mai blândă: câțiva ani de închisoare. Te las aici singură timp de o jumătate de oră. Te rog să te gândești la ce-ai făcut până acum și la ce ai putea să faci de aici înainte cu viața dumitale. Justiția este clementă cu cei ce recunosc greșelile lor.

Dispăru.

*

Într-un alt birou îl aștepta marele comic național Lică Rădulescu care fusese convocat de urgență aici. Venise de mai bine de-o oră și pentru ca să fie înspăimântat ca lumea, îl uitaseră singur într-o încăpere înaltă, cu ferestrele acoperite de draperii cenușii care abia lăsau să scape pe sub ele o lumină sumbră. Pe un birou ardea o veioză și Lică Rădulescu abia îndrăznea să facă vreo mișcare. I se părea că este supravegheat de cineva ascuns în umbra încăperii încărcată de dosare așezate în rafturi și ale căror contururi abia le distingeau.

Când intră Mizdrache, se ridică brusc în picioare. (Șezuse până atunci într-un fotoliu neverosimil de moale.)

— Să trăiți!

— Stai jos! făcu Mizdrache și se așează dincolo de veioză.

Marele comic național nu-i auzea decât vocea. Parcă se topise în întunecimea densă din spate.

— Ești Lică Rădulescu, artist. Ai o trupă de reviste.

— Da, să trăiți! Sunt un om onorabil, patriot, artist, cum ați zis.

— Lasă gargara și ascultă ce-ți spun... Ai angajat în trupa dumitale pe o anume Claudia TestemEANU, nu-i așa?...

— Exact. Fată bună.

— Cred și eu că e bună. Ea ne-a informat că ții sub aripa ta niște comuniști.

Lică Rădulescu simți că-l strânge gulerul.

— Permiteți, întrebă, și-și desfăcu lavaliera. Domnule...

— Mizdrache mă cheamă.

— Îmi pare bine. Domnule Mizdrache, vreau să vă fac o precizare.

Eu nu fac politică. Nu am fost nici cu liberalii, nici cu țărăniștii, nici cu legionarii, cu nimeni. Eu îmi văd de treburile mele și atât. Îmi pare rău că o fată atât de frumoasă și de gingașă ca domnișoara Testemeanu v-a informat greșit în ce mă privește.

— Domnule Lică Rădulescu, este adevărat că ai angajat pe un student de la Conservator, pe numele lui...

— Adrian Racoviceanu. Fiul generalului Racoviceanu.

— Exact. Membru al partidului comunist.

Lică Rădulescu își lărgi și mai bine gulerul cămășii.

— Nu se poate. Un asemenea lucru nu se poate. Tatăl lui era un om onorabil. N-a făcut politică, ca orice militar, nu văd de ce fiul lui s-ar apuca de prostii.

— Domnule Rădulescu, eu aș fi foarte dispus ca să te cred pe dumneata, și chiar te cred puțin. Ai un aer naiv, de om cumsecade. Dar cum de n-ai băgat de seamă că omul acesta face ceva care este împotriva legii?

— Nu înțeleg. Puteți să vorbiți și o sută de ani și tot n-am să înțeleg.

— Domnule Lică Rădulescu, la mine în birou se află arestată o fată. Cred că dacă aș face o confruntare între dumneata și ea, ai recunoaște-o. Venea des la cinematograful și era prietenă cu acest Adrian Racoviceanu, fiul generalului.

— Dacă mi-o arătați, și dacă o cunosc, cu plăcere o voi recunoaște, dar vă mărturisesc sincer că n-am idee ce făceau. Pentru că dacă aș fi știut despre activitatea lor i-aș fi denunțat, mă cunoașteți, sunt patriot și-n cupletele mele înfierez hidra bolșevică. Cum vă închipuiți că la starea mea socială aș fi putut să mă înhăitez cu asemenea oameni? Cum vă trece prin cap că aș fi putut să-i ajut pe dușmanii poporului român?

— Uite că i-ai ajutat.

— Pe cuvântul meu de om, pe cuvântul meu de artist că nu știu nimic.

— Lasă cuvântul de onoare, că onoare n-are nimeni, să știi de la mine. Vrei să zici că nici usturoi n-ai mâncat, nici gura nu-ți miroase. Dar la Curtea Marțială și la glonț tot ajungi dacă nu spui tot.

Vocea Inspectorului-șef se asprise, nu mai era de joacă.

— Ce să spun, păcatele mele, ce să spun? Eu în cinstea lui taică-său l-am angajat. Venea seara, își vedea de treaba lui. Se așeza în fosă, pleca la ale lui. Se întorcea la reprezentația a doua. Mai venea și dimineața la repetiție. Îl ziceam: „Adriane, dă-mi un *ghe*”. Îmi dădea. Om serios. De unde să știu eu cu cine era înhăitat? Ce lucruri moșmonea el acolo. Că uite unde te duc copiii părinților pe care i-ai cunoscut.

— Domnule Lică Rădulescu, sub nasul dumitale și al proprietarului

unde lucrezi, și al întregului personal, câțiva indivizi, între care și Adrian Racoviceanu al dumitale, au organizat un post de radio clandestin, un post de radio care emitea știri dușmănoase la adresa statului nostru. Ai înțeles?

— Un post de radio clandestin?... Nu se poate! L-aș fi ghicit, aș fi înțeles câte ceva. Un post de radio clandestin? Imposibil!

— Domnule Rădulescu, nu te mai tângui atât. Aș putea să te rețin aici, dar nu am niciun interes s-o fac. Spune-mi unde pot să-l găesc pe acest Adrian Racoviceanu? Acum, într-o jumătate de oră!

Lică Rădulescu scoase batista, își tamponă fruntea asudată și îngână:

— Știu și eu... poate la Conservator... Adresa de-acasă nu mi-a spus-o. Nici nu l-am întrebat unde stă, că nu mă interesa. Știu că taică-său e mort, ca și maică-sa și că stă la o mătușă a lui, dar unde... bate-mă, omoară-mă, n-am de unde să știu...

Mizdrache simțea că albește. La Filarmonică trimisese el de mult o echipă de filatori, dar cei de acolo îi spusese că nu au avut niciodată în orchestra lor vreun student cu acel nume. Iar de la Conservator fusese exmatriculat încă în urmă cu doi ani pentru numeroase absențe. O confruntare între ei doi era inutilă. Fotografia lui Adrian Racoviceanu era de-acum mărită, multiplicată și dată agenților care îl urmăreau în București și în toată țara. Omul din fața lui trebuia trimis acasă; era evident că nu știuse nimic. Dar măcar să plece de-aici cu spaima în oase...

— Domnule Rădulescu, eu am să te eliberez, dar trebuie să-mi dai cuvântul dumitale de onoare că dacă cumva, printr-o întâmplare, întâlnești pe vreunul din băieții aceia care au lucrat la domnul Șerbănescu, la cinematograf, și-l recunoști, să mă suni la numărul ăsta (i-l scrise, pe o hârtie pe care i-o întinse). Aș mai dori (căută o altă hârtie și scoase un stilou) să dai în scris, că de bună voie și nesilit de nimeni vei informa organele noastre, în brice împrejurare, în care oameni de teapa acelora despre care am vorbit vor face lucruri care nu convin legilor în vigoare...

Atunci se întâmplă un lucru neașteptat. Domnul Lică Rădulescu se ridică în picioare, își încheie cu demnitate gulerul, își reînnodă papionul și spuse cu un glas sec și demn:

— Domnule Mizdrache, un artist adevărat nu obișnuiește să intre în slujba poliției.

Prima reacție a lui Mizdrache fu aceea de a-l plesni, dar ca de obicei se stăpâni, numără până la zece în gând, și spuse pe un ton egal:

— Să fii dumneata sănătos câți artiști sunt în slujba poliției. Dacă nu vrei să semnezi, n-ai decât, eu nu te oblig, dar să știi că sfidarea asta se plătește, domnule! Noi suntem o instituție onorabilă, în slujba

noastră se află intelectuali, oameni de bună condiție, ba chiar aristocrați. Dumneata confunzi poliția ordinară, pe curcani, pe agenții de circulație, cu cei din Siguranța Statului, care sunt niște oameni cu totul devotați patriei, așa cum dumneata nu ești, deși o pretinzi. Eu nu am decât să deplâng faptul că nu m-ai înțeles și să-ți permit să ieși de aici fără să-ți strâng mâna. La revedere, domnule!

Lică Rădulescu înțelese că trebuie să plece. Ceea ce și făcu. În minutul următor fu convocat, tot acolo, Ciripoi.

— L-ai văzut? întrebă furios Mizdrache.

— Pe cine?

— Pe Lică Rădulescu al dumitale, mânca-l-ai fript! Tâmpit ca noaptea, făcut grămadă, habar nu are pe ce lume trăiește. Altfel, coada sus. Demn. L-am invitat, să colaboreze – m-a refuzat! Ce spui de asta? Mi-ai adus demisia?

Ciripoi, negru-pământ, privea dușumelele.

— Domn' șef, nu vă gândiți că am și eu o familie... Copii, greuțăți... Am colaborat atâția ani împreună. Mi-a luat Dumnezeu mințile. Am vrut să fac pe deșteptul și nu mi-a mers. Dați-mi o șansă! Dincolo în birou la dumneavoastră e fata aia... Lăsați-mă s-o prelucrez. Să scot totul din ea. Vă asigur că va vorbi. Într-un ceas spune tot. Îi scot mațele pe gură.

— Ciripoi, ți-o încredințez. Nu vreau să-mi murdăresc mâinile. N-am dat o palmă cuiva, în afară de cazul când am fost silit. Nu-mi place bătaia. Nu cu bătaia se fac lucrurile astea. Se cere mai degrabă inteligență. Dar materia cenușie este un lux pentru unul ca alde tine. Dumnezeu nu ne-a făcut egali. Nu ne-a pus la fel în traistă. Sunt dezgustat, sunt plictisit, băiatule... Puteam să-i prindem pe toți și n-avem decât o fată! Pe asta nici măcar n-o s-o poată condamna la moarte, pentru că e femeie.

— Da' de unde! Anul trecut n-au împușcat vreo două?

— Ești în urmă cu politica, Ciripoi. Cu toate ești în urmă. Nu citești Monitorul Oficial. Legile s-au mai înmuiat, merge prost frontul, băiete. Mareșalul știe el ce știe. Chipurile, pentru motive umanitare, pe astfel de individe le condamnă la închisoare pe viață. Dar asta nu știu decât avocații și judecătorii de la Tribunal. Am plecat. Sunt la Papastase. Cum ai vreo veste bună, dă năvală peste mine și spune-mi-o. Dacă până la orele șase și jumătate nu cunoști numele celorlalți complici, scrie-ți cursiv demisia și lasă-mi-o pe ușă, prinsă într-o piuneză. Ai înțeles?...

Inspectorul-șef deschise ușa și se întoarse în biroul lui. Unchiul George ședea nemișcată în scaunul în care o lăsase. Mizdrache se îndreptă către cuierul în care avea pălăria, o luă, privi afară prin fereastră, după care căută într-un dulap și scoase o umbrelă.

— O să plouă, domnișoară. E o zi schimbătoare. Te-ai gândit la ce

ți-am spus? Ai să-mi mărturisești ceva?

Ocoli biroul și se îndreptă spre ușă, așteptă un minut, își puse călăria pe cap, se întoarse rezemat în umbrela flexibilă și o privi:

— Ei?

Unchiul George nu-i răspunse. Mizdrache închise ușa. Îl privi pe Ciripoi, care abia aștepta să intre înăuntru cu Crăciunescu și cu Teică. „Dacă în minutul ăsta fata nu se aruncă pe fereastră, va suferi toată viața ei cât nici nu-și închipuie, gândi Inspectorul-șef. Minutul ăsta de ezitare, pe care eu îl pierd în fața brutelor ăstora, este semnul mărinimiei mele.”

Dar de dincolo nu se auzea nimic, ca și când în biroul lui nu rămăsese nimeni.

*

Maiorul von Braun privea o magnolia uriașă care înflorise toată în curtea Ambasadei germane. O sută de clopote alb-roz, desfăcute spre cerul albastru de primăvară al acestei țări balcanice, atât de ciudată și misterioasă pentru el. Ședea într-un șezlong, fuma într-o dulce lenevire. Lângă el un teanc de ziare germane abia citite îi aduseseră la cunoștință ultimele știri de pe fronturi. Afacerile Germaniei mergeau din ce în ce mai prost, asta răzbătea limpede, dincolo de frazele publiciștilor domnului Goebbels. Uriășele fotografii cu crucișătoarele scufundate, teribilele imagini ale Stukasurilor în picaș, sau a tancurilor Panzer, atacând în grupuri liniile inamice, începeau să se rărească. Comunicatele erau mai scurte, apăruseră paginile umoristice, lucru foarte ciudat pentru un cititor bun ca el, al jurnalelor. „Cât încă mai putea dura?” Auzise zvonuri despre arme secrete, arme chimice, în sfârșit ceva teribil care se pregătea pentru dușmanii Marelui Reich. Dar nici ceilalți nu ședeau pe loc, se obrazniciseră. Superioritatea virtuală a armatei germane pe toate fronturile era pusă încă de mult sub semnul îndoielii.

Se ivise Gerda. Era îmbrăcată într-un costum alb de tenis, purta ochelari de soare, era înaltă, suplă, cu trupul acela de gimnastă, arăta încă bine. Ce păcat că era vicioasă, că trăia cu femei. Îi explicase ea odată, ceva, o poveste cu un verișor care o violase la cincisprezece ani, lăsând-o cu un dezgust pentru bărbați, care trecuse foarte greu, în sfârșit, una din acele povești puțin obscure care există în trecutul fiecărei femei.

— O telegramă de la Berlin!

— De ce n-ai deschis-o? Trebuie să fie iar instrucțiuni de alea tâmpite cu care ne tot bombardează birocrății de la cancelarie. Ei stau acolo, cu fundurile lor grase, la birouri, și-și închipuie cam cum ar trebui să lucrăm noi aici. Deschide-o, te rog!

Gerda deschise telegrama. Peste o sută de cuvinte. Într-adevăr,

sfaturi, mereu sfaturi, cu aerul lor solemn de Mare Cartier General. I-o întinse maiorului.

— Ai avut dreptate.

Von Braun o mototoli fără s-o citească și o ascunse în buzunar.

— Mergi la tenis?

— Da. Căpitanul Schubert este într-o bună condiție fizică.

Braun o lăsă să se îndepărteze câțiva pași, pe urmă o chemă cu un glas leneș:

— Gerda, vreau să-ți spun ceva.

Doamna Hoffmann se-ntoarse. Între ei de mai multă vreme domnea o ostilitate mascată cu abilitate.

— Te-ascult!

— Gerda, micuța aia a ta... Claudia...

— Ce-i cu Claudia?

— Și-a cam băgat nasul în trebușoarele tale. Este foarte curios că una din fotografiile alea, ale filmului pe care l-ai făcut pe când veneam noi de la schi, a ajuns în mâna lui Mizdrache. Cu ajutorul ei, această poliție incapabilă, care ne dă atâtea dureri de cap, a reușit să pună mâna pe spicherița postului de radio *Muntenia II*.

— Imposibil! Aseară, la orele obișnuite, postul de radio *Muntenia II* a emis. Am ascultat eu cu urechile mele. Eram acasă.

— Dacă te interesează, și eu am ascultat. Într-adevăr, postul de radio *Muntenia II* emite.

— Și atunci cum de afirmi că poliția a pus mâna pe spicherița postului de radio *Muntenia II*, care emite?

Braun dădu un șut ca la fotbal grămezii de ziare de lângă el. Foile zburară în sus și aterizară lin pe iarbă.

— Tocmai asta este. Cea pe care ai auzit-o tu ieri-seară era o altă spicheriță.

Doamna Hoffmann nu mai înțelegea nimic.

— Și ce legătură au toate acestea cu Claudia și cu fotografia mea?

— Dacă nu ai puțină răbdare să mă ascuți, n-ai decât. Simplu: în fotografia ta, Claudia a recunoscut pe un complice al acestei fete care a fost arestată.

— Atunci înseamnă că a fost arestată toată echipa postului de radio *Muntenia II*.

— Nu au arestat în niciun fel toată echipa postului de radio *Muntenia II*, ci numai pe fata aceasta. Postul e căutat în continuare și, dacă ar fi fost după mine, dacă această găsculiță pe care o ții lângă tine ar fi spus că-l cunoaște pe omul din fotografia ta, noi am fi preluat fără știința Siguranței române, cu discreție, cazul și, probabil că, la ora asta, postul ar fi fost lichidat. Pe când așa...

— Ah, să vezi ce-i fac tâmpitei! Cum de și-a permis să umble și să-mi fure fotografia! O snopesc în bătaie!

— Acum e prea târziu. Îți doresc o bună şansă în partida ta cu căpitanul Schubert.

Peste două ore, după ce făcuse un duș rece, doamna Hoffmann o căută cu telefonul pe Claudia, o găsi și o convocă la ea acasă cu toate protestele acesteia, care spunea că peste exact un ceas și un sfert trebuia să fie pe scena cinematografului unde juca.

— Nimic! Iei un taxi și vii aici cât poți de repede și pe urmă te duci unde spui că ai treabă. Am să-ți comunic ceva foarte important.

Și-i trântise telefonul. Peste zece minute. Claudia intra valvârtej în casa din strada Londra.

— Ce s-a întâmplat? Uite, mă așteaptă mașina jos. Am spectacol...

Gerda Hoffmann trânti ușa în urma ei și-i dădu repede două palme.

— Ascultă, deocamdată n-am controlat, dar o s-o fac. Ai luat de-aici din casă o fotografie, nu-i așa? Pe care ai dus-o poliției române. Ceea ce bănuiam, se adevărește... Ești în slujba Siguranței române. Să știi că documentele importante le țin încuiate în seif, iar seiful are un cifru pe care-l știu numai eu. N-ai mutra lui Arsène Lupin ca să te bănuiesc că ai putea vreodată să deschizi casa de fier. Dar aici, în apartamentul meu, mai am blănuri, rochii, bijuterii, tablouri, lucruri prețioase. Te înștiințez că toate sunt notate într-un registru al meu personal care și el este încuiat în seif. O broșă dacă a dispărut înseamnă că o vei aduce înapoi și asta până nu fac eu verificarea.

Claudia izbucni în plâns.

— Lasă smiorcăiala și spune-mi ce-a fost cu postul ăla de radio.

Claudia își tamponă ochii cu batista, se privi în oglinda din micul vestibul al casei și-i povesti în câteva cuvinte toate întâmplările din ultimele zile.

— Dacă știam, mai bine nu mă amestecam. O tâmpenie de-a mea. Am vrut să fac pe deșteapta și acuma uite cu ce mă aleg. Să-mi spui că sunt agentă la Siguranță și că îți fur lucruri din casă. Bine am mai ajuns.

Dădu s-o îmbrățișeze, prefăcută cum era.

— Nu, nu te-apropia, te rog, lasă-mă în pace. Ești un om periculos. Am crezut că găsesc în tine o prietenă și când colo ești o mică târâtură, o javră de București cum sunt atâtea. Am să-mi caut o altă prietenă. Am să te abandonez. Hai, acum cară-te la trupa aia a ta de revistă și lasă-mă în pace.

Claudia înțelese că dacă o părăsește acum pe Gerda îi va veni foarte greu s-o mai împace vreodată.

— Dar spune-mi măcar ce-ar trebui să fac.

— Ce-ar fi trebuit să faci, ce-ar fi trebuit să faci?... Să-mi fi spus mie chestia asta, nu polițailor voștri care sunt niște idioți. De comuniști se interesează și ai noștri. Păcat! Ai fi primit un cadou frumos de la Comandatura noastră, ți-ai fi cumpărat rochii. Poate

maiorul Braun îți dădea și o mașinuță. Ehei, în cazuri de astea se plătește bine. Dar tu ești o găsculiță. Acum, paralele și felicitările le capătă polițaii tăi.

Gerda știa unde lovise. Claudia simțea că turbează. Auzi ce scăpase ea din mână, ce afacere! A, dar chestia asta o să-i coste și pe domnul Mizdrache și pe domnul Ciripoi, cât erau ei de ștabi în Siguranța Generală. O să le scoată sufletul, o să le spună că știe lucruri și mai și, dar că nu deschide gura nici în ruptul capului, măcar să-i vadă vineți de turbare.

— Ei, acum du-te la treaba ta, că taxiul marchează.

— Când să mai vin la tine? Întrebă Claudia neliniștită.

— Păi, chef ca să te mai vad nu prea mai am.

Miștea, dar trebuia s-o joace puțin pe mica târfuliță. Claudia nu se mișcase.

— Hai, du-te că te așteaptă mașina afară.

— Mă duc, dar diseară la unsprezece sunt aici.

— Ai să găsești ușa încuiată.

— Fac un scandal de ai să mă ții minte. Îți sparg geamurile, te compromit. Nu mă cunoști.

Deschise iute ușa și ieși în stradă urcându-se în taxiul care o aștepta. Dar neplăcerile acelei zile încă nu luaseră sfârșit. Plăți șoferului suma marcată, se privi într-o vitrină să vadă cum arată după smiorcăiala din casa nemțoaicei, își răvăși puțin părul cu degetele și păși triumfătoare pe ușa pe unde intrau artiștii. Coborî cele câteva trepte, trecu în coridorul plin de umezeală, sub tavanul căruia se vedeau țevile de la calorifer, auzi de sus vocile amestecate ale celorlalți și, uitând deodată tot ce i se întâmplase până atunci, pătrunse în cabină.

*

Cam cu o jumătate de oră înaintea începerii primei reprezentații a revistei „Marna în ofensivă”, domnul Șerbănescu intrase și-l căutase pe domnul Lică Rădulescu. Acesta abia sosise; era încă sub impresia discuției avute cu Inspectorul Mizdrache. Se machia în fața unor oglinzi, lângă doamna Violeta Rădulescu care, ca orice femeie grijulie, venise mai devreme și se îmbrăcase în rochia de spectacol.

— Bună ziua, zisese domnul Șerbănescu, ce faci, domnu’ Lică? Tare-mare?

— Dumneata erai! Pe dracu fac, patroane. Om serios, am ajuns prin poliții, taman la Siguranța Statului! O nenorocire, nu altceva! Mi-au spus că dumneata i-ai ajutat să găsească pe fata aia de la postul de radio clandestin. Cum adică, domnu’ Șerbănescu, cum să faci ei post de radio clandestin la noi aici, în cinematograf?...

— Uite că nici dumitale nu-ți dădea în minte așa ceva. Sub nasul

nostru ne-au făcut ăștia un asemenea pocinog. Dar cu dumneata ce-au avut?

— Ce să aibă, pe dracu!... Nu, că de ce l-am angajat eu pe studentul ăla, pianistul. Parcă eu știam ce e în capul lui. Eu știam că ta-su a fost general, patriot român ca și mine... Și când colo, uite... Că le-am spus: „Domnilor, eu n-am făcut politică! Îi știu pe toți de pe vremea averescanilor. N-am fost nici cu iorgheștii, nici cu liberalii, nici cu țărăniștii, nici cu legionarii. Nu mă bag, domnule, în politică. Eu îmi vād de trupa mea de revistă și atât”. Ce-mi trebuie mie politică? N-am ce mânca, vin la dumneata aici la șase, mă fac frumos, cu nevasta, mai iau doi-trei amărâți, îi pui să dea din craci ca ai săraci, lumea vine, domnule. Râde, se distrează, dumneata încasezi pitacul, îmi dai și mie ce mi se cuvine. Păi nu-i așa?

În momentul acela, pe ușă dădu buzna Claudia.

— Bună ziua, domnu' Lică! Săru' mâna, coană Violeta! Bună, domnu' Șerbănescu!

Din cei trei, numai patronul cinematografului *Marna* mormăi un răspuns.

— Dar ce-i cu dumneavoastră? Vi s-au înecat corăbiile? se miră Claudia. Parcă sunteți la parastas.

Prin oglinză ochii Violetei Rădulescu aruncau flăcări.

„Na că m-a aflat asta că mă culc cu Lică al ei și i-a făcut vreo scenă!” Dar dacă băga bine de seamă, nici domnul Lică Rădulescu nu era în apele lui.

— Domnișoară, făcu marele comic național, scoțând niște hârtii din portofel, mi se pare că-ți datorez bani, banii dumitale de toalete. Poftim! Ia-i!

— Nu-nțeleg, făcu Claudia.

— Numără-i, să nu lipsească vreo sută.

Claudia îi numără.

— Da, sunt toți.

— Ei bine, acum caută-mă pe afară!

Claudia crezu că n-a auzit bine.

— Nu-nțeleg nimica, domnu' Lică. Ce s-a-ntâmpalat?

— S-a întâmpalat că ești concediată, domnișoară.

Claudiei i se ridică sângele în cap.

— Adică cum: concediată?

— Uite-așa bine, cum auzi. Dată afară!

— Domnu' Lică, dar nu se poate, eu mi-am văzut de treabă. N-am colaborat noi amândoi? Nu mi-ai dat dumneata lecții, pe Buzești, în particular?

Domnul Lică Rădulescu, dându-și seama ce întorsătură luau lucrurile, se ridică măreț din scaun și strigă eroic:

— Afară! Afară, domnișoară!

— Domnu' Lică, dar tot nu înțeleg. Vă rog să mă credeți!

— Afară! Nu angajez persoane care colaborează cu poliția. Eu lucrez cu artiști, mă-nțelegi? Afară!

Și, până să mai îndruge ceva, domnul Lică Rădulescu o împinse pe ușa pe care doamna Violeta Rădulescu o și deschisese cu un gest de regină.

— Domnișoară, trotuarul te-așteaptă. De-acolo ai venit, acolo ai să ajungi.

*

Să fi fost numai activitatea postului de radio *Muntenia II* ar fi fost simplu, dar Colonelul avea și alte misiuni pe care le ducea la îndeplinire numai pentru că reușea să doarmă foarte puțin. Făcea drumuri lungi, schimbând mijloacele de transport, avea întrevederi cu anumiți oameni din cele mai neașteptate locuri. Timpul îi era împărțit foarte exact. Nu întârziase niciodată de la vreo întâlnire, deși nu-și nota niciodată pe hârtie programul zilnic, care era foarte încărcat. Avea o memorie bună, o memorie de elefant, cum spunea un colaborator al lui, deși nu înțelegea de ce se spune că elefanții au cea mai bună memorie. Fusesse un adevărat noroc faptul că Țiparul îl găsisse în ziua aceea, cu telefonul lui. Convorbirea fusese scurtă și începuse cu o frază care anunța întotdeauna lucrurile cele mai neplăcute: „Unchiul George s-a îmbolnăvit grav”. Ceea ce însemna că Unchiul George a căzut. „Îmi pare rău”, spusese cu un glas uscat, simțind cum i se uscă într-adevăr cerul gurii. „Celelalte rude sunt bine, deocamdată. Or să plece pe la casele lor. V-aș ruga să-mi spuneți ce să facem cu «Președintele»!” „Or să aibă grijă de el alții.” Și cu asta convorbirea încetase. El știa care erau adresele lor de rezervă, așa încât a doua zi îl căută în strada Dristorului 22 pe Goliath, la văduva Mărculescu.

— A sosit băiatul ăla al nostru din provincie? (Asta era versiunea pentru văduva Mărculescu.)

— Da, e sus. Pofțiți pe-aici.

Goliath nu arăta deloc înspăimântat. Citea numărul 15 din aventurile lui *Bill Gazon*, întins pe o sofa de o persoană, așezată sub o ferestruică, care dădea spre curtea interioară a unui fost han din vechiul București. Prin geamul deschis se auzeau vocile unor copii care jucau „lapte-gros”.

— Capul la cutie!

— Trage-i cu bătaie lungă.

— Cocoșează-l pe Maț, că săr și eu în cârca lui.

Goliath sări în picioare când îl zări pe Colonel.

— Ați aflat?

— Da. Mi-a telefonat ieri Țiparul.

— Venea de la mine. De la magazin. Am lăsat totul baltă. Mi-am luat numai o lădiță cu scule. Poate aveți cumva vreun aparat de radio defect, mai vechi. N-am cu ce mă distra aici. Gazda știe că sunt bolnav și că n-am voie să ies din casă zece zile.

— Foarte bine. Zece zile n-ai să ieși din casă. Dacă am să gădesc vreun aparat de radio stricat o să ți-l trimit. Spune-mi, cum a fost?

Goliath îl pofti să stea pe mica sofa.

— Așezați-vă, va povestesc îndată.

Colonelul se așează. De afară se auzeau și mai puternic strigătele copiilor.

— Bă Maț, nu face cu pricină și nu te mai lăsa pe vine.

— Țârcovnicule, sări peste ei acolo, că ne șmecheresc.

Goliath închise ferestrele.

— Păi cum să fie? Țiparul, nu știu ce l-a apucat, s-a dus fără să se fi înțeles cu fata, s-o ia de la Institut. Mai bine-zis era cu un buchet de flori în mână, că știți dumneavoastră cum e primăvara: băieții o mai iau razna. Era cu o bicicletă. Cum sta el pe trotuar, pe cine vede ieșind pe poarta Institutului?... Pe Unchiul George, dusă de doi gealați și împinsă într-o mașină neagră. Unchiul George nici n-a clipit. Parcă nu l-ar fi văzut în viața ei. Țiparul s-a suit pe măgăreață și dă-i bice. A venit întins la mine întâi, v-a dat dumneavoastră telefon, și s-a oprit la Athos acasă. Conform dispozițiilor, toți am lăsat vechile adrese și ne-am instalat în noile locuințe. Acum așteptăm instrucțiuni. Aș dori numai să știu dacă „Președintele” a emis și ieri-seară.

Colonelul îl privi melancolic.

— A emis. Și încă de două ori, cu echipa de rezervă. Asta o să-i enerveze foarte rău pe polițiști. Totdeauna când își dau seama cât suntem de bine organizați, îi apucă turbarea. Încep raziile, scotocesc prin toate locurile. Apropo de asta, sper că v-ați distrus vechile buletine și că aveți asupra voastră pe cele noi.

— În ce mă privește, eu am dat foc vechiului buletin.

— Foarte bine ai făcut. Nu ieși din casă zece zile, până se mai liniștesc lucrurile. După aceea, vă vom plasa, pe fiecare în alt loc, în provincie. Deocamdată misiunea voastră a luat sfârșit. Este o realitate dureroasă, dar o realitate.

— Un singur lucru aș vrea să știu... Poate ați aflat cumva... cum de-au pus mâna pe Unchiul George? Ce greșală a făcut ea?

— Deocamdată nu știu. Dar în câteva zile am să află și atunci am să vă spun. În ce privește greșeala, cred că cei care au greșit cel mai mult au fost cei de la poliție. În asemenea împrejurări, normal ar fi fost să cadă toată echipa. Ați avut un adevărat noroc. Înseamnă că cineva s-a grăbit.

— Și cu Unchiul George ce se va întâmpla?

— Probabil că nu îi este prea moale la ora asta. Dar, după cât o

cunosc, este o fată dârză, are destulă forță morală. Important este că n-au pus mâna pe toți. Acum chiar dacă ea ar vorbi și ar spune că a lucrat cu voi, nu mai au de unde să vă ia. Mai mult ca sigur că de o adresă vor da, dar asta nu-i suficient. Semnalmentele voastre or să le obțină. Va fi nevoie să vă schimbați puțin fizionomia, nu știu cum o să facem, în ce vă privește, eu nu pot să vă mai folosesc.

Goliath fluieră a pagubă.

— Vasăzică, ne căutăm o altă meserie.

— Asta e situația. Eu am plecat. Bani ai?

— Am.

— Dacă aveți nevoie de ceva, vă mai caut eu peste zece zile, când am să vă comunic și noul meu număr de telefon.

— Și cu Unchiul George ce facem? O lăsăm așa în mâinile ălor?

Colonelul se opri în ușă.

— Te rog să mă crezi că de ieri după-masă mă gândesc la treaba asta. Dar voi să nu faceți pe vitejii și să vă apucați de cine știe ce prostie. În cazuri ca ăsta, răbdarea e cel mai bun sfetnic.

*

Pentru Colonel se iveau probleme noi. Trebuia să-și schimbe urgent domiciliul, dar asta nu era cel mai greu lucru, pentru că un domiciliu de rezervă, oricum, exista. *Tehnicul* fusese prevenit să ia toate măsurile de rigoare, dar totdeauna o cădere complica lucrurile, le scotea din fluența lor și te puteai aștepta oricând la surprize. Un indiciu cât de cât i-ar fi putut pune pe urmele lor pe oamenii poliției. Și asta nu era deloc plăcut. Trebuiau inventate noi mijloace de camuflare a postului, trebuia întărită vigilența, întrucât exista desigur o atenție sporită a poliției față de ei. Treaba nu era simplă deloc...

În următoarele două ore, strânse puținul bagaj și se mută pe strada Cristofor Columb la numărul 16, într-o casa închiriată încă de mult pe numele preotului Vasile Vidraru care slujea la biserica Broșteanu. Asta însemna o altă costumație, veșminte de preot mai folosise el la evacuarea celor rămași din echipa *Muntenia*. Nu era mare lucru. Cu cei din rezerva echipei *Muntenia II* vorbise cu o zi înainte. Erau tot o formație de patru inși: o fată și trei băieți. Le dăduse instrucțiunile necesare. De fapt cunoștea încă de multă vreme manipularea postului de radio și mijloacele de a-l camufla. Dacă stătea bine să se gândească, era o mare biruință, că reușiseră să nu piardă nici măcar o emisiune. Mai gravă rămânea problema salvării fetei. Deocamdată omul lor, plantat la Siguranța Statului, nu dăduse niciun semn. În asemenea ocazii erau lăsate câteva zile pentru a nu trezi nicio bănuială, pe urmă se organiza o întâlnire scurtă în care Colonelul afla tot ce trebuia să afle, urmând să decidă asupra măsurilor ce trebuie luate. Urmară două zile infernale, în care acest bărbat foarte calm și ponderat simți că

nervii îi sunt la pământ. Cel mai rău lucru într-o asemenea situație rămânea incertitudinea. În sfârșit, într-o marți spre seară, Colonelul se întâlnește în magazinul unei anumite doamne Robescu cu informatorul său. Doamna Smaranda Robescu ținea un magazin mixt în pasajul Vilagros; era ceea ce se numea pe vremea aceea „cutia lor poștală”. Intrați pe o ușă (și asta numai dacă te asigurai că unul din cei patru bărbați-manechin din vitrină, și anume al treilea din dreapta, purta o pereche de ochelari negri de soare), dădeai bună-ziua și, dacă nu era nimeni în magazin, patroana te conducea în spatele unei perdele de mărgelă care masca o ușă și în care te aștepta cel cu care aveai întâlnire. Din încăperea încărcată cu patefoane, cu discuri vechi, colivii de diferite tipuri, pentru păsări mari și mici, *boîtes à musique*, râșnițe de cafea filigranate, veritabile, armenesti, aduse de la Smirna din Stambul, volume rare îmbrăcate în piele, totul amestecat într-o mare harababură, o altă ușă mascată de tapet ducea către o scară metalică în formă de melc, care urca până la etajul doi al unei clădiri învecinate. Aflat în fața unei alte uși de metal, străbătea un fel de seră mascată de geamuri mate de culoare verzuie și, după zece pași, deschideai a treia ușă, care dădea spre o scară a altui imobil, cu ieșirea spre pasajul Macca. Mulțimea compactă, aflată într-o permanentă mișcare indiferent de oră, permitea celui care voia să-și piardă urma să dispară în mod lesnicios.

Colonelul nici nu se așezase, nu aveau decât trei minute la dispoziție. Informatorul, un bărbat mic, negricios, cu mustață, foarte nervos, făcându-și vânt cu ediția de seară a unui ziar, raportă scurt.

— Numita Otilia Dumitrescu a fost arestată în urmă cu patru zile chiar la Institutul de *Belle-Arte* de către comisarul Vasile Ciripoi și de agentul Teică. După trei zile de interogatoriu, fata n-a spus nimic. Este internată la infirmeria Siguranței și se așteaptă ca după refacere să fie chemată din nou la interogatoriu. Condiția ei morală e bună. Printr-o soră de caritate i-am trimis un mesaj de încurajare, asigurând-o că nu e singură. Dacă între timp va fi transportată în alt loc, vă voi comunica, după cum vă voi comunica fazele anchetei.

Colonelul îi strânse mâna și plecă primul. Era ceva mai liniștit. Așa cum bănuise, fata rezistase tuturor presiunilor. Avea o mare strângere de inimă la gândul că știa cum se fac aceste interogatorii și ce metode se folosesc. În asemenea ocazii era mai bine să nu te gândești la amănunte. Ca orice om în situația lui nu-și putea permite luxul de a fi sentimental, dar nici nu se putea spune că îl stăpânește indiferența. În clipe ca acestea, ura cu înverșunare soarta oarbă care nu-și alegea oamenii și-i arunca în cele mai nefericite experiențe. În zilele care urma, Colonelul aranja câteva întâlniri, absolut necesare, în vederea alcătuirii unui plan de salvare a fetei, cea mai interesantă dintre ele fu aceea cu un personaj bizar, pe care *tehnical* grupului i-l recomandase.

Domnul Panaitescu Dumitru, zis *Regizorul*, nu avea un trecut prea limpede. Fusesse implicat în câteva afaceri ciudate, era specialist în evadări, organizator în substituirii de persoane în cazuri de forță majoră, de unde și porecla sa. Era un bărbat înalt, athletic, uscat, cu o statură de fost baschetbalist, cu un ten măsliniu, probabil cu mari succese la femei, vorbind graseiat și puțin afectat. Întâlnirea cu domnul Panaitescu avusese loc în apartamentul doamnei Smaranda Robescu din parcul Bonaparte. Colonelul trecea drept domnul Athanasie Dumitrescu, tatăl Otiliei Dumitrescu, negustor din Botoșani, care habar n-avea de activitățile politice subversive ale fiicei sale și care ar fi dat oricât s-o știe salvată. Prezentările celor doi le făcu doamna Smaranda Robescu, care îi lăsa singuri. Domnul Panaitescu îi strânsese mâna Colonelului, îl măsurase cu o privire expertă, ca să-l cumpere, și cu instinctul lui de om trecut prin toate situațiile, estimase: „Politic!” Dar, ca orice om care trata afaceri delicate, se prefăcu că nu bagă de seamă că interlocutorul său nu avea chiar mutra unui negustor de la Botoșani. Îl trăda tunsoarea scurtă, obrazul crâncen bărbierit și privirea metalică, rece, lipsa de gesturi și o reținere în fraze, care-i spuneau mult mai multe decât cuvintele pe care le auzea.

— Așadar, domnule Dumitrescu, fiica dumneavoastră a „căzut”, cum se spune cu un termen curent în afacerile politice. După slabele mele cunoștințe în materie de legi penale, ea este expusă unei condamnări la moarte.

— Nu. După cât sunt informat, că am luat contact cu niște avocați, legea s-a modificat de vreo jumătate de an... Femeile nu mai sunt trimise la moarte.

— Cu atât mai bine, făcu domnul Panaitescu. „Le știe pe toate ăsta. Are grad mare.” Nu bănuia că ar fi un om trimis de poliție, pentru că mai lucrase cu cel care i-l recomandase și nu avea niciun motiv de suspiciune.

— Așadar, dumneavoastră, ați dori eliberarea fiicei dumneavoastră...

— Chiar așa, accentuă Colonelul.

— Logic vorbind, situația nu este posibilă. Coruperea magistraților e foarte anevoioasă, dat fiind că sunt militari și cu ăștia merge mai greu. Nu există decât un singur mijloc: să lăsăm să se desfășoare procesul, să vedem care este sentința, să aflăm unde va fi depusă. Nu sunt decât câteva închisori de femei în țară. Și printr-un om de al meu s-o scoatem afară, la lumină. Asta înseamnă însă câteva luni.

Dar Colonelul se grăbea. Nu știa cum să explice mai bine omului din fața sa acest lucru.

— Domnule Panaitescu, mi-ai fost recomandat ca un as în materie. Eu bani am, plătesc oricât. Nu mă interesează suma. Am să-ți și spun

de ce mă grăbesc. Fata mea a săvârșit un delict politic. Ea nu e un borfaș oarecare. O vor bate, o vor sluți. Nu am niciun interes să-mi las copilul de douăzeci de ani pe mâna unor oameni lipsiți de scrupule. Legea într-adevăr prevede că nu mai poate fi condamnată la moarte, dar este o ființă slăbuță, firavă. În asemenea chestiuni nu se ține seama de condiția fizică a inculpatului. Se procedează dur, indiferent de caz. Fata mea nu are prea multe șanse să scape zdravănă din mâna lor. Iată de ce te-ntreb: cât și cum?

„Joacă tare! Gândi domnul Panaitescu, zis *Regizorul*, dar și eu am să joc tare.”

— Domnule Dumitrescu, ador ideile grandioase. Am fost și aviator. Vreau s-o salvez pe fiica dumitale. În ce mă privește, pentru mine n-o să-ți cer nimic, dar pe colaboratori trebuie să-i plătesc.

— Perfect!

— Și-acum să trecem la chestiune. Mie mi se spune *Regizorul*, așa că în materie de teatru, am mai fumat... Am să vă răspund și la a doua întrebare: când?... Nu mai devreme de două săptămâni, și ăsta încă e un termen grăbit. Fac pentru dumneavoastră o excepție. Este pentru prima oară când lucrez pe teren politic. Mă lăsați deci cinci zile să mă gândesc, să văd ce relații am și vă voi expune planul amănunțit. Va fi destul de dificil, v-o spun drept. Dar dacă aveți răbdare, totul se va termina cu bine. Am onoarea să vă salut. Este inutil să vă recomand să nu vorbiți cu nimeni despre această întâlnire sau să se afle că mă cunoașteți.

*

Țiparul locuia de trei zile într-un subsol din bulevardul Elisabeta, la un vechi prieten care plecase pe un șantier de la Constanța. Fiind război, exista pericolul controalelor neașteptate la locatari, așa încât ușa principală a locuinței fusese sigilată în mod ostentativ și Țiparul folosea o intrare secundară mascată de o pivniță plină cu lemne. De altfel dispozițiile erau clare: nu aveau voie să iasă timp de zece zile nicăieri. Gazda lui îi adusese alimente și apă pentru acest termen, numai că Țiparul nu bănuise ceea ce avea să i se întâmple. Singurătatea odăii întunecoasă în care numai ziua intra lumina, iar noaptea nu avea voie să aprindă vreun bec, începu să-l deprime. Își făcu loc un sentiment curios de remușcare. În definitiv, el fusese cel mai apropiat de Unchiul George și asistase, fără să facă niciun gest, cum cei doi polițiști o luaseră cu mașina. Procedase exact așa cum se cerea în asemenea împrejurări. Se prefăcuse că nici nu înțelegea ceea ce se petrece sub ochii lui; era doar un trecător care asista la un fapt ce nici nu atrăsese atenția prea multor oameni. Nimeni nu putea să-i aducă vreo imputare, dar dacă cu un gest nebun de curaj ar fi creat o confuzie? Dacă ar fi încercat să se bată cu cei care o arestaseră pe

Unchiul George, poate că ea ar fi izbutit să scape. Dacă l-ar fi prins pe el, ar fi fost cu mult mai bine. Dar ce gândea ea, fata asta de douăzeci de ani, atunci când călăii aceia o băteau? Pentru că de văzut, îl văzuse oricum. Nu exista nicio îndoială. Un sentiment de vinovăție care creștea vertiginos își făcuse loc în sufletul lui. Șederea asta, pasivitatea asta, prizonieratul ăsta acceptat nu duceau la nimic bun. Orele treceau una după alta și nu se ivea niciun fapt nou, nicio știre. Cu siguranță, Colonelul intrase în legătură cu oamenii lui și imagina ceva, dar a pune pe atâția alții în primejdie, însemna un mai mare angajament și, în materia asta, lucrurile erau drămuite cu mare atenție. Exista și posibilitatea ca Unchiul George să fie lăsată în mâinile Siguranței, ca procesul să aibă loc rapid și ei să afle, cine știe când, că o și executaseră. Nici Țiparul, nici Goliath, nici Athos, pentru că toți trei, în locurile lor de refugiu, gândeau același lucru, nu aveau de unde să știe că Unchiul George nu mai intra în prevederile unei condamnări atât de aspre. Și atunci se întâmplă unul din acele lucruri neobișnuite care se petrec ca prin minune cu oamenii. În a treia seară, Țiparul părăsi locuința din bulevardul Elisabeta, după ce-și făcu o socoteală simplă: el avea cele mai multe șanse să nu fi fost semnalat autorităților. Dacă Unchiul George va fi vorbit, cei din poliție puteau să știe cum arată, dar o fotografie a lui n-aveau.

Pe la orele zece seara, Țiparul ajunsese în strada Dristorului 22. Văduva Mărculescu nu se culcase.

— Dumneavoastră?

— Sunt fratele domnului Iordănescu care locuiește la dumneavoastră. Aș putea să-l văd? S-a culcat cumva?

Gazda îl privi suspicios. Nu prea semănau. Noul-venit era înalt, făcut bine, Goliath, cam pirpiriu. „Poate au alt tată”, gândi femeia și-i făcu loc.

— Poftim pe-aici.

Reparatorul de aparate de radio își jucă magnific scena revederii. Citea numărul 21 din *Aventurile lui Bill Gazon: Crima de la Palace Hotel*. Aruncă cartea cât colo și-i sări celuiilalt în brațe. În fața unei asemenea dovezi, văduva Mărculescu dispăru cu discreție.

— Ce-i cu tine aicea? Ai înnebunit?

— N-am înnebunit deloc. Trebuie să facem ceva.

Goliath era îmbrăcat într-o pijama cu dungi albastre. Nu se bărbierise de două zile.

— Stai să-ți arăt ceva.

Scotoci într-un sertar și scoase o telegramă.

— Citește!

„Verișoara ta, pianista, îți aduce la cunoștință că se căsătorește. Felicitările se primesc în strada Wilhelm Tell, 32”.

— Asta e adresa lui Athos, nu-i așa? întrebă Țiparul.

— Exact. Bănuiesc de ce-ai venit. Dacă știam unde stai, te căutam eu încă de ieri. Trebuie să facem ceva.

— Și Colonelul?

— La Colonelul m-am gândit și eu, dar trebuie să trecem peste hotărârea lui. Cu orice risc. De trei zile nu dorm, nu mănânc...

— Și tu?... În ce mă privește, mă simt un laș. Am fost de față când au arestat-o și n-am făcut nimic.

— Știi bine că nici nu puteai.

— Știi foarte bine lucrul ăsta, dar mai bine mi-aș fi lăsat pielea acolo, pe trotuar, decât să-mi închipui ce i se întâmplă la ora asta Unchiului George.

— Și atunci?

Țiparul se gândise bine în toate aceste trei zile.

— Dacă tu și cu Athos mă ajutați, putem să le-o smulgem din ghearele lor.

— Cum?

— Foarte simplu. Cazuri ca ale Unchiului George intra în competența Tribunalului Militar, la urgență. Probabil că în două săptămâni, dacă mai scapă cu viață din mâinile lor... ce spun eu în două săptămâni... într-o săptămână... va începe instrucțiunea. Asta o știu de anul trecut, de la un proces. Instrucțiunea se face în câteva zile, cu martori, prin confruntări. Probabil că va fi acolo și patronul tău, și Costică, și domnul Lică Rădulescu, și patronul cinematografului *Marna*, și ajutorul ăla al tău pe care-l lăsați la proiectie când plecai. Lume multă și amestecată.

— Și atunci?

— Cea mai bună apărare e atacul. Ca la fotbal.

— Nu-nțeleg.

— Ai să-nțelegi. Iată despre ce este vorba. Eu în zilele următoare am să caut să fiu în preajma localului unde se face instrucțiunea unor astfel de procese. De obicei ei vin la aceeași oră cu inculpații. Asta e în funcție și de timpul judecătorului de instrucție. Dar mă voi lămuri foarte repede despre ce e vorba. Există două posibilități. Să atacăm în exterior duba, dar asta e mai riscant, sau să creăm o ambuscadă în interiorul Tribunalului și s-o scoatem pe altă parte. Oricum, eu am să vă comunic, și ție și lui Athos, pe aveți de făcut. Pe el am să-l caut mâine dimineață, pentru că acum e cam târziu să-i fac o vizită. Femeia care m-a condus bănuiește cam ce facem noi, nu-i așa?

— Cred că da. Este o gazdă a *tehnicului*.

— Cu atât mai bine. Am plecat. Peste două zile, tot cam la ora asta, sper să-ți fac o vizită. Dacă se întâmplă ceva, îți dau o telegramă. Ai să înțelegi despre ce e vorba.

A doua zi, devreme de tot, după opt jumătate, Athos, care locuia la o bătrână infirmă, pensionară, văduvă a unui inventator ce murise în

1940, se trezi la el în odaie cu Țiparul.

— Bună, bătrâne! Te-a trimis Colonelul?

Nu arăta prea surprins că-l vede.

— Nu. Sunt venit aici din proprie inițiativă.

— Cum de-ați dat de mine?

— Am venit să-ți prezint felicitările pentru apropiata-ți căsătorie.

Athos izbucni în râs și-și scoase ochelarii.

— Cred că ai văzut ce mireasă frumoasă am! 72 de ani, paralizată, merge într-un cărucior, gătește niște prăjituri nemaipomenite prin dispoziții date unei servitoare surde. Mă amuz al dracului. Simt că-mi cade părul din cap de plictiseală. Și tu cum ai evadat de sub escortă?

— Mi-am luat soarta în propriile mâini și am hotărât să fac una mare.

— Ce tot vorbești tu acolo? Colonelul știe ceva?

— Nu i-am spus nimic. Și nici n-am de gând să-i spun. În munca noastră, când ai dat chix nu mai însemni nimica. Dar n-am de gând să stau cu mâinile în sân. E vorba de viața Unchiului George. Cred că bănuiești ce i se întâmplă la ora asta?

— Bănuiesc, făcu cu amărăciune Athos. Dacă vrei să știi, de aia am dat lui Goliath telegrama. Așteptam o inițiativă, ceva. Și iată, gând la gând cu bucurie, ai picat tu. Ai vreo idee?

— Am. Ne trebuie niște arme. Știi de unde le putem procura?

Athos se gândi puțin.

— Unul din depozite, dar nu atât de bine aprovizionat într-atât încât să avem de ales, se află în strada Apolodor, la magazinul de fierărie. Cel puțin acolo depuneam armele odată cu trupul „Președintelui”.

— Și dacă nu le mai găsim?

— Atunci facem o frumoasă ofertă de cumpărare la Mica Publicitate.

Râseră amândoi cam fără haz, după care Țiparul îi spuse pe scurt ceea ce aflase și Goliath. Athos era de acord să încalce dispozițiile primite de la Colonel, și, după un ceas de discuție, un plan se înfiripă.

*

Unchiul George se afla de două zile într-o infirmerie improvizată din subsolurile Siguranței Generale. O bătuseră două zile și două nopți fără încetare, n-o lăsaseră să doarmă, o reanimau și începeau din nou, cu nemiloasele lor întrebări.

— Spune cum îi cheamă pe ceilalți?

— Cine e șeful vostru?

— Când ai intrat în mișcare?

— Cu cine lucrei la postul *Muntenia II*?

Era stoarsă de vlagă, prăbușită nervos, începuse să înțeleagă că are

o rezistență fizică mai mare decât cea pe care o bănuia. Cel mai greu îi fusese la primele lovituri. Nu fusese bătută niciodată până atunci și pumnii grei pe care îi primea îi dăduseră la început senzația că îi vor sfărâma oasele feței. Își simțea obrazul tumefiat, deși o infirmieră, care îi șoptise câteva vorbe de încurajare, îi așeza prosoape reci pe față, senzația de dilatare a feței, de carne plesnită în o mie de locuri nu scădea. „Trebuie să arăt ca o mumie.” Și asta parcă începea s-o amuze. „Ia te uită ce putea să mi se întâmple tocmai mie!” Ceea ce fusese odată o eventualitate povestită de către cei care îi arătaseră de la început riscurile unei asemenea misiuni, devenise o realitate dureroasă, dar, ciudat, un sentiment de putere, de creștere în propriii săi ochi, o stăpânea cu toată forța. O mândrie ciudată, nebănuită, vecină cu voluptatea se năștea pe neașteptate în sufletul acestei fete. „Iată examenul cel mare al vieții mele. De acum nu mi se mai poate întâmpla nimic mai rău decât asta. Sau poate să mi se întâmple orice.” Se ivise și Mizdrache într-un costum ușor de primăvară, dintr-un fel de buret. Purta o cămașă albă, ireproșabilă, și o cravată *olive*, foarte bine aleasă. Culmea cinismului, îi adusesese și un mic buchetel de flori. Mirosea a săpun bun, soarele îi bronzase ușor fața, avea ceva lupesc în priviri, o cruzime stăpânită, disimulată din când în când de un zâmbet care îi sublinia dantura sănătoasă, puternică. Aducea cu un profesor de educație fizică plecat la plimbare, aflat într-o escală scurtă la patul unei rude apropiate.

— Sărut mâna, domnișoară, cum te mai simți?

Nu o privea ca pe un om desfigurat. „Probabil că n-au reușit să mă pocească de tot, gândi fata. Dar mai au timp.” Nu-i răspunsese, dar asta nu-l tulburase pe Mizdrache. Avea repertoriul lui. Își căutase un scaun pe care să se așeze, după care făcu un semn infirmierei să-i lase singuri. Cu grijă, pusesese micul buchet de flori în paharul de apă de la căpătâiul ei și spuse:

— Dacă vâri și o aspirină în paharul ăsta, florile or să țină foarte mult.

Unchiul George zâmbi amar. Peste o zi or s-o ia iar de-aici. Și or s-o vâre iar în beciurile lor, și or s-o bată, și florile alea se vor usca singure în paharul lor.

— Așadar? făcu Mizdrache.

Fata tăcea încăpățânată.

— Bine, înțeleg. Nu vrei să vorbești. Dar nu știu la ce-ți folosește. Noi am vrut să te ajutăm. Nu suntem niște brute. Batem oamenii numai când nu se supun. Când nu vor să spună că au greșit. Dar după bătăile astea urmează ceva și mai rău: vine moartea. Cred că îți dai seama că te afli în anticamera ei. Că odată instrucțiunea începută, mai este puțin până la luarea unei hotărâri și până la executarea ei. De altfel, vreau să-ți spun că tovarășii dumitale au și fost prinși. O

confruntare cu ei va avea loc în câteva zile. Ce ai de gând? Te-ntreb ca un om mai în vârstă. Ți-aș putea fi tată. De ce nu vrei să-ți salvezi pielea? Ce importanță are pentru dumneata dacă vor mai fi implicați încă doi sau trei inși? Principalul lucru pentru care eu, personal, mă lupt, este ca să-ți salvez viața. Dar dumneata nu vrei să mă ajuți deloc în chestiunea asta. De ce?

Urmă o lungă tăcere, după care Unchiul George spuse:

— Ce pot să vă răspund, domnule? Îmi oferiți viața, dar ce rost ar avea o astfel de viață dacă aș obține-o așa cum îmi cereți s-o obțin?

Mizdrache scosese un pachet de țigări și o întrebă:

— Îmi permiți să fumez o țigară?...

„Ce politete”, gândi fata.

— Iată ceva de bun simț. Ceva care-mi place, domnișoară. Vorbești despre demnitate acum, nu? Te-nțeleg. Când eram tânăr aveam aceeași tendință. De a mă împotrivi autorităților. Am participat chiar la câteva greve împotriva profesorilor. Făceam bășcălie împreună cu colegii, îi huiduiam, aș fi fost în stare să scot și vreo doi de barbă afară din aule. Că prea erau încuiați. Prea erau rigizi. Pe tineri, asta îi enervează cel mai mult. Probabil că ceea ce faceți împotriva guvernului este o frondă. Și dacă ar fi să spunem totul până la capăt, uite, recunosc că nu totdeauna guvernul nostru procedează bine, dar ne aflăm într-un război care e dus pe viață și pe moarte, și prin ceea ce faceți îl ajutați pe inamic.

Unchiul George se ridică în coate simțind cum îi ard obraji de furie:

— Inamicul nu este acela despre care scriu ziarele. Inamicul este înaintea de toate guvernul ăsta, care, spuneți dumneavoastră, nu face totdeauna numai lucrurile care trebuie. Nu o să vă explic eu dumneavoastră ce este aceea revoluție și de ce mă aflu în locul în care mă aflu. Nu aveți timp să ascultați și bănuiesc că nici nu vă interesează.

— Ba cum să nu mă intereseze, domnișoară? Vă ascult cu o foarte mare atenție.

— Îmi propuneți un târg pe care eu îl resping. Să și vreau nu v-aș putea ajuta. Colaboratorii dumneavoastră, care nu s-au purtat prea delicat cu mine, voiau să știe cum procedăm. Simplu: eram două echipe de câte doi inși. Nu ne cunoșteam unul pe celălalt înainte de a lucra împreună. Nu ne știam adresele și nici nu aveam voie să le cunoaștem. Cei care au imaginat acest sistem de a conspira, au avut în vedere tocmai împrejurări ca acestea în care mă aflu eu. Așa că mă puteți omorî în bătaie și eu n-am să pot să spun decât că pe băieții aceia îi chema: pe unul Athos, pe unul Goliath, cum eu pentru ei rămâneam, pur și simplu, Unchiul George.

— Ai sărit un nume, observă Mizdrache.

— Da. Al patrulea se numea Țiparul. Eu lucram cu cel numit Goliath. Cineva punea în funcțiune postul mobil și eu citeam știrile. De unde veneau aceste știri, nu știu. Ardeam hârtia când misiunea înceta, și-mi vedeam de treabă. Asta e tot. Ne despărțeam ca niște străini. Veneau ceilalți și demontau postul, ascunzându-l, nu știu unde. Operațiile pe care le făceam erau astfel gândite, încât să fie puși în primejdie cât mai puțini oameni. Totul fusese prevăzut, chiar și prinderea noastră. Deci și faptul că nu pot să vă spun decât ceea ce vă declar acum. E simplu, nu?

Mizdrache se ridicase în picioare și privea prin mica fereastră cu gratii a subsolului în care pătrundea o lumină murdară, sporită numai de un bec aflat undeva sub plafonul jos. Privi chipul palid al fetei, urmele de lovituri și buzele ei strivite. Nu-și dădea seama dacă fusese vreodată frumoasă, dar există momente când cel mai urât om din lume devine frumos prin ceea ce spune. Strivi țigara de marmura noptierei, unde se afla paharul în care el pusese acele flori cumpărate de pe stradă, de la țigănci.

— Dumneata nu te gândești nicio clipă la viața dumitale? Nu te interesează?

— Vă înșelați. Mă gândesc tot timpul la viața mea. Acum aș vrea să fiu liberă. Să umblu singură pe străzi, sau cu băieții aceia cu care am lucrat. Dar iată că nu se poate. Ne aflăm într-un război; noi de-o parte și dumneavoastră, ceilalți, de cealaltă. Trebuie ca lupta asta dintre noi să aibă un învingător, și acela n-o să fiți dumneavoastră. Ați pus mâna pe mine, dar asta nu înseamnă mare lucru. Ei și?... Ați reușit să astupați vocea celor care vor să spună adevărul Sunt convinsă că postul nostru emite în fiecare seară. Pe aceleași lungimi de undă, așa cum noi am luat locul celor care au căzut înaintea noastră. Cum fac ei treaba în locul nostru, nu mai știu. Poate o să reușiți să-i prindeți și pe ei, dar cu asta credeți că o să terminați cu noi?...

Mizdrache își dădu seama că e vremea să plece.

— Domnișoară, spuse, am înțeles că nu e nimic de făcut, cu dumneata. Vreau să-ți declar de asemenea că nu sunt de acord cu unele brutalități care s-au produs asupra dumitale, dar care nu pot fi înlăturate. Ele fac parte din muncă noastră, care nu este cel mai plăcut lucru de pe lume. Concluzia pe care o desprind din cele ce-mi spui ai tras-o dumneata însăși: refuzi să trăiești! Pot să te înțeleg, dar nu te aprob. Nu știu dacă am să te mai văd vreodată. Probabil că un comunicat din ziare îi va înștiința pe cei care te-au trimis aici că și-au desăvârșit misiunea. Vrei să fii Ioana d'Arc sau cine naiba, altcineva, te privește. Dar crede-mă, e o tâmpenie.

Unchiul George îl fixa acum cu insistență. Avea pe fața zdrobită de lovituri o expresie de sfidare ce nu putea fi ascunsă.

— Și eu te înțeleg pe dumneata... Ești un om sfârșit. Cum sfârșită

este lumea pe care o servești.

— Vorbe, domnișoară, literatură!... Sincer îmi pare rău de dumneata.

— La revedere, domnule Inspector. Se pare că azi, afară, e o zi atât de frumoasă, încât nu merită să fii trist pentru un lucru atât de mic.

Inspectorul plecă. Sus, în coridorul care ducea spre biroul lui, îl întâlni pe Crăciunescu.

— Unde e Ciripoi? Tot nu mi-a trimis demisia lui.

— S-a internat la spital. La numărul 2. Colici renale.

— A dat boala în el. Crede că scapă. Crăciunescule, știi ce te rog... terminați odată cu fata asta, trimiteți-o la instrucțiune. Tot nu știe mai nimic, o bateți degeaba. S-o ia Tribunalul și... Maica Domnului. Ce rușine, ce rușine!... Am ajuns să ne rugăm de infractori să mărturisească! Fă un raport, anexează banda de magnetofon, în ce ne privește, noi am terminat. Tribunalul are o dovadă irefutabilă. Concluziile să le tragă ei...

*

Inspectorul Mizdrache avea o întâlnire cu ministrul său la *Capșa*. Nu știa ce bâzâc îl apucase pe Ionescu-Tismana să mănânce la prânz în împuțita aia de dugheană plină de actori și de scriitori beți. Aici mâncau cucoanele bogate care trăiau din rentele amanților bine situați, sau din moșteniri dolosive. Se spunea că exista un bucătar bun pe vremuri, care făcuse faima localului, dar acum, în timp de război, mai bine ai fi luat masa la cantina pompierilor decât să arunci banii pe ciozvărtele servite sofisticat de către patronul acestui local, care își trădase clientela. Dar clientela nu-l trădase pe el. Se sui în *Buikul* său, îi spuse șoferului unde să-l lase și când să vină să-l ia. Din păcate, n-avea să-l comunice ceva plăcut lui Ionescu-Tismana și ăsta o să-i facă mutre, dar și neplăcerile intrau în programul acelei zile.

Își lăasă pălăria ușoară, de pai, la garderobă, se privi în treacăt într-o oglindă și constată că s-a mai împlinit ceva. „Încep să fac gușă, așa-mi trebuie dacă nu mă duc la bazin să înot, sau la scrimă. Săracul doctor Protopopescu, nu degeaba spunea el: «Domnule, și femeile sunt bune la așa ceva, dar ca un sfert de oră de gimnastică dimineăta, nimic nu e mai indicat»”. Deschise ușa. Salonul lung, ca o sală de așteptare de provincie, capitonat în roșu-închis, cu străvechile lui canapele roase de atâtea funduri de oameni celebri, era aproape pustiu. Afară lăsase o zi noroasă. Sub plafon ardeau cele două candelabre franțuzești, sclipind din toate lacrimile lor de cristal, cum avea să scrie mai târziu un cunoscut om de litere. Inspectorul salută pe o doamnă în vârstă, cu trei rânduri de perle la gât, cu o față flască, căzută, cu câteva rânduri de pungi sub bărbie ca faldurile unei pisici de mare. „Văitoianca s-a prăbușit de tot. Doamne, și încă în urmă cu cinci ani mai servea elevi

de liceu sau tineri gimnaști de la ANEF. Vremea nu iartă.” În dreapta, într-un colț la o masă, zări doi negustori de bijuterii, pe domnul Cristodulo și pe domnul Danielopolu care tranzacționau, probabil, cine știe ce safir sau briliant adus clandestin în țară. Ionescu-Tismana se așezase în fundul salonului, cu spatele la fereastra ce da spre Calea Victoriei. „Arată încă verde. Se ține bine. Trebuie să-i mai trimit ceva prospătură, a dat primăvara și au ieșit armăsarii la iarbă verde.” Mai salută pe un domn cu o față spână, cu un cap ascuțit ca vârful unui creion. Era profesorul Rizescu de la Filologie, grav, monoclat, îmbrăcat de parcă atunci ar fi evadat dintr-o vitrină.

— Am onoarea, domnule ministru, salută Mizdrache.

Tismana își ridică ochii obosiți din ziarul pe care-l citea. Îi întinse o mână flască, albă, ca un cartof fiert.

— Ia loc. Tu citești ziarele?

— Când am timp, da, domnule ministru.

— Vinde lumea, vinde. Numai bijuterii, numai mobilă vieneză. Asta e semn că vor să se care. Ce spui de asta?

— Unde să fugi, domnule ministru? Europa toată e o ruină. Ce a mai rămas în picioare dărmă nemții în retragere.

— Americanii abia așteaptă. Capitalurile lor vor fi investite cu furie în cele mai năstrușnice afaceri. O să vezi... Apropo, ce iei?...

— Un *Martini* sec. Blond. E ora când îmi cade bine. Cu o lămâie.

Tismana nu gusta limbajul ăsta colorat. Mizdrache îl simți cum se crispează.

— Vreau să te previn. Am o întâlnire cu un fel de gazetar, un fel de scriitorăș, unul Călin Merdea. Ta-su a lucrat la mine pe moșie. Era un om foarte harnic; mi-a trimis o scrisoare să-l scot pe fi-su de la armată, ceea ce am și făcut. Se-nvârtise el destul de bine la popotă, dar știi cum e cu ăștia... I-am făcut o hârtie de mobilizare pe loc la ziarul *Țîmpul*. E casier acolo, împarte banii la funcționari, și-n timpul liber scrie romane. Ar fi trebuit să fie aici de douăzeci de minute, dar băieții ăștia de sorginte rurală nici nu-și cumpără ceas. Își dau întâlnire după soare. E cam tăfălăgos; a venit la mine, la minister, nebărbierit, cu o pălărie veche pe ceafă. Parcă era vânzător de iaurt pe strada Șelari. N-am putut, mă-nțelegi, să-i fac vreo observație, dar i-am dat cinci mii de lei într-un plic, recomandându-i să-și ia niște haine ca lumea. Așa că, vezi ce vorbești cu el, că ăștia au o pășărică: sunt foarte susceptibili; trebuie să fii foarte atent, să-i dai importanță.

— Îi cunosc, domnule ministru, că avem și noi în poliție destui. Cei mai mari turnători. Se duc, beau împreună, se pupă, scriu versuri pe colțuri de masă, și, cum ajung acasă, lasă poezia și trec la proza. Fac rapoarte sănătoase, cu detalii. Cred că și inventează al dracului. Dacă ar fi să mă iau după ei, ar trebui să-i arestez pe toți. Unde mai pui că fac și anecdote cu Mareșalul. Și, de, Mareșalul e sensibil și el. Război –

război: nu prea înghite.

Se apropie *oberul*, un bărbat scund, onctuos, cu o mustață bine tunsă.

— Domnul?... Ce servește?...

— Un *Martini* alb, sec.

— Și o gustare?

— Ce-mi propui?

— Un șalău meunier?...

— Perfect... Domnule ministru, dumneavoastră mai luați ceva?...

— A... nu... mulțumesc. Pe urmă îi explică lui Mizdrache, confidențial: Am mâncat ceva cu Răducanu de la externe, cu care am avut o întâlnire aici, mai devreme. Ia spune-mi, fata aia a declarat ceva? Cum merge afacerea?

— Prost, domnule ministru, prost. O spun cu sinceritate. De altfel nici nu putem scoate mare lucru de la ăștia. Sunt organizați în echipe restrânse, nu se cunosc între ei. Muți ca mormântul. Eu nu știu unde o să ajungem cu treaba asta. Cea mai bună metodă era tot aia cu introducerea agenților în rândurile lor, dar nu se mai prinde. Și-au luat măsuri de autoapărare. Au trântit pe vreo doi de-ai noștri, de credeam că-i pierdem.

Pe ușa salonului intrase un individ sfrijit, cam miop, cu o mutră de infractor urmărit de poliție. Era îmbrăcat în haine noi, se vedea bine că atunci le cumpărase. Locul îi era străin, nu mai intrase niciodată până acum într-un astfel de local și privea cu atenție spre fiecare masă, cu o uluială care creștea.

— Asta e Călin Merdea, zise ministrul. Nu vede bine, dar de fudul ce e nu-și pune ochelari.

Noul-sosit se opri în fața văduvei Văitoianu, o măsură cu o curiozitate intensă și izbucni într-un râs neașteptat care aducea cu un behăit.

— Domnule? făcu aceasta ridicându-și lorgnonul de pe fața de masă și privindu-l, la rândul ei, extrem de agasată.

Călin Merdea încă behăia când ajunsese la masa lor. Avea o cămașă milaneză, roșie cu dungi, cum purtau hamalii în vremea aceea, pentru că italienii invadaseră piața cu astfel de produse, iar nodul cravatei părea o ceapă de apă. Îi întinse o labă păroasă ministrului și se întoarse spre Mizdrache:

— Dumnealui cine e? întrebare.

— Domnul Mizdrache, un prieten de-al meu. Stai, te rog, jos.

Călin Merdea se așează pe un scaun, îl descoperi cu o surpriză nemaipomenită pe profesorul Rizescu și iar izbucni într-un râs behăit pe care nu și-l putea stăpâni.

— Ce lume curioasă! Cine era doamna aceea cu briliante la gât? întrebă cu o curiozitate necenzurată noul sosit.

— Nu sunt niciun fel de briliante. Alea-s perle, domnule, făcu ministrul agasat. Iar pe doamna chiar dacă aş cunoaşte-o, nu ți-aş spune numele ei. Astfel de întrebări nu se pun. Dumneata te crezi încă pe uliţă, la Țânțării-din-față.

Călin Merdea nu părea deloc jignit de cele ce-i spunea ministrul. Continua să-l fixeze pe profesorul Rizescu și să behăie, sincer amuzat. Mizdrache era intrigat: „De ce dracu l-o îi chemat ministrul pe ăsta aici? Vrea să se dea în stambă cu orice preț?” Apăruse *oberul*, cu mustața lui zbârlită.

— Domnul?

Călin Merdea tresări înciudat.

— Ce vrea dânsul? îl întrebă el pe ministru.

— Te-ntreabă ce mănânci și ce bei.

— A, mă invitați la masă, se miră admirativ Călin Merdea, bătându-se cu palmele peste genunchi. Am mâncat pe la 12 o tusalma regală la birtul din Covaci, dar două băți strică, două mese, nu.

Și behăi iară, încântat de cele ce spusese.

Ionescu-Tismana începu să se simtă prost. Văduva lui Văitoianu privea cu o curiozitate nestăpânită spre masa lor. „O să umple Bucureștiul că am invitat la masă un mitocan”, gândi ministrul. Dar, în definitiv, tipii de genul ăsta așa erau. Oberul aștepta încă să i se spună ce să aducă. Călin Merdea își aduse aminte de el:

— Uite ce e, *monșer*, să-mi aduci o ciorbă de perișoare, cu un ardei iute, și, dacă ai, sarmale.

Ori i-ai fi turnat o găleată cu apă fiartă, ori i-ai fi dat două palme, efectul ar fi fost același. Cu o perfectă stăpânire de sine, oberul dădu o singură replică:

— Nu ținem.

Călin Merdea behăi iar, ca și când ar fi auzit un lucru foarte glumeț.

— Dar ce țineți?

— Un șalău meunier vă propun, sau o cegă. Avem și specialitatea casei: pui de baltă.

— Asta ce mai e?

Mizdrache, pe care tipul începuse să-l fascineze, interveni prompt:

— Broaște, domnule Merdea, broaște, pur și simplu.

— A, asta, da, făcu încântat scriitorul, ca și când i s-ar fi propus o delicată. Deci ne-am înțeles: pui de baltă! Foarte bine!

— Ce beți?

— Vin, spuse cu siguranță, și pe urmă se miră singur: Ia te uită, domnule, ce vând ăștia la *Capșa*, pui de baltă!... Ha-ha-ha! Am să-i scriu lui taică-meu, la țară, să nu creadă el că la București umblă câinii cu covrigii în coadă.

Sosi șalăul lui Mizdrache și paharul cu *Martini*. Calm Merdea behăi

iar:

— Mai bine luam și eu un pește de-ăsta cu lămâie, zise holbându-se în farfuria ce-i fusese pusă în față lui Mizdrache.

— N-ai decât să comanzi, hârâi de la locul lui Ionescu-Tismana, împachetând violent ziarul pe care-l citise.

Scriitorul râse iar, cu o bună dispoziție exagerată, căprește: He-he-he!...

— Acum o țin pe pui de baltă. Dacă așa am zis, așa rămâne.

— Ce-ai făcut cu chestia aia? Întrebă ministrul.

Călin Merdea îl mai fixă o dată pe profesorul Rizescu, amuzat de înfățișarea pe care o avea și aceuia îi scăpă monoculul din ochi de indignare. Un asemenea individ încă nu intrase în restaurantul *Capșa* până acum.

— Domnule ministru,ăștia se uită la mine cam chiorăș, nu prea vorbesc, se feresc de mine. M-au întrebat ce-am învățit până acum. Le-am spus: am făcut patru clase la Giurgiu și vreo două la Normală. Atât. M-au luat peste picior că ce caut între ei și cum de am ajuns casier, că n-am bacalaureatul. Dar și eu le-am zis-o: „Mă cac în bacalaureatul vostru, eu am școala vieții.” De altfel am să le arăt eu la șmanglitoriiăștia cum se scrie.

Mizdrache, perfid, interveni:

— Scrieți?

— Da. Am și publicat o schiță: *Corcodușul*.

— *Corcodușul*? se miră Inspectorul-șef.

— Da. E o chestie cu țărani, cu un corcoduș. S-a întâmplat la noi la Țânțăreii-din-față cu alde tata și cu frati-su. Erau să se omoare pentru un corcoduș.

— Interesant, făcu din nou Mizdrache.

— Acum lucrez la un roman: *Știuleții*. Eu sunt plecat de la țară de vreo patru ani, dar din ce mai câștig pun de-o parte câte o sută-două pentru tata. Îi trimit lunar o sumă, iar el îmi scrie în fiecare săptămână câte o scrisoare cu ce se-ntâmplă în sat. Cum uită să scrie sau îi e lene, nu-i mai trimit bani. Așa că știu tot ce se petrece la Țânțăreii-din-față.

— Interesant, mai zise o dată Mizdrache și începu să mănânce.

Ionescu-Tismana nu terminase cu Călin Merdea.

— Deci eu ce să înțeleg? Că până acum n-ai aflat nimica?

— Încă nu, dar mai e vreme, făcu cu o liniște mare scriitorul. Imediat ce aflu, vin la dumneavoastră. Știu unde să vă găsec.

„Aha, l-a recrutat, gândi Mizdrache, dar de ce îi trebuie un troglodit ca ăsta, că dacă îmi cerea mie îi dădeam un tip ca lumea.” În sfârșit, asta era o chestie pe care avea s-o lămurească el mai târziu. Apărură și puii de baltă, la care Călin Merdea privea cu o curiozitate intensă. Luă farfuria, o ridică, o miroși, privi la delicatele piciorușe de broască, lăsă farfuria jos și-l întrebă pe ober:

— Sper că nu sunt broaște râioase!

Și mai trase un nechezat ca să arate că puțin îi pasă.

Și să fi fost picioare de broască râioasă, tot le-ar fi mâncat. Prin câte trecuse el, ce mai conta o masă la *Capșa*! Ionescu-Tismana bea absent vinul negru, pe care i-l turnase chelnerul în pahar. Nu era bine dispus, dar fiind un om politicos, înțelese să facă până la capăt onorurile mesei.

— Domnule Merdea, în general cum privesc țăranii războiul ăsta? Că dumneata ești de-acolo. Îi știi cum gândesc, ce spun...

— Țăranul român e dat în mă-sa, domnule ministru. Dacă stau și mă gândesc bine, e mai hoț decât credem noi. El duce vaca la păscut pe locul altuia, mănâncă din pomul altuia, fură lemnul din pădure și nu-și plătește fonciera.

— Adică cum nu plătește fonciera? întrebă Mizdrache curios de moarte.

— Așa-i zice el la impozit. Să nu-i ceri impozite, că nu dă în ruptul capului. El așteaptă și acum o altă lege a conversiunii. Asta e speranța lui: conversiunea. În materie politică n-are opinie. Pe vremuri, când se făceau alegeri, cel puțin oamenii din satul meu promiteau la toți agenții electorali voturile lor. Dar nu votau cu nimeni. Cei mai mulți nu știau carte, așa că, pentru ei, votul era un fel de sărbătoare. Semătau, făceau glume pe șanț, îi luau peste picior pe candidați, o întreagă mascaradă.

— Da, dar nu mi-ai răspuns la întrebare, se impacientă ministrul. Mai este el, țăranul, capabil de jertfe? O să reziste presiunii bolșevice? Că la drept vorbind, armata noastră e formată în general din țărani. Ofițeri buni avem, instruiți bine în Germania, în Franța, în Anglia. Cunosc tehnica de luptă...

Călin Merdea apucase piciorușele de broască cu degetele și mânca cu poftă.

— Da, dar nu sunt bine echipați, zise el cu gura plină. Uite, au venit de pe front vreo doi din comuna mea, m-au căutat pe la ziar, că le-a spus taică-meu că lucrez la *Timpu*. Erau cu moletiere și opinci. I-am întrebat: „Mă, și astă-iarnă voi tot în opinci ați umblat pe-acolo?” „Tot, domnu' Merdea.” „Dar bocanci nu v-a dat Mareșalul și vouă?” „Nu, că s-a terminat pielea și nu mai are domn' Mociorniță de unde face bocanci.” Dar ei, săracii, tot s-au bătut. Acu', războiul lor nu le place, dar n-au ce face. Hoții de generali îi duc cu vorba: „Lasă, ba, că se termină războiul și vă dă statul pământ. Pământior ca icra, auziți voi? Le ia Mareșalul moșiile la boieri și vi le împarte vouă. Că voi sunteți baza...”

Terminase cu puii de baltă, ar mai fi mâncat ceva. Oberul îi turnase în pahar un vin negru, uleios. Călin Merdea gustă plescăind din limbă și behăi încântat:

— Bun. Se mănâncă bine aici la *Capșa*, domnule!

Ministrul privi ceasornicul de la mână.

— Iată de ce v-am convocat. Voiam să vă fac cunoștință. Domnule Merdea, domnul Mizdrache este Inspector-șef în Siguranța Generală a Capitalei. O să lucrezi cu dânsul. Eu sunt mai ocupat, e mai greu să mă găsești. Dacă ai ceva, îi spui dânsului și el o să-mi raporteze... Apoi se adresa lui Mizdrache: Domnule Mizdrache, pe domnul Călin Merdea l-am îndemnat eu mai de mult să scrie niște lucruri subversive cărora cenzura le-a dat drumul la îndemnul nostru. Asta i-a adus multe simpatii din partea celor de stânga. Ai să te miri, dar până și niște tipi foarte bine situați simpatizează cu stânga la ora asta. Bineînțeles că nu atât din considerente ideologice, cât din grijă față de ziua de mâine. Din cele ce-am discutat până acum cu domnul Merdea, dânsului i s-a și propus să intre în rețeaua lor, și să știi că domnul Merdea, așa cât îl vezi de frust, a pătruns în straturi foarte bine situate. Cu siguranță, comuniștii au legături foarte bune și-n armată. Am sesizat serviciul contrainformații, Biroul II, și ei fac cercetări foarte asidue, însă n-avem încă nicio dovadă palpabilă. Așa, s-a auzit ceva pe la urechile dumnealui despre un anume: *Colonelul*. Nume conspirativ, firește. Ce fel de colonel, o să vedem noi mai încolo. El stă în spatele tuturor acțiunilor acestea de subversiune. Așa că te rog să ții seama de ceea ce ți-am spus în legătură cu domnul Merdea și să vă întâlniți cât se poate de discret.

— Asta depinde foarte mult de domnul Merdea, preciză Mizdrache.

— N-avea nicio grijă, domnule, îi răspunse direct celălalt. Sunt un vechi turnător. Dacă mai iese un pitac acolo nu mă dau în lături de la nimic. În lumea asta de canalii, trebuie să știi să dai din coate. Atât am învățat și eu până acum.

Și behăi iar, stârnind iritarea profesorului Rizescu, care făcu un semn energic chelnerului, plăti și părăsi indignat restaurantul.

— Cine era tipul ăsta așa nervos? Întrebă Călin Merdea. Semăna foarte bine cu unu: *Patrafir*, de la mine din sat, dascălul de la Sfântul Ion-Nou. Știi ce făcea ăsta, domnule? Mârlea oile pe câmp.

Mizdrache, cât era el de obișnuit cu argoul, întrebă curios:

— Mârlea? Adică cum?

— Trăia cu ele, domnu' Mizdrache. Cum se numește chestia asta în codul penal?

— Aha! Bestialitate!

— Ăla, Patrafir, tot un așa cap avea, ca un ou de Paști. Dormea cu potcapul până și noaptea ca să nu i se vadă țuguilul. Și mai avea o boală. Când au adus prima dată obiecte electrice în sat, că pe noi ne-au electrificat în '39, și-a cumpărat un reșou. Ținea prin casă o pisică, făcea ce făcea, o mângâia, o așeza pe reșou, și, când îi era pisicii lumea mai dragă, de ațipea puțin, băga reșoul în priză. Pisica se întindea de plăcere, dădea de căldură și odată sărea arsă de pe reșou, miorlăind prin casă. Heheehe, behăi Călin Merdea, ăsta era hazul lui. De-atunci i-au zis oamenii nu numai Patrafir, ci și Pistică pe orez.

Ministrul nu gusta astfel de povești, așa încât achită nota și ca să nu iasă odată cu ei le recomandă:

— Dacă vreți, mai rămâneți. Eu am o treabă urgentă. V-aș ruga să nu mai apăreți împreună, din motive pe care le bănuieți.

După care se ridică, îi salută scurt și părăsi restaurantul. „Acum ce dracu mă fac eu cu idiotul ăsta”, gândi Mizdrache.

— Mergeți, domnu' Merdea?

— Păi așa merge, că tot n-am treabă. Aveți un număr de telefon unde să vă caut când mai aflu și eu câte ceva?

Mizdrache îi dădu o carte de vizită.

— Aveți aici numărul de-acasă. Totdeauna către 12 noaptea mă găsiți. Să nu mă căutați niciodată la birou, că nu e bine.

Ajuns în stradă, îl concedie scurt cu un „Am onoarea” și făcu semn unui taxi să oprească.

*

A doua întâlnire a Colonelului cu domnul Panaitescu avu loc într-o dimineață, în casa inginerului Precup. Punctual, îmbrăcat aproape pedant, domnul Panaitescu își făcu micul său raport. Avea un aer de profesor universitar care își ține cursul.

— Domnule Dumitrescu, îi spuse el Colonelului, din studiul amănunțit făcut cu oamenii mei, nu există decât o variantă care are cele mai multe șanse de reușită. Subiectul nostru se află sub anchetă. Probabil că instrucțiunea cazului va mai dura circa o săptămână. Timp în care noi vom studia în amănunțime variantele operațiunii. Iată, pe scurt, despre ce este vorba! Procesul va dura probabil câteva zile: două, sau trei, depinde de martorii convocați. Dar este posibil să dureze numai o zi. Așadar, în momentul în care aflăm data începerii procesului, întreprindem acțiunea. Tribunalul Militar din strada Știrbey Vodă are mai multe săli de judecată. În prima zi, ca să nu riscăm în niciun fel, un om al meu, poate chiar eu însumi, va aștepta pe inculpată și pe însoțitorii ei în holul Tribunalului, conducându-i

spre sala numărul patru de la parter, rețineți, vă rog, acest detaliu, care se află la capătul coridorului din stânga. În drum, un grup de patru-cinci persoane foarte turbulente vor separa pe inculpată de însoțitori prin mijloacele pe care le știm noi. Ne sunt suficiente două minute pentru ca subiectul să se afle la ieșirea din spate, unde o dubă de-a noastră, având culoarea și însemnele dubei închisorii, o va aștepta pe inculpată. În următorul minut, ea va fi imbarcată și transportată în grabă, într-un loc pe care vi-l voi comunica, împreună cu data și ora când va avea loc acțiunea. Aveți de făcut vreo observație la acest plan?...

Colonelul se gândi puțin. Totul i se părea cam lesnicios, puțin cam simplu. Și el nu era tipul care să riște ca acțiunea să dea greș. Nu-i plăceau eșecurile, în niciun fel.

— Domnule Panaitescu, ați studiat modul de a transporta pe inculpați la Tribunal?

— Da. Totdeauna există un șofer, un însoțitor înarmat în față și doi însoțitori înarmați în spate. În Tribunal, inculpații sunt însoțiți, din motive de discreție, numai de către însoțitorul din față, garda rămânând să păzească autoduba.

— Totdeauna este așa?

— Totdeauna. Am studiat mai multe cazuri.

— Și dacă separarea inculpatei de însoțitor nu reușește? Sau se dă alarma? Ce s-ar putea întâmpla?

— În ce mă privește vă asigur că nu există decât un risc, minimum, întrucât oamenii mei au mai executat asemenea operații. Sigur că se poate ivi și imprevizibilul, o întâmplare neașteptată. Dar noi nu ne bazăm pe asemenea chestiuni. Scenariul este foarte bine întocmit, nu v-aș recomanda să fiți de față, dar, dacă ați vedea cum se procedează, v-ar plăcea foarte mult. În general lucrăm curat, fără morți și răniți, pentru că ăsta este un lucru foarte neplăcut. Specialiștii mei sunt bine plătiți și nu veți avea niciun fel de neplăceri. Vă asigur că vă voi aduce pe fiica dumneavoastră, dacă e într-adevăr fiica dumneavoastră, la ora și la locul stabilit. Mai aveți de pus vreo întrebare?

Colonelul manifesta același scepticism, spre nedumerirea domnului Panaitescu. Acesta, simțind că ceva nu e în regulă, întrebă:

— Domnule Dumitrescu, nu prea aveți încredere în metodele mele de lucru.

Colonelul, după plecarea domnului Panaitescu, stătu puțin de vorbă cu inginerul Precup, care îi lăsase singuri, îi expuse acestuia planul *Regizorului* și-l întrebă ce părere are despre el.

— Nu ți se pare cam simplu?

Inginerul Precup se gândi puțin:

— Aparent, planul pare într-adevăr simplu, ca să nu zic simplist. Dar să știi că, din experiența mea, tocmai lucrurile astea care nu trec

nimănuî prin cap au șansele cele mai mari de reușită. Nu rămâne decât să te încrezi în acest individ, din moment ce el ți-a fost recomandat, de către *tehnicul* nostru.

— Bine, dacă spui dumneata, mie nu-mi rămâne decât să am răbdare.

*

Pentru un observator atent, cele ce se petreceau de câteva zile peste drum de Tribunalul Militar din strada Știrbey ar fi trebuit să pară niște lucruri puțin obișnuite. În curtea casei de oaspeți a Mitropoliei Ortodoxe Române, care adăpostea din când în când pe preoții sosiți din provincie cu prilejul diferitelor convocări, apăruse un grădinar care, cu multă grijă, tunsese pomii și gădulețele de arbuști vii, semănase gazon, greblase terenul, dăduse foc la uscături, sub privirea portarului care-l primise, cu câteva zile în urmă, și căruia Athos, pentru că el era grădinarul, îi arătase o adresă a Mitropoliei Ortodoxe Române către economul casei de oaspeți, prin care se adeverea că numitul Niculescu Stan este însărcinat cu îngrijirea grădinii casei de oaspeți și să i se dea tot concursul. Același observator ar mai fi băgat de seamă că, două sute de metri mai sus de Tribunal, în piața Splaiului, în fiecare dimineață, începând de la orele opt și până la unsprezece, un măturător își făcea foarte conștiincios datoria, măturând cu zel uriașa piața a Splaiului și trotuarele învecinate. Măturătorul nu era altul decât Goliath. La întretărirea străzii Știrbey cu strada Buzești, în stația de taxi, într-o hodorogă de mașină, un *Ford* tip '29, scos la reformă, mereu în așteptarea unor clienți care ar fi vrut să se urce în acest vehicul, un șofer athletic, cu o mutră de boxer, de fapt care făcea să treacă oricui pofta de a pune mai multe întrebări, moțâia la volan ca și când n-ar fi dormit de o lună de zile. Era Țiparul care cronometra ora de sosire a dubei închisorii Jilava la Tribunalul unde un judecător de instrucție îi lua interogatoriul Unchiului George. Ora sosirii era invariabil aceeași: nouă și un sfert, iar cea a întoarcerii varia între unsprezece și unsprezece fără zece. După câteva zile, cei trei se întâlniră în strada Dristorului 22, la locuința lui Goliath. Pe o mare coală de hârtie pe care erau desenate străzile Știrbey și Buzești, precum și Piața Splaiului, marcate fiind locul Tribunalului și casa de oaspeți a Mitropoliei, Țiparul, folosindu-se de câteva cutii goale de chibrite, le expuse planul său:

— Duba cu Unchiul George trece în fiecare zi la ora 9,15, întoarcerea având loc între 11 și 11,30. Cred că trebuie să ne grăbim. Nu știm cât va mai ține comedia asta cu interogatoriul.

— Oricum, nu prea mult. Se grăbesc și ei.

Goliath adăugă:

— Și dacă într-o zi vor schimba traseul, sau pur și simplu vor veni

la o altă oră?

Țiparul îi liniști.

— Oricum, procesul aici va avea loc. Dacă ratăm operațiunea în timpul instrucțiunii, nu o vom mai rata în timpul procesului. Cum stai cu controlul traseului?

— Duba vine pe ruta Ștefan cel Mare – Piața Victoriei – Buzești – Știrbey. Invariabil pe același itinerar. După observațiile mele, pe acest drum sunt plasați patru agenți. Unul care supraveghează Piața Victoriei, având ca misiune de acoperire și Ministerul de Externe, al doilea, la încrucișarea străzii Buzești cu Știrbey, patrulând de obicei în fața unei librării, al treilea agent a fost plasat la încrucișarea străzii Buzești cu Știrbey, iar al patrulea se află instalat în holul Tribunalului și-l dublează pe portar. Este posibil să mai fie un agent în exterior, dar nu l-am identificat. Tu, Goliath, care ai măturat piața aia, de o să se sperie primarul de curată ce e, ce poți să-mi spui în privința asta?

Goliath se scărpină după prostul său obicei în nas, ciupindu-și nervos nările.

— Nu sunt decât două posibilități, zise el. Al cincilea agent nu poate fi decât îngrijitorul de la Tenis-Club Român, un individ care stropește de dimineață până la prânz terenurile de joc. Sau un fel de motociclist, foarte tânăr, care dă târcoale pieții prefăcându-se că își încearcă *B.M.W.*-ul.

Țiparul realizează din acest moment că erau, de fapt, în inferioritate numerică, dacă era nevoie ca locul atacului să fie fixat în fața Tribunalului. În mod logic, duba trebuia atacată pe traseu, și anume la angajarea ei pe Buzești, până a nu atinge întretăierea cu strada Știrbey.

— Dacă ținem seama de factorul surpriză, înseamnă că cei trei însoțitori ai dubei, în afară de șofer, trebuie imobilizați rapid, după ce duba e scoasă din funcțiune.

Trebuiau lichidați, mai întâi, cei doi gardieni din spate, dar poate mai bine ar fi fost să se tragă și din față și din spate în același timp. Țiparul apucă două cutii de chibrite, una marcând duba, pe care o întoarse cu fața în jos, și cealaltă, taxiul hodorogit, în care avea să se afle el, ca din întâmplare, când va deschide focul din față. Ceilalți doi, Goliath și cu Athos, trebuiau să răsară ca din pământ, de undeva din spate, să someze garda și să o dezarmeze rapid, iar în caz de împotrivire s-o lichideze, să deschidă cu repeziciune ușile dubei și să o arunce pe Unchiul George în taxiul condus de el, după care toți patru să dispară în cel mai scurt timp. Dificultățile ar fi început în caz că ar mai fi intervenit un agent necunoscut sau vreo piedică neașteptată din partea trecătorilor. Dar asta era mai puțin probabil, pentru că la primul foc de armă, părea de prevăzut că trecătorii mai degrabă se vor ascunde prin ganguri sau prin curțile apropiate. Rămânea numai de

stabilit care ar fi acel loc de unde Goliath și Athos urmau să apară. Pe hârtia pe care fusese desenată harta locului, Țiparul făcu o cruciuliță, marcând exact locul unde duba trebuia oprită. Apoi le spuse celorlalți:

— Am ales acest loc pentru că prezintă mai multe avantaje. La numerele 47, rețineți, și 58, există două curți cam părăginite care dau fiecare în câte o stradă din spate. De ce am ales aceste curți? Pentru că în caz de nereușită a acțiunii să aveți pe unde dispăre. În această situație, eu am avantajul de a folosi taxiul. Voi trebuie să aruncați armele și să ieșiți cu aerul cel mai liniștit în străzile alăturate. Dar să sperăm că nu se va întâmpla așa! Dacă garda va riposta, va trebui lichidată fără niciun fel de sentimentalism. Ați înțeles?...

Cei doi înțeleseseră. Mai rămânea ca acțiunea să și reușească.

— Să stabilim, acum, ziua și ora atacului. Măine ar fi prea devreme. Poimăine cred că e cel mai nimerit. Ora întâlnirii, să spunem: opt și jumătate în Piața Romană, de unde vă voi duce cu taxiul până la locul acțiunii.

Goliath își regăsi pe neașteptate verva:

— Aici există un singur risc: ca noi să nu reușim! Dacă reușim, Colonelul tot o să ne certe, dar în cele din urmă o să ne ierte. Dacă nu reușim, suntem și mai vinovați decât acum, până a nu fi făcut nimic. V-ați gândit la asta?

Cei doi se gândiseră. Athos mormăi ceva, pe urmă spuse răspicat:

— Ți se pare că punem un preț prea mare pe capul unei fete?

— Nu e vorba de capul unei fete, e vorba de noi toți, ripostă Goliath.

— Atunci să înțeleg că-ți este frică?

— Nu. Nu-mi este frică deloc. De altfel, dacă vrei să știi, aș fi în stare să fac și singur ceea ce vrem să facem noi toți. Ideea că Unchiul George va fi omorâtă mă chinuie. În locul Unchiului George putea să fie oricare dintre noi: eu, sau tu, sau Țiparul. Și cei care ar fi rămas în libertate ar fi gândit la fel. Dar spun toate astea pentru că încălcăm niște dispozițiuni ale Colonelului. El răspunde de noi, știți și voi cum răspunde, și va plăti mai greu decât noi.

Athos se încruntă puțin și exclamă:

— Mie puțin îmi pasă de Colonel în situația asta. Tot atât de prost trebuie să fie și în cer ca și pe pământ. Mi-ar fi rușine să mai trăiesc dacă Unchiul George va fi executată.

— Așa vorbește un idiot, spuse pățimaș Țiparul, nu cei ce vor să salveze viața unui tovarăș de-al nostru. Dacă aș ști că nu avem nicio șansă să scăpăm, și noi și Unchiul George, v-aș încuia pe amândoi aici și nu v-aș mai da drumul. Și acum potriviți-vă ceasurile. La mine arată trei și douăzeci și cinci.

În București era o primăvară frumoasă. Ploua aproape în fiecare zi, spre seară, nu mult, un ceas, un ceas jumătate, dar în timpul zilei soarele strălucea cu blândețe. Müller se înapoiase la Berlin și Braun socoti că ar face foarte bine dacă s-ar preface că a uitat incidentele dintre el și Gerda, așa că o însoți de câteva ori la terenul de tenis, dându-i o replică destul de timidă. Nu era un jucător bun, dar ca sportiv lipsit de ambiție personală făcea exact ceea ce îi plăcea doamnei Hoffmann: îi întorcea cu grație mingile în teren și Gerda făcea punct după punct, fapt care o încânta foarte mult. Pentru Braun, mișcarea aceasta, costumul sumar și faptul că stătea în aer liber, îl deconectau. Uneori mai tundea cu mașina gazonul din curtea Ambasadei, cu o pedanterie tipic nemțească, spre admirația Gerdei care nu avea răbdarea maiorului. Într-o astfel de dimineață, când schimbul de mingi peste plasă îl cam plictisise pe Braun, din vorbă în vorbă ajunseră și la cazul postului de radio.

— Ai mai aflat ceva în chestiunea postului de radio *Muntenia II*? îl întrebase femeia. Claudia îmi spune că a fost convocată ca martoră la judecătorul de instrucție și că a fost confruntată cu o oarecare Otilia Dumitrescu. Știi ceva despre proces?

— Da, zise Braun. Peste cinci zile începe.

— Mare succes!

— Ce vrei să spui?

— Că au prins o biată fată din care vor să facă o eroină. A mărturisit ceva? Au mai prins și pe alții?...

— Mizdrache m-a informat că fata a dat niște nume, dar că nu s-au găsit nicăieri personajele respective.

— Dacă vrei să știi ceva, judecând din punct de vedere politic astfel de procese ne compromit. Toată lumea o să spună că guvernul lui Antonescu se războiește cu niște copii.

— Altă dată aveai alte idei. Nu sunt deloc copii. Sunt niște studenți rebeli care vor să răstoarne o orânduire de stat. Oriunde în lume astfel de acte se pedepsesc.

— În locul vostru aș fi trimis-o să spele vasele.

— Niciodată n-ai strălucit prin originalitate, Gerda! Nu spun că Mizdrache ăsta a pus mâna pe Mata-Hari, dar executând din când în când câte-un comunist, puterea exemplului acesta îi va vindeca pe alții să facă lucruri nepermise de lege (maiorul ignora dispoziția dată prin Monitorul Oficial, în ce privea desființarea pedepsei cu moartea pentru femei).

— S-o crezi tu! Toată țara asta e sătulă de război, de noi, de tine, de Wehrmacht, de Mareșal, de execuții, de cozi și de foame. Și de morți pe front. Și așa mai departe... Nu-i cunoști prea bine pe români. Nu sunt niște Niebelungi. Rămân la părerea mea că facem eroi din niște copii.

— Gerda, simplifica. Aici există și alte implicații politice. Am spus totdeauna superiorilor mei că femeile n-au ce căuta în treburile statului. Voi judecați totul cu ovarele.

Gerda își împacheta racheta într-un fel de teacă de piele, prefăcându-se că nu a luat în seamă ultima replică a maiorului. În clipa aceea apăru Mizdrache. Prezența lui îi surprinse pe cei doi:

— Sărut mâna, doamnă, bună ziua, domnule maior!

— Cu ce prilej pe la noi? Întrebă maiorul.

— Dacă permite doamna, aș vrea să vă fac o comunicare.

Gerda își strânse racheta și mingile și plecă, lăsându-i singuri.

— Ei, domnule Mizdrache? Ați adus o veste bună în legătură cu postul de radio?

— De aia am și venit. După cum știți, subalternii mei s-au grăbit și ne-am găsit într-o situație destul de neplăcută.

— Sunt informat, zise Braun, că procesul începe peste câteva zile, dar pe alți complici n-ați reușit să puneți mâna?

Mizdrache surâse ușor.

— Vedeți, aici este miezul a ceea ce vreau eu să vă comunic. Am luat toate măsurile pentru ca procesul să aibă loc în deplină siguranță. Dar asta nu era suficient. Agenții mei mi-au și semnalat prezența complicilor din echipa *Muntenia II*, în jurul Tribunalului Militar. Intenționat am prelungit instrucțiunea procesului, folosind un truc foarte simplu, adică aducând fata la aceeași oră la Tribunal, pentru ca să pot supraveghea pe oamenii care ar putea s-o ajute să evadeze. Dar asta nu e totul.

Von Braun îl ascultase cu mare atenție și acum îl întrebă:

— Probabil aveți un scop mai îndepărtat dacă nu i-ați arestat până acum pe cei care vor s-o ajute pe fată să evadeze din moment ce i-ați identificat...

— Exact. De fapt,ăștia trei nici nu mai sunt atât de interesanți pentru noi. Conform uzanțelor, din moment ce unul dintr-o echipă dintr-acestea cade, ceilalți sunt automat trimiși la adrese necunoscute, ies din scenă. Dar noi pe altcineva vrem să punem mâna. Pe un anume individ, căruia i se spune *Colonelul*, cu care, dacă nu mă înșel, ați avut și dumneavoastră de-a face când ați fost răpit. (Știa că nu-i face plăcere, dar nu putu să-l cruțe.) După semnalmentele date de dumneavoastră și de alții e aproape sigur că despre el este vorba.

— Crezi că va participa la această acțiune?

— Mai mult ca sigur, din moment ce el îi pilota, trebuie să-și pună pielea în joc ca să salveze fata.

— Și ce măsuri ai luat în sensul celor ce mi-ai spus?

— O supravegheare foarte strânsă a celor trei, căroră le-am descoperit până și adresele clandestine. Rămâne să vedem când vor încerca s-o scape pe fată și în ce fel anume. După aceea vom cunoaște

și protagoniștii.

— Sper că o să-i prindeți vii, nu morți. Un om viu are și ocazia de a vorbi. Și asta ne interesează și pe noi, deopotrivă. Gestapoul dorește de mult o estimare reală a forțelor de împotrivire din România. Sigur că nu cu cazul acesta va putea fi făcută, odată pentru totdeauna, această estimare. Dar dacă o să cadă vreo câteva capete mai însemnate, atunci vom afla lucruri foarte interesante. În orice caz, eu am să păstrez discreție asupra cazului în speță. Dacă e nevoie, pot să-ți dau și concurs.

— Nu. Nu e nevoie de niciun concurs. De data asta nu vom mai greși. Am să vă țin la curent cu tot ce se întâmplă, pentru ca să nu mai fiți nemulțumiți.

Braun nu scăpă ocazia să spună:

— Mi-aș permite să-ți atrag atenția, domnule Mizdrache, că totuși postul de radio *Muntenia II* continuă să funcționeze. Ce poți să-mi spui despre munca dumneavoastră de depistare?

— Deocamdată am fost de mai multe ori foarte aproape de ei, dar au un sistem de acoperire extraordinar. De câteva zile au început să împartă emisiunile în două: un sfert de oră emit dintr-un punct cardinal al orașului, și pe urmă emisiunea este preluată de un al doilea post. În felul acesta, până ajungem la ei, urma sonoră se pierde, trebuie să alergăm în altă parte.

— Sunt cu adevărat ingenioși, dar afacerea asta nu se poate prelungi la infinit.

— Poate o captură importantă va aduce căderi masive și atunci totul va fi rezolvat.

— Sunteți cam optimist, remarcă ușor ironic Braun. Oricum, eu vă doresc mult succes.

Maiorul îi strânse mâna și se despărțiră.

— Atunci, pe curând, cu vești bune.

— Pe curând.

Aceste noi descoperiri nu se datorau geniului lui Mizdrache, cât unei pure întâmplări. Într-adevăr, Inspectorul-șef recomandase ca Tribunalul să fie supravegheat de agenți, dar în această supraveghere nu intrau decât măsurile de rutină, cu un efectiv destul de redus. Numai că se întâmplase un lucru pe care Braun n-avea de unde să-l știe. În urmă cu trei zile, Mizdrache, care îl iertase pe Ciripoi, pe baza unei mese copioase organizată de acesta din urmă la o cârciumă din Ferentari, discuta cu subalternul său despre vreme, când, pe neașteptate, portarul îi anunță că la intrare îl caută un anume Călin Merdea.

— Țsta cine mai e, domn' șef? întrebuse Ciripoi.

— Un recrut, marfa ministrului.

— Și-n ce sector lucrează?

— Păi, pe linie de jurnaliști de-ăștia, de clănțai. L-a băgat ministrul la *Timpu*, că acolo dau ăia din coadă.

— Ei, e bine gândit, dacă l-a băgat ministrul acolo.

— Cine știe ce pisică moartă îmi aruncă în curte. Că a mai făcut unul o anecdotă cu Mareșalul și cu asta, scârț! Parcă se dărâmă Mareșalul cu o anecdotă!

Se auziră bătăi în ușă. Ciripoi deschise și se retrase. În biroul lui Mizdrache își făcu apariția Călin Merdea în cămașa lui roșie milaneză și într-un costum de gabardină albă care ședea pe el ca doagele.

— Bună, domnule Mizdrache! N-am mai dat telefon acasă, am venit direct aici, că e o chestiune importantă.

— Stai, te rog, jos, din moment ce ai venit... Despre ce e vorba?

Călin Merdea se uita curios la lucrurile din birou. Îl intrigau în special dulapurile și seifurile marcate cu literele alfabetului.

— Aici lucrați dumneavoastră?... Și-n dulapurile astea țineti secretele, nu-i așa?... (Vorbea despre secrete de parcă ar fi fost niște roșii sau cartofi. Pentru el ideea de secret însemna ceva material, palpabil.)

— Aici lucrăm, acceptă puțin cam distrat Mizdrache. Dar nu mi-ai spus de ce ai venit.

— A, e o poveste mai lungă. N-ai și dumneata o cafea să bem, un pahar cu apă, că e o căldură afară... Că și Bucureștiul ăsta... ce mi-e Bucureștiul, ce mi-e Țânțării-din-față... Umbli, domnule, ziua toată, te bate soarele în cap de ametești. Măcar aici mai găsești o limonadă ceva, o bragă... Dar când mă duceam eu la Țânțării-din-față cu oile, nici nu știți dumneavoastră ce făceam eu... Aveam una, Mititica, fie ea a dracului, că pe toate pârlăoagele umbla, mă alerga de-mi scotea sufletul. O băteam, numai cu pumnul în cap îi dădeam, până n-o lua razna nu se lăsa! Acum știi dumneata cum e la țară. Îți dă omul zece oi, trebuie să le aduci înapoi, acasă, pe toate. Puteam eu s-o las pe unde vrea ea?... Nu ședea cu celelalte s-o pici cu ceară.

Mizdrache începu să se enerveze. „Dacă-l mai las mult pe ăsta își povestește toată viața.”

— Domnu' Merdea, parcă veniseși să-mi spui ceva interesant...

— A, da, cum să nu... Dar sună și dumneata pe cineva să aducă o cafea aici. Ori n-aveți cafea?

— Avem, cum să n-avem? Imediat sosește. Dar, dă-i drumul, domnule Merdea.

— Să vedeți ce întâmplare a dracului! Eu acuș' sunt venit la București mai încoace; am un frate, tot Merdea îl cheamă...

— Bineînțeles, zâmbi Mizdrache.

— Ce i-a venit ăștia, ca să vezi dumneata, domnule Mizdrache, cum este viața, nu, că el se face popă! Și s-a făcut popă. E mai mare ca mine cu vreo șapte ani. Ăl mai mare dintre frați, că mai avem la țară

vreo trei, pe la Pitești vreo doi, familie mare... Eu cu el nu mă văd așa des. Ce mi-a venit când m-a băgat domnul ministru Tismana în seamă și a zis ca să lucrez pentru el. Să mă duc la frate-miu ca la un popă ce este. „Mă frate-miu, zic, mă, eu m-am săturat de sărăcie, cu jurnalele astea nu scoți nimic, patronii te plătesc când apucă, așa că am venit cu o scrisoare de la taica, la domnul Tismana, el m-a băgat în meseria asta... Dar uite ce este... Ministrul mi-a cerut să-l servesc și eu pe el. Să mai trag cu urechea în dreapta, în stânga. Adică să devin un fel de agent. Nu fac un păcat? Că năpăstuiesc lumea. Mai intră careva în pușcărie. Îl am pe conștiință...”

Se ivi o femeie căreia Mizdrache îi făcu semn să aducă două cafele. După ce dispăru, Călin Merdea își reluă povestirea:

— Ăsta, frate-meu, e econom la o casă a popilor, unde vin ei de se odihnesc, când îi strânge Mitropolitul să-i învețe ce au de făcut. De ce vă spun eu asta, o să vedeți dumneavoastră. Unde rămăsesem?... Îi spun eu, deci, lui frate-meu tărașenia, el începe să râdă. „Ce-ai înnebunit, măi frate-meu, ai băut ceva azi-noapte?” „Nu”, zice el. „Atunci?” „Tu ai venit ca eu să te dezleg pentru păcatele tale?” Și râdea de se prăpădea. „Mă, ce-are ăsta de râde așa?” mă gândeam eu ca prostul. Ați zis de cafeaua aia, s-o aducă?

— Am zis, făcu Mizdrache, și-l înjură în gând: „Tu-i mama lui, ăsta n-a băut decât cafele la el acolo, la Țânțarei-din-față.”

— Deci, cum vă spuneam, râdea de se tăvălea. „Bă Iorgule, nu mă mai fierbe, spune de ce dracu râzi?” „Râd pentru că și eu când am venit la București, taica mi-a dat, tot așa, o scrisoare, m-am dus cu ea tot la domnul Ionescu-Tismana, și acela m-a îndemnat să mă duc la unul mai mare, care m-a băgat în seminar. Am făcut seminarul și când m-a uns și pe mine popă, cine mă cheamă la el... domnul Tismana”. Eu nu înțelegeam nimica, ce legătură aveau chestiile astea cu... o să vedeți dumneavoastră cu ce... „Mă duc eu la domnul Tismana, zice frate-meu, el mă așază la masă, mă bagă în seamă, îmi dă considerație, din una, din alta îmi spune: «Mă Iorgule, eu te-am ajutat pe tine, acum trebuie să mă ajuți și tu pe mine.» «Da, domn' Tismana, cum să nu, se poate?» Și ce crezi că-mi spune domnul Tismana? «Mă Iorgule, eu am făcut de toate în politică, am fost consilier la Banca Națională, am fost la Domenii, peste tot unde m-au pus mi-am făcut datoria. Acum lucrez la Interne. Eu aș avea nevoie de un om ca tine la Mitropolie, că și popii ăștia, cât sunt ei de oameni sfinți, trebuie să știi ce gândesc, ce vorbesc, așa că eu zic, ca tu, Iorgule, să-mi scrii și mie pe hârtie din când în când ce mai vorbesc ăia, ca să fiu și eu informat...»”

Călin Merdea behăi căprește, ca și când ar fi povestit un lucru de toată nostimada. Sosiseră și cafelele, femeia le puse pe o măsuță, Mizdrache o luă pe-a oaspetelui și o așeză lângă el.

— Tot nu văd unde vrei să ajungi.

— Păi o să ajung și unde trebuie, domnule Mizdrache, dar ai puțină răbdare.

— Am.

— Acum, dezlegare de la frate-meu ca popă aveam. Și dacă aveam nu mai era niciun păcat. Numai că ce-mi povestește... „Mă frate-meu, să știi că meseria e interesantă, ascultă la mine. Oi vrea tu să te faci jurnalist, cutare-cutare, dar și asta cu informațiile e o meserie interesantă. Unde mai pui că mai iei și un ban pe deasupra, ai și ocrotire, nu te doare capul.” Și m-a dus la fereastră. „Ce vezi tu peste drum de casa asta în care stăm noi?” „Ce să văd? Un căsoi cât toate zilele.” „Căsoi-necăsoi, să știi de la mine că ăsta e un Tribunal Militar.” Eu când am auzit una ca asta, zic: „Măi, aici se ascunde ceva...” Și într-adevăr așa era. M-a scos frate-meu prin curte, mi-a arătat un ochelarist, mi-a zis să tac și să îi memorez figura. Când am rămas iar singuri, mi-a spus: „Tu îl vezi pe puștiul ăsta? ăsta e urmărit de poliție. Că ne-a dat la toți fotografia lui și a încă unuia...” Cum îți spuneam, eu tot nu înțelegeam cum stă chestia. Frate-meu zice: „Mă, pe scurt, uite care e treaba... că mi-a spus domnul Tismana la care m-am dus întins, peste câteva zile... la Tribunalul ăsta de peste drum unde ședem noi are loc un proces cu o fată, una care a vorbit la un post de radio clandestin. ăsta de-aici din curte, care face pe grădinarul și a venit la mine cu o adeverință falsă de la Mitropolie (că eu acuma mă pricep la acte de-astea), el și cu încă unul ce face pe gunoierul în piața Splaiului dau târcoale Tribunalului, pun adică la cale răpirea fetei ăleia. Ai înțeles?...”

Mizdrache gândea acum cu o rapiditate înfiorătoare: „Dacă nu venea tâmpitul ăsta la mine să-mi spună toată tărășenia, ministrul mă avea iar la mână. N-aș fi știut și m-aș fi trezit că Tismana îl pune pe Ciripoi să-i aresteze și eu rămân cu buza umflată. Draibărul ori s-a ramolit și a uitat să-i spună ăstuia să-și țină clanța, ori e mai șiret decât bănuiesc eu. Și ne joacă în patru ace pe toți”.

— Deci, domnule Merdea, dacă am înțeles bine, ai venit să mă informezi că agenți comuniști supraveghează Tribunalul Militar. Îți mulțumesc foarte mult, dar lucrul îmi era cunoscut. De altfel, dacă te interesează, îl știi și pe fratele dumitale. (Nu-l știa, dar trăgea cacialmale ca la pocher.) Îți mulțumesc pentru informație, o să ținem seama de raportul dumitale. Te-aș ruga însă să nu mai vorbești cu nimeni despre chestiunea asta, pentru a evita ca totul să fie zădărnicit.

— Se poate? se miră Merdea. Dar ce, eu nu știu la ce car m-am înhămat?

— Asta e tot.

Merdea înțelese că Inspectorul-șef îl cam concedia, dar nu-și băuse cafeaua.

— Pot să... arătă el spre ceașca cu cafea.

— Da, cum nu, cum nu, luați, domnu' Merdea, luați! Pe la ziar pe- acolo pe la dumneavoastră ce se mai aude?

— Păi ce să se audă? Cu bancurile lor. Muncitorii sunt mai ai dracului. Țștia barim înjură pe față... că nu-i aia, că nu-i aia...

— Nu poți să le faci nimic, domnu' Merdea, alții în loc nu avem de unde pune.

Călin Merdea își băuse cafeaua; se ridică, îi întinse mâna lui Mizdrache și-l întrebă:

— Pentru chestia asta cu frate-meu, popa, se dă ceva în plus?

— Nicio grijă, domnu' Merdea, treci pe la casierie („urât individ, gândi Mizdrache, unde l-o fi găsit ministrul meu și pe ăsta, ar vinde-o și pe mă-sa pentru un pol. O să facă carieră mare”).

Îl duse până la ușă, cam cu neplăcere, plictisit de toate câte se întâmplaseră până atunci. După plecarea oaspetelui, deschise larg ferestrele și privi afară la strada aglomerată. Apoi îl sună pe Ciripoi.

— La dispoziția dumneavoastră, domn' șef. Poruncă!

— Cald al dracului, Ciripoi!

— Cald, domn' șef.

— Mă băiatule, știi la ce mă gândesc?

— De unde să știu, domn' șef?

Când o lua Mizdrache pe la Ploiești însemna că e groasă.

— Mă, cum mai stăm cu *Muntenia II*?

— Staționar.

— Cum adică: staționar? Ce cuvânt e ăsta? Ce, suntem la cota apelor Dunării? Drencova, staționar; Orșova, crește cu trei centimetri... Ori ai înnebunit?

— Vreau să zic că ei își văd de ale lor, noi de ale noastre.

— Și asta te lasă rece pe tine, nu-i așa? Deci: nimic nou?... Bravo, Ciripoi! Bă, tu să nu crezi că dacă eu te-am iertat pentru ultima oară, o să te mai iert. Urciorul merge și el la apă de câte ori se poate. Dar tu numai în bară dai, mă! Cu fata aia cu procesul ce mai știi?

— Păi, ce să mai știu, domn' șef, că o freacă ăia la instrucție. Procesul începe curând-curând.

— Dar tu vreo gândire în legătură cu soarta ei n-ai? Dă din tine ceva!

— Ce să dau?

— Mă Ciripoi, uite la ce mă gândeam eu... Cum îi cunosc pe ăștia, ascultă la mine, or să facă o prostie.

— Ce prostie?

— Vor încerca să scape fata.

Ciripoi căzuse parcă din pod.

— Domn' șef, când spuneam eu că... și făcu iar gestul acela care amintea că Inspectorul-șef are niște idei geniale.

Mizdrache simțea nevoia să-i dea o lovitură mortală.

— Mă, eu de mult am avut o presupunere, dar n-am spus-o la nimeni. Am vorbit cu judecătorul de instrucție să lungească treaba cât poate și fata să fie adusă în fiecare zi la aceeași oră pe același drum. Și ce crezi tu că s-a-ntâmplat? Am în lunetă două bucăți. (Pe Țiparul nu-l pusese la socoteală, pentru că nu aflase de el.)

— Adică să fie ei atât de ai dracului și să-și pună pielea în saramură pentru fătuța asta?

— Uite că sunt. Au plasat un măturător în piața Splaiului și pe unul care face pe grădinarul, vizavi de Tribunalul Militar. Înseamnă că au un plan s-o răpească pe fată.

— Ia te uită, domnule! Dar ce cred ei că Siguranța doarme? Că noi o să stăm cu mâinile în sân?

— Sper că n-ai să te grăbești iar ca fata la măritat și n-ai să mă împiedici să pun mâna pe un crăpcean mai mare.

— Adică?

— Ciripoi, ascultă la mine, ăștia sunt organizați ca militarii. Ți-am dat eu ție un dosar cu un portret-robot al unuia numit *Colonelul* pe care-l tot ocolim noi și nu mai punem mâna pe el.

— Nu-l ocolim deloc, dar dacă nu pică în plasă...

— Ei, de data asta am eu presimțirea că pică.

— Să dea Dumnezeu, domn' șef, că de la el și de la domnul Tismana ne este nădejdea.

Mizdrache căută ceva în biroul lui. Era o cutie mare pe care o cumpărase mai de mult de la magazinul *Galeries Lafayette* și în care se aflau niște mașinuțe de copii și câteva păpuși minuscule. Avusese odată nevoie pentru exemplificarea unui caz cu un furt de bani de la Banca Națională, când mașina Băncii fusese atacată de către un grup înarmat. Ciripoi îl urmărea cu atenție. Nu mai văzuse jucăriile Inspectorului-șef și câteva minute crezu că Mizdrache a dat în mintea copiilor.

— Scoate coniacul ăla, că am o durere de cap.

— Cum nu, domn' șef. Că după asta, dacă vrei, ori la *Carpați*, ori la Papastase... Dă un telefon și gata!

Mizdrache privea atent la cele patru mașinuțe pe care le așezase pe cristalul biroului.

— Ai o cretă?

Ciripoi n-avea.

— Mă duc până jos la croitorie și aduc imediat. Dar întâi să vă torn coniacul. Permiteți?

Scosese ca un prestidigitator sticla de coniac de la locul știut, cele două păhărele bine mascate, le așezase ca un chelner de meserie pe o mică tăviță și le umpluse. În cinci minute era înapoi cu creta.

— Am adus.

Ciripoi trase cu ochiul și văzu că, în lipsa lui, Inspectorul uscaser pe dinăuntru trei păhărele. Ochii îi luceau de plăcere.

— Ia și tu, Vasile!

„Când îmi zice Vasile înseamnă că mă iubește. S-a înduioșat și el, că mult mă mai freacă. Parcă eu n-aș vrea ca totul să iasă bine? Dar așa e el, capricios. O zi te dă afară, îți cere demisia, pe urmă dacă știi să-l atingi unde îi e lui drag, l-ai înmuiat. Pâinea lui Dumnezeu.” Pe urmă îl tutui înduioșat în gând: „Grigore, Grigore... ce-mi faci tu mie, Grigore”. Apucă paharul, îl dădu peste cap, își mai turnă unul și spuse slugos:

— La dispoziția dumneavoastră, aștept instrucțiunile!

Mizdrache desenă două linii paralele. În stânga lor făcu un cerc în mijlocul căruia scrisese: *Piața Victoriei*. Mai trase o săgeată ascuțită asupra căreia scrisese: *Șoseaua Ștefan cel Mare*, direcția de marș. Între cele două linii paralele adăugă pedant: *strada Buzești*. Deasupra liniei din dreapta desenă un semicerc și scrisese în interiorul lui: *Piața Buzești*. După care mai trase două linii paralele care tăiau în două strada Buzești. În mijloc se ivi: *strada Știrbey*. Apăru un alt cerc în mijlocul căruia Ciripoi, atent nevoie mare, putu să citească: *Piața Splaiului*. Fu adăugat apoi un dreptunghi exterior cercului, deasupra căruia Inspectorul-șef notă: *Tribunalul Militar*. Exact în fața dreptunghiului, Mizdrache marcă cu o cruciuliță grădina casei de oaspeți a Mitropoliei.

— Acum, fii atent, Ciripoi...

Luă o mașinuță (era galbenă, părea mai curând macheta unui automobil *Ford* tip 39) și începu s-o împingă cu degetul din direcția Ștefan cel Mare, Piața Victoriei, strada Buzești, întretăierea cu strada Știrbey, Știrbey Vodă și opri în fața dreptunghiului care închipuia Tribunalul Militar.

— Țasta e traseul fix.

Readuse mașinuța galbenă în punctul marcat: *Ștefan cel Mare*, și plantă în spatele ei o altă mașinuță de culoare albastră.

— Există două posibilități: ori ca grupul atacator să vină din spate și să atace duba într-un punct pe care nu-l cunoaștem de-a lungul traseului pe care ți l-am arătat, ori...

Apucă o a treia mașinuță de culoare albă și o împinse cu degetul dinspre întretăierea Știrbey Vodă-Buzești, spre strada Buzești în întâmpinarea mașinuței galbene. Lăsă cele trei machete în formația celor două variante, luă trei păpușele și le așeză: una în Piața Victoriei, una în dreptul Pieței Buzești, a treia în fața Tribunalului Militar. Mizdrache se gândi puțin, mai luă o păpușă și o plantă puțin mai la stânga dreptunghiului care închipuia Tribunalul Militar. Desenă în jurul ei cu un alt dreptunghi, pe care scrisese: *Tenis-Club Român*.

— Ceea ce vezi tu aici sunt cei patru agenți ficși ai mei.

Mai apucă două păpușele și le plantă: una în fața Tribunalului Militar și alta în piața Splaiului.

— Ciripoi, și acum ochiul mare... Țștia doi sunt agenții lor de observație. Probabil că grupul de atacatori va fi de cel puțin patru. Înțelegi că în situația asta avem nevoie de o superioritate numerică. Chiar dacă îl punem la socoteală și pe un anume Merdea care lucrează la casa de oaspeți a Mitropoliei și pe agentul care face pe portarul la Tribunalul Militar. În ce mă privește, eu cred că nu sunt atât de rău informați încât să nu știe că un atac în fața Tribunalului este lucrul cel mai riscant. Probabil că vor ataca pe traseu. După părerea mea... mai toarnă-mi un coniac... locul cel mai bun pentru un asemenea atac nu ar fi decât Piața Matache Măcelaru. Aici e lume multă, țărani, negustori și hoți de buzunare. Se poate naște un moment de confuzie. Deci, începând de astăzi, pentru că atacul este iminent, tu îmi plantezi oameni, nu prea mulți, cinci-șase inși, în piața asta. Nu cred că va fi foarte greu să-i identificăm pe atacatori, deși îți atrag atenția că nu vor fi cei de la postul *Muntenia II*. Sau chiar dacă vor fi ei, nu vor fi singuri. Este de neimaginat că vor ataca o dubă păzită de oameni înarmați numai cu doi oameni. Asta în afara cazului că sunt buni de balamuc. Ai înțeles?

— Înțeles, domn' șef. Dar dacă atacă duba în alt loc?

— Nu au unde. E ușor de presupus că Piața Victoriei e supravegheată, mai ales că acolo există și un corp de gardă al Mareșalului. Iar în alte puncte ale orașului n-au fost semnalați.

— Atunci iau toate măsurile și vă raportează. La prima mișcare suspectă vă dau un telefon ca să fiți de față la capturarea acestui grup care ne-a dat atâta bătaie de cap.

— Bine, Ciripoi, mai trage o dușcă și la treabă, băiatule, că neajunge câte-am înghițit până acum. Ceea ce pot să-ți mai spun e că o să le fac băieților o surpriză de or să rămână cu gura căscată.

*

La orele nouă și un minut, aceeași dubă neagră a închisorii Jilava, pe care gărzile de la Ministerul de Externe aflate în Piața Victoriei o știau ca pe un cal breaz, își făcu greoi apariția dinspre șoseaua Ștefan cel Mare. Șoferul, un sergent major țigănos, cu mustață, claxona de zor și striga la niște țărani cam băuți care se întorceau cu căruțele de la moara Asan, unde dăduseră la măcinat niște saci de grâu, pe care acum îi cărau sub formă de făină, spre satele din, jurul Bucureștilor. Deși se încălzise bine afară, țăranii mai purtau căciuli pe cap îndemnându-și caii, care trăgeau din greu:

— Dii, boală, hai că ne-apucă noaptea!

Șoferul scoase capul afară pe fereastra dubei și-i înjura gospodărește:

— Mă, fir-ar mama voastră a dracului, cu cine v-a dat cai și căruță, că ați încurcat circulația.

Claxonul dubei mugea ca trâmbițele Ierihonului:

— Tu-Tu! Tu-Tu! Tu-tu! Tu-Tu!

Agentul Istrătescu care supraveghea Piața Victoriei împreună cu un coleg de-al lui, Vișan, îi spuse acestuia:

— Fii atent, dacă nu vine cineva în spate, vreo, mașină de piață. Indivizii trebuie să fie tineri, în număr de trei sau patru. Domnul Ciripoi crede că în dimineața asta o să aibă loc atacul. Cine mai e pe traseu?...

— Păi, frații Munteanu, zburătorii, unul pe motocicletă și altul pe post de măturător.

— Aștia până unde bat?

— Păi, unul are de la casa prințesei Ileana până la piața Matache și celălalt de la Matache până în Știrbey. Acolo mai sunt vreo șase bucăți, care cu cobilița, care la tarabă, cu grâu de colivă și cu ridichi de lună. E brigada comisarului Șarpe, ăla, specialist în carambolaje, care a mai trântit destui pe chestia asta.

Se uitau cu mare atenție la mașinile care treceau. Un *Mercedes* negru al Ambasadei germane, un autocamion încărcat cu fier-beton, patru taxiuri de piață, goale, un camion de pâine *Herdan*, alte treisprezece căruțe, numărate, încărcate cu saci de grâu venind dinspre moara Asan...

— După socoteala mea, zise Istrătescu, nici azi nu se întind băieții la cașcaval. Dacă ar fi existat vreun grup de urmărire, ar fi trebuit să ne treacă pe sub nas. Du-te și dă un telefon că, cel puțin aici, totul e în regulă. Eu am să mă mai bunglesc la aștia, dar stăm degeaba, ardem gazul.

Primul frate zburător Munteanu, îmbrăcat în haine de piele neagră, cu niște ochelari grozavi, afumați, la ochi, se făcea că *B.M.W.*-ul său de mare calibru avea rateuri și mergea pâșa-pâșa cu ochii în patru să vadă cam cine ar flanca duba închisorii Jilava. Trecu *Mercedesul* semnalat în Piața Victoriei, apoi un autobuz încărcat, și un *Topolino*, condus de o femeie, lângă care se afla un bărbat cu părul cărunt.

„Aștia n-au aere de conspiratori”, gândi fratele zburător Munteanu Unu. Duba trecuse de strada Buzești și se îndrepta lipa-lipa spre Matache Măcelaru. Fratele zburător Munteanu Doi aștepta lângă un tomberon la încrucișarea străzii Buzești cu Grivița. În față, la cinema *Model*, comisarul Șarpe cu grupul lui se prefăceau că încarcă apa într-o cisternă-stropitoare. Ceilalți agenți ocupaseră tarabele din primul rând, cele aflate dincolo de linia tramvaiului 3. În jur, la ferestrele deocheatului hotel *Camelia*, așteptau încordați doi trăgători de elită. Pe acoperiș, printr-un luminator, însuși comisarul Ciripoi supraveghea duba care își făcea cu greutate loc prin mulțimea de tramvaie și

vehicule.

„Într-adevăr, privit de-aici, nu exista un loc mai propice pentru un atac, decât în înghesuiala asta. Dacă, Doamne-fereste, atacul se va produce, o să fie mierliți și câțiva nevinovați...”

*

În dimineața aceleiași zile, la opt și jumătate, un taxi hodorogit de piață luase de pe trotuarul din fața Academiei Comerciale doi tineri cam băuți, care abia se mai țineau pe picioare. Șoferul le deschisese portiera făcând glume în gura mare:

— Ușurel, să nu vă zdruncinați, copii, că a fost noapte mare.

Unul dintre ei, un ochelarist, cu mărul lui Adam care se mișca mereu, chiar protestă:

— Uite ce e, șefule, nu te plătim ca să ne tragem de nasturi. Să ne duci rapid la *Carul cu bere*, să ne dregem, că ne-am luat examenele și vrem să ne cinstim.

Unul dintre ei trânti portiera și taxiul porni ușor spre întretăierea cu Calea Victoriei.

— Credeți că existau ginitori în piață? întrebă Țiparul de la volan.

— Mai mult ca sigur. Ai adus armele?

— Sunt sub banchetă, ascundeți-le sub balonseide. (Pe spătarul din față, lângă locul șoferului, Țiparul își camuflase și el arma automată cu un balonseide.)

— Dacă sunt punctuali, la nouă și un sfert problema e rezolvată.

Ocoleau prin niște străzi laterale, ajunseseră în strada Sevastopol, evitară piața Buzești și ajunseră în spatele unei grădini lungi care răspundea spre strada pe unde trebuia să treacă duba. Primul fu debarcat Goliath, care își înfundase buzunarele cu încărcătoare și-și camuflase sub balonseide *Mauserul* deja armat.

Mașina se depărta și Goliath se trezi pe o mică potecă de piatră ce străbătea curtea, despărțind două rânduri de case vagon. Sub un copac, o femeie spăla rufe, câțiva copii se jucau cu cercul pe cărarea de piatră, strigând tare; trecu și un fel de pensionar, îmbrăcat într-un palton foarte nepotrivit pentru ziua aceea călduroasă, dar Goliath nu lua în seamă pe nimeni. Avea aerul unui om care ar vrea să găsească o anumită adresă.

— Căutați pe cineva? întrebă femeia care spăla rufe.

— Nu, am locuit aici acum câțiva ani, cu o mătușă a mea și nu mai mi-aduc aminte unde, răspunse reparatorul de aparate de radio.

Ajunsesese la mijlocul potecii. Era prost că în această nesfârșită curte se aflau prea multe persoane, dar acum n-avea ce să mai facă. Își privi ceasul de la mână: nouă fără zece. Încă douăzeci de minute, dacă nu mai mult și totul avea să ia sfârșit. Se așeză pe un fel de leagăn de copil, spânzurat de două frânghii, care se legăna ușor sub creanga

unui copac. Ar fi fost și mai bine dacă ar fi luat cu el o carte să citească, pentru ca aceste îngrozitor de lungi minute să treacă mai repede. Pentru prima dată participa la o astfel de acțiune; tot ce făcuse până atunci erau numai exerciții de tir în poligoane mascate. Știa să mânuiască *Mauserul*, să-l armeze rapid, să-l demonteze la nevoie. Cu îndemânarea lui tehnică nici nu era prea greu așa ceva. Surâse, închipuindu-și ce va face Athos, care era mai neajutorat și mai distrat. Încercă să se gândească la cele ce se puteau întâmpla în minutele următoare, dar nu reuși să-și facă o imagine. „Va fi ca-ntr-un film, strada plină de vehicule și de oameni, o dubă neagră condusă de un șofer, cu un însoțitor, păzită în spate de alți doi gardieni înarmați pe care trebuia să-i someze și în cele din urmă să-i împuște dacă s-ar fi împotrivit. Nu prea semăna cu exercițiile făcute în pivnițe cu ferestrele astupate cu saci de nisip, în fața unor ținte de tir care închipuiau silueta unor oameni, încadrați într-o serie de cercuri la o distanță mică. Va fi un atac din mișcare. Mai prost era că trebuiau evitați cei care din imprudență s-ar fi amestecat între el și cei vânați. Totul putea fi judecat în câteva variante care mai de care mai pline de neprevăzut. Reacțiile oamenilor erau foarte diferite, pline de surprize. Trebuia ochit bine, rapid, fără a pune în primejdie viața fetei din mașina stângă a poliției.” Își privi ceasornicul. Abia trecuseră trei minute. Copiii care se jucau cu cercul veniseră lângă el și-l priveau cu mare curiozitate.

— Nene, de unde ești dumneata?

Și atunci începu un joc absurd.

— De la canalizare, zise Goliath. Dacă nu sunteți cuminți vă bag pe toți în canal și vă duce apa până-n Dâmbovița.

Copii nu-l credeau. Își dădură coate.

— Nene, dumneata ești de la spital, spuse unul. Ai halat alb.

Într-adevăr, balonseidul lui deschis semăna cu un halat de sanitar.

— Dacă ziceți voi că sunt de la spital, sunt de la spital. Și am să vă fac câte-o injecție în poponeț.

Copiii râseseră din nou și plecaseră lovind cercul cu bețișoarele lor. „Uf, bine că au plecat, mă încurcau al dracului!” Privi ceasul, era nouă fără trei minute.

*

Pe Athos, Țiparul îl lăsase, ocolind alte trei sau patru străzi, în spatele grădinii de la numărul 47; tot o curte lungă prin care umblau brambura câini hoinari. Câteva ferestre deschise ale unor case cu zidurile mâncate de ploi lăsau să se vadă interioarele unor odăi vetuste, cu mobilă veche, părăginită. Pe pereții coșcoviți, cu tapetul ros, și el, parcă de igrasii, se zăreau fotografii de familie, în rame de lemn, sau covoare oltenești agățate în perete. Athos își lăsase

intenționat ochelarii acasă în această dimineață pentru că nu mai avea nevoie de ei, ca să tragă la distanță. Putea foarte bine și fără ochelari, își simțea buzunarele burdușite de cele patru încărcătoare și sub umăr, patul rece al *Mauserului*. O senzație ușoară de greață îl stăpânea. Băuse o cafea, un fel de lichid leșios, amestec de ersatz cu zahăr, care mai mult îl leșina la stomac decât îi dădea luciditatea de care ar fi avut nevoie. Apăruse un lucrător de la telefoane, cu două crampoane metalice pe umăr și cu o geantă de scule. De gât avea atârnat un aparat de telefon, prins cu cablu, ca un măștișor.

— Domnu', domnu'... ești dup-acilea?

— Nu prea.

— Îl caut pe domnul Ion Negoîtescu, profesor la facultate. Trebuie să-i schimb telefonul că s-a defectat. Nu știi unde-l găsesc?

— Păi nu ți-am spus, omule, că nu sunt dup-aici?

— Atunci, ce păzești prin curtea asta?

— Uite, mă plimb și eu ca să întreb dumneata, făcu Athos cu insolență. Caută-ți mai bine clientul și lasă oamenii în pace, că am treabă aici.

— Oi fi de la poliție, nenică! Aoleu, ce gabor! Nici n-ai terminat liceul și vă băgați în poliție.

„Arăt eu chiar așa de puști? gândi studentul. Ia te uită la el! Nici n-am terminat liceul! Bravo mie!”

Lucrătorul de la telefoane se îndepărtase și suna la o ușă. Ieși o bătrână cu părul prins în bigudiuri.

— Pe cine cauți dumneata? se răsti ea la lucrătorul de la telefoane.

— Pe dom' profesor Ion Negoîtescu de la facultate.

— A doua, pe stânga.

Lucrătorul era crăcănat; mergea ca marinarii pe uscat, ca și când aparatul atârnat de gât l-ar fi tras în jos. Crampoanele de fier se izbeau unele de altele de parcă ar fi dus pe umeri două ancore. Athos își privi ceasul. Era nouă și un minut. Încă paisprezece minute! Senzația de greață persista. Avea o stare fizică nesigură; ar fi vrut să bea o picătură de alcool ceva, dar de unde să iei alcool? Senzația persistentă de concentrare în vederea efectuării unui act extraordinar îl copleșise. „De nu mi-ar tremura mâna. De-aș ochi cum trebuie!” Surâse la un gând mai îndepărtat care îi revenea: „Ce muncă romanțioasă avuseseră până acum... Să cari în două geamantane, pe «Președinte», să-l ascunzi sau să-l montezi, și pe urmă să vină fata aia să vorbească, citind știrile de pe o hârtie care trebuia arsă numaidecât, imediat ce a doua emisiune a zilei lua sfârșit, iată un lucru la îndemâna oricui. Sigur că exista în fiecare minut primejdia de a fi controlat, de a ți se cere să arăți conținutul geamantanelor, să fii interceptat în mașina în care te aflai, urmărit pur și simplu, dar, în raport cu ceea ce avea să i se întâmple în dimineață asta, totul părea neînsemnat. Și dacă, tocmai

astăzi, duba își schimbă ora, sau, pur și simplu, instrucția a luat sfârșit și Unchiul George va trece în altă zi și la altă oră?” Se înțelesese cu ceilalți că nu vor aștepta decât zece minute peste momentul când duba obișnuia să treacă. După aceea vor dispărea, întâlnindu-se în aceeași noapte la locuința lui Goliath din strada Dristorului 22.

Își mai privi o dată ceasul de mână: arăta nouă și șapte minute. Încă opt, și gata!

*

Țiparul trânti portiera după coborârea celui de-al doilea client al său și porni ușor spre Cobălcescu. Trebuia să ajungă la o sută de metri distanță de cele două curți în care se aflau Goliath și Athos și să aștepte pe trotuar ivirea dubei. Mai erau încă șaisprezece minute până atunci și avea de ales între a face un tur, ca și când ar fi fost în căutarea unui client, sau pur și simplu să stea pe loc. A doua soluție era mult mai riscantă, așa încât renunță. Porni încet mașina, conducând cu prudență. O pană de motor sau de cauciuc le-ar fi dat planul peste cap. Ca să nu mai vorbim de un control al circulației sau de cine știe ce altă întâmplare neașteptată. O luă spre podul Izvor, pe care-l traversează ușor, la pas, urcă spre Cazărmilor și spre stadionul ANEF, ajunse până în Piața Puișor prin Uranus. Și de-aici se-ntoarse înapoi privindu-și ceasornicul de la mână. Această parte a orașului părea mai puțin aglomerată. Era o dimineată pașnică, plină de soare, cam zăduf pentru aprilie, dar așa erau toate primăverile în București, imprevizibile, amestec de zile reci și zile calde, cu mari salturi barometrice. „Ce curios lucru, nici nu mi-am luat rămas bun de la Athos și de la Goliath! Și este aproape sigur că unul sau doi dintre noi vor cădea sau vor fi prinși. Poate această acțiune, pe care mai mult eu am inițiat-o, dar de la care nici ceilalți nu au dat înapoi, nu ar fi trebuit să aibă loc. Dar noi, cei trei salvați din echipa *Muntenia II*, nu am mai fi putut răbda viața, dacă nu am fi făcut această încercare de a salva pe Unchiul George.” Asta o știu bine toți. Există momente când nu ai decât două alternative: să faci un lucru până la capăt sau că mori. Și asta fără niciun fel de orgoliu. El, Țiparul, nu era un tip complicat. Intrase în mișcare nu pentru că ea ar fi avut ceva aventuros. Intrase din motive strict politice. Nu putea că facă altceva decât ceea ce făcuse până acum. Chiar dacă acum trebuia să tragă cu o armă în niște oameni pe care nu-i cunoștea. Sărăcia, educația primită în casă, pierderea familiei, contactul cu niște oameni care îi vorbiseră într-un anumit fel, felul lui de a privi viața, ideea că trebuie răsturnată odată pentru totdeauna o ordine socială, în care unii puteau să fie foarte bogați fără să se întrebe de ce, și alții să fie foarte săraci, fără ca să poată să scape de această sărăcie, iată ce-l dusesese la actul final, poate cel mai însemnat din viața lui, despre care nici măcar nu știa

cum se va termina. Dacă la toate astea adăugai sentimentul de furie și revoltă care-l stăpâneau din momentul când asistasese la arestarea Unchiului George, puteai să-l înțelegi deplin, pentru că nimeni n-ar fi reușit să suporte umilitorul sentiment de a sta neputincios și a privi cum ființa, pe care dintr-odată descoperi că o iubești, este luată de câțiva necunoscuți, aruncată într-o mașină și strivită în bătăi. O, nu-și făcea nicio iluzie în ce privește soarta ei. Oamenii aceia care o aveau acum în mână nu se jucau, erau plătiți să facă să vorbească pe cei ce se împotriveau, și de cele mai multe ori reușeau. Existau și cazuri când dădeau greș, și poate că, de data asta, în cazul Unchiului George, nu reușiseră. Oricum, realitatea era că cel puțin ei trei se aflau în libertate și puteau să încerce să o salveze pe Unchiul George. Asta însemna foarte mult. Mai exista o șansă și ea trebuia urmărită până la capăt, cu orice risc.

Privi la ceas. Mai aveau exact șase minute. Evită Piața Splaiului și intră direct în strada Buzești, prin strada Virgiliu. Se prefăcea a căuta un număr de casă, în realitate voia să-și dea seama dacă pe traseu existau agenți. Cele două curți aflate față în față, în care se ascundeau Goliath și Athos, se aflau foarte aproape. Frână, își mai privi o dată ceasornicul. Mai erau cinci minute. Strada părea liniștită. Niciun tip suspect nu umbla pe trotuare. Aerul avea o claritate nemaipomenită; cerul era foarte albastru, intens albastru. Trecură două femei tinere care vorbeau tare, râzând, în același timp.

„Patru minute...”

*

La întretăierea străzii Temișana cu Buzești, o stradă nu mai lungă de 20 de metri, dând spre bulevardul Dinicu Golescu, în mansarda unui bloc cubist, cu patru etaje, se instalase de cu seară Inspectorul-șef Mizdrache, căruia i se telefona la un număr special, din două în două minute, situația de pe traseu. Lângă el, se aflau Crăciunescu și Teică, înarmați, și ei, ca și Inspectorul-șef, cu câte un binoclu. Frații zburători Munteanu Unu și Doi raportaseră, cu un minut în urmă, că duba ajunsese în dreptul Pieței Matache Măcelaru și comisarul Șarpe făcuse semn că totul e în regulă. În următoarele șaiszeci de secunde, duba închisorii Jilava trebuia să treacă pe sub ei, adică în dreptul casei cu numărul 56, de pe strada Buzești. Cele trei personaje așteptau acolo de mai bine de un ceas. Gazda acceptase fără multe împotriviri să-i fie ocupată camera și privea mirată la cei doi polițiști, care cercetau intens prin lunetele binocleurilor strada Buzești. Era o femeie între două vârste, de meserie dactilografă la Ministerul de Finanțe, aflată de trei zile în concediu. Le făcuse cafele, voise să afle de la ei pe cine pândesc, dar răspunsurile primite erau foarte vagi.

La nouă și șaisprezece minute, duba se ivi în dreptul stației de

benzină aflată în fața magazinului *Cehoslovaca*. Mai erau de parcurs aproape o sută de metri până când să ajungă în dreptul curților cu numerele 58 și 47. Foarte ciudat era că, din întâmplare, grupul de polițiști și de atacatori se aflau foarte aproape, fără să-și dea deocamdată seama de această situație, absolut absurdă. Cu o seară înainte, când Ciripoi făcuse distribuirea rolurilor, Mizdrache pariașe pe o masă la *Pigall's Bar* că locul de atac al dubei nu putea să fie decât între Piața Matache Măcelaru și întretăierea cu strada Știrbey. Fapt pentru care plasase două mașini: una pe panta aflată dincolo de întretăierea cu Știrbey Vodă, și anume în fața unui depou S.T.B., iar a doua, puțin mai sus, pe Știrbey, către Tribunalul Militar. Dacă ar fi fost în locul atacatorilor, el acolo ar fi ales locul atentatului. Existau mai multe motive pentru asta: duba trebuia să încetinească din motive obiective, șoferul era nevoit întâi să se asigure că din susul și josul străzii Știrbey Vodă nu vine în viteză vreun alt vehicul, și al doilea, pentru că trebuia schimbată direcția de mers spre Tribunalul Militar. Al doilea punct nevralgic al traseului era Piața Matache Măcelaru, dar, deocamdată, bănuielile lui Ciripoi se infirmaseră, în sfârșit o a treia echipă, cea mai numeroasă și mai bine pusă la punct, distribuită în jurul Tribunalului Militar, raportase telefonic, că nici observatorul travestit în gunoier în Piața Splaiului și nici așa-zisul grădinar plantați de către comuniști în grădina casei de odihnă a Mitropoliei nu se prezentaseră în dimineața aceea, ceea ce îi confirma Inspectorului-șef că într-adevăr atacul dubei avea să aibă loc în acea zi și că, în niciun caz, el nu se va produce în fața Tribunalului Militar.

Mizdrache privea fără mare atenție de câteva minute un taximetru de piață care staționa în fața unui imobil aflat în dreptul unei florării. Dacă această mașină ar fi aparținut atacatorilor, ar fi fost normal ca în ea să existe mai mulți indivizi. Dar la volan nu era decât șoferul, un tip cu o șapcă de lucrător trasă mult pe frunte, care se pare ca dormea, toropit de somn, fără ca Inspectorul-șef să-i poată distinge prin binoclu trăsăturile. Pe trotuare nu trecură decât cele două femei tinere pe care le văzuse și Țiparul, un elev de școală, o bătrână care ducea într-o plasă două sticle cu lapte și un poștaş care descălecuse de pe o bicicletă și intrase cu o scrisoare sau cu un ziar în curtea de la numărul 58.

În minutul următor se petrecură, simultan, mai multe lucruri. În poarta de la numărul 58 apăru, în locul poștaşului care intrase, un tânăr cu balonseide, foarte crispat, care porni în direcția Pieței Matache Măcelaru. Mașina care staționase până atunci și al cărei șofer păruse că doarme porni violent înspre dubă. „Ăștia sunt!”

— Crăciunescule, Teică, a început dandanaua! Coborâți rapid!

Până ca agenții să ajungă jos, duba închisorii Jilava fu silită să frâneze brusc. Taximetrul Țiparului se îndrepta vertiginos spre botul

ei. Se auzi un scrâșnet infernal de fiare și cauciucuri. Șoferul și însoțitorul de la volan se lovire ușor de parbriz. În spatele dubei, cei doi însoțitori înarmați căzură pe caldarâm din cauza șocului, începând să tragă spre Goliath și Athos, care scosese armele de sub balonseidele lor. Nu mai fu vreme pentru niciun fel de somație. Țiparul frânase în spatele dubei și trăgea pe geam în direcția însoțitorilor aflați pe caldarâm. Focuri răzlețe se auzeau acum dinspre strada Temișana. Goliath se repezi spre ușile dubei care se deschideau numai cu clanța aflată pe dinafară. În momentul următor, un glonț tras din stânga lui îl culcă la pământ. Căzu fără niciun strigăt, se chirci de două ori și sângele începu să-i curgă înroșindu-i balonseidul. Era mort. Țiparul lichidase pe cei doi însoțitori, după un tir rapid și precis. Crăciunescu și Teică se adăpostiseră după colțurile casei și trăgeau cu schimbul în direcția lui. Coborâse și însoțitorul dubei, pe care Athos îl lovi în plin cu un glonț tras de aproape.

— Deschide ușile! strigă Țiparul către Athos. Te acopăr.

Mecanic, studentul alergă spre spatele dubei, deschise cu o ușurință surprinzătoare ușile metalice, urcă treapta de lemn pe care șezuseră cei doi însoțitori și văzu în fundul dubei o siluetă de femeie, prăbușită pe o parte. „Probabil că am omorât-o în schimbul acesta de focuri”, gândi el cu rapiditate.

— Otilia, m-auzi? N-avem timp! Ești rănită? Răspunde!

Înaintă orbește spre fundul dubei. Cuprins de bănuieli, apucă mâna a ceea ce credea el că este Unchiul George și-și dădu seama într-o secundă că târăște afară un manechin îmbrăcat într-o rochie de femeie. Abandonă imediat momăia și strigă Țiparului care trăgea culcat pe caldarâm în direcția celor doi agenți ai lui Mizdrache:

— Țiparule, fugi! Ne-au întins o cursă!

După aceea sări din dubă, trase din mers în direcția casei după care se ascundeau Crăciunescu și Teică, și vru să dea buzna în curtea de unde ieșise. Atunci se întâmplă un lucru neprevăzut. Din cauza rapidității desfășurării tuturor acestor lucruri, nu observă bicicleta poștașului rezemată de trotuar, se împiedică de ea, dar pierdu acel moment prețios în care, de sus, de la fereastra casei de vizavi, însuși Mizdrache îl ochi și, cu două focuri, îl ucise. Ultimul lucru pe care-l mai văzu Athos fu chipul înspăimântat al unui copil care privea de peste drum la cele ce se petreceau în stradă. Dar asta nu dură mai mult de o secundă.

Țiparul scăpă ca printr-un miracol. Aflat încă pe caldarâm și trăgând în direcția celor doi, ignora poziția avantajoasă a lui Mizdrache, până în momentul în care își dădu seama, odată cu prăbușirea lui Athos, că se trage și dintr-o altă direcție. Ridică ochii spre geamurile de la mansarda blocului cubist, de la întretăierea străzii Buzești cu Temișana, și-și dădu seama că acolo se mai afla

cineva.

— Mai trăiești? Te-au rănit? strigă el spre Athos, care nu mai făcea nicio mișcare.

„L-au curățat și pe Athos!” Acum proporția era trei împotriva unuia, dacă nu-l pune la socoteală pe șoferul dubei care nu se mișcase în tot timpul acestui schimb de focuri, pentru că nu era înarmat. Nu avea decât o singură șansă: să se arunce în mașina lui de piață, a cărei portieră rămăsese deschisă, și să dispară. Totul durase mai puțin de patru minute, timp în care echipele de agenți aflate la câteva sute de metri de locul incidentului se puseseră în mișcare. Țiparul se ridică de pe caldarâm, simți cum ceva îi smulge umărul din loc, aruncă *Mauserul* și plonjă pe volan. Mașina se urni greu, dar nu atât de greu ca să nu-i permită Țiparului să cotească, abia evitând un tramvai, spre strada Temișana, pe care o străbătu în viteză. Din spate se auzi un zgomot înfiorător. Prin oglinda retrovizoare mai apucă să vadă cum stropitoarea comisarului Șarpe, greoaie și butucănoasă, se zdrobește de un zid. „Asta înseamnă că am câștigat cel puțin câteva minute”, gândi Țiparul, deși era sigur că urmăritorii împânziseră cartierul și că-i vor lua scurt urma. Umărul îi era amorțit, simțea o căldură deocamdată neînsemnată în tot corpul. Controla destul de bine volanul și-și făcu un calcul rapid cum să-i deruteze pe urmăritorii săi. Apucă pe lângă grădina Luigi Cazzavilan, pe strada Soarelui, apoi, prin Budișteanu și strada Banului, ieși în Calea Victoriei, și de-aici în Piața Amzei, unde abandonă mașina. Făcu semn primului taxi pe care-l văzu și ceru să fie dus la Gara de Nord, unde se urcă fără să ia bilet în primul tren care pornea în direcția Ploiești. În tot acest timp nu avu decât o singură grijă: să-și ascundă haina pătată de sânge, acoperind-o cu balonseidul.

*

Colonelul avea o zi foarte încărcată. Se sculase de dimineață, făcuse un duș rece, pe urmă câteva exerciții de gimnastică, își controlase pistolul *Browning*, iar încărcătorul de rezervă îl vârâse în buzunarul de la piept al hainei. Era o armă aproape plată, feminină, nu avea o precizie prea mare dincolo de treizeci de metri, dar pentru ceea ce avea nevoie nu era nevoie de o distanță mai mare, și, de fapt, nici nu credea că-l va folosi vreodată. Începând cu ora șapte, programul său era foarte strâns. Trebuia să treacă pe la inginerul Precup, ca să-l înștiințeze în legătură cu procurarea unor arme sustrase dintr-un depozit al armatei. După o jumătate de oră urma să fie în strada Hanul cu Tei, să ia în primire un *Boston* demontat adus de la Pitești de către doi tipografi, bun de folosit la tipărirea de manifeste. Pe la opt și jumătate trebuia să se întâlnească lângă podul de la stăvilarul Herăstrău cu o muncitoare de la fabrica *Industria textilă*, cutia poștală

a grupului *Muntenia II*: o femeie de 30 de ani, maistră la războaiele de țesut și care avea să-i predea știrile colecționate din toate uzinele Bucureștiului, pentru emisiunile din acea zi. La zece și un sfert, cu o toleranță de o jumătate de oră, trebuia să se prezinte la Depoul C.F.R. de la halta Grivița, unde avea întâlnire cu un anume Gavrilescu, pontator, ca să-i predea știrile luate de la tovarășa Savonea: apoi un scurt răgaz de două ore, după care Colonelul urma să se întâlnească în piața Chibrit, în cârciuma *La Boboc*, cu un căruțaș de la depozitul de lemne de foc din apropiere, ca să schimbe niște hârtii. În jur de ora trei și jumătate avea o altă întâlnire la Depoul de tramvaie din Ștefan cel Mare al S.T.B.-ului, și anume la secția de depanare, cu manipulantul Ionică Gheorghe, revizor de linie, care urma să transporte pe „Președinte” în ziua aceea de-a lungul unui traseu al liniei șapte, pe ruta Pantelimon–Gara Cățelu și retur, timp în care „Președintele” ar fi trecut într-un al doilea vagon de control, pornind în direcția Tei-Pipera. Cele două vagoane de control ar fi luat din stațiile, dinainte stabilite, pe cei patru din echipa de rezervă a *Munteniei II*, doi câte doi, fiecare emițând câte un sfert de oră. A doua transmisie, cea de noapte, trebuia făcută din foișorul grădinii Botanice, iar partea a doua executată dintr-o ambulanță militară. Pentru sistemul acesta mixt de transmisie, existau doi „Președinți”, adică două aparate de emisie mult simplificate, mai ușor de mânuit și de transportat, deși lucrul cerea, ca întotdeauna, o mare îndemânare a celor din echipa de transmisie. Între șase și jumătate și zece seara, Colonelul avea datoria să supravegheze emisiunea de la el de-acasă, după care își propusese, în aceeași zi, să facă o vizită în strada Dristorului, unde presupunea că îl va găsi pe Goliath.

Colonelul se îmbrăcase, mai făcuse o inspecție scurtă a micului apartament pe care-l ocupa, privise prin obloanele ușor ridicate să vadă dacă nu cumva locuința îi este supravegheată. În timp ce bea o cafea preparată de el însuși, își dădu seama că era să uite banii cu care trebuia să plătească taxiurile din ziua aceea într-o altă haină pe care o purtase ieri, fapt care-l sili să-și controleze încă o dată actele de identitate care atestau că era locotenent-colonel Gheorghe Cernăianu din radio-locații, mobilizat pe loc la serviciile de detectare a posturilor de radio clandestine de pe teritoriul orașului București. La șase și jumătate punct, ieși pe trotuar. Strada era pustie. Era destul de răcoare pentru o zi de aprilie, cerul foarte senin. O stropitoare hodorogită uda praful străzii, două femei o urmau cu două târnuri puse pe umăr, vorbind tare. După un sfert de oră, Colonelul ajunsese la un chioșc de ziare. Chioșcarul tocmai înfigea afișele abia apărute într-un panou, prinzându-le cu pioneze. Pe Colonel îl izbi un titlu cu litere de-o șchioapă: *Lichidarea unui grup comunist de sabotori*. Înaintea lui, o doamnă în vârstă cumpără ziarul *Timpul*. Veni un vânzător de la

magazinul de coloniale din spatele chioșcului, lăsa și el trei lei deasupra teancului de ziare, și smulse un *Universul*. Colonelul nu se grăbea, părea foarte calm. Luă trei ziare, le împături ca și când ar fi vrut să le citească mai târziu, traversă spre Bulevardul Elisabeta, mergând agale și privind la funcționarii care se grăbeau spre tramvaie. Soarele explodă verde în copacii din fața Facultății de Drept. Se auzeau sec loviturile unor rachete de tenis, de pe *court*-ul din fața Facultății, unde probabil doi inși matinali făceau o partidă. Zăbovi trei minute în fața intrării casei inginerului Precup, ca și cum ar fi așteptat un tramvai, inventariind din ochi pe cei care îl înconjurau. Nicio mutră suspectă. Avea un simț special la indiviziiăștia care-l filau. Împinse ușor ușa de sticlă încadrată cu un chenar metalic, apăsă pe butonul de apel al liftului. Mica năclăveni în jos cu un sunet mat. Deschise. Intră. Și, după ce apăsă pe butonul care trebuia să-l urce la locuința inginerului Precup, căută înfrigurat în ziarștirea anunțată pe afișul ziarului *Timpul*. Se afla undeva în pagina șapte, plasată între descrierea meciului Unirea-Tricolor–Venus, terminat cu un rezultat de egalitate (2–2) și un anunț al morii *Gagel* care cerea solicitatorilor să respecte orarul 7–13; 16–18,30 pentru cerealiști.

„Comunicat. Ministerul de Interne ne comunică că ieri în jurul orei 9,15, un grup comunist înarmat a atacat în strada Buzești duba închisorii Jilava, în speranța că va elibera pe deținuta Otilia Dumitrescu, studentă, membră a organizației comuniste U.T.C., în curs de instrucție la Tribunalul Militar al Capitalei. În timpul schimbului de jocuri dintre garda transportului și atacatori și-au pierdut viața numitul Adrian Racoviceanu, student, și numitul Cornel Popescu, de profesie tehnician radio. Asupra celor doi s-au găsit arme și importante documente. Un al treilea individ, rămas neidentificat, a reușit deocamdată să scape. Obiectivul acestui atac armat nu a fost atins și procesul numitei Otilia Dumitrescu va începe joi, 22 aprilie, ora 9 dimineața, la Tribunalul Militar al Capitalei.”

Liftul oprise cam de un minut. Colonelul citise de trei ori anunțul și scrâșnise numai: „Nenorociți! Nedisciplinați! Aventurieri!”

Ieșise din lift, sunase de două ori scurt la ușa inginerului Precup, acesta îi deschisese și Colonelul se prăbușise în primul fotoliu.

— Ai citit?

— Nu. Abia m-am sculat. E șapte fără un minut.

— Citește... Ai un pahar de ceva tare aici? Un coniac, un rachiu, orice...

— Da. Numaidecât.

Inginerul căută ceva într-un dulap și reveni cu o sticlă de vișinată și cu un păhărel. Turnă și i-l întinse.

— Ia, te rog!

Pe urmă lăsa sticla și luă ziarele. Colonelul îi arătă unde să

citească. Inginerul parcurse și el rândurile tipărite cu corp opt. Stătu două sau trei minute fără să facă vreo mișcare lângă o fereastră de la care se vedea întreaga curte a Facultății de Drept. O fată în șorț alb, bluză albă și pantofi albi, lifta elegant o minge, și ea albă, peste plasa albă a terenului de tenis, proaspăt udat, proaspăt nivelat, de culoarea cărămizii. Îi răspundea cu fandări asemănătoare un tânăr blond, înalt și suplu, îmbrăcat tot în alb.

Colonelul se apropiase și el de fereastră și privea partida de tenis. Nu spuneau nici unul, nici altul, nimic. Priveau numai mișcărilor celor doi, nu cu încântare, nu cu curiozitate. Era ceva care îi scotea puțin câte puțin din starea aceea de tristețe violentă care îi cuprinsese.

— Ți-au spus ceva? întrebă inginerul Precup.

— Da' de unde! Niște zăpăciți. Și doar le-am cerut să nu se joace cu viața lor, să stea liniștiți. Dar să știi că bănuiesc de ce-au făcut-o. Ca în multe cazuri de acest fel, toți trei s-au îndrăgostit de fată. Au bănuț că noi vom lucra mai încet sau poate deloc și că ea va fi condamnată la moarte. Și asta nu au putut s-o suporte. Au încălcat toate dispozițiile date. Dacă nu citeam acest ziar, deseară i-aș fi căutat și poate poliția m-ar fi prins și pe mine. Asta e singura greșeală pe care au făcut-o. Au publicat prea devreme acest comunicat.

Pe obraz avea câteva lacrimi pe care nu și le putuse stăpâni. Celălalt nu se-ntoarse să-l privească, pentru că, după glasul lui, știa că plânge. Se mulțumi numai să spună:

— Poți să-i condamni, dar trebuie cu orice preț să-i înțelegi. Au fost sublimi. Astfel de oameni te fac să iubești cu mult mai mult viața asta care nu face doi bani fără astfel de fapte.

Colonelul tăcea. Nu mai avea nimic de spus. Privea numai la cei doi tineri din curtea Facultății, care loveau mereu, cu precizie, mingea aceea albă, ce zbura dintr-un teren într-altul.

— Spune-mi, crezi că fata mai are vreo șansă să fie salvată, după o întâmplare ca asta?

Colonelul își reveni:

— Cred că tocmai întâmplarea asta o s-o ajute cel mai mult. Sunt sigur. Ei cred acum că ne-au pus cu botul pe labe. Știu cât ținem la viețile oamenilor noștri și vor socoti că doi morți ne-ajung. Abia acum, misiunea omului tău, Panaitescu, devine cel mai important lucru...

După aceea discutară timp de zece minute despre treburile lor curente.

*

Cu o zi înainte de deschiderea procesului de la Curtea Marțială de la Tribunalul Militar al Capitalei, Inspectorul-șef Mizdrache avusese o ultimă întrevedere cu Unchiul George. Locul întâlnirii fusese o încăpere mică de lângă o sală de judecată. Nu erau decât ei doi. Fata,

slăbită, tunsă, cu o privire nu de tot pierdută, dar încărcată de suferință, fără nimic eroic în demnitatea cu care-l înfruntă după aceea, vorbea cu o voce egală, ca și când nu era soarta ei în joc, ci a altuia. Mizdrache păstra, la rândul său, o răceală impusă. Nu era grav, nu era familiar, nu-i cerea nimic fetei, voia numai să aibă o ultimă discuție, pentru că începând de azi, Unchiul George intra pe mâna autorităților militare. Inspectorul-șef îi măsura silueta subțire, îmbrăcată într-o rochiță albastră, nu mototolită, dar nici atât de proaspătă cum ar fi fost dacă ea nu s-ar fi aflat în acest loc. Unchiul George avea ceva sfios pe chip. Respira o curățenie sufletească pe care el, în atâția ani de experiență, o observase la mai toți indivizii de felul ei. „Oameni care nu sunt în stare să mintă, sau dacă mint, o fac ca să-i apere pe alții. Și o fac bine, cu dârzenie și cu șiretenie. Până la capăt.”

— Așadar, domnișoară, iată că ne întâlnim din nou. Este cu adevărat ultima noastră întâlnire. De mâine eu ies din scenă, vor veni niște militari. Să știi că sunt tipi mai rigizi. Să nu te sperii: ceea ce nu suportă ei, e să nu fie contraziși, chiar dacă nu au dreptate. Dar dacă eviți asta, e în regulă.

Mizdrache își scoase batista imaculată, albă, își șterse fruntea asudată și privi perdelele incendiate parcă de soarele de-afară. Sala completului de judecată era mică, intimă, ca un budoar. Pereții erau acoperiți până la jumătate cu boaserii de culoarea lămâii, un lemn geluit, frecat cu ceară probabil, care dădea o senzație de curățenie exemplară. De jur împrejur, fotoliile acoperite cu catifea roșie, o masă lungă de consiliu, două registre pedant așezate unul, peste celălalt, o călimară de argint și două tocure. Cam atât.

— Nu vrei să stai jos? o întrebă Mizdrache.

— Nu, răspunse fata. Stau destul în dubă, în celulă...

— Ai un regim de izolare, nu-i așa?

— Da.

— Și cum îl suporti?

Pe fața fetei se ivi un zâmbet trist:

— E mai greu la început, pe urmă te obișnuiești.

Mizdrache își scoase pachetul de țigări R.M.S. și-l întinse spre fată.

— O țigară?

— Nu, mulțumesc.

— Atunci, îmi permiți mie să fumez?

— Voia dumneavoastră.

Mizdrache își aprinse țigara cu o brichetă, încântat de carcasa argintie și flacăra prelungă. O stinse și inventarie:

— Marfă bună. Italienească. E plată, ușoară, arde bine. Apropo, ai aflat?...

— Am aflat. Ați avut grijă ca să aflu. Acum le știți și numele, și profesiunea... Mai aveți să puneți mâna pe al treilea. Pe cel care v-a

scăpat.

— Și nu vrei să ne-ajuti? Nu vrei să-ți salvezi pielea?

— Ce pot să vă răspund?

— Măcar un indiciu, ceva, o adresă, restul îl vom face noi. Nu ți-ajung palmele, bătaile pe care le-ai primit, bruscările, toate chestiile astea neplăcute? Mă uit la dumneata. Nu înțelegi că-mi este milă?

Unchiul George izbucni într-un râs neașteptat:

— Ce înduioșător!

Mizdrache se simți descumpănit. Asta i se întâmplă foarte rar, dar era cu adevărat descumpănit.

— Domnișoară, nu se poate să te porți în felul ăsta. Te afli la un pas de moarte și râzi!... De unde și ce anume naște o asemenea inconștiență? Măine pe la prânz, sau spre seară, sau poimăine – nu știu cât vor dura dezbaterile Tribunalului Militar – te vor condamna (o amenința ca să fie și mai înspăimântată, doar-doar o intimidă-o).

— Domnule Inspector, așa cum ți-am spus și cum ai aflat de la cei care m-au arestat, sunt studentă la *Belle-Arte*. Însă asta nu are nicio importanță. De fapt aș fi vrut să fac Conservatorul...

Mizdrache o privea din ce în ce mai uluit.

— Ei și, ce legătură are dorința dumitale de a face Conservatorul cu ceea ce discutăm noi acum?

— De fapt, voiam să vă spun că aș fi vrut să mă fac actriță. Dar nu am fost lăsată.

— Nu înțeleg unde vrei să ajungi.

— Vreau să-ți spun că mă pricep la actori. Dumneata, domnule, ești un excelent actor. Mai bine-zis ai fi fost un excelent actor dacă ți-ai fi propus vreodată să faci meseria asta... Dar ți-ai ales o alta: cea de călău! Știi ce e acela un călău? Un om care mănâncă, doarme și se duce cu iubita în oraș, apoi vine la serviciul său la oră fixă și face ce faci dumneata. Nu vreau să spun că tai capete de om. Nu, Doamne-fereste!

— Domnișoară, nu-ți permit! Nu-ți permit!

— Ba o să-mi permiți. Ești silit să-mi permiți să spun exact ce gândesc. Cu atât îmi pari mai dezgustător, cu cât ești mai prefăcut și mai abil. Poliția dumneavoastră are în persoana dumitale un instrument foarte bun. Din păcate, pentru mine nu însemni nimic. Există oameni mai puternici chiar decât cei de teapa dumitale.

— Taci! Te rog să taci! Uiți unde te afli?

— Ia te uită! Te revolți? Dar cine ești dumneata? De ce te ridici în cele două lăbuțe ale dumitale și mârâi?

Mizdrache trecuse de la starea de furie la un fel de fascinație. Era de necrezut ceea ce auzea, și, în alte ocazii, i-ar fi dat câteva palme, dar acum o asculta cu o atenție mereu sporită.

— Ia mai spune, domnișoară... Insultă-mă. Uite, eu sunt dispus

astăzi să ascult tot ce spui. Și te rog să mă crezi că nici n-am să mă mai supăr de-aici înainte.

— Să lăsăm vorbele, domnule Inspector. Ce vrei să știi de la mine?

— Devii rezonabilă.

— Nu devin deloc rezonabilă. Sunt curioasă.

— Foarte bine! Atunci ascultă! Vreau să știu cine este *Colonelul*.

Pe chipul Unchiului George nu trecu niciun fel de umbră.

— Nu știu despre cine vorbești. Nu am auzit de niciun om cu numele acesta. Crezi că el a fost cel de-al treilea? Cel care a scăpat?

— Asta aș vrea să aflu de la dumneata.

— Domnule Inspector, crede-mă, asta este tristul adevăr. Nu știu nimic. Și chiar dacă aș ști, nu ți-aș spune, fie că mi-ai scoate și sufletul. Sunt pregătită pentru asta.

Mizdrache strivi țigara într-o scrumieră. O privi lung, cu severitate, își strânse mâinile una într-alta la spate, și legănându-se pe genunchi ca și când ar fi vrut să sară de pe o trambulină, îi răspunse ritos:

— Mi se pare că ai să-mi vorbești acum ceva și despre demnitate. Despre curajul vostru al comuniștilor de a înfrunta gloanțele, despre rahatul ăla de literatură cu care sunteți îndoctrinați. Dar un glonț e un glonț, domnișoară. Adică o bucată de plumb care o să-ți scurteze viața. Ce spun eu că o să ți-o scurteze... O să ți-o termine! Și e păcat! Ești tânără. Aș zice frumoasă, dacă n-ai arăta așa de rău acum. Ai o viață întreagă înaintea dumitale. Cum e posibil să renunți la așa ceva?

— Ce eroare! Nouă tocmai asta ni s-a spus înainte de orice: să iubim viața! Nu suntem niște aventurieri orbi care se duc la moarte cu ochii închiși.

— Și cretinii ăia de ieri, pe care i-am văzut cu craniul spart în rigole, ăia ce-au fost?

— Au fost niște nebuni. Niște nebuni care au nesocotit ordinele. Niște nebuni care m-au iubit pe mine. Și asta îmi ajunge pentru toată viața. Asta mă face să primesc și eu moartea mai ușor. Ei și-au dat viața pentru a o salva pe a mea. Asta e un preț foarte mare. De ieri, de când am aflat, sunt gata să mor în orice clipă.

Tăcură amândoi, câteva clipe. În cele din urmă, Inspectorul-șef o întrebă:

— Domnișoară, mi se pare că te-am mai întrebat, dar te mai întreb o dată. Vrei să-mi răspunzi: ce vă ține... cum să-mi explic... moralul pe care-l aveți? E o pură curiozitate a mea personală.

— Credința în biruința ideii pentru care luptăm. Poate crezi că rostesc cuvinte mari ca să te impresionez. Poate nu crezi că știu că un glonț este cu adevărat un glonț, care îți curmă viața. Noi știm toate astea și suntem pregătiți pentru gloanțele voastre, pentru palmele voastre, pentru tot ce faceți murdar în meseria voastră. Cel mai ușor lucru este să ne omorâți, dar cel mai greu rămâne acela de a stinge ura

care însoțește tot ceea ce faceți. Ura împotriva celor în numele cărora luptăm, eu și ceilalți. Pe câțiva i-ați omorât, pe mulți îi țineți în închisori. Probabil că or să mai cadă și alții, probabil că or să mai moară și alții. Dar dincolo de fiecare om căzut sunt foarte mulți și n-o să aveți destule gloanțe pentru viața lor, și n-o să aveți destulă ură pentru ura lor.

*

Domnul Panaitescu, zis *Regizorul*, era un om meticulos. Alegerea celor care trebuiau să execute răpirea Unchiului George se făcuse cu pedanterie chiar. Oamenii cu care lucra nu erau prea numeroși, dar bine aleși. După câteva zile de gândire se oprise la un fost magistrat, domnul Pompiliu Calotescu, care lucrase la Curtea de Casație, un om încă viguros, practicând iarna schiurile și vara înotul, cu o înfățișare de crai bătrân care încă n-a decăzut, trăind din expediente din cauza pensiei destul de mici, un om care pricepea repede ce-avea de făcut, dar care se sperie la-nceput când i se spuse despre ce este vorba:

— Domnu' Calotescu, ai purtat vreodată o uniformă militară în viața dumitale?

Se aflau în casa acestuia, la etajul al treilea al unui bloc construit în 1936 de către arhitectul Teodorian, într-un apartament format din patru camere destul de mari, acum cam golit de mobilă, dar cu piese într-adevăr rare, dacă era vorba să socotești ceea ce mai rămăsese. Vechile covoare persane cumpărate pe vremuri de la Tuduc din Calea Victoriei, roase și obosite, abia ascundeau un parchet nelustruit cu anii, afumat și plin de scrijelituri. Prin, ferestrele deschise se vedea Cișmigiul, cu aleile lui acum mai neîngrijite. Treceau femei împingând cărucioare cu copii, bone îmbrăcate după tipicul nemțesc la modă, cu calote albe, scrobite, în jurul gâtului și al frunții, preoți, elevi care chiuliseră în dimineața aceea și funcționare scăpate din localul *Creditului minier*, din apropiere, într-o scurtă pauză. Domnul Pompiliu Calotescu, îmbrăcat într-un pulover alb, revărsat peste impecabilul pantalon gri de lână, cu cămașa albă, cu guler și manșete înghețate, cugetă un minut.

— Să-ți spun drept, domnule Panaitescu, am plătit destul ca să scap de militărie, așa încât mărturisesc cu sinceritate: nu am purtat. Dar despre ce este vorba?

Domnul Panaitescu, în costum gri de alpaca, și el suplu, athletic, un fel de partener de film al domnului Calotescu, își scoase pipa cumpărată în urmă cu șapte ani la Londra, acum ciobită ușor pe la muștiuc, o umplu cu tutun, aprinse, trase de două ori și în odaie se răspândi un fum mai mult iute decât dulceag, deși fusese îmbibat cu cumină.

— Domnule Calotescu, am nevoie să îmbraci o uniformă de colonel

și să joci timp de 15–20 de minute rolul președintelui completului de judecată numărul doi, de la Curtea Marțială, care va judeca peste două zile pe inculpata Otilia Dumitrescu, la Tribunalul Militar.

Gazda întrebă:

— Nu vrei să stăm într-un fotoliu?

— Cum să nu?

Domnul Panaitescu se așează într-un fel de scaun episcopal din lemn sculptat, incomod ca o strană.

— Domnu' Panaitescu, eu am vândut tutun la Odesa, chiloți italienești de damă și sutiene, medicamente *Bayer* interzise pe piața noastră, dar ceea ce-mi ceri dumneata acum mi se pare destul de hazardat. Asta este substituie de persoane și, când este vorba de militari, chestiunea e și mai gravă. Fără 20 de ani nu scap, dacă mă prinde.

— Domnule Calotescu, cunosc bine riscurile. Noi am mai lucrat împreună și știi bine că nu mă bag decât în afaceri care au șanse maxime de reușită. Asta, una la mână... Doi la mână: vei fi plătit foarte bine. Un sfert de milion. Al treilea: dacă eu te-am ales, înseamnă că m-am gândit bine la dumneata și că rolul ți se potrivește ca o mănușă. Înlocuitor nu am, așa că nu poți refuza.

Sub fraza aceasta, în care erau amestecate deopotrivă amabilități, promisiuni de sume ferme, dar și o surdă amenințare, domnul Calotescu desluși un singur lucru: că nu putea să dea înapoi întrucât partenerul său de afaceri era cunoscut ca un om dur și consecințele nu puteau să fie decât două: ori să nu mai primească niciun fel de comandă pe viitor, ori ceva și mai mult, dac-ar fi luat pe cont propriu o altă afacere, să fie prins ca din întâmplare, în urma unui denunț.

— Bine. Primeesc.

Domnul Panaitescu se ridică din scaunul său episcopal, strânse brusc mâna gazdei și-i spuse:

— Atunci ne vedem la ora douăsprezece și jumătate, la croitoria din strada Băcani nr. 12. Patronul se numește Sârbulescu. Spui că ești colonelul Virgil Daicovici și ai venit la proba de costum. El va face corecturile necesare: nu-l lași să-ți trimită costumul acasă, vii și-l ridici cu un taxi în după-amiaza aceleiași zile. Spre seară trec pe la dumneata cu câteva perechi de cizme, ca să facem probă. Ce număr porți la pantofi?

— 41.

— Am să-ți aduc și câteva cămăși militare, și o cravată. Restul, te descurci dumneata, că ai fost magistrat. Ne-am înțeles?

La ușă își aduse aminte:

— Ah, era să uit... Vrei să-mi spui, din câți magistrați militari este format un complet de judecată?

— Un președinte care o să fiu eu, un procuror, doi judecători

asistenți și un avocat din oficiu.

— Avocatul poate fi civil? Asta este important.

— Poate fi și civil. Dar dacă e numit din oficiu, e numai militar.

— Atunci rămânem pe militari. Și o ultimă chestiune... (Se căută în buzunar și scoase un pachet de bani.) Iată avansul pentru cheltuielile de reprezentare, ca să zic așa.

Domnul Calotescu din magnanimitate nu numără suma și o vârf direct în buzunarul pantalonului său de lână gri. Totdeauna voia să pară că a fost și a rămas un gentleman.

Domnul Panaitescu coborî scările apartamentului complicei lui, fără să folosească liftul, făcând socoteala că trupa era cam mărișoară și că o să-l coste o mulțime de bani. „Da, dar e și o operație de prestigiu. O reușită ca asta ridică prețul la viitoarele afaceri.” Părea foarte mulțumit de el și, până seara, mai vizită încă vreo câțiva cunoscuți cu care avu convorbiri asemănătoare. Oameni și ei incerti, socialmente vorbind, cunoscuți vechi, speriați cu toții la început de ceea ce li se cerea să facă, dar cedând fiecare la presiunile domnului Panaitescu, fără multă împotrivire. Bineînțeles, le recomandă în fiecare caz o discreție totală, o viață sobră, fără excese în aceste următoare zile, precum și o prudență cât se poate de mare.

Domnul Panaitescu mai avea de pus la punct câteva amănunte esențiale. Trebuia făcută o vizită discretă în incinta Tribunalului Militar, și anume chiar în cursul aceleiași nopți, pentru studierea topografiei locului. În general cunoștea clădirea, dar totdeauna pot să apară surprize dacă nu controlezi cu ochii tăi locul acțiunii.

Către orele 24 ale aceleiași zile, un individ ciudat dădea târcoale Tribunalului Militar din strada Știrbey. Părea beat, era îmbrăcat într-un fel de salopetă peticită, căuta ceva, probabil intrarea unei locuințe. În cele din urmă se prăbuși pe scările monumentale ale intrării Tribunalului. Dormi cam un ceas sub o coloană și când ultimii trecători dispărură, se ridică cu o ușurință surprinzătoare și încercă să deschidă ușa grea de metal a Tribunalului. Bineînțeles că aceasta era încuiată, dar lucrătorul îmbrăcat în salopetă scoase cu rapiditate un lanț de chei, lucrând foarte precis asupra încuietorii. În două minute se afla înăuntru. Clădirea nu era păzită, și mai ciudat, așa încât, cu o lanternă, domnul Panaitescu, pentru că el era personajul, făcu o recunoaștere cât se poate de amănunțită a localului. Tribunalul avea patru săli de judecată, fiecare cu un birou alăturat pentru magistrați, instalații sanitare și o imensă sală a pașilor pierduți. Clădirea era greoaie, inaccesibilă, dacă cineva s-ar fi gândit la un atac cu mână forte. Mai exista o cabină, a portarului, în care se afla uniforma acestuia atârnată într-un cui, pe un umerăș. O arhivă încărcată de acte și subsolurile cu instalația de calorifer, cu o ușiță de metal care dădea într-o curte îngustă. Domnul Panaitescu pierdu aproape două ceasuri

cântărind fiecare amănunt și studiind variantele acțiunii. În mod cert, transportul inculpatei se făcea cu un șofer și trei paznici înarmați. Mai mult ca sigur că portarul Tribunalului era și el în slujba poliției, după cum era de presupus că în sală se puteau afla cel puțin doi sau trei agenți. Ideea ambuscadei pe coridor, expusă Colonelului, i se părea acum copilărească. De altfel, angajarea falsului complet de judecată dovedea că el optase pentru o acțiune mai complicată, dar mai sigură. Odată lămurit, făcu drumul înapoi, încuie la loc intrarea principală și coborî scările Tribunalului. Strada Știrbey era pustie și domnul Panaitescu privi din mers curtea casei de oaspeți a Mitropoliei, despre care Colonelul îi vorbise, terenul de tenis din spatele arenei *Venus*, și-și făcu o scurtă socoteală. Punctul cel mai dificil al întregii afaceri rămânea plecarea. Numai aici se putea produce o complicație. Din convorbirea avută cu Colonelul înțelesese că autoritățile, încântate de succesul avut în cursul ambuscadei din strada Buzești, slăbiseră paza în jurul Tribunalului și se putea acționa mai cu ușurință, lucru perfect adevărat dacă ne gândim că la aceeași oră, într-un separeu al barului *Pigall's*, Inspectorul-șef Mizdrache, pe jumătate beat, îi spunea ajutorului său Ciripoi:

— Ca să vezi, mă Ciripoi, ce-nseamnă mai-marii ăștia, ștabii. Pe ei îi doare în fund că în ciocnirea aia au fost mierliți doi băieți de-ai noștri. Important pentru ei a fost să poată raporta Mareșalului că au dejucat răpirea fetei ăleia și că au împușcat doi comuniști. Care, fie vorba între noi, puteau să scape cu viață dacă erau mai deștepți.

Ciripoi, care se afla asupra unui pahar de *Șaba* basarabenesc, de culoare arămie, exclamă încântat:

— Domn' șef, Dumnezeu să-i ierte pe băieții ăia doi, dar eu vă spun drept, operația cu manechinul a fost a-ntâia! Păi ia gândiți-vă dumneavoastră așa bine de tot... Să-i lași să vadă pe unde vîi cu duba, să facă ei un plan amănunțit și când să zică Doamne-ajută! să dea peste un manechin de la magazinul *Cehoslovaca*!

Râse gros, cu un rîs slugos, exagerat, subliniind în felul acesta câtă admirație avea față de șeful său.

— Știi la ce mă mai gândesc, mă Ciripoi?... Asta o să-i mai și potolească nițel, mă. Să-i mai sperie, mă. Că prea și-o luaseră în cap. Pe neamț ni l-au furat, postul ăla de radio l-au făcut pulbere, *Muntenia II* nu mai tace. Oricum, am marcat și noi un punct. Am redus scorul. O să se mai gândească și ei că nu e chiar atât de simplu. Că avem și noi arme, că știm să tragem.

— Și cu fata aia cum rămâne?

— Îi privește. O s-o aducă în fața câtorva ofițeri, o să-i citească o sfeștanie acolo, ea o să tragă o lozincă finală care o să-i înfurie și mai rău pe ofițerii ăia încuiați și o s-o ardă cu 20 de ani, s-o vindece. Dar știi la ce mă gândesc eu, Ciripoi?

— Nu știi, domn' șef.

— Mă gândesc că ai scăpat ocazia să te afirmi, mă.

Pe fața subalternului se citea o neagră dezamăgire.

— Păi cum, domn' șef? Nu eram eu în Piața Matache Măcelaru, sus pe hotelul *Camelia*, cu binoclul? N-am pus eu în mișcare brigada căpitanului Șarpe, aia cu stropitoarea care s-a dat de perete?...

— Ba da, Ciripoi, cine-a spus că nu erai? Numai că dacă te ajuta Dumnezeu să te fi mierlit ăia, te înmormântăm și pe tine pe socoteala statului, îți dădeau o decorație post-mortem, una *di granda*, așa, și, cine știe, îți mai făcea și un bust.

Ciripoi crezu că s-a îmbătat criță. Că nu înțelege ce aude.

— Adică eu să fi fost mort la ora asta? Cu decorație? Cu bust? Dar la ce-mi mai folosea mie chestia asta? Zău că n-aveți inimă. Păi nu-i mai bine aicea? Că uite, barul e plin. Nu lipsește Micșunica, Mamy... toată lumea bună. Și eu adică să fi stat cu iarba în gură la Străulești? E frumos din partea dumneavoastră? Ați făcut un spirit de glumă.

Și pe neașteptate Ciripoi începu să plângă după prostul lui obicei.

— Adică să fi rămas nevastă-mea văduvă și copilașii orfani? Și dumneavoastră fără mâna dreaptă? Că eu vă sunt mâna dreaptă, orice-ați spune. Bună-rea, vă faceți treaba cu ea. Nu-i nicio recunoștință pe lumea asta, am spus eu.

— Vasile, Vasile, potolește-te că se uită lumea la noi. Ce dracu, a băut pisica oțet? Nu pot și eu să mai fac o ipoteză? Stai să te pup!

Și *țoc-țoc!* îl sărută de două ori pe frunte.

— Ciripoi, ia-o și tu, mă, mai ușor. Că pe noi ne freacă toți, mă. În noi dau toți, mă. Cu noi își fac treburile și nicio recunoștință. După încăierarea aia din Buzești, m-am dus acasă la Tismana, mă. Să-i fac raportul. Să-l bucur și pe el. Nu era acasă. Până a venit am mai stat de vorbă cu cucoana Eveline. Tu o știi pe cucoana ministrului?

— Cum să nu! Am o brigadă specială care stă numai după coada ei. Alde Gogu, alde Pantelimon, alde Teică. E nărăvașă rău.

— Mie-mi spui? zise Mizdrache. Servește al dracului.

— Ho-ho-ho!... Și încă cum servește! Numai tineret bovin! Prăpăd, nu altceva. Studenți, actori, are și un masor negru pripășit pe la barul *Fu-Ciang*, cântăreți de muzică ușoară, dansatori... Bate și ea 45.

— Dar ministrul crezi că a mirosit ceva?

— Și dac-ar fi mirosit, credeți că i-ar face ceva? Are și el încurcăturile lui. Dar nu mi-ați povestit ce-ați făcut la domnul Tismana acasă.

— N-am făcut mare brânză. Dar stând eu de vorbă cu doamna Eveline, mi-am dat seama că nici dumnealor nu prea mai sunt siguri pe viitor. Au o îndoială. Se gândesc când o fi la o adică, pe unde să scoată cămașa. Că, dacă vrei să știi, pe noi, dacă o fi să ne ia la întrebări, ne ia ca tehnicieni. Noi am executat, mă. Am executat

ordinele. Dar ei, miniștrii ăștia, le-au dat, înțelegi? Hai, toarnă-mi și mie un pahar. Fii atent la ce-ți spun eu: noi trebuie să lucrăm mai cu mănăși. Jocul e prea mare. Ne depășește. Cât putem, o mână spală pe alta și săpunul *Bob Germandrée* pe amândouă. Ai auzit cântecul ăsta la radio?

— Parcă.

— Atunci, dacă l-ai auzit, trage învățămintele, și capul la cutie.

În momentul acela Mizdrache recunoscuse la intrare pe Braun cu Gerda și cu un ofițer superior, sosit probabil atunci de la Berlin. Inspectorul-șef salută discret pe doamna Hoffmann care-l recunoscuse și care-i șoptea ceva maiorului.

— Toată lumea bună, Ciripoi. Vezi unde te scot eu pe tine în lume? Și mai zici că sunt rău și-al dracului. Uite, e și ministrul de finanțe astă-seară aici... E și subsecretarul de stat Pantazi. Luptă și el în tranșeele de la *Pigall's Bar*.

— Dar cine a spus că nu mă scoateți în lumea bună, domn' șef? Numai chestia aia cu demisia m-a consumat. Ale două zile sau trei, nu știu câte au mai fost, m-au băgat în mormânt. Dacă n-am albit eu atunci, domn' șef, e că mi-a dat Dumnezeu nervii tari. Pe mama aia a mea moartă, de la Sfânta Vineri, dacă nu-mi venea să mă arunc de la etaj...

— Ce, ești diliu? Faci cum fac coafezele? Te sinucizi? Păi tu ai grad mare, mă, în Siguranța Statului. N-ai voie să o faci pe dama la menopauză. Ce vrei, să-ți lași copiii pe drumuri? Hei, ia te uită la el!

— Rău m-ați mai chinuit, domn' șef, dar pe urmă, cu inima aia de mamă a dumneavoastră, largă, ca un cartier, m-ați iertat. Să vă dea Dumnezeu sănătate.

Mizdrache privi ceasornicul. Era două și jumătate.

— Mai stăm? întrebă.

— Cum ziceți dumneavoastră.

— Ce treburi avem noi mâine?

— Păi echipa aia de sabotori de la C.F.R. și tipografii de la *Alcalay*... ăia cu manifestele.

— Îi bagi la șmotru de dimineată și mi-i aduci mielușei, că eu n-am timp să le scot măselele, că mă murdăresc pe mâini. Ai înțeles?

— Înțeles, domn' șef!

— Păi dacă ai înțeles, mai cere o sticlă din rubiniul ăsta, și trimite o ștafetă lui Micșunica să se facă liberă pe la trei jumate, să mai dea și ea o probă, că n-a mai dat de mult.

*

Cel mai plăcut lucru pentru Unchiul George era scurtul drum parcurs între secția de femei a închisorii Jilava și curtea în care o aștepta duba. Coridoarele tăcute, încărcate parcă de un slin nevăzut,

lumina tulbure, acei ochi invizibili ai altor deținute care o urmăreau trecând în uniforma sumbră a pușcăriei, groasă și aspră, totul se ștergea în acel singur minut cât dura trecerea prin poarta de piatră în micul patruleter străjuit de ziduri înalte, încărcate cu gratii de fier, dar în care puteai respira aerul curat al primăverii. Scurta privire a cerului, foarte albastru, care părea un plic azuriu plutind în văzduhul curat, îi dădea o senzație de prospețime, de bucurie scurtă care o făcea să uite sinistrul zgomot al ușilor metalice, închise cu brutalitate cu clanțele lor automate, și bătaia solemnă a pașilor gardienelor. Două lucruri erau înspăimântătoare în închisoare: tăcerea compactă, grea ca o lespede, curmată de zgomotele meselor în care se auzea frecatul talgerelor de tablă pe o bordură de ciment, *clangurile* repetate ale vizetelor și şuierăturile violente ale gardienelor când se anunța ora stingerii. Se obișnuise: la început nu reușea să adoarmă din cauza becului aprins în permanență, pe care nu avea voie să-l stingă. În tot timpul, de la arestarea ei până la terminarea instrucțiunii, avusese un regim celular de izolare. Nu trecuseră poate nici două săptămâni (pierduse noțiunea timpului după cinci sau șase zile), dar avea impresia că se află de mult acolo, răbdând fără umilință această detențiune înspăimântătoare. Nu exista decât un singur sistem de a te sustrage acelei tăceri înfiorătoare și continue: să-ți amintești sistematic viața, să încerci să deslușești ceva semnificativ în fiecare lucru pe care l-ai făcut. Dar ea trăise foarte puțin: acum își dădea seama. O copilărie destul de sumbră, refugiul într-o tăcere încăpățânată din care nu ieșea, batjocura colegelor care o numeau „Muta”, deși nu era mută deloc. Pe urmă împrietenirea cu niște copii din mahalaua Dristorului cu care bătea maidanele și mergea până la Regia de tutun, în lungi plimbări haihui, ascunzându-se în vagoane de marfă părăsite. La opt ani fumase prima țigară la îndemnul unui țigănuș vicios care dădea ochii peste cap după a douăzecea *Națională* fumată la rând. Nu-i plăcuse gustul iute al tutunului și abandonase acest sport. La nouă ani furase, cu mica ei bandă de mucioși, pepeni din piață și aceia fuseseră cei mai gustoși pepeni pe care-i mâncase vreodată. Intrarea la liceu fusese cel mai greu examen pe care-l luase. Trebuia să obțină o medie mare și să tocească foarte tare. Nu era bună deloc la matematică. O meditase unchiul acela al ei, domnul Pantelimonescu, fost agent fiscal cu studii superioare, tip pedant și rece, sever, care o și luase la el acasă după moartea părinților, ținând să spună în fiecare duminică, la masa tradițională cu puținele rude pe care le mai avea, că, de fapt, face un sacrificiu crescând-o la el și cumpărându-i cărțile necesare. Era sărac într-adevăr, avea o slujbă zdrobitoare, se scula de dimineată de tot, colinda magazinele angrosiștilor, făcându-le controale și luând într-o vreme bacșișuri bune, dar, de la izbucnirea războiului, aceste sume se micșoraseră și el căpătase o spaimă îngrozitoare de viitor. Era singur,

văduv de vreo douăzeci de ani, misogin, vorbind urât despre femei în care vedea numai niște profitoare, își spăla singur lenjeria, n-o lăsa nici să-i calce cămășile. Avea un cult al hainelor curate. Îi plăcea să arate totdeauna ca scos din cutie. Strângea bani pentru bătrânețea care și așa venise mai devreme decât se aștepta și pe măsură ce ea creștea, în această rudă aproape senilă se deștepta o libidoșenie abia mascată. Buna lui creștere însă, o timiditate aproape copilărească îl făceau tot mai rigid și mai politicos în relațiile dintre ei. Dar conviețuirea aceasta devenise din ce în ce mai penibilă. Odată cu ivirea acelui profesor de care fata se îndrăgostise, sentimentul de protecție față de ea se transformase într-o gelozie abia disimulată. Ar fi vrut să locuiască într-alt loc, singură, ceea ce reuși în cele din urmă să facă, găsim o locuință la un fost magistrat; voia să nu mai aibă obligații morale și materiale față de ruda ei, obligații pe care într-o anumită măsură le eludase, angajându-se să mediteze pe câțiva colegi sau elevi care dădeau examene odată cu ea. Evident, în schimbul unor sume destul de neînsemnate, dar care adunate laolaltă îi permiteau să-și plătească singură masa și chiar să se îmbrace. Intrarea în Institutul de *Belle-Arte* nu-i crease nicio problemă, fiindcă era foarte talentată. Dacă nu ar fi fost romantica intrare în mișcare, recrutarea ei de către un tânăr plin de haz, lucrător la uzinele *Malaxa*, pe care-l cunoscuse în familia unei rude de-a unchiului și cu care se împrietenise repede, fără să-și dea seama cum, probabil pentru faptul că el avea un umor care îi plăcea foarte mult, ar fi putut spune că viața ei fusese aproape lipsită de evenimente. Participase la câteva mitinguri cât acestea se mai puteau ține sub o mască legală, pe urmă, începuse ilegalitatea, cu regulile ei foarte stricte, cu acțiunile fulgerătoare în uzine sau în facultăți, terminate totdeauna cu incidente sau cu fuga de poliție. În sfârșit, la izbucnirea războiului, câteva luni bune trebuise să nu facă absolut nimic pe linia aceasta fiind pregătită pentru punerea în funcțiune a unui post de radio, instruită minuțios și, pe urmă, pusă să acționeze. Împrietenirea cu Țiparul, Athos și Goliath fusese un capitol luminos al vieții ei. Erau trei oameni care nu semănau între ei; unul agresiv și închipuit, gata să-i facă curte: *Goliath*; al doilea, distrat și aiurit, un individ picat parcă din cer în acest grup: *Athos*; și, în sfârșit, Țiparul cu mutra lui de boxer, vorbind lapidar numai atunci când trebuia, parcă puțin ironic, întrebându-se de fiecare dată când o vedea, cam ce caută ea în mișcare și cine a trimis-o acolo.

Acum, doi dintre ei erau morți. Nu exista nicio îndoială în această privință, iar al treilea se ascundea cine știe unde, căutând să-și salveze viața. Asta era tot. Greșise oare undeva? Făcuse vreun lucru care să pună în primejdie viața altora? Nu-și dădea seama. Înțelegea și ea că și ceilalți că făcuse exact ceea ce trebuia să facă și că acum mai erau câteva zile și totul se încheia. Nu-i era frică, numai un sentiment de

îngrijorare o stăpânea. Omul acela care o crescuse, domnul Pantelimonescu, trebuie să fi fost foarte dezamăgit când i se adusesse la cunoștință ce face ea. Nu o confruntaseră niciodată cu el în timpul instrucțiunii, cum nu fusese confruntată cu proprietarul ei. Probabil că cei doi aveau să fie aduși la proces, ca martori, ca și Claudia, artista aceea pe care o văzuse întâmplător de câteva ori și cu care nu știa dacă schimbase două cuvinte. La proces probabil că avea să mai vină proprietarul cinematografului, domnul Lică Rădulescu, rectorul Institutului și poate câțiva colegi. Dar dacă își făcea socoteala bine, toți aceștia nu știau mai nimic despre ea. Cel mai dezamăgit dintre ei trebuie să fi fost unchiul său. Nu făcuse niciodată politică, nu-l interesa soarta celor din jur. Trăise ca un melc în cochilia lui. Avea o casă, strânsese bani pentru bătrânețe, puțin îi păsa de ce se întâmplă în lume. Nu citea nici măcar ziarele, îi plăceau mesele bune, dar asta numai duminica, pentru că în restul săptămânii mânca precum un șoarece. Mici bucățele de pâine uscată uitate prin bucătărie, brânză veche, ceva legume, totul cam anarhic, mai mult după formule vegetariene. Ea se întrebase de mai multe ori, dacă ăsta era cu adevărat o viață, dacă merita cineva să trăiască în felul acesta. De fapt, ura pentru mica și marea burghezie pe care o studiasse fără să vrea în tot ceea ce făcea (nu putea să spună că o cunoaște în adâncime sau cu adevărat) se născuse și din această meschinărie pe care o observase la cei din jur. Fusese în câteva case ale colegelor mai bogate, fete de așa-zisă condiție. Unele dintre ele o invitau pentru că le mai ajuta la lecții. Altele, din orgoliul de a-i arăta că sunt bine situate și că duc o viață îmbelșugată și lipsită de griji și, în sfârșit, altele din pură camaraderie. Trecuse de vârstă când scriau în oracole fraze stupide despre literatură și muzică, în care își mărturiseau aspirațiile sau alcătuiau mici horoscoape. La toate aceste colege mai înstărite nu exista decât dorința mărturisită de a se mărita repede și de a pleca din țară cu viitorii lor soți bogați, ca să uite sărăcia și meschinăria vieții de-aici. Se-mbrăcau încă de la 16 ani în rochii plătite de părinții lor la croitoresele cele mai la modă. Aveau profesori de limbi străine și de pian. Făceau reuniuni cu colegi mai mari la ele acasă. Erau, într-un cuvânt, niște domnișoare. Asta nu însemna că ea nu era o domnișoară. Se îmbrăca modest, dar totdeauna îngrijit. Odată, fata fabricantului Lesnea, cu întreprindere de încălțăminte și pielărie, îi oferise o rochie pe care nu mai voise s-o poarte pentru că se demodase. Nu o primise, dar nici n-o urăse pe colega ei pentru gestul făcut. Îi explicase că, pur și simplu, nu poate să poarte îmbrăcămintea alteia. Nu din mândrie, ci pentru că avea senzația că primește o pomană. Ceea ce ea nu putea suporta. Între aceste colege foarte gălăgioase și foarte frivole, care își povesteau aventurile amoroase fără reținere, ba chiar exagerându-le: plimbări cu automobilul cu domni

respectabili, distrugeri de căsnicii ale unor tipi onorabili, mari funcționari, care și ei erau abandonati la rândul lor pentru tineri frumoși și interesanți, nici măcar nu o intrigau. Aceste fete bogate, curtate, fără griji de viitor, visând numai bogăția, călătoriile și schimbarea amantilor, își duceau viața lor. Ea nu putea să ducă o astfel de viață. Fusesse crescută aspru, obligată să trăiască foarte restrâns, cu mijloace materiale foarte puține, și când, ani de zile, duci o astfel de viață, superficialitatea celorlalte fete de vârsta ta devine și mai evidentă. Citise și anumite cărți, nu numai romane polițiste sau din colecția roz, în care se povestea despre contese dezamăgite sau despre femei din lumea mare care își petreceau jumătate din viață în *palace-uri* și cealaltă pe transatlantice. De fapt, le compătimea pe aceste ființe ușurate care nu-și dădeau deloc seama că viața lor de huzur trebuia să aibă un sfârșit și încă unul violent. Ele învățaseră la istorie despre războaie și revoluții, dar nu înțelegeau deloc sensul acestor lupte și sfârșitul lor irevocabil. Avantajul unei existențe cum fusese a ei consta în aceea că se simțea matură. Nu era o copilă pregătită pentru viața aceea mereu schimbătoare și tragică. Dimpotrivă. Senzația ultimă era aceea a soldatului bine instruit pe front față de soldatul chiulanguiu care moare nevinovat tocmai pentru că a ignorat regulile războiului. Dar astea erau lucruri viitoare. Pentru alții. Îi privea cum o să se descurce. Deocamdată, nu înțelegeau nimic din ceea ce se petrece în jurul lor. Aveau să priceapă poate peste un an, sau doi, sau mai târziu, dar atunci va fi foarte târziu pentru ei. În ceea ce o privea, probabil că viitorul ei era foarte scurt. Câteva săptămâni sau câteva luni, și cu asta totul se încheia. Judecând la rece, atacul întreprins de cei trei prieteni ai săi trebuie să-i fi înfuriat și mai rău pe judecători. Știa foarte bine că în materie de represiune, din când în când se simțea nevoia unor exemple care să înpăimânte. Și ea și cei doi, Goliath și Athos, aveau să fie trei din aceste exemple.

Se afla în mica curte a închisorii și privea cerul acela cât un plic albastru. Urcă treapta de lemn și văzu o urmă de glonț în carcasa metalică a mașinii. O chituiseră repede și-i dăduseră cu vopsea neagră, ca să nu se observe. Dar în situația ei, amănuntul nu putea să-i scape. Mai ciudat era că nu o transportaseră cu o altă dubă, pentru că aveau destule. Voiau să o înpăimânte cu adevărat? Dacă era pe-așa, avea destule motive să fie înpăimântată.

Mașina porni ușor pe dalele de piatră. Vedea prin mica fereastră spatele șoferului și al însoțitorului său. Două cefe de bărbați, bine tunse cu mașina numărul zero, două capete de soldățoi. În spate îi știa pe ceilalți doi, le auzise cizmele înfigându-se în treapta de lemn și auzea clănțănitul armelor automate lovindu-se în oblonul metalic care se deschidea numai în afară. Duba mirosea a vechi, a ulei încins și a haine de deținut. Acel miros particular al tuturor închisorilor, pe care

nu-l uită nimeni care a trecut pe-acolo. Cel mai mult, în drumurile astea, îi plăceau zgomotele: voci de bărbați și femei mergând nepăsători la treburile lor, bătaia clopotelor de la tramvaie, scrâșnetul frânelor și acel *halo* intens al orașului. Prin ventilatorul de deasupra, care se oprea la răscruci când mașina frâna, intra un aer plin de praf, amestecat cu izuri de benzină, de pământ stropit, ba pe itinerar exista desigur și o simigerie, pentru că, la una din răscrucile astea, se simțea persistent un miros de susan. Se auzeau strigătele copiilor cu ziare și fluierale sergenților ridicați la răscruci pe podiumurile lor tărcate, pe care nu le vedea, dar și le amintea ca și când erau niște lucruri pe care le pierduse de mult și n-o să le mai revadă niciodată. Cauciucurile scoteau un șuierat diferit când treceau pe drumuri pietruite sau pe drumuri asfaltate. Odată un zgomot continuu, lin, altădată ceva sacadat, cum ai rupe niște pungi.

În dimineața aceasta, la o răscruce, se dăduse drumul unei guri de apă. Se auzea căderea lichidului pe o suprafață asfaltată și o gură de canal care înghițea lacom toată risipa asta. I se făcu brusc sete, își simți cerul gurii ars.

„Ce-or s-o întrebe?” Judecătorul de instrucție pusese cam aceleași întrebări ca și cei de la Siguranță. Era un maior cu fața uscată, puțin gângav, cu ochelari, cu păr rar, lipit parcă cu pelicanol, asudând mereu și scriind ceva febril pe hârtiile din fața lui cu un stilou *Parker*, care mereu năclăia hârtia de cerneală. Iar el se enerva și asuda și mai rău și-și desfăcea gulerul cămășii cazone, și ei îi venea să râdă de tot efortul ăsta al lui de a se menține în limitele unei politeți de care nu simțea nevoie. De fapt, voia să obțină de la ea o declarație de conștiință: poate o abjurare a crezului politic, un regret exprimat în câteva fraze cărora el le-ar fi dat o turnură mai patetică pentru a-i înduioșa pe judecătorii care aveau s-o condamne. Dar ea vorbea foarte sec. În glasul său nu se simțea niciun fel de înduioșare, niciun fel de milă pentru propria-i soartă. Când obosea, ofițerul lăsa deoparte stiloul, își smulgea ochelarii și și-i ștergea nervos cu batista, cum făcea altădată Athos. Asta o tulbura întotdeauna și judecătorul de instrucție nu înțelegea ce i se întâmplă. Convorbirea era reluată cu greutate. El încerca să n-o sperie, ba chiar odată îi spusese că n-are de ce să se teamă, întrucât exista o dispoziție mai nouă ca femeile să nu mai fie condamnate la moarte. Dar ea nu credea nici acum acest lucru. Era probabil numai o șiretenie pentru a o face să mărturisească ceva, sau să dea acea declarație lai care sperau că se leapădă de credințele ei politice.

Ajunseseră. Duba frână lin. Trecu o secundă, se auzi săritura celor doi din spate pe asfaltul încins de soare, după care ușile se deschiseră.

— Coboară! spuse unul din gardieni cu un glas morocănos, cam băut.

Unchiul George coborî. Același colț de stradă, câteva clădiri în depărtare spre dealul Cotrocenilor, un parc, un teren de tenis, câțiva trecători curioși care se uitau la uniforma ei vărgată, al treilea paznic care o încadra și el ca s-o conducă spre treptele înalte ale Tribunalului Militar. De data aceasta, un portar nou, cam spilcuit, cu o mutră blazată de actor la sfârșitul carierei, care o privea de sus, disprețuitor.

Însoțitorul șoferului urca sprinten scările. Fu oprit brutal de către portar:

— Dumneavoastră?

— Nu se vede?

— De văzut se vede. Ce proces aveți pe rol?

— Procesul Otiliei Dumitrescu.

— A, da. Cunosoc. Pofțiți pe-aici. La sala patru. După mine, vă rog.

Însoțitorii șoferului, ca și gardienii, se schimbau o dată la patru zile, prin rotație, așa că nimeni nu se miră de anunțul portarului care îi conducea spre sala numărul patru.

În holul pustiu aproape văzu câțiva ofițeri cu dosare traversând vasta sală a pașilor pierduți, preocupați, fără să le dea vreo importanță. În fața completului unu de judecată, un sergent major vorbea cu un grefier. Ocoliră și se angajară pe un coridor lung, intrând într-o mică săliță, cu bănci lustruite, în care ar fi încăput abia vreo douăzeci de persoane.

„Aha, nu vor să facă tămbălău. Cât mai puțină lume. Să nu se audă. Li s-o fi făcut rușine de ei înșiși, gândi Unchiul George. Dar martorii, unde or fi martorii?” Portarul arată celor trei însoțitori locurile pe care trebuiau să se așeze:

— Stați jos! Foarte curând o să intre completul de judecată. Cred că cunoașteți ceremonia. Când intră președintele cu însoțitorii săi, vă ridicați în picioare.

— Și cu puștile astea ce facem? Întrebă unul din gardieni.

— Le țineți și voi între picioare, să nu vă încurce.

Portarul îi lăsă o clipă, ocoli mica estradă pe care se afla masa de judecată în mijlocul căreia se găsea o cruce argintie, intră printr-o ușiță situată în spatele scaunului președintelui și reveni după două secunde, făcând semn micului grup să se ridice în picioare. Ceea ce aceștia și făcură.

Apăru întâi un colonel înalt cu fața bronzată, cu un monoclu împlântat bine în orbita ochiului stâng, împodobit cu niște eghileți galbeni de care părea foarte mândru, însoțit de alți patru ofițeri, toți tăcând și așteptând respectuos ca președintele să se așeze. Acesta privi sala pustie, se-ntoarse spre portar și-i spuse grav:

— Domnule, te rog să poftești martorii în sală, unul câte unul, când am să te sun eu. Până atunci nu intră nimenea. Oricine ar fi, ziariști, de la serviciile de Siguranță, nimeni. Procesul este secret. Rămân

numai gardienii, pe care îi poftesc să ia loc. Dumneata, domnișoară, te rog să treci în boxa acuzaților (și-i arată un mic țarc de lemn aflat în dreapta mesei președintelui).

Unchiul George urcă cele două trepte care o despărțeau de sală și intră în boxa acuzaților.

— Domnule locotenent, se adresa unui alt ofițer care apăruse pe ușa din fața boxei, te rog să stai lângă acuzată și să ceri cuvântul numai atunci când consideri că este în interesul clientei dumitale.

Domnul Pompiliu Calotescu, căci el era președintele completului de judecată, își privi pe furiș ceasornicul. În trei minute toată comedia ar fi trebuit să ia sfârșit, așa încât spuse cu glas moale ofițerului aflat în dreapta sa:

— Domnule maior, te rog să dai citire actului de acuzare.

Ofițerul se ridică în picioare și începu să citească cu o voce destul de precipitată: „Noi, Mihai I, prin grația lui Dumnezeu și voința națională, rege al României, delegăm și mandăm, în virtutea articolului 27 din Constituția țării...”

În momentul acela, locotenentul numit din oficiu ca apărător se apropie ușor de boxa în care se afla Unchiul George și-i șopti acesteia:

— Domnișoară, sunt trimis de Colonel. Nu fă niciun gest în plus și ascultă-mă. Toți cei din sală, în afară de gardieni, suntem veniți ca să te salvăm. După citirea actului de acuzare, adresează-te președintelui completului de judecată spunându-i: „Onorat Tribunal, vreau să fac mărturisiri complete, dar fiind vorba de lucruri foarte importante pentru statul nostru, vă rog să mă interogați în cabinetul secret.” După care locotenentul se așeză calm în primul rând de bănci, așteptând să termine citirea actului de acuzare.

Cele două minute fură cele mai dramatice din viața unchiului George. Când falsul procuror termină citirea falsului act de acuzare, falsul avocat din oficiu se ridică și spuse calm:

— Domnule președinte, onorat Tribunal, acuzata vrea să spună ceva înainte de deschiderea dezbaterilor.

Unchiul George se ridică și repetă fraza pe care i-o suflase locotenentul.

Urmă un minut de nedumerire, ofițerii judecători se priviră unii pe alții, după care președintele spuse solemn:

— Curtea primește propunerea și o invită pe acuzată să facă mărturisiri în secret. Domnule avocat, te rog să o asisti. Domnilor judecători, vă poftesc în sala de dezbateri până ce interogatoriul numitei Otilia Dumitrescu ia sfârșit.

După care se adresa șefului gardienilor:

— Subofițer, ia-ți oamenii și așteaptă la ușă până vă chem.

Șeful gardienilor se ridică în picioare și spuse:

— Să trăiți! Am înțeles!

În sala cea mare a Tribunalului Militar, adevăratul complet de judecată format dintr-un general, patru colonei și doi maiori așteptau de o jumătate de oră sosirea dubei cu acuzata și însoțitorii săi. Președintele Curții Marțiale, generalul Dănulescu, un om scund și gras, nu prea punctual în viața de toate zilele, deși era militar, nu se neliniști decât după ce trecură vreo douăzeci de minute. Se aflau de la orele nouă în mica sală de dezbateri în care cu o zi înainte Mizdrache șezuse pentru ultima oară de vorbă cu Unchiul George. Fumau și făceau glume pe seama cartelelor abia introduse de către Mareșal. Cel care le atrase atenția că transportul întârzie cam mult fu colonelul Sandu Achim, partener de pocher al înaltului magistrat militar, care-i șopti acestuia:

— Domnule general, trebuiau să fie aici de 20 de minute.

— O fi vreo pană de mașină, dragă, cine mai știe, cu drumurile astea proaste, nepavate. Mai stăm zece minute și dăm un telefon la Jilava să vedem dacă au plecat de-acolo. Mie, să-ți spun drept, numai de o ședință de asta de lucru nu-mi arde. Aș bea o bere rece, că aseară am cam trecut măsura la coniac. În definitiv, tu te-ai uitat prin dosar? Ce e cu fata asta? Ce-a făcut?

— Periculoasă! A fost spicherița unui post de radio clandestin, postul *Muntenia II*, care mai funcționează și acum.

— Și cam cât crezi că ar trebui să-i dăm?

— Păi, conform instrucțiunilor primite, dat fiind și atacul armat de acum câteva zile, între zece și cincisprezece ani.

— Am înțeles. Dacă e ceva care n-o să pricep, o să te-ntreb. Dar mă lămuresc din mers. A venit toată lumea?

— Bineînțeles.

Peste alte zece minute, maiorul Gheorghe Stinghie telefonă neliniștit la închisoarea Jilava și-l ceru pe comandant:

— Alo! Domnule comandant, aici maiorul Stinghie de la Curtea Marțială... Vă salut... A plecat de la dumneavoastră transportul cu fata aia... Otilia Dumitrescu?

— Da! se miră comandantul. Nu trebuia să ajungă la ora nouă la dumneavoastră? A plecat de-aci de la ora șapte.

Se făcu tăcere. Maiorul îl rugă pe comandant:

— Vreți să așteptați un minut să mă uit puțin pe fereastră, dacă nu cumva a sosit duba în timp ce vorbeam cu dumneavoastră?

Lăsă receptorul și privi în strada Știrbey. În fața Tribunalului se afla o dubă neagră cu ușa deschisă. Se-ntoarse la telefon și spuse:

— Da, au sosit chiar acum, cred. Vă mulțumesc.

După care reîntră în sălița unde se aflau și ceilalți, spunând:

— Au sosit chiar acuma!

— Ce v-am spus eu? făcu generalul. Or fi avut vreo pană.

După încă zece minute nu apăruse însă nimeni în sala mică unde era adunat completul de judecată ca să-l anunțe pe generalul Dănulescu că procesul putea să înceapă. Maiorul Stinghie, cel mai zelos dintre ofițeri, ieși afară, căută pe aprodul militar, sergentul major care păzea ușa sălii mari în care intrase încă de la ora opt și jumătate și un public restrâns și spuse îngrijorat:

— Sergent, ia vezi ce se întâmplă cu acuzata aia? Duba a venit, dar ei nu apar deloc.

Sergentul major salută scurt și coborî în goană scările. După trei minute se întoarse palid, gâfâind și raportă:

— Domnule maior, acuzata a fost adusă încă de la ora nouă, însoțită de trei gardieni. Gardienii așteaptă în hol și fumează. Acuzata a cerut să facă declarații în secret. Mi-a spus șeful gardienilor.

Ceva nu se potrivea.

— Cine-i șeful gardienilor?

— Dânsul de-acolo.

Maiorul Stinghie îl chemă la el.

— Domnule plutonier, la ce oră a sosit transportul de la Jilava?

Șeful gardienilor luă poziția de drepti și raportă scurt:

— La nouă fără zece, conform înțelegerii. La nouă și cinci procesul a început.

Maiorul Stinghie făcu o mutră lungă.

— Ce fel de proces și unde a avut loc?

— În sala numărul patru. Ne-a întâmpinat un portar, ne-a condus acolo, a intrat comisia, în frunte cu un domn colonel, s-a citit actul de acuzare, avocatul i-a șoptit ceva acuzatei și s-au retras cu toții în sala de consiliu.

Maiorul Stinghie crezu că șeful gardienilor aiurează.

— Dumneata vorbești serios?

— Vorbesc foarte serios. Vreți să vă conduc?

Plutonierul o luă înainte pe coridorul care ducea spre sala de consilii. Bătu la ușă, nu răspunse nimeni, pătrunse înăuntru. Maiorul Stinghie îl urma.

— Unde zici că au intrat?

— Pe ușa aceea.

Urcară treptele podiumului. Maiorul Stinghie bătu energic în ușă, nu primi niciun răspuns. Se priviră unul pe celălalt.

— Pe portarul acela l-ai mai văzut? Ia caută-l!

Plutonierul dispăru și se întoarse după zece minute însoțit de cei doi gardieni.

— Domnule maior, nu e nici portarul!

— Du-te, te rog, în sala mare, intră în camera de consiliu și cheamă pe domnul general Dănulescu cu comisia. Aici s-a-ntâmpnat ceva foarte

Mica localitate Breaza, cunoscută mai mult pentru preventoriul său T.B.C., pentru clima ei temperată și pentru livezile sale de meri și pruni, părea locul cel mai puțin probabil să ascundă pe eroii acestor întâmplări. Cu zece zile în urmă, dintr-un tren coborâse în micuța gară un tânăr palid, fără să privească la cei doi sau trei soniori care așteptau pe o bancă. Ocolise peronul îngust și apucase pe o străduță pietruită care ducea spre centrul micului orașel. Aici primăvara venise mai târziu, se simțeau încă copacii abia înfloriți din grădinile adânci ascunse pe după gardurile înalte. Tânărul întrebă pe primul întâlnit, în ce direcție se află preventoriul T.B.C. Femeia, căci era o femeie, îi arătă șoseaua asfaltată și spuse că la o jumătate de kilometru de-acolo începea o cărare care ducea până la locul căutat. Țiparul mulțumi și-o luă agale în susul șoselei. Umărul rănit îl dureau îngrozitor, dar nu mai sângera, pentru că sub haină i se făcuse o crustă tare, ascunsă cu grijă sub balonseidul acela. Într-o jumătate de oră ajunsese în fața unei clădiri cu două etaje, înconjurată de copaci. Îl întrebă pe portarul mustăcios dacă poate să-l vadă pe doctorul Zărnescu de la radiologie.

— Dacă aveți răbdare, vine într-o oră. E dus la un bolnav. Luați loc pe banca de-acolo și o să-l vedeți când sosește.

În curtea plină de copaci a preventoriului izbucnise iarba. Se răcorea. Seara așternea tente violete pe pereții albi ai preventoriului. De undeva din apropiere se auzea gâfâitul unei locomotive umplând mica vale roșcată de gemete feroviare. Țiparul spera că doctorul Zărnescu nu va întârzia. Nu știa cine este și nici cum arată. Trebuia numai să-i spună o parolă: „Sunt trimis de doctorul Gornea pentru o radiografie la plămâni. Și dacă se poate să mă internați”. Preventoriul din Breaza fiind refugiul în caz de întâmplări de genul celei prin care trecuse el, Țiparul era convins că în mai puțin de cinci zile Colonelul va fi aici pentru a-i da ultimele instrucțiuni.

Nu știa câtă vreme trecuse până ce pe alea de pământ a preventoriului apăru silueta doctorului Zărnescu.

— Dumneata mă cauți?

— Da, zise Țiparul. Sunt trimis de doctorul Gornea...

— ... pentru o radiografie la plămâni, completă noul venit, nu-i așa?

— Exact.

— Urmează-mă!

Doctorul Zărnescu evită intrarea principală, deschise o ușiță în aripa laterală a clădirii, aprinse un bec chior care lumina o scăriță foarte abruptă, îl privi și-l întrebă:

— Nu arăți prea bine. Ești rănit?

— Da. La umăr.

— Bine. Am să te îngrijesc. Am acte pentru dumneata, deși aici nu prea vin controale, dar e mai bine ca să știm cu toții lecția. Portarul e omul nostru, ca și sora de caritate: Caterina. Măi e un doctor, doctorul Dumitru, nu știu ce hram poartă, dar mi se pare un om cumsecade. Oricum, nici el nu trebuie să afle nimic. Ai avut noroc că m-ai găsit în tură...

— Dacă nu vă găseam, aș fi dormit undeva în oraș.

— Oricum, e mai bine că s-a întâmplat așa.

Ajuseseră într-o mică încăpere albă, cu pereții jumătate îmbrăcați în marmură.

— Dezbracă-te repede și arată-mi rana.

Țiparul zvârli balonseidul și scoase cu prudență haina în care era îmbrăcat. Cu un tampon de vată îmbibat în apă oxigenată, doctorul Zărnescu curăță rana.

— Te doare?

— Acum da.

— Nu e mare lucru. E bine că n-a atins niciun os. În zece zile nici nu se mai cunoaște.

Doctorul Zărnescu îi făcu un pansament sumar, acoperindu-i rana, după care îi zvârli un halat de culoare albastră.

— Te conduc într-o rezervă de la etajul doi. E mai bine să stai singur. Întrebări mai puține, minciuni mai puține. Dăduse drumul chiuvetei cu apă caldă și aruncase haina năclăită de sânge în cupa ei metalică.

— Cămașa o s-o ard la crematoriu. Măine dimineață îți aduc niște schimburi. N-o să te plictisești. Sus e și un aparat de radio. Ce fel de cărți citești, ca să știu ce să car până aici.

— Ce s-o găsi. N-am nicio pretenție.

Îndemânatic ca o femeie, doctorul Zărnescu spăla acum haina năclăită de sânge și când descoperi gaura făcută de glonț, dădu dezamăgit din umeri:

— Mă coști cam mult: trebuie să-ți aduc și o haină. Pe asta o băgăm pe foc.

O stoarse bine, o aruncă pe un maldăr de ziare, după care împacheta fără repulsie și cămașa Țiparului, făcu un pachet nu prea mare ca să poată încăpea în burlanul crematoriului, curăță cu atenție chiuveta de urmele de sânge și-i spuse:

— Hai sus cu mine!

Rezerva era o mică încăpere de doi metri pe trei, cu o fereastră dând spre dealurile din spate, acum înghițite de un întuneric dens. Odaia era foarte curată: un pat acoperit cu o pătură cazonă, o veioză, un mic *Blaupunkt* pe noptiera de alături, un covoraș de iută, o masă mică și două scaune, o chiuvetă și o oglindă pentru bărbierit. „E mare

cât o celulă, gândi Țiparul; ar vrea alții o astfel de celulă!”

— W.C.-ul este pe coridor, prima ușă la stânga. Există o sonerie, uite-o aicea, ar trebui s-o folosești cât mai rar. Sora sau doctorul din tura cealaltă trec la unsprezece și la cinci după-amiază. Vezi cum te descurci.

Nu-și scosese nici măcar pardesiul. Ținea în mână pachetul cu îmbrăcămintea pe care trebuia s-o ardă. Doctorul Zărnescu era un tip șters, cu un chip trist, având ceva cabalin, și o dantură cu dinți lați și galbeni de fumător de pipă.

— Presupun că n-ai mâncat nimic. Mă duc să ard bulendrele astea și să-ți fac actele. Ți convine să fii locotenentul Ilie Ilieș? Din serviciile speciale ale armatei, rănit pe front și cu afecțiuni grave la plămâni (am și pregătit radiografiile false). Livretul și actele celelalte le-ai pierdut în retragere, urmând a fi căutate la bază. De rest o să aibă grijă Colonelul. Am plecat, într-un ceas sunt aici. Până atunci dă drumul la aparatul ăla de radio.

*

Într-o miercuri, doctorul Zărnescu îi aduse Țiparului un teanc de ziare, două sandvișuri și romanul *Prăvale Baba*, de Ionel Teodoreanu. Era ora vizitei. Prin ferestrele deschise intra mirosul de frunză proaspătă al copacilor.

— O să avem vizite astăzi.

Pluralul îl făcu atent pe Țiparul.

— Adică?

— Sosește Colonelul cu încă cineva. Nu mi-a spus cu cine.

De la venirea în acest preventoriu, Țiparul căzuse într-o apatie curioasă. Nu avea chef de nimic. I se părea că tot ceea ce își propusese fusese ratat și că de aici încolo nu-l aștepta nimic bun. Moartea celor doi prieteni îi lăsase un sentiment de vinovăție nevindecabilă. Nu dramatiza situația. Ei cu toții fuseseră pregătiți pentru asemenea eventualități. Dar una este să fii pregătit pentru ceva și alta să trăiești ceea ce trăise el. Nu avea o mentalitate de sinucigaș, dar când se gândea că Goliath și cu Athos nu mai existau și că poate în curând și fata aceea cu un nume atât de ciudat, Unchiul George, avea să dispară, îl cuprindea un fel de furie pe care și-o stăpânea cu greu. Tot ce li se întâmplase lor părea un coșmar.

— Nu arăți prea încântat, spuse doctorul Zărnescu.

Țiparul n-avea chef de conversație și celălalt înțelese. Așeză ziarele pe noptieră, peste ele puse cartea, după care lăsă sandvișurile pe masa de-alături.

— Când ți-e foame, gustă ceva. Cei de-aici pun faptul ca nu ai coborât la masă pe seama bolii. Cred ca sora Caterina, care e singură, îți cam trage clopotele.

Țiparul surâse:

— De-asta îmi arde mie? De sora Caterina?

Doctorul Zărnescu nu-l întrebase nici până acum ce i se întâmplase, dintr-o discreție lesne de înțeleș.

*

Ziua care urmă se scurse încet. Afară era zăduf. Peste dealurile roșcate din jurul preventoriului se adunau nori greoi de ploaie. Pe la patru începu să tune și să fulgere, și o răpăială scurtă și densă izbi acoperișul preventoriului. Vântul scutură cu sălbăticie florile copacilor din grădină, pe urmă totul se potoli. La amurg cerul avea culoarea pucioasei. „Trebuie să mă plimb puțin. Nu se mai poate. O să înțepenesc în patul ăsta”, își spuse Țiparul. De patru zile nu ieșise din cameră. Își îmbracă halatul și coborî prudent pe scărița pe care îl adusese în preventoriu doctorul Zărnescu. În spatele spitalului era o livadă plină de pomi, iarba chiftea de apă, pe jos se vedeau crengi smulse, dar aerul era pur. Se plimbă cam un sfert de oră dând ocol clădirii cu două etaje. Nu întâlnește pe nimeni. Simțea numai cum, de undeva, de la o fereastră, îl privește cineva. „Trebuie să fie sora Caterina, gândi Țiparul. Mai stau cinci minute și urc la mine; n-am chef de discutat cu nimeni”. Atunci auzi glasuri la poartă și se întoarse curios să vadă cine sosea. Lumina serii învăluia toată grădina cu aburul ei de după ploaie. Pe Unchiul George o văzu când fu foarte aproape. Era îmbrăcată într-un balonseide alb, legat cu un cordon pe mijloc. Pentru Țiparul era incredibil că ea se află aici, dar prezența Colonelului care o urma, figura lui severă, parcă supărată, îi spunea că nu se înșală.

— Bună seara, Țiparule, spuse fata și-i întinse o mână ușoară.

— Bună seara, Unchiule George.

„Ăsta e dialogul a doi morți”, gândea băiatul acela cu mutră de boxer. Pe urmă simți mâna Colonelului într-a sa și-l auzi pe acesta spunând cu o mânie tandră, dacă poate exista așa ceva:

— Anarhiști! Asta sunteți. Niște anarhiști! Nedisciplinați și aventurieri. Când o să vină vremea, cineva o să vă ceară socoteală și eu n-am să vă apăr...

Colonelul avea pe față un surâs aproape patern, deși vorbele lui erau foarte aspre.

— Unde-l găesc pe doctorul Zărnescu? Întrebă el după aceea.

— Cred că e sus în sala de radiologie.

— Bine. Vă las. Mă descurc eu.

Îi văzură silueta înaltă, athletică, topindu-se în întunericul care abia scădea.

— Ce liniște e aici!

— Da, e foarte multă liniște. Ce faci, Unchiule George?

— Spune-mi Otilia.

— N-am să pot să-ți spun niciodată altfel decât Unchiul George.

— Bine, dacă așa vrei...

— Știi totul?

— Da.

— Și tu cum ai scăpat?

Fata privi copacii, ascultă șuieratul unei locomotive care trecea prin apropiere umplând mica vale de zgomot și pe urmă spuse încet:

— O, e o adevărată poveste!

SFÂRȘIT